

Licht op groen

AERES

Jaarverslag 2021

Licht op groen

Stichting Aeres Groep
Stichting Aeres Farms
Stichting Aeres Tech
Stichting Agrotransfer Dronten
Stichting Bureau Erkenningen
Stichting Aeres International Student Fund
Stichting Dierenontdekkpark Barneveld

Leeswijzer

Voor u ligt het jaarverslag 2021 van heel Aeres. Het beschrijft de (strategische) kaders waarbinnen Aeres werkt en de resultaten van het verslagjaar. Door de indeling in afzonderlijke hoofdstukken per onderdeel en onderwijssoort leeft Aeres de OCW-richtlijn van verplichte segmentatie na. Behalve aan de relevante wettelijke richtlijnen voldoet dit jaarverslag ook aan de governancecode, het onderwijscontroleprotocol, de Wet op de ondernemingsraden en richtlijnen uit andere (verplichte) bronnen.

Dit jaarverslag bestaat uit het bestuursverslag, de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening van de hoofdstichting Stichting Aeres Groep. De jaarrekeningen van de zes nevenstichtingen zijn niet opgenomen.

Het jaarverslag heeft een belangrijke functie in de formele verantwoording naar de overheid, de Onderwijsinspectie en verschillende subsidieverstrekkingen. Behalve in deze zogenaamde verticale verantwoording speelt dit jaarverslag ook een rol in de horizontale verantwoording. Denk daarbij aan medewerkers, studenten, ouders, het bedrijfsleven, leveranciers, enzovoort. Het document kan aanleiding geven tot discussie. Aeres nodigt iedereen uit om met haar de discussie aan te gaan!

Het jaarverslag bestaat uit een overkoepelende inleiding, vier inhoudelijke delen en de genoemde jaarrekening:

- Het jaarverslag begint met de inleiding van het College van Bestuur: Licht op groen. Daarin beschrijft het bestuur kort wat voor Aeres de grote lijnen zijn in 2021.
- Deel I Verbinding en meerwaarde beschrijft wat de onderdelen van Aeres verbindt; de meerwaarde en de gezamenlijke financiën en kaders (hoofdstuk 1 en 2).
- Deel II Onderwijs omvat de verslagen van de onderwijsonderdelen binnen Stichting Aeres Groep: Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) in hoofdstuk 3 en Aeres Hogeschool in hoofdstuk 4.
- Deel III Commerciële en dienstverlenende onderdelen omvat de verslagen van de commerciële en dienstverlenende activiteiten: Stichting Aeres Farms is in hoofdstuk 5 beschreven, Stichting Aeres Tech (voorheen PTC: expertisecentra, Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum) in hoofdstuk 6, Stichting Agrotransfer Dronten (Aeres Agree) in hoofdstuk 7, Stichting Bureau Erkenningen in hoofdstuk 8, Stichting Aeres International Student Fund in hoofdstuk 9 en Stichting Dierenontdekkingspark Barneveld in hoofdstuk 10.
- Deel IV Bedrijfsvoering en toezicht omvat de resultaten van de Aeres-brede bedrijfsvoering, het sociaal jaarverslag en het verslag van de Raad van Toezicht (hoofdstukken 11, 12 en 13).
- Aan het einde van deze inhoudelijke verslagen zijn de bijbehorende bijlagen opgenomen.
- Het jaarverslag 2021 sluit af met deel V: de jaarrekening van heel Aeres..

Leeswijzers en inhoudsopgaven

Alle hoofdstukken beginnen met een eigen leeswijzer waarin is aangegeven voor wie het hoofdstuk geschreven is, wat de link is met de andere hoofdstukken en wat de lezer in het hoofdstuk kan verwachten. Daarna volgt de inhoudsopgave per hoofdstuk.

Inhoud

Deel I	Verbinding en meerwaarde	9
1	Gezamenlijke kaders	11
2	Aeres-brede kengetallen, financiën en continuïteit	23
Deel II	Onderwijs (Stichting Aeres Groep)	47
3	Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)	49
	Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord	55
	Aeres VMBO	61
	Aeres MBO (incl. KA Nordwin College mbo)	81
	Aeres Training Centres	147
4	Aeres Hogeschool	151
	Onderwijs	175
	Onderzoek en innovatie	185
	Commerciële dienstverlening	201
Deel III	Commerciële en dienstverlenende onderdelen	205
5	Stichting Aeres Farms	207
6	Stichting Aeres Tech	215
7	Stichting Agrotransfer Dronten (Aeres Agree)	223
8	Stichting Bureau Erkenningen	227
9	Stichting Aeres International Student Fund (AISF)	233
10	Stichting Dierenontdekpark Barneveld	235
Deel IV	Bedrijfsvoering en toezicht	239
11	Bestuursbureau	241
12	Sociaal jaarverslag	253
	Onderwijsonderdelen en Bestuursbureau	259
	Commerciële activiteiten	277
	Medezeggenschap	281
13	Verslag Raad van Toezicht	287
Bijlagen		293
Bijlage 1	Verklarende woordenlijst	
Bijlage 2	Verklaring bevoegd gezag	
Bijlage 3	Samenstelling Raad van Toezicht	
Bijlage 4	Samenstelling Raad van Bestuur	
Bijlage 5	Kengetallen personeel	
Bijlage 6	Overzichten en kengetallen Aeres VMBO	
Bijlage 7	Overzichten en kengetallen Aeres MBO (incl. KA Nordwin College mbo)	
Bijlage 8	Overzichten en kengetallen Aeres Hogeschool	
Bijlage 9	Publicatielijst Aeres Hogeschool	
Bijlage 10	Helderheid in bekostiging	
Deel V	Jaarrekening	355

Alle onderdelen hebben een eigen inhoudsopgave.

Licht op groen

A photograph of a woman with long, wavy blonde hair and glasses, wearing a dark blue sweater. She is smiling and leaning against a metal railing, with her hands clasped. The background shows a tree with budding green leaves against a clear blue sky with some light clouds. The image is partially covered by a teal header at the top and an orange text box at the bottom.

2021 is voor Aeres in meerdere opzichten een memorabel jaar. Anders dan gehoopt blijft covid-19 het hele jaar nog onder ons. De instellingenfusie tussen Aeres AOC en Nordwin College krijgt definitief groen licht en vormt een belangrijke stap voor het verder ontwikkelen van het groene onderwijs. In Almere realiseert Aeres Hogeschool een ecologisch schoolgebouw dat wordt opgemerkt als een toonbeeld van circulariteit. Een trieste gebeurtenis in 2021 is het overlijden van ons bestuurslid Ilona Dulfer.

Ilona Dulfer is al langere tijd ernstig ziek als ze op 27 juni overlijdt. Met enorm veel toewijding slaagde ze er de afgelopen jaren in rust en stabiliteit te brengen in de organisatie van Nordwin College. Ze brengt de fusiegesprekken met Aeres op gang en treedt in 2020 toe tot de Raad van Bestuur van Aeres. Hier werkt ze tot het laatst toe zeer daadkrachtig aan de integratie van Aeres AOC en Nordwin College en de voorbereiding van de instellingenfusie tussen beide organisaties. Als bestuur en collega's kijken we hier met veel bewondering op terug.

Alles op Groen

De voltooiing van de instellingenfusie met Stichting Nordwin College is een belangrijk hoogtepunt in 2021. Na de bestuurlijke fusie in 2020 werkt de organisatie op volle kracht toe naar de definitieve samenvoeging. Het proces verloopt als geheel goed, waarbij de vervlechting van de digitale infrastructuur nog altijd aandacht vraagt. Samen verder als Aeres krijgt mede dankzij de communicatiecampagne Alles op Groen steeds meer gestalte. Bij de start van het schooljaar 2021-2022 vieren alle Friese locaties in Buitenpost, Heerenveen, Sneek en Leeuwarden de merkomslog met een feestelijk programma.

Andere besturingsfilosofie

Met een robuustere organisatie versterkt Aeres haar positie in het groene domein. Een grotere en complexere organisatie betekent echter ook een uitdaging voor de bestuurbaarheid ervan. Dit feit vormt de aanleiding voor aanpassingen in de governance, uitgewerkt in een nieuwe besturingsfilosofie en een nieuw bestuursreglement. Terwijl het College van Bestuur

primair op hoofdlijnen stuurt, geven de instellingsdirecteuren binnen het Aeres MT in toenemende mate gezamenlijk sturing aan Aeres-brede doelstellingen, bijvoorbeeld op het gebied van de groene transitie en ontwikkeling en innovatie. Als gevolg van de veranderde governance krijgt de instellingsdirecteur van Aeres VMBO en Aeres MBO vanaf maart 2022 versterking van een tweede instellingsdirecteur. Daarnaast bundelen de Aeres Training Centres van Almere, Ede, Emmeloord, Dronten, Leeuwarden, Nijkerk en Velp hun krachten om samen slagvaardiger op te treden.

Veerkracht

Om de verspreiding van het covid-19-virus tegen te gaan, besluit het kabinet zowel in het begin als aan het einde van 2021 tot een landelijke stopzetting van een groot deel van de fysieke onderwijsactiviteiten. Voor het tweede jaar op rij trekken afstandsonderwijs en thuiswerken een zware wissel op ons onderwijs en het welzijn van leerlingen, studenten en personeel. Als bestuur zijn we bijzonder trots op de veerkracht die onze organisatie ondanks alle hindernissen steeds weer toont. De commerciële activiteiten van Aeres Tech en Aeres Agree laten zelfs een stevig herstel zien. De behoefte aan goed opgeleide en ervaren professionals biedt ook voor de toekomst een positief vooruitzicht.

Onderwijskwaliteit blijft hoog

Aeres slaagt erin de kwaliteit van haar primaire onderwijskwaliteit hoog te houden en dat is gezien de covid-19-situatie een bijzondere prestatie. Aeres MBO is wederom het beste aoc in de Keuzegids mbo. Aeres Hogeschool staat

met vijf topopleidingen vermeld in de Keuzegids hbo. Ten slotte voert de masteropleiding Leren en Innoveren van Aeres Hogeschool Wageningen de ranglijst aan van de Keuzegids Masters.

Groene transitie

Aeres leidt de groene veranderaars van de toekomst op. Bedrijven en brancheorganisaties die een rol spelen in de groene transitie erkennen dit en werken graag samen met onze kennisinstelling. De vraag naar gekwalificeerd personeel blijft onverminderd groot en is het nijpendst in de techniek en de technologie. Om toekomstige leerlingen, studenten en medewerkers te interesseren voor een betekenisvolle opleiding of baan in de groene sector, volgt in de laatste week van december een landelijke campagne in dagbladen en op socialmediakanalen. De campagne zal in 2022 navolging krijgen.

Bouwen voor de toekomst

Toekomstgericht bouwen krijgt alle ruimte in 2021. Op de Flevo Campus verrijst de uitzonderlijke nieuwbouw van Aeres Hogeschool Almere die zich zowel qua constructie als qua inrichting onderscheidt door biodiversiteit, ecologie en duurzaamheid. De doelstellingen van onderwijs en onderzoek sluiten hier naadloos aan op de fysieke omgeving. Aeres heeft de ambitie dit principe door te voeren bij alle volgende nieuwbouw- en verbouwprojecten. Ook bij Aeres Hogeschool Dronten gaat de schep in de grond. Met een groeiend studentenaantal heeft het duurzame kasgebouw uit 2012 dringend uitbreiding nodig.

Binnen het aoc zijn er eveneens de nodige veranderingen. Aeres MAVO Bilthoven verhuist haar activiteiten naar Aeres VMBO Maartensdijk. Vanwege de uitbreiding krijgt deze locatie een flinke opknabbeurt. Bij Aeres MBO Barneveld krijgt de ontwikkeling van Stichting Dierenontdekkpark Barneveld een extra impuls met de toekenning van een RIF-subsidie.

Veel nieuwe onderzoeksvraagstukken

Onderzoek binnen Aeres krijgt een flinke injectie in 2021. Aeres MBO benoemt een tweede practor, die zich toelegt op dierenwelzijn en -gezondheid. Bij Aeres Hogeschool beginnen maar liefst zes nieuwe lectoren. Hun onderzoeksvraagstukken zijn zeer divers. Het gaat om de lectoraten: Inzet van dieren voor humane zorg, Weerbare planten, Stedelijke voedselvraagstukken, Omgevingsinclusief ondernemen, Plaaginsecten: van bestrijden naar beheersen, Human Animal Interactions.

Leren is de motor van groei, ontwikkeling en verandering. Met kennis en kunde op het gebied voedsel, groen en een gezonde leefomgeving houdt Aeres haar licht op groen en daagt zij mensen voortdurend uit zichzelf te blijven ontwikkelen en kennis te delen. Samen maken we een toekomstbestendige maatschappij.

Bastiaan Pellikaan en Rien Komen
College van Bestuur Aeres

DEEL I

Verbinding en meerwaarde

1 Gezamenlijke kaders

Leeswijzer

Dit hoofdstuk beschrijft wat de gezamenlijke uitgangspunten (kernactiviteiten, missie, visie, governance) van Aeres zijn, hoe Aeres in haar omgeving staat, hoe ze de relatie onderhoudt met haar stakeholders, hoe Aeres georganiseerd is, wat de strategie is en wat overkoepelende activiteiten zijn. Binnen de gezamenlijke kaders hebben de onderdelen hun eigen levensbeschouwelijke identiteit, plannen en werkwijzen. Die zijn beschreven in aparte hoofdstukken (zie de hoofdstukken 3 t/m 10).

Inhoud

1.1	Identiteit en kernactiviteiten	12	1.5.1	Doelen zwaartepunten	17
1.1.1	Identiteit	12	1.5.2	Ontwikkeling en innovatie	17
1.1.2	Kernactiviteiten	12	1.6	Publiek-private arrangementen	18
1.2	Organisatie(structuur)	12	1.6.1	Aanpak en toetsen relevantie voor onderwijs	18
1.2.1	Scheiding verantwoordelijkheden Raad van Toezicht en College van Bestuur	12	1.6.2	Proportionele inzet en financieel risicobeheer	18
1.2.2	Organisatieontwikkeling	14	1.6.3	Resultaten in 2021	19
1.3	Horizontale dialoog	14	1.7	Aeres Internationaal	20
1.4	Governance	15	1.7.1	Resultaten internationaal 2021	20
1.4.1	Branchecode hbo is leidend	16	1.8	Resultaten, ontwikkelingen en plannen	21
1.4.2	Intern beheers- en controlesysteem	16	1.8.1	Interne en externe ontwikkelingen	21
1.5	Algemeen (strategisch) beleid	16	1.8.2	Aeres-plannen voor 2022	21

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1

1.1 Identiteit en kernactiviteiten

1.1.1 Identiteit

Missie

Leren is de motor van groei en verandering. Aeres daagt de (aankomende) professional uit om zich voortdurend verder te ontwikkelen. Aeres gelooft in een samenleving op basis van het continu ontwikkelen van kennis en kunde in het werken met leven.

Visie

De Nederlandse kennis en kunde in de groene sector zijn toonaangevend in de wereld. Internationaal staan thema's als een leefbare omgeving en (wereld)voedselzekerheid hoog op de agenda. Door externe ontwikkelingen nemen de complexiteit van en behoefte aan onze kennis en kunde toe. Juist door samen te werken kunnen organisaties, professionals en studenten/leerlingen werken aan betekenisvolle oplossingen voor de toekomst.

Ambitie

Vanuit de perspectieven 'groen & groei' en onderwijs, onderzoek en dienstverlening wil Aeres zich ontwikkelen tot een kwalitatief sterke en goed geprofileerde partij. Een nationaal en internationaal herkenbare kennisinstelling voor het gehele groene domein. Aeres wil mensen uitdagen het beste uit zichzelf te halen en zich maximaal te ontwikkelen.

Merkbelofte

Met (internationaal) onderwijs, onderzoek en dienstverlening draagt Aeres bij aan een verantwoorde groei en betekenisvolle oplossingen voor een groene toekomst.

- Aeres biedt leerlingen en studenten praktijkgerichte, kleinschalige groene (top)opleidingen met persoonlijke aandacht en eigen verantwoordelijkheid.
- Aeres leert (aankomend) docenten hoe zij anderen laten leren over de relatie tussen mens en natuur en de communicatie over voeding.
- Aeres biedt professionals een leven lang een actueel en relevant aanbod aan (opleidings)activiteiten dat de loopbaan voedt en draagt bij aan de ontwikkeling van bedrijven en organisaties door mensen op te leiden met de kennis voor morgen.
- Aeres innoveert (samen met anderen) en draagt zo bij aan de ontwikkeling van organisaties, bedrijven en branches en daarmee aan een verantwoorde groei van de groene sector.
- Voor haar medewerkers is Aeres een uitdagende werkgever die ruimte biedt voor persoonlijke ontwikkeling en ambities.

Talent voor groei, kernwaarden en merkpersoonlijkheid

Het credo voor heel Aeres is: Talent voor groei. Door het verbinden van kennis op verschillende niveaus en met verschillende benaderingen biedt Aeres een omgeving die stimuleert tot groei.

De kernwaarden zijn: groei, verbindend, verantwoordelijk en zinvol.

De merkpersoonlijkheid is samengevat in de woorden ondernemend, nieuwsgierig, inspirerend en betrokken.

1.1.2 Kernactiviteiten

Aeres is een groene kennisinstelling met onderwijs, onderzoek en commerciële activiteiten als kerntaken. Aeres heeft alle niveaus van het beroepsonderwijs in huis: praktijkonderwijs, vmbo, mbo, hbo, master en contractonderwijs. Naast het reguliere onderwijs biedt Aeres met praktijk- en trainingscentra bedrijfsopleidingen, ontwikkelingstrajecten, trainingen, praktijkassessments en ruimte om te experimenteren. Ook biedt Aeres diensten voor loopbaanontwikkeling en arbeidsbemiddeling binnen de agrifood-sector. Kortom: Aeres biedt een compleet pakket rond leren, ontwikkelen en innoveren, van publiek tot privaat en op alle niveaus.

Grondslag en oriëntatie

Het onderwijs binnen Aeres gaat uit van zowel een algemeen christelijke als bijzonder neutrale grondslag. Vanuit de samenhang tussen onderwijskundige, godsdienstige en levensbeschouwelijke keuzes als uitgangspunt geeft Aeres actief vorm aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid binnen de samenleving.

Naast levensbeschouwing verschilt ook de oriëntatie op de omgeving per onderdeel en daarbinnen per locatie. Zo zijn het praktijkonderwijs en het vmbo vooral lokaal georiënteerd. Bij het mbo is de oriëntatie regionaal en soms nationaal en internationaal. Het hbo heeft vooral een nationale en internationale oriëntatie, evenals de sterk sectoraal gerichte praktijk- en trainingscentra. Arbeidsbemiddeling is sterk op de regionale en nationale arbeidsmarkt gericht. Aeres wil zich vanuit deze diversiteit verder ontwikkelen en profileren.

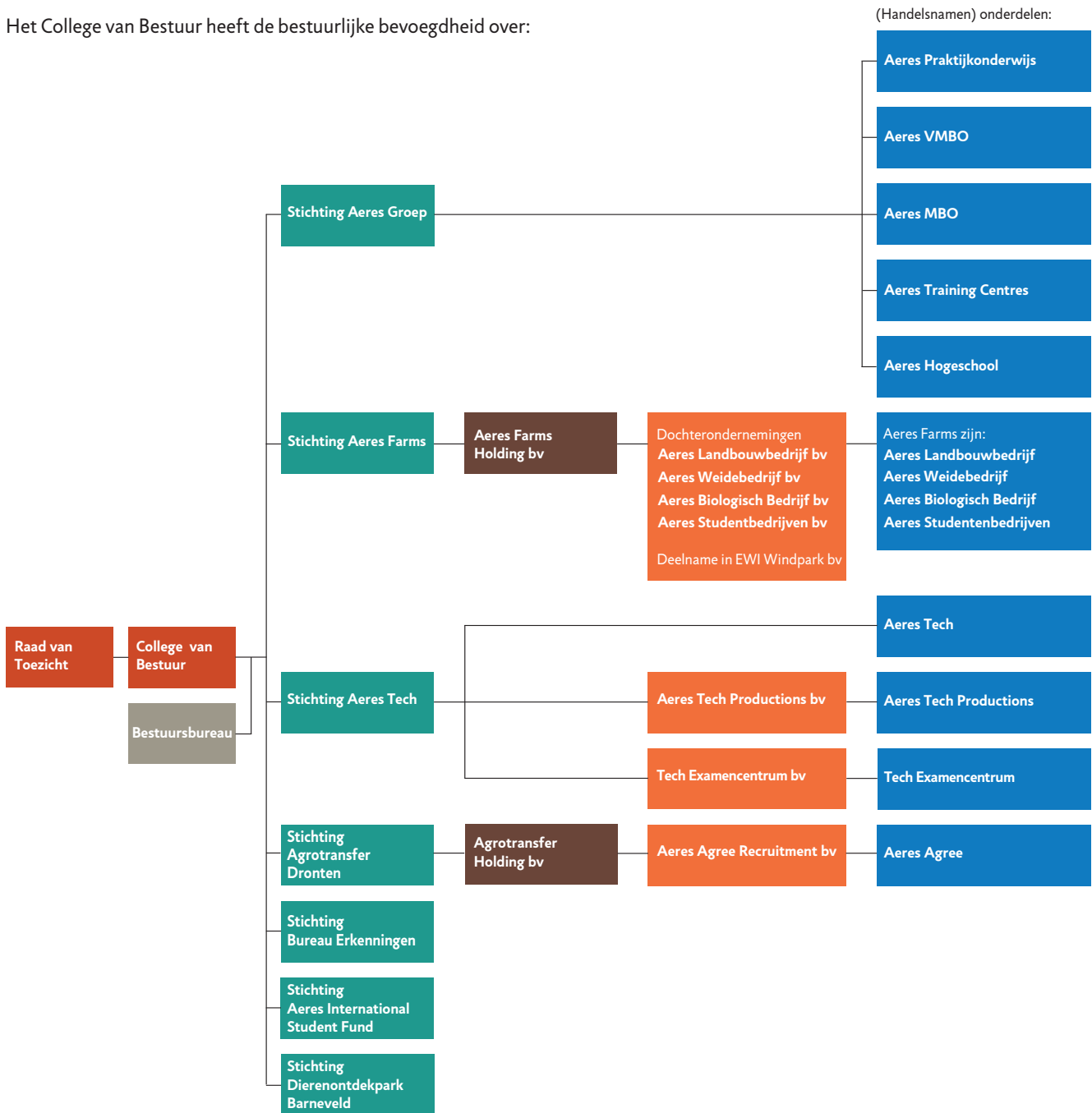
1.2 Organisatie(structuur)

Aeres bestaat uit meerdere stichtingen en bv's die statutair onder hetzelfde College van Bestuur (CvB) en dezelfde Raad van Toezicht (RvT) vallen. Stichting Aeres Groep is opgericht op 1 januari 2004 en is daarna via (bestuurlijke) fusies uitgebreid en ontwikkeld tot een veelzijdige, krachtige organisatie (zie het organogram op pagina 13). Alle onderdelen uit het Aeres-organogram komen in dit jaarverslag aan bod.

1.2.1 Scheiding verantwoordelijkheden Raad van Toezicht en College van Bestuur

De wijze waarop Aeres haar bestuur en organisatie inricht, ligt vast in de eigen governance, zoals uitgewerkt in de besturingsfilosofie en het bestuursreglement.

Het College van Bestuur heeft de bestuurlijke bevoegdheid over:

Toelichting

Binnen Stichting Aeres Groep functioneert een College van Bestuur op grond van de WEB en de WHW.

Het College van Bestuur van Aeres heeft de bestuurlijke bevoegdheid over de volgende zeven stichtingen:

- 1 Stichting Aeres Groep gebruikt de volgende handelsnamen:
 - Aeres Praktijkonderwijs is gevestigd in Emmeloord.
 - Aeres VMBO heeft vestigingen in Almere, Buitenpost, Ede, Emmeloord, Heerenveen, Leeuwarden, Lelystad, Maartensdijk, Nijkerk, Sneek en Velp.
 - Aeres MBO heeft vestigingen in Almere, Barneveld, Buitenpost, Dronten, Ede, Emmeloord, Heerenveen, Leeuwarden, Nijkerk, Sneek en Velp.
 - Aeres Hogeschool heeft faculteiten in Almere, Dronten en Wageningen.
 - Aeres AOC heeft drie trainingcentra: Aeres Training Centre Barneveld (expertisegebied Dier), Aeres Training Centre International (locatie Barneveld), Aeres Training Centre (expertisegebieden Agribusiness, Food en Groen & Bloem, locaties Dronten, Ede, Emmeloord, Leeuwarden en Velp).
- 2 Stichting Aeres Farms is 100% aandeelhouder van Aeres Farms Holding bv.
- 3 Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC) is 100% aandeelhouder van Aeres Tech Productions bv (voorheen Acole Productions bv) en Tech Examenbureau bv (voorheen Fedecom Academy bv). Het bestuur van Stichting Aeres Tech vormt samen met het bestuur van de Nederlandse vereniging van ondernemingen op het gebied van Koudetechniek en Luchtbehandeling (NVKL) het bestuur van Stichting GO°. De directievoering van Stichting GO° is belegd bij de directeur van Stichting Aeres Tech. Aeres Tech heeft expertisecentra voor koudetechniek en mobiele techniek.
- 4 Stichting Agrotransfer Dronten is 100% aandeelhouder van Agrotransfer Holding bv. Aeres Agree is de handelsnaam van Aeres Agree Recruitment bv. Aeres Agree Payroll bv wordt in 2022 opgeheven. Agrotransfer bv is op 20-09-2021 opgeheven.
- 5 Stichting Bureau Erkenningen maakt sinds 2019 deel uit van Aeres. Connect Groen van de voormalige AOC Raad is sinds 2019 ondergebracht bij Stichting Bureau Erkenningen. De stichting voert de handelsnamen Bureau Erkenningen, AOC Keurmerk en het Nederlands Kettingzaag Certificaat (NKC).
- 6 Aeres International Student Fund (AISF) ondersteunt studenten van Stichting Aeres Groep en Stichting Aeres Tech.
- 7 Stichting Dierenontdekkamp Barneveld is bedoeld voor het, met sponsoring, ontwikkelen van een educatieve praktijkomgeving in de sector dier. De stichting gebruikt de accommodaties en het personeel van Aeres Barneveld. De handelsnaam is 'Van Dieren Ontdekkamp'.

Aeres heeft een Raad van Toezicht en een tweehoofdig College van Bestuur. Ieder onderdeel, iedere (onderwijs)instelling en iedere commerciële rechtspersoon van Aeres heeft een eigen directie.

Het bestuur van de afzonderlijke stichtingen is onderling strikt gescheiden. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting in afzonderlijke bestuursvergaderingen per stichting en aparte jaarrekeningen.

Het Aeres-managementteam (Aeres MT) bestaat uit het College van Bestuur, de (instellings)directeuren van Aeres AOC, Aeres Hogeschool en Stichting Aeres Tech en de directeur Ontwikkeling & Innovatie.

Op basis van mandaat, maar met behoud van de volledige verantwoordelijkheid van het College van Bestuur, sturen de verschillende directieleden hun eigen onderdeel/onderdelen aan. Binnen een organisatorische eenheid zijn vervolgens locatie- en faculteitsdirecteuren aangesteld. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden liggen vast in het bestuursreglement en functieprofielen. Het College van Bestuur zorgt ervoor dat hij zo volledig mogelijk geïnformeerd blijft om adequaat sturing te kunnen geven.

Het College van Bestuur van Aeres is zowel stichtingsbestuur als instellingsbestuur, waarbij de Raad van Toezicht fungeert als intern toezichtorgaan. De Raad van Toezicht ziet toe op de uitvoering van werkzaamheden en de uitoefening van bevoegdheden door het College van Bestuur en staat het bestuur met advies ter zijde.

Elk organisatieonderdeel valt onder een van de stichtingen. Elke stichting heeft haar eigen statuut dat bevoegdheden en verantwoordelijkheden beschrijft, conform de wettelijke regelgeving. Er staat een directe link naar de pagina van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht onderaan de homepage.

Het College van Bestuur werkt vanuit het Bestuursbureau in Ede en wordt ondersteund door een aantal stafdiensten. De activiteiten van het Bestuursbureau zijn beschreven in hoofdstuk 11.

Voor een overzicht van de onderdelen waarover het College van Bestuur de bestuurlijke bevoegdheid heeft, zie het organogram op pagina 13.

1.2.2 Organisatieontwikkeling

Deze paragraaf geeft de ontwikkelingen die van invloed zijn op het organogram en/of de toelichting daaronder. Aeres beschrijft hier ook de ontwikkelingen die Aeres overstijgend zijn. Andere organisatieontwikkelingen komen terug bij de (onderwijs)onderdelen.

- Tot 1 augustus 2021 heeft Stichting Aeres Groep in aanloop naar de instellingenfusie tussen Aeres AOC en Nordwin College een driehoofdige Raad van Bestuur en per instelling een College van Bestuur. Vanaf de instellingenfusie op 1 augustus 2021 ontstaat weer een tweehoofdig College van

Bestuur, dat tevens het bestuur vormt van Stichting Aeres Groep en de overige stichtingen.

- De institutionele fusie tussen Aeres VMBO en Aeres MBO en Nordwin College is per 1 augustus 2021 een feit. Mede als gevolg van deze fusie met Stichting Nordwin College zijn een nieuwe besturingsfilosofie en een nieuw bestuursreglement van kracht.
- Aeres MAVO Bilthoven verhuist naar en fuseert met Aeres VMBO Maartensdijk.
- De Aeres Training Centres van Almere, Ede, Emmeloord/Dronten, Leeuwarden, Nijkerk en Velp gaan per 1 augustus 2021 samen verder als Aeres Training Centre (zie § 3.38). Aeres Training Centre Barneveld en Aeres Training Centre International blijven afzonderlijke onderdelen.
- De oprichting van Stichting Dierenontdekkingspark Barneveld voorziet in het organiseren van educatieve activiteiten over het houden van dieren. Het verslag van deze stichting staat in hoofdstuk 10.
- Stichting PTC+ krijgt een nieuwe naam: Stichting Aeres Tech en deze nieuwe naam komt terug in dit jaarverslag.
- Fedecom Academy bv krijgt een nieuwe naam: Tech Examen Centrum bv. Ook deze naamsverandering komt terug in dit jaarverslag.
- Agrotransfer bv is per 20 september 2021 ontbonden en beëindigd.
- De onderzochte fusie tussen Stichting Bureau Erkenningen en Stichting Groenkeur gaat niet door. Wel gaan de beide stichtingen nauw samenwerken. Stichting Groenkeur neemt daarom haar intrek in het hoofdgebouw van Aeres in Ede.

1.3 Horizontale dialoog

Aeres wil transparant en helder communiceren met alle, direct en indirect, bij de organisatie betrokken doelgroepen. Het doel van de horizontale dialoog is informeren, gevoed worden, responsief zijn, leren en innoveren. Het College van Bestuur en de medewerkers nemen actief deel aan allerlei platforms, landelijke projecten, samenwerkingsverbanden en dergelijke. De horizontale dialoog vindt plaats op het niveau van het collectief en per onderdeel. Afhankelijk van het soort activiteit of de aard van een besluit worden belanghebbenden hierbij betrokken.

De onderdelen van Aeres geven op hun eigen wijze invulling aan de horizontale dialoog. De paragrafen met meer informatie over de horizontale dialoog per onderdeel zijn § 3.2.3 (Aeres AOC), § 3.10.5 (Aeres VMBO), § 3.18.6 (Aeres MBO), § 4.5 (Aeres Hogeschool), § 5.4 (Aeres Farms), § 6.5 (Aeres Tech), § 7.2.1 (Aeres Agree), § 8.6 (Stichting Bureau Erkenningen) en § 11.3 (Bestuursbureau).

Medezeggenschap en klachtenregeling

Aeres heeft haar medezeggenschap ingericht op basis van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). De inrichting vormt een afspiegeling van de zeggenschapsverhoudingen binnen Aeres. De

medezeggenschap komt compleet en uitvoerig aan bod in § 12.14 van het sociaal jaarverslag.

De klokkenluidersregeling van Aeres beschrijft hoe medewerkers, leerlingen, cursisten en studenten van Aeres kunnen omgaan met een ernstig vermoeden van een misstand binnen de (onderwijs)onderdelen van Aeres. De klokkenluidersregeling wordt alleen dan toegepast wanneer de binnengekomen klacht of gemelde misstand niet past binnen de bestaande klachtenregelingen van de Aeres-onderdelen. De regeling is beschikbaar via de website aeres.nl.

Externe contacten

Naast de wettelijk verplichte verticale verantwoording onderhoudt Aeres contacten met gemeentelijke en provinciale overheden. Daarnaast is er contact met de ministeries van OCW en LNV.

De contacten met het bedrijfsleven lopen voor Aeres onder andere via de brancheorganisaties, zoals LTO Nederland. Contacten met individuele bedrijven vinden vooral op onderdeelniveau plaats. Op alle vmbo- en mbo-locaties bestaat een vorm van stage en/of beroepspraktijkvorming. De hogeschool heeft werkveld- en adviescommissies en/of adviesraden. Deze commissies en raden vormen een belangrijke schakel tussen het onderwijs en het bedrijfsleven. Het College van Bestuur is extern veelvuldig in gesprek op bestuurlijk niveau. Elk onderdeel is doordrongen van het feit dat het belangrijk is om goede contacten met de buitenwereld en vooral het bedrijfsleven te onderhouden. Samenwerking komt structureel terug in de voortgangsgesprekken tussen het College van Bestuur en de directies.

Onderwijsveld

De contacten met het onderwijsveld verlopen veelal via koepels zoals de VO-raad, MBO Raad en Vereniging Hogescholen. Daarnaast participeert Aeres in Connect Groen en de Groene Tafel. Connect Groen is een op samenwerking gericht netwerk van aoc's. De Groene Tafel is het platform waarin alle groene kennisinstellingen strategisch samenwerken. Aan de Groene Tafel vindt overleg plaats over de kerntaken van de instellingen: het opleiden van leerlingen en studenten en het ontwikkelen, valideren en delen van kennis. Het doel daarbij is belangenbehartiging van de gezamenlijke groene kennisinstellingen bij de overheid en belangenbehartiging bij en overleg met het bedrijfsleven.

De bestuurders van alle instellingen vormen de Groene Tafel, een viermanschap van bestuurders regisseert de Groene Tafel.

Groenpact

Groenpact is een samenwerking tussen veertig partijen uit het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid (ministerie van LNV). Groenpact legt verbindingen tussen het onderwijs, de beleidsdoelen en de daaruit voortkomende kennisopgaven rond kringlooplandbouw, klimaat en een duurzame concurrentiekracht. In het CoE Groen werken de groene hogescholen samen op het gebied van praktijkgericht onderzoek in het groene domein. Belangrijke thema's zijn de ontwikkeling van duurzame productieketens,

emissiebeperking, biodiversiteit, voedselveiligheid en -zekerheid en een gezonde leefomgeving.

Overige netwerken en samenwerkingsverbanden

Het College van Bestuur, dan wel medewerkers van het Aeres Bestuursbureau, is lid van of onderhoudt onder meer contacten met:

- verschillende kenniscoalities (samenwerkingsverbanden gericht op het verwaarden van kennis of innovatie);
- diverse regionale samenwerkingsverbanden met overheid, onderwijs en bedrijfsleven in Friesland, Flevoland en Gelderland;
- vakbonden;
- leveranciers en (financiële) dienstverleners;
- internationale relaties zoals ngo's.

De netwerken en samenwerkingsverbanden van de aangesloten onderwijsonderdelen, Aeres Tech en Aeres Agree zijn beschreven in de desbetreffende hoofdstukken.

Communicatie

Aeres communiceert als geheel behalve via persoonlijk contact en deelname aan netwerken ook via digitale en geschreven communicatiemiddelen met de interne en externe doelgroepen.

Voor het op de hoogte houden van extern betrokkenen zet Aeres het jaarverslag, de publiekversie daarvan, de Aeres-nieuwbrief, -websites en social media in. De centrale Aeres-website, www.aeres.nl, legt verbinding tussen de verschillende Aeres-onderdelen. Een deel van deze website dient als verantwoordingsinstrument voor heel Aeres. De verschillende Aeres-onderdelen hebben daarnaast een eigen website, zodat zij hun doelgroepen gericht kunnen bedienen.

Elk Aeres-onderdeel heeft een eigen marketing- en communicatieafdeling, die zich vooral bezighoudt met het werven van en de communicatie met deelnemers (leerlingen en hun ouders, studenten en cursisten) en klanten.

De resultaten van de stafdienst Corporate Communicatie zijn gegeven in § 11.9.

1.4 Governance

Aeres zorgt stelselmatig voor afstemming en samenhang tussen goed onderwijs, maatschappelijk verantwoord bestuur en verantwoording. De onderdelen van Aeres houden op allerlei manieren contact met medewerkers, deelnemers (leerlingen, studenten, cursisten), ouders en externe relaties over het realiseren van de visie en de doelstellingen.

Transparantie en integriteit

Aeres geeft inzicht in haar kwaliteiten en prestaties. Ze informeert medewerkers, leerlingen, studenten, deelnemers en externe relaties over beleid, activiteiten en ontwikkelingen, bijvoorbeeld via nieuwsbrieven, nieuwsberichten op de website of door bijeenkomsten.

1.4.1 Branchecode hbo is leidend

Aeres ondersteunt het belang van good governance zoals dat ook in de verschillende landelijke branchecodes is vastgelegd. Aeres leeft de Branchecode goed bestuur hogescholen systematisch na als leidraad voor de principes, uitgangspunten en verantwoordelijkheden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. De branchecodes voor vo en mbo zijn in tegenstelling tot de branchecode voor de hogescholen waardegedreven. Het bestuur handelt op basis van de geformuleerde waarden: verantwoordelijkheid, samenwerking, integer, openheid en lef.

De bezoldiging van de bestuurders van Aeres blijft binnen de kaders van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor meer informatie zie § 2.4 en § 13.4 en de jaarrekening.

Tegenstrijdige belangen

Binnen Aeres vindt in 2021 een transactie plaats waarbij tegenstrijdige belangen spelen die van materiële betekenis zijn voor Aeres. Er doen zich geen tegenstrijdige belangen voor die van materiële betekenis zijn voor de afzonderlijke leden van het College van Bestuur.

Transactie met tegenstrijdige belangen in 2021:

- In 2021 maakt Aeres nieuwe prijsafspraken over de dienstverlening van Aeres Agree aan Stichting Aeres Groep, waarbij naast het College van Bestuur en de directie van Aeres Agree ook het hoofd P&O betrokken is.

1.4.2 Intern beheers- en controlesysteem

Aeres moet laten zien dat zij een goed werkend intern beheersings- en controlesysteem heeft, dat zij een reëel beeld heeft van haar toekomst, dat ze risico's tijdig signaleert en dat ze vervolgens passende maatregelen neemt om de gevolgen van de risico's te beheersen.

Beleids- en kwaliteitscyclus (PDCA)

Aeres gebruikt over de hele breedte dezelfde planning-en-control-cyclus. Vanaf 2019 werkt Aeres met het strategiedocument 2019-2023 (zie § 1.5). Ieder onderdeel formuleert binnen die strategische koers en kaders een eigen meerjarenplan dat de kaders geeft waarbinnen de faculteiten of locaties, teams en uiteindelijk individuele medewerkers hun (jaar)plannen ontwikkelen en uitvoeren. De stafdiensten van het Bestuursbureau stellen binnen dezelfde kaders een jaarplan op.

Het College van Bestuur toetst het voorgenomen beleid van een onderdeel (inclusief de stafdiensten) aan het strategiedocument en bespreekt de (jaar)plannen regelmatig met de directies van de onderdelen en stafdiensthoofden, mede aan de hand van voortgangsrapportages.

De wijze waarop Aeres AOC haar kwaliteitszorg binnen deze kaders uitvoert, staat in § 3.4.1, § 3.8, § 3.14 en § 3.33. Voor Aeres Hogeschool staat het in § 4.8, voor Aeres Farms in

§ 5.6, voor Aeres Tech in § 6.10, voor Aeres Agree in § 7.3.5, voor Stichting Bureau Erkenningen in § 8.10 en voor het Bestuursbureau in § 11.11.

Controle en risicomanagement

De Raad van Toezicht van Aeres geeft het accountantskantoor de opdracht voor de controle van de (geconsolideerde) jaarrekeningen van Stichting Aeres Groep en Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC*) en van de jaarrekeningen van de entiteiten behorend tot Stichting Agrotransfer Dronten en twee kleinere stichtingen. Dit kantoor voert een interimcontrole uit die in overeenstemming is met de in Nederland van toepassing zijnde controle- en overige standaarden. In de controle zijn de voorschriften betrokken van het ministerie van OCW, zoals vastgelegd in het onderwijscontroleprotocol OCW 2020. De accountantscontrole behorend bij de jaarrekening en het jaarverslag 2020 is naar tevredenheid verlopen. Door de covid-19-crisis is de werkwijze anders, maar desondanks is alles tijdig gereedgekomen.

Aeres benoemt jaarlijks de belangrijkste risico's in de kaderbrief en maakt hierbij in toenemende mate onderscheid tussen generieke/gezamenlijke risico's op Aeres-niveau en specifieke risico's per instelling.

De directies van de onderdelen en de stafdiensthoofden beschrijven in hun jaarplan de instellingsspecifieke risico's en monitoren deze middels de voortgangsrapportages aan het bestuur.

Verantwoording

Het opstellen van het jaarverslag is een jaarlijks terugkerende wettelijke verantwoordingsverplichting. Aeres gebruikt deze wettelijke verplichting om een van haar strategische doelen te realiseren: het open communiceren met en naar alle betrokkenen bij de organisatie. Het jaarverslag beschouwt zij als hét verantwoordingsdocument voor iedereen die geïnteresseerd is in het reilen en zeilen van heel Aeres: overheid, Onderwijsinspectie, ouders, deelnemers, gemeentes, bedrijven en andere instellingen. Op de locatiewebsites van Aeres VMBO en Aeres MBO staan jaarresultaten per locatie. De Friese locaties maken die voor het eerst voor het verslagjaar 2021.

1.5 Algemeen (strategisch) beleid

Aeres formuleert eens in de vier jaar het strategisch beleid voor heel Aeres. Binnen die richting en kaders werken de onderdelen, locaties en medewerkers in samenhang hun eigen route uit.

Het strategisch document 2019-2023 Talent voor groei is hiervoor vier jaar lang het uitgangspunt.

Strategie in het kort

In de Aeres-strategie staat de ontwikkeling van het lerende individu centraal, met als belangrijk focusgebied het groene domein. Om daar op een optimale wijze invulling aan te kunnen geven, is topkwaliteit van onderwijs, onderzoek en dienstverlening leidend voor Aeres. Vanuit dit principe richt de organisatie zich op een drietal speerpunten:

- Leven Lang Ontwikkelen (LLO).
- Onderwijsinnovatie met ICT.
- Transities in het groene domein.

Deze speerpunten geven aan voor welke aandachtsgebieden Aeres extra inzet op doorontwikkeling en, in samenwerking met stakeholders, het leveren van meerwaarde. Daarnaast kent Aeres een aantal inhoudelijke zwaartepunten en domeinen waarin ze wil investeren en zo inhoudelijk wil groeien. Op deze zwaartepunten en de daaraan verbonden subthema's vindt extra innovatie en samenwerking plaats (§ 1.5.2 en § 11.4). De inhoudelijke zwaartepunten zijn:

- Agrofood en ondernemen,
- Leren en ontwikkelen,
- Groene en gezonde leefomgeving,
- Dier en diergezondheid,
- Bloem, styling en design,
- Food,
- Techniek.

Aeres hecht in haar activiteiten veel belang aan interne en externe samenwerking en internationalisering. Deze factoren zijn van grote betekenis in het streven naar hoge kwaliteit.

Besturingsfilosofie

Aeres bestaat uit verschillende elkaar aanvullende organisatieonderdelen, die relatief kleine locaties hebben. Dit stelt extra eisen aan de bedrijfsvoering en de manier waarop Aeres die toepast. In de strategische koers is daarom gekozen voor het sturingsprincipe: Gemeenschappelijk, tenzij ... De onderdelen van Aeres trekken samen op, om samen de kwaliteit te verhogen. Daar past een verhouding van centraal versus decentraal niet bij. Iedereen is verantwoordelijk voor zijn of haar eigen rol en is er tevens verantwoordelijk voor dat de ander zijn of haar verantwoordelijkheid kan waarmaken. Daar is vertrouwen voor nodig. Vertrouwen in elkaars goede intenties, in elkaars competenties en kwaliteiten, en vertrouwen in de organisatie als geheel.

Aeres streeft ook naar efficiëntie, om zoveel mogelijk middelen vrij te maken voor de primaire taken onderwijs, praktijkgericht onderzoek en valorisatie. Ze wil kostenreducties realiseren door:

- Het technisch inrichten en stroomlijnen van processen en procedures.
- Het benutten van schaalvoordelen.
- Het met de onderdelen samen invulling geven aan innovaties binnen het onderwijs en de bedrijfsvoering.

1.5.1 Doelen zwaartepunten

Een van de doelen van de beschreven zwaartepunten is het door samenwerking optimaliseren van de kwaliteit van het onderwijs. Een tweede doel is het delen van kennis met de sector en andersom (valorisatie). Aeres deelt de opgedane kennis bijvoorbeeld via publicaties, workshops, open lessen, inspiratiesessies en samenwerking. De lectoraten, en sinds 2020 ook de practoraten, spelen daar een belangrijke rol bij (zie § 3.26.2 en § 4.15 t/m 4.19), net als de vakdagen voor zowel docenten als mensen uit de sector en de landelijke projecten binnen het mbo en hbo (zie § 3.27, § 3.31.2 en § 4.20.1). Ook wil Aeres haar innovatievermogen gericht en doelmatig inzetten via de zwaartepunten. Die zijn bedoeld om de communicatie over en weer tussen beroepspraktijk, onderzoek en onderwijs duurzaam te versterken. Ze zorgen ook voor de terugkoppeling van de onderzoeksuitkomsten naar het onderwijs.

Relatie tot samenwerkingspartners

Samenwerking met het bedrijfsleven is bepalend voor de zwaartepunten en daarmee voor het onderwijs, onderzoek en de commerciële activiteiten. Samenwerking is bedoeld om de inhoudelijke aansluiting tussen opleidingen en de vraag van het bedrijfsleven te bewaken en te realiseren. Ook helpt samenwerking bij het delen van kennis en inzicht en om onderzoeksvragen vanuit de maatschappij en het bedrijfsleven scherp te krijgen.

Lees meer over de aanpak van de samenwerking en het toetsen van de relevantie voor het onderwijs in § 1.6.

1.5.2 Ontwikkeling en innovatie

Door samen te werken op het gebied van ontwikkeling en innovatie creëren de onderdelen van Aeres meer gezamenlijke capaciteit, wat de inbedding van de inhoudelijke zwaartepunten door de gehele organisatie versterkt. Hierdoor zal de kracht van Aeres sterker naar voren komen en dit heeft een positieve uitwerking op alle individuele onderdelen. Het samen leren, samen groeien en samen vernieuwen is leidend voor centrale ontwikkeling en innovatie. Sinds 2018 besteedt Aeres 1% van de onderwijsbijdrage van het vmbo, mbo en hbo aan Aeres-brede ontwikkel- en innovatieactiviteiten.

De unieke brede samenstelling van de organisatie biedt tal van ontwikkel- en innovatiekansen voor het creëren van synergie en meerwaarde, onder andere:

- Het horizontaal (binnen de Aeres-onderdelen) en verticaal (tussen de Aeres-onderdelen) delen en ontwikkelen van kennis over de verschillende domeinen.
- Het laten doorstromen van onderzoeksresultaten via de lectoraten en de practoraten naar het hbo, mbo, vmbo en llo.
- Het (in gezamenlijkheid) tot stand brengen en vertalen van noodzakelijke innovaties voor huidige en toekomstige beroepsbeoefenaren.

- Het via verschillende marktvensters contacten leggen met de buitenwereld en het actief delen van kansen met collega's.
- Het optimaliseren van de doorlopende leerlijn vmbo-mbo-hbo-universiteit.
- Het gezamenlijk versnellen op strategische speerpunten.

De resultaten op het gebied van ontwikkeling en innovatie staan in § 11.4.

1.6 Publiek-private arrangementen

Samenwerking met het bedrijfsleven leidt tot publiek-private activiteiten. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de samenwerking een bijdrage moet leveren aan de corebusiness van Aeres: onderwijs, onderzoek en ondernemen, en dat de opgedane kennis resulteert (valorisatie) in kwalitatief beter onderwijs dat aansluit op de gevraagde kennis in de beroepspraktijk. Het door studenten opdoen van praktijkervaring door deel te nemen in onderzoeksprojecten (bijv. als stage/afstudeeropdracht) is hiervan een mooi voorbeeld. Bovenstaande geldt ook voor de uit te voeren private activiteiten in het kader van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO).

Visie op en relatie publieke en private activiteiten

Samenwerking als succesfactor is een van de speerpunten uit het strategisch beleidsplan van Aeres en een voorwaarde voor goed onderwijs dat mensen opleidt voor werk in een sterk innovatieve sector. Het gaat om samenwerking binnen de groene sector, maar ook om versterking van de samenwerking met andere sectoren.

Deze samenwerking krijgt binnen het mbo-onderwijs onder meer structureel vorm door het verzorgen van lesonderdelen bij bedrijven en de stages. Binnen het hbo is onderzoek de meest voorkomende aanleiding voor samenwerking. Er is

verder publiek-private samenwerking binnen nationale en internationale projecten (zie § 1.7).

De private activiteiten van de scholen zijn gericht op het leveren van bijdragen aan een Leven Lang Ontwikkelen (LLO). Daarmee geven zij al jaren vorm aan de verbreding van de maatschappelijke opdracht van het onderwijs om mensen op te leiden voor hun (toekomstige) beroepsuitvoering. Het aanbod sluit aan bij het reguliere onderwijs of komt daaruit voort. Datzelfde geldt voor het commerciële onderdeel Aeres Tech, dat naast vakscholingen, samen met roc Aventus, technische bbl-opleidingen voor bedrijven verzorgt. Aeres Agree legt de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt en levert daarmee een bijdrage aan de kennis die Aeres van de arbeidsmarkt heeft.

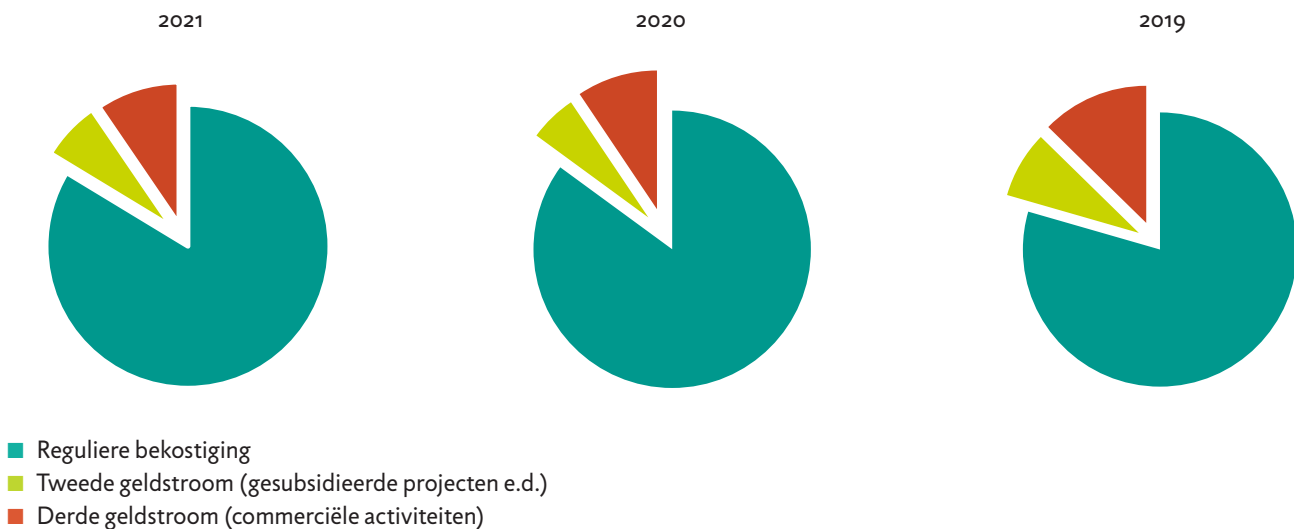
Behalve aan het vraaggestuurde onderzoek werkt Aeres ook mee aan meerdere samenwerkingsverbanden, waarbij de betrokken partijen (b.v. het bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere onderwijsorganisaties) samen verantwoordelijk zijn voor de kosten en de inzet van mensen. De financiering van deze samenwerkingsverbanden hangt af van de opgezette structuur. In een dergelijk samenwerkingsverband werken de verschillende partijen als gelijkwaardige partners samen aan innovatie en/of verbinding rond een specifiek thema. Deze kenniscoalities zijn regelmatig publiek-private samenwerkingen.

1.6.1 Aanpak en toetsen relevantie voor onderwijs

De Aeres-onderdelen kunnen activiteiten anders dan het geven van onderwijs opnemen in de (jaar)plannen. Deze plannen toetst het College van Bestuur aan de missie, de visie en het strategisch beleidsplan van Aeres en bespreekt het met de directies van de onderdelen. In de hoofdstukken van de onderwijsonderdelen staan de doelstellingen die het betreffende onderdeel heeft met de commerciële activiteiten. In bijlage 10, Helderheid in bekostiging, punt 2, is de relatie tussen publiek en privaat geld verder uitgewerkt.

1.6.2 Proportionele inzet en financieel risicobeheer

	Tweede geldstroom (gesubsidieerde projecten e.d.)	Derde geldstroom (commerciële activiteiten)	Percentage t.o.v. totale omzet
2019 Aeres	€ 11.312.307	€ 18.207.150	20,5%
2020 Aeres, zonder Nordwin College	€ 8.250.671	€ 14.690.631	16,6%
2020 Aeres, inclusief Nordwin College	€ 8.846.261	€ 15.067.736	13,9%
2021 Aeres	€ 12.232.283	€ 17.128.245	15,3%

Grafiek 1.1. Verhouding reguliere en niet-reguliere geldstromen 2019, 2020 en 2021

Risico's en risicobeheer

Het risicomanagement van de publiek-private activiteiten en de commerciële activiteiten is op dezelfde manier geregeld als dat van de reguliere activiteiten. Zie § 1.4.2 en § 2.6.

1.6.3 Resultaten in 2021

Hieronder staat een overzicht van gremia of activiteiten waarbinnen Aeres werkt binnen publiek-private samenwerkingsverbanden. Het zijn er inmiddels zoveel dat Aeres ze niet meer allemaal apart kan noemen. De nadruk ligt in de onderstaande lijst op 2021 en langdurige samenwerkingen. Over een aantal is elders in het bestuursverslag meer informatie te vinden.

- Aeres is zelf in wezen een publiek-privaat arrangement tussen het reguliere onderwijs (Stichting Aeres Groep) en de andere stichtingen. Deze voeren private activiteiten uit, meestal in opdracht van derden. Die activiteiten dragen altijd bij aan de doelstellingen van Stichting Aeres Groep en waar mogelijk versterken de onderdelen elkaar en voeren voor elkaar of samen werkzaamheden (voor derden) uit.
- Samenwerking binnen projecten gesubsidieerd vanuit het CoE Groen, het Regionaal Investeringsfonds (RIF, § 3.27.1 en § 3.31.2) en de CIV's Groen en Water. De private Aeres-onderdelen zijn hier ook bij betrokken: Aeres Farms als leer- en onderzoeksomgeving, Aeres Tech Productions ontwikkelt waar nodig moderne leermiddelen.
- De lectoraten van de hogeschool en de practoraten van Aeres MBO voeren, al dan niet binnen samenwerkingsverbanden zoals hierboven genoemd, onderzoeks- of ontwikkelopdrachten voor derden (vaak het bedrijfsleven) uit. Voor de lectoraten, zie § 4.15 tot en met § 4.19. Voor de practoraten, zie § 3.26.2.
- Aeres Hogeschool Almere en Aeres MBO Almere werken samen met de Floriade. De nieuwbouw van Aeres Hogeschool staat als gebouw van de toekomst op de Floriade, Aeres ontwikkelt voor de Floriade Expo in 2021 een

educatief programma voor jongeren van 12 tot 20 jaar en zestien PrO-leerlingen helpen mee bij het poten van zo'n vier miljoen bloembollen.

- Aeres Hogeschool maakt deel uit van de Flevo Campus (zie o.a. § 4.3.1).
- Bij de doorontwikkelingsprogramma's voor het onderwijs van Aeres MBO (§ 3.26.1) zijn allerlei organisaties en bedrijven betrokken.
- Aeres Hogeschool participeert in de Fruit Tech Campus met de minor Fruit & Tech. Aeres Tech sluit in 2021 aan en samen onderzoeken ze het ontwikkelen van opleidingen.
- Studenten en docenten van Aeres Hogeschool en HAS Hogeschool Den Bosch maken jaarlijks de Pet Monitor, samen met het bedrijfsleven, opleidingsinstituten en brancheorganisaties. De Pet Monitor is een rapport over huidige trends en ontwikkelingen binnen de gezelschapsdierensector.
- Aeres MBO werkt met Litop bv aan flexibel mbo (§ 3.27.2).
- Aeres MBO Nijkerk en Ede verzorgen voor Food Academy Nijkerk (FAN) opleidingen op maat. Hierbij zijn de branchevereniging FNLI en de consortiumpartners van Food Midden-Nederland betrokken (§ 3.26.1, punt 6). Aeres MBO Leeuwarden haakt in 2021 aan.
- Aeres MBO Barneveld werkt samen met dierentuinen over de hele wereld en andere organisaties en bedrijven uit de (huis)dierensector. Samen met ruim dertig partners zet de locatie in 2021 Stichting Dierenontdekkpark Barneveld op (hoofdstuk 10).
- De Friese vmbo- en mbo-locaties hebben samenwerkingsverbanden met Friesland Campina, de provincie Fryslân, het bedrijfsleven rond het Bakery Sweets Center, Spark the Movement, Circulair Fryslân, Freonen fan Fossylfrij Fryslân en SustainaBul.
- Het mbo maakt gebruik van leerplekken bij bedrijven. Dit zijn geen stageplaatsen, maar praktijkleerplekken die zijn ingebed in het reguliere onderwijs.
- Leerlingen en studenten lopen stage bij bedrijven, bbl-leerlingen werken er.

- Aeres Praktijkonderwijs bereidt leerlingen, samen met bedrijven of organisaties als de kringloopwinkel op Urk of Concern voor Werk, voor op de maatschappij (zie § 3.6.2).
- Stichting Warmonderhof en Aeres MBO Dronten werken al decennia samen aan opleidingen biodynamische landbouw.
- Aeres Tech verzorgt diverse bedrijfsscholen voor bedrijven in de landbouwtechniek. Kraakman Academy komt daar in 2021 bij.
- Aeres Farms sluit in 2021 een samenwerkingsovereenkomst met Rouveen Kaasspecialiteiten.
- Aeres is betrokken bij projecten voor regionale plattelandsontwikkeling zoals SF4NN (Smart Farming voor Noord-Nederland), Foodvalley, Mineral Valley Twente en het Agrofoodcluster.
- Aeres neemt sinds 2020 deel in Triple Dairy bv en Dairy Delta Academy, die zich richten op de ontwikkeling van trainingen en (online) lesmateriaal voor de melkveehouderij. Dit is een samenwerking met Bles Dairies Holding.
- Aeres is in 2021 als educatiepartner betrokken bij de Dutch Food Week.
- De Aeres Training Centres onderhouden allerlei contacten met het bedrijfsleven en ontwikkelen en verzorgen ook samen met het bedrijfsleven opleidingen (zie § 3.36-§ 3.38).
- Aeres Training Centre International werkt samen met het Poultry Expertise Centre (PEC) en het Poultry Innovation Lab (PIL). Het voert trainingen uit die Nuffic financiert (zie § 3.37). De pluimveesector is nauw betrokken bij het PEC en het PIL.
- Samenwerking rond vergroening van wijken, onder meer binnen het KennisCentrum Natuur en Leefomgeving en de relevante Aeres-lectoraten en -practoraten. De VHG is als partner direct of indirect bij veel van de activiteiten betrokken, onder meer via de Groene Hotspot-locaties Velp en Noord-Nederland.
- Internationale samenwerkingsprojecten met consortia, waar onderwijs, ngo's, overheid en bedrijfsleven aan deelnemen (zie § 1.7).

1.7 Aeres Internationaal

Het belang van internationalisering voor het werkveld van Aeres is nog steeds groot, maar door de covid-19-pandemie komen de internationale bewegingen in 2021 grotendeels stil te liggen. In de loop van het jaar starten de mobiliteitsactiviteiten wel op, maar door de steeds veranderende maatregelen in de verschillende landen bereiken die niet het niveau van voor covid-19. Indien reizen niet mogelijk is, stimuleert Aeres ook in 2021 om in plaats van internationale activiteiten en stages opdrachten te doen bij Nederlandse bedrijven die internationaal actief zijn.

Door Nuffic bekostigde activiteiten bij projecten in ontwikkelingslanden vinden zoveel mogelijk online plaats.

Aeres blijft een internationale dimensie in onderwijs, onderzoek en (commerciële) dienstverlening van vitaal belang achten. Internationalisering kent binnen Aeres vele uitingsvormen en verschilt ook per onderdeel. Elk

onderdeel heeft een eigen verantwoordelijkheid voor het maken van strategische keuzes en beleid op het gebied van internationalisering. Internationalisering is daarmee een inhoudelijke noodzaak en een speerpunt in het strategische beleid van Aeres (§ 1.5).

Naast de internationaliseringsactiviteiten en -projecten van de onderdelen, ontstaan er meer en meer initiatieven en activiteiten die de onderdelen overstijgen. Bij deze activiteiten presenteren de onderdelen zich op de internationale markt gezamenlijk onder de Aeres-vlag. Ook is Aeres actief betrokken bij de internationale versnellingsactiviteiten vanuit Groenpact.

Beleid internationalisering

Internationalisering kent bij Aeres vier aspecten: de internationalisering van het Nederlandse onderwijs, het bieden van opleidingen aan buitenlandse studenten, internationale samenwerking in projecten, en commerciële dienstverlening en onderzoek.

Internationalisering moet bijdragen aan de kwaliteit van onze afgestudeerden en gediplomeerden (onderwijs), kennisontwikkeling en valorisatie (onderzoek), het niveau van onze dienstverlening en de ontwikkeling van Aeres als organisatie. Een internationaal profiel maakt Aeres aantrekkelijk voor toekomstige leerlingen, studenten, medewerkers, het bedrijfsleven en andere klanten.

Het beleid richt zich de komende jaren op de mobiliteit van medewerkers, studenten en leerlingen, het verhogen van het aantal buitenlandse studenten in het mbo (BTEC) en hbo, het ontwikkelen van internationaal aanbod op masterniveau, het ontwikkelen van online onderwijs, het uitbouwen van de samenwerking in internationale projecten en de verbetering van de internationale profilering.

1.7.1 Resultaten internationaal 2021

De beschrijvingen van de internationale activiteiten staan in de hoofdstukken van de onderdelen:

- Aeres AOC: voor het vmbo zie § 3.15, Internationalisering Aeres VMBO, voor het mbo zie § 3.19.8, Internationale activiteiten Aeres MBO. Alle activiteiten van Aeres Training Centre International (§ 3.37) zijn internationaal.
- Aeres Hogeschool: zie § 4.9, Internationale activiteiten.
- Aeres Tech heeft geen aparte paragraaf omdat de vele internationale activiteiten volledig geïntegreerd zijn in de dagelijkse bedrijfsvoering.
- Aeres Farms ontvangt geregeld buitenlandse gasten van de andere onderdelen.
- Aeres Agree organiseert in beperkte mate trainingen in het buitenland, vooral in opdracht van het bedrijfsleven.

De internationalisering van het Nederlandse onderwijs

Het aantal bij Aeres ingeschreven studenten met een buitenlandse nationaliteit bedraagt nu 186 (Aeres Hogeschool 161, Aeres MBO 25).

Voor de activiteiten zie de bovengenoemde paragrafen.

Internationale samenwerking in projecten

Alle Nuffic OKP-projecten waarin Aeres een actieve rol heeft, lopen zware vertraging op. Nuffic onderkent dit en besluit in overleg met de ministeries het OKP-programma met een jaar te verlengen (tot begin 2023). Dit betekent dat de projecten meer tijd krijgen om de gestelde doelen te behalen. Voor projecten waar Aeres penvoerder van is (Zuid-Afrika, Oost-Afrika, Kenia en Myanmar) is derhalve een budgetneutrale verlenging aangevraagd.

Met het oog op de afloop van het OKP-programma zijn er in 2021 geen nieuwe grote projecten uitgezet.

1.8 Resultaten, ontwikkelingen en plannen

De Aeres-brede resultaten in 2021 zijn samengevat in de inleiding Licht op groen en cijfermatig in § 2.1, Kengetallen.

1.8.1 Interne en externe ontwikkelingen

De groene sector is volop in ontwikkeling en daagt het onderwijs en daarmee Aeres uit om in te spelen op die ontwikkelingen.

Interne ontwikkelingen

Enkele van de interne uitdagingen zijn:

- Behoud en doorontwikkeling van krachtig groen onderwijs. Aeres is trots op haar herkenbare plaats in het groene domein. Behoud en doorontwikkeling van krachtig groen onderwijs is dan ook een nadrukkelijke doelstelling. Onder de huidige omstandigheden is dat geen sinecure. Het groene onderwijs krijgt te maken met grote uitdagingen door krimpende studentenaantallen in veel regio's en een veranderende vraag vanuit de samenleving. Binnen de bovengenoemde doelstelling vindt in 2021 de verdere uitwerking van zowel de bestuurlijke als de instellingenfusie met Stichting Nordwin College plaats.
- Aeres als krachtige organisatie. Demografische krimp en veranderende vraagstukken in de samenleving vereisen een robuuste organisatie die op langere termijn een eventuele schaalvergroting kan opvangen, organisatiebreed de Aeres-strategie realiseert en reageert op ontwikkelingen in en vragen uit de samenleving. Dit vraagt om een passende structuur en een gezamenlijk gedragen veranderagenda voor de gehele organisatie.

Externe ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen in de omgeving van Aeres zijn:

- Maatschappelijke trends en ontwikkelingen in de groene sector. Er is sprake van veranderende vraagstukken in de samenleving op het gebied van duurzamer gebruik van natuurlijke hulpbronnen, circulariteit, eiwittransitie, klimaatontwikkeling, teruggang van biodiversiteit, de

transitie naar een meer natuurinclusieve landbouw, bewuster omgaan met voedsel en het verkleinen van de afstand tussen producent en consument.

- Veranderingen in beroepen in de groene- en agrarische sector. Het werk in deze sectoren verandert door technologische ontwikkelingen. Er is sprake van het automatiseren van productiewerkzaamheden en plannings- en administratieve werkzaamheden. Hierdoor neemt het belang van ICT en technologische vaardigheden toe. Door de toename van de complexiteit van machines worden ook technische vaardigheden steeds belangrijker. Ten slotte vragen de ontwikkelingen in deze sectoren om meer nadruk op ondernemingsvaardigheden, communicatieve en sociale vaardigheden.
- Inspelen op behoeften in de regio – een leven lang ontwikkelen. Het onderwijs krijgt vanuit het regionale bedrijfsleven steeds vaker de vraag om op maat onderwijs uit te voeren voor werkenden én werkzoekenden. Ook het ministerie van OCW stimuleert met maatregelen de flexibilisering van het onderwijs in het kader van een leven lang ontwikkelen. Maatwerk van goede kwaliteit, flexibel en aansluitend op de ervaringen en behoefte van volwassen studenten is noodzakelijk.

1.8.2 Aeres-plannen voor 2022

Het strategiedocument Talent voor groei en de genoemde externe en interne ontwikkelingen, zoals ook opgenomen in de kaderbrief 2022, zijn leidend voor de plannen die de onderwijsinstellingen en andere onderdelen van Aeres ontwikkelen. De gemaakte strategische keuzes voor uitgangspunten, inhoudelijke speerpunten en een inhoudelijke focus vormen een leidend kader voor de begroting en jaarplannen.

In 2022 ligt de focus op:

- Het optimaliseren en versterken van de kwaliteit van het primair proces (basiskwaliteit op orde).
- Het versterken van Aeres als krachtige organisatie en het behouden en versterken van de herkenbare plaats van Aeres in het groene domein. Dit gebeurt via:
 - verdere implementatie van de bestuurlijke en institutionele fusie tussen Aeres en Nordwin College;
 - de uitvoering van het MD-programma (Management Development);
 - externe versterking door profilering waarbij in 2022 de Floriade en de doorontwikkeling naar de groene opleider voor werkend Nederland (LLO) prioriteit hebben.

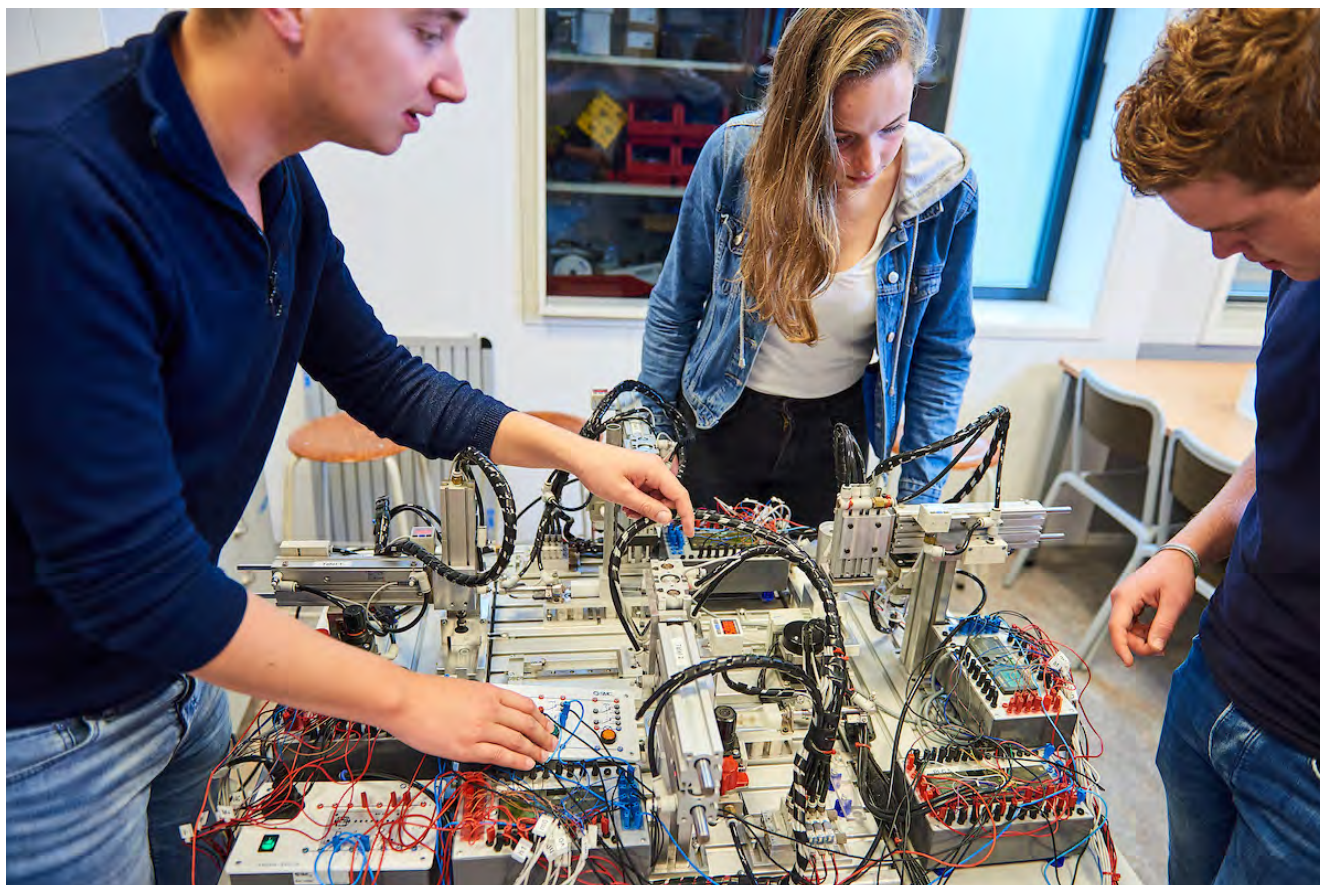
Middellange (2-5 jr.) en lange termijn (> 5 jr.)

Aeres richt zich in de plannen voor 2022, de middellange (2-5 jr.) en de lange termijn (> 5 jr.) op de speerpunten:

- Leven Lang Ontwikkelen (LLO). Aeres biedt onder andere regulier onderwijs, contractonderwijs, praktijkonderzoek en diensten op het gebied van arbeidsbemiddeling. Door het aanbod te versterken en meer op elkaar af te stemmen wil Aeres

een belangrijke bijdrage leveren aan een Leven Lang Ontwikkelen.

- **Onderwijsinnovatie met ICT.**
Aeres legt een duidelijke verbinding tussen ICT en innovaties in het primaire proces. Verdere professionalisering van de ICT-voorzieningen en de medewerkers moet zorgen voor een organisatie die op dit vlak bij de tijd is en bovendien de benodigde competenties meegeeft aan afgestudeerden.
- **Transities in het groene domein.**
De toenemende aandacht voor klimaat en milieu leidt tot grote transities op het gebied van onder meer duurzaamheid, energie, circulariteit en voedselproductie en -verwerking. Door het afstemmen van de onderwijs- en onderzoekportfolio op deze ontwikkelingen wil Aeres relevant blijven en meerwaarde bieden aan het werkveld.

2 Aeres-brede kengetallen, financiën en continuïteit

Leeswijzer

Dit hoofdstuk beschrijft de kengetallen en Aeres-brede (financiële) resultaten en is daarmee een geconsolideerde samenvatting en onderbouwing van en aanvulling op de jaarrekening. Het beschrijft wat er in het verslagjaar is gebeurd, de toekomstverwachtingen (continuïteit) en de investeringen. De Aeres-strategie, die richting geeft aan de toekomstverwachtingen is kort beschreven in hoofdstuk 1.

Inhoud

2.1	Kengetallen	24			
2.2	Financieel (strategisch) beleid	25	2.5.3	Meerjarenbaten en -lasten	35
2.3	Financiële resultaten	26	2.5.4	Meerjarenbalans	38
2.3.1	Samensmelting van belangen Stichting Nordwin College en Stichting Aeres Groep	26	2.5.5	Meerjarig investeringsbeleid en meerjarige financieringsbehoefte	39
2.3.2	Toelichting op de financiële positie op de balansdatum	26	2.5.6	Exploitatieresultaat per stichting of bv	41
2.3.3	Signaleringswaarde vermogensvorming	26	2.5.7	Treasurybeleid	44
2.3.4	Toelichting op het resultaat en wat daartoe heeft bijgedragen	27	2.5.8	Rapportage interne toezichthouder (Raad van Toezicht)	44
2.4	Vergoedingen en declaraties College van Bestuur	31	2.6	Risicomanagement	44
2.5	Continuïteit, risico's en investeringen Aeres	31	2.6.1	Beleid risicomanagement	45
2.5.1	Gevolgen van en maatregelen inzake covid-19	31	2.6.2	Resultaten risicomanagement 2021	45
2.5.2	Prognose leerlingen/studenten en ontwikkelingen		2.6.3	Risicoprofiel - bandbreedte vermogen	46
			2.6.4	Alternatieve scenario's	46

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

Aanvullende en onderbouwende cijfers staan in de bijlagen 5 t/m 10.

Bijlage 10 is Helderheid in bekostiging.

De belangrijkste resultaten rond strategie, kwaliteit, samenwerking en bedrijfsvoering zijn gegeven in de inleiding Licht op groen. De financiële resultaten staan beschreven vanaf § 2.3.

De plannen die Aeres heeft voor het komende jaar en de jaren daarna staan in § 1.8.2. De plannen liggen in het verlengde van het strategische beleid (§ 1.5 e.v.)

2.1 Kengetallen

Op 31 december 2021 heeft Aeres 1.946 (1.510,45 fte) medewerkers in dienst. Dit is meer dan in 2020 (1.858 wns en 1.449,8 fte). Zie voor details het sociaal jaarverslag (hoofdstuk 12 en bijlage 5). Zij verzorgen onder meer (commerciële) leertrajecten voor 26.761 deelnemers (22.004 in 2020 en 23.696 in 2019). Het aandeel onderwijsdeelnemers is daarvan 13.895 in 2021 (13.746 in 2020 en 13.696 in 2019). Aeres werkt op 15 locaties die zich vooral in Noord- en Midden-Nederland bevinden: Almere, Aalsmeer, Barneveld, Buitenpost, Dronten, Ede, Emmeloord, Heerenveen, Lelystad, Leeuwarden, Maartensdijk, Nijkerk, Sneek, Velp en Wageningen. Daarnaast heeft Aeres Agree uitvalsbases in Delft, Leeuwarden, 's-Hertogenbosch, Velp en Wageningen.

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) heeft in totaal 9.894 leerlingen/studenten: 150 leerlingen praktijkonderwijs, 5.055 vmbo-leerlingen en 4.689 mbo-studenten. Dit is een afname van 0,8% ten opzichte van 2020 (9.884 in 2020 en 9.988 in 2019). 25 mbo-studenten komen uit

het buitenland. De instroom neemt in het vmbo met 7% toe (1.363 in 2021, 1.272 in 2020, 1.190 in 2019). De instroom neemt in het mbo met 9,8% af (1.619 in 2021, 1.795 in 2020 en 1.782 in 2019).

In de Keuzegids mbo 2021 en 2022 is Aeres MBO weer het beste aoc.

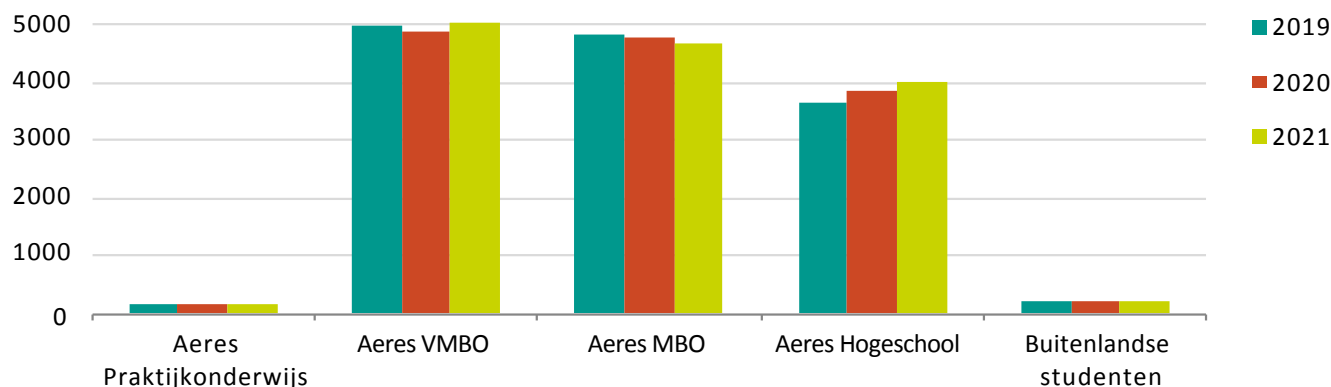
Aeres AOC heeft in 2021 een positief financieel resultaat. De extra rijksbijdrage in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs beïnvloedt dit positieve resultaat voor een belangrijk deel. Voor meer informatie en details zie § 2.3.4 en hoofdstuk 3.

Aeres Hogeschool heeft 4.001 ingeschreven studenten. 161 daarvan komen uit het buitenland (4,0%).

Het aantal ingeschreven studenten neemt met 3,6% toe ten opzichte van 2020 (3.862 in 2020 en 3.680 in 2019). Alle drie de faculteiten groeien meer dan de landelijke groei in het hbo voor het studiejaar 2021-2022 (0,4%). Die landelijke groei is daarmee kleiner dan die in 2020-2021 (5,6%, bron: Vereniging Hogescholen).

Eind 2021 telt de hogeschool 22 lectoraten: zeven in Almere, tien in Dronten en vijf in Wageningen. Vijf van de 22 lectoraten zijn nieuw, één lectoraat maakt een doorstart met een nieuwe lector.

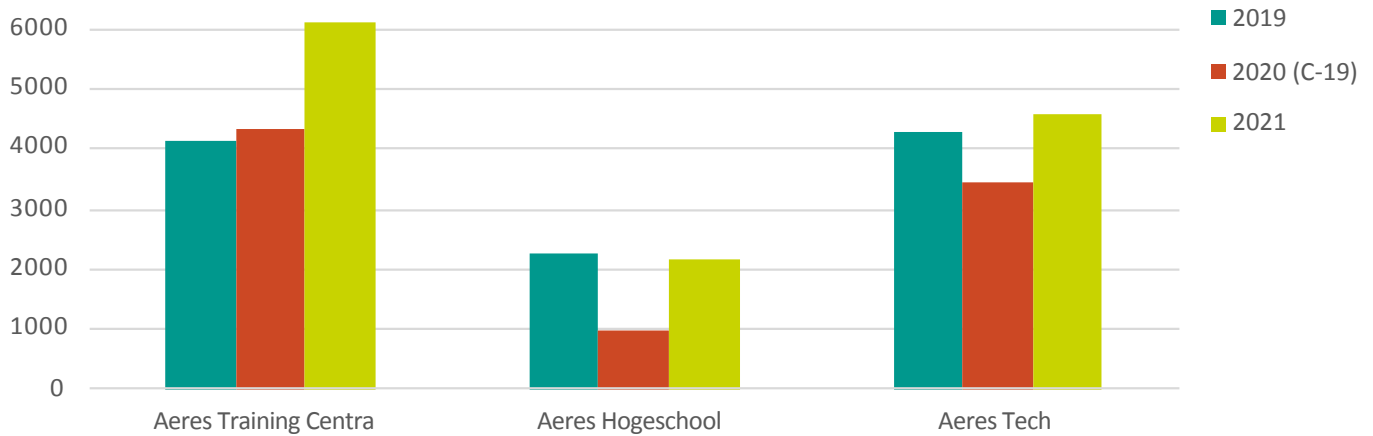
Aeres Hogeschool is in 2021 financieel gezond. Ook bij de hogeschool ligt de oorzaak hiervan voor een belangrijk deel bij de extra rijksbijdrage in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. Voor meer informatie en details zie § 2.3.4 en hoofdstuk 4.

Grafiek 2.1 Aantal deelnemers onderwijs

In covid-19-jaar 2021 volgen 12.866 cursisten een eendaags of meerdaags commercieel (online) leertraject bij Aeres (8.758 in 2020 en 10.730 in 2019). De aanbieders zijn de commerciële afdelingen van de hogeschoolfaculteiten (ca. 2.182 deelnemers in 2021 en 975 in 2020), de Aeres Training Centres van het mbo (4.947 deelnemers en 1.147 licentieverlengingen in 2021, en 4.347 in totaal in 2020) en de commerciële onderdelen Aeres Tech en Tech Examen Centrum (4.590 deelnemers in 2021 en 3.436 in 2020). Stichting Bureau Erkenningen verzorgt

samen met partners voor ruim 42.000 deelnemers (online) kennisbijeenkomsten rond vakbekwaamheidsbewijzen. Door de covid-19-crisis biedt Aeres in de volle breedte meer online leertrajecten aan in 2021. Een ontwikkeling die naar verwachting deels blijvend zal zijn, zoals bijvoorbeeld met blended learning-aanbod.

Grafiek 2.2 Aantal deelnemers commerciële trajecten

Het resultaat van de activiteiten die de scholen van Aeres met middelen vanuit de tweede en derde geldstromen uitvoert, is negatief. Bij de tweede geldstroom ligt de oorzaak bij een lagere omzet door covid-19, terwijl daar de kosten doorlopen. Daarnaast is het soms bewust beleid om mee te doen aan projecten waarvan het tarief lager is dan de integrale kostprijs. Deze projecten dragen echter zodanig bij aan de inhoudelijke doelstellingen van Aeres dat zij deze keuze zo maakt en het verlies neemt. Bij de derde geldstroom van de scholen nemen de omzet en de aantallen deelnemers weliswaar toe, maar het resultaat blijft achter.

Stichting Aeres Tech behaalt een positief financieel resultaat, door een verdere stijging van de omzet in 2021, naast beheersing van de kosten. Aeres Farms heeft ook een positief resultaat, vooral veroorzaakt door enkele (incidentele) baten. Stichting Agrotransfer Dronten (handelsnaam Aeres Agree) sluit het jaar af met een positief resultaat. De omzet is weer hersteld en stijgt; ook is NOW-subsidie ontvangen voor de eerste maanden van het jaar. Stichting Bureau Erkenningen behaalt zoals verwacht, een negatief resultaat over 2021. De effecten van de covid-19-crisis zijn hier de belangrijkste oorzaak.

Voor meer informatie en details zie § 2.3.4 en de hoofdstukken 5 tot en met 10.

Het financiële resultaat is voor Aeres als geheel positief (zie § 2.3).

2.2 Financieel (strategisch) beleid

Het financiële (strategische) beleid van Aeres is verwoord in de jaarlijkse kaderbrief. Het financiële beleid is daarin vertaald naar meerjarige financiële doelstellingen voor de solvabiliteit, de liquiditeit en het rendement. Daarnaast geeft de kaderbrief de uitgangspunten voor de verdeling van de beschikbare middelen en staan er de kaders in voor de verdeling van de middelen over de verschillende rubrieken in de begroting.

De stafdienst Financiën & Control (F&C) en de bestuurssecretaris stellen de kaderbrief op en geven daarmee de richtlijnen en kaders op basis waarvan alle Aeres-onderdelen een gedegen jaarplan en een beleidsrijke begroting kunnen opstellen. Het College van Bestuur bespreekt de kaderbrief met alle geledingen binnen Aeres en legt de brief ter instemming voor aan de gezamenlijke vergadering van de medezeggenschapsorganen van Aeres AOC en Aeres Hogeschool. Het College van Bestuur stelt de kaderbrief uiteindelijk vast en de Raad van Toezicht keurt deze goed. Met het vaststellen en het goedkeuren van de kaderbrief zijn de kaders voor de exploitatie en de investeringen vastgesteld.

Aeres kent de verkregen middelen integraal toe aan de onderdelen die hiervoor verantwoordelijk zijn en die de primaire onderwijs-, onderzoeks- en dienstverlenende activiteiten verrichten. De rijksbijdrage wordt op basis van het aantal deelnemers per locatie en bijbehorende prijs integraal toegekend en verantwoord bij de betreffende (v)mbo-locatie of faculteit. Op deze wijze krijgt het management inzicht in de totale baten die behoren bij het totaal van de activiteiten van een (v)mbo-locatie of faculteit.

Aeres heeft haar overkoepelende activiteiten ondergebracht bij de stafdiensten van het Bestuursbureau in Ede (zie hoofdstuk 11). Aeres belast de kosten van de stafdiensten op basis van vaste tarieven door naar de verschillende Aeres-onderdelen. In de kaderbrief staan de daarvoor vastgestelde verdeelsleutels en de hoogte van de tarieven. Daarnaast is er een afdracht van 1% van de leerling-/studentgebonden rijksbijdragen voor gezamenlijke ontwikkelings- en innovatieactiviteiten. De interne samenwerking op het gebied van ontwikkeling en innovatie (O&I) creëert meer kritische massa voor de uitvoering van de activiteiten en versterkt de ontwikkeling van de zwaartepunten (zie § 1.5.2). De commerciële entiteiten betalen, op basis van evenredigheid van de inzet, een bijdrage in de kosten van de O&I-projecten waaraan zij deelnemen.

Voor Aeres AOC zijn er nog enkele specifieke kaders. Op de begrote rijksbijdrage van Aeres VMBO en Aeres MBO vindt een inhouding plaats van 1,5% voor interne allocatiemiddelen. Deze middelen zijn bedoeld om groei, schaarste en specifieke

knelpunten op de vmbo- en mbo-locaties te kunnen financieren. Het gaat daarbij om de locaties waar sprake is van niet-stuurbare en structurele factoren die de kosten van de locatie verhogen. De instellingsdirecteuren van Aeres AOC nemen de verdeling van deze allocatiemiddelen voor een groot deel op in de begroting en kunnen, indien nodig, gedurende het jaar zelf besluiten ook het andere deel van de bijdrage te verdelen. Dit doen zij in overleg met het College van Bestuur. Ook wordt op het begrote personele deel van het aoc (ca. 60% van de totale kosten) een inhouding berekend van 5,5%: 4% in verband met ziektevervangings en 1,5% in verband met arbeidsvoorwaarden.

Aeres AOC heeft tot slot enkele specifieke overkoepelende stafdiensten, zoals Onderwijs & Kwaliteit (O&K) en Marketing & Communicatie. Deze stafdiensten worden op basis van vaste tarieven doorbelast aan de verschillende onderdelen van het aoc.

2.3 Financiële resultaten

Aeres heeft in grote lijnen drie inkomstenbronnen: reguliere financiering leerlingen en studenten, (geoordeelde) subsidies en projecten en gelden uit commerciële activiteiten.

Financiële kengetallen	2017	2018	2019	2020	2021
Solvabiliteit geconsolideerd (Eigen vermogen/totale vermogen)	0,40	0,44	0,46	0,44	0,45
Solvabiliteit afzonderlijke stichtingen (Eigen vermogen/totale vermogen)	0,41	0,45	0,47	0,45	0,46
Solvabiliteit ² geconsolideerd ((Eigen vermogen + voorzieningen)/totale vermogen)	0,45	0,48	0,49	0,50	0,49
Liquiditeit (current ratio) geconsolideerd (Vlottende activa/vlottende passiva)	0,85	0,90	0,89	1,07	1,20
Liquiditeit (quick ratio) geconsolideerd ((Vlottende activa-/voorraden)/vlottende passiva)	0,84	0,88	0,87	1,05	1,19
Rentabiliteit geconsolideerd (Resultaat vóór buitengewone baten en lasten/omzet)	1,0%	3,3%	2,8%	0,3%	5,3%
Rentabiliteit afzonderlijke stichtingen (Resultaat vóór buitengewone baten en lasten/omzet)	1,0%	3,3%	2,8%	0,48%	5,3%

Toelichting verschil geconsolideerd en afzonderlijke stichting en bv

Aeres behaalt in 2011 een boekwinst (€ 1,78 mln.) op de verkoop van de terreinen van Stichting Aeres Tech aan Stichting Aeres Groep. In 2020 is een boekwinst behaald van € 253.000 op de verkoop van de woning aan de Wisentweg 11 in Dronten van het Aeres Landbouwbedrijf bv aan Stichting Aeres Groep.

Beide behaalde boekwinsten verklaren het verschil tussen het eigen vermogen van Aeres geconsolideerd en het vermogen van de afzonderlijke stichtingen samen.

2.3.1 Samensmelting van belangen Stichting Nordwin College en Stichting Aeres Groep

De institutionele fusie van deze beide stichtingen start op de fusiedatum 1 augustus 2021. De bestuurlijke fusie en daarmee de financiële fusie is al in 2020 afgerond. Aeres heeft de fusie toen verwerkt als een samensmelting van belangen (R)216.605). Dit betekent dat beide organisaties in 2020 verder zijn gegaan alsof ze altijd al samen waren en sindsdien presenteren zij alle gegevens als gezamenlijk eigendom van Stichting Aeres Groep en nemen zij alle activa en passiva op tegen hun boekwaarde.

2.3.2 Toelichting op de financiële positie op de balansdatum

Het resultaat van Aeres komt in 2021 uit op € 10.187.000 positief.

2.3.3 Signaleringswaarde vermogensvorming

De Onderwijsinspectie ontwikkelt in 2020 een signaleringswaarde, die een indicatie geeft of er sprake is van bovenmatig publiek eigen vermogen of niet. De signaleringswaarde gaat over het publieke deel van het eigen vermogen en is exclusief het private vermogen. Voor Aeres gaat het hierbij om het publieke deel van het vermogen van Stichting Aeres Groep. Per 31 december 2021 bedraagt dat publieke eigen vermogen € 59.472.223. Per 31 december 2020 bedraagt het normatief eigen vermogen van Stichting Aeres Groep € 150.954.864. De ratio van het eigen vermogen is hiermee 0,39 (2020: 0,37) en ligt daarmee ver onder de

signaleringswaarde van 1,0. Bij Aeres is derhalve geen sprake van een bovenmatig eigen vermogen.

2.3.4 Toelichting op het resultaat en wat daartoe heeft bijgedragen

Het resultaat in 2021 bedraagt € 10.187.000 positief en is € 8.650.000 hoger dan de begroting van € 1.537.000 positief. De baten zijn circa 8,9% meer dan begroot en de bedrijfslasten (exclusief financiële baten en lasten, belastingen en resultaat deelnemingen) zijn circa 3,9% meer dan begroot. Per saldo ontstaat er een aanzienlijke resultaatsverbetering van 4,4% rendement ten opzichte van de begroting.

Voor het onderwijs komt dit door de gunstige rijksbijdrageontwikkeling, waarbinnen de toegekende middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) de belangrijkste rol spelen. Daarnaast speelt personeelsschaarste op de arbeidsmarkt een rol. Daardoor staan veel vacatures open en de personeelslasten blijven in verhouding achter. Ook de commerciële entiteiten realiseren hoge resultaten in 2021. Aeres koos in 2020 bij het maken van de begroting voor een voorzichtige benadering, met name door de onzekerheden rond de covid-19-crisis. De gunstige omzetontwikkeling in combinatie met een beheerste kostenontwikkeling en een gestegen productiviteit liggen ten grondslag aan het hoge resultaat.

Verantwoording NPO-gelden

Aeres neemt de NPO-gelden op in de exploitatie 2021. Deze gelden stelt de overheid vanaf de zomer beschikbaar voor het herstel en de ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na covid-19. Ze komen deels via specifieke subsidies beschikbaar zoals de Subsidieregelingen inhaal- en ondersteuningsprogramma's, extra hulp voor de klas en coronabaten in het hoger onderwijs. Deze specifieke subsidies zijn geormerkt, wat betekent dat Aeres baten verantwoordt voordat de scholen uitgaven doen. Het overgrote deel van de NPO-middelen betreft de zogenaamde corona-enveloppe-gelden. Deze zijn beschikbaar voor alle onderwijssectoren, maar het ministerie van OCW stelt voor het hbo en wo een ander verantwoordingsregime in dan voor het vo en mbo. Bij het hbo en wo stelt OCW de corona-enveloppe-middelen niet-normatief beschikbaar, waardoor het verantwoording via het G-model en reservering van de middelen op de balans toestaat. Voor het vo en mbo stelt het ministerie de middelen normatief beschikbaar, waardoor de eis geldt dat Aeres ook de baten in het jaar van ontvangst moet nemen. Dit impliceert voor Aeres AOC dat de match tussen opbrengsten en kosten voor de corona-enveloppe-gelden in het jaar van ontvangst niet mogelijk is. Het gevolg is dat Aeres in 2021 voor € 1.575.000 aan baten verantwoordt, terwijl de besteding hiervan in 2022 of 2023 plaatsvindt. Bij Aeres Hogeschool staat daarentegen € 626.000 aan nog niet bestede gelden van de NPO-enveloppemiddelen op de balans als vooruitontvangen subsidie per 31 december 2021.

Exploitatievergelijking met begroting

In het onderwijs is de rijksbijdrage circa € 12,5 mln. hoger dan begroot (rubriek 3.1.1 in jaarrekening (JR)). De belangrijkste oorzaak daarvan is de introductie van het NPO-akkoord, waardoor de bijdrage aan de onderwijssector fors hoger is. Daarnaast is de lumpsum geïndexeerd vanwege loon- en prijsbijstellingen (cao-verhogingen) en is de lumpsum incidenteel hoger vanwege de aangepaste referentieraming in het mbo en hbo, de compensatie van de halvering van het college- en cursusgeld en een bedrag voor devices. Ook de post overige subsidies OCW/EZ (rubriek 3.1.2 in JR) komt hoger uit door de specifieke covid-19-subsidies zoals de Subsidieregelingen inhaal- en ondersteuningsprogramma's, extra hulp voor de klas en coronabaten in het hoger onderwijs. Daar staat tegenover dat Aeres VMBO vanuit de samenwerkingsverbanden een lager bedrag ontvangt dan was begroot. Verwacht werd dat een deel van de lwoo-gelden via de samenwerkingsverbanden zou komen (rubriek 3.1.3 in JR). Een aantal van die verbanden voert het uitbetalen van de lwoo-gelden echter nog niet door, waardoor die gelden nog steeds via de lumpsum komen (rubriek 3.1.1 in JR). Per saldo komen de rijksbijdragen (rubriek 3.1 in JR) 11,2% hoger uit.

De wettelijke collegegelden komen lager uit (rubriek 3.3 in JR) dan begroot. Hoewel zich meer studenten per 1 oktober 2021 inschrijven bij de hogeschool dan was begroot, dalen de ontvangen collegegelden als gevolg van de halvering van het collegegeld zoals afgesproken in het NPO-akkoord. De overheid compenseert deze daling met ruim € 1.200.000 in de rijksbijdrage en dat is onder rubriek 3.1 in de jaarrekening verantwoord.

De post baten werk in opdracht van derden (jaarrekeningpost 3.4) komt circa € 527.000 hoger uit dan begroot. De gestegen omzet bij de commerciële entiteiten ligt hieraan ten grondslag. In het onderwijs komt de omzet projecten (2^e en 3^e geldstroom) redelijk in lijn met de begroting uit. Voor 2021 was deze omzet voorzichtig begroot in verband met de covid-19-crisis. Er liggen hier veel kansen voor het onderwijs, maar door de personeelsschaarste en achterstanden in het onderwijs kan Aeres niet op alle projecten inzetten.

De post overige baten komt lager uit door minder bijdragen van ouders, leerlingen en studenten als gevolg van de covid-19-crisis. Hiertegenover staat dat de NOW-subsidie (steunmaatregelen overheid) voor Aeres Agree onder overige baten is opgenomen. Deze was niet begroot.

De personeelskosten liggen beduidend hoger dan begroot. In totaal geeft Aeres € 5.745.000 meer uit. Dit is bewust beleid, ten opzichte van de afgegeven prognose in de tweede trimestercijfers is de afwijking gering. Oorzaak van de overschrijding zijn de stijging van de formatie (zowel in loondienst als inhuur) als gevolg van de besteding van de NPO-gelden om de achterstanden in het onderwijs weg te werken, de groei van vooral het aantal hogeschool-deelnemers en de extra omzet bij de commerciële entiteiten. De post personele inhuur stijgt daarnaast ook door meer vervanging als gevolg van een hoger ziekteverzuim en de schaarste op de

arbeidsmarkt. De kosten voor de personele voorzieningen zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. De dotatie in verband met wachtgeldvoorzieningen voor medewerkers die Aeres specifiek aanstelt vanuit de NPO-gelden staat tegenover de vrijval van enkele personele voorzieningen. De reiskosten komen door de lockdowns en het thuiswerken circa € 322.000 lager uit dan begroot.

De post afschrijvingen komt nagenoeg gelijk uit aan de begroting. De post stijgt ten opzichte van 2020 met circa € 400.000 door extra afschrijvingen als gevolg van uitgevoerde investeringen.

De financiële baten en lasten liggen circa € 320.000 hoger dan begroot doordat Aeres een agio betaalt van € 398.000 op

de aflossingen van de leningen ING-bank van het voormalige Nordwin College. De afschrijving op de afkoop van het renteswapcontract in 2018 van € 1,8 mln. is verwerkt onder de post rentelasten en soortgelijke lasten.

De huisvestingslasten komen nagenoeg gelijk aan de begroting uit en liggen ook in lijn met het voorgaande jaar. Aan onderhoudskosten geeft Aeres minder uit, maar de overige huisvestingslasten liggen hoger door de kosten in verband met de sluiting van het pand in Bilthoven en het OSB-gebouw in Leeuwarden.

Zie de jaarrekening, pagina 378, voor een uitgebreide vergelijking van de exploitatie met de begroting.

In het resultaat zijn de volgende incidentele posten opgenomen (> € 50.000)	
Dotatie voorziening wachtgeld i.v.m. benoemde fte o.b.v. NPO-middelen Aeres VMBO en MBO	€ -938.000
Gewijzigde boekingsystematiek lesgeld het voormalige Nordwin College	€ 690.000
Betaalde agio op aflossingen leningen het voormalige Nordwin College	€ -398.000
Sluiting locatie Bilthoven en OSB-gebouw Leeuwarden (herstel- en ontruimingskosten)	€ -130.000
Ontvangen NOW-subsidie Aeres Agree	€ 132.000
Totaal	€ -644.000

Rekening houdend met de incidentele baten en lasten bedraagt het genormaliseerde resultaat € 10.831.000 positief en ligt daarmee nog ruim boven de begroting. De gunstige omzetontwikkelingen in het onderwijs en bij de commerciële onderdelen en in verhouding minder stijgende personeelskosten liggen hieraan ten grondslag.

Balansvergelijking

Per 31 december 2021 bedraagt het balanstotaal € 194.326.000 en ligt het € 18.484.000 hoger dan per 31 december 2020. Het hogere balanstotaal is een gevolg van de toename van de materiële vaste activa en liquide middelen. De materiële vaste activa stijgen door uitgevoerde investeringen, waarvan de investering in nieuwbouw van Aeres Hogeschool Almere de belangrijkste is. De financiële vaste activa dalen door

de afschrijving van € 1,8 mln. op de in 2019 geactiveerde afkopsom van het renteswapcontract.

De liquide middelen nemen toe door de ontvangen rijksbijdrage als gevolg van het Nationaal Programma Onderwijs en overige subsidies waarvan de besteding ook in volgende jaren zal plaatsvinden. Aan de creditzijde van de balans komt de stijging vooral door de toename in het eigen vermogen en de langlopende leningen. De mutatie in het eigen vermogen betreft uitsluitend het jaarresultaat van bijna € 10,2 mln. De toename in langlopende schulden betreft de opname van aanvullende financiering bij Stichting Aeres Groep in verband met de nieuwbouw van Aeres Hogeschool Almere.

Zie voor de uitgebreide balans de jaarrekening, pagina 370.

Resultaat per stichting

Het resultaat per onderdeel is als volgt:

(x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Stichting Aeres Groep			
Aeres AOC (Aeres Praktijkonderwijs, Aeres VMBO, Aeres MBO en de Aeres Training Centres)	4.514	865	-228
Aeres Hogeschool	3.469	396	967
Bestuursbureau	744	13	95
	8.727	1.274	834
Stichting Aeres Tech (expertisecentra, Productions, Tech Examen Centrum en deelnames)	1.074	250	391

(x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Stichting Agrotransfer (Aeres Agree)	239	-68	-33
Stichting Aeres Farms (Aeres Farms Holding bv, Landbouwbedrijf bv, Biologisch Bedrijf bv, Weidebedrijf bv, Studentbedrijven bv)	223	83	-273
Stichting Bureau Erkenningen	-83	-1	-106
Stichting Aeres International Student Fund	7	-1	6
Stichting Dierenontdekkpark Barneveld	0	0	-
Correctie i.v.m. intercompany-transactie	0	0	-253
Totaal Aeres (optelling niet-afgeronde getallen)	10.187	1.537	566

De correctie in verband met intercompany-transactie betreft de verkoop, in 2020, van de woning (hulphondenhuis) aan de Wisentweg 11 in Dronten. Dit huis was van Aeres Landbouwbedrijf bv en is verkocht aan Stichting Aeres Groep.

Hieronder volgt de toelichting per onderdeel.

Stichting Aeres Groep

Aeres AOC

Aeres PrO, Aeres VMBO en Aeres MBO (incl. de Aeres Training Centres) realiseren over 2021 een resultaat van € 4.514.000 en dat is € 3.649.000 hoger dan begroot. De hogere rijksbijdrage en de hogere overige subsidies als gevolg van de ontvangen NPO-gelden veroorzaken dit verschil. De besteding van de NPO-gelden staat in de locatieplannen voor het schooljaar 2021-2022 en verder. Als onderdeel van de rijksbijdrage is een bedrag van € 1.575.000 ontvangen en geboekt in 2021. Het bedrag is bedoeld voor 2022. Tegenover de hogere baten staan ook hogere personeelslasten. Door de besteding van de NPO-gelden en een hoger deelnemersaantal per augustus 2021 dan begroot, neemt de vraag naar docenten en onderwijsassistenten sterk toe. Sommige locaties krijgen alle vacatures lastig gevuld en zij vullen de vraag deels in met inhuur van derden, inzet van onbevoegd personeel en/of het inzetten van de overformatie en het uitbreiden van de uren van zittende medewerkers. Voor medewerkers die specifiek zijn aangesteld voor het uitvoeren van de NPO-activiteiten vormt Aeres een dotatie aan de voorziening wachtgeld van € 938.000, maar die staat tegenover de vrijval van enkele andere personele voorzieningen.

Verder is in 2021 sprake van een incidentele meevaller van € 690.000 in verband met een wijziging in de boekingsystematiek van de kosten van lesboeken. De wijziging betreft de Friese locaties die vanaf schooljaar 2021-2022 overgaan op de Aeres-systematiek.

Aeres Hogeschool

Het resultaat van Aeres Hogeschool over 2021 is € 3.469.000 positief. Dit is € 3.073.000 hoger dan begroot. Op het resultaat is € 626.000 in mindering gebracht voor niet-bestede gelden van de NPO-enveloppemiddelen. Deze staan op de balans voor besteding in de jaren 2022 en 2023. De NPO-gelden verklaren de afwijking ten opzichte van de begroting. De overheid kent ze in het voorjaar van 2021 toe, maar door de schaarste op de arbeidsmarkt kan de hogeschool de gelden maar deels inzetten voor meer personeel.

In de tweede en derde geldstroom is met name in het laatste trimester van 2021 herstel zichtbaar. De omzet komt hierdoor hoger uit dan begroot. Ook de kosten projecten onder de post overige lasten komen hierdoor hoger uit dan begroot en vooral de kosten van contractactiviteiten vallen hoger uit. Per saldo ontstaat er een verlies in de tweede en derde geldstroom. De subsidieportefeuille is goed gevuld, maar de inzet van personeel is de beperkende factor.

De huisvestingskosten vallen in 2021 lager uit door een minder intensief gebruik van gebouwen. Waar mogelijk is hierop geanticipeerd, bijvoorbeeld door minder schoonmaak en verlaging van het externe onderhoud.

Bestuursbureau

Het resultaat van het Bestuursbureau komt in 2021 uit op € 744.000. Dat is € 731.000 hoger dan begroot. Een beter resultaat is vooral gerealiseerd bij de afdeling Ontwikkeling & Innovatie (€ 321.000) en de stafdiensten Corporate Communicatie (€ 272.000) en Facilitair Bedrijf (€ 655.000). De stafdienst ICT & IM realiseert een minder resultaat (€ -646.000).

Het betere resultaat bij Ontwikkeling & Innovatie komt door niet-bestede interne innovatiemiddelen, waarvan minder inzet plaatsvindt door de impact van covid-19 op het onderwijs. Het resultaat van de stafdienst Corporate Communicatie is hoger doordat de dienst minder exploitatiekosten maakt dan begroot, ook voornamelijk als gevolg van covid-19. Bij het Facilitair Bedrijf komen de onderhoudskosten gebouwen

lager uit door achterstand en uitstel van het onderhoud, maar ook doordat als gevolg van het thuiswerken er minder correctief onderhoud plaatsvindt. Hierdoor vinden ook minder storings plaats. De personeelskosten bij de stafdienst ICT & IM komen € 635.000 hoger uit dan begroot. De oorzaak is een overschrijding op de begrote inhuurlasten. Het ingehuurd personeel vangt onvervulde openstaande vacatures op, omdat de markt zeer lastig is op dit moment. Daarbij blijkt extra inhuur van expertise nodig voor diverse (fusie)projecten.

Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC)

Stichting Aeres Tech bestaat uit de Aeres Tech-expertisecentra koudetechniek en mobiele techniek (Ede), Aeres Tech Productions bv (voorheen ACOLE Productions bv) en Tech Examenbureau bv (voorheen Fedecom Academy bv). Stichting Aeres Tech neemt ook deel in Stichting GO^o en voert daar de directie over.

Het resultaat van Aeres Tech komt in 2021 uit op € 1.074.000 en dat is € 824.000 hoger dan begroot.

De covid-19-pandemie heeft in 2021 bij Stichting Aeres Tech maar een kleine impact. De trainingen op de eigen locatie kunnen doorgaan, soms met een paar afmeldingen vanwege de covid-19-regels. Wel is extra inzet nodig voor de deelnemers in de bbl-trajecten. Door de overheidsregels ligt de internationale business een tijdlang stil, maar dankzij de samenwerking tussen medewerkers en de internationale klanten ontstaan oplossingen, waardoor een deel van de trainingen toch door kan gaan. Ondanks de beperkingen lukt het daardoor om in totaal bijna € 889.000 meer omzet te behalen dan begroot.

Aeres Tech werkt scherp aan de kostenkant; aan direct toerekenbare kosten voor de trainingen (exclusief inhuur gasttrainers) geeft ze € 100.000 minder uit dan begroot. Hier staat tegenover dat de kosten van gasttrainers € 160.000 hoger zijn dan begroot. De overige bedrijfslasten zijn lager dan begroot. De oorzaak zijn de lagere personeelskosten, die het gevolg zijn van het niet invullen van alle vacatures uit de begroting. Een aantal investeringen in inventaris vindt later in het jaar plaats, waardoor de afschrijvingskosten lager uitkomen. Doordat Aeres Tech minder opleidingsbeurzen bezoekt en doordat ze terughoudend is in het fysiek bezoeken van klanten, zijn de reiskosten lager dan begroot. Ook beperkt ze de overige kosten zo veel mogelijk.

Stichting Agrotransfer Dronten (Aeres Agree)

Het resultaat 2021 van Stichting Agrotransfer Dronten bedraagt € 239.000, dat is € 307.000 hoger dan begroot. De brutomarge was voor 2021 voorzichtig begroot op € 1.600.000, de realisatie is € 1.725.000. Er is mede door covid-19 een grote mate van onzekerheid over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Feit is dat het aantal vacatures gedurende het jaar toeneemt, maar ook dat kandidaten moeilijker te vinden zijn of minder genegen zijn om van baan te veranderen. Uiteindelijk valt zowel de omzet als het resultaat mee: beide zijn positief. In het resultaat staat een bate van € 132.000 als gevolg van de NOW-subsidie die het wegvallen van omzet door covid-19 compenseert.

Stichting Aeres Farms

Stichting Aeres Farms bestaat uit Aeres Farms Holding bv met dochterondernemingen Aeres Landbouwbedrijf bv, Aeres Weidebedrijf bv, Aeres Biologisch Bedrijf bv en Aeres Studentbedrijven bv.

Het resultaat van Stichting Aeres Farms is € 223.000 positief in 2021. Dat is € 140.000 hoger dan begroot. De grootste afwijkingen zijn bij het Landbouwbedrijf, waar met name het melkvee hogere opbrengsten genereert en het Biologisch Bedrijf, waar de akkerbouwopbrengsten lager uitvallen door het koude voorjaar en de impact van covid-19 op de prijsontwikkeling. Daarnaast zit in het resultaat een aantal incidentele opbrengsten. Een post reservering energiekosten valt vrij, ook is er sprake van boekwinsten op de verkoop van een aantal activa.

Stichting Bureau Erkenningen

Het resultaat van Stichting Bureau Erkenningen (SBE) bedraagt € 83.000 negatief in 2021. Het resultaat is € 82.000 lager dan begroot. Door diverse covid-19-maatregelen blijft de omzet achter en blijft een inhaalslag vanuit een achterstand in 2020 ook uit. De gerealiseerde lasten zijn lager dan begroot, maar compenseren niet de lagere omzet. De oorzaak van de daling van de lasten is minder inhuur van personeel.

Aeres International Student Fund

Het resultaat van het AISF is € 7.000 positief in 2021 en ligt € 8.000 hoger dan begroot. Het beurzenprogramma geeft minder uitgaande beurzen uit als gevolg van reisbeperkingen. Wel zijn er voldoende aanvragen en is de verwachting dat de stichting zodra de reisbeperkingen wegvallen de beurzen alsnog kan toekennen.

Vanuit het beurzenprogramma 2020-2021 van het Holland Scholarship kent Aeres Hogeschool wederom vijf inkomende en vier uitgaande beurzen toe. Met de sponsors die de beurzen mede financieren zijn soms voor meerdere jaren afspraken gemaakt. De Poultry Star Foundation genereert extra gelden ten bedrage van € 4.000, waardoor er per saldo meer baten zijn dan kosten.

Stichting Dierenontdekkamp Barneveld

Het resultaat van Stichting Dierenontdekkamp Barneveld is nihil. In 2021 bestaan de exploitatiekosten voornamelijk uit de oprichtings- en bankkosten (ca. € 3.200). De stichting dekt deze kosten met de ontvangen sponsorgelden. Ze reserveert het restant van de sponsorgelden op de balans voor de komende jaren.

2.4 Vergoedingen en declaraties College van Bestuur

De Raad van Toezicht van Aeres is als werkgever verantwoordelijk voor het vaststellen van de bezoldiging van de leden van het College van Bestuur (CvB). De bezoldiging blijft binnen de kaders van hetgeen vastligt in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Zie jaarrekening pagina 402. Voor

de onkostenvergoedingen zijn de onderstaande afspraken gemaakt:

- Beide leden van het College van Bestuur rijden in een auto die eigendom is van Aeres. Aeres vergoedt alle kosten die samenhangen met het gebruik van de Aeres-auto. Voor het privégebruik maakt een bijtelling onderdeel uit van het WNT-inkomen.
- De netto maandelijkse representatietoelage voor de twee leden bedraagt € 200 per maand.
- De overige onkosten kunnen de CvB-leden declareren tegen overlegging van facturen.
- De voorzitter of waarnemend voorzitter van de Raad van Toezicht beoordeelt de declaraties.

Overzicht declaraties bestuursleden verslagjaar 2021

	De heer B.M.P. Pellikaan	De heer M.H.C. Komen	Mevrouw I.D. Dulfer-Kooijman
Representatiekosten	€ 2.690	€ 2.831	€ 900
Reiskosten binnenland	-	-	-
Reiskosten buitenland	-	-	-
Overige kosten	-	-	-
Totaal	€ 2.690	€ 2.831	€ 900

2.5 Continuïteit, risico's en investeringen Aeres

De continuïteitsparagraaf van Aeres wordt opgesteld op het niveau van het bevoegd gezag en betreft daardoor alle Aeres-onderdelen en is niet toegespitst op één onderwijssoort.

Strategisch beleid personeel, huisvesting, ICT en inkoop

De kwalitatieve informatie staat op een aantal plekken in dit jaarverslag:

- De wijze waarop Aeres inspeelt op (bewegingen in) haar omgeving en hoe zij excellent onderwijs wil realiseren, is beschreven in § 3.2, § 3.5 (PrO), § 3.10 (vmbo), § 3.18 (mbo) en § 4.3.2 (hogeschool).
- De wijze waarop Aeres AOC haar kwaliteitszorg binnen deze kaders uitvoert, staat in § 1.4.2 (Intern beheers- en controlesysteem), § 3.4.1, § 3.8, § 3.14 en § 3.33. Voor Aeres Hogeschool staat het in § 4.8, voor Aeres Farms in § 5.6, voor Aeres Tech in § 6.10, voor Aeres Agree in § 7.3.5, voor Stichting Bureau Erkenningen in § 8.10 en voor het Bestuursbureau in § 11.11.
- De toekomstverwachtingen voor Aeres zijn gegeven in § 1.5, § 1.8 en deze paragraaf 2.5.
- De strategische huisvestingsplanning is beschreven in § 11.7.2.
- De strategische personeelsplanning staat in § 12.3.

2.5.1 Gevolgen van en maatregelen inzake covid-19

Onderwijs (Stichting Aeres Groep)

Het kabinet maakt in totaal € 8,5 miljard vrij om de effecten van de covid-19-crisis voor leerlingen en studenten te dempen. Het bestuursakkoord NPO heeft als hoofddoelstelling het voorkomen of inhalen van studievertraging bij leerlingen en studenten die is ontstaan door de covid-19-maatregelen. Deze vertraging kan betrekking hebben op de kwalificerende kant van het onderwijs, maar ook op het gebied van socialisatie en persoonsvorming.

Aeres Praktijkonderwijs, Aeres VMBO, Aeres MBO en Aeres Hogeschool stellen voor de besteding van de NPO-gelden plannen op die zij voorleggen aan de medezeggenschapsorganen. De gemeenschappelijke vergadering stemt in 2021 in met deze plannen, waarvan de besteding tot in 2023 doorloopt.

Aeres doet in de onderwijshoofdstukken uitgebreid verslag van de impact van covid-19. De besteding en verantwoording van de in 2021 ontvangen NPO-middelen is apart beschreven in:

- Voor de impact van de NPO-middelen op (de posten van) de jaarrekening, zie § 2.3.4, met name de alinea Verantwoording NPO-gelden en de toelichting per onderdeel onder Aeres AOC en Aeres Hogeschool.
- Voor besteding Aeres Praktijkonderwijs, zie § 3.7 Onderwijsontwikkeling praktijkonderwijs.
- Voor besteding Aeres VMBO, zie § 3.12 Onderwijsontwikkeling: Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

- Voor besteding Aeres MBO, zie § 3.20
Onderwijsontwikkeling: Nationaal Programma Onderwijs (NPO).
- Voor besteding Aeres Hogeschool zie § 4.12
Onderwijsontwikkeling: Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

Commerciële entiteiten Aeres Farms, Aeres Tech en Aeres Agree en ondersteunende stichtingen

Bij Aeres Farms is covid-19 in 2021 vooral voelbaar door de impact ervan op de prijsontwikkeling in de akkerbouw. Door de overheidsmaatregelen is de afzet van bijvoorbeeld aardappelen anders en realiseert het Landbouwbedrijf minder opbrengsten. Aeres Farms kiest hierbij bewust voor risicospreiding door verschillende rassen te verbouwen en verkoopt deels ook via contracten met vaste prijsafspraken. Aeres Farms kan helaas geen gebruikmaken van de steunmaatregelen van de overheid en heeft ook relatief weinig mogelijkheden om de kosten te verminderen. Door incidentele baten en het deelnemingsresultaat in windmolenpark EWI eindigt de exploitatie positief en is de impact van covid-19 op de exploitatie verminderd.

Bij Aeres Tech heeft covid-19 in 2021 maar weinig impact. De trainingen op de eigen locatie gaan door, hoewel soms met minder deelnemers. Wel is extra inzet nodig voor de bbl-deelnemers. De internationale omzet verbetert in 2021, ondanks covid-19. Met de internationale klanten vindt Aeres Tech oplossingen om de trainingen door te laten gaan. Aeres Tech maakt in 2021 geen gebruik meer van de NOW-subsidie en realiseert op eigen kracht meer omzet en resultaat.

Bij Aeres Agree zijn ook in 2021 de gevolgen van covid-19 merkbaar. Hierdoor realiseert het bedrijf gedurende een deel van het jaar minder omzet en neemt het ook een NOW-subsidie van € 132.000 op in de baten. Door de groei in de economie neemt het aantal vacatures toe, maar deze zijn ook lastiger in te vullen. Aeres Agree behaalt ondanks covid-19 nog een goede omzet en een goed resultaat en slaagt erin om voldoende vacatures in te vullen.

Bij Stichting Bureau Erkenningen (SBE) zijn directe gevolgen merkbaar in het aantal toegekende licenties. SBE realiseert daardoor minder omzet en van de verwachte inhaalslag na 2020 is geen sprake. Hierdoor realiseert SBE een verlies, omdat ze de kosten maar deels kan terugbrengen.

De overige entiteiten ondervinden nagenoeg geen gevolgen van covid-19 in 2021.

2.5.2 Prognose leerlingen/studenten en ontwikkelingen formatie (fte)

In het algemeen is het de verwachting dat de aantallen leerlingen en studenten, en daarmee ook de omvang van de formatie de komende jaren, licht blijven stijgen of min of meer gelijk blijven.

Verwachte formatieontwikkeling (fte)

Let op! De onderstaande tabel gaat voor 2021 uit van de gemiddelde formatie en kijkt daarom af van de feitelijke cijfers op 31 december van het verslagjaar (zie tabel 1 en 2, bijlage 5). De formatieontwikkelingen zijn gebaseerd op de meerjarenbegrotingen van Aeres.

Gemiddelde formatie (fte)**	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stichting Aeres Groep	1.406,2	1.471,2	1.448,8	1.430,5	1.443,0	1.452,0
Stichting Aeres Tech	45,4	44,8	45,7	46,5	47,3	48,2
Stichting Aeres Farms*	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Stichting Agrotransfer Dronten	17,6	17,1	17,9	19,0	19,9	20,9
Stichting Bureau Erkenningen	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Totaal	1.477,2	1.541,1	1.520,4	1.504,0	1.518,2	1.529,1

* Stichting Aeres Farms betreft de formatie van Aeres Landbouwbedrijf en Aeres Weidebedrijf. Dit zijn vaste krachten en een groep studenten. Deze studenten zijn in tabel 1 en 2 van bijlage 5 niet meegenomen. zie de beschrijving aldaar. voor de overige onderdelen van aeres farms wordt het personeel voorsnog ingehuurd bij de andere aeres-onderdelen.

** Stichting Aeres International Student Fund en Stichting Dierenontdekkingspark Barneveld staan niet in dit overzicht, omdat deze stichtingen geen personeel in dienst hebben.

Specificatie van het personeel Stichting Aeres Groep (fte)

De onderstaande tabel geeft de verwachte ontwikkeling van de gemiddelde personele formatie, exclusief stagiair(e)s en cetera.

Gemiddelde formatie (fte)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Management/directie*	44,4	43,9	43,9	43,9	43,9	43,9
Onderwijzend personeel	1.048,1	1.088,9	1.070,1	1.056,3	1.069,1	1.078,7
Overige medewerkers	313,7	338,3	334,9	330,3	330,0	329,4
Totaal	1.406,2	1.471,2	1.448,8	1.430,5	1.443,0	1.452,0

* Door een wijziging in rubricering bij het voormalige Nordwin College is de omvang van management/directie gewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

VMBO, Aeres MBO en Aeres Hogeschool. De Aeres Training Centres (derde geldstroom) horen wel tot deze stichting, maar ze zijn commercieel en zijn daarom hier niet meegenomen.

Verwachte ontwikkeling deelnemersaantallen Stichting Aeres Groep

Stichting Aeres Groep verzorgt (voorbereidend) beroepsonderwijs binnen Aeres Praktijkonderwijs, Aeres

Totaal (voorbereidend) beroepsonderwijs

Bekostigde leerlingen	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026
PrO + vmbo + mbo	9.894	10.054	10.091	10.174	10.275	10.376

Aeres Praktijkonderwijs

Bekostigde leerlingen	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026
Praktijkonderwijs	150	150	150	150	150	150

Aeres VMBO

Bekostigde leerlingen	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026
Lwoo	836	534	532	530	503	503
Vmbo zonder lwoo	4.219	4.664	4.664	4.683	4.718	4.740
Vmbo totaal	5.055	5.198	5.196	5.213	5.221	5.243

Aeres MBO

Bekostigde leerlingen	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026
Mbo-bol	3.809	3.770	3.734	3.734	3.738	4.051
Mbo-bbl	883	831	840	849	856	932
Mbo totaal	4.689	4.601	4.574	4.583	4.594	4.983

Aeres VMBO en Aeres MBO

Landelijk loopt het aantal leerlingen dat uitstroomt uit het basisonderwijs terug, met als gevolg een lagere instroom op het voortgezet onderwijs en het mbo. Tegen deze stroom in blijven de deelnemersaantallen bij Aeres VMBO en Aeres MBO op langere termijn stabiel en wordt zelfs een lichte groei verwacht, wat vooral te danken is aan de locaties met groeipotentieel (Almere, Barneveld, Ede, Lelystad en Nijkerk). Ook verwacht Aeres voor de Friese locaties een lichte groei te realiseren ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting, doordat de fusie aldaar weer duidelijkheid en rust lijkt te geven.

Aeres AOC maakt voor de meerjarenbegroting per locatie een inschatting van de in- en uitstroom, waarbij het ook de recente getallen uit het RPO (Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen) gebruikt. Bij de inschatting maakt het verder gebruik van bronnen als het CBS en gemeentelijke rapportages. Over de komende jaren verwacht Aeres AOC een groei van ongeveer

4,8%, naar 10.376 deelnemers (2021: 9.900). Dit is gerekend vanaf 2021 tot en met 2026.

De verwachte groei ligt boven de ramingen van het ministerie van OCW, die een afname verwacht in de meeste regio's. De verwachte groei is vooral gebaseerd op demografische ontwikkelingen en huidige marktverdelingen. Dat is een bewuste keuze. Bij de locatie Almere is de verwachte groei gebaseerd op het ontwikkelen van de doorlopende leerroute en de demografische ontwikkelingen. Voor de grote locatie in Barneveld is de regionale demografie van minder belang, omdat het verzorgingsgebied landelijk is vanwege een aantal onderscheidende speerpunten in het opleidingsaanbod. Daarnaast kan de ontwikkeling van Stichting Dierenontdekkpark Barneveld in latere jaren zorgen voor een lichte groei. Het ontwikkelen van mbo-niveau 1 en 2 is reden tot de verwachte groei bij locatie Lelystad. Daarnaast neemt de instroom in het vmbo naar verwachting ook toe vanwege demografische ontwikkelingen. De locatie Nijkerk geeft extra

impulsen aan het mbo, met als doel de studentenaantallen te vergroten. De locatie Velp groeit sinds een aantal jaren en verwacht de reeds ingezette groei door te zetten.

Formatiebepaling Aeres VMBO en Aeres MBO

In de formatiebepaling houdt Aeres rekening met de voornaamste fluctuaties in de deelnemersaantallen. Daarnaast houdt ze rekening met het wegvallen van de tijdelijke NPO-middelen per augustus 2023. De instelling stuurt actief op de formatie.

Enkele locaties zetten op dit moment voor een deel vast personeel in om de covid-19-achterstanden weg te werken.

Aeres Hogeschool

Aeres Hogeschool (ingeschreven studenten)	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026
Almere	741	837	913	981	1.033	1.022
Dronten	2.503	2.507	2.573	2.618	2.654	2.665
Wageningen	757	839	901	920	941	944
Totaal	4.001	4.183	4.387	4.519	4.628	4.631

Het aantal studenten van Aeres Hogeschool stijgt al enkele jaren. Voorzichtigheidshalve schat de hogeschool deze groei altijd beperkt in. In de periode 2016-2020 ligt de mutatie in het aantal studenten van Aeres Hogeschool (rode lijn in de onderstaande grafiek) hoger dan in het hao (in grafiek groene lijn) en het hbo (in grafiek grijze stippellijn). Het aandeel van Aeres stijgt ten opzichte van het groene hoger onderwijs (hao) en ten opzichte van het totaal van het hbo. In 2026 verwacht de hogeschool een stabilisatie van de groei en is alleen bij Aeres nog een verdere stijging van het studentenaantal geprognosticeerd ten opzichte van het hao en hbo.

Grafiek 2.3 Index ontwikkeling studentenaantallen hbo, 2018 = 100 (bron: Referentieraming OCW 2021).

In de meerjarenbegroting werkt Aeres per faculteit een scenario voor het aantal studenten uit. Ze gaat voor de faculteit Almere uit van een groeiscenario, de markt biedt hiervoor kansen. De faculteit ontplooit activiteiten om deze kansen te benutten, mede gesteund door de nieuwe huisvesting op het Floriadeterrein. De faculteit Dronten stuurt er niet op, maar gaat wel uit van een voorzichtige groei van de instroom. Bij

Om na afloop van de NPO-gelden geen overformatie te hebben, maakt Aeres AOC momenteel voor de betreffende locaties meerjarige plannen om op tijd bij te sturen in formatie. Covid-19 zorgt mede voor een versnelde ontwikkeling van een andere manier van leren en dat helpt mee in dit proces.

In vergelijking met voorgaande jaren vragen het administratieve proces (bv. passend onderwijs), de toepassing van wet- en regelgeving (AVG) en het schoolklimaat (arbo, gezondheid, e.d.) meer van de backoffice op de locaties. Naast het realiseren van de verplichte onderwijstijd en kwaliteit zorgt dit voor meer werkdruk, zeker in combinatie met de heersende schaarste op de arbeidsmarkt.

een gelijkblijvende instroom groeit de faculteit in omvang. De faculteit staat goed bekend en mede daardoor verwacht ze geen negatieve afwijking in het verloop van het aantal studenten.

De faculteit Wageningen laat een herstel van de instroom zien na een terugval in 2018. In de periode tot 2026 zal de faculteit rond de 900 tot 950 studenten uitkomen. De faculteit houdt hierbij rekening met de krimp in de markt voor het hoger pedagogisch onderwijs (hpo) uit de referentieraming van het ministerie van OCW en de groei van het hao.

De scenario's richten zich enerzijds op de doorstroom van studenten op basis van de historische ontwikkelingen over de afgelopen zes jaren. Anderzijds bepaalt Aeres Hogeschool de verwachte instroom op basis van historische gegevens, inschattingen van de teamleiders en landelijke trends. Tot slot bekijkt ze of de overall instroomontwikkelingen realistisch zijn. Hiervoor beoordeelt ze afwijkende trends die zichtbaar zijn in voorbereiding op en tijdens de (wervings)activiteiten die de hogeschool ontplooit of nog gaat ontplooiën.

Het aandeel bekostigde studenten ten opzichte van het aantal inschrijvingen bedraagt voor Aeres Hogeschool circa 74% en ligt daarmee op een vergelijkbaar niveau als in 2020. De verwachting is dat met name bij de faculteit Almere de bekostigingsgraad nog iets zal dalen, omdat de faculteit meer volgroeid raakt. In 2021 heeft de situatie van het uitgestelde bindend studie advies (BSA) een positieve invloed op de bekostigingsgraad. Het aandeel tweedejaars studenten neemt hierdoor toe en deze groep kent een hoog bekostigingspercentage. In de meerjarenbegroting houdt de hogeschool er rekening mee dat het bekostigingspercentage de komende jaren daalt naar circa 70%.

2.5.3 Meerjarenbaten en -lasten

De meerjarenbegroting 2021-2025 is gebaseerd op de inhoudelijke plannen van de onderdelen. Deze zijn beschreven in de volgende paragrafen:

- Het strategisch (merken)beleid van Aeres is beschreven in § 1.5. In § 1.8.2 staan de Aeres-plannen voor 2022, de uitdagingen voor het Bestuursbureau staan in § 11.1.
- De omgeving, strategie en plannen van Aeres AOC staan in § 3.2, § 3.5 (PrO), § 3.10 (vmbo), § 3.18 (mbo). De lopende projecten en plannen voor onderwijsontwikkeling staan voor het PrO in § 3.7, voor het vmbo in § 3.12 en § 3.13 en voor het mbo in § 3.20 tot en met § 3.32. De plannen van de Aeres Training Centres staan beschreven vanaf § 3.35.
- De omgeving, strategie en plannen van Aeres Hogeschool staan in § 4.3, de lopende projecten voor onderwijsontwikkeling en de plannen daarvoor in § 4.12 en § 4.13, de plannen voor onderzoek en innovatie in § 4.21, de plannen voor de commerciële dienstverlening in § 4.23.
- De omgeving en strategie van Aeres Farms als geheel staan in § 5.3. De plannen van de dochterondernemingen staan in § 5.5.2 en verder.
- De omgeving, strategie en plannen van Stichting Aeres Tech (expertisecentra koudetechniek, mobiele techniek, Aeres Tech Productions en Tech Examentorium) staan in § 6.3. Bij de onderdelen zijn hun specifieke plannen gegeven.
- De omgeving, strategie en plannen van Aeres Agree staan in § 7.3.3.
- De omgeving, strategie en plannen van Stichting Bureau Erkenningen staan in § 8.4. De plannen van Stichting Aeres International Student Fund en Stichting Dierenontdekkingspark Barneveld staan respectievelijk in § 9.1 en § 10.1.
- De omgeving, strategie en plannen van het Bestuursbureau en personele zaken staan per stafdienst in § 11.5 tot en met § 11.10 en in § 12.3 van het sociaal jaarverslag.

Algemene toelichting van het College van Bestuur

Belangrijke thema's in Nederland, maar ook in de wereld, zijn het voedselvraagstuk en de klimaatcrisis. Aeres wil hier als groene kennisinstelling een bijdrage aan leveren door groene veranderaars op te leiden. Een mooie uitdaging die ook in de plannen centraal staat. Het Management Development-traject wat in 2021 start, geeft invulling aan het hiervoor benodigde leiderschap. Het traject loopt in 2022 door en heeft ook als doel om de onderlinge verbindingen te versterken, kennis te delen en samen te werken.

Een andere belangrijke maatschappelijke ontwikkeling is de invulling van het thema een Leven Lang Ontwikkelen (LLO). Aeres heeft al LLO-aanbod en het uitbouwen daarvan zal een belangrijk speerpunt zijn in het Aeres-beleid de komende jaren. De vorming van één Aeres Training Centre (ATC) voor de locaties Almere, Dronten, Ede, Emmeloord, Leeuwarden, Nijkerk en Velp in 2021 gaat hier zeker aan bijdragen. De ATC's Dier & Diergezondheid en International in Barneveld blijven daarnaast bestaan. De zogenaamde STAP-budgetten die de overheid vanaf 2022 beschikbaar stelt, genereren nog meer kansen om het aanbod van de Aeres Training Centres beter

neer te zetten. In de meerjarenbegroting neemt de omvang van de derde geldstroom dan ook toe.

Aeres houdt in de meerjarenbegroting rekening met de benodigde middelen om haar doelstellingen te bereiken. De covid-19-crisis heeft echter laten zien dat andere zaken prioriteit kunnen krijgen. De dagelijkse roostering vormt nog steeds een grote uitdaging op de uitvoeringslocaties die nog steeds geconfronteerd worden met ziekte onder personeel en deelnemers als gevolg van covid-19. Voor het management is het steeds weer een kwestie van de koers bepalen en lavenen, waarbij de continuïteit van het onderwijs aan deelnemers het uitgangspunt is. De covid-19-crisis zorgt er ook voor dat de ontwikkeling van ICT in het onderwijs een vlucht neemt. Ook hier liggen nog veel uitdagingen te wachten en die zal Aeres stap voor stap aanpakken.

Geen enkel onderdeel heeft een negatief rendement in de begrotingsperiode 2022-2026. Dit vormt een gunstig perspectief om de uitdagingen aan te gaan. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is er overigens voor alle onderdelen van uitgegaan dat covid-19 niet meer zal leiden tot beperkende maatregelen en dat de activiteiten daarmee doorgaan.

NPO-middelen

Voor het onderwijs komen in 2021 gelden beschikbaar vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) om opgelopen achterstanden door de covid-19-crisis weg te werken. Aeres ontvangt deze bedragen in de jaren 2021 en 2022, de besteding ervan loopt voornamelijk door tot en met 2023. Voor Aeres gaat het om een totaalbedrag van circa € 15 mln. De instellingen stellen in 2021 plannen op voor de inzet van deze middelen, waar de medezeggenschap mee instemt. Voor het grootste deel zetten de instellingen in op extra onderwijsformatie voor begeleiding van en onderwijs aan de deelnemers. Verschillende aoc-locaties zetten hier de overformatie voor in, die het gevolg is van de krimp in deelnemers. De NPO-gelden vormen zo een mogelijkheid om beschikbaar personeel doelmatig in te zetten en tevens de normale bedrijfsvoering op orde te brengen. Een doelstelling die Aeres ook het komende schooljaar opnieuw mee zal nemen.

De NPO-gelden verklaren de toename in de rijksbijdrage en personeelskosten in de begroting 2022. Voor het praktijkonderwijs, vmbo en mbo van Aeres AOC moet Aeres de middelen in het jaar van ontvangst als baten verantwoorden, waardoor een mismatch ontstaat met het jaar waarin de besteding plaatsvindt. Aeres AOC heeft als gevolg hiervan in zowel 2022 als 2023 te maken met een overbesteding van NPO-middelen van respectievelijk € 1,1 mln. en € 1,8 mln. Dat drukt het resultaat in deze jaren. Het vormt voor een groot deel de verklaring van het lagere begrote resultaat voor Aeres AOC in deze jaren en een hogere realisatie in 2021.

Ontwikkeling deelnemersaantallen

Wat betreft de deelnemersaantallen maken Aeres AOC en Aeres Hogeschool de geschatte aantallen en bijbehorende ambities waar (zie § 2.5.2). In de toekomst zal Aeres op deze ambities blijven sturen, maar wel in het besef dat de

uiteindelijke aantallen mogelijk anders kunnen uitpakken. Om hier meer inzicht in te krijgen, stelt zij scenario-analyses op, zodat duidelijk is wat de gevolgen kunnen zijn voor het resultaat. Aeres monitort de deelnemersaantallen intensief, waarbij de gevolgen voor de personeelsformatie en huisvesting volop aandacht krijgen.

Personeel

De schaarste aan personeel op de arbeidsmarkt is meer en meer merkbaar voor Aeres: zij kan een groot aantal vacatures niet invullen. Het betreft voornamelijk vaktechnische docentfuncties en onderzoeksfuncties op de hogeschool. Naar verwachting zal de personeelsschaarste nog verder toenemen. In combinatie met een hoger verzuim als gevolg van covid-19 vormt dit een latent risico in de bedrijfsvoering van vooral het onderwijs. De problemen verschillen per locatie dan wel regio en vragen dan ook om maatwerk oplossingen. In de verschillende jaarplannen nemen de locaties doelstellingen op om de oplossingen te realiseren en de komende jaren is het vullen van de vacatures een belangrijk punt van aandacht.

Een ander belangrijk aspect is de benodigde formatie voor de tweede en derde geldstroom. Flexibiliteit is hierbij nodig om tijdig invulling te geven aan de projecten en de innovatie in het onderwijs, alsook om de risico's die ontstaan door het

schommelen van de omvang van de projectenportefeuille te kunnen opvangen. De begroting laat zien dat die flexibiliteit aanwezig is en binnen de gewenste bandbreedtes blijft bestaan.

Weerstandsvermogen

Aeres continueert met deze meerjarenbegroting de lijn om actief te blijven sturen op positieve rendementen en voldoende liquiditeiten. Het uitgangspunt is en blijft hierbij dat iedere organisatorische eenheid tot op locatie- en faculteitsniveau verantwoordelijk is en bijdraagt aan een positief rendement. De doelstelling voor Stichting Aeres Groep is om te groeien naar een solvabiliteit van minimaal 45%. De resultaatontwikkeling is meerjarig gunstig en laat zien dat ultimo 2025 met deze voorliggende begroting de doelstelling behaald wordt.

Voor de private entiteiten alsmede voor de tweede en derde geldstroom in het onderwijs is het resultaat sterk afhankelijk van de conjunctuur, maar ook van het beleid van de overheid. Voor deze onderdelen streeft Aeres minimaal positieve resultaten na en het blijft van kracht dat de activiteiten toegevoegde waarde moeten blijven leveren voor het geheel van Aeres.

Meerjarenbegroting 2022-2026 voor heel Aeres

X € 1.000	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BATEN						
Rijksbijdragen	150.440	150.826	150.809	149.673	148.571	150.362
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	723	97	97	97	97	97
College-, cursus-, les- en examengelden	6.635	5.072	7.756	8.077	8.300	8.434
Baten in opdracht van derden	29.361	33.470	34.539	35.469	36.630	37.804
Overige baten	4.946	4.903	4.875	4.565	4.588	4.611
Totaal baten	192.105	194.368	198.076	197.881	198.186	201.308
LASTEN						
Personeelslasten	-117.772	-124.592	-122.749	-121.734	-123.483	-124.776
Afschrijvingen	-9.876	-10.343	-10.550	-10.589	-10.545	-10.693
Huisvestingslasten	-10.907	-10.509	-10.871	-10.852	-10.980	-11.128
Overige lasten	-40.894	-44.621	-48.226	-48.554	-46.810	-48.115
Totaal lasten	-179.449	-190.065	-192.396	-191.729	-191.818	-194.712
Saldo baten en lasten	12.656	4.303	5.680	6.152	6.368	6.596
Financiële baten en lasten	-2.413	-1.945	-1.950	-183	-178	-171
Belastingen	-153	-140	-134	-155	-145	-121
Resultaat deelnemingen	97	70	70	70	70	70
Buitengewoon resultaat	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatieresultaat	10.187	2.288	3.666	5.884	6.115	6.374

Resultaat Aeres geconsolideerd

Het resultaat 2022 van Aeres is begroot op € 2.288.000 positief; een rendement van 1,2% ten opzichte van de totale baten. Het resultaat is lager dan het in 2021 gerealiseerde resultaat. De oorzaak hiervan ligt vooral in de effecten van de NPO-gelden. Een groot deel van deze gelden ontvangt Aeres in 2021, terwijl de besteding ervan in de jaren 2022 en 2023 doorloopt. Het is verplicht om de gelden bij het vmbo en het mbo als baten te verantwoorden in het jaar van ontvangst, waardoor een mismatch ontstaat met het jaar waarin de besteding plaatsvindt. In 2022 en 2023 is hierdoor per saldo een overbesteding van NPO-middelen van respectievelijk € 1.166.000 en € 1.819.000. Dit drukt in die jaren het resultaat bij Aeres AOC. De verbetering van het resultaat in 2023 komt door hogere rijksbijdragen als gevolg van de groei bij Aeres Hogeschool. In de jaren na 2023 stijgt het resultaat verder naar circa 3% rendement. Een belangrijke verklaring voor deze toename is de in 2019 afgesloten herfinanciering, die leidt tot € 1,8 mln. minder financiële lasten vanaf 2024.

Verklaring voornaamste verschillen individuele posten

De rijksbijdrage stijgt door de NPO-middelen die de overheid in 2021 en 2022 beschikbaar stelt. Daarnaast stijgt ze door indexering en als gevolg van groei van het aantal deelnemers. Door de bekostiging op basis van het aantal deelnemers per teldatum oktober 2020 en oktober 2021, de zogenaamde t-1- en t-2-bekostiging, moet Aeres bij groei van het aantal deelnemers zelf de voorfinanciering bekostigen. Bij een daling van deelnemersaantallen is er sprake van een tegenovergesteld effect.

Voor Aeres AOC bedraagt de voorfinanciering € 1,1 mln. negatief doordat de leerlingaantallen bij de Friese locaties en in Barneveld in 2020 dalen ten opzichte van 2019. In de jaren na 2022 stijgt de voorfinanciering weer naar circa € 1,2 mln. positief in 2026. Bij Aeres Hogeschool is in 2022 sprake van een voorfinanciering van € 2 mln. positief. Doordat de groei afvlakt, daalt dit naar € 0,4 mln. in 2025.

De baten in opdracht van derden stijgen in 2022 doordat de baten vanuit de commerciële activiteiten stijgen. Het betreft de commerciële entiteiten, maar ook de groei van de derde geldstroom in het onderwijs. Covid-19 zorgt in 2020 voor een daling van de trainingsactiviteiten in het onderwijs, in 2021 zet herstel in. De baten vanuit de tweede geldstroom stijgen ook weer, doordat Aeres ook hier vanwege covid-19 besteding doorschuift naar volgende jaren. De omzet tweede geldstroom is in de meerjarenbegroting redelijk stabiel, doordat capaciteitsknelpunten bij het personeel verdere groei dempen.

De collegegelden muteren al naar gelang de deelnemersaantallen muteren. In 2022 daalt de opbrengst uit collegegelden omdat de overheid het collegegeld vanwege covid-19 voor studiejaar 2021-2022 halveert. Zij compenseert dit bedrag in de rijksbijdrage. Vanaf 2023 stijgt het resultaat collegegelden weer naar een normaal niveau en groeit het door met de deelnemersaantallen.

De personeelslasten stijgen in 2022 omdat de formatie vooral groeit door de besteding van de NPO-gelden aan extra personeel, maar ook door de loonstijgingen vanuit de afgesloten cao's. Door het relatief hoge verzuim en door de personeelsschaarste is ook een hogere post aan inhuur begroot. Ten opzichte van de begroting 2021 stijgt deze post met € 1,7 mln. Ook bij de commerciële entiteiten stijgen de personeelskosten door de hogere omzet die zij verwachten. Een gunstige ontwikkeling is dat het anciënniteitseffect in het onderwijs de laatste jaren daalt en nu rond nihil ligt. Voor de komende jaren is dat ook het uitgangspunt bij de begroting van de loonkosten.

De afschrijvingslasten stijgen in 2022 door de uitgevoerde investeringsprojecten die in de loop van 2021 zijn opgeleverd. Door de investeringen in 2022 stijgen deze nog verder naar een niveau van circa € 10,6 mln. De jaren daarna blijven ze op dit niveau.

De huisvestingslasten dalen in 2022, ondanks de stijgende energiekosten, met € 400.000 doordat er geen sprake meer is van dubbele huisvestingslasten van de hogeschool in Almere. Ook stoot Aeres in 2021 de locatie Bilthoven af, verkoopt ze het onderwijsservicegebouw in Leeuwarden en koopt ze het hippisch centrum in Kootwijkerbroek (in plaats van hogere huurlasten). Door toenemende onderhoudskosten, gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan, stijgen de huisvestingslasten in de jaren na 2022 licht en komen ultimo 2026 uit op € 11,1 mln.

De verklaring van de stijging van de overige instellingslasten in 2022 ten opzichte van 2021 ligt volledig in de toename van de kosten bij de commerciële entiteiten en de toename in de tweede en derde geldstroom in het onderwijs. Uitgezonderd deze stijging dalen de kosten betaald vanuit de eerste, reguliere geldstroom in het onderwijs juist. Dit betreft vooral de kantoor- en de ICT-kosten. Bij de kantoorkosten betreft dat voornamelijk de kopieerkosten, die door de toenemende digitalisering dalen. Bij de ICT-kosten behaalt Aeres synergievoordelen vanwege de integratie van de systemen van Aeres en het voormalige Nordwin College. De kosten van applicaties en licenties, verbindingen en externe dienstverlening dalen.

De rentekosten langlopende leningen dalen in 2022 door de herfinanciering van de ING-leningen van het voormalige Nordwin College bij de staat tegen gunstigere rentetarieven. Meerjarig daalt de post vanaf 2024, doordat de afschrijving van de in 2019 geactiveerde afkoopt som renteswaps van circa € 1,8 mln. per jaar dan afloopt.

2.5.4 Meerjarenbalans

Op basis van de bovenstaande verwachte deelnemersaantallen en de toelichting op de totale begroting ziet de meerjarenbalans van Aeres (incl. het voormalige Nordwin College) er als volgt uit:

Balans Aeres	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	98	104	444	373	304	235
Materiële vaste activa	138.651	141.956	139.141	135.099	136.152	137.622
Financiële vaste activa	4.661	2.717	835	738	665	591
Totaal vaste activa	143.410	144.777	140.420	136.210	137.121	138.448
Vlottende activa						
Voorraden	512	512	512	512	512	512
Vorderingen	8.541	9.013	9.409	9.459	9.572	9.708
Liquide middelen	41.863	36.684	43.185	49.823	51.652	53.197
Totaal vlottende activa	50.916	46.209	53.106	59.794	61.736	63.417
Totaal activa	194.326	190.986	193.526	196.004	198.857	201.865
Passiva						
Algemene reserve	87.207	89.550	93.279	99.192	105.346	111.774
Bestemmingsreserves	49	49	49	49	49	49
Overige reserves/fondsen	133	146	149	157	165	174
Totaal eigen vermogen	87.389	89.745	93.477	99.398	105.560	111.997
Voorzieningen	8.369	7.655	7.235	7.086	7.044	6.887
Langlopende schulden	56.273	53.090	54.104	50.733	47.385	44.038
Kortlopende schulden	42.295	40.496	38.710	38.787	38.868	38.943
Totaal	106.937	101.241	100.049	96.606	93.297	89.868
Totaal passiva	194.326	190.986	193.526	196.004	198.857	201.865

De immateriële vaste activa betreffen de goodwill voor de overname van de activiteiten van ACOLE Productions bv (2016) en Fedecom Academy bv (2018) door Aeres Tech en daarnaast de merkactivatie en de website van Aeres bij het Bestuursbureau. Aeres schrijft de immateriële vaste activa in vijf jaar af. Voor het jaar 2023 is een investering begroot voor eventuele wijzigingen in de website en merknaam Aeres, waardoor de boekwaarde dan weer stijgt.

De materiële activa stijgen door de begrote investeringen en nemen af met de jaarlijkse afschrijvingslasten. De nieuwbouw van de hogeschool in Almere, de uitbreiding van de hogeschool in Dronten en de renovaties in Nijkerk en Maartensdijk veroorzaken de stijging van deze post in 2021. De financiële vaste activa bestaan uit de waarde van effecten (Stichting Aeres Tech (voorheen PTC*) en Aeres Landbouwbedrijf bv), de geactiveerde belastinglatenties (commerciële entiteiten) en de in 2019 geactiveerde afkoopwaarde van de renteswaps. De waarde van de activa daalt doordat de belastinglatenties afnemen door verrekening van de verliezen en door de afschrijving tot en met 2023 van de afkoopwaarde renteswaps.

De vorderingen vertonen een lichte stijging doordat de debiteurenpositie toeneemt als gevolg van stijgende omzet bij zowel Stichting Aeres Tech (voorheen PTC*) als Stichting Agrotransfer Dronten en een toename van de baten in het onderwijs.

De mutatie in het eigen vermogen betreft de begrote exploitatieresultaten.

De voorzieningen dalen van € 8,4 mln. ultimo 2021 naar € 6,9 mln. in 2026. Deze daling heeft vooral betrekking op de onttrekkingen uit de reorganisatievoorziening van Aeres Tech en de voorziening generatieregeling van het voormalige Nordwin College. Onder de post langlopende schulden neemt Aeres in 2021 de omzetting van de financiering van het voormalige Nordwin naar schatkistfinanciering op en de uitbreiding van de leningfaciliteit van Stichting Aeres Groep. De langlopende schulden dalen door de reguliere aflossingen van circa € 3,3 mln. per jaar op de leningen.

De kortlopende schulden stijgen in 2021 doordat een groot deel van de NPO-middelen vooruitontvangen is. Ook voor

de tweede geldstroom is relatief gezien een hoge balanspost vooruitontvangen subsidies. Door covid-19 ontstaan achterstanden in de besteding ervan en vraagt de besteding meer tijd. Naar verwachting zal de hoogte in het komende jaar weer dalen tot een normaal niveau, dat daarna redelijk constant blijft.

Alternatieve scenario's

In de paragraaf Risicomanagement (§ 2.6) beschrijft Aeres wat het Aeres-risicoprofiel en de bandbreedte zijn. § 1.4.2 beschrijft

het interne beheers- en controlesysteem om de risico's te beperken. § 2.6.4 geeft aan wat mogelijke alternatieve scenario's zijn.

Verwachte kengetallen Aeres geconsolideerd

Het onderstaande overzicht is voor heel Aeres (incl. het voormalige Nordwin College).

	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Solvabiliteit (eigen vermogen/totale vermogen)	0,45	0,47	0,48	0,51	0,53	0,55
Solvabiliteit 2 ((eigen vermogen + voorzieningen)/totaal vermogen)	0,49	0,51	0,52	0,54	0,57	0,59
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa/vlottende passiva)	1,20	1,14	1,37	1,54	1,59	1,63
Liquiditeit (quick ratio) ((vlottende activa-/voorraden)/vlottende passiva)	1,19	1,13	1,36	1,53	1,58	1,62
Rentabiliteit (resultaat vóór buitengewone baten en lasten/omzet)	5,30	1,18	1,85	2,97	3,09	3,17

De solvabiliteit stijgt in 2021 met 1%. Gezien het hoge resultaat in dat jaar is dit relatief laag. De oorzaak hiervan is het hoge investeringsvolume in 2021 en de toename van het balanstotaal. In de jaren na 2021 stijgt de solvabiliteit door de positieve begrote resultaten gestaag door naar een percentage van 55% ultimo 2026. De liquiditeit (current ratio) is momenteel stabiel en voldoende positief. In 2022 zal de liquiditeitspositie licht dalen doordat er meer uitgaven zijn dan ontvangsten (o.a. besteding NPO-gelden). In de jaren daarna neemt de ratio door de positieve rendementen weer toe, naar 1,63 ultimo 2026. De norm voor het rendement vanuit de inspectie ligt op 0,75 en hier blijft Aeres gedurende de begrotingsperiode ruimschoots boven. Door de positieve resultaten en door de vermindering van de rentelasten in 2024 stijgt het rendement naar bijna 2,97% in 2024 en blijft daarna min of meer stabiel.

2.5.5 Meerjarig investeringsbeleid en meerjarige financieringsbehoefte

Het meerjarig investeringsbeleid van Aeres komt voort uit het algemeen strategische beleid (zie paragraaf 1.5). De in 2021 uitgevoerde investeringen bedragen € 24.116.000.

De investeringsbegroting 2022-2026 komt in nauw overleg met de stafdiensten van het Bestuursbureau en de directies van de betrokken onderdelen tot stand. De voornaamste indicatoren voor de investeringsbegroting zijn de verwachte ontwikkeling van het aantal deelnemers (leerlingen, studenten en cursisten), de demografische ontwikkelingen, de onderwijsvernieuwing en het noodzakelijke onderhoud. Voor grote investeringsprojecten stelt Aeres investeringsanalyses op, waarbij ze de beschikbare middelen als uitgangspunt neemt.

Aeres hanteert als algemeen kader bij investeringen dat de totale investeringen gemiddeld genomen niet groter mogen zijn dan de totale afschrijvingen. Dit algemeen kader moet ervoor zorgen dat de liquiditeiten voldoende blijven.

Investeringen in projecten onderhanden werk	€ 18.909.000
Vervangingsinvesteringen gebouwen en terreinen	€ 824.000
Inventaris en apparatuur	€ 3.729.000
Overige materiële vaste activa en andere vaste bedrijfsmiddelen	€ 654.000
Totaal uitgevoerde investering	€ 24.116.000

In 2021 voert Aeres voor € 906.000 (€ 516.000 in 2020) aan desinvesteringen uit. Meerdere activaposten met een lage waarde leiden gezamenlijk tot dit bedrag.

Voor de onderhanden projecten bedragen de investeringen € 18.909.000 (€ 3.845.000 in 2020). Oorzaak voor dit hoge bedrag in 2021 zijn de investering in de Flevo Campus van Aeres Hogeschool Almere, de aankoop van het Hippisch Centrum in Kootwijkerbroek als onderdeel van Aeres MBO Barneveld en de uitbreiding bij Aeres Hogeschool Dronten. Meer informatie over de onderhanden projecten is te vinden onder de toelichting op de geconsolideerde balans. (zie jaarrekening pagina 370).

De investeringsbegroting 2022-2026 bestaat uit de volgende twee onderdelen:

- meerjarige vastgoedprojecten;
 - vervangingsinvesteringen.
- Daarna is de meerjarige financieringsbehoefte beschreven.

Meerjarige vastgoedprojecten

Voor meerjarige vastgoedprojecten houdt Aeres in totaal rekening met een benodigd investeringsvolume van gemiddeld € 3,5 mln. per jaar. Zij gebruikt het budget voor renovaties van bestaande gebouwen alsmede voor noodzakelijke uitbreidingen in geval van groei van het aantal deelnemers. De meerjarige vastgoedprojecten zijn al begroot voor de komende jaren. Actualisatie en bijstelling vinden plaats tijdens en zijn onderdeel van de begrotingsbespreking van en met de stafdienst Facilitair Bedrijf. Deze bijstelling leidt tot de volgende investeringsbegroting 2022-2026:

(x 1.000)	MJB 2021-2025	Besteed t/m 2021	2022	2023	2024	2025	2026
Barneveld mbo, renovatie G-gebouw	3.953	1.229	2.724	-	-	-	-
Buitenpost renovatie incl. ventilatie	2.000	-	1.700	300	-	-	-
Ventilatie diverse locaties	1.650	-	1.400	250	-	-	-
Leeuwarden mbo, herplaatsen opleidingen	1.700	-	700	1.000	-	-	-
Kleine projecten (<€ 1.000.000)	2.575	-	975	600	1.000	-	-
Verbetering verduurzaming gebouwen	6.000	-	-	-	-	3.000	3.000
Nader toe te kennen projecten	6.237	-	-	-	-	2.737	3.500
Subtotaal Stichting Aeres Groep	24.115	1.229	7.499	2.150	1.000	5.737	6.500
Overige stichtingen	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal Overige stichtingen	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Aeres	24.115	1.229	7.499	2.150	1.000	5.737	6.500

Toelichting op MJIB Facilitair Bedrijf

Aeres stelt elk jaar de investeringskaders vast en voegt dit bedrag in eerste instantie toe aan de post nader toe te kennen projecten. Wanneer er meer duidelijkheid is over de besteding van dit bedrag, dan voert ze per project separate regels op in de investeringsbegroting. Daarmee daalt de post nader toe te kennen projecten.

Aeres neemt vanaf 2025 een reservering op voor verbetering van de duurzaamheid van de gebouwen van € 3 mln. In totaal is € 15 mln. beschikbaar in de periode 2025 tot en met 2029 om gebouwen met duurzame warmte te verwarmen en schone elektriciteit te gebruiken. Deze investeringen zijn voorzien in de post Verbetering verduurzaming gebouwen en Aeres koppelt die in de verdere uitwerking aan locaties of faculteiten.

Nieuwe projecten neemt Aeres op op basis van de inventarisatie die de stafdienst Facilitair Bedrijf in het voorjaar uitvoert op de onderwijslocaties. Het gaat hier om een investering op de locatie Buitenpost die toe is aan een grondige renovatie, zodat de locatie hier weer onderwijs kan geven met een aantrekkelijke uitstraling volgens de huidige maatstaven en passend bij de onderwijsvisie. Daarnaast neemt Aeres een investering in ventilatiesystemen op voor de faculteit

Dronten en de aoc-locaties Emmeloord, Maartensdijk en Nijkerk. De discussie omtrent aerosolen als mogelijke bron van verspreiding van covid-19 leidt tot een gericht onderzoek van de luchtkwaliteit op scholen. Onderzoek en metingen tonen aan dat de luchtkwaliteit op voorgenoemde locaties verbeterd dient te worden. Hiervoor is het noodzakelijk het bestaande systeem aan te passen of een nieuw systeem aan te leggen. Bij de locaties is hiervoor budget voor gereserveerd. Aeres MBO Leeuwarden verzorgt een deel van de opleiding in een huurlocatie, die niet optimaal is voor het onderwijs. Deze situatie vraagt om een andere oplossing. Tevens zijn de noodlokalen van Aeres VMBO Leeuwarden aan vervanging toe. Aeres kiest ervoor om beide huisvestingsbehoeften op te lossen door nieuwbouw te plaatsen op de huidige locatie van de noodlokalen. Aeres stoot de huurlocatie daarna af.

Aeres stelt het budget voor de renovatie van het G-gebouw in Barneveld in 2021 bij na de analyse en herijking in het afgelopen jaar.

De ruimte in zowel financiering als exploitatie is een belangrijke voorwaarde om de investeringen te kunnen uitvoeren. Aeres neemt alle bovenstaande investeringen mee

in de begroting. De bijbehorende afschrijvingslasten hiervan zijn berekend en opgenomen in de exploitatie. Aeres kan de bovenstaande projecten financieren en ze zijn voorzien in het herfinancieringstraject in 2021.

Vervangingsinvesteringen

De vervangingsinvesteringen zijn onderverdeeld in drie categorieën:

- lokale investeringen: onder andere in inventaris, meubilair, practicuminventaris, dienstvoertuigen, machines en landbouwwerktuigen;
- ICT: hardware, audiovisueel en software;
- vastgoed: groot onderhoud en vervangingsinvesteringen.

Alle Aeres-onderdelen doen een meerjarige opgave van de vervangingsinvesteringen 2022-2026. Daarbij houden ze rekening met de herinrichtingsbudgetten van de nieuwbouwprojecten.

Aeres stelt het budgettair kader voor 2021 op maximaal € 6,1 mln. en dat ligt nagenoeg even hoog als in het voorgaande jaar.

De komende jaren zal het naar verwachting uitkomen op circa € 5,6 mln. per jaar. Het is dan iets lager, omdat er in 2021 en 2022 enkele grotere ICT-projecten plaatsvinden.

De investeringen voor vastgoed neemt Aeres op conform het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en die komen iets hoger uit dan het kader. Het MJOP is geactualiseerd en geeft de noodzakelijke vervangingsinvesteringen weer van de komende 15 jaar.

Meerjarige financieringsbehoefte

Aeres bepaalt de financiering per stichting en ze houdt nadrukkelijk zicht op de afzonderlijke kasstromen en financieringsbehoeften. Naast de juridische afbakening per stichting houdt Aeres de private en publieke

financieringsstromen gescheiden en er mogen geen onderlinge rekening-courant-posities bestaan.

Aeres sluit in 2021 een herfinanciering bij de schatkist af voor Stichting Aeres Groep. Hier brengt ze de ING-leningen van het voormalige Nordwin College onder en ze neemt een aanvullende financiering op om het totaal van de investeringen te kunnen uitvoeren. Met deze herfinanciering en de begrote resultaten zullen er de komende jaren voldoende liquiditeiten aanwezig zijn om alle investeringen te kunnen uitvoeren en ook om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

Aeres hanteert hierbij als norm een minimale buffer van twee maanden omzet voor de positieve banksaldi en ruimte onder de beschikbare kredietfaciliteit. Voor de meerjarenbegroting bedraagt de minimale buffer een bedrag van gemiddeld € 30 mln. Het rekening-courantkrediet is in 2021 bij de herfinanciering uitgebreid naar € 13 mln. Hiermee rekening houdend komt Aeres in de meerjarenbegroting boven de minimale buffer uit.

Stichting Aeres Tech behoudt meer dan voldoende liquide middelen om aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. De wachtgeldverplichtingen kan zij uit de liquide middelen betalen.

Voor Stichting Agrotransfer Dronten blijft het werkkapitaal in 2021 ongeveer gelijk. Voor de meerjarenbegroting is het voldoende om aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.

De liquiditeitspositie bij Stichting Aeres Farms blijft in 2021 ook ongeveer gelijk. De liquiditeit is sterk afhankelijk van prijsvorming en omzet. Op basis van de meerjarenbegroting kan zij de aflossingen van de leningen en de begrote (vervangings)investeringen uitvoeren.

2.5.6 Exploitatieresultaat per stichting of bv

(x € 1.000,-)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Aeres AOC	4.514	353	1.370	3.304	3.570	3.658
Aeres Hogeschool	3.469	1.295	1.564	1.718	1.676	1.755
Bestuursbureau	744	115	159	288	291	366
Stichting Aeres Groep	8.727	1.763	3.093	5.310	5.537	5.778
Stichting Aeres Tech	1.074	362	442	457	435	421
Stichting Agrotransfer Dronten	239	1	5	17	26	35
Stichting Aeres Farms	223	115	98	64	76	98
Overige stichtingen (AISF, BE en DOB)	-76	46	28	38	40	41
Correctie intercompagny transactie						
Totaal	10.187	2.287	3.666	5.886	6.114	6.374

Stichting Aeres Groep

Aeres AOC (pro, vmbo, mbo en training centra)

Het begrote resultaat van Aeres AOC bedraagt € 353.000 positief in 2022. In de jaren daarna stijgt het resultaat tot maximaal € 3.658.000 in 2026. In 2022 en 2023 is incidenteel sprake van een lager resultaat. Dit is het gevolg van het betalingsregime van de NPO-gelden. Het overgrote deel daarvan is ontvangen in 2021 en komt dus ten goede aan het uitzonderlijk positieve resultaat in dat jaar, maar Aeres AOC besteedt de gelden meerjarig, in de periode 2021-2023.

De afgelopen jaren was er sprake van stabilisatie van het aantal leerlingen en studenten. Ondanks de afname van het aantal leerlingen en studenten dat uitstroomt uit de basisschool en het vo verwacht Aeres AOC geen daling bij Aeres VMBO en Aeres MBO. Voor de locaties Almere, Barneveld, Ede, Lelystad en Nijkerk neemt ze groeiambities op. Bijna alle vmbo-locaties kenmerken zich door relatieve kleinschaligheid. Dat leidt verhoudingsgewijs tot hogere vaste lasten en het moeilijk rondkrijgen van de exploitatie. Dit wordt gecompenseerd door de schaalvoordelen bij de grotere mbo-locaties.

Per 1 januari 2022 gaat de nieuwe bekostigingswet voor het vo in. Aeres VMBO Almere en Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord vallen al onder deze wet en op deze locaties gaat de nieuwe bekostiging dus per 1 januari 2022 in. Daarnaast is het wetsvoorstel om de aoc's om te vormen tot verticale scholengemeenschappen (vsg's) aangenomen, waardoor de rest van Aeres VMBO ook onder deze wet komt te vallen. Met het vormen van vsg's zal de vereenvoudiging van de bekostiging op de rest van de Aeres VMBO-locaties per 1 januari 2023 ingaan. Dankzij die vereenvoudiging wordt op termijn ook voor de kleine locaties een positief rendement verwacht en vereist.

Komende jaren stuurt Aeres AOC waar nodig op formatie. Enkele locaties gebruiken op dit moment vast personeel om covid-19-achterstanden weg te werken, bekostigd uit de tijdelijke NPO-middelen. Om in augustus 2023 geen overformatie te hebben, maakt Aeres AOC momenteel voor de betreffende locaties meerjarige formatieplannen. Covid-19 zorgt mede voor een versneld ontwikkelen van een andere manier van leren en het aanbieden van onderwijs. Dat helpt mee in dit proces.

De nieuwe wetgeving rondom leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) is uitgesteld tot 2025. Deels kiezen samenwerkingsverbanden al voor een andere financiële verdeling van de middelen. Per saldo pakt dit in de loop der jaren negatief uit en hierdoor heeft Aeres VMBO ongeveer € 2 mln. minder aan opbrengsten.

Aeres Hogeschool

Veranderingen volgen elkaar snel op in onze interessante VUCA-wereld (Volatile, Uncertain, Complex en Ambiguous). Niets staat vast, behalve dat een professional een leven lang

zal (moeten) leren. Er lopen initiatieven om van het initiële stelsel over te gaan naar een meer LLO-achtig stelsel. De pilots Werken met leeruitkomsten en Microcredentials zijn daarvan mooie voorbeelden.

Aeres Hogeschool moet in haar meerjarenperspectief ruimte maken voor het flexibiliseren van het onderwijs, onder meer voor LLO, het inbedden van de toenemende toepassingsmogelijkheden van artificial intelligence en het gebruik van data.

De begroting voor 2022 en het meerjarenperspectief naar 2026 laten een financieel positief beeld zien. De exploitatie van Aeres Hogeschool laat in 2022 een positief resultaat zien van € 1,3 mln. Daarna groeit het resultaat naar een niveau van omstreeks de € 1,7 mln. Het rendement bedraagt in 2022 2,5% en stijgt naar 3,0% in 2026.

De NPO-middelen die de sector vanaf 2021 ontvangt, bepalen het financiële beeld voor 2022 en 2023. Aeres ziet zich hierbij voor de uitdaging gesteld de plannen voor de besteding van de NPO-gelden te realiseren. Het feit dat het aantal openstaande vacatures in omvang toeneemt en de vacatures langer openstaan, beperkt de mogelijkheden om het gewenste tempo te volgen. Middelen die de hogeschool in 2022 niet kan besteden, schuift ze door naar 2023.

Het niveau van onderzoek en contractactiviteiten herstelt zich naar het meerjarenperspectief. Merkbaar is meer concurrentie bij het aanvragen van subsidies en dat subsidiegevers meer eigen (financiële) bijdragen vragen van de onderwijsinstelling.

De Aeres-visie op de ontwikkeling van de studentenaantallen is positief. Gesteund door OCW-referentieramingen en ontwikkelingen uit het verleden verwacht de hogeschool een lichte groei. Vanuit deze verwachtingen maakt Aeres in deze meerjarenbegroting ruimte vrij voor kwaliteitsimpulsen en innovatie-activiteiten.

Bestuursbureau

Voor het jaar 2022 is bij het Bestuursbureau een positief resultaat begroot van € 115.000. De opbrengsten blijven de komende jaren op hoofdlijnen gelijk en Aeres voorziet kostenreducties door vermindering van de onderwijsbijdrage aan Aeres Farms. Daarnaast zijn er technologische vernieuwingen bij F&C en P&O rondt ontwikkelprogramma's af in de volgende jaren. Dit alles zorgt ervoor dat het resultaat in de begroting oploopt naar een positief resultaat van € 366.000 in 2026.

Stichting Aeres Farms (Aeres Farms Holding bv, vier werkmatschappijen en deelname EWI)

Aeres Farms houdt in de begroting rekening met een herstel van de negatieve invloed van covid-19 op de prijsontwikkeling. De focus op de bedrijfsvoering van de verschillende werkmatschappijen werpt zijn eerste vruchten af. De voornaamste oorzaak van de positieve ontwikkeling van het resultaat is een wijziging van het bouwplan door focus op verbetering van de opbrengsten en daarmee het rendement.

Daarnaast speelt de opschaling naar de optimale omvang van het Weidebedrijf een rol. Tot slot maakt Aeres Farms keuzes inzake de partijen aan wie zij melk levert.

De onderwijsbijdrage neemt de komende jaren af met € 200.000 en Aeres Farms zet meer in op samenwerking met commerciële marktpartijen in onderzoeksvraagstukken rond veevoeding en op een toename van hun bijdragen. Door de toename van extra onderzoeksgeld van derden komt er meer evenwicht in de inkomsten vanuit het bedrijf (opbrengsten en onderzoek) en de financiering door het onderwijs. Het nettoresultaat van Aeres Farms is voor 2022 begroot op € 115.000. Voor de daaropvolgende jaren voorziet het bedrijf een resultaat van gemiddeld € 85.000. De fluctuaties in de jaren 2023 tot en met 2026 komen mede voort uit de belastingdruk die ontstaat nu de onderneming winst gaat maken. Voor de investeringen die Aeres Farms opneemt voor de komende jaren voor het op peil houden van de kwaliteit van het machineareaal en het onderhoud van de gebouwen hoeft Aeres geen aanvullende financiering aan te trekken.

Stichting Aeres Tech (expertcentra koudetechniek en mobiele techniek, Productions en Examen Centrum)

Het resultaat neemt in de komende jaren toe van € 362.000 in 2022 naar € 421.000 in 2026. In de voorliggende begroting houdt Aeres Tech geen rekening met beperkende covid-19-maatregelen.

Naamsbekendheid is een sterk middel om de positie in de markt als expertisecentrum en totaalontzorg in de ontwikkeling van professional en bedrijf verder te verstevigen en uit te bouwen. Daarom wijzigt de naam Stichting PTC* in Stichting Aeres Tech. Daarmee kan de stichting nóg beter aansluiting vinden met de internationale markt en de positie de komende jaren verder verstevigen.

De omzet neemt met € 450.000 toe ten opzichte van de begroting 2021 door uitbreiding van trainingsactiviteiten in de koude- en mobiele techniek en een uitbreiding van het dienstenaanbod. Bij mobiele techniek realiseert Aeres Tech na de in 2021 aangebrachte aanpassing in de samenstelling van het team een hogere declarabiliteit. Koudetechniek realiseert door de geïntensiveerde samenwerking met de NVKL binnen Stichting Go^o, ook in de toekomst een positief en stabiel resultaat.

Aeres Tech Productions bv breidt in 2021 haar bestaande productportefolio rond de ontwikkeling van lesmateriaal uit met het uitvoeren van producties en events. Aeres Tech investeert daarvoor in 2020 en 2021 in het bouwen van een opnamestudio. De omzet neemt het komend jaar toe met € 273.000 (+30%) ten opzichte van de prognose 2021. De jaren daarna stijgt de omzet naar een niveau van € 1.739.000 in 2026. Het netto resultaat ontwikkelt zich daarmee van € 41.000 in 2022 naar € 101.000 in 2026.

Doel is om Fedecom Academy bv in de markt te profileren als landelijk erkend uitvoerder van assessments (bol en bbl) in de mobiele techniek. Daarom wijzigt de naam van de organisatie

in Tech Examen Centrum bv. Dat draagt bij aan het uitstralen van landelijke onafhankelijkheid. Daar waar het resultaat de afgelopen jaren negatief was, begroot Aeres Tech voor de komende jaren een licht positief resultaat.

Stichting Agrotransfer Dronten (Aeres Agree)

De meerjarenbegroting van Aeres Agree laat het groeiscenario zien dat eerder is ingezet. De steunmaatregelen van de overheid (NOW) beïnvloeden het resultaat van 2021 in positieve zin. Voor de begroting gaat Aeres Agree ervan uit dat deze stoppen. De brutomarge neemt toe van € 1.900.000 in 2022 naar € 2.275.000 in 2026. De groei van de omzet zet in 2022 door in alle sectoren. In de onderwijssector zet het bedrijf in op efficiency in de backofficeprocessen. Aeres Agree verwacht na 2022 een groei van jaarlijks 5%. Het nettoresultaat neemt daarmee toe van € 1.000 in 2022 naar € 35.000 in 2026.

Aeres International Student Fund (AISF)

Met financiering vanuit de Rijksoverheid (Holland Scholarship), de gemeente Dronten en het Poultry Star Foundation ontstaat een beurzenprogramma dat gedurende een aantal jaren vijf uitgaande en vijf inkomende beurzen kan toekennen. Dit ondersteunt de internationaliseringsdoelstelling in het jaarplan van de hogeschool. De begroting geeft meerjarig een resultaat van nihil.

Stichting Bureau Erkenningen

De exploitatie van Stichting Bureau Erkenningen geeft in 2022 een positief resultaat van € 27.000. In de jaren daarna is er sprake van een licht afnemend, maar nog steeds positief resultaat, mede veroorzaakt door de samenwerking met Stichting Groenkeur (SGK). Het exploitatieresultaat gaat wat afnemen als gevolg van toenemende personele lasten.

De omgeving waarin Stichting Bureau Erkenningen actief is, is volop in beweging. Het management acht het noodzakelijk om stappen te nemen om kwetsbaarheid in de bedrijfsvoering aan te pakken en werkt daarom intensief samen met Stichting Groenkeur. Inhoudelijk bieden beide stichtingen elkaar een meerwaarde die kan leiden tot synergievoordelen en het ontwikkelen en beheren van nieuwe richtlijnen, de zogeheten schema's. De stichtingen willen met de samenwerking een breder veld aan beroepskwalificaties bedienen, gekoppeld aan bedrijfscertificatie. Door de bredere basis in de markt worden de partijen een stevige schemabeheerder in het groene domein.

Stichting Dierenontdekkamp Barneveld

Begin 2021 richt Aeres Stichting Dierenontdekkamp Barneveld op. De handelsnaam is Stichting Dierenontdekkamp Barneveld. Bezoekers kunnen in dit park op termijn terecht voor een educatieve en leuke dag uit, op basis waarvan ze bewustere keuzes kunnen maken op het gebied van dier, natuur en milieu. Aeres brengt deze activiteiten onder in een separate stichting om nu en in de toekomst private en publieke geldstromen te kunnen scheiden.

Voor meer informatie over het ontdekpark, zie hoofdstuk 10.

Het resultaat van het Stichting Dierenontdekkpark Barneveld is meerjarig licht positief (om en nabij de € 20.000). Naast de opbrengsten en kosten van arrangementen is een aantal vaste kostenposten begroot. De sponsoropbrengst dient ter dekking van deze kosten. Een van de grootste risico's voor Stichting Dierenontdekkpark Barneveld is de onzekerheid van de opbrengsten. Daarom wordt in deze fase gekozen voor flexibele inzet van personeel vanuit Aeres MBO Barneveld.

2.5.7 Treasurybeleid

Het treasurybeleid zorgt ervoor dat Aeres op lange termijn voldoende liquide middelen ter beschikking heeft en dat de financiële continuïteit op de korte en lange termijn is gewaarborgd. De activiteiten bij deze algemene doelstelling zijn:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele (marktconforme) condities en risico's, zodat Aeres te allen tijde in de behoefte aan financiële middelen kan voorzien.
- Het beschermen van vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, kredietrisico, liquiditeitsrisico en operationeel risico.
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van wettelijke regelingen, voorschriften en de limieten en interne richtlijnen zoals opgenomen in het treasurystatuut.
- Het realiseren van informatiestromen ter ondersteuning van de opstelling van het treasurybeleid, de uitvoering van het beleid en de verantwoording daarover.

Treasurycommissie

Aeres heeft een treasurycommissie, die bestaat uit de voorzitter van het College van Bestuur, het hoofd Financiën & Control, de concerncontroller en een adviseur van het treasuryadviesbureau Thésor. De commissie komt gemiddeld vier keer per jaar bij elkaar en bespreekt ten minste de volgende onderwerpen:

- Algemene ontwikkelingen en financiële transacties in de afgelopen periode.
- Compliance met de ratio's van financiers.
- Liquiditeitsprognoses (eerstvolgende 12 maanden en reeks van 5 jaren).
- Risicoanalyses.
- Marktonwikkelingen en renteontwikkelingen.
- Ingebrachte (transactie)voorstellen, inclusief effecten op risicoprofiel en financieringsbehoefte.

Van elke commissiebijeenkomst is er een verslag en een lijst met actiepunten. De Raad van Toezicht krijgt een afschrift van dit verslag. Verder stelt Aeres jaarlijks een treasuryjaarplan op. In dit treasuryjaarplan vermeldt Aeres de doelen, normen en acties voor het volgende jaar op het gebied van treasury. De Raad van Toezicht kent dit treasuryjaarplan.

Acties inzake treasurybeleid 2021

- Vervroegde aflossing van leningen van het voormalige Nordwin College bij ING Bank en herfinanciering daarvan bij de Staat der Nederlanden (schatkistbankieren).
- Aanvullende financiering voor uitbreiding van Aeres Hogeschool Dronten en de hippische opleiding van Aeres MBO Barneveld in Kootwijkerbroek.
- Beperking van saldi debetgelden in verband met negatieve rente.
- Afronding van het onderzoek optimalisatie rendement op liquide middelen bij commerciële entiteiten binnen de kaders van het treasurystatuut.

Plannen treasurybeleid

Voor 2022 zijn de volgende acties benoemd in het treasuryjaarplan:

- Het bewaken van de saldi debetgelden bankrekeningen ter voorkoming van het betalen van negatieve rente.
- Het bewaken van de vereiste en gewenste normen van de financiële ratio's.
- Het harmoniseren van het betalingsverkeer private gelden binnen de Aeres-organisatie.

2.5.8 Rapportage interne toezichthouder (Raad van Toezicht)

De Raad van Toezicht doet verslag in hoofdstuk 13.

2.6 Risicomanagement

Binnen Aeres is risicomanagement een integraal onderdeel van de gehele planning-en-control-cyclus (PDCA). Een risico is te definiëren als de mogelijkheid dat een kritieke gebeurtenis zich voordoet waardoor het realiseren van bepaalde doelen negatief wordt beïnvloed. De covid-19-crisis in 2020 en 2021 is hier een extreem voorbeeld van. Zie § 2.5.1 voor de stappen die Aeres in dat kader genomen heeft. Per onderdeel zijn ook paragrafen opgenomen die er dieper op ingaan.

2.6.1 Beleid risicomanagement

Er is sprake van een risico wanneer Aeres een gebeurtenis voorziet die een negatief of positief effect heeft op het bereiken van de organisatiedoelstellingen. Onzekerheid gaat over situaties waarin de kans dat deze situatie plaatsvindt onbekend is. Aeres kiest ervoor om onzekerheden niet meer op te nemen in de risicorapportage.

In het kader van risicomanagement maakt Aeres onderscheid tussen generieke/gezamenlijke risico's op Aeres-niveau en instellingsspecifieke risico's. De instellingen beschrijven in hun jaarplan de instellingsspecifieke risico's en monitoren deze middels de rapportages in de PCDA-cyclus. In voortgangsgesprekken met het College van Bestuur worden risico's periodiek geagendeerd om de ontwikkelingen te bespreken.

Aeres heeft de volgende uitgangspunten geformuleerd voor de uitvoering van risicomanagement:

- Risicomanagement moet aansluiten bij de bestaande werkwijze in de organisatie. Dit betekent dat de risico's expliciet onderdeel zijn van de bestaande communicatie- en rapportagestructuur.
- Risicomanagement volgt de zeggenschap. De verantwoordelijkheid voor een risico ligt daar waar ook de verantwoordelijkheid ligt voor het werk, het project of de taken waar het risico betrekking op kan hebben. Iedereen is daardoor verantwoordelijk voor het signaleren van risico's en het treffen van maatregelen voor het verminderen van risico's die binnen de eigen verantwoordelijkheid vallen.
- Risicomanagement is de verantwoordelijkheid van iedere medewerker. De medewerker moet zelf de verantwoordelijkheid krijgen, maar ook nemen, en wordt hierbij ondersteund door management, collega's en adviseurs.

De vormgeving en het proces zijn beschreven in § 1.4.2, Intern beheers- en controlesysteem.

In de komende jaren moet het risicomanagement nog meer diepgang krijgen en moet het gedragen worden binnen alle geledingen van Aeres. Het beleid en de toekomstplannen zijn beschreven in § 1.5 en verder.

2.6.2 Resultaten risicomanagement 2021

De onderstaande risico's van belang in 2021 en 2022 neemt Aeres ook mee in de jaarplannen 2023.

1. Na ijl-effecten covid-19:
 - Achterstanden (cognitief en sociaal-emotioneel) leerlingen, studenten en cursisten, benodigd maatwerk voor inhalen van achterstanden.
 - Overbelasting uitvoering projecten, regelingen en praktijkgericht onderzoek, inhalen opgeschorte projecten en regelingen en uitvoering geven aan nieuwe projecten en regelingen.
 - Effecten covid-19 bij externe partners en leveranciers, voortbestaan partners en leveranciers.
 - Voldoen aan bijgestelde normen in gebouwen, ventilatie.
 - Uitvoering geven aan Nationaal Programma Onderwijs en financiële compensatie.
2. Personeel:
 - Totale formatie is niet wendbaar genoeg (contractueel gezien) om in te spelen op ontwikkelingen in wijzigingen in deelnemersaantallen.
 - Schaarste docenten voor bepaalde vakken.
 - Overbelasting medewerkers, overstrechten medewerkers als gevolg van covid-19 en fusie.
 - Adequate uitvoering Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA).
3. Privacy, datalekken, opslag data en cyberaanvallen.
4. Onvoldoende samenwerking en slagkracht om gezamenlijke projecten in de bedrijfsvoering te organiseren.

Specifieke risico's voor de onderdelen:

Aeres AOC

1. Bedrijfsvoering van locaties in vastgestelde krimp- en anticepeerregio's.
Krimpregio is Noordoost-Friesland (Achtkarspelen, Dantumadeel, Dongeradeel, Ferwerderadeel, Kollumerland en Tietjerksteradeel); anticepeerregio's zijn Noordwest-Friesland (Harlingen en Waadhoeke) en Zuidoost-Friesland (Heerenveen en Ooststellingwerf).
2. Stijgende politieke aandacht voor en als gevolg hiervan wijzigingen in financiering en verantwoording van kwaliteitssgelden.
3. Invoering nieuwe leerweg met als gevolg wegvallen doelgroep die kiest voor theoretische opleiding.

Aeres Hogeschool

1. Stijgende politieke aandacht voor en als gevolg hiervan wijzigingen in financiering en verantwoording van kwaliteitssgelden.
2. Afname bekostigingsgraad, nu al zichtbaar bij lerarenopleidingen, maar ook door ander studiegedrag als gevolg van covid-19.

Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC*)

1. Mogelijk wegvallen of aantrekken grote klanten. Inzake nieuwe klanten moet Aeres Tech voldoende gekwalificeerde mensen kunnen aantrekken voor het verzorgen van de leertrajecten.

Stichting Aeres Farms

1. Exploitatierisico en niet realiseren verbeteringen in de bedrijfsvoering.
2. Mogelijke insleep van ziektes. Door grote participatie van studenten is het risico op meenemen en/of verspreiden van dierziekten aanwezig.

Stichting Aeres Agree

1. De krapte op de arbeidsmarkt raakt niet alleen de bemiddelingskant van Aeres Agree, ook het vinden van goede consultants en recruiters is en blijft moeilijk. Dit is een risico voor het realiseren van de groei, maar vooral voor het op kunnen vangen van het natuurlijke personeelsverloop.

Stichting Bureau Erkenningen

1. Kwetsbaarheid van personeel in verband met geringe formatie.
2. Zonder verhoging van de tarieven voor licentiehouders, lijkt een kostendekkende aanpak niet meer houdbaar naar de toekomst.

Stichting Dierenontdekkingspark Barneveld

1. Onvoldoende aantrekken van sponsoring en fondsen, waardoor de ontwikkeling van het park achterblijft.

Naast de genoemde risico's houdt Aeres (natuurlijk) wel rekening met een aantal onzekerheden, waaronder de instroom van leerlingen en studenten en wijzigingen van wet-

en regelgeving (bijvoorbeeld voor Aeres Agree de politieke inmenging met betrekking tot flexibele contracten).

Voor treasury-activiteiten zijn de risico's separaat benoemd. Deze monitort Aeres in de treasury-overleggen, waar ook een extern adviseur aan deelneemt (zie § 2.5.7).

Ook in de begrotingscyclus voor 2023 krijgt het onderwerp risicomangement de nodige aandacht.

De jaarplannen bevatten een risico-inventarisatie van zowel Aeres-brede risico's als specifiek voor de betreffende onderdelen geldende risico's. Daarnaast beschrijven de jaarplannen maatregelen om de risico's te beperken. De inventarisatie van de risico's uit de jaarplannen is richtinggevend voor de verdere rapportagesystematiek gedurende het kalenderjaar.

2.6.3 Risicoprofiel - bandbreedte vermogen

De solvabiliteit (het risicovermogen) van Aeres is 45% ultimo 2021 en voor Stichting Aeres Groep 40%. Op basis van de meerjarenbegroting verwacht Aeres dat de solvabiliteit stijgt naar 55%. Voor Stichting Aeres Groep zal deze naar verwachting stijgen naar 50%.

Bij het bepalen van het risicoprofiel van Aeres dan wel Stichting Aeres Groep zijn de volgende zaken van belang:

- De groei die in de achterliggende jaren is gerealiseerd.
- Het passend onderwijs en de vereveningsopdracht samenhangend met de bekostiging op lange termijn van de lwoo-deelnemers.
- De stikstofcrisis en klimaatmaatregelen die van invloed kunnen zijn op het groene onderwijs en de commerciële activiteiten.

- De covid-19-crisis en de achterstanden die hierdoor in het onderwijs zijn opgelopen.
- De oorlog in Oekraïne en mogelijke gevolgen voor met name Aeres Farms.
- De personeelsschaarste in het onderwijs en het vinden van voldoende bevoegde leraren.

In de afgelopen jaren realiseert Aeres positieve resultaten, waardoor de solvabiliteit stijgt. Hierdoor is er ook een grotere buffer om tegenvallers op te vangen.

2.6.4 Alternatieve scenario's

Indien de genoemde risico's in gezamenlijkheid optreden, kan het zijn dat het in § 2.6 gegeven scenario niet uitkomt. In het slechtste geval betekent dit dat Aeres genoodzaakt is om bepaalde (kleine) opleidingen te beëindigen en de formatie te verminderen. Bij de opstelling van de meerjarenbegroting werkt Aeres met meerdere scenario's van deelnemersprognoses om de exploitatiegevolgen te kunnen bepalen. Hiermee krijgt ze zicht op de maatregelen die nodig kunnen zijn om de exploitatie op een aanvaardbaar niveau te houden.

Onderwijs

3 Aeres AOC

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) bestaat uit Aeres MBO, Aeres VMBO en Aeres Praktijkonderwijs. Daarnaast zijn er zes Aeres Training Centres, gekoppeld aan vijf mbo-locaties.

Leeswijzer

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) laat in dit jaarverslag zien wat er in 2021 is gebeurd en wat de plannen voor de komende jaren zijn. Dit hoofdstuk is bedoeld voor iedereen die direct of indirect betrokken is bij het aoc: van leerlingen/studenten, ouders en medewerkers tot het bedrijfsleven (praktijkopleiders), overheden, toeleverende en afnemende scholen, de omgeving van de school (buren) en nog vele anderen.

Aeres AOC maakt deel uit van Aeres en dat ziet u terug in dit jaarverslag. Niet alle informatie over het aoc staat in dit ene hoofdstuk. Zo staan de Aeres-kaders in hoofdstuk 1 en beschrijft hoofdstuk 2 de financiën en de toekomstverwachtingen (continuïteitsparagraaf).

Het hoofdstuk van Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) bestaat uit vijf delen: een deel aoc-breed en aparte delen voor Aeres Praktijkonderwijs, Aeres VMBO, Aeres MBO en de Aeres Training Centres.

Inhoud

3.1	Wat gebeurt er Aeres AOC-breed in 2021?	50	3.5 e.v. Aeres Praktijkonderwijs	55
3.2	Kernactiviteiten en uitgangspunten	50	3.9 e.v. Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin vmbo)	61
3.2.1	Missie en visie	50	3.17 e.v. Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin mbo)	81
3.2.2	Strategie, ambities en doelstellingen	51	3.35 e.v. Aeres Training Centres (incl. het voormalige C&T Leeuwarden)	147
3.2.3	Horizontale dialoog	51		
3.3	Organisatie(structuur)	51		
3.3.1	Organisatieontwikkeling	52	De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.	
3.4	Aeres AOC-brede kengetallen en bedrijfsvoering	53	De bijlagen 6 en 7 geven de onderbouwing van de cijfers.	
3.4.1	Kwaliteitszorg	54		

Resultaten per onderwijssoort of commerciële activiteit. Praktijkonderwijs, vmbo en mbo hebben ieder een eigen inhoudsopgave.

De paragrafen 3.1 tot en met 3.4 beperken zich tot de gemeenschappelijke gebeurtenissen van Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College). De bijzonderheden van praktijkonderwijs, vmbo, mbo en cursussen staan respectievelijk in de paragrafen § 3.5 e.v. (PrO), § 3.9 e.v. (vmbo), § 3.17 e.v. (mbo) en § 3.35 e.v. (Aeres Training Centres).

Per 1 september 2021 vindt de institutionele fusie plaats tussen Stichting Nordwin College en Stichting Aeres Groep, en met name Aeres AOC. Desondanks omvat dit hoofdstuk een voor beide gecombineerd jaarverslag voor het hele kalenderjaar. Er zijn verwijzingen naar het 'voorheen of het voormalige Nordwin College' en de Friese locaties. Uitzondering is de kwaliteitsagenda (KA) van Nordwin College. Die staat nog apart, maar wel in dit hoofdstuk.

3.1 Wat gebeurt er Aeres AOC-breed in 2021?

Met de instellingenfusie tussen Aeres AOC en Nordwin College op 1 augustus 2021 is een belangrijke mijlpaal bereikt. Vanaf dit moment staan alle leerlingen, studenten en cursisten ingeschreven bij één aoc. De organisatie gaat onder één naam verder. De campagne Alles op Groen! zet deze fusie kracht bij. Gezamenlijk verzorgen de locaties in 2021 leertrajecten voor circa 10.000 leerlingen en studenten en 6.100 deelnemers (commerciële opleidingen, trainingen en licentieverlengingen). Door de groei van Aeres veranderen de Aeres-brede besturingsfilosofie en het bestuursreglement en daarmee de taken van de instellingsdirectie van Aeres AOC. Om die reden krijgt de directie van Aeres AOC een tweede instellingsdirecteur, die op 1 maart 2022 start. De locatie Bilthoven sluit in 2021 definitief de deuren. De leerlingen maken echter een frisse start op de deels verbouwde en deels vernieuwde locatie in Maartensdijk.

De covid-19-pandemie blijft de dagelijkse gang van zaken binnen Aeres AOC beheersen. Ondanks dat de locaties de lessen na de zomervakantie voor het overgrote deel weer op normale wijze kunnen geven, zijn ze nog dagelijks bezig met de gevolgen van de sluiting. Zij krijgen daarbij ondersteuning vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Het NPO is een investeringsprogramma van het kabinet voor de komende 2,5 jaar dat is bedoeld om de gevolgen van de covid-19-crisis voor leerlingen en studenten op te vangen. Alle locaties hebben aan de hand van een schoolscan een eigen programma voor de komende jaren opgesteld. Daarin werken zij uit waar zij de NPO-subsidies aan zullen besteden. De middelen worden ingezet op zowel cognitieve achterstanden als sociaal-emotionele ondersteuning. Op alle locaties starten inhaalprogramma's, begeleidende en ondersteunende activiteiten.

In het voorjaar van 2021 voert de Onderwijsinspectie een compact vierjaarlijks onderzoek uit. De inspectie constateert geen risico's bij het bestuur en de onderliggende scholen en

opleidingen die aanleiding zouden zijn voor vervolgtoezicht. Zij handhaaft het huidige oordeel: een voldoende voor kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en Ambitie en een voldoende voor Financieel beheer op bestuursniveau. De inspectie rondt het traject van herstelopdrachten bij de Friese locaties, naar aanleiding van het vierjaarlijks onderzoek uit 2018, in april 2021 af en er is geen vervolgtoezicht.

Zowel het vmbo als het mbo behaalt mooie onderwijsresultaten. De slaagpercentages in het vmbo zijn hoog en de opbrengsten in het mbo komen ten opzichte van het voorgaande schooljaar wat hoger uit. Aeres MBO staat wederom op de eerste plaats in de Keuzegids mbo 2022. Aeres AOC sluit 2021 af met een mooi financieel resultaat.

De wisselwerking met het bedrijfsleven is optimaal en wordt verder doorontwikkeld. De Groene Hotspot, een kwaliteitslabel waar onderwijs (de locatie Velp), bedrijfsleven en de branchevereniging VHG de krachten bundelen, is een groot succes. De locatie Almere gaat een samenwerkingsverband aan met Investree. Zij bieden samen een maatwerk bedrijfsopleiding aan voor zij-instromers die zo binnen twee jaar een mbo 4-diploma kunnen halen voor de opleiding Bomen in stedelijk gebied.

In het voorjaar van 2021 voert Aeres MBO de Instellingsdialoog van het Kwaliteitsnetwerk mbo uit en rondt die af. De ontwikkelagenda die hieruit voortvloeit is geënt op onderwijsinnovatie met de focus op het delen van innovatieprojecten tussen locaties onderling. Het innovatieproject Wendbaar Vakmanschap in Lerende Organisaties van de locatie Leeuwarden Life Sciences is hier een succesvol voorbeeld van.

3.2 Kernactiviteiten en uitgangspunten

Aeres AOC verzorgt praktijk-, vmbo-, mbo- en cursus- en contractonderwijs voor de groene sector.

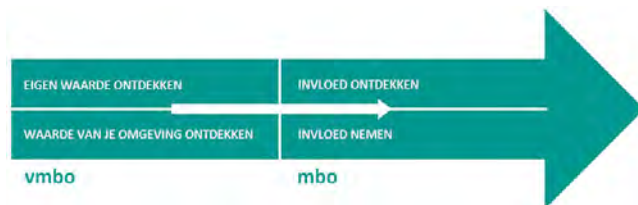
De instelling werkt vanuit de Aeres-brede strategie Talent voor groei en het daarvan afgeleide meerjarige Schoolplan vmbo en de Kwaliteitsagenda mbo.

3.2.1 Missie en visie

Aeres AOC werkt in een dynamische wereld die zich kenmerkt door veel veranderingen, waarin de traditionele groene sector kleiner wordt en het belang van de groene sector voor de leefbaarheid in onze samenleving en de economie toeneemt.

Aeres AOC wil onderwijs verzorgen binnen de groene beroepskolom (PrO-vmbo-mbo) in al zijn diversiteit. Het onderwijs is gericht op persoonlijke en beroepsmatige ontwikkeling. De instelling wil ook duurzame contacten aangaan met alle betrokkenen. Centraal in haar visie staat

dat Aeres AOC leerlingen en studenten zelfstandig leert functioneren in een steeds veranderende samenleving. Zij ontwikkelen hun specialisme binnen de groene sector en leren vanuit de ondernemende cultuur van het aoc ook invloed nemen op andere sectoren. In de onderstaande figuur is deze visie schematisch weergegeven, waarbij de pijl de leerloopbaan van een leerling binnen het aoc aangeeft (van vmbo naar mbo).

3.2.2 Strategie, ambities en doelstellingen

De geactualiseerde Aeres-brede strategie 2019-2023, Talent voor groei, is leidend voor Aeres AOC. In het verlengde daarvan zijn per onderwijssoort een strategie, ambities en (strategische) plannen uitgewerkt. Voor het vmbo is in 2019 het Schoolplan vmbo 2019-2023 vastgesteld en voor het mbo is de Kwaliteitsagenda mbo 2019-2022 opgesteld en goedgekeurd door de Commissie Kwaliteitsafspraken MBO (CKMBO). Beide documenten gelden als de meerjarenplannen (zie daarvoor de delen van het praktijkonderwijs (§ 3.5), het vmbo (§ 3.10.2), het mbo (§ 3.21 t/m § 3.32) en de trainingscentra (§ 3.35 e.v.)).

Succesbepalende factoren zijn:

- Focus op onderwijs. Leren is gericht op de actuele en uitdagende werkelijkheid en de reële beroepspraktijk. Deelnemers worden uitgedaagd, gestimuleerd en gemotiveerd om te leren.
- Focus op maatschappij. Regionale, nationale en internationale relaties zijn gebaseerd op dialoog en samenwerking.
- Focus op kwaliteit. Op basis van een sterk onderwijsconcept biedt Aeres AOC kwalitatief hoogstaand onderwijs. Het pedagogisch-didactische beleid is zichtbaar in de klas, in leeropbrengsten en in de tevredenheid van stakeholders en leerlingen/studenten. Het strategische personeelsbeleid zorgt voor voldoende bevoegd en bekwaam onderwijspersoneel.

Aoc-brede resultaten

- Aeres AOC heeft een open, transparante, ondernemende en resultaatgerichte cultuur.
- Het aoc biedt praktijkgericht en kwalitatief hoogstaand onderwijs dat de competenties van leerlingen/studenten waardeert.
- Kenmerkend voor het aoc is een kleinschalige en verbindende aanpak. Daarin staan de menselijke maat, de leerling/student en diens veiligheid centraal.
- Het aoc is financieel gezond en heeft een efficiënte bedrijfsvoering.
- Het aoc is een professionele en lerende onderwijsorganisatie met excellente medewerkers waar structurele reflectie

plaatsvindt en gestuurd wordt op resultaatverantwoordelijk werken.

- Het aoc betreft ouders en leerlingen bij de bedrijfsvoering en zoekt actief naar samenwerking met het (internationale) bedrijfsleven.

3.2.3 Horizontale dialoog

Aeres AOC wil transparant en helder communiceren met stakeholders. Daartoe zet het aoc een breed scala aan overlegvormen, activiteiten en communicatiemiddelen in. Het aoc neemt deel aan allerlei netwerken en samenwerkingsverbanden. Het is bovendien deelnemer aan of penvoeder van landelijke innovatieprojecten en de Centra voor Innovatief Vakmanschap (§ 3.27.3).

Aeres AOC informeert stakeholders via websites, social media en platforms. Voorbeelden van informerende activiteiten zijn bijeenkomsten voor brancheverenigingen. Daarnaast communiceert zij via traditionele communicatiemiddelen zoals beurzen, folders en kranten.

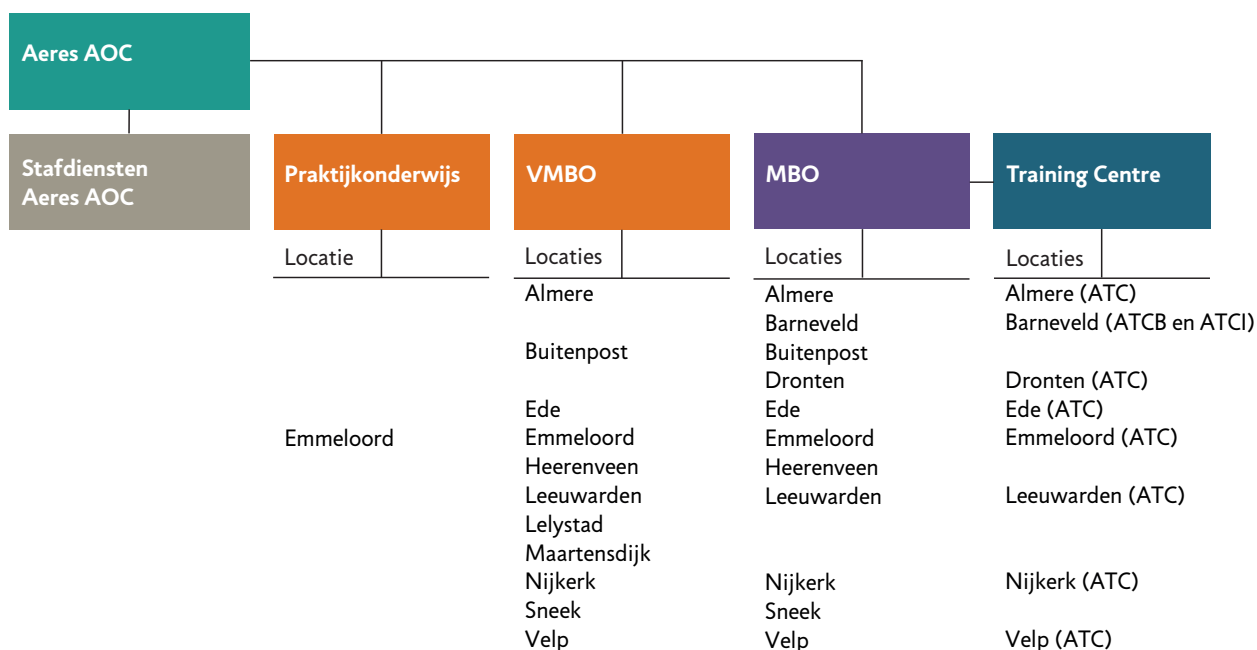
De medezeggenschapstructuur binnen het aoc is erop gericht om medewerkers, studenten en leerlingen en hun ouders/verzorgers op alle niveaus mee te laten denken en invloed te geven op het beleid en de toekomst (zie § 12.14).

De horizontale dialoog komt terug in de onderdelen van praktijkonderwijs, vmbo en mbo.

3.3 Organisatie(structuur)

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) en Aeres Hogeschool maken deel uit van de rechtspersoon Stichting Aeres Groep. Het aoc heeft een locatie voor praktijkonderwijs, elf vmbo-locaties en elf mbo-locaties. De mbo-locaties verzorgen ook cursus- en contractactiviteiten, gericht op LLO en vanuit de inhoudelijke zwaartepunten behorend bij de locatie. Dit doen ze binnen het Aeres Training Centre (Agro, food, groen, bloem), het Aeres Training Centre Barneveld (dier) en Aeres Training Centre International.

De instellingscodes van Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) zijn BRIN 25GV (vmbo en mbo), BRIN 27VD (Aeres VMBO Almere) en BRIN 05NV (Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord).

3.3.1 Organisatieontwikkeling

- De bestuurlijke fusie, die sinds 1 juni 2020 bestond tussen Aeres AOC en Nordwin College, is per 1 augustus 2021 omgezet in een institutionele fusie. Zie hieronder.
- Aeres MBO en het voormalige Nordwin College dienen beide hun kwaliteitsagenda's (§ 3.21 en § 3.32) zelf uit.
- Oprichting Stichting Dierenontdekkamp Barneveld, handelsnaam Van Dieren Ontdekkamp. Zie hoofdstuk 10.
- Locatie Bilthoven gesloten, verhuist naar Maartensdijk.
- Locatie Ede gaat mede lesgeven in World Food Centre.
- De activiteiten die plaatsvinden om de medewerkers mee te nemen in de ontwikkeling van de organisatie staan vermeld in § 3.4 en § 12.6.2 onder Lerende cultuur en personele zaken.

Fusie met Nordwin College

Met de instellingenfusie tussen Aeres (V)MBO en Nordwin College op 1 augustus 2021 staan alle leerlingen, studenten en cursisten ingeschreven bij één aoc. De integratie tot één aoc bestrijkt een periode van twee jaar. Diverse themagroepen hebben in 2020 en 2021 gewerkt aan de integratie van beide instellingen. Alle noodzakelijke onderdelen zijn gereed en ook veel wenselijke onderdelen zijn al opgepakt en klaar.

Besturingsfilosofie

Aeres heeft in haar visie en strategie een aantal besturingsprincipes vastgelegd. Op basis daarvan is de hoofdstructuur van het geïntegreerde aoc vormgegeven. Gezien de reikwijdte van besturing en de omvangrijke beleidsagenda die er de komende jaren ligt, mede in het licht van de fusie, kiest Aeres AOC voor een tweehoofdige instellingsdirectie. Deze instellingsdirectie heeft de integrale verantwoordelijkheid voor het aoc en levert daarnaast een bijdrage aan het strategisch beleid en de synergie binnen Aeres.

Aeres AOC stuurt continu op de positionering en realisering van haar besturingsfilosofie.

De besturingsfilosofie van Aeres en het aoc kenmerkt zich door het laag in de organisatie leggen van verantwoordelijkheden en is verder uitgewerkt in zes besturingsprincipes:

1. Ruimte voor ondernemerschap en eigenaarschap laag in de organisatie.
2. Collectief sturen op synergie en integraliteit binnen het aoc en Aeres-breed door met elkaar de gezamenlijke normen en resultaten vast te stellen en daar op te sturen.
3. Continue innovatie, kwaliteitsverbetering en borging op aoc-niveau.
4. Wendbaarheid in beleid en uitvoering op locatie- en aoc-niveau.
5. Het realiseren van een goede lokale, regionale en landelijke positionering en dito verbindingen.
6. Het centraal blijven stellen van het primaire proces, de bedoeling.

De nadruk op decentrale sturing stelt hoge eisen aan de competenties van het (midden)management. Ook als het gaat om onderwijskundig, inspirerend en coachend leiderschap.

Aeres AOC is er van overtuigd dat mensen zich willen ontwikkelen en willen groeien. De school stimuleert het leren met en van elkaar en collegiale consultatie. Dat leren houdt iedereen scherp en zorgt ervoor dat iedere medewerker volgend jaar beter is dan nu. Er is ook oog voor de balans tussen persoonlijke aandacht en leerresultaat.

Aeres AOC gelooft in de kracht van samen. Dit betekent dat iedere locatie en medewerker op zoek gaat naar de bijdrage die hij of zij, samen met collega's, kan leveren aan de missie en gezamenlijke doelen van het aoc.

RIO

Vanaf 1 januari 2020 moeten scholen aangesloten zijn bij de dienst RIO (Registratie Instellingen en Opleidingen). RIO vervangt het huidige registratiesysteem van vestigingen en opleidingen, BRIN. Dit betreft zowel het vmbo als het mbo. DUO kiest hiervoor om te komen tot een dynamische gegevensuitwisseling met BRON. Tegelijkertijd wordt de informatie in RIO ook benut door externe diensten, zoals Centraal Aanmelden. Via dit gezamenlijke portaal kan een nieuwe mbo-student zich via een uniform formulier aanmelden. Na aanmelding en middels het toelatingsrecht krijgen studenten een status, waaraan zij rechten kunnen ontlenen.

Door de fusie met Nordwin College is de implementatie van RIO nog niet geheel gerealiseerd. Aeres AOC stelt hiervoor een plan van aanpak op, aansluitend op het project Standaardisatie. De beide databases van Aeres AOC en het voormalige Nordwin College werken eerst nog naast elkaar, maar Aeres voegt ze zo snel als kan samen tot één database.

3.4 Aeres AOC-brede kengetallen en bedrijfsvoering

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) heeft in 2021 1.277 medewerkers (987,4 fte), (1.242 wns en 964,2 fte in 2020).

Het aoc verzorgt praktijkonderwijs, vmbo- en mbo-opleidingen voor 150 (PrO) + 5.055 (vmbo) + 4.689 (mbo) = 9.894 deelnemers. Dit is een afname van 0,8% ten opzichte van 2020 (9.978 deelnemers). 25 mbo-studenten komen uit het buitenland (23 in 2020).

De instroom neemt in het vmbo met 6,6% toe (1.363 in 2021, 1.272 in 2020 en 1.190 in 2019) en in het mbo neemt de instroom met 9,8% af (1.619 in 2021, 1.795 in 2020 en 1.774 in 2019). Daarnaast verzorgen zes locaties cursusonderwijs voor duizenden cursisten (zie § 3.35 e.v.).

Gedetailleerde overzichten van leerling- en studentenaantallen staan in bijlage 6 (vmbo) en 7 (mbo).

Financiën

Aeres AOC sluit het jaar af met een resultaat van € 4.514.000 positief (€ -229.000 in 2020 en € 1.892.738 in 2019).

Het onderdeel Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord sluit het verslagjaar af met een resultaat van € 96.000 positief (€ 217.000 in 2020 en € 259.000 in 2019). In de meerjarenbegroting van Aeres AOC (incl. Nordwin College) is het resultaat de komende jaren gemiddeld circa € 2.451.000 positief.

Uitgebreide informatie over de financiën is gegeven in hoofdstuk 2 en de jaarrekening. In § 2.2 staat een samenvatting van het financieel (strategisch) beleid. Daarin staat onder meer hoe Aeres het budget over de onderdelen verdeelt.

De totale projectomzet van (gesubsidieerde) projecten bij Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) is in 2021 circa € 4,9 mln.

Huisvesting

De Aeres-brede strategie en resultaten op het gebied van huisvesting zijn beschreven in § 11.7.2, onder (Strategisch) beleid, en in § 2.5.5 onder Meerjarige vastgoedprojecten. Het gaat daarbij om de duurzame afstemming op de toekomst, het gebruik van vierkante meters eigendom en de noodzaak om flexibel te zijn.

Lerende cultuur en personele zaken

Om de ambities van Aeres AOC te kunnen realiseren, heeft het aoc nu en in de toekomst goed opgeleide, vakbekwame en professionele medewerkers nodig. Het wil goede mensen aan zich binden, waarbij jongeren een kans krijgen en er een kweekvijver voor talent is. Zo wil Aeres AOC de bemensing van (moeilijk vervulbare) vacatures rondzetten.

Medewerkers volgen scholing om hun vakbekwaamheid op peil te houden en om waar nodig een (andere) lesbevoegdheid te halen. Voor de scholing van medewerkers is er een budget beschikbaar ter hoogte van 1,5% van de totale loonsom.

Zie voor de volledige beschrijving van de scholing en professionalisering bij Aeres AOC § 12.6.2.

ICT

Onderwijsinnovatie met ICT is een topic op alle locaties en krijgt een ongekende impuls door het afstandsleren. Aeres AOC zet de pilot met i-coaches voort en breidt het aantal i-coaches uit met middelen uit de prestatiebox. De i-coaches blijken onmisbaar tijdens covid-19: ze geven uitleg, ondersteunen de onderwijsteams en zorgen voor de beschikbaarheid van hulpmiddelen.

Een gevolg van de fusie is dat alle locaties met dezelfde applicaties gaan werken. Aeres AOC stelt een plan op voor de implementatie van Xedule op de Friese locaties. Dit systeem gaat het plannen en roosteren vanaf schooljaar 2022-2023 ondersteunen.

Aeres AOC en Nordwin College gebruikten voor de fusie beide het studentinformatiesysteem Eduarte. De harmonisatie en standaardisatie van beide Eduarte-omgevingen naar één gezamenlijke omgeving zijn nog niet afgerond, de omgevingen blijven vooralsnog naast elkaar bestaan. Volledige samenvoeging zal circa drie jaar duren.

Afstandsonderwijs

De omschakeling naar het afstandsleren is in de tweede lockdown snel gemaakt. Het onderwijs maakt sinds de covid-19-pandemie een enorme digitale versnelling door. Locaties zijn erop gebrand om veel van deze ontwikkelingen vast te houden en door te ontwikkelen voor toekomstige onderwijsprogramma's.

De Aeres-brede strategie op het gebied van ICT en de resultaten daarvan zijn beschreven in § 11.8.

3.4.1 Kwaliteitszorg

Aeres AOC wil kwalitatief goed onderwijs leveren en die kwaliteit continu borgen, verbeteren en vernieuwen. Ze sluit met haar activiteiten aan op de kwaliteitszorg beschreven in het Toezichtkader voortgezet onderwijs, het Toezichtkader bve van de Onderwijsinspectie en de Wet educatie en beroepsonderwijs.

Visie op kwaliteitszorg

- Aeres AOC legt verantwoording af over de kwaliteit van haar onderwijs aan deelnemers, ouders, de overheid en de samenleving. Een vanzelfsprekende attitude is reflectie op het eigen handelen.
- Het aoc legt verantwoording af over de realisatie van de plannen, het rendement van het onderwijsproces en de resultaten van de examinering en diplomering.
- Kwaliteit ontstaat binnen het onderwijsproces. De docenten en onderwijsondersteuners geven betekenis aan de plannen en ambities.
- Borging vindt plaats via bestaande instrumenten (voortgangsgesprekken, interne audits, kwaliteitskaart en cyclus) en via het sturen van een kwaliteitscultuur op de werkvloer.

Doelstellingen kwaliteitszorg

- Realiseren van de doelstellingen uit de kwaliteitsagenda en het schoolplan.
- De kwaliteitsgerichte cultuur heeft een plek binnen de organisatie en bij de medewerkers.
- De PDCA-cyclus wordt zowel op strategisch als op operationeel niveau uitgevoerd.
- Collegiale visitatie en reflectie zijn een onderdeel van het onderwijsproces.
- Aeres MBO heeft een systematiek van collegiale visitaties en de school voert die conform de hiervoor opgestelde procedure uit.
- Leren van elkaar, stimuleren van onderlinge samenwerking en verhogen van de onderlinge afstemming zijn positieve te bereiken effecten.

De resultaten van de kwaliteitszorg staan voor het praktijkonderwijs in § 3.8, voor het vmbo in § 3.14 en voor het mbo in § 3.33.

Aeres Praktijkonderwijs

Aeres Praktijkonderwijs biedt voortgezet onderwijs aan leerlingen met een leerachterstand van ten minste drie jaar op twee of meer cognitieve gebieden (rekenen, begrijpend en technisch lezen en spellen) en een IQ van tussen de 60 en 80. Het onderwijs heeft daardoor een geheel eigen karakter.

Inhoud

Omdat het praktijkonderwijs beleidsmatig binnen het vmbo-schoolplan valt, omvat dit hoofdstuk alleen aanvullende informatie die specifiek van toepassing is op het praktijkonderwijs.

3.5	Praktijkonderwijs	56
3.6	Resultaten praktijkonderwijs	56
3.6.1	Leerlingenpopulatie en studieresultaten	56
3.6.2	Resultaten 2021	57
3.7	Onderwijsontwikkeling praktijkonderwijs	59
3.8	Kwaliteitszorg	60

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

3.5 Praktijkonderwijs

Aeres Praktijkonderwijs in Emmeloord maakt deel uit van Aeres en specifiek van de Aeres VMBO-locatie Emmeloord. Alle activiteiten vinden plaats binnen de gezamenlijke (strategische) kaders van Aeres (hoofdstukken 1 en 2) en Aeres AOC (§ 3.2). Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord heeft een eigen instellingscode (05NV). Beleidsmatig (incl. kwaliteitsbeleid) valt het praktijkonderwijs binnen de plannen van Aeres VMBO. Het Schoolplan vmbo 2019-2023 is daardoor ook leidend voor het praktijkonderwijs. Binnen de gezamenlijke Aeres-kaders bepaalt het praktijkonderwijs zijn eigen koers passend bij zijn specifieke uitdagingen en doelgroep.

Opleiden naar arbeid

51% van de leerlingen van het praktijkonderwijs in Emmeloord behaalt in 2021 een branchecertificaat (43% in 2020 en 71% in 2019) en 49% stroomt uit naar een baan op de reguliere arbeidsmarkt (31% in 2020 en 44% in 2019).

Het praktijkonderwijs bereidt leerlingen voor op (zelfstandig) wonen, werken en leven. Het team van Emmeloord legt zich toe op het opleiden van hun leerlingen naar werk. Hierbij gaat het team uit van de vraag: wat willen en kunnen onze leerlingen? Diverse branchecertificaten dragen daar positief aan bij. Deze bewijsstukken laten zien welke vaardigheden en competenties PrO-leerlingen bezitten. Branchegerichte cursussen zijn er op het gebied van lassen, handel, koken, schoonmaak, groen en hout. Het behalen van beroepscertificaten vergroot de kans op een arbeidsovereenkomst voor de leerlingen van het praktijkonderwijs. Alle leerlingen hebben de mogelijkheid om zich te registreren in het doelgroepregister. Werkgevers van personen die geregistreerd staan, hebben recht op extra en aanvullende subsidies. De school is succesvol, mede omdat zij een groot netwerk heeft op de arbeidsmarkt en binnen de zorgstructuur.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Aeres Praktijkonderwijs neemt naast leerlingen uit het reguliere basisonderwijs ook leerlingen uit het speciaal onderwijs aan. Daarnaast zijn er nog zijinstromers vanuit het vmbo. Het aantal anderstaligen neemt de afgelopen jaren toe. Leerlingen kunnen alleen worden toegelaten met een toelaatbaarheidsverklaring voor het praktijkonderwijs.

Visie

Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord wil dat PrO-leerlingen zich in de maatschappij sociaal, emotioneel en praktisch zo zelfstandig mogelijk kunnen redden. Het versterken van het zelfbeeld is hierbij erg belangrijk. Het bieden van een veilige basis in de vorm van een kleine groep, een eigen locatie en betrokken en bevlogen medewerkers zijn essentieel voor PrO-leerlingen. Aeres Praktijkonderwijs begeleidt leerlingen zo goed mogelijk in hun persoonlijke ontwikkeling op weg naar volwassenheid.

Doelen

Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord heeft zichzelf de volgende doelen gesteld:

- De leerlingen met onderwijs en stage(s) voorbereiden op werk.
- Het vinden van werk gedurende de tijd dat plaatsingsstages worden gelopen.
- De leerlingen voorbereiden om zich later in de maatschappij sociaal, emotioneel en praktisch zo zelfstandig mogelijk te kunnen redden.
- De leerlingen die perspectief hebben op het behalen van een mbo-niveau-2-diploma succesvol te laten schakelen naar het mbo.

Netwerken, samenwerkingsverbanden en klantonderzoek

Aeres AOC neemt deel aan allerlei (tevredenheids)onderzoeken, zoals die van Scholen op de kaart en DUO. De PrO-locatie onderhoudt contacten met onder andere scholen voor praktijkonderwijs in Flevoland, de leerplichtambtenaar en UWV, en is lid van het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs. De school werkt intensief en veel samen met de werkcoöperatie van de gemeente Noordoostpolder en daarnaast met diverse andere gemeenten als het gaat om het samenbrengen van werkgevers en leerlingen. Aeres Praktijkonderwijs maakt deel uit van het samenwerkingsverband Aandacht+. Het samenwerkingsverband geeft de toelaatbaarheidsverklaringen voor het praktijkonderwijs af. De school neemt een actieve houding aan bij het vaststellen van de loonwaarde en het bemiddelen bij arbeidscontracten. De school heeft tevens een groot netwerk van stagebedrijven. Nadat een leerling de praktijkschool heeft verlaten, is er nog twee jaar nazorg voor leerlingen, ouders en werkgevers.

3.6 Resultaten praktijkonderwijs

De onderstaande resultaten dragen bij aan de strategische ambities Focus op (beroeps)onderwijs en Duurzame kwaliteit uit het meerjarenplan van Aeres AOC.

3.6.1 Leerlingenpopulatie en studieresultaten

Het aantal PrO-leerlingen neemt iets toe in 2021 en komt op 150 (149 in 2020, 158 in 2019 en 158 in 2018). Het aantal anderstaligen neemt toe. Deze laatste groep vraagt om specifieke ondersteuning en een gericht taalaanbod. Hierin werkt de school nauw samen met maatschappelijke organisaties en de gemeenten.

	2019	2020	2021
Inschrijvingen	158	149	150
Instroom	38	27	27

Uitstroom

	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Uitstroom naar reguliere arbeidsplaats	44 %	31%	49%
Werk en leren	47%	49%	51%
Leren – vmbo	6 %	0 %	0%
Leren – anders, school voor praktijkonderwijs	0 %	6%	0%
Dagbesteding	3 %	6%	0%
Geen werk/school	0 %	6%	0%
Crisisopvang	-	4%	0%

Behaalde diploma's en getuigschriften praktijkonderwijs

	2020-2021
Diploma	100 %
Getuigschrift	0 %

Behaalde certificaten

Uitstroomprofiel	Certificaat	2020-2021
Groen	SVA 1 werken in het groen	5
	SVA 2 werken in de groenvoorziening	1
	Bosmaaier	0
	Kettingzaag	0
Detailhandel	Werken in de winkel	0
Horeca	SVH Bedieningsassistent (BAS)	2
	SVH Keukenassistent (KAS)	5
Techniek PIE	NIL MAG niveau 1	4
	NIL MAG niveau 2	0
Techniek BWI	Hout dat werkt	3
Techniek M&T	Banden en wielen	0
Facilitaire dienstverlening	SVA 1 traditionele schoonmaak	4
	SVA 2 microvezel	0
Profiel overstijgend	Heftruck	15
	VCA	11
Totaal		50

3.6.2 Resultaten 2021

In het schooljaar 2020-2021 richt Aeres Praktijkonderwijs geen aparte mbo-groep in. Wel hebben leerlingen met een uitstroomperspectief op mbo 2-niveau een passend onderwijsaanbod (Nederlands, rekenen & wiskunde, Engels, burgerschap, praktische vaardigheden inclusief stage). Dit is gericht op een succesvolle aansluiting en start bij een mbo-entreeopleiding. In 2021 starten 17 leerlingen (49%) bij een roc met een entreeopleiding. 18 leerlingen stromen met diverse behaalde branchecertificaten uit naar werk. Voor geen enkele

leerling is dispensatie aangevraagd. In het vorige schooljaar waren er zes leerlingen met dispensatie. Deze leerlingen zijn in 2021 allemaal succesvol uitgestroomd.

Het aantal behaalde branchecertificaten is weer iets hoger dan in het vorige schooljaar. De reden daarvoor is dat een aantal leerlingen vorig schooljaar geen examens konden doen in verband met covid-19. Deze leerlingen halen in het schooljaar 2020-2021 alsnog hun certificaat.

In elk profielvak is het mogelijk om een of meerder branchegerichte certificaten te behalen. Daarnaast biedt de school ook profielvakoverstijgende certificaten aan. Denk hierbij aan heftruck en VCA-certificaat. In het schooljaar 2020-2021 doen leerlingen voor het eerst examen in de nieuwe opleidingen Bedieningsassistent (BAS) en Keukenassistent (KAS) voor de horeca (SVH). Alle deelnemende leerlingen slagen daarvoor. Deze opleidingen krijgen nu een plek in het curriculum.

Aeres Praktijkonderwijs blijft investeren in het aanbieden van branchegerichte opleidingen door het eigen personeel te scholen en binnen de verschillende netwerken op zoek te blijven gaan naar nieuwe mogelijkheden. Zo biedt de school in het schooljaar 2021-2022 voor het eerst een bhv-scholing aan. Aeres Praktijkonderwijs verwijst in het schooljaar 2020-2021 geen leerlingen naar het speciaal onderwijs. Voor leerlingen met een specifieke onderwijsondersteuning zet zij diverse maatwerktrajecten op. Hierbij werkt ze intensief samen met onder andere leerplichtambtenaren, zorginstellingen, Concern voor Werk, stagebedrijven en ouders.

(Afstands)onderwijs tijdens covid-19-crisis

Tijdens de lockdown begin 2021 volgen alle leerlingen online lessen. Ze krijgen allemaal een laptop van school ter beschikking gesteld. Daarnaast werken praktijkdocenten diverse praktische opdrachten uit die de leerlingen thuis kunnen maken. De praktische opdrachten zijn vooral gericht op de domeinen wonen en vrije tijd. Praktische opdrachten binnen het domein werk zijn lastig te organiseren. In de periode van volledige lockdown bezoeken de mentoren elke week de leerlingen bij hen thuis. Hierdoor blijft het contact tussen leerling, ouders en school goed en houdt de school een goed beeld van het welbevinden van de leerlingen.

Het aantal leerlingen dat Aeres Praktijkonderwijs op school opvangt, neemt naarmate de lockdown vordert toe. Door de huisbezoeken blijven de school en de leerlingen bij elkaar betrokken en vinden leerlingen het makkelijker om gebruik te maken van de opvangvoorziening. Aeres Praktijkonderwijs kiest er voortdurend voor om niet de grenzen op te zoeken van wat de maatregelen bieden. Ze wil de maatregelen en oplossingen steeds zorgvuldig stap voor stap uit kunnen breiden, waarbij ze het belang van leerlingen en medewerkers voortdurend meeweegt. Een vragenlijst voor leerlingen en ouders maakt duidelijk dat zij de wijze waarop de school onderwijs op afstand vormgeeft als zeer positief waarderen. Aan het eind van het schooljaar organiseert de school diverse activiteiten om met leerlingen en medewerkers het schooljaar goed af te sluiten.

Overige resultaten

- In de lessentabel krijgt het domein wonen een prominentere en meer zichtbare plaats. De school werkt in het schooljaar 2021-2022 in de middenbouw en bovenbouw thematisch aan het domein wonen.
- Er hangen in alle theorielokalen nieuwe digitale schoolborden. Medewerkers volgen een scholing in het gebruik van deze nieuwe borden.

- De projectweek Mediawijsheid gaat in het schooljaar 2020-2021 door de lockdown en de beperkende maatregelen alleen online door en alleen voor de bovenbouwleerlingen. Direct na de herfstvakantie van datzelfde schooljaar volgen de leerlingen van de onderbouw en middenbouw het programma alsnog.
- Aeres Praktijkonderwijs breidt de samenwerking met Waypoint (kringloopwinkel op Urk) verder uit. Er gaan nu op twee dagen groepjes leerlingen met een docent naar de kringloopwinkel op Urk om ervaring op te doen. Deze leerlingen runnen daar de horeca-afdeling en helpen op verschillende plekken in de winkel. Via Waypoint ontvangt de school kleding die de schoolwinkel verkoopt. Deze winkel maakt onderdeel uit van het vak handel. De leerlingen kunnen hier op een echte leer-werkplek ervaring opdoen en krijgen zo de mogelijkheid om een erkend certificaat te behalen. Door de maatregelen is de schoolwinkel maar zeer beperkt open geweest voor publiek.
- De stagedagen en schooldagen van de leerlingen uit de bovenbouw krijgen een vaste plek in het rooster. Leerlingen in de bovenbouw lopen nu op woensdag, donderdag en vrijdag stage. Op maandag en dinsdag zijn ze op school. Leerlingen met het mbo als perspectief en een aantal leerlingen dat nog geen drie dagen stage kan lopen zijn ook op woensdag op school.
- Een groep leerlingen in de middenbouw draait in het schooljaar 2020-2021 als pilot onder begeleiding van een docent de kantine van Aeres (V)MBO Emmeloord. Deze pilot is zeer succesvol en leidt ertoe dat leerlingen van het praktijkonderwijs in het schooljaar 2021-2022 elke woensdag de kantine van deze school runnen. Dit is een mooie uitbreiding van een begeleide externe stage.
- Het meer promoten van het vak groen binnen het praktijkonderwijs resulteert in een goede doorstroom van leerlingen naar het Aeres (V)MBO in Emmeloord. Leerlingen kiezen vooral voor de opleidingen loonwerk en hovenier.
- Leerlingen en medewerkers maken zich het werken met MS Teams eigen. Tijdens de lockdown is via Teams online lesgegeven en zijn er diverse begeleidende gesprekken gevoerd. De structuur en werkwijze van MS Teams zijn nu bij iedereen bekend.
- De implementatie van het docentenportaal van Eduarte is afgerond. De roosters van leerlingen en medewerkers staan nu allemaal in Eduarte. Het bijhouden van de aanwezigheidsregistratie verloopt hierdoor een stuk overzichtelijker.
- Aeres Praktijkonderwijs krijgt een duidelijke plek binnen het project Sterk Techniekonderwijs. Een medewerker van het praktijkonderwijs is hier twee dagen in de week voor beschikbaar. Leerlingen van het praktijkonderwijs hebben hierdoor dezelfde middelen en materialen voorhanden die leerlingen van het vmbo en het basisonderwijs ook hebben.
- Vanaf april 2021 geeft het team op basis van een schoolscan gezamenlijk invulling aan het NPO voor de locatie Aeres Praktijkonderwijs. Het MT bespreekt het plan en keurt het eind augustus 2021 goed.
- In het schooljaar 2021-2022 start de verbouw van het kooklokaal. De afdeling horeca is intensief betrokken bij de herinrichting van het kooklokaal, dat straks uitstekend

- aansluit bij de inrichting die in veel horecavoorzieningen voorkomt. Hierdoor zijn leerlingen die het profiel horeca volgen nog beter voorbereid op een succesvolle uitstroom.
- In het schooljaar 2020-2021 start de implementatie van het digitale leerlingvolgsysteem Compasser. De school implementeert de komende jaren meer mogelijkheden die Compasser biedt. Het gaat hierbij om het invullen van cijferlijsten, het invoeren van leerlijnen, het maken van digitale portfolio's en het invoeren van stagebeoordelingen. Daarnaast zet de school Compasser in als middel bij driehoeksgesprekken en leerlingbesprekingen.
 - Financiën: alle financiële informatie, inclusief de allocatie van gelden is beschreven in hoofdstuk 2.

Focus op groen

De locatie geeft op eigen wijze invulling aan de focus op groen, vooral gericht op duurzaamheid en groen leven. De toekenning van het vignet Gezonde School is daar een mooi voorbeeld van, maar ook de dierenweide met schapen, geiten kippen cavia's, vogels en konijnen. De leerlingen dragen bij aan de verzorging van de dieren. Andere voorbeelden zijn de moestuin in combinatie met de keuken en het groene schoolplein. Onderdeel van het onderwijsaanbod voor het vak groen is het onderhoud van de eigen schoolomgeving. Leerlingen maaien het gras, snoeien de struiken, houden het schoolplein schoon en zorgen voor een mooie beplanting. In het schooljaar 2021-2022 wordt er ook onderwijsaanbod gecreëerd in de kas. De kas wordt met leerlingen opnieuw ingericht en zal daarna in gebruik worden genomen.

3.7 Onderwijsontwikkeling praktijkonderwijs

De uitgangspunten van de Aeres-strategie Talent voor groei vertaalt Aeres Praktijkonderwijs in het voorjaar van 2019 naar haar meerjaren- en teamplan 2019-2023. Onderstaande beleidsvoornemens en afgeleide beleidsprioriteiten zijn, vanuit het denkmodel van Simon Sinek (why, how, what), uitgewerkt per schooljaar.

Beleidsvoornemens 2019-2023

- Versterken van de basis: de kwaliteit van het primaire proces is leidend.
- Leren doen we binnen en buiten de school(tijden).
- Realiseren van een doorgaande lijn en afstemming in het aanbod theorie, praktijk en stage.

- Realiseren van een professionele leergemeenschap.
- Leven lang leren voor leerlingen en personeel (en ouders).
- Bijstellen van de organisatie (klasdoorbrekend), zodat meer maatwerk mogelijk is.
- Voorwaarden creëren om talenten te ontwikkelen.
- Ontwikkelen en invoeren diploma praktijkonderwijs en herzien format IOP en portfolio.
- Vergroten van de zichtbaarheid koppeling IOP-lesprogramma-portfolio-diploma.
- Profileren en positionering van de school.
- Focus op groen.
- Aandacht voor ICT-vaardigheid en mediawijsheid.
- Vergroten van het eigenaarschap en ondernemerschap bij personeel en leerlingen.
- Van goed naar nog beter.

Resultaten onderwijsontwikkeling 2021

NPO (Nationaal Programma Onderwijs)

Het team van Aeres Praktijkonderwijs voert in april 2021 een schoolscaan uit om in kaart te brengen op welke thema's de leerlingen vertraging of achterstanden hebben opgelopen. De volgende thema's zijn hierbij vastgesteld:

- stage-uren;
- sociaal-emotionele ontwikkeling;
- Nederlands en rekenen & wiskunde;
- buitenschoolse activiteiten;
- fysieke ontwikkeling;
- anderstaligen.

Deze thema's bespreekt de school met de MR van Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord, waarna zij per thema voor zowel de onder- en midden- als bovenbouw interventies beschrijft. Zo wil zij in de bovenbouw met vier in plaats van drie klassen gaan werken, wil ze een flinke hoeveelheid geld beschikbaar stellen voor buitenschoolse activiteiten, een gespecialiseerde medewerker inhuren voor de anderstaligen, extra sportlessen na schooltijd organiseren en veel meer uren beschikbaar stellen voor begeleiding in de stage. De MR keurt de NPO-plannen van Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord in augustus 2021 goed. In het voorjaar van 2022 zal er een tussenmeting plaatsvinden om te onderzoeken of de aanwezige vertragingen en achterstanden zijn ingehaald.

De onderstaande tabel geeft de geschatte omvang van het programma begeleide onderwijsactiviteiten voor de leerlingen van het praktijkonderwijs weer. Voor deelname aan deze programma's is geen bijdrage gevraagd aan de leerlingen.

Locatie	BRIN	Uren programma	Leerlingen aangevraagd	Leerlingen gestart	Leerlingen afgerond	Inhoud programma
Emmeloord PrO	05NV	120	16	16	15	Extra theorie- en praktijklessen

3.8 Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg van het praktijkonderwijs in Emmeloord vindt plaats binnen de kaders van het Aeres AOC-brede kwaliteitssysteem (§ 3.4.1) en levert daarmee een bijdrage aan de strategische ambitie Duurzame kwaliteit.

Kwaliteitsbewustzijn is een van de speerpunten in het meerjarenplan van Aeres Praktijkonderwijs.

Doet de school de goede dingen? Doet de school de dingen goed? Hoe weet de school dat? Vinden anderen dat ook? Wat doet de school met die wetenschap?

Voor kwaliteitszorg heeft Aeres Praktijkonderwijs de ambitie om te groeien van control naar ontwikkeling. In het schoolplan neemt de school daarom ook eigen kwaliteitsambities op.

Ijkpunten zijn:

- onderzoek Onderwijsinspectie;
- interne audit;
- collegiale visitaties aan de hand van DOT;
- tevredenheidsonderzoeken ouders, leerlingen, personeel en stagegevers;
- uitstroommonitor.

Onderwijsinspectie

De Onderwijsinspectie voert in 2021 geen onderzoek uit op de locatie.

Interne audit

De interne audit, die al enkele keren verzet is vanwege de covid-19-crisis, vindt eind oktober plaats. De interne audit betreft de volgende onderwerpen:

- onderwijskwaliteit (kwaliteitsaspecten Pedagogisch handelen, Effectieve feedback op het leerproces en Differentiatie);
- kwaliteitszorg (het doorlopen van de gehele kwaliteitscyclus).

De auditcommissie levert eind december 2021 de definitieve rapportage op.

Tevredenheid

Leerlingen van het praktijkonderwijs en hun ouders nemen in 2021 voor de vierde keer deel aan tevredenheidsmetingen die DUO Onderwijsonderzoek & Advies uitvoert. Aeres Praktijkonderwijs evalueert de resultaten van het DUO-tevredenheidsonderzoek en vergelijkt ze met de resultaten van het onderzoek uit 2018-2019 en 2019-2020. De school neemt niet deel aan het onderzoek van Scholen op de kaart, maar de school heeft de resultaten van het DUO-onderzoek wel toegevoegd aan de website van Scholen op de kaart.

		2018-2019	2019-2020	2021-2021
Leerlingen	DUO	6,6	7,0	6,9
	Scholen op de kaart	7,0*	7,5	7,6
	Landelijk	6,7	7,4	6,7
Ouders	DUO	7,1	7,8	7,7
	Landelijk	7,9	8,0	7,9

* Het verschil tussen het DUO-cijfer en het cijfer bij Scholen op de kaart ontstaat door de verschillende berekenmethodes van beide organisaties.

Aeres VMBO

Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College vmbo) maakt deel uit van Aeres en bestaat uit elf vmbo-locaties verspreid over Noord- en Midden-Nederland: Almere, Buitenpost, Ede, Emmeloord, Heerenveen, Maartensdijk, Leeuwarden, Lelystad, Nijkerk, Sneek en Velp.

Alle activiteiten vinden plaats vanuit de gezamenlijke (strategische) kaders van Aeres (hoofdstukken 1 en 2) en van Aeres AOC (§ 3.2).

Inhoud

3.9	Wat gebeurt er bij Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College vmbo) in 2021?	62	3.12.1	NPO binnen reguliere financiering	71
3.10	Omgeving, visie en plannen Aeres VMBO	62	3.12.2	Aanvullende subsidies	73
3.10.1	Uitdagingen vmbo (omgevingsfactoren)	62	3.13	Overige resultaten onderwijsontwikkeling	75
3.10.2	Visie, ambities en doelstellingen	63	3.13.1	Lopende projecten en plannen	76
3.10.3	Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	64	3.14	Kwaliteitszorg Aeres VMBO	76
3.10.4	(Strategische) plannen	64	3.14.1	Onderwijskwaliteit en covid-19	77
3.10.5	Horizontale dialoog	65	3.14.2	Bezoeken Onderwijsinspectie	77
3.11	Resultaten Aeres VMBO	65	3.14.3	Klachten, bezwaren en incidenten	78
3.11.1	(Afstands)onderwijs tijdens covid-19-crisis	65	3.14.4	Tevredenheidsmetingen leerlingen en ouders	78
3.11.2	Leerlingenpopulatie en studieresultaten	66	3.14.5	Overige kwaliteitsonderzoeken	80
3.11.3	Prestatiebox	68	3.15	Internationalisering Aeres VMBO	80
3.11.4	Passende begeleiding (passend onderwijs, LOB en vsv'ers)	68	3.16	Locatiespecifieke informatie	80
3.11.5	Resultaten bedrijfsvoering (financiën, huisvesting, ICT en personeel)	70		De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.	
3.12	Onderwijsontwikkeling: Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	71		Bijlage 6 geeft de onderbouwing van de cijfers.	

3.9 Wat gebeurt er bij Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College vmbo) in 2021?

Het schooljaar 2020-2021 is het tweede schooljaar waarin het onderwijs te maken heeft met de covid-19-crisis. De eindexamenkandidaten krijgen zowel in hun derde als vierde leerjaar aangepast onderwijs. Desondanks ronden alle Aeres VMBO-locaties het schooljaar met goede resultaten af en de examenresultaten 2020-2021 zijn goed.

Voor het Nationaal Programma Onderwijs stellen alle locaties met de schoolscan een eigen programma op voor de komende jaren om daarmee zowel cognitieve achterstanden in te lopen als sociaal-emotionele ondersteuning aan leerlingen te bieden.

Samen met het voormalige Nordwin College werkt Aeres VMBO stapsgewijs aan de realisatie van één examenorganisatie met als doel de kwaliteit en de kwaliteitsborging van de schoolexaminering te versterken. In de afgelopen jaren heeft Aeres VMBO al veel op dit gebied bereikt: de locaties werken met lokale examencommissies, er zijn deskundige en voldoende gefaciliteerde examensecretarissen, er is een duidelijk kader voor het PTA, dat voldoet aan de kwaliteitseisen, en de locaties werken met een plan van aanpak voor examinering dat de PDCA-cyclus volgt.

Na een grote verbouwing en de komst van de leerlingen en teamleden van Aeres MAVO Bilthoven viert Aeres VMBO Maartensdijk begin november haar heropening. Ook gaat de locatie van start met een nieuwe talentklas: de Atelierklas. Op de locatie Buitenpost start het spiksplinternieuwe vak Technologie & Toepassing. Ook de locatie Emmeloord ontplooit diverse activiteiten in het kader van Sterk Techniek onderwijs in de regio. De locatie Ede start met een nieuw onderwijsconcept: De school zonder schoolbel. Hierbij gaat de school in gesprek met de leerling over zijn of haar ontwikkeling en eigenaarschap van het leerproces. De locatie Lelystad start een samenwerking met ROC Flevoland in Lelystad, waarbij er wekelijks een groep leerlingen naar deze school gaat voor het volgen van mobiliteits- en technieklessen. Dit biedt een mooie opening voor leerlingen met een interesse in techniek en zij kunnen zo hun keuzevak afronden.

Het thema duurzaamheid blijft op de Aeres VMBO-locaties een belangrijk speerpunt. Zo participeren leerlingen van de locatie Almere in een Eetexpeditie. Daarbij gaan ze, samen met de mensen van Groen en Gezond Almere, de wijken en parken in op zoek naar eetbare dingen uit de natuur. Leerlingen van de locatie Heerenveen bereiden een gezonde McDonald's-lunch in het kader van een project en leerlingen van de locatie Velp doen tijdens de Nationale Buitenlesdag onder meer een spel waarbij samenwerking centraal staat en leerlingen direct ook plantenkennis opdoen in het bos. Het traject Leren voor Duurzame Ontwikkeling komt goed van de grond binnen de Aeres VMBO-locaties.

Succes is er voor de locatie Nijkerk. Met hun zelfontwikkelde meelwormsnack winnen zij de Impactprijs Groen Onderwijs. De Skills Talents-wedstijden starten weer op na opschorting ervan door de pandemie. De locatie Leeuwarden organiseert de vakwedstrijden Bloem en Styling.

3.10 Omgeving, visie en plannen Aeres VMBO

3.10.1 Uitdagingen vmbo (omgevingsfactoren)

- De maatschappelijke thema's die voor 2021 zijn benoemd, zijn: strategisch personeelsbeleid (HRM, zie H12), passend onderwijs, allocatie van middelen naar schoolniveau (§ 2.2.), convenantsmiddelen (§ 3.11.5), covid-19 (§ 3.11.1) en toetsing en examinering (§ 3.11.2 en 3.14). Aeres VMBO kan de convenantsmiddelen onder meer gebruiken voor meer ontwikkeltijd, werkdrukverlichting, begeleiding van startende leraren, begeleiding van zijinstromers, onderwijsinnovatie (w.o. funderend onderwijs) of maatregelen arbeidsmarkt vraagstukken. Het onderwijzend personeel is actief betrokken bij de wijze van besteding.
- Naar verwachting gaat het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs, net als dat in het primair onderwijs, dalen. De verwachte daling is het grootst in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo.
- De huidige gemengde leerweg en theoretische leerweg worden samengevoegd tot een nieuwe leerweg. Binnen deze leerweg volgen alle leerlingen een praktijkgericht programma, om de doorstroom naar het vervolgonderwijs te verbeteren. Met de invoering van de nieuwe leerweg komt er een einde aan het onduidelijke imago van de gemengde leerweg. Een werkgroep, waarin docenten of teamcoördinatoren vanuit alle Aeres VMBO-locaties vertegenwoordigd zijn, werkt verschillende scenario's uit en ontwikkelt een implementatieplan voor invoering van de nieuwe leerweg in 2024.
- Scholen krijgen meer ruimte om programma's aan te bieden die aansluiten bij de regionale arbeidsmarkt en de wensen van leerlingen. Vmbo- en mbo-scholen zoeken structurele ruimte om in regionaal verband vijf- en zesjarige doorlopende leerroutes vmbo-mbo in te richten. Het bestaande Groene Lyceum krijgt dan een reguliere positie.
- De vraag naar flexibele leerwegen neemt toe. Deze bieden ruimte voor versnelling, verbreding en verdieping. Leerlingen kunnen dan vakken sneller afronden en verdieping zoeken in vakken waar zij interesse in hebben of talent voor hebben. Ze kunnen zich tevens breder ontwikkelen.
- De uitbraak van covid-19 zorgt ervoor dat de scholen een deel van het jaar afstandsonderwijs moeten verzorgen, dat de eindexamens in aangepaste vorm doorgang vinden en dat vele overleggen en bijeenkomsten digitaal plaatsvinden.
- In het kader van de fusie met Nordwin College worden werkwijzen, reglementen en protocollen geïntegreerd. In

2021 vindt voor het vmbo onder andere integratie van het leerlingstatuut en examenreglement plaats.

3.10.2 Visie, ambities en doelstellingen

Binnen de gezamenlijke kaders van Aeres en Aeres AOC verwoordt Aeres VMBO een eigen koers die nauw aansluit op haar specifieke uitdagingen en doelgroepen. Voor het vmbo zijn de visie en missie uitgewerkt in de beleidsagenda vmbo en het Schoolplan vmbo 2019-2023. Op basis van het schoolplan stelt het vmbo elk jaar een vmbo-beleidsagenda op.

Visie

Aeres VMBO leert leerlingen zelfstandig te functioneren in een steeds veranderende samenleving.

Ze leren hun talenten en hun omgeving kennen. Aeres VMBO leert ze invloed nemen en samen kleur te geven aan hun omgeving.

Doelstellingen voor een gezonde bedrijfsvoering vo

- Instroom voldoet op alle locaties, groei waar mogelijk. De mate waarin een locatie de kwaliteit kan vasthouden en de omvang van de huisvesting zijn mede bepalend bij ruimte voor groei.
- Alle locaties behouden hun basisarrangement en hebben een vastgesteld schoolondersteuningsprofiel.
- Kwaliteit en ontwikkeling onderwijs zijn speerpunten. Iedere locatie maakt duidelijke keuzes rond keuzevakken en doorstroommogelijkheden naar het (eigen) mbo.
- Aeres actualiseert de kwaliteitsborging geregeld en de locaties doen mee aan (externe en interne) onderzoeken als onderdeel van de kwaliteitsborging. De school stuurt actief op onderlinge afstemming en samenwerking op verschillende thema's. Daarmee borgt zij de gezamenlijke afspraken, de norm, over wat kwaliteit is.
- Het vmbo is financieel gezond en heeft een doelmatige bedrijfsvoering.
- Competente professionals werken in een stimulerende leer- en werkomgeving die ruimte geeft voor persoonlijke ontwikkeling en experiment.

Ambities

Aeres AOC werkt op basis van het Schoolplan vmbo 2019-2023. Voor Aeres VMBO betekent dat dat de lerende leerling centraal staat in de Aeres-merkblofte Talent voor groei. Uitgangspunt is het laten ontwikkelen van het potentieel van de leerling als individu, met daarbij de sociale dimensie: het kunnen leren van en werken met elkaar.

Aeres VMBO vult deze merkblofte in door de focus te leggen op drie speerpunten:

Speerpunt 1: Het leren van leerlingen

Het onderwijs is gericht op het ontwikkelen van duurzame kennis en vaardigheden bij leerlingen. Leren is een belangrijke voorwaarde om vooruit te komen in de maatschappij en zorgt ervoor dat je je persoonlijk blijft ontwikkelen. Aeres VMBO stuurt op een leerproces dat voldoende bagage meegeeft voor de toekomst. Dit betekent dat er bevorderd

wordt dat leerlingen handvaten meekrijgen om zich te blijven ontwikkelen vanuit een nieuwsgierige houding en om open te blijven staan voor nieuwe ontwikkelingen en inzichten. Dit noemt Aeres VMBO duurzaam leren.

Speerpunt 2: Vaardigheden die een leven lang leren ondersteunen

Aeres VMBO is een school die leerlingen begeleidt in hun ontwikkeling naar sociale en zelfstandige volwassenen. De leerlingen ontwikkelen het vermogen om onderdeel uit te maken van een gemeenschap. Aeres VMBO richt zich de komende vier jaar daarom op de ontwikkeling van denkvaardigheden, interpersoonlijke vaardigheden, digitale vaardigheden en informatievaardigheden.

Speerpunt 3: Innovatieve groene onderwijsinhoud

Aeres VMBO leert al haar leerlingen de waarde van het groene domein kennen en leert ze welke invloed ze kunnen nemen in het verduurzamen van hun leer- en leefomgeving. Leerlingen worden opgeleid voor groen burgerschap. Leerlingen die het profiel Groen volgen, leren daarnaast de groene sector kennen als mogelijkheid voor vervolgonderwijs en als mogelijk arbeidsmarktperspectief.

De speerpunten zoals geformuleerd zijn samen te vatten in drie beloftes:

1. Leerlingen leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leren.
2. Leerlingen ontwikkelen vaardigheden die het leven lang leren ondersteunen.
3. Leerlingen ontdekken de waarden van de (moderne) groene wereld zodat ze die groene wereld kunnen respecteren en waarderen en een rol kunnen spelen bij belangrijke groene (maatschappelijke) vraagstukken.

Centrale activiteiten Schoolplan vmbo 2019-2023

De uitbraak van de covid-19 pandemie en de gevolgen daarvan voor het vmbo-onderwijs zorgen voor een andere focus en het deels verleggen van prioriteiten.

Centrale activiteiten die Aeres VMBO in het kader van het schoolplan ontplooit in 2021 zijn onder andere:

- Het doorontwikkelen van lessen voor het profielvak Groen en een aantal groene keuzevakken (beeldmateriaal op orde, digitaliseren van lessen).
- Het organiseren van een inspiratiebijeenkomst over innovaties in het groene domein voor directeuren en teamleiders van alle vmbo-locaties.
- Het voorbereiden en implementeren van activiteiten in het kader van de Wet doorlopende leerroutes vmbo-mbo en de voorbereiding op de nieuwe leerweg.
- Het vergroten van de aandacht voor digitale vaardigheden van zowel leerlingen als docenten, onder andere door het continueren van de rol van i-coaches op alle locaties. De i-coach is een docent die de taak heeft om collega's te inspireren en te begeleiden bij het inzetten van digitale toepassingen in de lessen, om collega's te begeleiden bij afstandsleren en om te helpen bij het inzetten van de elektronische leeromgeving.

- Het vergroten van de sturing op onderwijsopbrengsten door de doorontwikkeling van de DOT. Dit instrument ondersteunt ontwikkelgesprekken op de locaties.
- Het verder implementeren van het didactisch concept Leren voor Duurzame Ontwikkeling (LvDO), dat voorziet in de ontwikkeling van leeractiviteiten gericht op participeren in duurzame ontwikkeling (zie ook § 3.13.1 Lopende projecten).

Sturing op voortgang Schoolplan vmbo 2019-2023

Het vmbo-directieoverleg en het vmbo-teamleidersoverleg koppelen hun agenda aan de strategische thema's zoals opgenomen in het schoolplan. Iedere twee maanden staan het vo-directieoverleg en het teamleidersoverleg in het teken van

een thema. Een tweetal directeuren en teamleiders bereiden dit thema voor. Doelstelling van deze werkwijze is dat het vmbo de verbinding met de strategie (speerpunten) maakt. De speerpunten komen terug in het schoolplan en van daaruit in de daarop gebaseerde locatiespecifieke activiteitenplannen.

In 2020 werd het schoolplan uitgewerkt in onderstaande finishfoto. De finishfoto geeft uiting aan een gezamenlijke norm en een gezamenlijk resultaat dat alle Aeres VMBO-locaties beogen te realiseren in 2023 voor de speerpunten uit het schoolplan. De locatiedirecteuren bespreken de voortgang ten opzichte van deze finishfoto geregeld in het vmbo-directieoverleg.

3.10.3 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De basisscholen geven leerlingen een schooladvies voor een passend vervolg in het voortgezet onderwijs. De Aeres VMBO-locaties geven uitvoering aan de wettelijke eis om de leerlingen te plaatsen op het niveau van het schooladvies dat de basisscholen geven. Ook bij bijgestelde schooladviezen plaatst Aeres VMBO de leerlingen op het niveau van het uiteindelijke schooladvies. Voor de onderbouw stelt zij een samenhangend onderwijsprogramma op dat zo is ingericht dat het de doorstroom bevordert en de keuzevrijheid van de leerlingen behouden wordt.

3.10.4 (Strategische) plannen

Aeres VMBO draagt bij aan de realisatie van de Aeres-strategie Talent voor groei. In dit licht wil Aeres VMBO in de komende jaren het volgende realiseren:

- Professionalisering van onderwijspersoneel en HRM-beleid. Aeres AOC zet de komende jaren actief in op het uitdragen van de volgende boodschappen:
 - Professionalisering van medewerkers in het groene domein.
 - Professionalisering van medewerkers op het gebied leren.
 - Medewerkers verbreden hun kennis en netwerk door meer contacten en samenwerking met vervolgonderwijs en bedrijfsleven.
 - Het aoc organiseert ontwikkelingsmogelijkheden voor

medewerkers. Brede feedback en data vormen de basis voor ontwikkeling en professionalisering. Het verder uitrollen van instrumenten als de DOT en de webapplicatie BOOT past binnen deze ontwikkeling.

- Continu verbeteren onderwijsproces.
Het verbeteren van het onderwijsproces vindt met name plaats op de afzonderlijke locaties. In 2021 vindt op regelmatige basis een teamleidersoverleg plaats. In dit overleg vindt uitwisseling plaats over het onderwijsproces op de verschillende locaties en de aansturing daarvan. Ook is er aandacht voor het bevorderen van onderwijskundig leiderschap van directeuren en teamleiders. Deze bijeenkomsten vinden in 2021 voornamelijk digitaal plaats.
- Innovatie en excellentie.
 - Aeres VMBO zet in op het inrichten van een aantal professionele leergemeenschappen binnen het vmbo, om zo de gezamenlijke innovatiekracht te bundelen.
 - Innovatie vindt in het groene domein binnen het vmbo-onderwijs plaats op basis van input van het groene bedrijfsleven. Samenwerking met het bedrijfsleven staat de komende jaren centraal.
 - In het kader van excellentie gaat Aeres VMBO verder met het stimuleren van deelname aan Skills Talents en andere relevante vakwedstrijden.
- Kwaliteitsborging.
 - Basiskwaliteit behouden op alle locaties.
 - Onderzoek meet de tevredenheid van leerlingen en ouders en die vormt de input voor verbeteringen op de scholen.
 - Interne audits en collegiale visitaties vormen vast onderdeel van de kwaliteitscyclus.
 - Actieve sturing op het in kaart brengen van de data die de scholen nodig hebben om beter te kunnen sturen op onderwijsontwikkelingen. Het gaat hierbij om het effectief gebruiken van beschikbare informatie en om het ontsluiten van noodzakelijke informatie.

3.10.5 Horizontale dialoog

Binnen de gezamenlijke kaders (zie § 3.2) heeft iedere locatie haar eigen aanpak voor de horizontale dialoog met leerlingen, studenten, ouders, stagebieders, lokale en regionale overheden en andere (maatschappelijke) relaties en algemeen belangstellenden. Iedere locatie organiseert informatie- en ouderavonden en geeft geregeld nieuwsbrieven uit. Er zijn ouder(advies)- en deelnemersraden en themabijeenkomsten (o.a. rondetafelgesprekken). Leerlingen, ouders en medewerkers hebben toegang tot de Aeres-structuur van medezeggenschap (§ 12.14).

► Op de website van iedere vmbo-locatie staat een speciaal jaaroverzicht van die locatie.

Aeres VMBO neemt deel aan diverse (tevredenheids) onderzoeken, zoals de LAKS Monitor en het tevredenheidsonderzoek van Scholen op de kaart, en werkt mee aan externe themaonderzoeken als die bijdragen aan de rapporten van de Onderwijsinspectie en de landelijke VO-Monitor (ROA) en bijdragen aan het stelsel van kwaliteitszorg.

Aeres VMBO analyseert de resultaten van deze onderzoeken en kijkt waar verbetering nodig en mogelijk is. De locaties nemen eventuele verbeterpunten op in hun teamplannen.

Aeres VMBO onderhoudt contacten met onder andere de VO-raad, het lokale scholenoverleg en gemeenschappelijke (onderwijs)platforms. Aeres VMBO werkt samen binnen de volgende Regionale Meld- en Coördinatie regio's (RMC's): regio 14 (Arnhem/ Nijmegen), regio 16 (Eem en Vallei), regio 18 (Flevoland), regio 19 (Utrecht), regio 05 (Zuidwest Friesland), regio 04 (Friesland-Noord) en regio 06 (Friesland-Oost). Alle vmbo-locaties en het praktijkonderwijs participeren in samenwerkingsverbanden vo/vso (§ 3.11.4).

Aeres VMBO participeert met enkele locaties in de landelijke projecten van de VO-raad (via leernetwerken) en projecten binnen het groene onderwijs (Groene Norm – examinering, platform vmbo en clusteroverleg vmbo).

3.11 Resultaten Aeres VMBO

De vo-sector gebruikt Scholen op de kaart als benchmark en verantwoordingsinstrumentarium.

Belangstellenden kunnen via de landelijke website (www.scholnopdekaart.nl) zien hoe de Aeres VMBO-locaties en de praktijkonderwijslocatie presteren op 21 belangrijke indicatoren en dat met andere scholen vergelijken. De onderstaande resultaten dragen bij aan de strategische ambities Focus op (beroeps)onderwijs en Duurzame kwaliteit uit het meerjarenplan van het aoc.

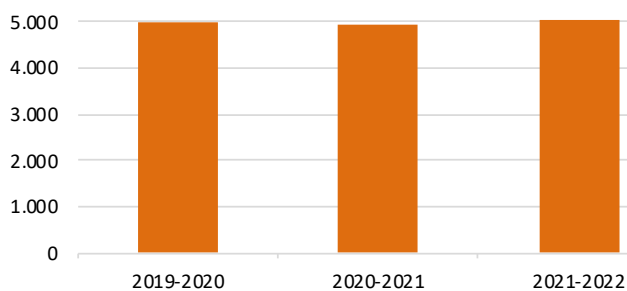
3.11.1 (Afstands)onderwijs tijdens covid-19-crisis

Beperkende covid-19-maatregelen raken het onderwijs in 2021 opnieuw. De eerste maanden van het jaar sluiten de scholen fysiek en verzorgen ze voor het vmbo afstandsonderwijs. De scholen blijven wel open voor jongeren in een kwetsbare positie, voor de praktijkvakken en voor de examenleerlingen. De laatste weken van het jaar besluit de overheid opnieuw om het voortgezet onderwijs te sluiten.

De scholen maken gebruik van een protocol waardoor het schakelen tussen online en offline lesgeven steeds makkelijker is. Het hybride lesgeven wordt als lastiger ervaren. Daarnaast zijn er regelmatig roosterproblemen als gevolg van besmettingen en quarantaine onder het personeel.

Net als de scholensluiting in 2020 hebben deze maatregelen grote impact op de leerlingen en docenten. De impact is merkbaar in achterstanden in zowel algemeen vormende vakken als beroepsgerichte vakken. Door de maatregelen is er een toename in sociaal-emotionele problematiek onder jongeren. Dit vertaalt zich onder meer in een afgenomen motivatie en een toename van de ondersteuningsbehoefte van leerlingen.

De overheid lanceert in 2021 een Nationaal Programma Onderwijs (NPO) om de bovenstaande problemen te verhelpen. Daarnaast zijn er diverse doelsubsidies die scholen kunnen inzetten om achterstanden bij leerlingen in te lopen. Aeres stelt in 2021 een taskforce in om de locaties te begeleiden in de planvorming en -uitvoering in de tweede helft van het jaar. Ter ondersteuning van de locaties bij het verzorgen van afstandsonderwijs hebben de i-coaches een prominente rol in de school.

Grafiek 3.1 Leerlingaantallen Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College vmbo)

3.11.2 Leerlingenpopulatie en studieresultaten

Op 1 oktober 2021 telt Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College vmbo) in totaal 5.055 leerlingen (4.944 in 2020 en 5.004 in 2019). Vanaf dit jaar geeft Aeres voor de meeste locaties geen lwoo-cijfers meer, omdat het samenwerkingsverband passend onderwijs van die regio het lwoo niet meer als zodanig financiert. In deze regio's is wel sprake van extra betaling, maar dan in de vorm van een arrangement passend onderwijs.

Instroom nieuwkomers

Er is in 2021 geen beschikking ontvangen voor instroom van nieuwkomers in het vmbo.

Basisarrangement

Alle vmbo-scholen van Aeres (incl. het voormalige Nordwin College) hebben het basisarrangement. In maart 2021 is dit ook terug te zien in de Onderwijsresultaten 2021, die de Onderwijsinspectie oplevert.

↓ Locatie	Basisberoepsgericht (bb)			Kaderberoepsgericht (kb)			Gemengd en/of theoretisch (gtl)		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Almere	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Buitenpost	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Ede	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Emmeloord	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Heerenveen	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Leeuwarden	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Lelystad	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Maartensdijk	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Nijkerk	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Sneek	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA
Velp	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA	BA

Bron: www.onderwijsinspectie.nl, BA = basisarrangement.

De vmbo-locaties Heerenveen en Sneek voeren de verbeterplannen uit die zijn opgesteld nadat zij een waarschuwingsbrief ontvangen van de Onderwijsinspectie in juni 2020. Uit de opbrengstgegevens blijkt dat bij de locatie Sneek de ingezette acties leiden tot verbeterde resultaten. Over het schooljaar 2019-2021 behaalt de locatie de norm voor het driejaarsgemiddelde alweer en deze stijging zet door in het schooljaar 2020-2021. Ook de locatie Heerenveen ziet een verbetering in de resultaten. Beide locaties nemen de verbeterplannen op in de teamplannen, waarmee ze monitoring van de ingezette maatregelen borgen.

Onderwijsopbrengsten en examinering

Kwaliteitsborging toetsing en examinering

Kwaliteitsborging van de (school)examinering is een vast onderdeel van het lopende beleid van Aeres VMBO. Mede door de fusie met Nordwin College en de aanscherping van het Eindexamenbesluit heeft dit thema in 2021 extra aandacht.

Organisatie examinering vmbo

Elke locatie heeft een decentrale examencommissie en een examensecretaris; zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de (school)examinering op de locatie. Aeres VMBO evalueert het examenproces jaarlijks en bespreekt de resultaten in het vo-directieoverleg, met de voorzitters van de decentrale examencommissies (teamleiders) en in het overleg

van de examensecretarissen. Deze structuur blijft ook na de fusie met Nordwin College van kracht.

Vorbereiding op de implementatie wetswijziging Eindexamenbesluit

- In het kader van de wijziging van het Eindexamenbesluit per augustus 2021 evalueert Aeres VMBO haar examenorganisatie in 2021. Op een aantal vlakken vindt bijstelling van het beleid plaats: ze stelt de eisen aan het PTA bij, stelt de officiële taakomschrijving van de examensecretaris op en bereidt de aangescherpte eisen aan de uitreiking van examenresultaten aan leerlingen voor. Naast de genoemde evaluatie van de examenorganisatie stelt Aeres VMBO nieuwe scenario's voor de te vormen examenorganisatie op.

Schoolexaminering

De stafafdeling Onderwijs & Kwaliteit (O&K) evalueert jaarlijks het examenreglement en stelt dit bij indien de wetgeving hierom vraagt. Daarnaast checkt de afdeling het concept-PTA van iedere locatie jaarlijks alvorens de PTA's vóór de wettelijke termijn van 1 oktober aan te leveren bij de Onderwijsinspectie. Er vindt een toetsing plaats aan de wettelijke eisen en de kaders van Aeres VMBO. Door de covid-19-pandemie stelt Aeres VMBO de PTA's in 2021 gedurende het jaar bij. Ze volgt daarbij de wettelijke procedure en levert de herziene PTA's aan bij de Onderwijsinspectie.

Centrale examens

Door de covid-19-pandemie gaat het eindexamen van 2021 in aangepaste vorm door, conform de door de minister afgekondigde maatregelen. Het cspe vervalt. De eindtermen worden afgedekt en geëxamineerd binnen het schoolexamen. De uitwerking van alle maatregelen vergt veel tijd en aandacht en legt druk op de examenorganisatie. In aanloop naar en na afloop van de eindexamens is er intensief contact tussen de examenorganisatie op de locaties en de afdeling O&K. Aeres VMBO compenseert docenten en andere medewerkers voor deze extra werkzaamheden.

Verbetering onderwijsrendementen

Elk locatiemanagementteam besteedt in de kwaliteitscyclus systematisch aandacht aan het analyseren en evalueren van opbrengsten uit het gehele onderwijsproces. Op basis van de toetsresultaten, resultaten uit leerling- en mentorgesprekken, lesobservaties (DOT), enquêtes en andere onderzoeken, werken locaties aan verbetering van het pedagogisch-didactisch klimaat.

De Onderwijsinspectie baseert het overzicht Onderwijsresultaten 2021 op de resultaten die zijn behaald op twee indicatoren voor de onderbouw en twee indicatoren voor de bovenbouw in 2018, 2019 en 2020. Op basis van deze berekende resultaten scoren alle locaties een voldoende voor alle leerwegen. De locatie Aeres MAVO Bilthoven staat niet meer in het overzicht: ze is opgeheven.

Berekend oordeel Onderwijsresultaten 2021 Locatie ↓	Basisberoepsgericht (bb)	Kaderberoepsgericht (kb)	Gemengd en/of theoretisch (gtl)
Almere	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Buitenpost	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Ede	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Emmeloord	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Heerenveen	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Leeuwarden	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Lelystad	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Maartensdijk	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Nijkerk	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Sneek	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Velp	Voldoende	Voldoende	Voldoende

De Onderwijsinspectie stuurde tot 2021 attenderings- en waarschuwingsbrieven aan besturen bij dalende onderwijsresultaten en bij een groot verschil tussen de cijfers voor het schoolexamen (se) en het centraal examen (ce). Vanaf 2021 stuurt de inspectie dergelijke brieven niet meer. Dit is in lijn met het bestuursgerichte toezicht, dat met het Onderzoekskader 2021 een extra impuls krijgt.

Slaagpercentage 2020-2021

Het gemiddelde slaagpercentage 2020-2021 vmbo-breed over alle leerwegen is 99,0% tegen landelijk 98,2% (2020: 99,6% tegen landelijk 99,4%) en ligt hiermee iets hoger dan het landelijk gemiddelde.

Voor de leerweg basis is het slaagpercentage 100% (100% in 2020), voor de leerweg kader 99,1% (100% in 2020) en voor de gtl-leerweg 98,0% (98,7% in 2020).

Centraal examen 2020-2021

Het gemiddelde cijfer voor het centraal examen 2020-2021 vmbo-breed is over alle leerwegen een 6,4 en ligt hiermee gelijk aan het landelijk gemiddelde cijfer (6,5) (2018-2019: 6,6 tegen landelijk 6,5).

Het gemiddelde cijfer ce voor de basisleerweg is een 6,71. Dat ligt 0,1 punt hoger dan het landelijk gemiddelde. De kaderleerweg ligt met een gemiddeld cijfer van een 6,18 als resultaat 0,04 punt lager dan het landelijk gemiddelde. De gt-leerweg ligt met een 6,26 als resultaat 0,02 punt lager dan het landelijk gemiddelde. In vergelijking met andere jaren is het gemiddelde cijfer voor het centraal examen iets lager.

Schoolexamen 2020-2021

Het gemiddelde se-cijfer voor het schoolexamen 2020-2021 vmbo-breed is over alle leerwegen een 6,6 (6,4 in 2020). Dit cijfer ligt 0,2 punt hoger dan in het voorgaande schooljaar.

Verschil se-ce

De inspectienorm voor het verschil tussen de cijfers van het schoolexamen (se) en het centraal examen (ce) is 0,5. Vmbo-breed scoort de basisleerweg hier ruim binnen (-0,33). Het verschil se-ce binnen vmbo-kader (0,06) en vmbo-gt leerweg (0,16) ligt ook binnen de norm.

Het verschil tussen de cijfers van het schoolexamen en het centraal examen (verschil se-ce) maakt geen deel meer uit van de beoordeling van de onderwijsresultaten. De inspectie constateert dat de vernieuwde slaag-zakregeling, die sinds 2012 van kracht is, de functie van het bewaken van de civiele waarde van het diploma deels overneemt. De indicator blijft wel onderdeel van de handhaving op de examenlicentie volgens artikel 29, lid 1a van de Wet op het voortgezet onderwijs.

Voor meer informatie over de onderwijsopbrengsten per locatie, zie bijlage 6, tabel 3.

► **Locatiespecifieke informatie staat ook op www.scholenopdekaart.nl en op de websites van de locaties.**

Skills Talents

In het kader van excellentie en in lijn met de strategie (§ 3.10.4) stimuleert Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College) deelname aan Skills Talents voor het vmbo. In het schooljaar 2020-2021 vinden er door de covid-19-maatregelen geen Skills-vakwedstrijden plaats.

3.11.3 Prestatiebox

In 2021 wijzigt het beleid rondom de prestatiebox. Het merendeel van de gelden is overgeheveld naar de lumpsum. Op

een aantal thema's blijft echter geoormerkt geld beschikbaar. Het gaat om de volgende thema's:

- Begeleiden startende leerkrachten. Hiervoor loopt een aoc-breed project.
- Verlagen vsv. Aeres heeft de doelsubsidie Voorkomen onnodig zittenblijvers niet aangevraagd in 2021.

Aanpak thuiszitters

- Vanuit de prestatiebox ontvangt Aeres een bedrag van € 107.000 voor het voorkomen dat leerlingen thuis zitten en het terugdringen van het aantal thuiszitters. Een thuiszitter is een leerling die langer dan vier weken niet staat ingeschreven bij een school of zonder geldige reden niet naar school gaat. Het aantal thuiszitters binnen Aeres is beperkt. Het aantal loopt uiteen van nul tot vier per locatie en schommelt. Het aantal thuiszitters is niet altijd hetzelfde als het aantal vsv'ers: een thuiszitter kan een vsv'er worden, maar dit hoeft niet. De cijfers liggen dus in elkaars verlengde, maar zijn niet een-op-een hetzelfde.
- Het beleid om thuiszitten tegen te gaan sluit aan bij de vsv-aanpak. Aeres-locaties hebben een ondersteuningsstructuur waarin de leerling centraal staat. Leerlingen krijgen zoveel mogelijk passende begeleiding en de lijnen zijn kort. Dit zorgt ervoor dat de locaties leerlingen kennen en dat er relatief weinig uitval is. Daarnaast maken alle Aeres VMBO-locaties deel uit van een samenwerkingsverband passend onderwijs.
- Indien leerlingen afwezig zijn, registreert de locatie dit in Eduarte, informeert de ouders en indien nodig meldt de locatie het verzuim via het digitaal verzuimloket van DUO zodat de leerplichtambtenaar actie kan ondernemen.
- De ondernemingsraad en Centrale Ouderraad zijn geïnformeerd over de besteding van de prestatieboxmiddelen.

3.11.4 Passende begeleiding (passend onderwijs, LOB en vsv'ers)

Passend onderwijs

Aeres VMBO heeft een zorgplicht (Wet passend onderwijs). Om alle kinderen een passende plek te bieden, maken de vo-locaties en het praktijkonderwijs deel uit van samenwerkingsverbanden.

De samenwerkingen verlopen in het algemeen goed. De samenwerkingsverbanden maken zelf een jaarverslag. In deze jaarverslagen staat de verantwoording van de toegekende middelen, de gestelde doelen en de wijze waarop die al dan niet bereikt zijn.

Deze paragraaf beperkt zich daarom verder tot het geven van de namen van de samenwerkingsverbanden waar Aeres VMBO toe behoort.

Almere	Samenwerkingsverband VO2401 Almere	Lelystad	Samenwerkingsverband VO2403 Stichting Samenwerkingsverband 24-03
Buitenpost	Samenwerkingsverband Zuidoost- Friesland	Maartensdijk	Samenwerkingsverband VO2603 Zuidoost Utrecht

Ede	Samenwerkingsverband VO2510 Ede, Wageningen e.o.	Nijkerk	Samenwerkingsverband VO2509 Stichting Leerlingenzorg NW Veluwe.
Emmeloord	Samenwerkingsverband VO2402 Stichting Aandacht +	Sneek	Samenwerkingsverband Futura
Heerenveen	Samenwerkingsverband Zuidoost- Friesland	Velp	Samenwerkingsverband VO2506 Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs V(S)O 25-06
Leeuwarden	Samenwerkingsverband Fryslân-Noard		

Afhankelijk van het beleid en de vereveningsopdracht van het samenwerkingsverband zijn er per locatie verschillen in aanpak, invulling en de samenwerking met betrokkenen. De vereveningsopdracht binnen de meeste samenwerkingsverbanden waar Aeres deel van uitmaakt is (fors) negatief. Inmiddels ziet het er naar uit dat een meerderheid van de samenwerkingsverbanden de vereveningsopdracht gaat realiseren.

► **Locatiespecifieke informatie staat op de websites van de vmbo-locaties.**

LOB

Alle locaties voeren een actief LOB-beleid. In het vmbo staat LOB centraal binnen de nieuwe beroepsgerichte examenprogramma's: het maken van keuzes is in de structuur belangrijk en LOB is opgenomen in de kern van het examenprogramma. Als hoofddoel staat daarin geformuleerd dat de leerling zijn eigen loopbaanontwikkeling kan vormgeven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan via reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. Bijbehorende subdoelen zijn:

- De leerling moet werken aan zijn loopbaancompetenties. Met die competenties moet hij keuzes kunnen maken.
- De leerling moet zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk maken voor zichzelf en voor anderen met een loopbaandossier.

Aeres VMBO-mentoren/-studieloopbaanbegeleiders (slb'ers) begeleiden leerlingen in hun loopbaanontwikkeling middels loopbaanreflectiegesprekken. Een groot deel van de mentoren/slb'ers is hierin geschoold. Iedere locatie stelt een eigen LOB-plan-van-aanpak op met als doel de realisatie van een doorlopende LOB-leerlijn. Dit krijgt verder vorm in de ontwikkeling van nieuwe beroepsgerichte programma's.

Waar mogelijk haken de Friese locaties regionaal aan bij On Stage-programma's. Bijbehorende subdoelen zijn:

- Het kiezen van een vervolgopleiding.
- Het opbouwen van netwerken.
- Het opdoen van werk- en internationale ervaring.
- Het opbouwen van een online portfolio vanaf klas 1. Deelname aan On Stage, maatschappelijke stages, extra culturele en maatschappelijke onderwerpen, gastlessen en loopbaanoriënterende projecten maken onderdeel uit van dit portfolio.

Burgerschapsonderwijs

- Vanaf augustus 2021 treedt de Wet verduidelijking van de burgerschapsopdracht aan scholen in het funderend onderwijs in werking. De wet is bedoeld om scholen meer houvast en richting te geven in het vormgeven van hun burgerschapsonderwijs. Aeres VMBO start met de implementatie van deze wet door de ontwikkeling van een visie op burgerschap en een inventarisatie van alle lopende activiteiten op de locaties.

Doorstroom

Aeres AOC neemt deel aan diverse trajecten om de doorstroom vmbo-mbo te verbeteren. De Friese locaties nemen daarvoor deel aan het Noordelijk overleg, dat werkt aan een intake-loze doorstroom. Verdere ontwikkeling hiervan vindt plaats binnen het mentorenoverleg en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Vooral voor kwetsbare jongeren biedt de intake-loze doorstroom een veilige en drempelloze doorstroom.

Enkele locaties hebben subsidie ontvangen van OCW voor maatwerkactiviteiten om kwetsbare jongeren extra te kunnen begeleiden bij hun overstap naar het mbo. Op alle locaties kunnen gl-leerlingen in een extra vak examen doen om hun tl-diploma te behalen.

Zie voor meer informatie § 3.13, doorlopende leerlijnen.

Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers)

Voor het toekennen van prestatiesubsidies kijkt de overheid naar het percentage nieuwe vsv'ers. Dit betreft het aantal nieuwe vsv'ers ten opzichte van het aantal deelnemers in de leeftijd van 12 tot 23 jaar. De meest voorkomende uitvalreden is bij Aeres VMBO dat een leerling wel is gediplomeerd, maar niet is aangekomen in het mbo of ander vervolgonderwijs. Ook vsv'ers die in het eerste jaar mbo uitvallen worden toegerekend aan het vmbo. Aeres benadert leerlingen die nog geen vervolgokeuze hebben opgegeven actief, maar voortijdig school verlaten is helaas niet altijd te voorkomen.

De onderstaande informatie gaat over het schooljaar 2019-2020 (laatst beschikbare informatie). In dat schooljaar had Aeres VMBO, inclusief het voormalige Nordwin College vmbo, 5.004 leerlingen.

Stand van zaken vo

Volgens de databestanden van DUO voldoet Aeres VMBO (25GV en 27VD) en het vmbo van het voormalige Nordwin

College zowel voor de onderbouw vo als voor de bovenbouw vo in het schooljaar 2019-2020 aan de normen voor het verkrijgen van prestatiesubsidie.

Aeres VMBO 25GV

Totaal aantal onderwijsdeelnemers en aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters 2019-2020					
Totaal	leerlingen '19-'20	vsv'ers	%vsv	streefnorm	prestatienorm
Vo onderbouw	1318	4	0,30%	0,2%	1,0%
Vmbo bovenbouw	1293	4	0,31%	1,5%	4,0%

Aeres VMBO Almere 27VD

Totaal aantal onderwijsdeelnemers en aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters 2019-2020					
Totaal	leerlingen '19-'20	vsv'ers	%vsv	streefnorm	prestatienorm
Vo onderbouw	412	0	0	0,10%	1,0%
Vmbo bovenbouw	439	4	0,91%	1,00%	4,0%

Friese locaties (het voormalige Nordwin College 12 VI)

Totaal aantal onderwijsdeelnemers en aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters 2019-2020					
Totaal	leerlingen '19-'20	vsv'ers	%vsv	streefnorm	prestatienorm
Vo onderbouw	683	0	0%	0,2%	1,0%
Vmbo bovenbouw	851	8	0,94%	1,5%	4,0%

Bron: digitaal verzuimloket, definitieve rapportage komt van de website.

3.11.5 Resultaten bedrijfsvoering (financiën, huisvesting, ICT en personeel)

Financiën

Alle financiële informatie is samengebracht in hoofdstuk 2. Dat geldt ook voor informatie over de allocatie van middelen (zie § 2.2 + 2.3).

In december 2019 ontvangt het vo extra middelen uit het onderwijsconvenant. Het betreft de middelen vanuit de Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019. Voor Aeres gaat het om een bedrag van € 558.000. Deze middelen zijn conform de voorschriften in 2019 onder de baten verantwoord. De middelen zijn voornamelijk gebruikt voor extra formatie. Deze extra formatie is ingezet ter verlichting van de werkdruk en gebruikt om meer tijd te hebben voor innovatie, de begeleiding van instromers en de voorbereidingen van de lessen.

Huisvesting

- Na een grote verbouwing en de komst van de leerlingen en teamleden van Aeres MAVO Bilthoven volgt begin november de feestelijke heropening van Aeres VMBO Maartensdijk. Er zijn een technolab en een nieuw kooklokaal

gerealiseerd. Daarmee is de locatie klaar voor het onderwijs van de toekomst.

- De locatie Velp neemt het nieuwe Beweeglokaal in gebruik. Met subsidie via het Sport- en beweegakkoord Rheden & Rozendaal 2020-2022 is het lokaal voorzien van nieuw dynamisch meubilair. Het Beweeglokaal is een beweegconcept om een actieve en gezonde leefstijl te stimuleren bij de doelgroep van 12 tot 18 jaar. De leerlingen gebruiken het Beweegplein ook al goed.
- De locatie Ede vergroent de aula. De planten zijn verwerkt in panelen, die zijn voorzien van een substraat waar de planten goed in kunnen groeien. Ook zijn de panelen voorzien van een watersysteem, zo krijgen de planten de juiste hoeveelheid voeding en water.
- De locatie Emmeloord genereert extra leslokalen bij een lokaal cultuurcentrum om zo de druk op de lokalen in de school te verminderen en de richtlijnen van het RIVM te kunnen waarborgen.

ICT

- Aeres VMBO breidt de inzet van i-coaches uit, zowel qua uren als qua aantal. Elke vmbo-locatie heeft nu minimaal één i-coach en minimaal 160 uren. De Friese locaties hebben een andere werkwijze dan de andere Aeres-locaties. Daar liggen

- de taken van de i-coach nog deels bij werknemers van het voormalige Onderwijs Service Bureau.
- Zes locaties sluiten zich in 2021 aan bij The Rent Company. Op deze locaties hebben de leerlingen uit (minimaal) leerjaar 1 een laptop via The Rent Company. Alle vmbo-locaties en het praktijkonderwijs bieden nu laptops aan leerlingen aan via The Rent Company. Voor de Friese locaties geldt dat zij in leerjaar 1 werken met laptops en in de hogere leerjaren met iPads.
 - Digitale vaardigheden van leerlingen krijgen een plaats in het curriculum. Sommige locaties zetten een apart vak in het rooster, andere brengen bepaalde onderdelen/vaardigheden onder in andere vakken (bijv. Microsoft Word bij Nederlands of het werken met de ELO bij de mentorlessen). Weer andere bieden digitale vaardigheden in projectvorm aan. Vanuit

- O&I is er een bijdrage geweest om i-coaches te faciliteren om digitale vaardigheden een impuls te geven.
- VMBO Groen ontwikkelt haar eigen geschreven lesmaterialen digitaal verder in de elektronische leeromgevingen.
 - De Friese locaties gaan in het schooljaar 2021-2022 werken met het Cito Volgsysteem VO. Cito lanceert een nieuwe portal waarmee scholen duidelijke rapportages kunnen maken voor zowel de vakdocent en mentoren als de individuele leerling.
 - Aeres VMBO rondt de aanbesteding voor audiovisuele middelen af.

Personeel

De personele zaken staan in § 12.4 t/m 12.10 vermeld. Het strategisch personeelsbeleid (HRM) staat in § 12.3.

3.12 Onderwijsontwikkeling: Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Aeres VMBO mag de NPO-gelden besteden aan een van de volgende interventies:

- extra onderwijsactiviteiten, extra stages;
- extra ondersteuning, cognitief en vaardigheden (bv. instructie in kleine groepen);
- sport, cultuur, welbevinden (sociaal-emotioneel);
- metacognitie, executieve vaardigheden, leren leren;
- klassenverkleining, inzet onderwijsassistenten, inzet NPO-coördinator;
- ouderbetrokkenheid, digitale technologie (ondersteunend aan onderwijsproces, bv. leerlingvolgsysteem, apps, afstandsonderwijs, leerplatform).

De gekozen interventies kan Aeres VMBO financieren door uitbreiding van de reguliere rijksbijdrage. Daarnaast zijn er extra subsidieregelingen zoals inhaal- en ondersteuningsprogramma's (IOP) en Extra hulp in de klas (EHK) en een subsidie voor capaciteitentesten.

3.12.1 NPO binnen reguliere financiering

Kort na de aankondiging van het NPO stelt Aeres VMBO een position paper op. Hierin zijn uitgangspunten geformuleerd die voor alle locaties en hun opleidingsteams centraal staan bij het verder uitwerken van de locatieplannen. Aeres stelt een taskforce in om de locaties te begeleiden in de planvorming en -uitvoering. In april en mei voeren alle locaties een schoolscan uit. Hierbij zijn de achterstanden op zowel cognitief als sociaal-emotioneel niveau in kaart gebracht. Vervolgens stellen ze aan de hand van de menukaart en de uitkomsten van de schoolscan een schoolprogramma op. De taskforce stelt een format voor een schoolprogramma beschikbaar.

Elke locatie stelt een kernteam aan dat de planvorming en uitvoering van het NPO op locatie ontwikkelt en monitort. Deze teams bestaan gewoonlijk uit docenten, de zorgcoördinator, een financieel medewerker en een MT-lid.

Locatie	Scan gedaan	Gekozen interventies
Aeres VMBO-breed	n.v.t.	-
Almere	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet keuzewerktijd met tijd voor individuele begeleiding of instructie in kleine groepen. • Ontwikkeling lesmateriaal en meer aandacht voor begrijpend lezen. • Extra sportactiviteiten. • Activiteiten gericht op bevordering welbevinden. • Begeleiding van mentoren en externe professionals bij verbeteren van executieve vaardigheden. • Inzet van onderwijsassistenten bij Natuur & Techniek en Groenbreed. • Inzet digitale technologie om digitale vaardigheden van leerlingen te vergroten.
Buitenpost	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet sportactiviteiten. • Docenten trainen om leerlingen te ondersteunen bij ontwikkeling van executieve vaardigheden. • klassenverkleining in leerjaar 3 en 4.

Locatie	Scan gedaan	Gekozen interventies
Ede	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Inzet flexrooster met meer tijd voor begeleiding in kleine groepen (vooral bij wiskunde, Nederlands, Engels, NaSK). Inzet tutorleren. Faalangstreductietrainingen. Cursus voor docenten om beter om te kunnen gaan met complexe groepsdynamiek. Inzet extra sport- en cultuuractiviteiten.
Emmeloord	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Instructie in kleine groepen om basisvaardigheden te verbeteren. Meer aandacht voor gerichte feedback en beheersingsgericht leren. SOVA-training en extra aandacht voor mentorlessen om het welbevinden te bevorderen. Extra excursies en buitenschoolse activiteiten. Huiswerkbegeleiding om executieve vaardigheden te verbeteren (plannen, organiseren, leren leren). Aandacht voor betrokkenheid ouders voor ondersteuning bij executieve vaardigheden.
Heerenveen	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Aanstelling onderwijsassistenten om leerlingen te helpen bij het plannen en organiseren van hun schoolwerk. Extra instructie in kleine groepen voor de vakken Nederlands, Engels, wiskunde. Verkleining van klassen in leerjaar 1 en 3. Extra sportactiviteiten.
Leeuwarden	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Individuele begeleiding door docenten en mentoren: extra aandacht voor vakvaardigheden en welbevinden. Extra sportdagen. Extra activiteiten ter bevordering van groepsdynamiek en welbevinden. Trainingen weerbaarheid en faalangst. Trainingen executieve vaardigheden en leren leren. Halvering eerstejaarsklassen. Inzet extra onderwijsassistent.
Lelystad	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Extra uur rekenen in het rooster voor klas 1 t/m 3. Introductie van ICT als nieuw vak om digitale vaardigheden van leerlingen te vergroten. Extra aandacht voor beroepsoriëntatie en LOB. Bijles voor talen en exacte vakken. Scholingstraject voor docenten om differentiatie te bevorderen en het geven van feedback te versterken. Huiswerkbegeleiding. Extra excursies en talentvakken. Organisatie van cultuurfestival. Klassenverkleining: in elke jaarlaag een extra klas.
Maartensdijk	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Inzet opvangklassen en supportklas. Coaching en begeleiding bij taal, rekenen en vakvaardigheden. Activiteiten om weerbaarheid te bevorderen. Activiteiten om pesten tegen te gaan. Activiteiten om depressieve klachten tegen te gaan. Extra sportactiviteiten. Extra muzieklessen en culturele activiteiten. Activiteiten gericht op verbetering executieve vaardigheden. Docentprofessionalisering voor bevordering executieve vaardigheden. Klassenverkleining: extra klas in de bovenbouw. Verbetering ouderbetrokkenheid bij executieve vaardigheden.
Nijkerk	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Inzet rekencoach. Maatwerklessen taal. Onderwijsondersteuning in kleine groepen. Talentklassen en projecten om motivatie te verhogen. Sportactiviteiten. Excursies cultuur en praktijkervaring. Activiteiten gericht op welbevinden leerlingen. Samenwerkend leren in sollicitatieproject.

Locatie	Scan gedaan	Gekozen interventies
		<ul style="list-style-type: none"> • Extra inzet onderwijsassistenten voor klas 3. • Activiteiten om ouderbetrokkenheid te vergroten. • Inzet digitale technologie om motiverende didactiek te ondersteunen.
Sneek	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Extra lessen Nederlands, wiskunde, NaSK. • Inzet onderwijsassistenten voor individuele begeleiding en begeleiding in kleine groepen. • Extra sportactiviteiten.
Velp	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Extra huiswerkbegeleiding. • Steunlessen voor Nederlands, Engels en wiskunde. • Extra studieloopbaanbegeleiding. • Aandacht voor begrijpend lezen. • Hervorming van het praktijkonderwijs in de onderbouw. • Halfjaarlijks wordt een sociogram afgenomen om de sociaal-emotionele ontwikkeling te meten. • Inzet kanjertraining in de onderbouw. • Meer aandacht voor mentorlessen en individuele gesprekken. • Verzorgen van educatie over een gezonde leefstijl. • Organiseren van extra sportactiviteiten. • Inzet driehoeksgesprekken.

Medezeggenschap

Het schoolprogramma komt tot stand in overleg met het kernteam per locatie, met daarin de afgevaardigde van de OR, leerlingen en ouders. De medezeggenschap van de ouders loopt via de lokale ouderadviesraad. Het NPO staat op de agenda van teamoverleggen en tijdens gesprekken met leerlingen en ouders. Voorafgaand of direct na de zomervakantie stemmen de lokale medezeggenschapsraden in met de plannen per locatie.

Eind juni 2021 leggen de locaties hun plannen op hoofdlijnen ter instemming voor aan de centrale medezeggenschapsraden. De Centrale Ouderraden van Aeres VMBO en Nordwin College verlenen instemming op de hoofdlijnen van de NPO-bestedingsplannen. De, inmiddels geïntegreerde, OR stemt in oktober 2021 in, onder voorbehoud dat Aeres VMBO de OR-leden op de locaties blijft betrekken bij de praktische uitwerking.

Eerste resultaten

Na de zomervakantie starten alle locaties met de inzet van NPO-interventies. Monitoring vindt plaats op locatie en vanuit de taskforce. Het NPO staat regelmatig op de agenda in directieoverleggen en Aeres VMBO organiseert meerdere intervisiebijeenkomsten om ervaringen te delen.

- Ondanks de personeelstekorten lukt het de meeste locaties extra personeel te werven of zij geven het zittend personeel een urenuitbreiding. Zo kan Aeres VMBO een deel van de beoogde interventies realiseren. Daarnaast organiseren locaties extra activiteiten gericht op sport, cultuur en het welbevinden van leerlingen. Tegelijkertijd zijn er knelpunten. Deze houden voornamelijk verband met de aanhoudende wijzigingen in het covid-19-beleid en met inzet van personeel. Het docententekort en ziekte van zittend personeel zijn op alle locaties merkbaar. Dit alles en de nieuwe lockdown in december 2021 zorgt ervoor dat een aantal activiteiten niet kan doorgaan. Daarbij nemen de zorgen over het welbevinden van de leerlingen toe. Dit legt druk op de zorgketen binnen de school.

Financiën

De financiële verantwoording van de NPO-middelen is te vinden in § 2.3.4 en dan met name in de alinea Verantwoording NPO-gelden en de toelichting per onderdeel bij de resultaten en uiteraard ook in de jaarrekening.

Het percentage middelen dat Aeres VMBO inzet voor inhuur van personeel niet in loondienst bedraagt 14%.

3.12.2 Aanvullende subsidies

Aeres VMBO heeft de onderstaande subsidies aangevraagd en ontvangen. Waar deze subsidies nog niet besteed zijn, boekt Aeres ook geen opbrengst in de jaarrekening. Deze additionele subsidies hebben dus geen resultaatseffect zoals de reguliere NPO-middelen.

Capaciteitentesten 2021-2023 (CAP)

Vijf vmbo-locaties maken gebruik van de Subsidieregeling capaciteitentesten 2021-2023. Doel van deze subsidie is de afname van een capaciteitentest bij leerlingen in leerjaar 1 en/of 2 in 2020 en 2021 om zo meer inzicht te krijgen of zij op een passend niveau instromen. Bijgevoegd een overzicht van het aantal aangevraagde tests. Inmiddels is een tweede tranche aangevraagd voor 2022.

Afgenomen tests	27VD	25GV
2020 lj 1	206	366
2020 lj 2	0	381
2021 lj 1	220	483
2021 lj 2	214	461
totaal	640	1.691
Soort test	DIA	Cito, DIA

Extra hulp voor de klas (EHK)

Alle locaties maken in 2021 gebruik van de EHK-subsidie tijdvak 1. Daarnaast maakt een aantal locaties ook gebruik van EHK tijdvak 2. De verantwoording verloopt via de penvoerder van de RAP-regio.

Heterogene brugklassen

Deze subsidie komt beschikbaar in het najaar van 2021 en is toegekend aan de locaties Maartensdijk, Velp en Heerenveen. Zij zullen deze subsidie pas na 2021 besteden. De andere locaties zullen naar verwachting aansluiten in 2022.

Inhaal- en ondersteuningsprogramma's (IOP)

Vanaf april 2020 kunnen scholen subsidie aanvragen voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's. Met deze subsidie kunnen ze gericht activiteiten inzetten om achterstanden bij leerlingen in te halen. Alle locaties doen een aanvraag voor het

tweede tijdvak. De locaties Bilthoven, Ede, Velp, Lelystad en Emmeloord starten in 2020 met een programma. De overige locaties ronden het volledige programma in 2021 af.

Twee locaties vragen nogmaals subsidie aan (IOP 5). De overheid verlengt de subsidietermijnen: de locaties moeten de programma's uit alle tijdvakken uiterlijk 31 december 2021 afronden. De programma's gaan uit van individueel maatwerk, maar kennen een minimale ureninzet van de docent. Voor de eerste en tweede tranche beslaat het programma minimaal 30 klokuren, voor de vijfde tranche gaat het om 25 klokuren inzet van een docent. De onderstaande tabel IOP 2 geeft de geschatte omvang van het programma voor de groep studenten weer aan begeleide onderwijsactiviteiten. Voor deelname aan deze programma's is geen bijdrage gevraagd aan de leerlingen.

IOP 2

Locatie	BRINo6	Uren programma	Studenten aangevraagd	Studenten gestart	Leerlingen afgerond	Inhoud programma
Almere	27VD	36	85	85	75	Coaching studievoordigheden, leren leren, vakinhoudelijke ondersteuning
*Bilthoven	25GV11	30	40	40	40	Ondersteuning rekenen, wiskunde, studievoordigheden
Ede	25GV05	40	100	115	115	Vakinhoudelijke ondersteuning en sociaal-emotionele ondersteuning
Emmeloord	25GV01	34	40	71	71	Extra lessen groene praktijkvakken, wiskunde, biologie
Lelystad	25GV07	20	60	60	47	Vakinhoudelijke ondersteuning en hulp bij plannen en organiseren
Maartensdijk	25GV08	30-50	27	35	35	Vakinhoudelijke ondersteuning en hulp bij studievoordigheden
Nijkerk	25GV09	30	20	25	25	Studievoordigheden en ondersteuning bij wiskunde, bio, NaSK, Nederlands
Velp	25GV10	30-70	50	116	116	Extra lessen wiskunde, leerlingbegeleiding en studievoordigheden

* De locaties Bilthoven en Maartensdijk trekken bij het opstellen van het programma samen op, zodat de locatie Maartensdijk het programma na sluiting van de locatie Bilthoven direct kan voortzetten op die locatie.

IOP 5

Locatie	BRINo6	Uren programma	Studenten aangevraagd	Studenten gestart	Leerlingen afgerond	Inhoud programma
Almere	27VD	25	87	260	260	Externe inzet in verschillende projecten: praktijkvaardigheden, sociaal-emotionele ontwikkeling
Maartensdijk	25GV01	25	45	45	45	Extra inzet om achterstanden uit basisonderwijs weg te werken (maatwerkpakketten) en sociaal-emotionele ondersteuning.

Voor overige doelsubsidies, zie § 3.13.

3.13 Overige resultaten onderwijsontwikkeling

In de vorige paragraaf staat de onderwijsontwikkeling die Aeres VMBO realiseert met de NPO-gelden. Deze paragraaf beschrijft de overige activiteiten onderwijsontwikkeling die de school met andere doelsubsidies en binnen de reguliere bedrijfsvoering uitvoert.

Vernieuwing groen curriculum

Mede naar aanleiding van de speerpunten uit het schoolplan zet Aeres VMBO in op vernieuwing van het curriculum van de groene praktijkvakken. Hierbij verbetert het vmbo het beeldmateriaal en digitaliseert het lesmateriaal. Ook besteedt het expliciete aandacht aan het ontwikkelen van eigenaarschap van het groene onderwijs bij docenten en zet het in op de sturing op deze ontwikkeling op de locaties. Het vmbo-directieoverleg is gezamenlijk verantwoordelijk voor het sturen op de norm van groen onderwijs.

Sterk Techniekonderwijs

Vanaf 2020 nemen alle Aeres VMBO-locaties deel aan de regeling Sterk Techniekonderwijs (STO). De doelstelling hiervan is het verhogen van de kwaliteit van techniekonderwijs in Nederland. Elke locatie doet dit binnen haar eigen techniekregio. Binnen elke regio is een penvoerder aangewezen: een school die een of meer beroepsgerichte technische profielen aanbiedt.

Maartensdijk (incl. de voormalige Aeres MAVO Bilthoven) bevindt zich in een techniekarme regio. Er zijn behalve Maartensdijk weinig scholen die meedoen, daarom is de locatie penvoerder in haar regio. De verantwoording van de subsidiegelden voor de regio waarin Maartensdijk valt, staat dan ook in de jaarrekening van Aeres. In de regio Maartensdijk zetten de betrokkenen zeven ontwikkellijnen uit waarbinnen zij activiteiten ontwikkelen: activiteiten voor de onderbouw,

keuzevakken voor bb/kb, ontwikkellijn gl/tl in samenwerking met de nieuwe leerweg, docentvaardigheden, samenwerking met het primair onderwijs, LOB en het ontwikkelen en onderhouden van het netwerk.

Doorlopende leerlijnen

Binnen Aeres is een programmateam doorlopende leerlijnen actief, dat de doorlopende leerlijnen binnen Aeres bevordert. Hieronder staan een aantal activiteiten uit het jaarplan 2021, inclusief de projecten die gefinancierd zijn met landelijke doorstroomsubsidies zoals die voor doorstroomprogramma's po-vo voor gelijke kansen en de subsidie versoepelen doorstroom vmbo-mbo en vmbo-havo.

In het schooljaar 2020-2021 starten drie locaties met de doorlopende leerroute (de voormalige vakmanschapsroute): Almere, Nijkerk en Emmeloord. De ontwikkeling en vormgeving vinden plaats op de afzonderlijke locaties. Almere kiest voor een doorlopende leerroute waarin alle leerlingen uit de derde klas kb zijn ingeschreven. In Nijkerk starten drie leerlingen in de geïntegreerde leerroute. Emmeloord kiest ook voor de geïntegreerde leerroute. Aeres VMBO richt een projectgroep in om ervaringen uit te wisselen en gezamenlijk het programma verder te ontwikkelen.

Sinds een aantal jaren biedt de locatie Almere het Groene Lyceum aan als doorlopende leerlijn, waarin ze een opleiding vmbo gl/tl combineert met een opleiding op mbo-niveau. Een leerling doet vijf jaar over de hele route.

De Friese locaties werken in 2021 een geïntegreerde leerlijn uit van het groene vmbo en het groene mbo niveau 1 en niveau 2. Ze nemen de doorlopende leerlijn binnen het vmbo tussen de onder- en bovenbouw op in de teamplannen en onder de loep: ze werken de kennisdoelen als een mooie doorlopende leerlijn uit. De benodigde vaardigheden en het benodigde (leer)gedrag voor de leerlijn vragen en krijgen in 2020 en in 2021 aandacht, zodat de leerlingen groeien in (leer)gedrag.

Om de doorlopende leerlijn naar de havo te verbeteren, biedt de locatie Leeuwarden sinds het schooljaar 2020-2021 de examenvakken geschiedenis en, naast NaSk-1, NaSk-2 (scheikunde) aan. Dit zorgt er tevens voor dat een doorlopende leerlijn naar MBO Life Sciences ontstaat.

Pedagogisch en sociaal klimaat

In 2021 vinden op afzonderlijke locaties ontwikkelingen plaats op het gebied van het pedagogisch en sociaal klimaat. Je veilig voelen is een basisbehoefte die voor een deel van onze leerlingen en studenten onder druk staat in hun leefwereld. De visie van Aeres VMBO op veiligheid en sociaal klimaat staat in het Schoolplan vmbo 2019-2023.

De aanhoudende covid-19-pandemie heeft zijn weerslag op het welbevinden van leerlingen en het klimaat in de school. Dit legt druk op de zorgketen binnen de school. Alle locaties monitoren het sociaal-emotioneel welbevinden van leerlingen en nemen passende maatregelen om een veilig en prettig schoolklimaat te bewaken.

Er is veel aandacht voor zorg dragen voor jezelf in relatie tot zorg dragen voor anderen. Docenten en personeel bewaken de sfeer op school, zowel in de klas als daarbuiten. Nu een deel van het sociale leven van leerlingen zich digitaal afspeelt zijn trainingen in mediawijsheid onderdeel van (mentor)lessen. In deze trainingen leren jongeren kritisch nadenken over hun acties op internet, over feiten, fictie en nepnieuws.

De tevredenheidsonderzoeken laten zien dat het klimaat weliswaar goed is, maar aandacht vraagt. De leerlingen en ouders zijn overwegend tevreden. Met betrekking tot communicatie werkt Aeres VMBO zowel intern als extern aan versterking.

Leren voor Duurzame Ontwikkeling

In 2021 gaan de Aeres VMBO-locaties verder met het project Leren voor Duurzame Ontwikkeling (LvDO). LvDO richt zich op het ontwikkelen van kennis, vaardigheden, houdingen en waarden die nodig zijn om een duurzame toekomst te scheppen. De gelden voor dit project komen uit het Aeres-budget voor ontwikkeling & innovatie, de begeleiding komt van Aeres Hogeschool Wageningen.

In het kader van dit project stellen de locaties een locatieplan LvDO op, waarin zij beschrijven hoe zij LvDO binnen hun locatie verder vormgeven. LvDO raakt de hele organisatie. Het project bereidt leerlingen voor op een duurzame toekomst, maar ook de locatie maakt duurzame keuzes.

Leerlingendaling voortgezet onderwijs

Aeres VMBO is geen penvoerder van dit project. Daarom neemt ze hier geen informatie over op.

Pilot gemengde en theoretische leerweg

De vmbo-locatie Buitenpost neemt deel aan de pilot praktijkgerichte programma's in de nieuwe leerweg. In het schooljaar 2022-2023 start de gt-klas leerjaar 3 met het vernieuwde programma. In 2021 werkt de locatie hard aan de

vormgeving van het praktijkgerichte programma, dat in de pilot de keuzevakken en het profielvak Groen vervangt. Hiermee is de inrichting gelijk aan die zoals beoogd na invoering van de nieuwe leerweg in het schooljaar 2024-2025. De gt-klas leerjaar 3 behaalt hiermee vanaf cohort 2022-2024 geen gl-diploma, maar een nieuwe-leerweg-/tl diploma. Dit geldt voor alle pilotscholen: het ministerie verleent pilotscholen ontheffing voor het beëindigen van de keuzevakken en het profielvak Groen voor de gemengde leerweg vanaf dit cohort.

3.13.1 Lopende projecten en plannen

Behalve aan interne projecten werkt iedere vmbo-locatie binnen de eigen regio actief samen met gemeenten, andere scholen en het bedrijfsleven aan de volgende ontwikkelingen:

- Ontwikkeling educatief programma Floriade: in samenwerking met de organisatie van de Floriade werkt Aeres aan de ontwikkeling van een educatief programma. Middels dit programma kunnen leerlingen en studenten meedoen aan opdrachten of challenges in opdracht van bedrijven die gelieerd zijn aan de Floriade. Ook andere, niet-Aeres scholen, kunnen deelnemen aan dit programma.
- In Friesland starten meerdere initiatieven voor jongeren tussen de 10 en 18 jaar. In Heerenveen slaan de gezamenlijke schoolbesturen voor po en vo de handen ineen om een zogenaamde tienerschool op te richten waar leerlingen vanaf groep 7 van de basisschool kunnen instromen. Onderzoekend leren staat daar centraal. Vanaf het schooljaar 2022-2023 start de school met een mavo-, havo- en atheneumklas. Vanaf het schooljaar 2024-2025 kunnen mogelijk ook leerlingen met een vmbo-b of vmbo-k-advies instromen. Ook in Buitenpost zijn gesprekken gaande over een tienerschool.

3.14 Kwaliteitszorg Aeres VMBO

De kwaliteitszorg van de vmbo-locaties vindt plaats binnen de kaders van het Aeres AOC-brede kwaliteitssysteem (§ 3.4.1) en levert daarmee een bijdrage aan de strategische ambitie Duurzame kwaliteit. Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College) wil dat de basiskwaliteit van alle leerwegen van alle vmbo-locaties op orde is. Jaarlijks analyseert zij de opbrengsten om mogelijke risico's in kaart te brengen.

Managementgesprekken

Tweemaal per jaar vindt er een managementgesprek plaats tussen het managementteam van een locatie en de instellingsdirecteur van Aeres AOC. Deze voortgangsgesprekken met de locaties vinden zowel digitaal als fysiek plaats. Voor de Friese locaties is de gespreksronde in het najaar de eerste keer dat zij hieraan meedoen. Naast de vaste onderwerpen zoals de opbrengsten, toetsing en examinering is er tijdens de gesprekken uiteraard ook veel aandacht voor

de situatie op school in verband met de covid-19-crisis en het NPO.

Het management voert drie keer per jaar een managementgesprek met het College van Bestuur. De voortgang van de activiteiten, de behaalde resultaten en belangrijke ontwikkelingen zijn hierbij de gespreksonderwerpen. Het gesprek met het College van Bestuur over de voortgangsrapportage is gekoppeld aan de trimesterrapportages, onderdeel van de Aeres-brede planning- en control-cyclus.

Interne audits

In het kader van kwaliteitsborgingsactiviteiten voert Aeres VMBO op verzoek van de locaties of de directie interne audits uit. De locaties organiseren deze en voeren ze uit. Hiervoor stellen ze per audit een onderzoeksvraag op en ze stellen een auditteam samen. De werkwijze van de Friese locaties wijkt hier op een aantal punten van af. In het kader van de integratie start Aeres VMBO in 2021 met het ontwikkelen van een nieuwe auditstructuur, waarin ze elementen uit beide structuren samenvoegt. Hierbij komen onderwerpen als een vaste auditorenpool, de inzet van onafhankelijke/externe auditoren en de auditfrequentie aan bod.

In 2021 vinden er in het vmbo geen interne audits plaats.

Collegiale visitaties

Vanwege de covid-19-crisis vinden er in het schooljaar 2020-2021 geen visitaties van locaties onderling plaats.

Wel zijn er op de locaties visitaties van collega's onderling. Hiervoor zetten ze de Digitale Observatie Tool (DOT) in. Dit instrument ondersteunt bij het analyseren van vaardigheden op individueel en op teamniveau. Het helpt bij het voeren van een gesprek en het opstellen van ontwikkeldoelen op team-, individueel en schoolniveau.

3.14.1 Onderwijskwaliteit en covid-19

Het afstandsleren maakt het afgelopen jaar een enorme ontwikkeling door. In samenwerking met Aeres Hogeschool Wageningen start er een professionaliseringstraject voor digitale didactiek. Op alle locaties is dan ook een significante versnelling zichtbaar als het gaat om de kwaliteit van onderwijs op afstand. Bij het monitoren en verbeteren van de kwaliteit van afstandsonderwijs spelen de i-coaches een rol. Zo werken zij in 2021 aan het opstellen van protocollen rondom online lessen, waarin zij zaken opnemen als aanwezigheid in de les, cameraregels, hoelang een uitleg maximaal mag duren en de opbouw van een online les.

3.14.2 Bezoeken Onderwijsinspectie

In 2021 voert de Onderwijsinspectie de volgende onderzoeken uit binnen Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College):

Locatie Lelystad

Titel: Herstelonderzoek onderwijsresultaten van de Basisberoepsgerichte leerweg
Datum: 28 april 2021
Afdeling: basisberoepsgerichte leerweg

De resultaten, gemeten over de schooljaren 2018-2019, 2019-2020 en 2020-2021 leiden tot een voldoende op de standaard onderwijsresultaten (OR₁). De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs als voldoende en niet meer als onvoldoende. Er is geen sprake meer van vervolgtoezicht.

Locatie Lelystad

Titel: Themaonderzoek Monitoring Leskwaliteit
Datum: 12 april 2021
Afdeling: gemengd theoretische leerweg (gtl)

Het onderzoek is voornamelijk bedoeld om een door de inspectie ontwikkeld observatie-instrumentarium in de praktijk te testen. Omdat het een themaonderzoek betreft, geeft de inspectie geen oordeel af en levert ze geen rapportage op. In de terugkoppeling noemt ze dat ze een aantal goede lessen ziet, dat er een grote bevoegenheid is bij het team en dat er een fijne sfeer in de school en in de klassen is. Resultaten uit de lesobservaties zijn:

- Docenten hebben een goede relatie met de leerlingen, wat de sfeer en het leerklimaat ten goede komt.
- Docenten nemen de leiding in de klas, maar geven leerlingen ook de ruimte.
- Docenten benutten de lestijd en er is weinig extra tijd nodig voor klassenmanagement.
- De lessen zijn goed voorbereid, er is een duidelijke structuur zichtbaar in de meeste lessen (Aeres-lessen) en de docenten leggen het lesdoel goed uit.
- Differentiatie blijft een aandachtspunt, met name voor de leerlingen die wat meer zouden kunnen.

Op de locaties Almere, Bilthoven, Buitenpost, Ede, Emmeloord, Heerenveen, Leeuwarden, Nijkerk, Sneek en Velp voert de inspectie in 2021 geen onderzoek uit.

In november 2021 benadert de Onderwijsinspectie een aantal vmbo-afdelingen met het verzoek om deel te nemen aan het stelselonderzoek basisvaardigheden. Dit is een onderzoek dat wordt uitgevoerd binnen het basisonderwijs, speciaal (basis) onderwijs, voortgezet (speciaal) onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs en dat de sturing onderzoekt op en de kwaliteitszorg rondom het onderwijs in de basisvaardigheden.

Het betreft hier het invullen van een vragenlijst over Nederlandse taal, rekenen-wiskunde en burgerschap. Er volgt hierop geen oordeel of rapportage. Deelnemende afdelingen en opleidingen van Aeres VMBO zijn:

- Aeres VMBO Emmeloord – vmbo basis
- Aeres VMBO Velp – vmbo gt
- Aeres VMBO Velp – vmbo kader
- Aeres VMBO Almere – vmbo gt

3.14.3 Klachten, bezwaren en incidenten

Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College) hanteert in 2021 het Reglement bezwaar en beroep in leerlingzaken, de Klachtenregeling voor een veilig schoolklimaat en het Reglement beroep examinering. Klachten en bezwaarprocedures die het personeel betreffen, zijn opgenomen in het sociaal jaarverslag (hoofdstuk 12).

In 2021 zijn twee klachten ingediend via de klachtenprocedure van Aeres en twee bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs. Doordat de Friese locaties de klachten tot 2021 niet per onderwijssoort bijhielden, kunnen we geen getallen voor de vorige jaren geven.

Aeres VMBO hanteert als uitgangspunt dat de locaties klachten zoveel mogelijk zelf oplossen. Dit is in alle vier de gevallen gebeurd.

	Aantal	Afhandelingstermijn/status en bijzonderheden
Klachten over maatregelen covid-19	0	
Schoolklimaat	2	Eén klacht is binnen twee weken afgehandeld op locatie. De tweede klacht is ingediend bij het de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs in december 2021 en afgehandeld door de locatie. Procedure afgerond in januari 2022. Een overige klacht (ingediend in 2020) ligt op dit moment nog ter onderzoek bij de verzekeringsmaatschappij.
Toelating	0	
Schorsing	1	De locatie handelt de klacht binnen twee weken zelf af.
Ongewenst gedrag (o.a. intimidatie)	0	
Examinering en toetsing	1	Klacht is binnengekomen via de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs en binnen acht weken afgehandeld op de locatie (met inbegrip van de zomervakantie).
Totaal aantal	4	

3.14.4 Tevredenheidsmetingen leerlingen en ouders

De tevredenheid over de school en het schoolklimaat gaat over de perceptie en beleving van de kenmerken van de school, zoals onder andere de school als leeromgeving. Zij geeft een beschrijving van de mate waarin leerlingen en ouders de schoolkenmerken beleven.

Resultaat leerlingen

In 2020 is er een tweejaarlijkse tevredenheidsmeting uitgevoerd via de LAKS Monitor. Deze is onder alle vmbo-leerlingen van alle locaties uitgezet. In het jaar dat de LAKS Monitor niet plaatsvindt, voert Aeres VMBO het leerlingtevredenheidsonderzoek op alle locaties uit via Vensters voor Verantwoording.

Leerlingen	Almere	Buitenpost	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Lelystad	Maartensdijk	Nijkerk	Sneek	Velp
2017-2018 – LAKS	6,9	7,2	7,0	6,7	7,2	6,7	6,8	6,4	7,1	6,8	7,8
2018-2019	6,6	-	6,8	7,1	-	-	6,6	6,5	7,0	-	7,7
2019-2020 – LAKS	6,9	7,0	7,0	7,0	6,9	6,7	6,8	6,4	7,3	7,0	7,7
2020-2021	6,4	6,5	5,8	6,6	6,7	6,0	7,3	6,1	6,5	6,4	6,6

Cijferoordeel tevredenheidsmeting leerlingen (scholenopdekaart.nl).

Punten waar leerlingen tevreden over zijn:

- De docenten/mentoren: Docenten weten veel van hun vak. Leerlingen kunnen bij hen terecht en docenten behandelen hen met respect.
- De hoeveelheid praktijk tijdens de lessen.
- Het gevoerde beleid op pesten.

Aandachtspunten die leerlingen voor de school noemen, zijn:

- ICT in het onderwijs.
- De mate waarin het onderwijs aansluit bij actualiteiten.
- Begeleiding richting een vervolgstudie.
- Faciliteiten als de beschikbaarheid van studieplekken en de schoonmaak van de toiletten.
- Het tijdig doorgeven van roosterwijzigingen.
- Informatie over afname van toetsen kan beter.
- De leerlingen zien ontwikkelkansen in het aanbieden van vakken op een ander niveau.

De resultaten van de tevredenheidsonderzoeken (LAKS Monitor of het onderzoek via Vensters voor Verantwoording) staan op de website Scholenopdekaart.nl. Locaties analyseren de resultaten om vast te stellen waar er verbetering zichtbaar is ten opzichte van het voorgaande jaar en waar er eventueel verbeteracties noodzakelijk zijn. Ze bespreken de locaties tevens met de leerlingenraden. De locaties nemen voor hen relevante verbeterpunten op in hun jaar- en teamplannen.

Vensters leerlingtevredenheid en monitoring sociale veiligheid

Schoolklimaat en veiligheid zijn in het schooljaar 2020-2021 gemeten onder alle Aeres VMBO-leerlingen (inclusief de Friese locaties) van leerjaar 1 t/m 4. De bron van deze resultaten is in 2021 het tevredenheidsonderzoek van Vensters voor Verantwoording. Gemiddeld scoort Aeres VMBO een 7,3 op schoolklimaat. De Friese locaties behalen een 7,1. Het landelijk

gemiddelde komt in 2021 op een 7,4 uit. Op veiligheid scoort Aeres VMBO gemiddeld een 9,3. De Friese locaties behalen gemiddeld een 9,2. Het landelijk gemiddelde komt in 2021 op een 9,3.

Aeres VMBO levert de resultaten via Vensters aan bij de Onderwijsinspectie en stelt ze tevens via scholenopdekaart.nl beschikbaar.

Resultaat ouders

Alle Aeres VMBO-locaties (inclusief de Friese locaties) zetten de digitale enquête van Vensters voor Verantwoording uit onder de ouders/verzorgers van leerlingen in het vmbo.

Het gemiddelde cijfer van ouders van Aeres-leerlingen is een 7,7 (2020: 7,6), wat 0,2 punt onder het landelijk gemiddelde ligt (7,9). Vier locaties scoren boven het landelijk gemiddelde, waarbij de locatie Velp het hoogste cijfer (8,2) behaalt (in 2020 was dit de locatie Nijkerk).

Ouders zijn over het algemeen tevreden over:

- De mate waarin het onderwijs aansluit bij het niveau van hun kind.
- De mate waarin ouders contact kunnen krijgen met de school.
- De mentor van hun kind.

Aandachtspunten die uit het onderzoek naar voren kwamen zijn:

- De mate waarin de school hen op de hoogte houdt van de vorderingen van hun kind.
- De mate waarin de school hun kind voorbereidt op wat hij/zijn later in de samenleving tegenkomt.

Ouders	Almere	Buitenpost	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Lelystad	Maartensdijk	Nijkerk	Sneek	Velp
2017-2018	8,1	-	7,6	8,1	-	-	7,9	7,4	8,0	-	8,3
2018-2019	7,9	-	8,2	8,2	-	-	7,9	7,5	8,2	-	8,4
2019-2020	-	-	7,7	7,6	-	-	8,2	8,1	8,5	-	7,6
2020-2021	8,0	7,7	6,9	7,2	7,8	7,4	8,0	7,8	8,0	7,7	8,2

Cijferoordeel tevredenheidsmeting ouders (scholenopdekaart.nl).

3.14.5 Overige kwaliteitsonderzoeken

Aeres VMBO neemt in 2021 niet deel aan overige kwaliteitsonderzoeken.

Naast onderzoeken naar leerling- en oudertevredenheid voeren de Friese locaties specifieke onderzoeken uit die dieper ingaan op onderwerpen uit het brede tevredenheidsonderzoek of voeren ze onderzoeken uit naar aanleiding van ontwikkelingen binnen de school en het onderwijs. Deze maatwerkenquêtes stellen de teams zelf of tot september 2021 het OnderwijsServicebureau vaak speciaal samen voor een bepaalde gelegenheid. Opbrengsten uit deze enquêtes zijn input voor locatie- en teamplannen.

3.15 Internationalisering Aeres VMBO

Aeres VMBO en Aeres MBO beschrijven in 2021 in een meerjarenbeleidsdocument een gemeenschappelijke basis voor internationalisering. Hiermee zet Aeres VMBO de lijn door om internationalisering een duidelijke plaats te geven en hierbij aan te sluiten op de sterk ontwikkelde focus daarop en het internationale profiel van heel Aeres.

De vmbo-locaties van Aeres hebben een eigen identiteit. Het groene profiel is de gemeenschappelijke kern. Elk van de elf locaties staat op een ander niveau wat betreft internationalisering. Ook de ambitie met betrekking tot internationalisering en de mogelijkheden tot internationalisering wisselen per locatie.

In het beleidsdocument staan doelen die richting geven aan het handelen van Aeres, rekening houdend met de specifieke kenmerken en kwaliteiten per school.

Resultaten 2021

Covid-19 heeft veel invloed op het implementeren en doorontwikkelen van internationalisering in het vmbo. De gezamenlijke overleggen met de coördinatoren van de verschillende vmbo-locaties starten weer op zodra er wat ruimte lijkt te komen. Centraal staat het uitwisselen van ervaringen en ideeën (ook binnen de covid-19-periode) en het vooruitkijken naar mogelijkheden op de verschillende thema's (internationalisation@home, e-Twinning), zodat de locaties na de covid-19-periode activiteiten weer snel kunnen oppakken. Binnen het talenonderwijs en maatschappijleer besteedt Aeres VMBO regulier aandacht aan internationale thema's en vraagstukken, maar ook verschillende projecten besteden hier aandacht aan. De locatie Sneek participeert in een KA2-project Save nature save your life, waarin duurzaamheid een belangrijk thema is.

De kerntaak van internationalisering in het onderwijs is dat alle leerlingen en medewerkers de kans krijgen zich internationaal

te oriënteren, op een wijze die past bij hun leerweg en interesses. Dit wordt gerealiseerd door:

- Het zichtbaar maken van internationalisering op de locatie.
- Het aanstellen van een coördinator internationalisering op iedere locatie.
- Het opstellen van een keuzemenu voor iedere locatie.
- Het uitwisselen van expertise en ideeën tijdens inspiratiesessies voor de teamleiders en coördinatoren.
- Het centraal aanvragen van een Erasmus-accreditatie (2021-2025) in lijn met genoemde doelen.
- Het jaarlijks aanvragen van subsidie middels de Erasmus+-accreditatie voor mobiliteitsactiviteiten in lijn met de doelen uit het meerjarenbeleidsplan.
- Het middels Erasmus+ geven van ruimte aan de verschillende locaties om in eigen tempo invulling te geven aan hun internationale doelen.

Plannen voor 2022 en verder

- Vmbo-locaties breiden expertise uit of bouwen expertise op door actieve participatie in Aeres-brede projecten of zelf geïnitieerde strategische partnerschapprojecten.
- Via Trackvogel (Aeres) kunnen vmbo-docenten buitenlandervaring opdoen, samen met Aeres-collega's. Die ervaring kunnen ze opdoen in projecten, werkreizen en excursies.
- Meedoen aan Erasmus+ KA2 strategische netwerkprojecten van Erasmus+.
- Verbinden vmbo- en mbo-activiteiten.

Voor lopende activiteiten [zie de locatie-eigen informatie op de websites van de locaties.](#)

3.16 Locatiespecifieke informatie

Om de horizontale dialoog verder te ondersteunen, staat er locatiespecifieke informatie op de websites van de locaties. Deze is via de zoekfunctie rechtsboven in het scherm te vinden. Kies als zoekterm jaarresultaten. Per locatie zijn allerlei details en wetenswaardigheden gegeven.

Aeres MBO

De indeling van het mbo-deel wijkt af van die van de andere aoc-delen. De reden daarvoor is de integrale opname van de resultaten van de Kwaliteitsagenda mbo 2019-2022.

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) maakt deel uit van Aeres en bestaat uit elf mbo-locaties verspreid over Noord- en Midden-Nederland: Almere, Barneveld, Buitenpost, Dronten, Emmeloord, Ede, Heerenveen, Leeuwarden, Nijkerk, Sneek en Velp. Ze verzorgen mbo-opleidingen voor het groene domein en trekken regionaal, maar ook landelijk leerlingen/studenten aan. De locatie Leeuwarden verzorgt samen met het Friesland College de opleiding MBO Life Sciences. Het mbo omvat zowel de 'traditionele' landbouw als de biologisch-dynamische landbouw (Warmonderhof). Aeres MBO verzorgt ook commerciële leertrajecten via de Aeres Training Centres voor de domeinen Agribusiness (Emmeloord/Dronten en Leeuwarden), International en Dier & Diergezondheid (Barneveld), Food (Ede) en Groen & Bloem (Velp en Leeuwarden).

Een overzicht van alle opleidingen staat in bijlage 7, tabel 1. Alle activiteiten vinden plaats binnen de gezamenlijke (strategische) kaders van Aeres (hoofdstukken 1 en 2) en Aeres AOC (§ 3.2).

Inhoud

3.17	Wat gebeurt er bij Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College mbo) in 2021?	83	3.23.2	Passend onderwijs en schoolmaatschappelijk werk (SMW)	107
3.18	Omgeving, visie en plannen Aeres MBO	83	3.23.3	Versterken arbeidsmarkttoetreding	109
3.18.1	Uitdagingen mbo (omgevingsfactoren)	83	3.23.4	Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers): stand van zaken mbo (25GV en 27xx)	110
3.18.2	(Onderwijs)visie, ambities en doelstellingen	84	3.23.5	Taal en rekenen	111
3.18.3	Toelatingsbeleid en BSA	84	3.24	Maatregelen KA-speerpunt 2: Gelijke kansen en doorstroom	112
3.18.4	(Strategische) plannen	84	3.24.1	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)	112
3.18.5	Continuïteitsparagraaf	85	3.24.2	Doorstroom	113
3.18.6	Horizontale dialoog	85	3.24.3	Examinering en bpv	115
3.19	Resultaten Aeres MBO	85	3.25	Maatregelen KA-speerpunt 3: Arbeidsmarkt van de toekomst	118
3.19.1	(Afstands)onderwijs tijdens covid-19-crisis	86	3.25.1	Organisatieontwikkeling en versterken onderzoek	118
3.19.2	Studentenpopulatie en studieresultaten	86	3.25.2	Excellentie	119
3.19.3	Aanbod opleidingen	88	3.26	Maatregelen KA-speerpunt 4: Groene profilering	121
3.19.4	Keuzedelen	89	3.26.1	Doorontwikkelingsprogramma's	121
3.19.5	Examenprocessen in control	91	3.26.2	Onderzoek binnen practoraten	127
3.19.6	Taal en rekenen	91	3.27	Regionale en landelijke innovatieprojecten Aeres MBO	129
3.19.7	Passende begeleiding	91	3.27.1	Regionaal Investeringsfonds (RIF)	130
3.19.8	Internationale activiteiten Aeres MBO	92	3.27.2	Flex mbo	131
3.19.9	Resultaten bedrijfsvoering (financiën, huisvesting, personeel en ICT)	92	3.27.3	Centra voor Innovatief Vakmanschap (CIV's)	131
3.20	Onderwijsontwikkeling: Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	93	3.27.4	Overige innovatieprojecten	132
3.20.1	NPO binnen reguliere financiering	93	3.28	Speerpunten Kwaliteitsagenda Nordwin College 2019-2022 (KA)	133
3.20.2	Aanvullende subsidies	96	3.28.1	Bestuursreflectie Nordwin College	133
3.21	Twee kwaliteitsagenda's mbo	101	3.29	Maatregelen KA-speerpunt 1: Jongeren in een kwetsbare positie	135
3.22	Speerpunten Kwaliteitsagenda Aeres MBO 2019-2022 (KA)	102	1.1.1	Kwetsbare jongeren	135
3.22.1	Bestuursreflectie Aeres MBO	103	3.29.1	Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers)	135
3.22.2	Betrokkenheid stakeholders	104	3.30	Maatregelen KA-speerpunt 2: Gelijke kansen en doorstroom	136
3.22.3	Reflectie op ontwikkelingen en resultaten Aeres MBO	104			
3.23	Maatregelen KA-speerpunt 1: Kwetsbare jongeren	106			
3.23.1	Toegankelijkheid en plaatsing	107			

3.30.1	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) en intake	136
3.30.2	Excellentie	137
3.31	Maatregelen KA-speerpunt 3: Opleiden voor arbeidsmarkt van de toekomst	137
3.31.1	Wendbaar vakmanschap	137
3.31.2	Innovatie	138
3.31.3	Professionalisering	139
3.31.4	Internationalisering	139
3.32	Maatregelen KA-speerpunt 4: Groene profilering	139
3.32.1	Duurzaam doen en denken	139
3.32.2	Duurzaam aanbod groen onderwijs (macrodoelmatigheid en portfoliobeleid)	141
3.33	Kwaliteitszorg Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College)	141
3.33.1	Proces kwaliteitszorg	141
3.33.2	Inspectie-onderzoek	142
3.33.3	Landelijk Kwaliteitsnetwerk MBO	143
3.33.4	Interne audits	143
3.33.5	Tevredenheid studenten, medewerkers en bedrijven	143
3.33.6	Schoolverlatersonderzoek	144
3.33.6	Klachten, bezwaren en incidenten	145
3.34	Locatiespecifieke informatie	145

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

Bijlage 7 geeft de onderbouwing van de cijfers.

3.17 Wat gebeurt er bij Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College mbo) in 2021?

Het mbo-deel van het Aeres AOC-jaarverslag heeft een afwijkende indeling als gevolg van de fusie. Dit komt door de KA-rapportages van Aeres MBO en Nordwin College mbo. In 2021 geven beide verdere invulling aan de Kwaliteitsagenda mbo 2019-2022, zoals vastligt in het Bestuursakkoord 2018-2022. Beide mbo-afdelingen dienen hun eigen KA's uit (zie § 3.22 t/m 3.32).

Aeres MBO staat in de Keuzegids mbo 2022 wederom op de eerste plaats. Het toezicht van de Onderwijsinspectie blijft voor de niet-Friese locaties ongewijzigd. Het traject van herstelopdrachten bij de Friese locaties naar aanleiding van het vierjaarlijks onderzoek uit 2018 rondt in april 2021 af en er is geen vervolgtoezicht. Per 1 augustus 2021 is het nieuwe waarderingskader van de Onderwijsinspectie van kracht. In het najaar van 2021 maakt het nieuwe kader kennis met elkaar, met het MT van Aeres AOC en de medewerkers van de stafdienst Onderwijs en Kwaliteit (O&K).

De covid-19-pandemie blijft de dagelijkse gang van zaken binnen Aeres MBO beheersen. In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) doet iedere mbo-locatie een schoolscan, brengt zo de achterstanden in kaart en werkt een plan van aanpak uit om deze achterstanden te repareren. De sociaal- emotionele problematiek van zowel studenten als docenten vraagt op dit moment van de teams de meeste aandacht.

Ondanks de gevolgen van de pandemie voor het onderwijs gaan er veel initiatieven wel door en pakken locaties projecten weer op. Aeres MBO Almere is volop bezig met diverse onderwijsvernieuwingen, zo krijgt de Green Drone Academy officieel erkenning en start de locatie met een opleiding Boomexpert, in samenwerking met het bedrijfsleven. Aeres MBO Barneveld krijgt de aangevraagde RIF-subsidie voor de ontwikkeling van een dierenontdekkpark toegewezen. De aanvraag betreft een publiek-private samenwerking met 34 partners en organisaties uit de diersector. Deze partners dragen bij aan het ontwikkelen van een praktijkleeromgeving om de professionele sociale en communicatieve vaardigheden van studenten tot een hoger niveau te brengen.

Met de benoeming van een tweede practor start het practoraat Dierenwelzijn en -gezondheid. Dit zal aannames over dierenwelzijn en -gezondheid onderzoeken. Het practoraat Kringlooplandbouw scherpt het practoraatsplan verder aan en de practor schrijft er een opiniestuk over in Dagblad van het Noorden en de Leeuwarder Courant.

En dan is er ook nog een wereldprimeur: een derdejaarsstudent Toegepaste biologie van de locatie Ede ontdekt tijdens haar

eindstage bij Naturalis in Leiden een nieuwe vlindersoort. De ontdekking levert een wetenschappelijke publicatie op, wat voor een mbo-student bijzonder is.

Een student van de locatie Aeres MBO Velp wordt online gekroond tot winnares Bloembinder en ontvangt de gouden medaille bij het alternatieve Nederlands kampioenschap Bloem, groen en styling.

Twee studenten van de locatie Almere schrijven het Zero Food Waste Kookboek en winnen hiermee de nationale MBO Challenge Voedselverspilling.

Nijkerker studenten van de opleidingen Hovenier gaan een samenwerking aan met de Soestdijk Academy. Op enkele locaties op het landgoed van Paleis Soestdijk inspecteren de hoveniers bomen op eventuele gebreken volgens de methode Visual Tree Assessment.

Om de positie van de Friese taal in het middelbaar beroepsonderwijs te versterken gaan de Friese locaties van Aeres een samenwerking aan met andere Friese instellingen. De ambities en doelen zijn onderdeel van het Taalplan Frysk 2030. Om de afspraken te bevestigen tekenen zij allemaal het convenant Mei-inoar sette wy de skouders ûnder it Frysk yn it middelber beropsûnderwiis.

De locatie Emmeloord ontwikkelt in samenwerking met het Aeres Innovation Centre in Dronten de nieuwe opleiding Landbouwmechanisatie mobiele werktuigen. Hiermee ontwikkelt de locatie een nieuwe doorlopende leerlijn naar het hbo.

3.18 Omgeving, visie en plannen Aeres MBO

Binnen de gezamenlijke kaders van Aeres en Aeres AOC bepaalt het mbo (incl. het voormalige Nordwin College mbo) zijn koers, die nauw aansluit op zijn specifieke uitdagingen en doelgroepen in de regio.

3.18.1 Uitdagingen mbo (omgevingsfactoren)

De belangrijkste ontwikkelingen waar het mbo mee te maken heeft, zijn:

- Aansluiting onderwijs op continu bewegende arbeidsmarkt (o.a. automatisering en robotisering).
- Demografische krimp en groenpluk.
- Bestaansrecht groene mbo staat onder druk.
- Wet- en regelgeving en andere externe eisen wijzigen soms in hoog tempo.

Zie ook de verklaring van de gezamenlijke aoc's, aan het einde van bijlage 7.

3.18.2 (Onderwijs)visie, ambities en doelstellingen

Visie

Aeres MBO wil instaan voor de vorming van jongeren en volwassenen, zodat zij met succes kunnen deelnemen aan de toekomstige samenleving.

Onderwijsvisie

Aeres MBO wil goed en inspirerend onderwijs realiseren, waarbij de driehoek student-locatie-bedrijfsleven (arbeidsmarkt) centraal staat. Samenwerking met allerlei partijen binnen en buiten Aeres en structurele innovatie zijn belangrijke pijlers om excellent onderwijs te realiseren. Aeres MBO biedt beroepsgericht onderwijs, waardoor studenten na hun diplomering als (startbekwame) beroepsbeoefenaars functioneren op het niveau van hun opleiding.

Ambities en doelstellingen van Aeres MBO

- Verzorgen van relevant, aantrekkelijk, actueel en kwalitatief hoogstaand onderwijs.
- Realiseren (macro)doelmatige opleidingenportfolio, dat aansluit bij de behoefte van de markt en de maatschappij.
- Ruimte geven aan excellentie.
- Goede borging van de onderwijskwaliteit.
- Realiseren financieel gezonde en efficiënte bedrijfsvoering.
- Actieve deelname van het bedrijfsleven aan het onderwijs. De relatie met het bedrijfsleven is uitgangspunt bij ontwikkelingen.
- Samenwerken met andere onderwijsinstellingen om ook voor kleine doelgroepen beroepsonderwijs te kunnen bieden.
- Uitbouwen bestaande profilering per regio, zoals techniek en organics in Dronten en voedsel en gezondheid in Almere. Waar mogelijk in samenwerking met de hogeschool, zodat er optimale doorlopende leerlijnen ontstaan.
- Integreeren internationalisering in onderwijs.
- Verbinding vinden en realiseren met andere Aeres-onderdelen.

3.18.3 Toelatingsbeleid en BSA

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Het toelatingsbeleid van Aeres MBO is gemeenschappelijk en gestandaardiseerd, doet recht aan de geldende wet- en regelgeving, voorziet in een zorgvuldige intake en wordt jaarlijks periodiek geëvalueerd. De Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB), de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO), de doorstroomregeling vmbo-beroepsonderwijs en de Wet vroegtijdige aanmelddatum voor en toelatingsrecht tot het mbo vormen het wettelijk kader van het toelatingsbeleid, dat in 2021 is aangepast.

- ▶ **Het toelatingsbeleid van Aeres MBO staat vermeld op de website van Aeres MBO.**

Intake

Aankomend studenten moeten voldoen aan de wettelijke vooropleidingseisen. Studenten die zich in 2020 en in 2021, in verband met covid-19, vóór 1 mei (is normaal 1 april) aanmelden, hebben toelatingsrecht indien zij deelnemen aan de verplicht gestelde intakeactiviteiten. Deze bestaan uit een kennismakingsgesprek en een AMN-test, op sommige locaties in samenhang met een quickscan. Afhankelijk van de studierichting kan de school nog andere intakeactiviteiten verplicht stellen.

Op basis van de testuitslag bepaalt de school of specifieke ondersteuning gewenst is. Dit overlegt zij met de student en in voorkomende gevallen met partners en/of ouders. Indien de school en de student extra ondersteuning overeenkomen, neemt de school dit op in de onderwijsovereenkomst (OOK).

Bindend studieadvies (BSA)

Iedere student krijgt in het eerste jaar van zijn opleiding een bindend studieadvies (BSA). Voor een eenjarige opleiding krijgt de student dit advies drie tot vier maanden na de start van de opleiding, voor een meerjarige opleiding is dit moment negen tot twaalf maanden na de start van de opleiding. Een bindend studieadvies heeft betrekking op de studievoortgang van de student en kan positief of negatief zijn. Bij een positief BSA kan de student zijn opleiding gewoon vervolgen. Bij een negatief BSA kan Aeres MBO de onderwijsovereenkomst ontbinden. In dat geval moet de student met de opleiding stoppen.

In 2021 geeft Aeres MBO in verband met covid-19 en de impact daarvan op studenten nauwelijks negatieve studieadviezen.

3.18.4 (Strategische) plannen

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) formuleert de onderstaande vier speerpunten en neemt ze op in de Kwaliteitsagenda mbo 2019-2022. Bij de fusie is afgesproken dat Aeres MBO en Nordwin College hun kwaliteitsagenda's uitdienen. Beide werken aan dezelfde speerpunten, maar leggen de accenten anders. Dit komt tot uitdrukking in de gekozen maatregelen. Zie voor meer informatie en resultaten ook § 3.22 Aeres MBO en verder in § 3.28 Aeres MBO, het voormalige Nordwin College mbo.

Speerpunt 1: Jongeren in een kwetsbare positie

- Toelating en plaatsing: er is sprake van een goed toelatingsbeleid en een gedegen intake, zodat de student begint aan een opleiding die past bij zijn of haar voorkeur, motivatie en capaciteiten en die een goede route is naar de arbeidsmarkt.
- Passend onderwijs en schoolmaatschappelijk werk: Aeres MBO biedt passend onderwijs aan, gericht op persoonlijke begeleiding en persoonlijke onderwijstrajecten binnen de mogelijkheden zoals omschreven in het Basis Ondersteuningsprofiel.
- Versterken arbeidsmarkttoetreding: de gediplomeerde uitstroom vindt binnen een redelijke termijn betaald werk en krijgt daarbij steun van Aeres MBO.

- Voortijdig schoolverlaters en verzuim: de uitvalpercentages dalen of blijven stabiel (indien streefpercentage is behaald).
- Taal en rekenen: alle studenten behalen bij de opleiding waarvoor ze ingeschreven staan het gewenste eindniveau Nederlands, Engels en rekenen.

Speerpunt 2: Gelijke kansen en doorstroom

- LOB: Aeres profileert zich met Talent voor groei. Ze daagt studenten uit om succesvol in het mbo in te stromen of door te stromen naar een vervolgopleiding of baan die past bij hun ambities en talenten. Dit doet ze door zorg en aandacht aan de studenten te besteden en hun zelfstandigheid te bevorderen.
- Doorstroom: Aeres draagt bij aan soepele overgangen in de groene beroepskolom, zowel binnen als buiten Aeres, zodat het aandeel doorstroom stijgt.
- Examinering en bpv: Aeres staat voor kwaliteit van het primair proces van onderwijs en bpv. Examens zijn van onbetwiste kwaliteit en de buitenwereld heeft vertrouwen in de examenprocessen.

Speerpunt 3: Arbeidsmarkt van de toekomst

- Organisatieontwikkeling: het onderwijspersoneel beschikt over up-to-date vakkennis en vaardigheden en over de tools en houding om deze over te brengen in het onderwijsleerproces, onder andere door het stimuleren van een onderzoekende en lerende houding en wendbaar vakmanschap. Talent en potentieel van personeel worden optimaal benut en ontwikkeld.
- Onderwijsontwikkeling: innovatie en internationalisering krijgen ruim de aandacht.
- Excellentietrajecten: Aeres profileert zich met Talent voor groei: het lerende individu is uitgangspunt. Aeres stimuleert de ontwikkeling van het talent van studenten en daagt ze uit om door te groeien om hun talenten te ontplooiën.

Speerpunt 4: Groene profilering

Doorontwikkelen programma's (inclusief Leven Lang Ontwikkelen) en aandacht voor duurzaamheid: opleidingen van Aeres MBO reageren snel en wendbaar op de dynamiek van de arbeidsmarkt in het groene domein en de behoeften van studenten (inclusief volwassenen). Dit leidt tot een verbetering van het arbeidsmarktperspectief van studenten en een doelmatiger opleidingsaanbod.

3.18.5 Continuïteitsparagraaf

Aeres MBO is verplicht continuïteitsinformatie op te nemen op het niveau van het bevoegd gezag. In het geval van Aeres MBO is dat op Aeres-niveau. De informatie staat daarom in § 2.5 en is niet toegespitst op Aeres MBO. In het locatieoverstijgende mbo-beleidsoverleg is de continuïteit een regelmatig terugkerend onderwerp. Zo wil Aeres MBO onder meer de continuïteit waarborgen door de marktpositie te versterken.

3.18.6 Horizontale dialoog

Binnen de gezamenlijke kaders (zie § 3.2) heeft iedere locatie haar eigen aanpak voor de horizontale dialoog met leerlingen, studenten, ouders, stagebieders, lokale en regionale overheden en andere (maatschappelijke) relaties en algemeen belangstellenden. Iedere locatie organiseert informatie- en ouderavonden en geeft geregeld nieuwsbrieven uit. Er zijn ouder(advies)- en deelnemersraden en themabijeenkomsten (o.a. rondetafelgesprekken). De medewerkers hebben toegang tot de Aeres-structuur van medezeggenschap (§ 12.14).

► Op de website van iedere mbo-locatie staat een speciaal jaaroverzicht van die locatie.

Aeres MBO neemt deel aan verschillende (tevredenheids) onderzoeken en werkt mee aan externe themaonderzoeken die bijdragen aan de rapporten van de Onderwijsinspectie, de JOB-monitor en onderzoek onder gediplomeerde schoolverlaters van DUO Onderwijsonderzoek & Advies. Aeres MBO analyseert de resultaten van deze onderzoeken en kijkt waar verbetering nodig en mogelijk is.

Aeres MBO heeft een klantgerichte benadering en wordt gewaardeerd voor de wijze waarop zij anticipeert op samenwerking en innovatie en inspeelt op nieuwe kennis en productmarktcombinaties. Zij onderhoudt contacten met onder meer de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), de MBO Raad, Groen Kennisnet en gemeentelijke (onderwijs)platforms. Vanuit locaties zijn er contacten met het bedrijfsleven, toeleverende en afnemende scholen en werkgevers in de regio en overheden. Aeres MBO werkt samen binnen de volgende Regionale Meld- en Coördinatie regio's (RMC's): regio 14 (Arnhem/Nijmegen), regio 16 (Eem en Vallei), regio 18 (Flevoland), regio 19 (Utrecht), regio 05 Zuidwest Friesland, regio 04 Friesland-Noord en regio 06 Friesland-Oost.

Aeres MBO neemt deel aan het samenwerkingsverband Het Groene Lyceum (HGL) en aan drie onderzoeken van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO).

3.19 Resultaten Aeres MBO

De onderstaande resultaten dragen bij aan de strategische ambities Focus op (beroeps)onderwijs en Duurzame kwaliteit uit het meerjarenplan (zie § 3.2), het Kwaliteitsplan Aeres MBO 2019-2022 (§ 3.22 t/m § 3.27) en het Kwaliteitsplan Nordwin College 2019-2022 (§ 3.28 t/m § 3.32).

Aeres MBO en Nordwin College (tot 2020) zijn te vinden op de website www.mbotransparant.nl. Deze website geeft informatie over de indicatoren jaarresultaat, diplomaresultaat, voortijdig schoolverlaters, tevredenheid, personeelskosten en financiële gegevens. Feiten en cijfers over de prestaties zijn te vergelijken met die van andere roc's, aoc's en vakinstellingen. De gegevens zijn afkomstig van DUO, de Onderwijsinspectie en de JOB-monitor.

Resultaten en de voortgangsrapportages kwaliteitsagenda

In verband met de eis om de voortgangsrapportage van de kwaliteitsagenda (KA) integraal op te nemen in het jaarverslag zijn een deel van de items die in deze en andere paragrafen thuishoren, verplaatst naar die rapportages (§ 3.22 t/m § 3.32). Daarmee komen resultaten en onderwijsontwikkeling van bepaalde onderwerpen bij elkaar te staan.

Nu de instellingenfusie van Aeres AOC en Nordwin College een feit is, matchen beide waar mogelijk de activiteiten en

trekken daarna samen op. Als dit geen gevolgen heeft voor de verantwoording van de KA's zijn de gegevens van beide samengevoegd in het algemene gedeelte of binnen de KA van Aeres MBO.

Er staan overall verwijzingen. Het onderstaande overzicht geeft aan wat nu waar staat.

Resultaat/onderwerp	Plaats in algemeen of KA Aeres MBO	Plaats in algemeen, in KA Aeres MBO of KA Nordwin College
Toelating en intake	§ 3.18.3 en KA-speerpunt 1, § 3.23.1	In tekst KA Aeres MBO, § 3.23.1
Aanbod opleidingen	§ 3.19.3	In tekst Aeres MBO, § 3.19.3
Keuzedelen	§ 3.19.3	In tekst Aeres MBO, § 3.19.3
Doorstroom	KA-speerpunt 2, § 3.24.2	In tekst KA Aeres MBO, § 3.24.2
Examenprocessen in control	KA-speerpunt 2, § 3.24.3	In tekst Aeres KA MBO, § 3.24.3
Taal en rekenen	KA-speerpunt 1, § 3.23.5	In tekst Aeres KA MBO, § 3.23.5
Passende begeleiding: passend onderwijs en SMW, toelating en vsv'ers	KA-speerpunt 1, § 3.23.2, § 3.23.1 en § 3.23.4	KA NC Speerpunt 1, § 3.29.1 en § 3.29.2
Passende begeleiding: LOB, doorstroom	KA-speerpunt 2, § 3.24.1 en § 3.24.2	KA NC Speerpunt 2, § 3.30.1
Excellentie	KA-speerpunt 3, § 3.25.2	In tekst Aeres KA MBO, § 3.25.2
Resultaten bedrijfsvoering	§ 3.19.6	In tekst Aeres MBO, § 3.19.6
Regionale en landelijke innovatieprojecten	KA-speerpunt 4, § 3.27 e.v.	KA NC Speerpunt 3, § 3.31.2

3.19.1 (Afstands)onderwijs tijdens covid-19-crisis

De beperkende covid-19-maatregelen raken het onderwijs in 2021 opnieuw. De scholen sluiten de eerste maanden van het jaar en verzorgen afstandsonderwijs. Voor jongeren in een kwetsbare positie en voor praktijklessen en -examens is de school wel open. De laatste weken van het jaar sluit de overheid de scholen opnieuw. Dit heeft net als in 2020 grote impact op de studenten en docenten. De impact is merkbaar in achterstanden op zowel generieke als beroepsgerichte onderdelen (cognitief en op het niveau van vaardigheden). Door de maatregelen is er een toename in sociaal-emotionele problematiek onder jongeren. De achterstanden en de sociaal-emotionele problematiek vertalen zich onder meer in een afgenomen motivatie voor de opleiding en een toename van de ondersteuningsbehoefte van studenten.

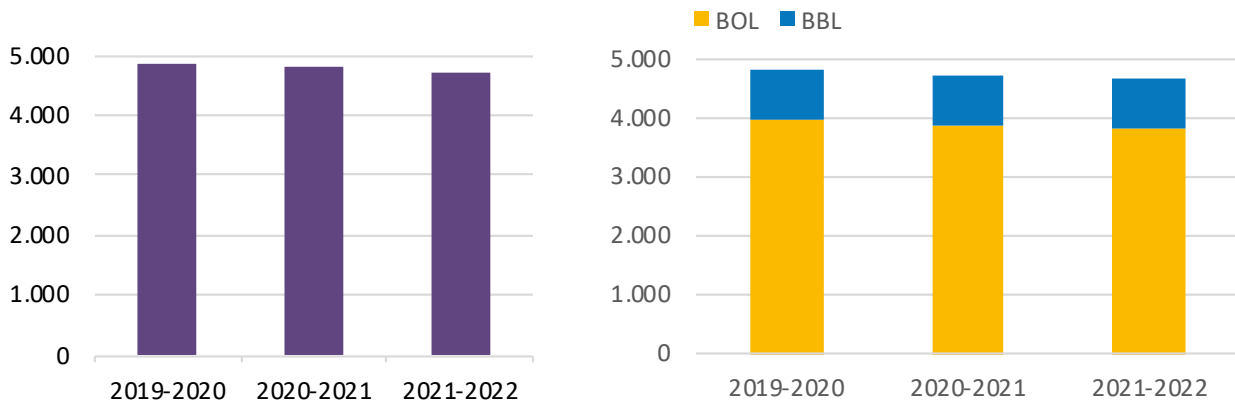
De overheid lanceert in 2021 het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) om de bovenstaande problematieken tegen te gaan. Daarnaast stelt ze diverse doelsubsidies open die scholen kunnen inzetten om achterstanden bij studenten in

te lopen. Aeres stelt in 2021 een taskforce in om de locaties te begeleiden in de planvorming en -uitvoering in de tweede helft van het jaar. Ter ondersteuning van de locaties bij het verzorgen van afstandsonderwijs stelt ze i-coaches op alle locaties aan.

3.19.2 Studentenpopulatie en studieresultaten

Op 1 oktober 2021 telt Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College mbo) in totaal 4.689 studenten (4.791 in 2020 en 4.854 in 2019). Barneveld is veruit de grootste mbo-locatie (1.951 studenten), Buitenpost de kleinste (49 studenten). Het totale aantal bol-studenten is 3.808 (3.971 in 2020 en 3.992 in 2019) en het aantal bbl-studenten is 881 (820 in 2020 en 833 in 2019). Zie bijlage 7, tabel 4 voor de uitsplitsing naar locaties. In totaal stromen er 1.619 studenten in (1.795 in 2020 en 1.774 in 2019) in 2021.

De kleinschaligheid van de Aeres MBO-locaties zorgt dat de menselijke maat herkenbaar is.

Grafieken 3.2 Aantallen studenten Aeres MBO en uitgesplitst naar bol- en bbl-studenten

Trends rond verwachte studentaantallen (§ 2.5.2) zijn gebruikt bij het opstellen van het strategische beleid, de meerjarenbegroting (§ 2.5.4) en de visie op onderwijsontwikkeling (zie § 3.2, § 3.18.2, § 3.20, § 3.22 en § 3.28).

Onderwijsopbrengsten

De onderwijsopbrengsten geven cijfers weer van de afgelopen jaren en het verslagjaar tot nu toe. Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) heeft geen zwakke of zeer zwakke opleidingen.

Er is in 2021 geen beschikking ontvangen voor instroom van nieuwkomers in het mbo.

Schooljaar	2018-2019 Aeres MBO	2018-2019 Nordwin College mbo	2019-2020 Aeres MBO	2019-2020 Nordwin College mbo	2020-2021 Aeres MBO	2020-2021 Nordwin College mbo
Jaarresultaat (JR) Aeres	74,4%	80,0%	75,8%	74,3%	76,4%	77,4%
JR alle aoc's	74,2%	74,2%	73,7%	73,7%	nb	nb
Diplomaresultaat (DR) Aeres	74,4%	80,2%	75,0%	74,4%	76,4%	78,4%
DR alle aoc's	74,5%	74,5%	73,9%	73,9%	nb	nb
Jaarresultaat	Norm					
	Niv. 2: 67%	71,3%	78,2%	75,4%	70,9%	75,2%
	Niv. 3: 68%	73,9%	80,4%	72,8%	75,0%	76,6%
	Niv. 4: 68%	76,3%	81,2%	78,2%	76,0%	76,5%
Diplomaresultaat	Norm					
	Niv. 2: 45,2%	64,1%	74,0%	68,2%	66,4%	68,2%
	Niv. 3: 67,3%	75,1%	80,7%	74,0%	75,7%	77,3%
	Niv. 4: 67,3%	78,3%	84,4%	79,2%	73,4%	77,8%

Jaar- en diplomaresultaat Aeres MBO en Nordwin College mbo.

Bronnen: cijfers uit DPO-rapportage Aeres MBO. De Nordwin-informatie komt uit Qlikview/Eduarte.

(Landelijke aoc-cijfers 2020-2021 nog niet beschikbaar op MBO Transparant.)

Eind juli 2021 maakt de Onderwijsinspectie de definitieve resultaten van de instelling als geheel bekend over het schooljaar 2019-2020 via het digitale Internet Schooldossier (ISD). Dit zijn tevens de resultaten die de inspectie gebruikt bij het uitvoeren van haar risicoanalyse en voor het bepalen van het toezicht in het schooljaar 2021-2022.

Omdat er vorig jaar sprake was van een daling van de resultaten, werd gedacht dat dit mogelijk een gevolg zou

kunnen zijn van de covid-19-crisis. Echter, nu de resultaten van beide instellingen over de brede linie een stijgende lijn laten zien ondanks covid-19, kan Aeres MBO deze conclusie niet bekrachtigen. Wel is er het afgelopen jaar veel extra inzet geweest op de begeleiding van studenten, contactmomenten met de mentor en waar mogelijk zijn studenten een dag in de week naar school gehaald. Inzet van het mentoraat, investeringen van ondersteuningsgelden en verbeteringen en

investeringen in het onderwijsprogramma hebben tot betere resultaten geleid.

Verbeteren onderwijsrendementen

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) stuurt actief op het verbeteren van haar rendement via zowel een projectmatige als een structurele aanpak. Hier ligt een zeer sterke verbinding met de kwaliteit en professionalisering van medewerkers, maar ook met het realiseren van bepaalde voorzieningen in de school (gespecialiseerde ondersteuning, aanpassen van intake, sturen op digitale geletterdheid en ICT-vaardigheden, zichtbare praktijkgerichtheid e.d.)

Docenten gaan met elkaar in gesprek over het bevorderen van het leren en voelen zich hier verantwoordelijk voor, waarbij ook het gebruik en het analyseren van data toenemen. De locaties delen hierbij ook kennis en ervaring onderling. Waar mogelijk wijst Aeres MBO budgetten rechtstreeks toe aan individuele locaties en zet deze daarmee direct in voor de kwaliteitsverbetering van het primaire proces. Ook de Kwaliteitsagenda mbo stuurt aan op up-to-date vakkennis en vaardigheden en tools en op de houding die docenten nodig hebben om deze te kunnen overbrengen in het onderwijsleerproces, onder andere door het stimuleren van een onderzoekende en lerende houding.

Extern rendement

Aeres MBO doet nog geen gericht onderzoek naar extern rendement (mate van succes in het beroep of de vervolgopleiding na kwalificering in het mbo). Dergelijke initiatieven liggen er wel op locatieniveau en de resultaten daarvan zetten de locaties in bij informatieavonden en open dagen. Aeres MBO neemt wel deel aan het jaarlijkse Schoolverlatersonderzoek van DUO Onderwijsonderzoek & Advies (zie § 3.33.6).

3.19.3 Aanbod opleidingen

Het aanbod (portfolio) van Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) bestaat in 2021 uit 66 mbo-opleidingen van niveau 1 tot en met niveau 4 op basis van 45 mbo-kwalificaties. Zie bijlage 7, tabel 1. Overzicht mbo-opleidingen en uitvoeringslocaties. Deze paragraaf licht de aanpak rond het aanbod en de macrodoelmatigheid toe waar Aeres MBO op opleidings- of locatieniveau, school- en sectoraal niveau aan werkt.

Sommige locaties voeren niveau 1 voornamelijk uit voor eigen vmbo-leerlingen of op aanvraag van bijvoorbeeld een school voor praktijkonderwijs of een SW-bedrijf. De Friese locaties voeren niveau 1 en 2 uit vanuit de vmbo-locaties. In het kader van het stimuleren van LLO werkt Aeres MBO bij wijze van pilot met het uitvoeren van delen van de entreeopleiding in de derde leerweg. De locatie Velp participeert in deze landelijke pilot Praktijkleren met de praktijkverklaring in het MBO.

De Friese locaties onderzoeken, onder meer vanwege de krimp, de scholingsbehoefte aan zowel regulier leren als aan

scholing in het kader van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO). Met deze inzichten wil Aeres MBO geïntegreerde leerroutes, maar ook flexibele modules om de vraag naar bijscholing te beantwoorden.

De Friese locaties werken sinds 2019 ook samen aan het onderwijsconcept PAS-groen. PAS-groen staat voor praktijk, arbeid en scholing in de groene sector en is bedoeld voor de praktisch ingestelde student die de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo heeft gevolgd. PAS-groen bestaat uit drie dagen stage en twee dagen school. Andere nieuwe elementen zijn bijvoorbeeld Leren in de Praktijk (LiP), waarbij studenten echte opdrachten van het bedrijfsleven in het bedrijf en/of op school uitvoeren, en het vergroten van het eigenaarschap en zelfstandigheid bij studenten.

Uren

Alle door Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) verzorgde opleidingen voldoen aan de wettelijk vastgestelde docentbegeleide onderwijstijd en bpv-uren zoals gegeven in artikel 7.2.7 van de WEB.

Aeres MBO maakt bij één opleiding op de locatie Barneveld gebruik van de mogelijkheid om af te wijken van deze inrichtingsnorm. De Centrale Studentenraad heeft hier in 2020 mee ingestemd en er zijn in 2021 geen redenen om deze afwijking terug te draaien. Het betreft de opleiding Medewerker paardenhouderij, op basis van de kwalificatie Medewerker diervverzorging (25580). Het eerste cohort start met een onderwijsprogramma dat uitgaat van drie dagen bpv en twee lesdagen. De ervaringen zijn positief. De sfeer en het leer- en werkklimaat in de klas zijn goed en zeker beter dan in de klassen in de oude opzet.

Zorgplicht arbeidsmarktperspectief en doelmatig aanbod

Mbo-instellingen moeten zorgen voor een arbeidsmarktrelevant en een op die markt afgestemd opleidingsaanbod (Beleidsregel macrodoelmatigheid). Concreet houdt dit in dat instellingen opleidingen aanbieden die zijn afgestemd met regionale partners in UWV-regio's, of met sectorale partners voor opleidingen met een landelijk(e) dekking/verzorgingsgebied. Arbeidsmarktrelevant houdt bovendien in dat studenten na afstuderen binnen een redelijke termijn een betaalde baan op het niveau van de gevolgde opleiding kunnen vinden.

Starten en stoppen opleidingen

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) verwerkt haar zorgplicht in het portfolio-beleid. Bij voornemens om opleidingen te starten of te stoppen voert zij een doelmatigheidsanalyse uit. In de analyse kijkt de school naar de arbeidsmarktrelevantie, de betaalbaarheid, het strategisch belang en de afstemming met belanghebbenden in de regio/sector. Op basis van onderzoek van interne en externe bronnen komt een conclusie over de opleiding tot stand. Na presentatie van de uitkomsten krijgt een locatie de opdracht om een opleiding af te bouwen, te innoveren of voort te zetten. In 2021 voert Aeres MBO doelmatigheidsanalyses van de volgende opleidingen uit en bespreekt ze:

1. Voeding- en leefstijladviseur (26024) – experimentele cross-over opleiding – locatie Ede.

2. Adviseur duurzame leefomgeving (26009) – experimentele cross-over opleiding – locatie Ede.
3. Retailmedewerker (25808) – locatie Almere
4. Basistechnicus voertuigen en mobiele werktuigen (25668) – locatie Dronten.
5. Allround technicus voertuigen en mobiele werktuigen – (25669) – locatie Dronten.
6. Technisch specialist voertuigen en mobiele werktuigen – (25670) – locatie Dronten.

Ad 1 Voeding- en leefstijladviseur

De locatie Ede doet op grond van de regeling cross-over kwalificaties een aanvraag bij DUO om per 1 augustus 2022 te starten met de experimentele cross-over kwalificatie Voeding- en leefstijladviseur. Deze kwalificatie is gericht op het snijvlak van diëtik, leefstijl en voedingsadvies vanuit de levensmiddelenindustrie. Uit de analyse blijkt dat er voldoende werkgelegenheid lijkt te zijn voor afgestudeerden van deze opleiding. De locatie doet de aanvraag bij DUO na een positief advies vanuit het mbo-directieoverleg en het bestuur, met medewerking van het regionale bedrijfsleven. De locatie verwacht een terugkoppeling in het voorjaar van 2022.

Ad 2 Adviseur duurzame leefomgeving

De locatie Ede doet op grond van de regeling cross-over kwalificaties een aanvraag bij DUO om per 1 augustus 2022 te starten met de experimentele cross-over kwalificatie Adviseur duurzame leefomgeving. Deze kwalificatie is gericht op het snijvlak van werken in het sociale domein, bebouwde omgeving en omgevings- en landschapskennis vanuit de groene sector gericht op het verduurzamen van (stedelijke) omgevingen. Uit de analyse blijkt dat er voldoende werkgelegenheid lijkt te zijn voor afgestudeerden van deze opleiding. De locatie doet de aanvraag bij DUO na een positief advies vanuit het mbo-directieoverleg en het bestuur, met medewerking van het regionale bedrijfsleven. De locatie verwacht een terugkoppeling in het voorjaar van 2022.

Ad 3 Retailmedewerker

De locatie Almere start in het schooljaar 2020-2021 met een doorlopende leerroute, gebaseerd op het eerdere experiment met de Vakmanschapsroute. Hierbij tracht zij om een doorlopende leerlijn te ontwikkelen van de basisberoepsgerichte leerweg in het vmbo naar mbo niveau 2. De locatie wil voor de mbo-component van deze leerroute onder andere inzetten op de opleiding tot Retailmedewerker, vooral gericht op werken in de groene detailhandel. Naar verwachting kunnen de eerste studenten in deze kwalificatie in Almere vanuit de doorlopende leerroute (voormalige Vakmanschapsroute) starten per schooljaar 2022-2023.

Ad 4, 5 en 6 Opleidingen mobiele techniek, niveau 2, 3 en 4

De locatie Emmeloord-Dronten wil het bol-aanbod gericht op agrarische techniek versterken op niveau 2, 3 en 4. Vanuit de bestaande opleiding agrarisch loonwerk leidt de locatie nu op voor het werken **met** machines. In samenwerking met Aeres Tech, Aeres Hogeschool Dronten en de brancheverenigingen Cumela en FME onderzoekt ze het opstarten van een opleiding gericht op het werken **aan** landbouwmachines.

Uit de doelmatigheidsanalyse blijkt dat er voldoende kansen op werk zijn om de opleiding te starten. Het starten in de Noordoostpolder is niet wenselijk vanuit het oogpunt van (macro)doelmatige spreiding van uitvoeringsplaatsen van deze technische opleidingscodes. In afstemming met andere mbo-instellingen positioneert Aeres MBO daarom de opleiding in Dronten. De locatie heeft een positief advies op dit besluit ontvangen van het mbo-directieoverleg, van het bestuur en van omliggende mbo-instellingen.

Bestuurlijke afstemming

Voor het bepalen van de arbeidsmarktrelevantie van opleidingen vindt overleg plaats in aoc-verband en in de bestuurlijke regionale overleggen Noordelijk overleg en Gelders mbo-overleg. Het bevoegd gezag spreekt bovendien op sectorniveau met het georganiseerde beroepenveld en de (landelijke) overheid over de toekomst van het groene mbo. Aeres is deelnemer aan de Groene Tafel, waaraan alle onderwijsinstellingen van het groene onderwijs en het ministerie van LNV deelnemen. Ook is er afstemming met relevante brancheverenigingen (LTO Nederland, VHG, VBW, Dibevo en andere) over de strategische koers van opleidingsprogramma's. In overleg op sectoraal of landelijk niveau spreken betrokken partijen over het doelmatig organiseren van opleidingen, maar ook over kansen of bedreigingen voor (potentiële) deelnemers van deze opleidingsrichtingen.

Zorgplicht arbeidsmarktinformatie

Naast de hierboven toegelichte zorgplicht voor een arbeidsmarktrelevant opleidingsaanbod moeten de instellingen ook zorgen voor relevante informatie voor potentiële studenten. Aeres MBO gebruikt de website om aan deze zorgplicht te voldoen. Het grootste deel van de informatie staat op de opleidingenpagina onder het kopje Feiten en cijfers. Het onderdeel arbeidsmarktperspectief toont de opgestelde SBB-studiebijsluiters.

Voor het onderdeel examinering is er een verwijzing naar het algemene stukje tekst over examinering op de Aeres MBO-website. Bij het onderdeel kwaliteit staat informatie over de studenttevredenheid vanuit de JOB-enquête en een link naar de site van de Onderwijsinspectie. Daar staat informatie over de Staat van de instelling (zoeken op Aeres MBO of Nordwin College en dan op middelbaar beroepsonderwijs).

3.19.4 Keuzedelen

De Aeres MBO-locaties (incl. het voormalige Nordwin College) werken voor het ontwikkelen van lesmateriaal en examens voor de beroepsgerichte keuzedelen (verdiepende of verbredende keuzedelen) samen met partners in de sector (bedrijfsleven en andere aoc's). Voor generieke keuzedelen kiest de school in de meeste gevallen voor het inkopen van examens. Groene Norm ontwikkelt de examens voor de beroepsgerichte keuzedelen. Resultaten voor keuzedelen maken met ingang van cohort 2020-2021 deel uit van de slaag-zakregeling.

In bijlage 7, tabel 2 is een overzicht opgenomen van de aangeboden keuzedelen per locatie. In 2021 biedt Aeres MBO 115 unieke keuzedelen aan.

In deze paragraaf staat hoeveel mbo-studenten kiezen voor niet-gekoppelde keuzedelen, het aantal verzoeken dat is toe- en afgewezen en hoeveel deelnemers een ander keuzedeel moeten kiezen omdat het gekozen keuzedeel om doelmatigheidsredenen niet is gestart. Tot slot geeft de paragraaf inzicht in de wijze waarop Aeres MBO borgt dat het keuzedeel niet samenvalt met onderdelen van de kwalificatie.

Niet-gekoppelde of geschrapte keuzedelen

Een student kan een keuzedeel volgen dat niet gekoppeld is aan het kwalificatiedossier behorend bij de opleiding die de student volgt, zolang dit keuzedeel deel uitmaakt van het totale aanbod van keuzedelen van Aeres (artikel 7.2.7, tiende lid, van de WEB).

Er zijn in 2021 geen keuzedelen geschrapt om doelmatigheidsredenen. Wel zijn er door covid-19 keuzedelen niet gestart of afgemaakt. De tijd die de docenten en studenten in de uitvoering van die keuzedelen hadden moeten investeren, had ten koste kunnen gaan van de kwaliteit van het onderwijs voor het kwalificerend curriculum. Dit is in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving in verband met de afwijkende examinering 2021 (§ 3.24.3).

Aeres MBO-studenten kunnen een verzoek indienen voor het volgen van een niet-gekoppeld keuzedeel via een hiervoor ontwikkeld formulier, dat opvraagbaar is bij de teamleider van de opleiding die de student volgt. In 2021 versimpelt Aeres de procedure rondom het verzoeken van het volgen van niet-gekoppelde keuzedelen. Voortaan ligt de overlapcheck op locatieniveau en niet meer bij de centrale stafdienst. Deze controle vertraagde in de praktijk het proces zonder dat dit invloed had op de kwaliteit van de beoordeling. De versimpeling vermindert de administratieve druk op de teams.

In de onderstaande tabel is een overzicht gegeven van het aantal verzoeken dat per locatie is gehonoreerd voor het volgen van een niet-gekoppeld keuzedeel. De verzoeken zijn toegekend nadat is gekeken of de keuzedelen niet overlappen met de kwalificatie waar de student op staat ingeschreven, er geen organisatorische bezwaren zijn en het betreffende keuzedeel opgenomen is in het destijds actuele aanbod keuzedelen van de instelling. In totaal zijn 76 verzoeken van studenten ontvangen en toegekend. Er zijn geen verzoeken afgewezen.

Keuzedeel	Locatie	Aantal verzoeken
Agrarisch loonwerk	Barneveld	1
Arbo, kwaliteitszorg en hulpverlening geschikt voor niveau 3	Barneveld	3
Bedrijfseconomie	Barneveld	2
Besluit houders van dieren - Herpeten	Almere	2
Besluit houders van dieren - Hond en Kat	Barneveld	1
Dak- en gevelbegroening geschikt voor niveau 3	Velp	1
Duurzaamheid in het beroep C	Velp	3
Duurzaamheid in het beroep D	Velp	9
Engels A2/B1	Emmeloord	1
Houder van overige zoogdieren	Barneveld	3
Houder van vogels	Barneveld	1
Innovaties in het beroep geschikt voor niveau 2	Barneveld	1
Innovaties in het beroep geschikt voor niveau 3	Barneveld	2
Innovaties in het beroep geschikt voor niveau 2	Life Sciences	1
Internationaal I	Velp	1
Landbouwhuisdieren	Barneveld	5
Landbouwhuisdieren	Leeuwarden	1
Ondernemend gedrag geschikt voor niveau 1-2	Life Sciences	1
Ondernemend gedrag geschikt voor niveau 1-2	Barneveld	1
Ondernemend gedrag geschikt voor niveau 3-4	Velp	1
Ondernemerschap mbo	Barneveld	2
Organiseren evenement of educatie	Barneveld	1
Paardenkliniek	Barneveld	1
Technische microbiologie	Life Sciences	2

Keuzedeel	Locatie	Aantal verzoeken
Terreinbeheer door schaapherders	Leeuwarden	2
Uitvoeren proefdierhandelingen	Barneveld	5
Veehouderijspecialisatie, geschikt voor niveau 2	Barneveld	1
Veehouderijspecialisatie, geschikt voor niveau 3	Barneveld	5
Veehouderijspecialisatie, geschikt voor niveau 4	Barneveld	2
Verdieping diergedrag, dierenwelzijn en ethiek geschikt voor niveau 2	Leeuwarden	2
Verdieping diergedrag, dierenwelzijn en ethiek geschikt voor niveau 3	Barneveld	2
Verdieping diergedrag, dierenwelzijn en ethiek geschikt voor niveau 4	Barneveld	2
Verdieping vachtverzorging	Barneveld	1
Verpakken van levensmiddelen	Life Sciences	5
Vorbereiding hbo	Velp	1
Werken op de internationale arbeidsmarkt	Barneveld	1

Er komen vier verzoeken van studenten om een keuzedeel te volgen dat in het aanbod zit van een vergelijkbare opleiding op een andere uitvoeringslocatie dan die waar de student de opleiding volgt. Ook in dit geval is het uitgangspunt dat Aeres MBO ieder verzoek honoreert, tenzij er sprake is van organisatorische bezwaren of ondoelmatige overlap met de kwalificatie. Ze honoreert alle verzoeken omdat van beide geen sprake was.

Keuzedeel	Locatie	Aantal verzoeken
Cultuurtechniek	Emmeloord	3
Specialisatie technische werken in het groen	Velp	1

3.19.5 Examenprocessen in control

Al in de voorbereiding van de fusie is besloten dat Nordwin College na de institutionele fusie mee zou gaan in de examenstructuur van Aeres MBO. De aanpak van beide instellingen was nagenoeg gelijk. De resultaten en onderwijsontwikkeling rond dit onderwerp zijn daarom samengevoegd en staan in de KA Aeres MBO in § 3.24.3.

3.19.6 Taal en rekenen

Het voormalige Nordwin College heeft geen gegevens bijgehouden voor deze onderwerpen. Zij gaan daarom nu mee in de werkwijze van Aeres MBO. Deze is beschreven in de KA Aeres MBO, zie § 3.23.5.

3.19.7 Passende begeleiding

Passende begeleiding omvat een scala aan maatregelen om studenten een goede start en goede begeleiding tijdens hun

opleiding te geven. Het gaat om passend onderwijs, toelating, LOB, doorstroom en het voorkomen van voortijdige uitval. Passend onderwijs komt terug in de beide KA's: voor Aeres MBO in § 3.23.2, voor Nordwin College in § 3.29 en § 3.30. Het gezamenlijk beleid voor toelating staat in § 3.18.3 en het komt expliciet terug in de KA Aeres MBO (§ 3.23.1). De LOB staat in beide KA's: voor Aeres MBO in § 3.24.1, voor Nordwin College in § 3.30.1. Doorstroom staat in de KA Aeres MBO in § 3.24.2. Nordwin College sluit aan bij de daarin gekozen werkwijze. De tekst voor dat onderdeel staat dan ook in de Aeres MBO-paragraaf en is aangevuld met de projecten van Nordwin College.

Voortijdig schoolverlaters

Dit zijn de resultaten van Aeres MBO (inclusief het voormalige Nordwin College). De uitgesplitste resultaten voor de KA's staan in § 3.23.4 voor de KA Aeres MBO en § 3.29.2 voor de KA Nordwin College.

Het voorkomen van voortijdige schooluitval is een essentieel onderdeel van het beleid van Aeres MBO.

De vsv-percentages van Aeres MBO liggen in het schooljaar 2019-2020 op alle niveaus onder de landelijk vastgestelde vsv-streefnormen (bron: DUO). Aeres MBO continueert daarom het lopende beleid en richt zich vooral op de hierboven genoemde maatregelen toelatingsbeleid en intake (§ 3.18.3), passend onderwijs en SMW (§ 3.23.2) en het versterken van arbeidsmarkttoetreding (§ 3.23.3).

Aeres MBO monitort de vsv-cijfers periodiek op zowel centraal als locatieniveau, daarnaast besteden alle locaties veel aandacht aan het monitoren van en reageren op vroegtijdige signalen van verzuim. Ook vormen de vsv-cijfers een vast onderwerp tijdens de periodieke voortgangsgesprekken in het kader van de kwaliteitscyclus.

De onderstaande tabel geeft de definitieve vsv-percentages van de schooljaren 2017-2018 tot en met 2019-2020 weer voor heel Aeres MBO.

Vsv-percentages schooljaren 2017-2018 tot en met 2019-2020 Aeres MBO ('19-'20 incl. het voormalige Nordwin College)							
	2017-2018		2018-2019		2019-2020		Landelijke VSV
	% vsv	Prestatie-norm	% vsv	Prestatie-norm	% vsv	Prestatie-norm	
Mbo-niveau 1	0%	27,50%	20,0%	26,40%	11,86%	26,20%	20,59%
Mbo-niveau 2	5,95%	9,40%	8,24%	8,60%	7,06%	8,45%	8,64%
Mbo-niveau 3	2,58%	3,50%	3,27%	3,20%	2,47%	3,10%	3,75%
Mbo-niveau 4	2,59%	2,75%	2,02%	2,70%	1,58%	2,95%	2,95%

Bron: digitaal verzuimloket, definitieve rapportage komt van de website.

3.19.8 Internationale activiteiten Aeres MBO

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) levert een bijdrage aan de internationale ambities van Aeres en onderscheidt zich de afgelopen twintig jaar met een internationaal profiel. De laatste 15 jaar zijn veel studenten en docenten binnen hun vakdiscipline voor korte of langere tijd in het buitenland op een stage of naar een job shadowing/consultancy-activiteit geweest. Daardoor ontstaan nieuwe initiatieven die tot nieuwe uitwisselingen leiden en daarmee is het netwerk van bedrijven, scholen en overheden wereldwijd professioneel versterkt.

De mbo-scholen van Aeres hebben een eigen identiteit. Het groene profiel is de gemeenschappelijke kern. Elk van de elf locaties staat op een ander niveau wat betreft internationalisering. Ook de ambitie met betrekking tot internationalisering en de mogelijkheden tot internationalisering wisselen per locatie.

Om iedere locatie in de ontwikkeling van internationalisering mee te nemen is in 2021 een Menukaart MBO ontwikkeld. Deze menukaart vermeldt de doelen die in lijn zijn met het meerjarenbeleidsdocument Internationalisering. Per doel noemt het menu mogelijke acties en werkvormen die helpen stappen te zetten in deze doelen. Iedere locatie bepaalt per jaar welk menu ze in een schooljaar (opnieuw) kiezen, plannen, uitvoeren en evalueren.

Resultaten 2021

- Covid-19 legt veel internationale bewegingen stil. Dit geldt voor de mobiliteit van studenten en docenten. Ook internationale projecten vallen qua reisbewegingen stil. Er is wel een sterke ontwikkeling op het gebied van remote trainen en capacity-building-programma's.
- Aeres ontvangt het Erasmus+ Accreditatie certificaat. De onderstaande doelen plannen maken deel uit van de aanvraag.

Plannen 2022-2026

1. Versterking en uitbreiding van de internationale dimensie binnen het onderwijs. De mogelijkheden voor internationalisering meer onder de aandacht brengen van leerlingen en docenten. Internationalisering zichtbaar maken in het schoolgebouw. Daarnaast blijft Aeres MBO internationale partners inzetten en ervaringen van docenten

- en studenten opgedaan in internationaliseringsprogramma's borgen/inbedden in het onderwijs.
2. Toename van het aantal studenten dat kiest voor een internationale stage, ervaring of activiteit. Iedere student kiest minimaal voor één internationale ervaring tijdens zijn of haar opleiding.
3. Uitbreiding van het aantal internationaal competente docenten en stafleden. Docenten en stafleden zijn de sleutel voor een groei in internationale activiteiten en daarmee het motiveren van de studenten.
4. Verdere versteviging en uitbreiding van het Aeres internationale netwerk met onderwijsinstellingen, bedrijven en (regionale) overheden.
5. Een bijdrage leveren aan de Sustainable Development Goals van de VN: kwaliteitsonderwijs (SDG4), verantwoorde consumptie en productie (SDG12) en partnerschappen om doelstellingen te bereiken (SDG17).

Een internationaal coördinator ondersteunt de verschillende mbo-locaties bij de ontwikkeling van internationalisering op vier verschillende terreinen:

1. beleidsontwikkeling rond internationalisering;
2. bevorderen van internationale mobiliteit;
3. bevorderen van internationalisering in de les.
4. betrokkenheid bij en management van capacity-building-projecten in Indonesië, Rwanda, Kenia, Zuid-Afrika, Ethiopië en Oeganda.

3.19.9 Resultaten bedrijfsvoering (financiën, huisvesting, personeel en ICT)

Financiën

Alle financiële informatie staat in hoofdstuk 2.

Huisvesting

- De locatie Velp zoekt naar een tweede huurlocatie voor het mbo (ca. 500m²). Een nieuwe locatie is in beeld en de locatie verkent de mogelijkheden.
- De locatie Barneveld start met de voorbereidingen op de verbouwing van het G-gebouw. In januari 2022 beoordeelt Aeres de aanbiedingen van de aannemers.
- De locatie Barneveld zet de ontwikkeling van het Dierenontdekkpark verder door. De aangevraagde RIF-subsidie voor dit project is toegewezen.

- De locatie Ede neemt twee lokalen in gebruik in de Mauritskazerne op het terrein van het World Food Centre.

ICT & IM

De algemene, Aeres-brede strategie op het gebied van ICT en de resultaten daarvan zijn beschreven in § 11.8.

Personeel

In hoofdstuk 12 geeft Aeres weer hoe zij haar personeelsbeleid vormgeeft. Een groot deel van de maatregelen die het voormalige Nordwin College in de KA wil nemen, staat hier beschreven. Het strategisch personeelsbeleid is beschreven in § 12.3. In § 12.6.2 en in de KA's staan de concrete scholings- en professionaliseringsactiviteiten. In de KA Nordwin College staat een verwijzing naar dit hoofdstuk.

3.20 Onderwijsontwikkeling: Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

3.20.1 NPO binnen reguliere financiering

Aeres MBO mag de NPO-middelen vanuit de corona-enveloppe besteden aan de volgende thema's uit het bestuursakkoord:

- soepele in- en doorstroom (mbo, hbo en wo);
- welzijn studenten en sociale binding met de opleiding (mbo, hbo en wo);
- ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages (mbo en hbo);
- studievertraging en uitval in lerarenopleidingen als gevolg van stagetekorten beperken (hbo en wo).

Naast de uitbreiding van de reguliere rijksbijdrage komen er aanvullende subsidies beschikbaar, waar aparte bestedingseisen voor gelden.

Deze paragraaf beschrijft eerst de procesmatige voortgang van de besteding van de middelen, met daarin het tijdpad, de medezeggenschap en de monitoring, en gaat vervolgens in op de inhoudelijke voortgang. Hij geeft ook financiële informatie op onderdelen. Meer financiële informatie staat in § 2.3.4, alinea Verantwoording NPO-gelden, en in de toelichting per onderdeel bij de resultaten en uiteraard in de jaarrekening.

Procesmatige voortgang

In 2021 brengen alle mbo-locaties en hun opleidingsteams de uitgangssituatie in beeld. De uitgangssituatie verschilt per locatie, per team en vaak per opleidingsrichting. Op basis daarvan stellen ze voorstellen voor schoolbrede of teamspecifieke NPO-programma's op. Kort na de aankondiging van het NPO door het kabinet stelt Aeres MBO een position paper op. Hierin neemt ze op basis van de dan bekende informatie een tijdpad en werkwijze op. Daarnaast formuleert ze uitgangspunten die voor alle locaties en hun opleidingsteams van belang zijn bij het verder uitwerken van de locatieplannen:

- Aeres MBO kiest ervoor om beleidsthema's en maatregelen uit de KA's en de NPO-plannen in samenhang te zien. De

combinatie van initiatieven en interventies zorgen voor de ontwikkeling van duurzame onderwijsprogramma's.

- Aeres MBO behoudt de goede aspecten van de gedane aanpassingen van het onderwijs als gevolg van de covid-19-maatregelen. Ze versterkt het onderwijs waar nodig.
- Elke student is in beeld. Iedere opleidingslocatie stelt samen met elke student doelen op voor de komende jaren en monitort die vervolgens.
- Aeres MBO focust niet alleen op de cognitieve aspecten, maar ook op het sociaal-emotioneel welbevinden en praktijkvaardigheden. De locaties bekwamen studenten in het nieuwe normaal: een nieuwe werkelijkheid met grotere onzekerheden dan wat voorheen normaal was.
- Geen enkele student is gelijk en geen enkele achtergrond is gelijk, daarom stelt Aeres MBO maatwerk centraal en voorkomt ze kansenongelijkheid.
- Aeres MBO doet wat écht werkt en maakt gebruik van bewezen effectieve interventies.
- Aeres MBO heeft oog voor het welzijn van collega's. Ze biedt ruimte om zelf keuzes te maken en zet in op verdere professionalisering en het bieden van extra tijdelijke inzet van personeel om het eigen personeel te ontlasten.

Tijdpad totstandkoming

Na de aankondiging van het NPO op 19 maart 2021 stelt Aeres MBO een eerste stappenplan op voor de totstandkoming van de NPO-plannen. Het vertrekpunt is de individuele mbo-locatie. Hiervoor kiest het mbo om recht te doen aan de kansen en uitdagingen zoals die zich voordoen op de verschillende locaties en opleidingsrichtingen. Bij het eerder genoemde position paper zit ook een format voor locatieplannen, zodat de locaties hun plannen op vergelijkbare wijze opstellen met behoud van ruimte voor het maken van eigen inhoudelijke keuzes. Tabel 1 geeft de belangrijkste mijlpalen van de totstandkoming schematisch weer.

Tijdpad	Op locatie	Centraal
Febr-mrt 2021		Bespreken position paper NPO inclusief stappenplan en uitgangspunt
April-mei 2021	Locatieplannen op hoofdlijnen in format	
30 april		Inrichting taskforce NPO (stafdiensten O&K en F&C): <ul style="list-style-type: none"> • Terugkoppelen hoofdlijn plannen – hoe om te gaan met de thema's. • Verdeling en toewijzing NPO-budgetten in formatieoverzichten 2021-2022 (F&C).
Juni 2021	Beschrijving uitgangssituatie (nulmeting) en plannen op hoofdlijnen in format gereed + opsturen naar O&K. Aangeven welke aanvullende thema's in beeld zijn.	
Juni 2021		Samenvatting uitgangssituatie en hoofdlijnen bestedingsplan NPO
24 juni 2021		Brief hoofdlijnen programma locaties naar OR/CSR – ter informatie
September 2021		Hoofdlijnen bestedingsplan NPO en motivatie thema's en acties doorgeven aan Berenschot
Aug-sept 2021	Verfijnen inzet plannen	Toelichting Bestedingsplan en instemming medezeggenschap
Aug-dec 2021	Uitvoeren plannen	

Medezeggenschap

De locaties stellen in 2021 een schoolprogramma op voor het totaal aan NPO-middelen. Het schoolprogramma komt tot stand in overleg met het NPO-kernteam per locatie (met daarin de afgevaardigde van de OR) en met de lokale studentenraad. Indien de locatie niet beschikt over een formele studentenraad zijn de voorstellen besproken met een vertegenwoordiging van de studentenpopulatie. Zoals in het tijdpad in tabel 1 staat, is eind juni 2021 een instemmingsverzoek met daarin de hoofdlijnen van het bestedingsplan verstuurd naar de medezeggenschapsraden van Aeres MBO en Nordwin College. Bij het instemmingsverzoek geeft de school aan dat op basis van de plannen vanuit de locaties één eigen thema is benoemd (welzijn docenten). Op 6 juli 2021 laat de CSR weten instemming te verlenen aan de hoofdlijnen van de besteding van NPO-gelden vanuit het bestuursakkoord NPO mbo ho. De OR doet dit op 1 november 2021.

Monitoring

Aeres monitort de uitvoering van de NPO-plannen op vaste momenten. Het vertrekpunt is de onderwijslocatie of het onderwijsteam waar de plannen zijn opgesteld. Tweemaal per kalenderjaar (voorjaar en najaar) vraagt de stafdienst O&K de locatie om voortgangsinformatie aan te leveren. Deze momenten sluiten aan bij de landelijke ophaalmomenten die ook in het Bestuursakkoord NPO staan. Op basis van de door locaties aangeleverde rapportages stelt Aeres MBO de verantwoording in dit jaarverslag op en informeert ze de medezeggenschap op instellingsniveau.

Inhoudelijke voortgang

De onderstaande kaders geven de voortgang op de speerpunten uit het bestedingsplan van Aeres MBO weer op niveau van de instelling. Deze is gebaseerd op basis van de voortgang van de locatie- en teamplannen die zijn afgestemd met lokale medezeggenschapsraden. In overleg met de locaties en de medezeggenschap komt er een vijfde (eigen) thema naar voren, genaamd Welbevinden docenten en professionalisering.

Thema 1: Soepele in- en doorstroom	
Nulmeting	Door de overschakeling naar (deels) afstandsonderwijs organiseert Aeres MBO minder fysieke lessen. Hierdoor lopen veel studenten achterstanden op. Met name bij het leren leren en bij sommige generieke of beroepsgerichte vakken.
Ambitie 2023	Eventuele achterstanden op de diverse vlakken (cognitie/kennis, vaardigheden; en beroepshouding) zijn in beeld en voor zover mogelijk weggewerkt.
Gerealiseerde inzet uit de corona-enveloppe	€ 29.611

Thema 1: Soepele in- en doorstroom

Voortgang tot 1-1-2022

Binnen dit thema voert Aeres MBO diverse activiteiten uit in het kader van het wegwerken van achterstanden die studenten tijdens de covid-19-pandemie oplopen in het mbo of bij hun vooropleiding. Het gaat hierbij zowel om programma's die gericht zijn op achterstanden bij generieke vakken (Nederlands, Engels, rekenen, economie, etc.) als bij beroepsgerichte onderdelen. Bij het organiseren van extra (praktijk)lessen gaat Aeres MBO uit van een persoonsgerichte aanpak. In de meeste gevallen verzorgt het eigen personeel de extra les- en begeleidingsuren, dat daarvoor een uitbreiding van hun aanstelling krijgt. Bij beroepsgerichte onderdelen is het gebruik van praktijkfaciliteiten doorgaans vereist, wat extra kosten met zich meebrengt. Ook maakt Aeres MBO gebruik van het inzetten van gastlessen van mensen uit de praktijk (bv. leerbedrijven). In de meeste gevallen starten de programma's in de periode oktober-december op. Het is daarom nog te vroeg om aan te geven of achterstanden zijn weggewerkt. Als gevolg van de scholensluitingen en beperkende maatregelen gaan niet alle praktijkexamens door. Hierdoor ontstaat er een achterstand in de uitvoering van examinering, zeker bij de opleidingen die met levende have werken. Voor deze opleidingen neemt de school in de NPO-plannen van locaties extra examenmomenten op. Met de NPO-middelen bekostigt ze extra inzet van eigen personeel (assessoren en examenbureau) en externe assessoren. Het resultaat is dat studenten examens kunnen inhalen.

Thema 2: Welzijn studenten en sociale binding met de opleiding

Nulmeting	Minder fysieke lessen betekent ook minder contactmomenten met studenten in de periode 2020 tot en met zomer 2021. Ook het contact tussen studenten onderling is beperkt. Dit beïnvloedt het welbevinden van studenten negatief. In sommige gevallen verergert daardoor de problematiek van kwetsbare jongeren. Aeres MBO probeert deze jongeren vaker naar school te halen in combinatie met meer ondersteuning. Door de covid-19-maatregelen en de sociaal-emotionele gesteldheid van de jongeren lukt dit niet altijd.
Ambitie 2023	Door het aanbieden van een gevarieerd en aantrekkelijk programma op de diverse locaties werkt Aeres MBO aan groepsvorming en -dynamica. Met inzet van extra coach-, slb- en mentoruren verstevigt ze het contact met de studenten en de opleiding en borgt dat. Voor kwetsbare jongeren voert ze extra begeleidingsuren en -activiteiten uit. Het beoogde resultaat van deze activiteiten en inzet is dat studenten zich verbonden voelen met de opleiding en hun opleidingstraject met succes afronden.
Gerealiseerde inzet uit de corona-enveloppe	€ 27.356

Voortgang tot 1-1-2022

Veel studenten hebben door de scholensluiting en de onzekere situatie rondom de opening van scholen moeite met het weer naar school gaan en weer in het schoolritme komen. Nagenoeg alle locaties zetten in op het vergroten van het aantal uren voor slb en coach- of mentoruren om studenten op een persoonsgerichte wijze meer begeleiding te kunnen bieden. De meeste jongeren zijn veerkrachtig, maar hebben baat bij een zetje of een periode van relatief normale omstandigheden. Ook zet Aeres MBO in op scholingsactiviteiten voor studenten gericht op zelfregulering en weerbaarheid.

Tegelijkertijd komt voor een groep studenten de geboden ondersteuning wellicht te laat. Voor een kleine groep studenten is extra ondersteuning vereist in de vorm van inzet van schoolmaatschappelijk werk, een orthopedagoog of een jeugdverpleegkundige vanuit de GGD. Met de NPO-middelen koopt Aeres MBO deze extra ondersteuning in of breidt die uit. Maar er zijn nu al signalen dat een groep studenten vervroegd het mbo zal verlaten.

Naast het intensiveren van de begeleidings- en ondersteuningsstructuur voert Aeres MBO activiteiten uit voor het bevorderen van het welbevinden van studenten in de vorm van begroetingsbijeenkomsten, muziek, sport en spel. Ze besteedt nadrukkelijk aandacht aan groepsvorming en -dynamiek. Veel klassen komen door de lockdowns maar beperkt bijeen. De eerste resultaten hiervan zijn positief, er wordt meer samenhang gezien op locaties.

Thema 3: Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages

Nulmeting	Hoewel in de meeste gevallen de stages gewoon doorgaan, is er toch bij veel studenten sprake van een achterstand in het ontwikkelen van de gewenste beroepshouding. Ook doordat het aanleren van praktijkvaardigheden op school door de covid-19-maatregelen in kleinere groepen of in beperkte mate doorgaat.
Ambitie 2023	Door inzet van opleidings specifieke programma's zijn studenten goed voorbereid op stages en zijn eventuele stageachterstanden of achterstanden in beroepshouding voor zover mogelijk weggewerkt.
Gerealiseerde inzet uit de corona-enveloppe	€ 17.926

Thema 3: Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages

Voortgang tot 1-1-2022

Bij opleidingen waar uit de nulmeting blijkt dat studenten achterstanden oplopen op het gebied van de bpv, zet Aeres MBO in op het vergroten van de begeleidingscapaciteit naar studenten en leerbedrijf toe. Hiervoor zijn extra uren betaald vanuit NPO-middelen. Ook koopt Aeres MBO meer begeleiding in bij leerbedrijven, als aanvulling op de bpv-begeleiding die ze in een normale situatie van erkende leerbedrijven verwacht. Ze zet deze intensievere variant met name in bij jongeren in een kwetsbare positie (niveau 1 en 2). Voor het monitoren van de bpv voeren locaties driehoeksgesprekken, die ze intensiveren. Het is op dit moment nog niet mogelijk om resultaten te rapporteren over deze programmaonderdelen.

Thema 4: Aanpak jeugdwerkloosheid

Nulmeting	De covid-19-maatregelen raken met name kwetsbare jongeren. In aanvulling op de programma's onder thema 2 zijn er kwetsbare studenten in beeld bij locaties die een verhoogde kans hebben op een slechte start op de arbeidsmarkt.
Ambitie 2023	Door inzet van opleidingsspecifieke programma's zijn studenten goed voorbereid op een overstap naar de arbeidsmarkt.
Gerealiseerde inzet uit de corona-enveloppe	€ 38.696

Voortgang tot 1-1-2022

De scholensluiting en de onzekerheid over het doorgaan van onderwijs treffen een kleine groep studenten zwaar, met name jongeren in een kwetsbare positie. Door het wegvallen van zekerheid over het onderwijs keldert de motivatie van deze studenten. Aeres MBO zet daarom op de locaties en teams waar deze jongeren zitten, maatwerkprogramma's op, naast dat ze de ondersteuningsstructuur intensiveert. Hierbij maakt ze ook gebruik van onderdelen van thema 2. Door de maatwerkprogramma's krijgen studenten, die om uiteenlopende redenen niet meer schoolbaar blijken in een normale klassituatie, de benodigde begeleiding op weg naar een mbo-diploma. Lukt het zo ook niet meer, dan begeleidt de locatie de student zo goed mogelijk naar uitstroom naar de arbeidsmarkt met een mbo-verklaring. De eerste resultaten zijn hiervan nog niet zichtbaar omdat het schooljaar nog loopt.

Thema 5: Welbevinden docenten en professionalisering

Nulmeting	De covid-19-maatregelen zorgen voor een toename in werk voor docenten, bijvoorbeeld door het organiseren en monitoren van de blended lessen en het bieden van maatwerk, maar ook door het bijhouden van alle inhaal- en ondersteuningsprogramma's. Daarnaast maken docenten zich in korte tijd nieuwe vaardigheden eigen. Er is echter beperkt gelegenheid om hier binnen het team gezamenlijk over te reflecteren en de geleerde lessen te borgen in team- en locatieplannen.
Ambitie 2023	Door de inzet van NPO-budget kan Aeres MBO extra formatie inzetten om ondersteuningstaken uit te voeren om zo de lesgevende taken van docenten voorrang te geven. Ze voorkomt zo administratieve achterstanden en de geleerde lessen zijn geborgd.
Gerealiseerde inzet uit de corona-enveloppe	€ 79.693

Voortgang tot 1-1-2022

In de NPO-plannen staan diverse activiteiten voor het welbevinden van docenten. Het gaat daarbij om de inzet van extra medewerkers voor bijvoorbeeld toezicht tijdens pauzes, het bijhouden van de toegenomen administratie bij afstandsonderwijs, alsook het organiseren van activiteiten voor het hoog houden van het werkplezier binnen het team. De meeste locaties nemen ook scholingsactiviteiten op in hun plannen die niet goed onder de vier landelijke thema's passen. Deze schaaft Aeres MBO daarom onder het thema 5. De meeste scholingen staan later in het schooljaar gepland. In een aantal gevallen is de scholing door covid-19 uitgesteld (uitval medewerkers of trainer).

Plannen

De invulling van de resterende periode van het NPO is in de bestedingsplannen van de locaties verder uitgewerkt, passend bij het hoofdlijnenoverzicht zoals dat met de medezeggenschap overeen is gekomen.

3.20.2 Aanvullende subsidies

Aeres MBO heeft de onderstaande NPO-subsidies aangevraagd en gekregen:

- Inhaal- en ondersteuningsprogramma's (2e en 5e tijdvak).
- Extra begeleiding en nazorg mbo (1e tijdvak).
- Extra hulp voor de klas (1e en 2e tijdvak).

De volgende paragrafen beschrijven hoe Aeres MBO deze middelen in 2021 en daarna besteedt.

Inhaal- en ondersteuningsprogramma's (IOP's)

Aeres MBO en Nordwin College mbo vragen subsidies aan voor het tweede en het vijfde tijdvak. Nordwin College heeft in 2020 tijdvak 1 in 2020 aangevraagd en daar in de jaarstukken over 2020 verantwoording over afgelegd. Bij aanvragen voor tijdvak 2 vinden de activiteiten plaats in de periode van 1 oktober 2020 tot en met 31 december 2021, voor tijdvak 5 in de periode van 26 juli 2021 tot en met 31 december 2021. Aeres MBO en Nordwin College dienen geen aanvragen in voor de tijdvakken 3 en 4. De onderstaande tabel toont de aantallen studenten per programma per aanvraag en per tijdvak. In de kolom Locaties (aantal) staat vermeld op welke locaties programma's zijn uitgevoerd. Alle programma's in tijdvak 2 hebben een geprogrammeerde omvang van minimaal 30 klokuren en in tijdvak 5 minimaal 25 klokuren. In de tabel staat

ook een korte beschrijving van de programma's op de locaties. Op het moment van aanvragen was er nog sprake van twee aparte instellingen, daarom staan ze apart in de tabel.

Aeres MBO gebruikt de IOP-subsidie voor een grote diversiteit aan programma's op school- en opleidingsniveau. In de onderstaande tabel is te zien dat meer studenten de programma's binnen de gegeven subsidieruimte afronden dan het aantal dat is aangevraagd. Dit lukt door efficiënt te werken. Alle programma's beginnen met een selectie/intake op individueel niveau. Daarna groepeerde Aeres MBO de deelnemers met vergelijkbare kenmerken of achterstanden. Het blijkt namelijk in de meeste gevallen niet nodig om individuele programma's op te zetten. De school houdt de kosten laag door te werken met eigen formatie en/of door externe ondersteuning in te kopen passend binnen het budget en beschikbaar voor een grotere groep studenten.

Instelling	Tijdvak	Studenten aangevraagd	Studenten afgerond	Locaties (aantal studenten)	Omschrijving
Nordwin College (12VI)	2	70	563	Leeuwarden en Leeuwarden LS (563)	<ul style="list-style-type: none"> Inzet studentenservicepunt (S-Team) voor studenten met achterstanden. Extra ondersteuningslessen theorie- en praktijkvakken. Inhalen niet-uitgevoerde programmaonderdelen. Extra voorbereiding examinering. Ondersteuning bij achterstanden bij stages.
	5	29	371	Leeuwarden en Leeuwarden LS (371)	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteuning bij achterstanden bij stages Extra ondersteuningslessen theorie- en praktijkvakken Extra voorbereiding examinering
Aeres MBO (25GV)	2	340	496	Almere (38), Barneveld (189), Dronten (166), Emmeloord (33), Nijkerk (6) en Velp (64)	<ul style="list-style-type: none"> Per student op basis van individuele gesprekken verduidelijken van achterstanden en hier middels coaching en extra lessen of trainingen aan werken. Inhaalprogramma niet-uitgevoerde programmaonderdelen. Extra begeleidingsmomenten voor studiebegeleider/mentor/coach. Extra ondersteuningslessen theorie- en praktijkvakken.
	5	138	335	Almere (16), Barneveld (195), Dronten (122) en Emmeloord (18)	<ul style="list-style-type: none"> Per student op basis van individuele gesprekken verduidelijken van achterstanden en hier middels coaching en extra lessen of trainingen aan werken. Inhaalprogramma niet-uitgevoerde programmaonderdelen. Extra begeleidingsmomenten voor studiebegeleider/mentor/coach. Extra ondersteuningslessen theorie- en praktijkvakken.

Extra begeleiding en nazorg mbo

Aeres MBO dient een aanvraag in voor de subsidie Extra begeleiding en nazorg mbo 2021-2022. In totaal ontvangt zij een bedrag van € 177.600.

Aeres MBO (zonder het voormalige Nordwin College)

De subsidie van € 117.600 voor Aeres MBO is bedoeld voor extra begeleiding van laatstejaarsstudenten en nazorg aan gediplomeerde schoolverlaters tot 27 jaar. De locaties Almere, Barneveld, Dronten, Emmeloord, Nijkerk en Velp nemen

deel aan de regeling. De aanvraag betreft extra begeleiding voor zestig studenten en nazorg voor vijftien gediplomeerde mbo-studenten. Op basis van de gestarte programma's wijzigt de verdeling licht. De onderstaande tabel geeft de aantallen studenten per programmaonderdeel per locatie weer.

Locatie	Aantal studenten extra begeleiding	Aantal studenten nazorg mbo
Almere	8	0
Barneveld	0	5
Dronten	6	4
Emmeloord	7	0
Nijkerk	8	0
Velp	23	7
Totaal	52	16

De extra begeleiding is gericht op begeleiding naar werk of naar een andere (meer kansrijke) opleiding. Dit door middel van activiteiten zoals extra begeleiding, verbeteren van persoonlijke omstandigheden die in de weg staan bij het maken van de overstap naar werk, hulp bij de organisatie van studeren en LOB.

De activiteiten gericht op nazorg bestaan uit: (extra) inzet op matching student met werk of stage, (extra) inzet op toeleiding naar stage of (leer)bedrijf in kansrijke sectoren, het voeren van een exitgesprek na diplomering, het maken van afspraken met de gemeente(n) over een sluitend vangnet, het met de gemeente in gesprek gaan over de ondersteuningsbehoefte van gediplomeerde studenten en het beschikbaar blijven voor vragen, zowel van de gediplomeerde student als van de gemeente en werkgever.

Friese locaties (het voormalige Nordwin College)

Ook de Friese locaties dienen een aanvraag in voor de subsidie Extra begeleiding en nazorg mbo 2021-2022. In totaal ontvangen zij een bedrag van € 60.000 voor het bieden van extra begeleiding aan 65 studenten en nazorg voor 35 studenten. Op basis van de gestarte programma's bieden zij extra begeleiding aan 55 studenten en nazorg aan 30 studenten van locatie Leeuwarden.

De extra begeleiding bestaat uit een aanvulling op bestaande LOB-lessen, het aansluiten bij bestaande vormen van coaching op school, inzet op omzetten van een stage of leerbaan naar een baan, inzet op toeleiding naar een stage of leerbedrijf in kansrijke sectoren, inzet op verbeteren vaardigheden voor het zoeken en vinden van werk en (extra) inzet op een warme overdracht naar werk.

De activiteiten gericht op nazorg bestaan uit: (extra) inzet op matching van student met werk of stage, het voeren van

een exitgesprek na diplomering, het maken van afspraken met (de) gemeente(n) over een sluitend vangnet, het met de gemeente in gesprek gaan over de ondersteuningsbehoefte van gediplomeerde studenten en het beschikbaar blijven voor vragen, zowel van de gediplomeerde student als van de gemeente en werkgever.

Vervolg

Voor het schooljaar 2022-2023 dient Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) een nieuwe aanvraag in gericht op nazorg.

Extra hulp voor de klas (EHK)

Aeres MBO en Nordwin College vragen de regeling extra Hulp voor de klas (EHK) aan in twee tijdvakken. Het eerste tijdvak loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 juli 2021, het tweede van 1 augustus 2021 tot en met 31 december 2021. Aangezien Nordwin College op het moment van aanvragen nog een zelfstandige instelling is, krijgt het mbo in totaal vier beschikkingen. Deze paragraaf geeft een korte rapportage van activiteiten die zijn uitgevoerd op basis van de middelen uit deze vier beschikkingen.

In alle gevallen voeren beide scholen voor tijdvak 1 een behoeftepeiling uit bij de locaties voorafgaand aan het aanvragen van de subsidie. Op basis van de respons doen ze beide een aanvraag. Het ministerie van OCW bepaalt voor tijdvak 1 dat het totale NPO-budget voor de instellingen in 2021 deels uit de EHK-regeling komt. Voor tijdvak 2 is geen aparte behoeftepeiling uitgevoerd. Aeres vraagt de EHK2-subsidie aan om over voldoende middelen te beschikken om de NPO-locatieplannen uit te kunnen voeren.

Op basis van een behoeftepeiling of op basis van de NPO-plannen van locaties maakt Aeres een inschatting van de procentuele verdeling van de middelen over de activiteiten in de regeling. De onderstaande tabellen geven deze inschatting weer in de tweede kolom. In de derde kolom staat wat het uiteindelijke percentage uitgegeven middelen is op de betreffende activiteit, op basis van de gerealiseerde kosten. Ook is het aandeel niet-bestede middelen weergegeven. De derde kolom geeft een verklaring voor de afwijking. Deze verklaring staat ook in de evaluatie aan DUS-I.

EHK-tijdvak	Subsidie
Nordwin College EHK1 (20024)	€ 179.029
Nordwin College EHK2 (21089)	€ 179.029
Aeres MBO EHK1 (20068)	€ 412.618
Aeres MBO EHK2 (21088)	€ 412.618

Nordwin College EHK1 (EHK20024)

Activiteit	Inschatting	Realisatie	Verklaring afwijking
A Het inzetten van leraren, onderwijsassistenten en instructeurs.	30%	9%	Er is minder inzet nodig van leraren en ondersteuners dan aanvankelijk gedacht.
B Het laten geven van gastlessen.	10%	0%	Het geven van gastlessen blijkt uiteindelijk minder noodzakelijk dan de inzet van leraren en ondersteuners.
C Het inzetten van studenten.	5%	2%	Er blijkt meer noodzaak tot de inzet van leraren en ondersteuners dan aanvankelijk gedacht. Inzet van studenten blijkt uiteindelijk in minder gevallen passend/ uitvoerbaar.
D De ondersteuning van de logistiek en toezicht op naleving van de covid-19-maatregelen.	5%	2%	Er blijkt meer noodzaak tot de inzet van leraren en ondersteuners dan aanvankelijk gedacht.
E Het inhuren van personen die toezicht houden in de klas, bijvoorbeeld bij digitaal onderwijs door een leraar.	10%	5%	Er blijkt uiteindelijk minder inzet nodig op toezicht, mede door scholensluitingen.
F Het inhuren van ondersteuning en begeleiding ter ontzorging van leraren en ander personeel.	20%	11%	Er blijkt minder inzet nodig door hogere inzet van eigen personeel.
G Het werven, selecteren en organiseren van extra tijdelijke personele inzet.	20%	3%	Er blijkt meer urgentie te zitten op de inhuur van leraren. Ook haalt Nordwin College inzet van middelen voor werving uit de aanvraag van Aeres MBO. Dit is de fusiepartner op moment van aanvragen. Beide scholen geven in de aanvraag aan dat ze de uitvoering van het EHK gezamenlijk oppakken.
Niet-bestede middelen	0%	68%	Het blijkt uiteindelijk niet noodzakelijk om alle subsidie voor extra inzet in te zetten, sommige taken zijn ook binnen bestaande jaartaken in te vullen. Aeres neemt de nog niet-bestede middelen mee in de realisatie van de NPO-plannen de komende jaren.

Nordwin College EHK2 (EHK21089)

Activiteit	Inschatting	Realisatie	Verklaring afwijking
A Het inzetten van leraren, onderwijsassistenten en instructeurs.	10%	26%	Er blijkt een hoger aandeel aan inzet van docenten nodig dan aanvankelijk gedacht. Nordwin College lost dit voornamelijk op door uitbreiding inzet van het eigen personeel. Dit blijkt het meest praktisch, mede doordat inhuur van derden moeilijk is. Externen zijn door de krappe arbeidsmarkt niet beschikbaar.
B Het laten geven van gastlessen.	10%	3%	De inschatting blijkt te hoog, uiteindelijk is meer inzet van eigen personeel gepleegd.
C Het inzetten van studenten.	5%	0%	Er blijkt meer noodzaak tot inzet van leraren en ondersteuners dan aanvankelijk gedacht. Inzet van studenten bleek uiteindelijk in minder gevallen passend/ uitvoerbaar.
D De ondersteuning van de logistiek en toezicht op naleving van de covid-19-maatregelen.	5%	3%	Er blijkt iets minder inzet nodig voor het toezicht op de naleving van de covid-19-maatregelen.
E Het inhuren van personen die toezicht houden in de klas, bijvoorbeeld bij digitaal onderwijs door een leraar.	10%	0%	De kosten voor dit onderdeel zijn deels ondergebracht bij punt D. Er blijkt uiteindelijk minder inzet nodig op dit punt door meer inzet van docenten.

Activiteit	Inschatting	Realisatie	Verklaring afwijking
F Het inhuren van ondersteuning en begeleiding ter ontzorging van leraren en ander personeel.	30%	10%	Er blijkt minder inzet nodig door hogere inzet van eigen personeel.
E Het werven, selecteren en organiseren van extra tijdelijke personele inzet.	30%	0%	Er blijkt meer urgentie te zitten op de inhuur van leraren. Ook haalt Nordwin College inzet van middelen voor werving uit de aanvraag van Aeres MBO. Dit is de fusiepartner op moment van aanvragen. Beide scholen geven in de aanvraag aan dat ze de uitvoering van het EHK gezamenlijk oppakken.
Niet-bestede middelen.	0	58%	Het blijkt uiteindelijk niet noodzakelijk om alle subsidie voor extra inzet in te zetten, sommige taken zijn ook binnen bestaande jaartaken in te vullen. Aeres neemt de nog niet-bestede middelen mee in de realisatie van de NPO-plannen de komende jaren.

Aeres MBO EHK₁ (20068)

Activiteit	Inschatting	Realisatie	Verklaring afwijking
A Het inzetten van leraren, onderwijsassistenten en instructeurs.	20%	26%	Er blijkt meer noodzaak tot de inzet van leraren en ondersteuners dan aanvankelijk gedacht.
B Het laten geven van gastlessen.	10%	4%	Het geven van gastlessen blijkt uiteindelijk minder noodzakelijk dan de inzet van leraren en ondersteuners.
C Het inzetten van studenten.	5%	0%	Er blijkt meer noodzaak tot inzet van leraren en ondersteuners dan aanvankelijk gedacht. Inzet van studenten blijkt uiteindelijk in minder gevallen passend/uitvoerbaar.
D De ondersteuning van de logistiek en toezicht op naleving van de covid-19-maatregelen.	15%	3%	Er blijkt meer noodzaak tot inzet van leraren en ondersteuners dan aanvankelijk gedacht. Inzet van middelen op dit onderdeel blijkt uiteindelijk in minder gevallen passend/uitvoerbaar. Ook is het toezicht op de combilocaties (vmbo en mbo onder één dak) uitgevoerd met inzet van EHK-gelden vanuit het vo.
E Het inhuren van personen die toezicht houden in de klas, bijvoorbeeld bij digitaal onderwijs door een leraar.	10%	0%	Er blijkt meer noodzaak tot inzet van leraren en ondersteuners dan aanvankelijk gedacht. Inzet van middelen op dit onderdeel blijkt uiteindelijk in minder gevallen passend/uitvoerbaar.
F Het inhuren van ondersteuning en begeleiding ter ontzorging van leraren en ander personeel.	20%	15%	De aanvraag is op hoofdlijnen gedaan. De exacte invulling ligt een fractie lager. De inzet van leraren blijkt noodzakelijker.
G Het werven, selecteren en organiseren van extra tijdelijke personele inzet.	20%	9%	Er blijkt meer noodzaak tot de inzet van leraren en ondersteuners dan aanvankelijk gedacht. Inzet van middelen op dit onderdeel bleek uiteindelijk in minder gevallen passend/uitvoerbaar.
Niet-bestede middelen.	0	44%	Het blijkt uiteindelijk niet noodzakelijk om subsidie voor extra inzet in te zetten, sommige taken waren ook binnen bestaande jaartaken in te vullen. Aeres neemt de nog niet-bestede middelen mee in de realisatie van de NPO-plannen de komende jaren.

Aeres MBO EHK₂ (21088)

Activiteit	Inschatting	Realisatie	Verklaring afwijking
A Het inzetten van leraren, onderwijsassistenten en instructeurs.	10%	34%	Er blijkt een hoger aandeel inzet docenten nodig dan aanvankelijk gedacht, voornamelijk door inzet van eigen personeel. Dit blijkt het meest praktisch, mede doordat inhuur van derden moeilijk is. Externen zijn door de krappe arbeidsmarkt niet beschikbaar.
B Het laten geven van gastlessen.	10%	3%	Er is beperkter gebruik gemaakt van externe inhuur, ze zijn door krappe arbeidsmarkt nauwelijks beschikbaar. Ook is inzet later in het jaar gepland, door de aangescherpte covid-19-maatregelen. Dat vangt Aeres MBO dan niet meer onder EHK op.
C Het inzetten van studenten.	5%	0%	Inzet van studenten blijkt uiteindelijk niet passend of mogelijk.
D De ondersteuning van de logistiek en toezicht op naleving van de covid-19-maatregelen.	5%	0%	Er blijkt meer behoefte aan inzet van docenten in lessituaties dan op ondersteuning logistiek.
E Het inhuren van personen die toezicht houden in de klas, bijvoorbeeld bij digitaal onderwijs door een leraar.	10%	0%	Inzet is uiteindelijk niet enkel op dit vlak geweest, maar mede ondergebracht onder activiteit F. Er is wel gewerkt met een zogenaamde coronamedewerker, die breder inzetbaar is dan alleen voor toezichthouden op het naleven van de covid-19-maatregelen.
F Het inhuren van ondersteuning en begeleiding ter ontzorging van leraren en ander personeel.	30%	32%	Inzet is iets hoger, mede doordat Aeres MBO activiteiten van punten D en E ook onder dit punt meeneemt.
G Het werven, selecteren en organiseren van extra tijdelijke personele inzet.	30%	9%	Inzet is lager dan verwacht, door efficiënter werken.
Niet-bestede middelen	0	22%	Er blijken uiteindelijk minder mensen beschikbaar voor externe inhuur, mede door aangescherpte covid-19-regels. Ook maakt Aeres MBO meer gebruik van leegloop in de jaartaken van eigen personeel dan op voorhand gedacht.

3.21 Twee kwaliteitsagenda's mbo

De paragrafen 3.21 t/m 3.32 vormen samen de verslagen rond de KA's van Aeres MBO en het voormalige Nordwin College mbo. Ze rapporteren over de voortgang van de twee kwaliteitsagenda's van Aeres MBO 2019-2022 (KA) en KA Nordwin College 2019-2022 en daarmee over de onderwijsontwikkeling. Het is de bedoeling dat Aeres beide KA's uitdient. Daar waar het geen gevolgen heeft voor de verantwoording van de KA's omdat beide scholen dezelfde (reguliere) maatregelen hebben, zijn de activiteiten van Aeres MBO en het voormalige Nordwin College gematched en in de KA van Aeres MBO samengevoegd. De uitvoering verzorgen ze vervolgens samen. Waar het specifieke keuzes in beide KA's betreft, is er op dit moment geen voornemen om te komen tot één nieuwe KA voor de gefuseerde instelling. De Nordwin-specifieke zaken staan daarom in § 3.28 tot en met § 3.32.

In het bestuursakkoord mbo 2019-2022 van het ministerie van OCW en de MBO Raad ligt vast dat mbo-instellingen een kwaliteitsagenda opstellen. Deze agenda valt binnen de Regeling kwaliteitsafspraken mbo 2019-2022. De opdracht luidt dat Aeres MBO in haar kwaliteitsagenda uiteenzet hoe zij de komende jaren werkt aan het continu verbeteren van het mbo.

De Commissie Kwaliteitsafspraken MBO (CKMBO) keurt de kwaliteitsagenda's van Aeres MBO en Nordwin College in het voorjaar van 2019 goed en daarmee vormt de agenda voor beide het meerjarenbeleidsplan voor de periode 2019-2022.

Aeres MBO en het voormalige Nordwin College benoemen hun speerpunten in hun kwaliteitsagenda in samenspraak met de actoren in hun werkgebied. Ze zijn gericht op specifieke vraagstukken in dat werkgebied. In de kwaliteitsagenda's zijn maatregelen benoemd op het gebied van de onderwijskundige, personele en bedrijfskundige aspecten van de mbo-instelling die verbetering, vernieuwing of innovatie behoeven.

Werkwijze en positionering

Aeres MBO en het voormalige Nordwin College gebruiken de kwaliteitsagenda als hun meerjarenbeleidsagenda onderwijs en kwaliteit. De agenda is daarmee richtinggevend voor hun onderwijskundige keuzes. In de agenda staan doelstellingen en KPI's: de resultaten en de effecten. Voor de resultaten maken beide onderscheid tussen de resultaten die meetbaar zijn en de effecten die merkbaar zijn op de onderwijsvloer.

Aeres MBO en het voormalige Nordwin College houden terdege rekening met de geografische spreiding van de locaties. Elke locatie heeft te maken met specifiek (regionaal) bedrijfsleven en daarmee een inhoudelijk zwaartepunt. Het realiseren van de KA-resultaten lukt niet met alleen een centrale of een top-down aanpak; het vraagt juist stimulans van, ruimte voor en erkenning van de kracht van de werkvloer en de diversiteit van de locaties. Alle locatiedirecteuren van Aeres MBO (incl. Nordwin College) zijn als gevolg daarvan aspectverantwoordelijk voor een bepaald onderwerp en bewaken de voortgang. Zij fungeren voor hun onderwerp als opdrachtgever voor eventuele projectgroepen en agenderen voortgangsbesprekingen voor dat onderwerp in het formele mbo-directieoverleg. De voortgangsmonitoring en de projectleiding van het geheel liggen bij de stafdienst O&K.

Opmerking bij de JOB-monitor (verder JOB) als meetinstrument

Om te bepalen of de ingezette maatregelen leiden tot het gewenste resultaat, kiest Aeres MBO ervoor om de JOB-

monitor te gebruiken als meetinstrument voor de waardering van studenten voor het aoc en haar opleidingen.

Zo staat in de rapportage over 2019 bijvoorbeeld dat de overall score in de JOB 2020 met een 7,1 lager is dan die in de JOB 2018 (7,5). Door de gewijzigde opzet van de JOB is deze score echter niet eenduidig te gebruiken als resultaat. Dat geldt voor alle scores in de onderstaande tabellen. Aeres MBO geeft hier daarom alleen de score JOB 2020, zodat wel te zien is of het om een voldoende gaat. Deze scores zijn gescoord op een vijfpuntsschaal.

In de rapportage over 2021 zijn geen nieuwe gegevens beschikbaar over de rapportage over 2020. In de (eind) rapportage over 2022 zal Aeres MBO de resultaten van de JOB 2022 gebruiken.

Leeswijzer

Om dubbelingen van teksten te voorkomen, is deze rapportage een combinatie van het reguliere onderwijsjaarverslag en de resultaten van de KA. Waar nodig staan er verwijzingen in deze rapportage naar teksten elders in dit jaarverslag. De relatie tussen beide is gegeven in § 3.19.

De rapportage begint met de speerpunten en een bestuursreflectie per agenda.

3.22 Speerpunten Kwaliteitsagenda Aeres MBO 2019-2022 (KA)

De Kwaliteitsagenda Aeres MBO 2019-2022 bevat vier speerpunten. Bij elk speerpunt zijn, op basis van een uitgebreide nulmeting, maatregelen benoemd waar Aeres

MBO de komende jaren invulling aan geeft. In onderstaande tabel zijn de maatregelen en de aandachtspunten per speerpunt schematisch weergegeven.

Speerpunt	Maatregel	Aandachtspunten/concretisering 2021-2022
Kwetsbare jongeren	Toelating/ intake	Vsv prestatiebeloning
	Passend onderwijs en schoolmaatschappelijk werk	Schoolmaatschappelijk werk
		Scholing rond passend onderwijs
Gelijke kansen en doorstroom	Versterken arbeidsmarkttoetreding	
	Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) en verzuim	Taal- en rekenregisseurs
	Taal en rekenen	
Arbeidsmarkt van de toekomst	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)	Versterken LOB-beleid
	Doorstroom	Doorstroomprogramma's (VMR/mbo-hbo)
	Examinering en bpv	Implementatie praktijkbeoordelen.nl
Groene profilering	Organisatieontwikkeling en versterken onderzoek	Excellentietrajecten (honours, Skills en internationaal)
	Excellentie	
Practoraten (toevoeging 2019)	Doorontwikkelingsprogramma's	Aanvragen projecten vanuit eigen programma's
		Kringlooplandbouw, Dierenwelzijn, Stad van de Toekomst (i.o.) e.a.

De onderwijsresultaten van 2021 en de resultaten specifiek voor de KA staan in de onderstaande paragrafen per speerpunt. Deze paragrafen hebben per maatregel een

subparagraaf. Iedere maatregel is aan het einde voorzien van een resultaatschema KA, dat voldoet aan het voorgestelde format van de CKMBO.

Tabel 7A tot en met 7D in bijlage 7 geven de doorstroomcijfers horend bij § 3.24.2.

3.22.1 Bestuursreflectie Aeres MBO

De bestuursreflectie geeft de financiële keuzes en aanpassingen, beschrijft de betrokkenheid van de stakeholders en geeft een reflectie op de ontwikkelingen en de resultaten bij Aeres MBO.

Financiële keuzes en aanpassingen Aeres MBO

Aeres MBO verdeelt de beschikbare middelen bewust in een centraal en een decentraal deel. De omvang van de middelen legt ze aan het einde van elk schooljaar vast, na overleg met de locatiedirecties. De werkbudgetten zijn per schooljaar beschikbaar. Op 31 juli van elk schooljaar maakt Aeres MBO de eindbalans op. Een eventueel positief saldo vloeit door naar het budget van het volgende schooljaar.

Door te werken met twee budgetten versterkt Aeres MBO de lokale sturing en het eigenaarschap van de onderwijsteams. Het centrale budget is bedoeld voor gezamenlijke instrumenten, voor ontmoeten en delen en voor de borging van de kwaliteit en de Aeres-normen voor kwaliteit. Voorbeeld hiervan zijn de overleggen waar vakgroepleden van diverse locaties met elkaar de doorontwikkeling van een bepaalde Aeres-opleiding bespreken.

Het decentrale budget bedraagt twee derde van de totale begroting. De locaties zetten dit budget in voor hun speerpunten en de maatregelen uit de kwaliteitsagenda. Zij beslissen hoe en wat. Zo kunnen zij er bijvoorbeeld extra inzet op LOB of het ontwikkelen van nieuwe opleidingen mee financieren. De locaties verantwoorden de inzet van deze middelen tijdens het schooljaar en achteraf.

De onderstaande tabellen geven het definitieve overzicht van de verdeling tussen het centrale en decentrale budget. De realisatie over 2021 staat in de vierde kolom, op basis van de stand van zaken op 1 januari 2022.

Centraal budget				
Speerpunt	Maatregel	Realisatie 2020-2021 per 22-04-2021	Realisatie 2021-2022 per 01-01-2022	Totaal begroot voor 2022-2023
Kwetsbare jongeren	Toelating/intake	€ 29.246,12	€ 4.065,60	€ 20.000,00
	Schoolmaatschappelijk werk	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00
	Passend onderwijs	€ 1.350,00	-	€ 20.000,00
	Versterken arbeidsmarkttoetreding	€ 75.200,00	-	-
	Vsv	€ 200.000,00	€ 200.000,00	€ 200.000,00
	Taal en rekenen	€ 0,00	-	€ 5.000,00
Gelijke kansen en doorstroom	LOB	€ 0,00	-	-
	Doorstroom	€ 18.800,00	€ 18.800,00	€ 18.800,00
Arbeidsmarkt van de toekomst	Examinering en bpv	€ 259.187,83	€ 95.075,96	€ 228.860,00
	Organisatieontwikkeling	€ 31.736,28	€ 9.024,00	€ 42.024,00
	Excellentie	€ 88.652,66	€ 98.835,06	€ 148.100,00
Groene profilering	Doorontwikkeling programma's	€ 550.721,10	€ 380.428,92	€ 418.620,00
	Practoraten		€ 60.160,00	€ 71.440,00
Totaal centraal KA-budget		€ 1.329.893,99	€ 682.325,54	€ 1.247.844,00

Decentraal budget	Almere	Barneveld	Dronten	Ede	Emmeloord	Nijkerk	Velp	Totaal
Speerpunten en maatregelen	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Kwetsbare jongeren								
Toelating/intake	€ 7.680,00	-	€ 13.440	-	€ 16.128	-	€ 4.560	€ 41.808
Schoolmaatschappelijk werk	-	€ 12.291	€ 16.320	-	-	-	€ 5.000	€ 33.610
Passend onderwijs	€ 47.328	€ 176.640	-	-	€ 81.000	-	€ 18.240	€ 323.208
Versterken arbeidsmarkttoetreding	-	-	€ 3.840	-	-	-	€ 6.720	€ 10.560
Vsv	-	€ 136.135	€ 1.920	-	€ 15.360	-	€ 1.920	€ 155.335
Taal en rekenen	€ 2.880	€ 21.840	-	-	€ 14.400	-	€ 5.280	€ 44.400

Decentraal budget	Almere	Barneveld	Dronten	Ede	Emmeloord	Nijkerk	Velp	Totaal
Speerpunten en maatregelen	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Gelijke kansen en doorstroom								
LOB	€ 31.680	€ 19.200	€ 23.040	-	€ 29.712	-	€ 7.680	€ 112.272
Doorstroom	€ 6.960	-	-	-	€ 8.640	€ 960	€ 3.360	€ 18.960
Examinering	€ 31.200	-	€ 19.200	-	€ 7.872	€ 4.320	€ 4.800	€ 67.392
Bpv	€ 30.336	€ 102.240	€ 5.760	-	€ 2.880	€ 960	€ 9.360	€ 151.536
Arbeidsmarkt van de toekomst								
Organisatieontwikkeling	€ 38.736	€ 96.000	€ 9.600	-	€ 22.752	€ 2.400	€ 20.160	€ 189.648
Excellentie	€ 12.960	€ 30.720	€ 5.760	-	€ 14.880	-	€ 7.680	72.000
Groene profilering								
Doorontwikkelingsprogramma's	€ 26.400	€ 586.240	€ 25.920	-	€ 13.632	€ 8.400	€ 14.400	€ 674.992
Practoraten	onderdeel van organisatieontwikkeling en doorontwikkelingsprogramma's							
Totaal realisatie decentraal KA	€ 236.160	€ 1.181.306	€ 124.800	-	€ 227.256	€ 17.040	€ 109.160	€ 1.895.722

Bijstelling en financiële verschuivingen

Op basis van de behaalde resultaten en de besteding van de budgetten voor het schooljaar 2021-2022 op het moment van schrijven van deze voortgangsrapportage is er geen reden om de inzet voor het aankomend schooljaar ingrijpend te wijzigen ten opzichte van de meerjarenbegroting bij het oorspronkelijke plan.

3.22.2 Betrokkenheid stakeholders

Voor de totstandkoming, de voortgangsbewaking en de begroting van haar kwaliteitsagenda werkt Aeres MBO intensief samen met diverse belanghebbenden. Dat varieert van interne stakeholders als de onderwijsteams, het locatiemanagement, de programmamanager en medezeggenschapsorganen (§ 12.14.1) tot externe stakeholders als leerbedrijven en brancheorganisaties. Met name in de voortgangsbespreking van de doorontwikkeling van de opleidingsprogramma's is de betrokkenheid van externe stakeholders goed zichtbaar. Deze samenwerking leidt tot aanvullingen op de onderwerpen en maatregelen en tot vernieuwing van het onderwijs. In een aantal gevallen versterkt een RIF- of SLIM-subsidie die vernieuwing.

De instellingsdirectie van Aeres MBO bespreekt de voortgang op de kwaliteitsagenda jaarlijks met de CSR. Uit dit jaarlijkse gesprek blijkt dat de agenda als beleidsinstrument nog steeds wat ver van het bed voelt voor studenten. Wel kunnen studenten voorbeelden noemen van maatregelen of acties uit de KA. Ook is in een aantal gevallen bij studenten niet duidelijk dat een bepaalde actie of bepaald project onder de KA valt, bijvoorbeeld het versterken van de ondersteuningsstructuur in

het kader van het speerpunt kwetsbare jongeren. De studenten in de raad spreken hun waardering uit over de ingezette maatregelen en de inspanningen van onderwijsteams hiertoe. Een aandachtspunt blijft de herkenbaarheid voor studenten van ingezet beleid, met name op het vlak van de LOB.

Aeres MBO bespreekt de voortgang op de kwaliteitsagenda ook jaarlijks met de OR van Aeres (V)MBO. Zij vraagt een schriftelijke reactie van de raad, op basis van dezelfde schriftelijke evaluatie die ook naar de onderwijsteams gaat. De raad maakt in 2021 geen gebruik van de mogelijkheid om schriftelijk te reageren. Naast de formele afstemming met personeel via de OR haalt het locatiemanagement van Aeres MBO ook continu input op bij de teamleden. Het invullen van de schriftelijke evaluatie is het sluitstuk van de bespreking van de voortgang binnen de teams.

Aeres staat ook open voor vragen vanuit de sector. Aeres MBO betreft het bedrijfsleven dan ook intensief bij het opstellen, bewaken en uitvoeren van de kwaliteitsagenda. Zo realiseert ze een continue afstemming met de arbeidsmarkt.

3.22.3 Reflectie op ontwikkelingen en resultaten Aeres MBO

Kijkend naar de ontwikkelingen en resultaten binnen Aeres MBO is de algemene indruk dat zij goed op weg is met de realisatie van de KA. De onderstaande tabel geeft met stoplichtsignalering aan in welke mate de in de oorspronkelijke KA opgenomen kwalitatieve en kwantitatieve resultaten voor 2021 zijn behaald.

Speerpunt	Maatregel	Status tussenresultaat (2021)
Kwetsbare jongeren	Toelating/intake	Behaald
	Passend onderwijs en schoolmaatschappelijk werk	Behaald
	Versterken arbeidsmarkttoetreding	Behaald
	Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) en verzuim	Behaald
	Taal en rekenen	Deels behaald
Gelijke kansen en doorstroom	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)	Deels behaald
	Doorstroom	Behaald
	Examinering en bpv	Deels behaald
Arbeidsmarkt van de toekomst	Organisatieontwikkeling en versterken onderzoek	Behaald
	Excellentie	Deels behaald
Groene profilering	Doorontwikkelingsprogramma's	Deels behaald
	Practoraten	Behaald

Opmerkingen bij de resultaten

In de brief van de Commissie Kwaliteitsafspraken MBO van 13 december 2021 vraagt de commissie het bestuur te reflecteren op drie vragen in de rapportage over 2021. Deze vragen worden in de reflectie over de behaalde resultaten meegenomen:

1. Wat is er veranderd in de context van de mbo-school ten opzichte van 2018?
2. Op welke resultaten bent u het meest trots?
3. Wat is tegengevallen, waar zaten de belemmeringen en wat heeft u daarvan geleerd?

Op nagenoeg alle maatregelen boekt Aeres MBO goede resultaten. De beoogde resultaten zijn om verschillende redenen niet in alle gevallen behaald.

Context

Een van de belangrijkste veranderingen sinds 2018 is de dynamiek in de wereld. Naast economische en (geo)politieke schommelingen spelen vraagstukken rondom bodem, waterhuishouding, stikstof en fosfaat en de ruimte die we als maatschappij reserveren voor natuur.

Aeres leidt mensen op voor een wereld en sector vol onzekerheden, maar ook vol (technologische) kansen. Het onderwijs moet daarop aansluiten en wendbaar én weerbaar meebewegen, zowel inhoudelijk als in uitvoering. Dat vraagt om een slagvaardige organisatie met een brede basis. Ook op landelijk onderwijsgebied wijzigt de context. De fusie ten zuiden van Aeres tussen Citaverde, Wellantcollege en Helicon tot Yuverta maakt dat daar een grote instelling ontstaat. Aeres werkt nauw met hen samen op het gebied van het verkrijgen van een doelmatig opleidingsaanbod.

Kijkend naar de voortgang op de maatregelen is een verschuiving zichtbaar op twee fronten. Enerzijds neemt de binding met en binnen de (landelijke) sectoren toe, bijvoorbeeld op het gebied van het hippisch onderwijs maar ook binnen agrifood. Vanuit de kennisinfrastructuren van Groenpact en het CIV Groen worden kennis en ontwikkelingen actief gedeeld met scholen binnen en buiten Aeres. Ook binnen Aeres werken de opleidingsprogramma's intensiever

samen. Anderzijds is juist een verschuiving naar de regio kenbaar, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid of klimaatadaptatie. Duurzaamheid pakt anders uit in een stedelijke omgeving.

Trots

Aeres MBO heeft door zeer goede resultaten een goede uitgangspositie. Aeres MBO is allereerst trots op alle studenten en medewerkers die die resultaten in onwerkelijke omstandigheden mogelijk maken. Ze is trots op de resultaten bij het voorkomen van uitval, het bevorderen van de doorstroom en het (door)ontwikkelen van de opleidingen en op de innovaties binnen het onderwijs door de komst van practoraten en innovatieprojecten (§ 11.4). De goede resultaten in de voorliggende rapportage zijn een mooie prestatie, waarbij de focus voor het aankomende jaar zal liggen op het bestendigen en vasthouden hiervan. Aeres MBO kiest ervoor om de oorspronkelijke speerpunten, maatregelen en resultaatsambities voor 2022 te behouden. Wel zijn er aandachtspunten en bijstellingen voor de activiteiten onder de maatregelen, deze worden genoemd in de volgende paragrafen.

Belemmeringen en oplossingen

De historisch zeer lage uitvalcijfers in 2021 zijn fantastisch, maar de realiteit laat zien dat nog verder verbeteren niet mogelijk is. Sterker nog, er is extra inzet en hier en daar kunst- en vliegwerk nodig om meer uitval te voorkomen. Los van covid-19 waren de onderliggende patronen al zichtbaar, zo blijkt uit het feit dat de onderwijsteams al langere tijd de zorgvragen zien toenemen in aantal en in complexiteit. De locaties moeten hier alle tot nu toe ingezette instrumenten handhaven en bij de zorgvragen uitbreiden om goede resultaten te blijven behalen.

Taal en rekenen hebben aandacht nodig: de resultaten zijn nog niet goed genoeg voor diplomering als vanaf het schooljaar 2022-2023 de rekeneisen meetellen in de slaag-zakregeling. Wel is verbetering zichtbaar ten opzichte van de nulmeting. Ook de herkenbaarheid en uitvoering van de LOB als zodanig behoeven aandacht. Studenten geven aan dat ze zich niet herkennen in het uitgangspunt van twee LOB-gesprekken per

opleiding. Zowel de stafdienst O&K in een gezamenlijk LOB-projectgroep als de locaties zelf besteden aandacht aan de LOB door inzet van decentrale middelen om de LOB-structuur en -programma's te versterken.

Maar er zijn ook factoren waarop Aeres MBO in een aantal gevallen zelf geen invloed heeft, zoals vermeld in de midterm van Aeres MBO over 2020.

Covid-19

Uiteraard heeft covid-19 ook invloed op de realisatie van de maatregelen binnen de speerpunten. De impact en de covid-19-maatregelen zijn beschreven in § 3.19.1, Afstandsonderwijs tijdens de covid-19 crisis, en komen overal in de tekst terug. Het effect van covid-19 op de realisatie van de KA begint merkbaar te worden: een toenemend aantal studenten geeft aan hun motivatie kwijt te zijn voor hun school/studie en overweegt om te stoppen met de opleiding. De komende jaren wordt het effect zichtbaar, ook dat op de instroom vanuit het vo.

De impact en de effecten van covid-19 worden daarnaast zichtbaar in de resultaten en dan met name bij de maatregelen examinering en bpv, excellentie en doorontwikkelingsprogramma's. In alle drie de gevallen boekt Aeres MBO desondanks goede resultaten. De aangepaste examinering verloopt kwalitatief goed in 2021, waardoor het merendeel van de studenten ook in 2021 hun examens kan doen en een mbo-diploma ontvangt. Hierbij is op zorgvuldige wijze gewerkt, mede op basis van de versterking in de examenorganisatie met inzet van KA-middelen. Bij de maatregel excellentie starten de Skills-wedstrijden in het schooljaar 2021-2022 in aangepaste vorm, zodat studenten van de opleidingen die vakwedstrijden willen inzetten, weer daadwerkelijk kunnen deelnemen. Door de reisbeperkingen die heel 2021 gelden, zijn er geen aanvragen voor internationale excellentiereizen behandeld. Wel starten de voorbereidingen voor internationale projecten na de zomer 2021 weer op. Aeres MBO verwacht de eerste aanvragen begin 2022 weer. Bij de maatregel doorontwikkelingsprogramma's vertraagt de impact van de covid-19-maatregelen op de onderwijsteams de snelheid van ontwikkelen. Desondanks rapporteren de teams in de schriftelijke evaluatie dat de geboden ontwikkel- en innovatieruimte vanuit de additionele middelen daadwerkelijk bijdraagt aan het meer wendbaar maken van het onderwijs. Als er vertraging optreedt, speelt covid-19 in de meeste gevallen een rol. Hoewel Aeres MBO veel bijeenkomsten goed via digitale kanalen kan uitvoeren, is het gebrek aan fysieke overleggen merkbaar. Ook leiden het aanpassen van onderwijs en examinering aan de scholensluitingen en andere beperkende maatregelen in verband met covid-19 ertoe dat de focus is komen te liggen op doorgang laten vinden van het primaire proces. Ook de bedrijfspartners zetten door covid-19 soms een stapje terug. Voor het aankomend jaar verwacht Aeres MBO dat alle programma's de gestelde ontwikkeldoelen voor 2021-2022 zullen halen.

Fusie Aeres AOC-Nordwin College

De impact van de fusie op de organisatie is groot, vooral op het gebied van het harmoniseren van beleid, maar ook met

betrekking tot het leren kennen van nieuwe werkwijzen binnen de gefuseerde organisatie. De impact op de kwaliteitsagenda's van beide instellingen is te zien in het matchen van de gezamenlijke speerpunten. Dankzij de fusie met Nordwin College legt Aeres AOC nieuwe verbindingen, met name bij de programma's Food, Veehouderij en Water. De beide fusiepartners steken momenteel veel tijd in het delen van hun kennis, ervaring en netwerken en het ontdekken van elkaars kwaliteiten, zodat die Aeres AOC als geheel kunnen versterken en verbreden.

KA Aeres MBO en Nordwin College mbo: op koers naar 2022

Alles overziend gaat Aeres MBO er voornamelijk van uit dat de maatregelen uit de KA nog steeds uitvoerbaar zijn of dat de resultaten niet sterk achterlopen ten opzichte van de beoogde situatie. Aeres MBO vertrouwt er dan ook op dat de KA zal leiden tot een voldoende resultaat. Het lijkt met deze tussenstand logisch om de ambities op te schroeven voor het laatste jaar van de huidige KA. Om twee redenen kiest Aeres MBO er echter voor om vast te houden aan de resultaatsambities uit de oorspronkelijke KA:

- De impact van de covid-19-maatregelen alsmede de impact van het virus zelf op de mentale en fysieke gezondheid van studenten en medewerkers maakt dat de focus ligt op het wegwerken van achterstanden (NPO) en op het bijkomen van de afgelopen twee jaren.
- Er komen steeds luidere signalen vanuit de onderwijsteams dat covid-19 een negatief effect zal hebben op de jongeren in het schooljaar 2022-2023 (en verder).

De belangrijkste geleerde les uit de geconstateerde belemmeringen is het belang van het uitwerken van beleidsthema's in samenhang met elkaar. Aeres behandelt bijvoorbeeld de NPO-plannen niet als losstaande plannen, maar richt ze in aansluitend op de speerpunten uit de kwaliteitsagenda's. Zo worden succesvolle interventies uit de KA voortgezet of uitgebreid binnen het NPO. Anderzijds kiest Aeres voor focus op het primaire proces. Zoals gerapporteerd zijn sommige (innovatie)projecten vertraagd. Het doorgang geven van onderwijs blijft bovenaan staan.

3.23 Maatregelen KA- speerpunt 1: Kwetsbare jongeren

Uitstekend onderwijs en persoonlijke begeleiding ondersteunen (kwetsbare) jongeren maximaal. Het doel ervan is uitval te voorkomen en doorstroom naar een hoger niveau of een goede start op de arbeidsmarkt te bevorderen. Aeres MBO biedt daarbij passend onderwijs en werkt daarvoor samen met regionale mbo-instellingen, gemeenten en het bedrijfsleven. Een indicator voor de mate waarin het lukt om passend onderwijs te bieden is het aandeel vroegtijdig schoolverlaters (vsv'ers). Dat aandeel valt bij Aeres MBO binnen alle streefnormen. Aeres MBO wil dat het geboden

onderwijs zo goed mogelijk aansluit op het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt en ze kiest ervoor om taal en rekenen mee te nemen in de uitwerking van dit speerpunt.

3.23.1 Toegankelijkheid en plaatsing

Voor de Aeres AOC-brede visie op toegankelijkheid en het toelatingsbeleid, zie § 3.18.3.

Locaties wenden de decentrale middelen van de KA aan voor het versterken van de intake.

De locatie Dronten zet extra menskracht in voor de intakes bij de bbl-opleidingen. Vaak betreft het hier zij-instromers van buiten de landbouw, die een overstap maken. Een gedegen intake helpt bij het voorkomen van teleurstellingen.

De locatie Almere zet decentrale middelen in voor het versterken van de intake in de doorlopende leerroute (voorheen Vakmanschapsroute genoemd). Het betreft hier een nieuw traject dat openstaat voor alle leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg en dat beter aansluit bij de voorkeuren van deze kwetsbare doelgroep. De aangepaste

intake heeft als doel het maatwerk in de vo-fase voort te kunnen zetten in de mbo-fase van de leerroute.

De locatie Velp wendt decentrale middelen aan voor het uitbreiden van de intake met een plaatsingscommissie die teamoverstijgend adviezen formuleert voor studenten waar mogelijk twijfels over zijn. Ook intensificeert de locatie de informatievoorziening naar studenten toe tijdens het aanmeldings- en intakeproces. Zo verstrekt ze nu informatie over financiële hulpmiddelen aan studenten in het kader van de schoolkosten.

De locatie Emmeloord, ten slotte, zet decentrale middelen in voor het beter benutten van de AMN-talentscans. Met een train-de-trainerprincipe schoolt de locatie teamleden in het toepassen van de uitgebreide intakes. Deze neemt de locatie nu grotendeels digitaal af, wat de flexibiliteit in uitvoering en organisatie vergroot. Hierdoor is meer tijd beschikbaar voor het intakegesprek, dat fysiek op school plaatsvindt. Locaties rapporteren dat de geïntensificeerde intakes noodzakelijk zijn, gezien de toegenomen zorgvragen bij nieuwe aanmeldingen. De aangeboden (beleids)ondersteuning en documentatie zijn toereikend en worden gewaardeerd.

Maatregelen bij speerpunt 1: Toelating/intake		
Nulmeting	Het toelatingsbeleid van Aeres MBO voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.	
Ambitie 2022	Beleid en intake zorgen dat de mede door de student gekozen opleiding: <ul style="list-style-type: none"> - past bij de voorkeur, motivatie en capaciteiten van die student; - een goede route is naar de arbeidsmarkt. 	
Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Inzet AMN - Aanpassing en harmonisatie aanname- en toelatingsbeleid 	Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven): <ul style="list-style-type: none"> - Centrale facilitering AMN-testen - Bijstelling en harmonisatie aanname- en toelatingsbeleid 	<ul style="list-style-type: none"> - De resultaten liggen in lijn met de gestelde resultaatsambitie voor 2022. - Voor 2022 staan bijstellingen in het toelatingsbeleid gepland, onder andere het werken met een centrale toelatingscommissie.

3.23.2 Passend onderwijs en schoolmaatschappelijk werk (SMW)

Locaties zetten schoolmaatschappelijk werk (SMW) in voor passend onderwijs en de flink toenemende gevraagde ondersteuning. De locatie Barneveld heeft een schoolmaatschappelijk werker in dienst, de andere locaties werken samen met externe partijen. Vanaf 2019 ontvangt Aeres MBO geen aparte beschikkingen meer voor SMW. De SMW is verwerkt in de Regeling kwaliteitsafspraken mbo. Aeres MBO maakt daarom KA-middelen vrij, gelijk aan het budget in 2018. Locaties zetten daarnaast hun decentrale KA-middelen in voor het versterken van de eigen zorgstructuur, het aanscherpen van het onderscheid tussen zorg- en begeleidingsrollen, het sneller oppakken van signalen en de daadwerkelijke begeleiding van kwetsbare jongeren. In deze structuur vormen de mentoren de eerste lijn, de zorgcoaches de tweede.

Ook tijdens de covid-19-crisis, wanneer studenten niet of heel weinig op school komen, pakken de locaties signalen nog

steeds adequaat op. Studenten geven aan dat ze zich gezien en gehoord voelen.

Vier keer per jaar vindt een overleg plaats tussen alle zorgcoördinatoren binnen Aeres. Deze bijeenkomsten staan in het teken van kennisuitwisseling. Vanuit het centrale budget zijn er middelen beschikbaar voor deskundigheidsbevordering op gemeenschappelijke onderwerpen. In het schooljaar 2020-2021 is aandacht gevraagd voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedere locatie heeft een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling, die is geschoold in de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Veel aandachtsfunctionarissen nemen deel aan de betreffende driedaagse cursus van het LVAK.

Uit de schriftelijke evaluaties blijkt dat locaties een groot deel van het decentraal budget aanwenden voor de zorgstructuur. De locaties Barneveld, Almere, Emmeloord en Velp passen in 2021 de zorgstructuur aan. In alle gevallen trachten ze om vanuit een gezamenlijke ondersteuningsstructuur ondersteuning op maat te bieden aan mentoren binnen de

onderwijsteams. Als voorbeeld: de locatie Velp werkt met een vaste periodieke afstemming met mentoren, waardoor zij mentoren kunnen begeleiden in het bieden van passend onderwijs. Ook bakenen locaties rollen en taken beter af. De locatie Almere zet in op het faciliteren van zorgcoaches per opleiding (subteam). De zorgcoördinator ondersteunt studenten die intensievere ondersteuning nodig hebben. De locatie Barneveld zet hiervoor vanuit haar decentraal budget het multidisciplinair ondersteuningsteam (MOT) op. De locatie Dronten werkt in 2021 met extra huiswerkklassen voor kwetsbare studenten. Ze voert ze deels uit in het kader van het NPO, maar de locatie geeft aan dat de trend van toegenomen zorgvragen en ondersteuningsbehoefte al langer speelde. Dit ziet de locatie ook terug in gedragsproblematiek op de leefcampus van de Warmonderhof in Dronten. Ze zet het decentraal budget in voor het tegengaan van drugsgebruik in de woongemeenschap. Ook bespreken de docenten gezond gedrag in burgerschapslessen. De locatie Emmeloord zet decentraal budget in voor specifieke teamscholingen voor passend onderwijs, onder andere voor het in kunnen spelen op behoeften van studenten met een migratieachtergrond.

De gepleegde inspanningen op het gebied van passend onderwijs zijn merkbaar in de lage vsv-cijfers van opleidingen bij Aeres MBO, zie ook § 3.23.4.

Basis Ondersteuningsprofiel

De visie van Aeres MBO op passend onderwijs en welke ondersteuning ze kan bieden, staat beschreven in het Basis

Ondersteuningsprofiel. Alle locaties bieden minimaal de daarin beschreven ondersteuning. Locaties en teams kunnen zelf bepalen of zij meer ondersteuning bieden dan is vastgelegd. Indien dit het geval is, staat dat beschreven in een aanvullend ondersteuningsplan per locatie/team. Locaties investeren zelf in teamscholingen voor het bieden van passende ondersteuning.

Sommige studenten hebben behoefte aan meer ondersteuning dan de school in de basis aanbiedt. Deze studenten ontvangen een bijlage bij de onderwijsovereenkomst (OOK) over aanvullende ondersteuning. Daarin staat welke aanpassingen er zijn in het onderwijsprogramma en de bpv. Ondersteuning is en blijft maatwerk. Aeres MBO slaat de bijlage over de aanvullende ondersteuning bij de OOK op in het SIS Eduarte. In het kader van de KA evalueren de locaties het ondersteuningsprofiel en zetten op basis van de uitkomsten daarvan nadere bij- en nascholingsactiviteiten in. Ook zetten ze in op het verbeteren van de informatie aan studenten over hun rechten en plichten. Dit was een aandachtspunt in de JOB 2020 (zie onderstaand resultaatschema KA).

► **Aeres MBO vermeldt haar Basis Ondersteuningsprofiel op de website van Aeres MBO. Locatie-specifieke informatie over de geboden ondersteuning staat op de websites van de betreffende locatie.**

Maatregel bij speerpunt 1: Passend onderwijs en schoolmaatschappelijk werk (SMW)		
Nulmeting	Aeres MBO evalueert het ondersteuningsprofiel en zet waar nodig bij- en nascholingsactiviteiten in. Verbetering is gewenst inzake het informeren van studenten over rechten en plichten (JOB 2020). Locaties zetten schoolmaatschappelijk werk (SMW) in voor het kunnen bieden van passend onderwijs en de gevraagde ondersteuning.	
Ambitie 2022	Aeres MBO biedt passend onderwijs gericht op persoonlijke begeleiding en onderwijstrajecten binnen de mogelijkheden zoals omschreven in het Basis Ondersteuningsprofiel.	
Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning zorgcoördinatoren. - Ondersteuning schoolmaatschappelijk werk. - Passend onderwijs: consequenties en acties voortvloeiend uit landelijk beleid. - Scholing meldcode en afstemming op locatie. - Evaluatie en bijstelling basisondersteuningsprofiel. 	<p>Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het periodiek overleg met zorgcoördinatoren evalueert de gebruikte documenten en procedures (inclusief ondersteuningsprofiel) en stelt die zo nodig bij. - Locaties zetten onder andere decentrale middelen uit de KA in voor een uitgebreide zorgstructuur. - Onderwijsteams geven in de schriftelijke evaluatie aan zich ondersteund te voelen in de beschikbare documentatie en structuren op de locatie. 	<p>Aeres is goed op weg naar het behalen van de resultaatsambitie voor 2022.</p> <p>Voor 2022 staat het verder harmoniseren van de ondersteuningsstructuren (centraal en lokaal) gepland, in een projectgroep passend onderwijs.</p>

3.23.3 Versterken arbeidsmarkttoetreding

Aeres MBO zet al jaren een gerichte maatwerkaanpak in om studenten in een kwetsbare positie te ondersteunen. Aangetoond is dat het aandeel gediplomeerde schoolverlaters in 2020 met een betaalde baan van meer dan twaalf uur in de week iets toeneemt ten opzichte van de situatie in de nulmeting van 2016 (zie onderstaande tabel). Bij Dierverzorging en Groene ruimte niveau 2 realiseerde Aeres MBO in 2018 een forse verbetering, onder andere door het versterken van de zorg- en begeleidingsstructuur en door deze dichterbij de student te plaatsen. In 2020 valt dit waarschijnlijk door covid-19 vooral bij Dierverzorging terug ten opzichte van 2018.

In het kader van de KA-maatregel versterken arbeidsmarkttoetreding start Aeres MBO vier pilots op in de eerste twee jaren van de KA. In 2021 gaan deze pilots over naar staand beleid, mede gefinancierd vanuit de NPO-gelden. Aeres MBO monitort de pilots nog wel gedurende de looptijd van de KA.

Barneveld

Binnen de opleiding medewerker dierverzorging loopt een pilot gericht op studenten die anderszins in de reguliere setting of die moeilijk op school kunnen functioneren vanwege een beperking. Zij krijgen maatwerkbegeleiding, zodat zij kunnen doorstromen met een certificaat of diploma. Door de covid-19-maatregelen kan de locatie de maatwerkbegeleiding niet aan alle studenten even goed bieden. De begeleiding van studenten met een vorm van autisme verliep goed online. Voor niveau 2-studenten werken fysieke bijeenkomsten beter. Binnen Groen, grond en infra loopt een pilot waarbij opgedane praktijkervaringen van studenten die geen niveau 2-diploma kunnen behalen, een waardering krijgen middels een verklaring.

Almere

In Almere loopt een pilot voor een doorlopende leerlijn vanuit het vmbo naar het mbo. Doel is om de doorstroom vanuit het vmbo naar het mbo en de arbeidsmarkt te verbeteren. Binnen dit traject zet de locatie extra in op LOB en maatwerk, zodat studenten met zelfvertrouwen de arbeidsmarkt kunnen betreden.

Velp

De locatie Velp zet decentraal budget in voor het versterken van de arbeidsmarkttoetreding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit betreft in veel gevallen jongeren die al wat ouder zijn dan de reguliere (intiële) niveau 2-studentenpopulatie. De trajecten leiden in de eerste plaats tot het behalen van een praktijkverklaring, aanvankelijk als onderdeel van de landelijke pilot. Vanaf 1 augustus 2021 is de praktijkverklaring verankerd in de WEB door de wetswijziging in het kader van de invoering van de mbo-verklaring. Deze praktijkverklaring kan de eerste stap naar een volledige mbo-opleiding.

Resultaten 2021

In de Kwaliteitsagenda Aeres MBO 2019-2022 staat dat Aeres MBO de uitstroom naar betaald werk monitort op drie bc-codes op niveau 2. In de zomer van 2021 publiceert het CBS de uitstroom naar betaald werk van cohort 2019-2020. De onderstaande tabel geeft deze cijfers weer. Hieruit blijkt dat het aandeel uitstromers dat meer dan 12 uur werk vindt relatief stabiel blijft voor de agro-kwalificaties op niveau 2 en voor dierverzorging niveau 2. Bij Groene ruimte is de sterke trek van de gunstige arbeidsmarkt te zien, daar is juist sprake van een wellicht te hoge uitstroom van (gediplomeerde) studenten. Ze zouden in een eerdere situatie wellicht langer in het mbo zijn gebleven. Het is op dit moment nog te vroeg om te zeggen dat de getoonde resultaten in uitstroom naar werk beïnvloed zijn door de pilots.

Bc-code	Niveau	2016		2018		2020	
		Aantal schoolverlaters	Aandeel >12 uur	Aantal schoolverlaters	Aandeel >12 uur	Aantal schoolverlaters	Aandeel >12 uur
Agro productie, handel en technologie (bc391)	2	60	53%	40	55%	30	55%
Dierverzorging (bc392)	2	40	55%	30	61%	30	54%
Groene ruimte (bc394)	2	10	79%	30	88%	40	82%

Maatregel bij speerpunt 1: Versterken arbeidsmarkttoetreding		
Nulmeting	De arbeidsmarktpositie van met name diervverzorging niveau 2 is moeizaam. Aeres MBO wil alle studenten met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt beter toerusten met praktijkervaringen.	
Ambitie 2022	Gediplomeerde uitstroom vindt binnen een redelijke termijn betaald werk en weet zich hierbij gesteund door Aeres MBO.	
Ambitie 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Versterken arbeidsmarkt-toetreding binnen de doorlopend leerroute in Almere. - Trajecten ervarings-certificaten GGI Barneveld. - Trajecten arbeidsmarkt-toetreding dier niveau 2 Barneveld. - Trajecten praktijkverklaring Velp. 	<p>Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven): Gediplomeerde uitstroom vindt binnen een redelijke termijn betaald werk en weet zich hierbij gesteund door Aeres MBO. Van de in totaal 650 uitstromers naar de arbeidsmarkt vindt 75% betaald werk voor meer dan 12 uur per week.</p> <p>Bij de drie niveau-2-bc-codes die Aeres MBO monitort op basis van de nulmeting uit de KA, blijkt bij twee van de drie sprake van stabilisatie en bij een sprake van een flinke toename van het aandeel.</p>	<p>Aeres is op weg naar het behalen van de gestelde resultaatsambitie. In de zomer 2022 moeten de eerste resultaten zichtbaar zijn die enigszins herleidbaar zijn naar de pilots.</p> <p>Aeres MBO breidt de pilots in 2022 uit en zorgt voor inbedding in de staande organisaties. De maatwerktrajecten voor de praktijkverklaring starten in Barneveld, Emmeloord en Velp.</p>

3.23.4 Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers): stand van zaken mbo (25GV en 27xx)

In § 3.19.7 staat de visie op vsv en de cijfers van Aeres MBO, inclusief het voormalige Nordwin College.

In verband met de kwaliteitsagenda staan uitgesplitste cijfers en resultaten voor Aeres MBO zonder Nordwin College in deze paragraaf en voor de KA Nordwin College in § 3.29.2.

Aeres MBO zonder Nordwin College

Onderstaande tabel geeft de definitieve vsv-percentages weer van Aeres MBO in het schooljaar 2019-2020, exclusief het voormalige Nordwin College. Op alle niveaus ligt het vsv-percentage onder de vsv%-streefnorm.

De cijfers voor Nordwin College staan in § 3.29.2.

Vsv-percentages schooljaren 2017-2018 tot en met 2019-2020 voor Aeres MBO zonder Nordwin College							
	2017-2018		2018-2019		2019-2020		Landelijke vsv
	% vsv	Prestatie-norm	% vsv	Prestatie-norm	% vsv	Prestatie-norm	
Mbo-niveau 1	-	27,50%	20,00%	26,40%	0%	26,2%	20,59%
Mbo-niveau 2	5,95%	9,40%	9,01%	8,60%	7,78%	8,45%	8,64%
Mbo-niveau 3	2,58%	3,50%	2,81%	3,20%	2,69%	3,1%	3,75%
Mbo-niveau 4	2,59%	2,75%	1,89%	2,70%	1,87%	2,55%	2,95%
Totaal					2,87%		

Bron: digitaal verzuimloket, definitieve rapportage komt van de website. De percentages voor het schooljaar 2019-2020 zijn nog in concept.

Een overzicht van omzwaaiers en redenen voor uitval staat in bijlage 7, tabel 6.

Bekostiging vsv-maatregelen

Vanaf 2020 reserveert Aeres MBO € 200.000 per schooljaar uit het centraal budget van haar KA om de locaties te ondersteunen bij de maatregelen om vsv te voorkomen. Dit naast het geld dat beschikbaar is voor toelating en intake, SMW en passend onderwijs. Locaties ontvangen een bedrag naar rato van het aantal studenten dat zij hebben. De locaties zetten daarnaast ook decentrale middelen in om vsv te voorkomen. Zo faciliteren de locaties Almere, Velp en Emmeloord met decentrale middelen verzuim- of dagcoördinatoren. Hierdoor

is verzuim eerder in beeld en sneller bij alle betrokkenen bekend. Het aantal verlofaanvragen daalt in Almere en Emmeloord. Ook wordt de vsv-administratie beter, zo rapporteren de locaties Velp en Almere. Door de kortere lijnen tussen mentoren en zorgcoördinatoren handelen de locaties adequater op vroege signalen van verzuim, waardoor bijvoorbeeld de locatie Velp minder studenten hoeft te melden bij het RMC/de leerplichtambtenaar. De locatie werkt bovendien intensief samen met trajectcoaches van het Schakelpunt om uitval te voorkomen en studenten die willen stoppen met de opleiding goed te kunnen plaatsen bij een vervolgopleiding.

Maatregel bij speerpunt 1: Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) en verzuim		
Nulmeting	Het aantal vsv'ers is binnen Aeres MBO al over een lange periode zeer laag. Aeres MBO monitort de vsv-cijfers periodiek op zowel centraal als locatieniveau. Daarnaast besteden alle locaties in hun zorgstructuur veel aandacht aan het monitoren van en handelen bij vroegtijdige signalen van verzuim.	
Ambitie 2022	Uitvalpercentages dalen of blijven stabiel (indien streefpercentage is behaald).	
Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Monitoren vsv-cijfers en ondersteunen locaties. - Decentraal beleid inzake zorg- en ondersteuning. 	Specifiek KA Aeres MBO voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven): <ul style="list-style-type: none"> - Door monitoring van vsv en sluitende administratie pakken locaties signalen tijdig op en dit heeft effect op definitieve uitval. - De uitgebreide zorgstructuur is nauw verweten met de ondersteuningsstructuur voor verzuimmeldingen. 	De streefdoelen zijn behaald, Aeres is goed op weg om de resultaatsambitie voor 2022 te behalen.

3.23.5 Taal en rekenen

De taal- en rekenvaardigheid van studenten vormt een belangrijke succesfactor voor het doorlopen en afsluiten van een opleiding. In het mbo zijn centraal ontwikkelde examens. Het vastgestelde en geïmplementeerde beleid is gebaseerd op de drieslag: ontwikkeling op het gebied van taal en rekenen vindt plaats (1) in alle leergebieden (incl. stage), (2) binnen de vakgebieden taal en rekenen zelf en (3) middels ondersteuning voor studenten met achterstanden.

Taal en rekenen is een vast onderwerp van de mbo-beleidsagenda en is belegd bij het directieoverleg. Hierdoor is er regelmatige monitoring van de voortgang op dit onderwerp. Daarnaast zijn er docentennetwerken actief, die steun krijgen vanuit de stafdienst O&K.

Locaties zetten decentrale middelen in om NER-regisseurs vrij te maken om te participeren aan deze netwerken en informatie op de locaties te verspreiden. De regisseurs zijn ook het primaire aanspreekpunt voor het analyseren van de behaalde resultaten op de locaties. Voor de komende periode staan de vernieuwde rekeneisen prominent op de agenda.

Aeres MBO (incl. Nordwin College)

In de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020 zijn de cijfers uitsluitend voor Aeres MBO. Nordwin College koos ervoor om pas cijfers te publiceren zodra de slaag-zakeregeling van toepassing is. De weergegeven resultaten zijn de hoogst behaalde beschikbare examenresultaten van de centrale examens.

Er komt daarom geen aparte verantwoording voor het voormalige Nordwin College.

	Schooljaar 2018-2019 Aeres MBO		Schooljaar 2019-2020 Aeres MBO		Schooljaar 2020-2021 Aeres MBO, incl. Friese locaties	
	% > 4,5	% > 5,5	% > 4,5	% > 5,5	% > 4,5	% > 5,5
Nederlands 2F (incl. niveau 1-deelnemers)	98,7%	96,1%	98,8%	95,8%	99,4%	97,6%
Nederlands 3F	99,8%	86,8%	99,7%	83,3%	99,4%	79,8%
Rekenen 2A (niveau 1)	-	-	-	-	81,8%	59,1%
Rekenen 2ER	-	-	-	-	60,9%	39,1%
Rekenen 2F (incl. niveau 1-deelnemers)	76,7%	57,9%	75,1%	54,8%	78,2%	55,7%
Rekenen 3F	84,6%	51,3%	81,8%	42,5%	82,4%	50,2%
Engels B1	98,9%	93,4%	98,8%	89,6%	99,4%	90,0%
Engels B2	91,5%	86,4%	98,6%	96,8%	96,1%	94,7%

Bron: resultatenanalyse Aeres MBO van de centrale examens Nederlands en rekenen.

Aeres MBO, zonder Nordwin College

Vsv van de Friese locaties staat in de KA Nordwin College, zie § 3.29.2.

In verband met de KA geeft Aeres MBO de percentages ook zonder de Friese locaties (het voormalige Nordwin

College). De weergegeven resultaten zijn de hoogst behaalde beschikbare examenresultaten van de centrale examens (voor het schooljaar 2020-2021 voor de gediplomeerde studenten). Daarnaast neemt Aeres MBO in het schooljaar 2020-2021 bij 23 studenten een 2ER-examen af tegen afname bij 6 studenten in 2019-2020.

	Schooljaar 2018-2019		Schooljaar 2019-2020		Schooljaar 2020-2021	
	% > 4,5	% > 5,5	% > 4,5	% > 5,5	% > 4,5	% > 5,5
Nederlands 2F (incl. niveau 1-deelnemers)	98,7%	96,1%	98,8%	95,8%	100%	98,6%
Nederlands 3F	99,8%	86,8%	99,7%	83,3%	100%	87,7%
Rekenen 2ER (incl. niveau 1-deelnemers)	-	-	-	-	65,6%	43,5%
Rekenen 2F (incl. niveau 1-deelnemers)	76,7%	57,9%	75,1%	54,8%	81,8%	62,0%
Rekenen 3F	84,6%	51,3%	81,8%	42,5%	85,6%	54,5%
Engels B1	98,9%	93,4%	98,8%	89,6%	99,6%	91,2%
Engels B2	91,5%	86,4%	98,6%	96,8%	96,1%	94,7%

Bron: resultatenanalyse Aeres MBO van de centrale examens Nederlands en rekenen.

Over het algemeen zijn de resultaten over het schooljaar 2020-2021 verbeterd ten opzichte van de resultaten in voorgaande

jaren. De resultaten zijn verbeterd ten opzichte van de nulmeting uit de oorspronkelijke KA.

Maatregel bij speerpunt 1: Taal en rekenen		
Nulsituatie	De examenresultaten van het schooljaar 2016-2017 vormen het uitgangspunt: Nederlands 2F: 96% > 5,5; Nederlands 3F: 82% > 5,5; rekenen 2F: 56% > 5,5; rekenen 3F: 50% > 5,5.	
Ambitie 2022	Resultaten voor 2F en 3F Nederlands en rekenen zijn in 2022 verbeterd of blijven stabiel ten opzichte van 2017.	
Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Periodieke afstemming docenten NER. - Evaluatie examen-instrumenten. 	<p>Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven):</p> <p>Inspanningen op locatie- en centraal niveau zorgen dat er aandacht is voor taal en rekenen. Desondanks zijn de behaalde resultaten nog niet op het gewenste niveau, zeker niet voor studenten voor wie de eisen onderdeel uitmaken van de diplomeringseisen.</p>	<p>Aeres is op weg naar het behalen van de resultaatsambitie. De invloed van covid-19 op met name de oefenvakken zoals wiskunde, maar ook zeker rekenen, speelt hier mee. Ook zijn de nu behaalde resultaten nog van studenten voor wie de eisen niet meetellen. Voor 2022 staat de invoering van de nieuwe rekenexamens op de agenda. Dit werkt Aeres MBO voor de zomer 2022 nader uit.</p>

3.24 Maatregelen KA- speerpunt 2: Gelijke kansen en doorstroom

Het bieden van gelijke kansen gaat over het creëren van soepele overgangen binnen krachtig beroepsonderwijs. Hierbij is samenwerking (met als concrete verschijningsvorm het faciliteren van doorstroom) binnen de beroepskolom een kernpunt. Het gaat om soepele overgangen binnen de groene beroepskolom binnen en buiten Aeres, met als meetbaar effect een toename van het aandeel doorstromers. Om de doorstroom te bevorderen kan Aeres met name denken aan het versterken van LOB-programma's. Aeres heeft unieke mogelijkheden voor doorstroom binnen de beroepskolom, die zij versterkt met afspraken buiten Aeres met andere (groene) onderwijsinstellingen.

3.24.1 Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)

LOB is een belangrijk instrument in het bevorderen van de doorstroom binnen de beroepskolom en is structureel ingebed in de mbo-teams. Iedere locatie geeft zelf invulling aan LOB, aan de hand van de gezamenlijke uitgangspunten. De mentor of studieloopbaanbegeleider van iedere Aeres MBO-student voert gedurende de opleiding in ieder leerjaar minimaal twee LOB-gesprekken met hem of haar. LOB is in zowel de KA van Nordwin College als in die van Aeres MBO benoemd als belangrijke maatregel in het bieden van gelijke kansen voor studenten. Bij het verder uitwerken en versterken van het LOB-beleid voeren beide scholen de ambities uit beide KA's gezamenlijk uit.

Resultaten LOB

Veel locaties zetten decentraal budget in voor het versterken van LOB en de LOB-programma's. De locatie Almere richt een werkgroep in die een LOB-programma ontwikkelt voor de duur van de opleiding van studenten. Ook werkt de locatie aan een (groei)portfolio, dat de studenten kunnen gebruiken

bij de overstap naar de arbeidsmarkt of vervolgonderwijs. De locatie Velp slaat een slag in het verbeteren van de connectie tussen LOB en mentoraat. De locatie Nijkerk verbindt de LOB via studieloopbaancoaches meer aan de bpv. Ook de locaties Emmeloord en Barneveld werken aan een locatiebrede aanpak voor LOB.

Naast deze ontwikkelingen op de locaties speelt ook de fusie met Nordwin College.

Om aan alle ontwikkelingen tegemoet te kunnen komen, stelt Aeres MBO een nieuw projectplan LOB op. Doel is om te komen tot een LOB-structuur die op iedere locatie voldoet aan minimale kwaliteitseisen zoals in het plan geformuleerd. Iedere

locatie heeft ruimte voor eigen invulling. Een heikel punt blijft het feit dat studenten niet altijd doorhebben wat nou precies onder de LOB valt, wat onder studieloopbaanbegeleiding en wat onder mentoraat. Hierdoor is de beleving van studenten soms dat er geen LOB-gesprekken plaatsvinden. Doel van de LOB-structuur is ook om deze vorm van studiebegeleiding explicieter te maken. Daarnaast vindt er een pilot plaats met LessonUp van Remind. Dit is een digitale ondersteuningstool voor het leren leren. Op locatieniveau onderzoekt de locatie Almere daarnaast nog twee andere LOB-methodes in 2021 en evalueert ze deze. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in het LOB-programma.

Maatregel bij speerpunt 2: Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)		
Nulmeting	Met name op niveau 2 en 3 is het aandeel gediplomeerde studenten dat doorstroomt naar een hoger niveau nog beperkt. LOB is binnen de Aeres MBO-teams structureel ingebed. Iedere locatie geeft daar, binnen de gezamenlijke kaders zelf invulling aan. De mentor of de studieloopbaanbegeleider voert met iedere student gedurende de opleiding minimaal twee LOB-gesprekken.	
Ambitie 2022	Aeres MBO geeft studenten zorg en aandacht, bevordert hun zelfstandigheid en daagt ze uit om een succes van hun mbo te maken, zodat ze daarna door kunnen stromen naar een vervolgonderwijs of baan die past bij hun ambities en talenten.	
Ambitie 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Inzet AMN-begeleidingsscan - Ondersteunen locaties bij LOB-structuur. - Voeren LOB-gesprekken. - Pilot LessonUp locaties Ede, Emmeloord en Velp. 	<p>Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Locaties ontwikkelen LOB-programma's passend bij de opleidingen en studentenpopulaties. - O&K ondersteunt de locaties en stelt een projectplan op voor LOB-structuren, passend bij locaties. - Locaties voeren pilots uit met diverse LOB-methodes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Met het formuleren van een LOB-projectplan werkt Aeres MBO aan het versterken van de structuren en daarmee de herkenbaarheid voor studenten van LOB.

3.24.2 Doorstroom

De Aeres-onderwijsinstellingen zijn al langere tijd gefocust op het creëren van soepele overgangen in de (groene) beroepskolom. Aeres biedt dan ook unieke doorstroommogelijkheden binnen die beroepskolom, die ze versterkt met afspraken buiten Aeres met andere (groene) onderwijsinstellingen. Ook binnen Nordwin College is er een rijke traditie van doorstroomprogramma's, onder andere in het samenwerkingsverband met de noordelijke onderwijsinstellingen.

Aeres heeft een Aeres-breed programmteam Doorlopende leerlijnen, dat werkt aan de overstap mbo-hbo en de overstap vo-mbo. Het programmteam heeft een jaarplan opgesteld met daarin de acties die op alle niveaus plaatsvinden om de doorstroom te bevorderen. Vanuit het programmteam werkt een projectgroep Doorstroom mbo-hbo in twee werkgroepen aan het verbeteren van de overgang mbo-hbo:

1. De eerste werkgroep richt zich op het thema Kiezen met inzicht en leren omgaan met de cultuurschok. Deze

werkgroep onderzoekt hoe mbo-studenten een goed inzicht kunnen krijgen in studeren op het hbo en hoe zij optimaal kunnen omgaan met de cultuurschok die zij op dit moment vaak ervaren.

2. De tweede werkgroep richt zich op een verbeterde aansluiting van de vakken scheikunde, wiskunde, Nederlands en Engels binnen het mbo en hbo.

Voortgang 2021

Aeres MBO gebruikt centrale en decentrale KA-middelen en neemt deel aan landelijke subsidieregelingen om de doorstroom te versterken en te verbeteren. Veelal zijn deze subsidies gericht op extra ondersteuning bij de overstap van kwetsbare jongeren. Zo zetten de locaties Almere, Ede en Nijkerk uit zowel het centrale als decentrale deel middelen in voor het opzetten van een doorlopende of geïntegreerde leerroute vmbo-mbo. De locaties worden gefaciliteerd uit het centraal budget met een projectleider die zorgt voor de borging en evaluatie van de trajecten. In 2021 stelt Aeres MBO de officiële documenten vast voor de doorlopende- en geïntegreerde leerroutes, zoals deze trajecten formeel

genoemd worden. Ook start de (beleids)evaluatie bij de onderwijsteams, studenten en ouders. Aeres MBO verwacht de resultaten hiervan in 2022.

De locaties Velp, Almere en Emmeloord zetten decentrale middelen in voor doorstroomtrajecten mbo-hbo. De locatie Velp zet middelen in voor het opzetten en uitvoeren van proefstudeerprogramma's. De locatie Almere ontwikkelt een doorstroomtraject Aarde & Klimaat, samen met Aeres Hogeschool Almere. De locatie Emmeloord zet decentrale middelen in voor het ontwikkelen van doorstroomvakken, naar aanleiding van inhoudelijke afstemming met het hbo.

De Friese locaties ontwikkelen allerlei initiatieven om de doorstroom binnen de eigen vmbo-leerwegen, tussen vmbo en mbo en tussen mbo en hbo te verbeteren. Die initiatieven zijn:

- Het besteden van aandacht aan de benodigde vaardigheden en het benodigde (leer)gedrag voor een doorlopende leerlijn.
- Het opzetten van (locatiespecifieke) doorstroomprogramma's.
- Het ontwikkelen van een keuzedeel Voorbereiden hbo (K0125).
- Het uitvoeren van het project Doorstroom mbo-hbo van de Friese locaties.

Resultaten 2021

De stafdienst O&K monitort de doorstroomcijfers. Bijlage 7, tabel 7A geeft de cijfers weer op basis van de informatie zoals DUO die ontsluit voor de kwaliteitsagenda's. Hieruit blijkt dat de doorstroomcijfers van uitstroomcohort 2019-2020 over het algemeen in lijn zijn met die van het jaar ervoor. Het aandeel studenten dat doorstroomt, daalt het meest bij voeding niveau 4 en paardensport en -houderij niveau 4. Een verklaring hiervoor is dat het doorstroompercentage bij voeding de

afgelopen jaren erg hoog lag ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Hier is sprake van een correctie naar het gemiddelde. Bij paardensport en -houderij niveau 4 ligt het aandeel doorstroom ondanks de daling nog ruim boven het landelijk gemiddelde. Een belangrijkere verklaring voor de daling van het aandeel studenten dat doorstroomt bij genoemde opleidingen is de economische ontwikkeling in de afgelopen jaren. Door een gunstige conjunctuur kiest een groter deel van de studenten voor ondernemerschap na afstuderen. Tegelijkertijd ziet Aeres MBO een forse toename in de doorstroom bij agro niveau 3, bloem niveau 3, dier niveau 3 en niveau 4. Deze ontwikkelingen bevestigen het belang van LOB-programma's en laten het effect van de doorstroomprogramma's zien.

De stafdienst O&K monitort ook de doorstromers van Aeres MBO vanuit mbo 4-opleidingen naar het hbo. Bijlage 7, tabel 7B laat het eerstejaarssucces zien. Hieruit blijkt dat het succes stijgt voor alle richtingen waar gegevens van zijn. Ook hierin klinkt het effect van doorstroomprogramma's door. Bijlage 7, tabel 7C geeft weer naar welke instellingen de studenten vooral uitstromen. Aangezien 51% van de studenten van Aeres MBO doorstroomt naar Aeres Hogeschool is het logisch dat het Aeres-programmateam de doorstroomprogramma's monitort.

Plannen

Uit de meest recente cijfers blijkt dat er per saldo sprake is van stabilisatie of toename van de doorstroom. Daarom continueert Aeres haar inspanningen:

- Intensivering van de aandacht voor doorstroomprojecten.
- Verkenning naar kansrijke initiatieven vanuit het Aeres-brede programmateam.

Maatregel bij speerpunt 2: Doorstroom		
Nulmeting	Aeres AOC heeft veel ervaring met doorlopende leerlijnen vmbo-mbo. De ervaringen zijn zichtbaar in de goede scores op de indicator startersresultaat. Ook wat betreft de doorstroom mbo-hbo behaalt Aeres goede scores, al zijn van twee beroepsopleidingen geen cijfers bekend. Het succes van alumni van Aeres MBO in het eerste jaar van de hbo-studie geeft aan dat Aeres de huidige koers op dit vlak voort kan zetten.	
Ambitie 2022	Aeres draagt bij aan soepele overgangen in de groene beroepskolom, binnen en buiten Aeres, zodat het aandeel doorstroom stijgt.	
Ambitie 2020	Stand van zaken 2020	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunen en begeleiden onderwijsteams bij doorstroom-projecten vmbo-mbo en mbo-hbo. - Doorlopende leerroute/geïntegreerde leerroute Almere, Emmeloord, Nijkerk en Heerenveen. 	Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven): <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkeling doorstroomtrajecten voor vmbo-mbo en mbo-hbo. - Monitoring doorstroomcijfers. - Lichte toename doorstroom. 	<ul style="list-style-type: none"> - De doorstroom op alle niveaus neemt toe of stabiliseert richting het landelijk gemiddelde. Het eerstejaarssucces van richtingen waar gegevens van zijn, stijgt. Aeres is goed op weg de resultaatsambitie voor 2022 te behalen. - In 2022 zetten de werkgroepen Doorstroom hun activiteiten voort om de doorstroom verder te laten stijgen en te bestendigen.

3.24.3 Examinering en bpv

De Examenagenda mbo 2015-2020 en het onderzoekskader 2021 voor het toezicht op het mbo geven aan over welke punten van examinering een mbo-instelling zich moet verantwoorden. Deze paragraaf maakt inzichtelijk hoe Aeres MBO de PDCA-cyclus bij examinering doorloopt.

Kwaliteitsborging examinering

De structuur van de Aeres MBO-examenorganisatie is gebaseerd op de uitgangspunten van de Wet educatie en beroepsopleiding (Wet Art. 7.4.5). Aeres MBO maakt een duidelijk onderscheid tussen borgen en zorgen. De focus van de Centrale Examencommissie (CEC) ligt op de kwaliteitsborging van examinering, diplomering en certificering op alle Aeres MBO-locaties. Als onderdeel van het fusieproces bereidt de CEC zich voor op een gezamenlijke CEC per 1 augustus 2021 voor alle Aeres MBO-locaties inclusief de locaties in Friesland.

De CEC heeft een meer toezichthoudende rol rond de uitvoering van de examinering op de locaties. De Lokale Examenorganisaties (LEO's) zorgen voor de organisatie en uitvoering van de examinering op de locaties, onder verantwoordelijkheid van de locatiedirecteur.

De CEC beschrijft in haar jaarverslag 2020-2021 de uitgevoerde borgingsactiviteiten. Deze richten zich in 2021 met name op de rechtmatigheid van de diploma- en certificeringsbesluiten en de kwaliteit van de afname en beoordeling van de examens. De CEC doet onderzoek naar de compleetheid van de diploma- en certificaatdossiers en het functioneren van de controles door de Lokale Examenorganisaties. Er wordt onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de exameninstrumenten, zowel die van de ingekochte examens van gecertificeerde leveranciers als de door Aeres MBO zelf geconstrueerde exameninstrumenten voor de keuzedelen en de door Aeres MBO zelf geconstrueerde addenda bij de exameninstrumenten van Groene Norm (vanwege de onvolledige dekking van de kerntaken en werkprocessen). De CEC brengt de kwaliteit van afname en beoordeling van examens in kaart door het bijwonen van examens en het doen van verdiepend onderzoek naar de rol en deskundigheid van de assessoren.

Op locatieniveau zetten de locaties Almere, Emmeloord, Nijkerk, Dronten en Ede decentrale middelen in voor het versterken van de examenorganisatie op locatie. Hierbij ligt de focus op het tegemoet kunnen komen aan de toegenomen verantwoordingslast en op de kwaliteitsverbetering. De borging van examenprocessen vraagt meer tijd en aandacht. Zo kiest de locatie Nijkerk ervoor om de decentrale middelen in te zetten om met dubbele bezetting te gaan werken in de examenorganisatie. Hiermee ondervangt de locatie haar kwetsbaarheid bij het uitvallen van een coördinator.

Beroepspraktijkvorming (bpv)

Voor de bpv zetten alle locaties decentraal KA-budget in. Het gaat in alle gevallen om het versterken van het bpv-coördinator. Vanuit de KA zet Aeres MBO in op het verbeteren en borgen van de kwaliteit van examens, mede naar aanleiding

van tekortkomingen in de examenproducten van de examenleverancier Groene Norm.

Veel opleidingen van Aeres MBO hebben een landelijk werkgebied, waardoor er relatief veel tijd gaat zitten in bpv-bezoeken. Het is van belang om een goede relatie te onderhouden met de leerbedrijven en ook dat vraagt veel tijd. De locaties Ede, Barneveld, Velp, Almere en Dronten investeren daarnaast in het beter kunnen managen van verwachtingen van met name de bbl-studenten en hun leerbedrijf in de bpv-begeleiding. Wat gezamenlijk opleiden inhoudt is niet altijd heel duidelijk, waardoor er soms te hoge verwachtingen zijn van de rol van de school. Tot slot besteedt Aeres MBO budget aan de pilots met de ontwikkelingsgerichte omgeving in praktijkbeoordelen.nl. In aanvulling op het bovenstaande zetten de locaties Barneveld en Velp decentraal budget in op het ontwikkelen van kwalitatieve bpv-opdrachten en begeleidingsmaterialen.

Interne audits

De Centrale Examencommissie (CEC) voert in 2021 geen interne audits uit. Wel woont de CEC examens bij, voert ze gesprekken met locaties, controleert ze dossiers en voert ze onderzoeken uit. Op basis van de resultaten van haar activiteiten concludeert de CEC dat de examinering in de instelling geborgd is.

PvB-enquêtes

In 2021 zet Aeres MBO PvB-enquêtes uit onder studenten, school- en bedrijfsassessoren. De resultaten verwerkt ze en rapporteert ze aan de verantwoordelijke teams en de CEC. Acties naar aanleiding van de resultaten komen terug in het jaarlijkse plan van aanpak examinering en jaarplan CEC.

Resultaten JOB-monitor

Er vindt in 2021 geen onderzoek via de JOB-monitor plaats, daarom zijn er geen nieuwe resultaten te melden. In de vernieuwde vragenlijst (2020) van de JOB-monitor komt het onderwerp examinering niet apart terug. De monitor vraagt enkel in hoeverre de toetsen aansluiten bij wat er geleerd is. Hierop scoorde Aeres MBO 0,2 punt boven het landelijk gemiddelde.

DUO

Uit het schoolverlatersonderzoek 2021 van DUO (N = 453) blijkt dat:

- 65% van de studenten tevreden of zeer tevreden is over de wijze van examineren en 11% niet tevreden. 13% gaf aan neutraal te zijn en 11% had geen antwoord.
- 46% van de studenten is tevreden of zeer tevreden over de communicatie over de examenprocedures en 19% niet tevreden. 23% gaf aan neutraal te zijn en 12% had geen antwoord.

Locaties zetten decentrale middelen in voor het versterken van de informatievoorziening naar studenten en bedrijven. De locatie Velp ontwikkelt een informatieboekje voor de beroepsproeve. Hierin wordt uitleg gegeven over het examen. Het zorgt dat studenten en begeleiders beter op de hoogte zijn van wat van hen verwacht wordt.

Examinering in tijden van covid-19

Net als in 2020 stelt de CEC in 2021 een plan van aanpak op voor haar rol bij een verantwoord diplomabesluit omtrent de diplomering 2021 (t/m 31-12-2021). Er vindt afstemming plaats tussen de lijn (beleidsmedewerkers) en de CEC. Het doel is examinering mogelijk te maken met behoud van gezondheid van studenten en medewerkers. De activiteiten van de CEC zijn gericht op het nemen van een verantwoord diplomabesluit per student en zijn verdeeld over een aantal fasen:

- Het bijstellen van de Aeres-richtlijn op basis van het actuele landelijke servicedocument en een format afwijkende examinering.
- Het vaststellen van de plannen afwijkende examinering.
- Het bespreken en vaststellen van 63 plannen voor afwijkende examinering. Het lukt daardoor om nagenoeg alle studenten te diplomeren in 2021.
- Het afnemen en beoordelen van examens.
- Het nemen van het diplomabesluit.
- Het onderzoeken van de rechtmatigheid van de afgegeven diploma's.

Inkoop exameninstrumenten

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) volgt de afspraken gemaakt in de Examenagenda mbo 2015-2020 en het document Afspraken valide exameninstrumenten mbo. Ze koopt de beroepsgerichte exameninstrumenten in bij de gecertificeerde examenleverancier Groene Norm, waardoor de instrumenten valide zijn. Het mbo zet vrijwel alle beroepsgerichte exameninstrumenten ongewijzigd in. De exameninstrumenten voor de generieke instellingsexamens (Nederlands en Engels) koopt het mbo ook in bij een gecertificeerde examenleverancier, Uitgeverij Deviant of Bureau ICE. Voor het beoordelen van de bpv kiest Aeres MBO in 2021 voor de online tool praktijkbeoordelen.nl.

Kwaliteitstraject Groene Norm-examens

De Onderwijsinspectie constateert in 2020 dat bij een aantal aoc's de exameninstrumenten niet voldoende dekkend zijn. Hiervoor levert Groene Norm addenda op. Daarnaast levert Groene Norm voor een aantal nieuwe opleidingscodes zogenaamde tussenkaderproducten op, waarin net als in de opgeleverde addenda, te lezen is dat de praktijkopleider een grote rol speelt in de beoordeling van het examen. Aeres MBO besluit om de opgeleverde addenda niet te gebruiken en eigen addenda te ontwikkelen. Voor de tussenkaderproducten ontwikkelt ze ook eigen addenda, aangezien de onafhankelijke beoordeling met deze producten niet te borgen is. Tot aan de zomer van 2021 werkt ze met deze addenda. De teams evalueren deze addenda en daar waar nodig past Aeres MBO ze aan voor het komende studiejaar.

Examinering van Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen (MVT)

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) besteedt veel aandacht aan de examinering van Nederlands, rekenen en MVT (moderne vreemde talen). Voor Nederlands en rekenen gaat het daarbij om verbetering en stabilisering van de centrale examens met Facet. Voor MVT gaat het ook om het formele gebruik van instellingsexamens voor spreken, gesprekken

voeren en lezen voor de niveau 3-opleidingen, waarbij Aeres MBO gebruikmaakt van de keuzedelen Ko8o2 (Engels A2/B1) en/of Ko8o3 (Engels B1/B2), en voor de niveau 4-opleidingen om deelname aan de centrale examinering B1, en met ingang van 2018-2019 B2, lezen en luisteren. Voor het afnemen van de instellingsexamens maakt Aeres MBO gebruik van Deviant of TOA van bureau ICE.

Praktijkbeoordelen.nl, online instrument voor beoordelen bpv

Aeres MBO zet het online instrument praktijkbeoordelen.nl in voor het beoordelen van kennisexamens, werkproces- en vaardigheidsexamens en de beoordeling van de (beroeps) proeve Groene Norm. Daarnaast starten een aantal onderwijsteams met het beoordelen van keuzedeel-examens Groene Norm met het instrument. Examencoördinatoren volgen in 2021 trainingen voor het werken met de tool op de locaties. Ze zijn hiervoor intern opgeleid door de projectleider Implementatie praktijkbeoordelen.nl. In 2022 zal blijvende aandacht uitgaan naar de registratie van praktijkopleiders als assessor in praktijkbeoordelen.nl en zal Aeres MBO deelnemen aan een landelijke pilot voor de ontwikkeling van een rubricssystematiek als beoordelingsvorm in het bpv-deel van praktijkbeoordelen.nl. De examenproducten van de Aeres Training Centres, ingekocht bij Groene Norm, neemt Aeres MBO ook op in praktijkbeoordelen.nl, waaronder het Besluit houders van dieren en gewasbeschermingscertificaten.

Locatie	Training
Alle locaties	- Examencoördinatoren getraind.
Almere	- Assessoren getraind, op afspraak later voor enkelen een uitbreiding.
Barneveld	- Dier en Gezondheid: getraind. - Dier en Management: getraind. - Dierverzorging: volgt (februari 2022). - GGI: getraind. - Hippisch: getraind. - Veehouderij: volgt (afpraak januari 2022).
Dronten	- Examencoördinator en procesbegeleiders getraind.
Ede	- Volgt januari 2022.
Emmeloord	- Examengroepen zijn aangemaakt.
Nijkerk	- Examencoördinator en procesbegeleider getraind. - Verzorgen zelf training op locatie.
Velp	- Getraind en examengroepen zijn aangemaakt.

Deskundigheidsbevordering examinering

In het kader van de fusie van Nordwin College en Aeres MBO harmoniseert Aeres MBO in 2021 het Handboek Examinering en het examenreglement van beide scholen tot één versie van elk geldend vanaf augustus 2021. Het Kennispunt Onderwijs en Examinering implementeert een aangepaste Procesarchitectuur Examinering (PE); hieropvolgend wordt in de loop van het jaar de PE voor Aeres MBO geüpdatet. De

relevante documenten zijn voor de examencoördinatoren ook beschikbaar via Sharepoint.

De LEO's van de Friese locaties en MBO Life Sciences volgen scholing voor het examineren volgens de Aeres-structuur. In 2022 zullen na een wensinventarisatie ook leden van de overige LEO's bijscholing kunnen volgen.

Training	Aantal deelnemers
Basistraining	33
In opleiding	25
Certificaat	4

Aeres MBO evalueert en actualiseert het Handboek Examinering en het examenreglement in aanloop naar het studiejaar 2022-2023.

De overige Aeres MBO locaties volgen een extern ingekochte training (Groei in Organisaties). In 2021 zijn er in totaal 56 onderwijsassessoren getraind en 48 onderwijsassessoren gecertificeerd. In 2021 zijn er in totaal 19 praktijkassessoren getraind of begeleid. De onderstaande tabel geeft weer aan welke trainingen zij deelnemen. Voor uitvoer van de trainingen is centraal budget beschikbaar.

Training	Aantal deelnemers	
	2020	2021
Basistraining onderwijsassessor	25	56
Opfrustraining onderwijsassessor	30	11
Begeleide intervisie onderwijsassessor	13	4
Certificering onderwijsassessor	39	48
Basistraining praktijkassessor	7	15
Begeleide intervisie praktijkassessor	5	4

Maatregel bij speerpunt 2: Examinering en bpv

Nulmeting

De Onderwijsinspectie wijst alle aoc's bij de totstandkoming van de KA's op tekortkomingen en serieuze aandachtspunten inzake de examinering. Voor Aeres MBO is het vooral nodig om de kwaliteit van de examinering op de examenlocatie en de onafhankelijkheid van de beoordelaars te borgen. Uit het oordeel komt een verwevenheid van examinering en bpv naar voren bij het gebruik van praktijkexamens (beroepsproeven) in de beroepscontext. Om deze reden in het versterken van de bpv een onderdeel van de maatregel.

Ambitie 2022

Aeres staat voor kwaliteit van het primaire proces van onderwijs en bpv. Examens zijn van onbetwiste kwaliteit en de buitenwereld heeft vertrouwen in de examenprocessen. Het inspectieoordeel over de examinering van Aeres MBO tijdens het onderzoek de Staat van de Instelling in 2021 is positief.

Acties 2021

- Kwaliteitsverbeteringstraject Groene Norm-examens.
- Implementatie praktijkbeoordelen.nl.
- Deskundigheidsbevordering examencommissies.
- Assessortrainingen.

Stand van zaken 2021

- Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven):
- De tevredenheid van studenten over examinering is stabiel. Aandachtspunt is de informatievoorziening.
 - Stafdienst O&K en locaties zetten in op het versterken van de (lokale) examenorganisatie.
 - De informatievoorziening wordt opgepakt.
 - Aeres MBO intensificeert haar inzet rond de bpv. Dit betreft zowel de inzet op het contact met leerbedrijven en de begeleiding, als de ontwikkeling van kwalitatieve bpv-materialen.
 - Invoering van praktijkbeoordelen.nl gaat administratieve last en kwaliteitsborging vergemakkelijken, maar vraagt in de aanlooptijd meer tijd en aandacht.

Verklaring afwijking of opmerkingen

- De kwaliteit van examinering is op orde net als de tevredenheid over de examinering.
- De inzet van de digitale omgeving praktijkbeoordelen.nl vraagt aandacht.
- Afwijkende examinering in het kader van covid-19 pakken O&K en de locaties gezamenlijk op.

3.25 Maatregelen KA- speerpunt 3: Arbeidsmarkt van de toekomst

Onderwijs voor de arbeidsmarkt en de maatschappij van de toekomst houdt in dat het onderwijsaanbod en de vorm van het onderwijs meebewegen met ontwikkelingen in de arbeidsmarkt van de regio's (of sectoren) die een school bedient. Het doel is om het arbeidsmarktperspectief van mbo-studenten te versterken door relevante aanpassingen in het onderwijsaanbod, de studiekeuze van studenten, inhoudelijke vernieuwing van opleidingen en het versterken van de verbinding met het bedrijfsleven. Het derde speerpunt van de kwaliteitsagenda van Aeres MBO gaat over het aanpassen van het opleidingsaanbod, de opleidingsinhoud en -vormen.

3.25.1 Organisatieontwikkeling en versterken onderzoek

De uitdagingen voor het groene mbo en de sector waarvoor het werkt, vragen om andere vaardigheden en een andere houding van (aankomende) medewerkers. Daarom wil Aeres MBO de medewerkers enerzijds verder professionaliseren en anderzijds de kwaliteitscultuur (zie ook § 3.4.1 en § 3.33, Kwaliteitszorg) en het onderzoekend vermogen binnen de instelling bevorderen.

Professionalisering

Alle locaties van Aeres MBO zetten in 2021 in op verdere professionalisering. Zie ook hoofdstuk 12 en met name § 12.6.2.

De locaties Almere en Velp zetten decentrale middelen in voor het opzetten van docentenstages. Deze stages helpen bij het bijhouden van ontwikkelingen in het vakgebied. In Almere doet 80% van de docenten in 2021 een docentenstage van twee of meer dagen.

De locaties Almere, Nijkerk, Barneveld, Dronten en Emmeloord zetten decentrale middelen in voor de begeleiding van startende docenten in de vorm van extra begeleiding door ervaren collega's of door uitbreiding van de schoolopleiders. De locatie Barneveld ontwikkelt een programma waarbij startende collega's en stagiairs één aanspreekpunt op vakinhoudelijk gebied hebben binnen het team. Daarnaast zijn er schoolcoaches getraind, zodat ook ieder team over een aanspreekpunt beschikt voor startende docenten op pedagogisch-didactisch vlak.

Voor het werven van nieuwe docenten werkt de locatie Almere samen met omliggende docentopleiders, waaronder Aeres Hogeschool Wageningen. De locatie participeert ook in een gemeentelijk programma om meer mensen uit andere sectoren te interesseren voor een baan in het onderwijs. De locatie zet hier decentrale middelen voor in, zodat geïnteresseerden kennis kunnen maken met het onderwijs. De bestaande samenwerking met Aeres Hogeschool Wageningen zorgt voor

opgeleide instroom. In de evaluaties merkt de locatie echter op dat het mbo steeds nadrukkelijker samenwerkt met het bedrijfsleven in het onderwijs. Dat maakt dat ze een groeiend aandeel van de vacatures invult met zijinstromers. Het vinden van passend scholingsaanbod voor deze groep is een aandachtspunt voor de komende jaren.

De locatie Dronten zet decentrale middelen in voor het opstellen van een nieuw strategisch meerjarenplan. De locatie heeft te maken met wisselingen in het management- en onderwijsteam, waardoor behoefte is aan versterking van de koers voor de komende jaren.

De locaties Velp en Emmeloord zetten decentrale middelen in voor het versterken van de teamstructuur en het invoeren van een digitaal lesobservatie-instrument.

Bevorderen onderzoekend vermogen

NRO-onderzoek

Aeres MBO participeert in het NRO-onderzoek* naar de positionering van masteropgeleide docenten als aanjagers van onderzoekend werken aan onderwijskwaliteit in het mbo. In het NRO-onderzoek participeren nog drie andere mbo-instellingen, verdeeld over Nederland.

Aeres MBO formeert twee onderzoeksgroepen, waarbij een masteropgeleide docent de rol van innovator of Master Teacher-Leader (MTL) oppakt. Twee medewerkers van Aeres Hogeschool Wageningen ondersteunen de docent-onderzoekers. Samen met collega's uit het onderwijsteam werken deze aan weerbarstige vraagstukken uit de werkpraktijk. Zo werkt de locatie Almere aan een locatieoverstijgende aanpak op het gebied van leer- en loopbaanondersteuning. De locatie Barneveld werkt aan het versterken van de inzet van ICT en blended learning in het onderwijs. Het onderzoek gaat in het schooljaar 2021-2022 het laatste jaar in en staat in het teken van borgen en rapporteren.

* <https://www.nro.nl/onderzoeksprojecten-vinden/?projectid=40-5-19620-046-masteropgeleide-docenten-als-aanjagers-van-onderzoekend-werken-aan-onderwijskwaliteit-in-het-mbo>

Opzetten onderzoeksstructuur

Aeres MBO zet een onderzoeksstructuur op om onderzoek duurzaam te verankeren in de organisatie. Dit doet ze in nauwe samenwerking met Aeres Hogeschool. Voor de verdere uitwerking van practoraten en het bevorderen van het onderzoekend vermogen verhoogt Aeres MBO het werkbudget naar € 20.000. In de onderzoeksstructuur nemen practoren een belangrijke plek in. Practoraten worden inhoudelijk verder toegelicht bij het speerpunt Groene profilering (§ 3.26.2).

Voor het versterken van de onderzoekscultuur richt Aeres MBO een professionele leergemeenschap (PLG) in voor het doen van onderzoek in de eigen werkpraktijk. In februari 2022 start deze groep met twee scholingsdagen en twee begeleide intervisiemomenten. Alle deelnemers aan de PLG voeren gedurende een half jaar praktijkonderzoek uit binnen de eigen werkpraktijk. Met de start van het tweede practoraat vindt in 2021 de eerste begeleide intervisiebijeenkomst voor

practoren van Aeres MBO plaats. De tweede staat gepland voor voorjaar 2022. Vanuit het werkbudget voor onderzoek krijgen de practoraten ondersteuning bij het opstellen van een practoraatsplan en onderzoeksvorstellen. De ondersteuning

komt vanuit de stafdienst O&K en is ingekocht bij Aeres Hogeschool Wageningen.

Maatregel bij speerpunt 3: Organisatieontwikkeling en versterken onderzoek		
Nulmeting	De uitgangssituatie van Aeres MBO is goed, de waardering van de medewerkers is (zeer) goed. De uitdagingen gaan vooral om andere vaardigheden en een andere houding van (aankomende) medewerkers. Aeres MBO bestendigt de onderzoekende houding in de organisatie, onder andere door inzet van een masternetwerk en het uitvoeren van een onderzoeksagenda, onder meer in practoraten (zie § 3.26.2)	
Ambitie 2022	Onderwijspersoneel beschikt over up-to-date vakkennis en vaardigheden en over de tools en houding om deze over te brengen in het onderwijsleerproces. Dit doen zij onder andere door het stimuleren van een onderzoekende en lerende houding. Aeres benut het talent en het potentieel van haar medewerkers optimaal (zie § 12.6.2).	
Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Opstellen jaarplan onderzoek en innovatie. - NRO-onderzoek Almere en Barneveld positionering Master Teacher Leaders (MTL's). - Begeleiding versterken onderzoekende houding en opzetten/uitvoeren practoraten. - Versterken groene lerarenopleiding/Groen Consortium. 	<p>Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Locaties voeren professionaliseringsactiviteiten uit, mede op basis van decentraal budget. - Begeleiding startende docenten oppakken. - Onderzoekscultuur versterken met gerichte programma's. - Practoraten ondersteunen vanuit jaarplan onderzoek. - PLG Onderzoek in eigen werkwijze opzetten in 2021, start voorjaar 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aeres is op weg naar het behalen van de gestelde resultaatsambitie. - Voor het verder versterken van de onderzoekscultuur binnen de instelling start in 2022 een PLG Onderzoek in eigen werkwijze.

3.25.2 Excellentie

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) zet de succesvolle excellentieprogramma's (honoursprogramma, internationale excellentiereizen en Skills Heroes) uit haar Excellentieplan 2015-2018 voort en upgradet ze met middelen van de kwaliteitsagenda. Juist deze excellentieprogramma's zijn plekken waar innovatie en toonaangevende bedrijven zich verbinden aan het onderwijs.

Resultaten

In verband met de verantwoording van de kwaliteitsagenda neemt Aeres MBO in deze paragraaf ook resultaten van 2019 en 2020 op.

Honoursprogramma

De locaties Barneveld, Emmeloord, Dronten, Nijkerk en Velp zetten hun honoursprogramma's voort. In 2021 start Aeres MBO met de evaluatie van de huidige opzet van excellentietrajecten binnen de opleiding. Uit de verkenning blijkt dat de huidige programma's lijken te voldoen, er zijn geen nieuwe trajecten gemeld. Ze houdt de huidige werkwijze daarom voorlopig aan en pakt een nieuwe werkwijze voor en invulling van excellentie binnen de opleiding op bij het schrijven van de nieuwe kwaliteitsagenda op basis van de nieuwe regeling kwaliteitsafspraken.

- Het Koplopersprogramma in Barneveld start in 2021 opnieuw op. De werkwijze van afgelopen jaren blijkt succesvol en wordt voortgezet. Hierbij stellen onderwijsteams uitdagende projecten voor; excellente studenten kunnen solliciteren naar een plek in een traject ter verdieping van hun opleiding. In aanvulling daarop organiseert de locatie een uitblinkersverkiezing. Hierbij kunnen studenten een eigen prestatie zichtbaar maken op een andere manier dan alleen met schoolresultaten.
- Het excellentieprogramma Bloem van de locatie Velp start opnieuw op. De locatie werkt samen met de branchevereniging VBW het programma Flora Vita verder uit. Studenten volgen masterclasses van diverse vakexperts en van het inspiratieteam van de VBW.
- Het excellentietraject in Emmeloord start in 2021 niet op. Er blijkt zeker in de covid-19-tijd niet genoeg animo te zijn bij de studenten voor het exploiteren van de schoolkavel. Hierbij speelt mee dat de meeste studenten in de teeltopleiding ook zelf meewerken in een (familie)bedrijf. De locatie voert met studenten in 2021 brainstormsessies uit om nieuwe innovatieve concepten te ontwikkelen voor de schoolkavel.
- Het programma van de locatie Nijkerk krijgt steeds meer gestalte. In het excellentieprogramma werken studenten aan het vormgeven van het Landgoed Luxool, waarbij ze de groene ruimte rondom de school omvormen tot een groen

leefpark waar de opleidingsrichtingen van de locatie in terugkomen. De locatie werkt met projecten waarin vmbo-leerlingen met mbo-studenten samenwerken aan de aanleg, onderhoud en vernieuwing van de inrichting. Ze vult het centrale budget aan met decentraal budget voor het opstellen van een digitaal tuinontwerp en voor een ontwerpwedstrijd. Daarbij gaat het om het ontwerpen van een actief beleefpark op de plaats van een weiland achter de school.

- De locatie Dronten start de vakgerichte excellentietrajecten in 2021 opnieuw op. Een nieuwe groep studenten start met het ontwikkelen van een abonnementsvorm voor de tuinbouwkas.

Skills-wedstijden

Onderstaande tabel geeft weer welke locaties deelnemen aan de Skills Heroes-wedstrijden voor studenten van Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) en andere relevante vakwedstrijden.

In het schooljaar 2020-2021 vinden er geen Skills-vakwedstrijden plaats in verband met de covid-19-maatregelen. Wel neemt de locatie Velp deel aan een alternatieve vakwedstrijd voor bloembinders, die georganiseerd werd vanuit Zone.college. Daar wordt de kandidaat vanuit de locatie Velp eerste.

Wedstrijden	Locatie(s)	Resultaat 2019	Resultaat 2020	Resultaat 2021
Bloembinder	Almere, Leeuwarden, Velp	5 ^e NK	1 ^e NK, 3 ^e NK, EK afgelast	1 ^e alternatieve wedstrijd
Hoveniers	Almere, Emmeloord, Leeuwarden, Nijkerk, Velp	4 ^e NK	Alleen deelname aan kwalificatiewedstrijden, 2 ^e en 3 ^e	-
Etaleur	Velp	1 ^e NK, 6 ^e WK Kazan	Onvoldoende deelnemers	-
Dierverzorging	Almere	2 ^e NK	5 ^e NK	-
Paraveterinair	Barneveld	1 ^e NK	-	-

In het najaar van 2021 organiseert Aeres MBO een interne voorronde voor de selectie van een team voor deelname aan de landelijke kwalificatiewedstrijd hoveniers. Het team vanuit de locatie Velp wint deze interne wedstrijd en plaatst zich daarmee voor de kwalificatiewedstrijd in november 2021 voor deelname aan de finale. Dit is de opmaat voor de finalewedstrijd in 2022.

WorldSkills Netherlands heeft de criteria voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 aangescherpt. Dat leidt tot annulering van de wedstrijden voor etaleurs en paraveterinairs voor het schooljaar 2020-2021. Met de andere aoc's kijkt Aeres MBO naar nieuwe wedstrijden (veehouderij, loonwerk, paardenhouderij en voeding).

In aanvulling op het bovenstaande zetten de locaties Emmeloord en Almere decentrale middelen in voor het scholenconours voor hippische opleidingen. Aan dit concours doen alle Aeres-onderdelen mee. Ook zetten de locaties Velp en Nijkerk decentraal budget in voor aanvulling van de centrale

begeleidingsuren voor kandidaten van de kwalificatierondes voor wedstrijdtraining.

Beurzen voor internationale excellentiereizen

Aeres geeft beurzen aan excellente studenten die een internationaal excellentieprogramma volgen, voor bijvoorbeeld het lopen van een bijzondere stage of voor deelname aan wedstrijden.

Om een beeld te geven van het soort beurzen geeft de onderstaande tabel de reisdoelen, locaties waar de studenten van afkomstig zijn en de toegekende bedragen weer voor 2019 en 2020. In de meeste gevallen waren de kosten hoger dan het maximale bedrag van de beurs (€ 1.000). Het aantal beurzen (11) ligt in 2019 hoger dan in 2018 (3). De grotere bekendheid van de beurzen bij de onderwijsteams en het verduidelijken van de aanvraagprocedure dragen bij aan dit succes. Door covid-19 maken in 2021 geen studenten aanspraak op deze middelen. De beurs blijft wel beschikbaar.

Reisdoel 2019 en 2020	Locatie	Aantal pers.	Toegekend bedrag
2019 Aruba (excellente stage met aanvullende opdracht)	Barneveld	1	€ 1.000
2019 Zweden (deelname internationaal hippisch scholenconours)	Barneveld	2	€ 2.000
2019 Australië (excellente stage met aanvullende opdracht)	Barneveld	2	€ 2.000
2019 Brazilië (excellente stage met aanvullende opdracht)	Barneveld	2	€ 2.000
2019 Verenigd Koninkrijk (oefenwedstrijd ter voorbereiding op World Skills 2019)	Velp	1	€ 838
2019 Zuid-Afrika (excellente stages met aanvullende opdracht)	Barneveld	3	€ 3.000
2020 Saba (excellente stage met aanvullende opdracht)	Almere	2	€ 2.000
2021 Door covid-19 geen aanvragen.			

Los van excellentie zetten de locaties Almere, Velp en Barneveld decentraal budget in voor het versterken van de coördinatie van en voorlichting over internationale projecten (zie ook § 3.19.8). De locatie Almere besteedt veel aandacht aan internationalisering. Voor de covid-19-tijd nam 80% van de mbo-studenten deel aan internationale projecten.

Ondanks de voortdurende covid-19-maatregelen start de locatie de projecten weer op in 2021.

De locaties bereiden studenten in december voor op het doen van aanvragen van beurzen voor reizen in 2022. De locatie Barneveld zet decentrale middelen in voor het aanscherpen van de coördinatie van internationale stages.

Maatregel voor speerpunt 3: Excellentie		
Nulmeting	Aeres MBO doet goede ervaringen op met het inbedden van nieuwe (innovatieve) ontwikkelingen in het bedrijfsleven, onder andere door de inzet van excellentietrajecten. De trajecten dragen bij aan het gesprek over wat goed onderwijs is.	
Ambitie 2022	Aeres profileert zich met Talent voor groei: het lerende individu is uitgangspunt, Aeres stimuleert de ontwikkeling van studenten en daagt ze uit om door te groeien en hun talenten te ontplooiën.	
Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Honoursprogramma's binnen de opleiding. - Vakwedstrijden Skills Heroes. - Internationale excellentie. 	Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven): <ul style="list-style-type: none"> - Alle excellentieprogramma's starten op, soms in aangepaste vorm. - Vakwedstrijden in aangepaste vorm uitvoeren in 2021. - Door covid-19 is internationalisering niet mogelijk in 2021. 	<ul style="list-style-type: none"> - De honoursprogramma's en vakwedstrijden starten ondanks covid-19 wel op in 2021, zij het in iets aangepaste vorm. Het honoursprogramma van Emmeloord start niet op, maar de locatie zet dit om naar brainstormsessies die studenten op een andere manier uitdagen. - De locaties versterken internationalisering structureel gedurende de covid-19-tijd waarin buitenlandreizen zelf niet mogelijk zijn.

3.26 Maatregelen KA-speerpunt 4: Groene profilering

Een belangrijke keuze in het strategische beleid van Aeres voor de komende jaren is de focus op het groene domein. Hierbij hanteert Aeres een brede interpretatie van het begrip groen en de uitdagingen die zich in het groene domein voordoen. Om recht te doen aan de complexiteit van de sector en de (regionale) verschillen tussen de locaties kiest Aeres MBO ervoor om voor 2019-2020 een deel van het centrale budget te reserveren voor projectvoorstellen vanuit de opleidingsprogramma's.

Alle locaties krijgen op grond van hun voorstellen een deel van het beschikbare centrale budget (€ 300.000) toegekend. Ze vullen dit budget vaak aan met decentrale middelen, tot een bedrag van € 509.327. De voorstellen hebben een looptijd van één schooljaar of langer. Sinds het schooljaar 2020-2021 alloceert Aeres MBO ook een deel van het centraal budget aan onderzoek binnen practoraten.

3.26.1 Doorontwikkelingsprogramma's

Het opleidingsportfolio van Aeres MBO (§ 3.19.3 en § 3.19.4) richt zich op het groene domein, dat midden in een grote transitie staat. Het gaat daarbij om economische, demografische, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. Om invulling te kunnen geven aan de focus

op groen en de leidende rol te pakken die Aeres voorstaat, zet Aeres MBO middelen uit de KA in voor het doorontwikkelen van opleidingsprogramma's die opleiden voor de groene arbeidsmarkt van de toekomst. Het gaat daarbij onder meer om programmacoördinatie, het periodiek overleg tussen de vakgroepen en het creëren van een digitale werkomgeving om de doorontwikkeling en de relatie van de opleidingen tot het kwalificatiedossier vast te leggen. Vanaf het schooljaar 2019-2020 zet ze deze digitale omgeving breder in: ze neemt er de examen- en toetsplannen in op en ze reserveert budget voor de inzet van een extern bureau bij de zorgvuldige implementatie van deze digitale omgeving vanaf het schooljaar 2020-2021. Ook in het schooljaar 2021-2022 reserveert Aeres MBO middelen voor ondersteuning aan locaties voor de implementatie van de digitale verantwoordings- en curriculumontwerpomgeving. Voor de programmacoördinatie en deelname aan programmaoverleggen alloceert Aeres MBO middelen uit het centrale deel van de KA aan locaties, voor een totaal van € 140.060.

Aeres MBO kent alle locaties op basis van hun projectvoorstellen een deel van het beschikbare centrale budget (€ 300.000 in totaal) toe. De locaties vullen dit bedrag zo nodig aan uit hun decentrale budget.

Het kader hieronder geeft de projecten voor het schooljaar 2021-2022 weer, inclusief een korte omschrijving van de ontwikkelopdracht en het toegekende budget. In de komende periode stelt Aeres MBO de ontwikkelopdracht voor 2022-2023 vast. De KA-middelen vergroten de mogelijkheden tot aanpassing en innovatie (wendbaarheid) van de opleidingen. Hierdoor kan de school beter inspelen op nieuwe

ontwikkelingen en kansen. De onderwijsteams willen de ingezette middelen benutten voor het ontwikkelen van nieuwe leerroutes en het beter laten aansluiten van de opleidingen op het arbeidsperspectief in de regio en de sector.

Voor het resultatenschema KA staan een aantal afgeronde projecten. Na het resultatenschema KA voor deze maatregel volgen meer gedetailleerde beschrijvingen van de genoemde lopende projecten.

Locaties	Afgeronde ontwikkelopdracht in 2020 en 2021	Bedrag
Almere	Ontwikkeling opleidingen binnen Green Drone Academy (GDA, 200 uur). Afgerond in het schooljaar 2019-2020.	
Almere en Ede	Ontwikkeling opleiding Adviseur leefomgeving. Afgerond in het schooljaar 2020-2021. Beide locaties starten per 1 augustus 2021. Zie onder.	

Ontwikkeling opleiding Adviseur leefomgeving

Opleidingsprogramma	Green sciences	Samenwerkingspartners	Werkgevers (milieuadviesbureaus, aannemers, waterschappen, provincies, gemeenten), branchevereniging, aoc's (Lentiz, het voormalige Nordwin College, Citaverde, Curio).
Locatie	Almere en Ede	Ontwikkelopdracht/vervolg	Het project loopt af met de start van het schooljaar 2021-2022.

Aanleiding

Binnen het profiel Green sciences zijn drie profielen ontwikkeld: Toegepaste biologie, Ecoloog en Wildlife en Nature. Aeres MBO Almere en Ede willen hier de opleiding Adviseur leefomgeving aan toevoegen om tegemoet te komen aan een grote vraag vanuit de arbeidsmarkt. De vorm waarin zij de opleiding aanbieden, kan verschillen. Ze versterken

daarmee ook het portfolio voor het domein groenstedelijke ontwikkeling.

Voortgangsinspanningen 2021

De ontwikkeling van de opleiding inclusief wervingsmateriaal is afgerond. Beide locaties starten per 1 augustus 2021 met de opleiding.

Locaties	Lopende ontwikkelopdrachten 2021 en 2022	Bedrag
Almere	1 Voortzetten doorontwikkeling Groene en vitale stad/het groene gebouw, conform voorstel.	
	2 Opzetten doorlopende leerlijn (MHBO) in samenwerking met Aeres Hogeschool Almere. Opstarten practoraat Groene en vitale stad/het groene gebouw gekoppeld aan RIF-aanvraag (§ 3.26.2).	
Barneveld	3 Voortzetten en verder uitwerken Animalis Futurum, inclusief gastheerschap.	€ 65.000
	4 Digitalisering onderwijs: onderwijsinnovatie en ICT conform voorstel locatie.	
	7 Deelname aan project Melkvee & Business en RIF Melkvee. Practoraat Dierenwelzijn en -gezondheid (640 uur, zie § 3.26.2).	
Dronten	5 Versterking bpv in de opleiding. Opstarten practoraat Kringlooplandbouw (§ 3.26.2).	€ 30.000
Ede	6 Doorontwikkeling Aeres MBO Food-opleiding conform voorstel locatie. Hierbij nader invulling geven aan hybrideconcept vanuit WFC, doorontwikkeling LLO-aanbod en opzetten FAN in samenwerking met Nijkerk.	€ 35.000
Emmeloord	7 Uitvoeren en uitbouwen van opleiding Melkvee & Business.	
	8 Bestendigen content Plant & Business.	€ 50.000
Nijkerk	9 Green Consistency: ontwikkelen en opzetten groen niveau 4 en landgoed Luxool.	€ 25.000
	6 Meewerken aan doorontwikkelen Aeres MBO Food (zie Ede).	
Velp	10 Ontwikkelen Groene Hotspot Aeres: van hoveniersvakschool naar hotspot.	€ 35.000
	11 Ontwikkelen Floral Education Centre Aeres	

1, 2 Groene en vitale stad

Opleidingsprogramma	Groene ruimte	Samenwerkingspartners	Aeres-locaties (mbo/hbo), consortium Floriade, ondernemers en branchevereniging VHG.
Locatie	Almere	Ontwikkelopdracht/vervolg	Verder uitbouwen brede opleiding. Verbinden met Aeres Hogeschool. Toewerken naar doorlopende leerlijn (MHBO). RIF-aanvraag bestendigen, meenemen in practoraat (§ 3.26.2).

Aanleiding

Binnen het thema groene en vitale stad ontwikkelt Almere drie lijnen: het groene gebouw (het levende gebouw), vergroening van de leefomgeving (het levend landschap) en de hoveniers (de levende tuin).

Groene gebouwen krijgen maatschappelijk de aandacht: groen aan de binnen- en buitenkant. Groen staat hierin voor duurzaam, klimaatadaptief, maar ook voor gezond, leefbaar, uitdagend en productief. Het creëren en (technisch) realiseren van dit soort levende gebouwen is een nieuwe vakrichting, die een eigen specifieke, mbo-opleiding nodig heeft. Aeres MBO Almere wil die opleiding met als naam Het Groene Gebouw ontwikkelen. Dit wil ze doen binnen het cluster Groene en vitale stad, dat meer opleidingen zal krijgen. Daarmee ontstaat de mogelijkheid van een cross-over dossier. Dit wil ze onderzoeken en, indien positief beoordeeld, wil ze de cross-over aanvragen.

Voortgangsinspanningen 2021

- De locatie Almere profileert haar groene opleiding Groene Stad binnen het cluster Groene en vitale stad. Hierbij staat

de propositie van de locatie met als kerndoel groene en vitale steden centraal. De opleiding kent na de herprofilering (niveau 3 en 4) een basisjaar, gevolgd door twee profieljaren. In het basisjaar maakt de student kennis met het brede domein van de Groene en vitale stad middels een aantal basisvakken en vakken/opdrachten die de student kennis laten maken met de drie domeinen waaruit hij/zij in de volgende jaren kan kiezen: De levende tuin, Het levende gebouw en Natuurwerker. In het schooljaar 2021-2022 werkt de locatie aan de doorontwikkeling van dit concept. Vooral het domein Natuurwerker krijgt daarbij extra aandacht.

- Daarnaast werkt de locatie Almere vanuit het domein Het levende gebouw met het bedrijfsleven aan een maatwerkgerichte opleiding. Het bedrijfsleven wil graag bestaand personeel scholen binnen reguliere op een mbo (bbl)- en/of mbo-certificaat gerichte trajecten. De locatie neemt de MHBO-opleiding Aarde & Klimaat op in de werving voor het schooljaar 2022-2023. Ze werkt aan het ontwikkelen van lesplanning en lesmateriaal. Daarbij is er een sterke samenwerking met het regionale bedrijfsleven.

3 Gastheerschap in praktijk binnen opleidingen Aeres MBO Barneveld

Opleidingsprogramma	Diervverzorging, Hippisch, Veehouderij	Samenwerkingspartners	Roc Aventus
Locatie	Barneveld	Ontwikkelopdracht/vervolg	Gastheerschap/hospitality/communicatie vanaf het schooljaar 2021-2022 in de curricula.

Aanleiding

Het versterken van gastheerschap in de opleidingen vanuit het project Animalis Futurum (dierentuin) en het zichtbaar maken daarvan in de curricula per schooljaar 2020-2021. Aanleiding is de veranderende rol van dierprofessionals richting de klant: de beleving komt steeds meer centraal te staan. Een nieuw aspect wat hierbij komt kijken, is het gastheerschap (of hospitality).

Voortgangsinspanningen 2021

- In 2021 dient de locatie de RIF-aanvraag in bij DUS-I en krijgt een positief advies. Met het ontvangen van de beschikking

past de locatie de bekostiging van de projectgroep aan, zodat deze niet langer op de kwaliteitsmiddelen draait, maar op RIF-subsidie.

- De projectgroep richt zich op het vergroten van betrokkenheid van de docenten bij de ontwikkeling van soft skills in het onderwijs, studenten zijn zich meer bewust van en sterker uitgerust op het gebied van sociaal-communicatieve vaardigheden.

4 Digitalisering onderwijs Aeres MBO Barneveld

Opleidingsprogramma	Diervverzorging, Hippisch, Veehouderij	Samenwerkingspartners	Aeres-locaties
----------------------------	--	------------------------------	----------------

Locatie	Barneveld	Ontwikkelopdracht/vervolg	Voortzetten project en verdere uitrol naar de eigen onderwijsteams en de andere uitvoeringslocaties binnen Aeres MBO.
----------------	-----------	----------------------------------	---

Aanleiding

De eerste resultaten van werken met Articulate en blended learning laten mogelijkheden en kansen zien. Dit project wil per onderwijsteam voortrekkers faciliteren, zodat zij creatief en stimulerend hun collega's kunnen informeren en aanzetten tot het ontwikkelen en gebruiken van digitaal onderwijsmateriaal. Zij werken alle mogelijke varianten uit om optimaal gebruik te maken van dat materiaal en informeren en begeleiden de docenten per team.

Voortgangsinspanningen 2021

- In 2021 zet de locatie Barneveld een aanzienlijk deel van het locatiebudget uit de kwaliteitsagenda in voor onderwijsinnovatie en ICT. Ieder onderwijsteam krijgt 960 uur voor het aanpassen van lesmaterialen en -methodes. Op teamniveau voeren docenten aanpassingen in lesmateriaal door als gevolg van digitalisering en robotisering in de sector.
- De locatie stelt een teamoverstijgende projectgroep digitalisering aan, met onderwijs- en ICT-experts uit de verschillende teams. De projectgroep ondersteunt docenten bij het omschakelen naar online onderwijs en blended learning voor de student.

5 Versterken bpv Aeres MBO Dronten

Opleidingsprogramma	Biologisch-dynamische landbouw	Samenwerkingspartners	Aeres-locaties, Aeres Farms, ondernemers/leerbedrijven
Locatie	Dronten	Ontwikkelopdracht/vervolg	Verder ontwikkelen van het bpv-concept in relatie met meer hybride opleiden en het inbedden van het practoraat Kringlooplandbouw (§ 3.26.2).

Aanleiding

Alle bol-studenten van Aeres MBO Dronten lopen momenteel stage bij de bedrijven van de Warmonderhof. De aantallen studenten en de verbreding van de bpv nopen de locatie om meer bedrijven aan zich te binden voor het uitvoeren van hoogwaardige bpv. Een regulier bpv-bedrijf draagt er zorg voor dat studenten hun vaardigheden kunnen oefenen en verbeteren. De hoogwaardige bpv vindt plaats binnen een preferent bedrijf, dat extra trainingstaken krijgt. 95% van de mbo-studenten is niet opgegroeid in de sector, waardoor de basisvaardigheden veelal minder zijn ontwikkeld. De preferente bedrijven moeten dat hiaat invullen. Aeres Farms is een voorbeeld van zo'n bedrijf.

- Voor het duurzaam borgen van de biologisch-dynamische opleiding en om het aanbod van biologische opleidingen binnen Aeres te vergroten, start de locatie Dronten de voorbereidingen voor een RIF-aanvraag. Hiervoor zal de locatie samenwerken met alle locaties binnen Aeres MBO die agro-opleidingen aanbieden. De locaties Barneveld, Emmeloord, Leeuwarden en Velp zijn de belangrijkste samenwerkingspartners bij de aanvraag. De locatie Dronten zet een deel van de kwaliteitsmiddelen in 2021 in op voorbereiding van deze aanvraag en benut hiervoor de samenwerking met bpv-bedrijven.

Opzetten en uitvoeren practoraat Kringlooplandbouw

Zie § 3.26.2.

Voortgangsinspanningen 2021

- In lijn met de inzet in 2020 zet de locatie Dronten middelen uit de kwaliteitsagenda in voor het versterken van het bpv-coördinaat en het opleidingsprogramma.

6 Doorontwikkelen Aeres MBO food-opleidingen Food Valley

Opleidingsprogramma	Food	Samenwerkingspartners	Food Academy Nijkerk, branchevereniging FNLI, consortiumpartners Food Midden-Nederland.
Locatie	Ede, Nijkerk, Leeuwarden LS	Ontwikkelopdracht / vervolg	Voortzetten ontwikkeling. FAN en ontwikkelingen rond flexibel beroepsonderwijs meenemen. Voor 2021: vanuit de nieuwe visie van de locaties het uitbreiden van het opleidingsaanbod met twee cross-over-opleidingen.

Aanleiding

De huidige manier van opleiden voor de food-sector lijkt zijn verzadigingspunt bereikt te hebben, terwijl de vraag vanuit de sector groter is dan wat het reguliere onderwijs aflevert. Dat blijkt ook uit de vraag vanuit de Regio Foodvalley en specifiek de gemeente Nijkerk naar een opleidingscentrum voor de levensmiddelenindustrie. Food is hot. Er is dan ook een toekomstbestendige impuls nodig. Die komt uit de ontwikkeling van een hybride opleiding, samen met het bedrijfsleven. Deze opleiding sluit beter aan bij de opleidingsbehoeften van de studenten en de beleving die ze bij food hebben.

Voortgangsinspanningen 2021

- De locatie Ede zet middelen uit de kwaliteitsagenda in voor het bestendigen van de ontwikkelingen in de sector ten behoeve van een vernieuwde opzet van de food-opleidingen. De drie profieldelen op niveau 4 uit het kwalificatiedossier zijn van nieuw materiaal voorzien, waarbij de locatie het concept van hybride leren actief inzet. In het kader van

de institutionele fusie met Nordwin College pakken de locaties Ede en Nijkerk de doorontwikkeling van de food-opleidingen inmiddels op, in overleg met Leeuwarden MBO Life Sciences.

- In 2021 start de locatie Ede met het verkennen van een practoraat gericht op international food business, in samenwerking met Lentiz en Aeres Hogeschool Wageningen. De locatie neemt de andere uitvoeringslocaties hierin mee. Zie verder § 3.26.2 (practoraten).
- De locatie Ede ontwikkelt in 2021 een nieuwe visie voor het mbo: Feeding the world & saving the planet. Vanuit deze ecologische kijk op opleiden, vraagt de locatie twee cross-over opleidingen aan, om mee te starten per schooljaar 2022-2023. Het betreft de cross-over opleidingen Voedings- en leefstijladviseur en Adviseur duurzame leefomgeving. Hiervoor zijn lesmateriaal en het curriculum ontwikkeld. Zie ook § 3.19.3, kop Starten en stoppen opleidingen.
- De locaties starten met het breed invoeren van leren voor duurzame ontwikkeling.

7 Melkvee & Business

Opleidingsprogramma	Melkveehouderij	Samenwerkingspartners	Aeres-locaties (mbo en hbo), het voormalige Nordwin College Leeuwarden, brancheverenigingen, leerbedrijven en ondernemers in brede melkveesector.
Locatie	Emmeloord, Leeuwarden, Barneveld	Ontwikkelopdracht/vervolg	Uitvoeren en uitbouwen van de opleiding Melkvee & Business.

Aanleiding

De periferie van de melkveesector vraagt goed opgeleide medewerkers op mbo-niveau. Denk hierbij aan de melkverwerkingsindustrie, stallenbouwers, installatiebedrijven, de veevoerindustrie, et cetera. Momenteel leidt Aeres MBO vooral de ondernemer/melkveehouder op. De locaties Emmeloord, Leeuwarden en Barneveld bereiden aanvragen voor van een RIF-subsidie met als doel het vernieuwen van de opleiding Melkveehouderij. Voor de aanvraag is een projectgroep opgezet. Het doel is om samen

met bedrijfsleven, overheid en onderwijs de vernieuwde opleiding in te richten en starten.

Voortgangsinspanningen 2021

De voortgang van dit project staat in § 3.27.1. De locaties voegen ook in 2021 middelen uit de kwaliteitsagenda toe aan de RIF-subsidie voor het bestendigen van het ontwikkelde materiaal en het verbreden van het concept fieldlabs naar nieuwe bedrijfspartners.

8 Plant & Business

Opleidingsprogramma	Plant & Business	Samenwerkingspartners	Aeres-locaties (mbo en hbo), brancheverenigingen, leerbedrijven en ondernemers verbonden aan het Agrofoodcluster.
Locatie	Emmeloord	Ontwikkelopdracht/vervolg	Voortzetten van ontwikkeling content en inbedding in de opleiding.

Aanleiding

Er loopt een RIF-project Plant & Business. Onderdeel daarvan is het ontwikkelen van (digitale) leerstof. De implementatie van de ontwikkelde content in de opleiding Plant & Business en het onderwijsteam vraagt extra begeleiding.

Voortgangsinspanningen 2021

De voortgang van dit project staat in § 3.27.1. De locaties voegen ook in 2021 middelen uit de kwaliteitsagenda toe aan de RIF-subsidie voor het bestendigen van het ontwikkelde materiaal en het verbreden van het concept fieldlabs naar nieuwe bedrijfspartners.

9 Green Consistency Nijkerk

Opleidingsprogramma	Groene ruimte	Samenwerkingspartners	Aeres-locaties, aoc's, branchevereniging VHG, leerbedrijven en ondernemers in groenvoorziening en recreatie.
Locatie	Nijkerk	Ontwikkelopdracht/vervolg	Ontwikkelen inhoud en uitbouwen hybride onderwijsconcept.

Aanleiding

Voor een duurzame toekomst moet Aeres MBO Nijkerk haar opleidingsaanbod vernieuwen. Het huidige studentenaantal is te gering. De locatie houdt het opleidingsaanbod kritisch tegen het licht en zet in 2021 in op het ontwikkelen van de cross-over opleiding Allround coördinator instructeur buitensport. Deze opleiding sluit aan op het arbeidsveld van haar bestaande opleidingen voor hoveniers- en groenvoorzieningsbedrijven en aanpalende recreatiebedrijven. Deze bedrijven willen dat hun personeel een set specialistische skills krijgt die nu vaak ontbreekt bij onder andere studenten van opleidingen zoals Sport & Bewegen en Toerisme. Het project Green Consistency wil zorgen voor een groei in studentenaantallen, voor een betere aansluiting bij het bedrijfsleven en voor een duurzaam arbeidsperspectief voor afgestudeerde studenten.

Voortgangsinspanningen 2021

- De locatie Nijkerk stelt in 2021 een plan op om samen met andere mbo-instellingen en de SBB te komen tot een afstemmingsoverleg over de cross-over tussen de uitvoerende scholen.
- De locatie stelt wervingsmateriaal op zodat de opleiding kan starten in het schooljaar 2021-2022.
- Met inzet van middelen uit de kwaliteitsagenda ontwikkelt de locatie lesmateriaal en opdrachten voor de cross-over.
- De locatie legt contacten met de examenleverancier Groene Norm over het ontwikkelen van examens en levert menskracht aan de hiervoor benodigde ontwikkelgroep.

10 Ontwikkelen Groene Hotspot Aeres

Opleidingsprogramma	Groene ruimte	Samenwerkingspartners	Aeres-locaties, branchevereniging VHG, leerbedrijven en ondernemers.
Locaties	Velp, Emmeloord, Leeuwarden, Almere en Nijkerk	Ontwikkelopdracht/vervolg	Versterken van de ontwikkeling van een Groene Hotspot en de doelen daarvan verder uitdragen naar de andere locaties.

Aanleiding

De VHG wil landelijk een aantal hotspots realiseren. De locatie meldt zich daarvoor aan. Het project wil:

- de samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs versterken;
- een ruimer doelgroepenbeleid realiseren;
- een passender opleidingsaanbod realiseren voor doelgroepen groen in de breedste zin.

opleidingsmodules. Zo ontwikkelen de locaties samen met de VHG en andere betrokkenen een module Natuurrijk hovenier. Overleg met de commitmentgroep vindt om de twaalf weken plaats. Uit de overleggen komen ook andere nieuwe onderwijsstructuren en projecten voort die het groene onderwijs rijker maken. In 2021 en verder zetten de locaties volop in op het werkplekleren. Hierbij neemt onderwijs buiten de school een steeds belangrijkere rol in.

Voortgangsinspanningen 2021

De ontwikkelingen op het gebied van de groen-opleidingen richten zich in 2021 op het ontwikkelen van groene

Als eerste resultaat van alle hierboven genoemde inspanningen is dat er sprake is van toenemende studentenaantallen in de opleiding Groene ruimte.

11 Ontwikkelen Floral Education Center Aeres

Opleidingsprogramma	Bloem en Styling en design	Samenwerkingspartners	Aeres-locaties, branchevereniging VBW, leerbedrijven en ondernemers.
Locaties	Velp, Leeuwarden	Ontwikkelopdracht/vervolg	Versterken van de ontwikkeling van het Floral Education Center Aeres en de doelen daarvan verder uitdragen naar andere locaties.

Aanleiding

De VBW wil landelijk een aantal excellente opleiders voor het bloemonderwijs opleiden en specifieke concepten in nauwe samenwerking met de branche ontwikkelen. Het project wil:

- de samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs versterken;
- een ruimer doelgroepenbeleid realiseren;
- een passender opleidingsaanbod realiseren voor doelgroepen groen in de breedste zin.

Voortgangsinspanningen 2021

- De ontwikkeling op het gebied van het Floral Education Center Aeres gaat in 2021 door. Samen met de VBW ontwikkelen de locaties een nieuw keuzedeel Flora Vita. Hierin komt de beleving van de beide vakgebieden bloem en groen centraal te staan. Het CIV Groen is mede-initiatiefnemer van deze ontwikkeling.
- Aeres zet samen met de VBW e-learning op in samenwerking met de reeds bestaande Floral Education Centers. Dit komt LLO ten goede én Aeres kan de e-learning ook inzetten als keuzedeel in het reguliere mbo.
- De locaties hebben in 2021 regelmatig afstemmingsoverleg met de commitmentgroep bloem, bestaande uit een tiental bloemisten uit de regio.

- De locatie Velp onderzoekt in 2021 scenario's voor het opvolgen en doorontwikkelen van de opleiding styling en design. Ze ontwikkelt een uitstroomrichting styling voor bloem-niveau 2-studenten.

Opbrengsten van het afgelopen jaar zijn onder andere gastlessen door het bedrijfsleven over bepaalde thema's, studenten werken samen met bloemisten aan grote bloemevenementen en het aanpassen van vaardigheidlijsten die in de bpv worden gebruikt. Docenten gaan op hun beurt ook terug het bedrijfsleven in om de dagelijkse gang van de bloemist te ervaren.

Maatregel bij speerpunt 4: Doorontwikkelingsprogramma's

Nulmeting	Het opleidingsportfolio van Aeres MBO richt zich op het groene domein. Om invulling te geven aan die focus op groen en de leidende rol te pakken die Aeres voorstaat, zet Aeres MBO in op het doorontwikkelen van opleidingsprogramma's. Ze onderschrijft de ambitie om onderwijs te verzorgen dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst en wil middelen vrijmaken om deze ambitie te verwezenlijken.	
Ambitie 2022	Opleidingen van Aeres MBO reageren snel en wendbaar op de dynamiek van de arbeidsmarkt en de behoeften van studenten (inclusief volwassenen). Dat leidt tot een verbetering van het arbeidsmarktperspectief van studenten en een doelmatiger opleidingsaanbod.	
Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Programmacoördinaat. - Programmaoverleggen. - Inzet Learning Matters. - Doorontwikkeling programma's. 	<p>De (reguliere) activiteiten en resultaten rond het doorontwikkelen van opleidingen, het portfolio(beleid), LLO, het versterken van het groen profiel en de macrodoelmatigheid staan in § 3.19.3.</p> <p>Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven):</p> <ul style="list-style-type: none"> - In 2021 start de programmacoördinatie op, waarbij de Friese locaties aangesloten zijn. - De digitale verantwoordingsomgeving wordt uitgewerkt bij de locaties. - Doorontwikkeling programma's op locatie loopt bij alle locaties door, inclusief LLO. 	<ul style="list-style-type: none"> - De uitvoering loopt conform planning, Aeres is goed op weg in het behalen van de gestelde resultaatsambitie. - Voor 2022 ligt de focus op het afmaken van de (ontwikkel)doelstellingen voor de huidige projecten. - In 2022 start Aeres MBO met landbouwtechniek-opleidingen in Dronten.

3.26.2 Onderzoek binnen practoraten

Aeres MBO heeft sinds 2020 een eigen onderzoeksprogramma in de vorm van practoraten. Practoraten zijn in het mbo redelijk nieuw en hebben als doel het delen van kennis en ervaring om zo te komen tot verdere kwaliteitsverbetering van het onderwijs, het stimuleren van het onderzoekend vermogen bij studenten en medewerkers en het bijdragen aan het oplossen van praktijkvraagstukken in het werkveld. Ze komen voort uit een behoefte en jarenlange inspanningen om onderzoek stevig binnen Aeres MBO te positioneren. In de concretisering van de meerjarenbegroting van de KA voor het schooljaar 2020-2021 en verder zijn middelen toegewezen aan practoraten. De bijdrage uit gezamenlijke middelen helpt de locatie in de opstart- en verkenningsfase, maar is ook bedoeld als bijdrage in de exploitatie van een practoraat. Dit laatste is vanuit de opdracht die ieder practoraat binnen Aeres MBO heeft om

een bijdrage te leveren aan de andere uitvoeringslocaties van opleidingen die aan het werkveld van het betreffende practoraat verbonden zijn. In totaal is € 71.440 van het centraal budget van de kwaliteitsmiddelen in het schooljaar 2021-2022 gealloceerd aan practoraten (in oprichting en in uitvoering). Dit budget is in mindering gebracht op de € 300.000 die in de oorspronkelijke meerjarenbegroting stond opgenomen in het centrale deel voor 'doorontwikkelen opleidingsprogramma's'.

Daarnaast zoekt het mbo naar aanvullende financiering vanuit RIF en andere subsidiebronnen voor de practoraten.

Aeres MBO start in 2021 een tweede practoraat (Dierenwelzijn en -gezondheid) en drie practoraten worden verkend (Groene en vitale stad, Agrotechniek en International Food Business).

Practoraat Kringlooplandbouw

Het practoraat heeft zich als opdracht gesteld de betekenis van kringlooplandbouw onder de aandacht te brengen. Dit doet het door diverse doelgroepen te benaderen via betrokken partijen in het mbo-onderwijs, de maatschappij en de landbouw en ze onderling te verbinden. Met andere woorden een praktische insteek. Kringlooplandbouw wordt vaak gezien als een interne aangelegenheid van de landbouw, bijvoorbeeld als een samenwerking tussen akkerbouw en veehouderij. Er is te weinig aandacht voor en besef van de grotere betekenis van kringlooplandbouw. De verwachting is dat de beschikbaarheid van kunstmest en andere chemische oplossingen sterk zal afnemen en dat het gebruik van reststromen, die nu maar een klein deel van de grondstoffenstroom zijn, de hoofdzaak moet worden. Daarnaast krijgt de lagere energiebeschikbaarheid (hogere prijzen) een grote invloed op de stofstromen in de landbouw.

Onderwijsdoelgroepen

Covid-19 belemmert de ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.

Resultaten binnen Aeres

Bij Aeres MBO gaat het onder de aandacht brengen van kringlooplandbouw langzaam. Het besef van de transitie waar we voor staan, is in het onderwijs nog erg beperkt. De meeste mensen denken meer in technische oplossingen dan in een totale systeemtransitie.

Het practoraat krijgt langzamerhand wat voet aan de grond bij Aeres Hogeschool. Dit kan verder inhoud krijgen door samen te werken met de lectoraten Omgevingsgericht ondernemen en Circulair ondernemen in de Agri- en Food Business in Dronten.

De eerste doelgroep binnen Aeres zijn de docenten en lectoren. Zij kunnen het onderwerp met hun studenten oppakken. Activiteiten daarin zijn:

- Het geven van een lezing bij het docententeam van Emmeloord.
- Het ontwerpen van een eerste versie van een kaartspel Kringlooplandbouw met voornamelijk Emmeloord, Aeres Tech en een beetje Barneveld. Dit spel zet de discussie over dit thema in gang.
- Het voorbereiden van kennisverdieping rond strokenteelt voor docenten. De verdieping vindt in het voorjaar van 2022 plaats in Emmeloord, Dronten en Barneveld.
- Het verzorgen van de Green Deal Natuurinclusieve Landbouw binnen Aeres.
- Het meewerken aan een projectaanvraag met Aeres Hogeschool voor een digitale game/rekentool Kringlooplandbouw.
- De samenwerking met de hogeschool krijgt vorm. Aeres heeft lang naar een lector Circulair ondernemen in de Agri- en Food Business gezocht, waardoor het contact met Hogeschool VHL sterker was.

Onderwijsactiviteiten buiten Aeres

Op het gebied van onderwijs samenwerking zijn een paar zaken in gang gezet.

- Het onderhouden van contacten met de practor Natuurinclusieve Landbouw (Terra). Het practoraat ontwikkelt in samenwerking met Hogeschool VHL een game Natuurinclusieve landbouw (NIL).
- Het geven van advies aan CLM/Louis Bolk Instituut-project rondom Lesmateriaal NIL.

Niet-onderwijs doelgroepen

- Boeren en tuinders.
Activiteit: het in beeld brengen van de mineralenkringloop van een aantal bedrijven. Daarin kijkt het practoraat ook naar de samenwerking met andere bedrijven en naar de mogelijkheden om humane reststromen vervangend te laten zijn voor dierlijke mest.
- Onderzoekers van onder meer WUR, met name contact met de hoogleraar Dieren & Duurzame Voedselssystemen.
Activiteit: via de hoofdleraar betrokken bij CAN-DO-IT-kringlooplandbouw in Noord-Nederland. Dit project ontwikkelt een plan voor de transitie naar een circulair voedselsysteem met uitdagende toekomstbeelden en bijbehorende handelingsperspectieven.
- Brancheorganisaties, met name Bionext.
Activiteit: het adresseren van de uitdaging rond verschillende reststromen en het oppakken van dit thema binnen projecten met boeren. Biologische landbouw heeft binnen de sector veel ervaring rondom kringlooplandbouw. Veel reststromen zijn gangbaar (niet bio) en daarmee niet bruikbaar in biologisch-gecertificeerde bedrijven. Daardoor kan bio op de achterstand raken terwijl de EU bio juist naar de voorgrond schuift.
- Media.
Activiteit: het communiceren over kringlooplandbouw. Deels op Twitter, waar in de tweets van het practoraat stikstof en efficiëntie van de landbouw de boventoon voeren. Daarnaast in de CO²-discussie in relatie met Carbon sequensen, een hot topic. Het practoraat brengt daar een realiteitsbewustzijn in over de beperkte mogelijkheden van de landbouw. Er verschijnen artikelen in Dagblad van het Noorden, Dynamisch Perspectief (BD-Vereniging) en Ekoland en een podcast voor Stichting Demeter.

Vanuit het practoraat lijkt het te lukken om bewustzijn te genereren voor de brede insteek van kringlooplandbouw. De vraag naar expertise komt goed op gang.

Plannen

- Het uitbouwen van het draagvlak voor en het netwerk van het practoraat.
- Het uitbreiden van het aantal betrokkenen om onderzoek te doen dat binnen het mbo past.
- Het actief ondersteunen van initiatieven vanuit Aeres MBO rondom het thema kringlooplandbouw.

Practoraat Dierenwelzijn en -gezondheid

Aeres MBO Barneveld werkt in 2020 aan het uitwerken van de practoraatsopdracht behorend bij het overkoepelende project Animalis Futurum. In de eerste helft van 2021 zijn het conceptfunctieprofiel en de bouwstenen voor de

practoraatsopdracht gereed en start de succesvolle werving van de practor.

Het practoraat gaat zich bezighouden met het onderwerp dierenwelzijn. Het verkent de samenwerking met andere Aeres-onderdelen, zoals het lectoraat Human Animal Interactions van Aeres Hogeschool, het bedrijfsleven en partners als het Aeres-leernetwerk dierenwelzijn.

Resultaten 2021

- Met ingang van 1 september 2021 stelt Aeres MBO een practor Dierenwelzijn en -gezondheid aan.
- Het practoraat richt een kenniskring op waarin docent-onderzoekers vanuit de vijf onderwijsteams van Aeres MBO Barneveld voor 0,2 fte plaatsnemen. Een docent-onderzoeker van Aeres MBO Almere sluit per 1 januari 2022 aan voor 0,2 fte. De docent-onderzoekers voeren praktijkonderzoek uit om interne vraagstukken die in de onderwijsteams spelen op te lossen. Waar mogelijk betrekken zij andere vakdocenten en studenten bij het uitvoeren van de onderzoeken. De kenniskring komt wekelijks bij elkaar in een PLG-setting om van en met elkaar te leren.
- Vooruitblik 2022: het practoraatsplan is in januari 2022 gereed en wordt bij de Stichting Ieder MBO een practoraat ingediend.
- Er zijn twee aanvragen in voorbereiding voor KIEM-groen-pilotregelingen practoraten, samen met Aeres Hogeschool Dronten en praktijkpartners. Doel is om de aanvragen in februari 2022 in te kunnen dienen.
- Het practoraat verwerft actief kenniskringleden vanuit de Aeres-vestigingen Barneveld, Almere, Leeuwarden en Emmeloord voor het schooljaar 2022-2023.

Practoraat Groene en vitale stad

De locatie Almere is in een verregaand stadium van het voorbereiden van een RIF-aanvraag gericht op de groene en vitale stad. Deze RIF bouwt voort op het thema van de Floriade 2022: het wonen, werken, leren en recreëren in de stad van de toekomst en de rol van groen in brede zin hierbij. Onderdeel van deze ontwikkeling is het opzetten van een practoraat bij dit onderwerp, gericht op het verbinden van onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties (waaronder gemeente en provincie) aan dit vraagstuk. De locatie wil januari 2022 de RIF-aanvraag indienen en zal in de tweede helft van 2022 starten met de werving van een practor.

Practoraten in verkenning

In de verdere toekomst verwacht Aeres MBO de volgende practoraten te ontwikkelen: Agrarische techniek/Landbouwmechanisatie (Emmeloord) en International Food Business (Ede). Deze laatste in samenwerking met onderwijsinstelling (vo en mbo) Lentiz. In 2021 starten Aeres en Lentiz met het gezamenlijk opstellen van de practoraatsopdracht en het profiel van de practor. Door de beperkende covid-19-maatregelen ligt de prioriteit in 2021 echter voornamelijk op (het gaande houden van) het onderwijs. Het blijft daarom vooralsnog bij de genoemde voorbereidingen.

Het practoraat Agrarische techniek/Landbouwmechanisatie begeeft zich ook in de opstartfase in 2021. Alle aandacht gaat vooralsnog uit naar het opstarten van de opleidingen Mobilele techniek, niveau 2, 3 en 4 (§ 3.19.3, ad 4, 5 en 6), waarna het practoraat zal volgen. Aeres MBO is voornemens de opleiding per het schooljaar 2022-2023 te starten.

Maatregel bij speerpunt 4: practoraten (toegevoegd in 2019)		
Nulmeting	Aeres AOC zette jaren geleden al de eerste stappen op het gebied van onderzoek, meestal binnen (gesubsidieerde) projecten. Het is logisch dat Aeres in lijn met de lectoraten van de hogeschool de volgende stap zet naar practoraten in het mbo.	
Ambitie 2022	Het opzetten en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek binnen practoraten die aansluiten op actuele onderwerpen.	
Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Definitief practoraatsplan Kringlooplandbouw. - Ontwikkelen practoraat Dierenwelzijn en -gezondheid. 	Specifiek KA voor 2021 (voor uitgebreide info, zie boven): <ul style="list-style-type: none"> - Practoraat Kringlooplandbouw dient definitief practoraatsplan in. - Practoraat Dierenwelzijn en -gezondheid start op. 	De beoogde acties starten op in 2021 en de uitvoering verloopt conform planning.

3.27 Regionale en landelijke innovatieprojecten Aeres MBO

Dit is een breed item gericht op de doorontwikkeling van het onderwijs. Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College)

zet daar allerlei middelen en samenwerkingsverbanden bij in. Aeres MBO innoveert structureel. Zij neemt daarom deel aan landelijke projecten en vraagt waar relevant aanvullende (regionale) subsidies voor ontwikkeling aan. Voor de KA's zijn de projecten opgesplitst in deze paragraaf en § 3.31.2 voor Nordwin College.

3.27.1 Regionaal Investeringsfonds (RIF)

Het Regionaal Investeringsfonds mbo (RIF) stimuleert de samenwerking tussen scholen, de publieke sector en het bedrijfsleven.

Projecten die in 2021 lopen:

Emmeloord: Plant & Business (P&B)

De RIF-1 is toegekend in 2018 en richt zich op het verbreden van de akkerbouwopleiding naar een agrifood-ketenbenadering. Hiermee anticipeert de locatie op de ontwikkelingen in de agrifood-sector. Door het initiëren en onderhouden van intensieve samenwerking met het regionale en sectorale bedrijfsleven in bijvoorbeeld de uitvoering van hybride onderwijs, tracht de locatie de instroom in deze opleiding te verbreden en de uitstroom naar arbeidsplaatsen in de brede sector te vergroten. Het project voldoet aan de inhoudelijke en financiële verantwoordings-eisen zoals verwoord in de Regeling regionaal investeringsfonds mbo. Vanwege de covid-19-pandemie ontstaat er in 2020 en 2021 enige achterstand in de uitvoering van hybride onderwijsactiviteiten. Om de begrote cofinanciering en de geplande resultaten te realiseren, vraagt Aeres MBO een jaar verlenging van de projectperiode aan (coulanceregeling, ministerie OCW). OCW honoreert deze aanvraag en daarmee loopt het project nu tot uiterlijk 30 juni 2023. Enkele concrete projectresultaten die in 2021 zijn gerealiseerd:

- Het ontwikkelen van 8 e-modulen P&B en de oplevering daarvan aan het docententeam P&B.
- Het opstarten van 24 bedrijfsexcursies voor studenten P&B leerjaar 1.
- Het opstarten van 24 studiemiddagen voor studenten P&B leerjaar 2.
- Het opstarten van 8 fieldlabs P&B voor studenten P&B leerjaar 3.
- Het produceren van 7 bedrijfsfilmpjes voor een beroepenbank P&B.
- Het ontwikkelen van twee korte modules Drones en Mechatronica/bewaartechnologie, die de docenten van ROC Friese Poort uitvoeren voor studenten P&B leerjaar 1.
- Het organiseren van een digitale open dag en een aardappel-raapdag samen met de partnerbedrijven.
- Het zetten van belangrijke stappen in de verduurzaming van het consortium P&B binnen het Agrofoodcluster.

Emmeloord/Barneveld/Leeuwarden: Melkvee & Business

Het consortium Melkvee & Business start op 1 juli 2021 en bouwt voort op de strategische agenda's van de provincies Friesland, Flevoland en Gelderland en de daarin verwoorde ambities vanuit hun agrifoodsector. Deze publiek-private samenwerking beoogt het versterken van het imago van deze sector en goed werkgeverschap in de breedste betekenis van dit begrip en het realiseren van goed en actueel onderwijs, met gebruikmaking van elkaars expertise, faciliteiten en netwerken. Het consortium stelt zich hierbinnen de volgende drie doelstellingen:

- Het bevorderen van het kiezen van jongeren voor de opleidingen Melkvee & Business.

- Het gezamenlijk vernieuwen en verrijken van de mbo-opleidingen Melkvee & Business van Aeres MBO (drie locaties), waardoor de studenten meer actueel, aantrekkelijk, hybride en digitaal ondersteund onderwijs kan worden geboden.
- Het professionaliseren en verduurzamen van het consortium Melkvee & Business.

Na de zomervakantie formeert het consortium een stuurgroep en een werkgroep en start het plan van aanpak. Mede door covid-19 was de start niet eenvoudig.

RIF Stad van de Toekomst Almere

In de eerste helft van 2022 doet de locatie een RIF-2-aanvraag gericht op de stad van de toekomst. Binnen deze RIF werkt de locatie met tal van stakeholders uit het bedrijfsleven, de overheid en het onderwijs aan nieuwe opleidingen, keuzedelen en samenwerkingsverbanden en echte leersituaties voor de mbo-studenten op het terrein van Greening, Feeding, Energizing en Healthyng the city. Met als doel te werken aan (oplossingen voor):

- de krapte op de arbeidsmarkt/lage instroom;
- onvoldoende aansluiting opleiding met arbeidsmarkt en nieuwe functies;
- de noodzaak van een andere manier van leren en werken;
- nascholing afgestemd op trends in de sector;
- de transitie in de groensector.

Aeres MBO Barneveld: publiek-private samenwerking Samen Ontdekken van Dieren

Aeres MBO Barneveld vraagt een RIF-2-subsidie aan voor de pps Samen Ontdekken van Dieren. Deze is toegekend in het najaar van 2021. Deze RIF richt zich op het voorbereiden van de studenten op het werken in de dynamische sector dier. De professionals in opleiding gaan vaardigheden (soft skills) ontwikkelen in een authentieke, veilige leeromgeving in de vorm van het Van Dieren Ontdekkpark. Dit park kent echte bezoekers waardoor studenten hun vaardigheden al werkende kunnen trainen door deze bezoekers een educatief dagje uit te bieden. Het ontwikkelen van de praktijkleeromgeving en het verbinden van de praktijk met de theorie in het onderwijs kan niet zonder de samenwerking met de 32 partners in de pps, zoals brancheorganisaties, bedrijven, verenigingen, kennis-, onderwijs- en overheidsinstellingen. Het RIF-traject duurt vier jaar en wordt uitgevoerd in vier actieclusters. Gedurende het traject wordt toegewerkt naar verduurzaming van de activiteiten.

In het najaar van 2021 zet het projectteam de eerste stappen in het uitvoeren van activiteiten en pilots met de partners. In oktober en december vinden de eerste pilotactiviteiten plaats in de vorm van de Vitakraft Pets' Experience en de alpacaworkshop. De teams werken aan de hand van het kwalificatiedossier aan het bepalen van de doelstellingen binnen de verschillende opleidingen en de door de teams opgestelde soft-skills-matrix. Op 3 november vindt een opstartmeeting plaats met de partners (zie ook hoofdstuk 10).

3.27.2 Flex mbo

Aeres MBO Ede werkt binnen een samenwerkingsverband met Litop bv (private opleider) aan het ontwikkelen van flexibel LLO-aanbod van bij- en nascholingen in de derde leerweg voor de levensmiddelenindustrie. Vanuit de regeling Flexibilisering beroepsonderwijs voor volwassenen verleent het ministerie van OCW in 2020 een subsidie voor een bedrag van in totaal € 451.050.

Met een flexibele bbl-opleiding voor medewerkers werkt Aeres MBO Ede aan het volgende:

1. Bedrijven kunnen hun werknemers snel laten bijscholen op belangrijke onderdelen. De werknemers worden beloond met een certificaat dat vrijstellingen oplevert van een landelijk erkende bbl-opleiding wanneer de werknemer verder wil studeren.
2. Het is wenselijk om medewerkers flexibel te laten studeren. Vanwege het werken in ploegendiensten is het voor bedrijven zeer lastig hun mensen 200 uur klassikaal onderwijs te laten volgen.
3. Het is gewenst dat de werkwijze op een aoc voor bbl-onderwijs verandert. In plaats van aanbodgericht bbl-onderwijs is het belangrijk dat het aoc snel leert inspelen op de behoeftes van het bedrijfsleven. Met dit project zullen de aoc's uiteindelijk beter vraaggestuurd onderwijs kunnen aanbieden.

Het ontwikkelen van flexibel onderwijs binnen dit project pakken Litop en Aeres samen op. Gezien de perikelen in de maatschappij en het onderwijs rondom de covid-19-pandemie en de daardoor veranderde focus is de opstart van de uitvoering vertraagd. De beide partners werken conform een bijgestelde projectplanning aan de realisering van de plannen. Er is een projectverantwoordelijke aangesteld voor deze aanvraag. Ook heeft de penvoerder van Aeres MBO nauw contact met de Aeres-afdeling projectcontrolling voor het monitoren van de financiële opbrengsten. Vanuit Aeres MBO Ede zijn twee leden uit het onderwijsteam bezig met de uitvoering van het project en het samen met Litop ontwikkelen van modules. Tevens zijn twee externe levensmiddelen-technologen bezig met het ontwikkelen van nieuwe foodmodules.

Daarnaast ontwikkelen de mbo-locaties Almere, Dronten, Ede, Emmeloord, Leeuwarden en Velp een gezamenlijk aanbod trainingen en cursussen gericht op agro, milieu en leefomgeving binnen Aeres Training Centre.

Resultaten 2021

De docenten en Litop zetten met elkaar een onderwijsprogramma op om uit te kunnen voeren in derdeleerwegtrajecten. Ze inventariseren de lessen die al beschikbaar zijn. Daarnaast ontwikkelen ze lessen over nog ontbrekende inhoud.

3.27.3 Centra voor Innovatief Vakmanschap (CIV's)

In de Centra voor Innovatief Vakmanschap (CIV's) werken het groene mbo, bedrijven en overheid aan de concrete praktijkuitdagingen waar Groenpact voor staat. CIV Groen staat voor meer mensen binden aan en boeien en opleiden voor een loopbaan in het groene domein. CIV Groen zorgt voor beroepsonderwijs dat flexibel inspeelt op veranderingen en studenten opleidt voor de frontlinie van de innovatie. De aoc's Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College), Clusius College, Curio, Landstede, Scalda, Terra MBO, Yuverta en Zone.college nemen deel in CIV Groen. Vanuit Groenpact ontstaat een nieuwe opzet van de groene CIV's. CIV Groen bestaat uit vijf praktijkclusters: Agro, Dier, T&U, Food en Natuur & Leefomgeving.

Betrokkenheid Aeres MBO

Alle bovengenoemde praktijkclusters draaien actief mee op de Aeres-locaties: Food en Natuur & Leefomgeving onder meer in Almere, Dier in Leeuwarden en Barneveld, Agro in Emmeloord.

Agro

Het praktijkcluster Agro zet zich in om ontwikkelingen in de maatschappij door te vertalen naar het onderwijs en ervoor te zorgen dat zowel studenten als ondernemers en medewerkers in de sectoren akkerbouw en agrarisch loonwerk klaar zijn voor de toekomst. Het praktijkcluster Agro organiseert hiervoor jaarlijks tien themadagen voor alle tweedejaarsstudenten akkerbouw in Nederland. Experts vanuit verschillende bedrijven en vanuit het praktijkonderzoek verzorgen deze themadagen inhoudelijk. In 2021 zijn de sessies online en ook opengesteld voor ondernemers en werknemers uit de akkerbouw. De vragen en discussies verdiepen hierdoor sterk. Alle sessies zijn online terug te kijken via het YouTube-kanaal van het praktijkcluster Agro en te benutten als lesmateriaal.

Het praktijkcluster organiseert docententrainingen op het gebied van gewasdivers telen en het telen in een veranderend klimaat. Ook start het met het organiseren van demonstraties precisielandbouw op locaties bij de scholen. Doelgroep zijn studenten akkerbouw en agrarisch loonwerk en ondernemers en medewerkers uit de agrifoodsector. Vanwege covid-19 vervallen de gezamenlijke bezoeken aan de Biobeurs en Potato Europe helaas.

Het praktijkcluster werkt met toonaangevende organisaties in de akkerbouw aan een kennisdeal Akkerbouw en vollegrondsgroente. Centrale vraag hierbij is hoe de betrokken partijen gezamenlijk zorgen voor een structuur waarin kennis blijvend toegankelijk is en waarin ze vakmanschap en ondernemerschap in een duurzaam voedselproductiesysteem kunnen ontwikkelen.

In de regio's komen meetingpoints tot ontwikkeling. Het Agrofoodcluster in Emmeloord is het eerste meetingpoint. Hier werken bedrijfsleven en onderwijs samen. Het Agrofoodcluster heeft een sterke binding met de opleiding Plant & Business, er wordt samengewerkt aan de ontwikkeling van lesmateriaal. Dit

lesmateriaal stellen beide (onder voorwaarden) beschikbaar voor de andere mbo's in het praktijkcluster.

Dier

In de afgelopen jaren is er een flinke transitie geweest binnen het CIV, ook in de vorm waarin het werkt. Er zijn nu een aantal meetingpoints binnen dit cluster, die een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van het mbo-onderwijs. Het Poultry Expertise Centre, Privon, Paard, DOPA (paravet) vormen zelfstandige onderdelen binnen het CIV Dier. Het meetingpoint productiedieren maakt de overstap van e-learning naar virtual reality. Groen Kennisnet rangschikt de e-learning-materialen, video's en ander leer materiaal. Zie link <https://wiki.groenkennisnet.nl/site/cursusmateriaal-veehouderij>.

3.27.4 Overige innovatieprojecten

Aeres MBO-Erasmus+-project ARA

De Erasmus+-projecten zijn voor Aeres AOC een belangrijk fundament onder de internationaliseringsagenda van Aeres. Ze ontvangt jaarlijks € 400.000 van de EU om de persoonlijke ontwikkeling van studenten en staf te ondersteunen. Met deze financiering maakt Aeres MBO een unieke werkervaring in de EU mogelijk voor gemiddeld 340 studenten en 25 docenten en stafleden.

De keerzijde van de subsidie is de bijkomende bureaucratie. Er zijn minimaal zeven documenten nodig om de subsidie aan te vragen en meerdere partijen moeten alles ondertekenen. Om die reden start Aeres MBO in het najaar van 2021 met de ontwikkeling van de automatisering van het subsidieaanvragen- en afwikkelingsproces. Deze automatisering gaat ondersteunen bij de intake van nieuwe studenten, docenten en stafleden en zorgt voor een automatische afwikkeling van alle handtekeningen. Het programma krijgt de naam ARA en zal vanaf april 2022 operationeel zijn. De verwachting is dat deze ontwikkeling het proces rondom internationalisering enorm gaat ondersteunen.

Bijkomend voordeel is dat de collega's van de Support International Subsidy (SIS) van Aeres MBO tijd gaan krijgen om op alle mbo-locaties (en op korte termijn ook op de vmbo-locaties) persoonlijk contact te hebben met iedereen die geïnteresseerd is in de subsidies (middels presentaties over Erasmus+, reguliere info/helpdesk etc.).

Nuffic OKP Earned

In dit project werkt Aeres samen met Nederlandse instellingen (Van Hall Larenstein, WUR CDI, iCRA, Bles Dairies) en instellingen in drie landen in Oost-Afrika (Kenia, Oeganda, Ethiopië) aan de introductie van blended learning in de melkveehouderij. Dit project richt zich zowel op lessen op onderwijsinstellingen (12) als op informele trainingen binnen bijvoorbeeld bedrijven.

Ondanks de covid-19-pandemie lukt het om docenten in de betreffende landen te trainen in de didactiek van blended learning en het ontwikkelen van coaching-skills. Daarna introduceren de partijen het speciaal ontwikkelde platform (Dairy Delta Academy) tijdens een pilot met studenten van de 12 instellingen.

Zowel studenten als docenten zijn erg enthousiast en vinden het een prachtig middel om de praktijk zo in het klaslokaal te halen.

Brainstud ontwikkelt het platform. De opgedane ervaringen, de ontwikkelde training voor docenten en unieke kansen om internationaal online te verbinden met andere scholen zijn de bevestiging dat internationale ervaringen ook kunnen ondersteunen bij onze eigen onderwijskundige innovaties.

AEDIL-dairy-CoVe

AEDIL vraagt een Erasmus+-project aan rond de ontwikkeling van een Centre of Vocational excellence (CoVe) in het kennisdomein zuivel. Nederland zet in op het verder doorontwikkelen van competenties voor wendbaar vakmanschap. Die competenties hebben huidige en komende medewerkers in de zuivelindustrie nodig voor de snelle veranderingen en ontwikkelingen in de sector. Die ontwikkelingen zijn nu bijvoorbeeld de e-wittransitie, digitalisering, automatisering en robotisering. Met een goede skills-ontwikkeling zijn (toekomstige) medewerkers ook voorbereid op komende ontwikkelingen. Aeres MBO Leeuwarden initieert dit project in samenwerking met Hogeschool Van Hall Larenstein en Royal Friesland Campina.

Andere aangesloten landen zijn Denemarken, Duitsland, Engeland, Frankrijk, Luxemburg, Polen, Roemenië, Slovenië en Turkije.

3.28 Speerpunten Kwaliteitsagenda Nordwin College 2019-2022 (KA)

Hoewel Nordwin College en Aeres MBO na de institutionele fusie van september 2021 binnen één stichting vallen, dienen ze ieder hun eigen KA uit. Wel zullen ze raakvlakken tussen beide KA's samen concretiseren. Het gezamenlijke deel van de bestuursreflectie staat in § 3.21.

3.28.1 Bestuursreflectie Nordwin College

De bestuursreflectie Nordwin College geeft een reflectie op de ontwikkelingen en de resultaten bij Nordwin College, beschrijft de betrokkenheid van de stakeholders en geeft financiële keuzes en aanpassingen.

In 2021 besteden Aeres MBO en de Friese locaties van Nordwin College veel tijd aan het verkennen van elkaars kwaliteiten en het harmoniseren van beider werkwijzen. Ze dienen hun beider KA's uit, maar de werkzaamheden raken meer en meer met elkaar verweven en lopen daardoor ook door elkaar

heen. Dit is terug te zien in de beschrijving van deze KA's. Het bevoegd gezag van Aeres MBO en Nordwin College mbo stelt een gezamenlijke bestuursreflectie op, die staat in § 3.22.3, Opmerkingen bij de resultaten. In de rapportage van Nordwin College staan geregeld verwijzingen naar de paragrafen van Aeres MBO. Deze voorspoedige fusieontwikkelingen zijn voor Aeres fantastisch nieuws, maar maakt het gescheiden verantwoord van de KA's steeds moeilijker.

Reflectie op ontwikkelingen en resultaten Nordwin College

Nordwin College verdeelt haar Kwaliteitsagenda Nordwin College 2019-2022 over vier speerpunten. Bij elk speerpunt zijn, op basis van een uitgebreide nulmeting, maatregelen benoemd, waar Nordwin College de komende jaren invulling aan geeft. In onderstaande tabel zijn de maatregelen en de aandachtspunten per speerpunt schematisch weergegeven.

Speerpunt	Maatregel	Aandachtspunten
Jongeren in een kwetsbare positie	Kwetsbare jongeren en voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) S-Team en Stipe.	Kansengelijkheid voor al onze studenten en vormbehoud vasthouden voor vsv.
Gelijke kansen en doorstroom	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) en intake (samen met Aeres MBO) Excellentie (samen met Aeres MBO)	Toekomstperspectief en loopbaanportfolio staan centraal. Excellentieprogramma's in samenwerking met bedrijfsleven.
Opleiden voor arbeidsmarkt van de toekomst	Wendbaar vakmanschap Innovatie Professionalisering Internationalisering	Visie op wendbaar vakmanschap toegespitst op de kenmerken van de locaties. Studenten zijn actieve stakeholders in maatschappelijke discussies in bijvoorbeeld thema's als natuurinclusieve landbouw en bodem.
Groene profilering	Duurzaam doen en denken Duurzaam aanbod groen onderwijs (macrodoelmatigheid en portfoliobeleid)	Alle locaties doen een brede portfolioanalyse, waarbij zij keuzes maken op basis van maatschappelijke vraag en de afstemming met de stakeholders.

De voortdurende covid-19-crisis en de fusie hebben impact op de voortgang van de kwaliteitsagenda. Door de fusie zijn onderwerpen die in de KA van Nordwin College (Friese Aeres-locaties) staan, gematched met die uit de KA van Aeres MBO als het gaat om het formuleren van gezamenlijk beleid. Voorbeelden hiervan zijn toelatingsbeleid, examinering en excellentie. Projecten waar de Friese locaties van Aeres bij betrokken zijn in de regio, gaan door covid-19 in aangepaste vorm door. Als gevolg hiervan zijn sommige projecten (zoals wendbaar vakmanschap) vertraagd. De fusie leidt ook tot een verdere aanscherping van de aansturing van de agenda. De locatiedirecteuren van de Friese locaties trekken die agenda. Middels een vaste monitoringsstructuur bewaken zij gezamenlijk de voortgang ervan en bespreken afwijkingen. Waar mogelijk sluiten de collega's van de andere locaties aan en omgekeerd. Zo is er sprake van een uitwisseling op het

gebied van wendbaar- en hybride onderwijs tussen de food-opleidingen van Aeres MBO Ede en Leeuwarden Life Sciences.

KPI's

Om te bepalen of de ingezette maatregelen leiden tot het gewenste resultaat, formuleert Nordwin College in de KA een aantal KPI's. Ze rapporteerde daarover in het jaarverslag van 2020 in het kader van de midterm review. In 2021 meet de school de resultaten op de KPI's niet. Volgend jaar legt de school in de eindrapportage uitgebreid verantwoording af over de resultaten op de verschillende KPI's.

Betrokken stakeholders

Voor de totstandkoming, de uitvoer en de voortgang van haar kwaliteitsagenda werkt Nordwin College samen met diverse stakeholders. Die variëren van interne stakeholders als de onderwijsteams, het management, projectleiders en

medezeggenschapsorganen (§ 12.14.1) tot externe stakeholders als leerbedrijven, overheden, brancheorganisaties en een Raad van Advies.

Externe stakeholders

Met name in de voortgangsbepreking van de doorontwikkeling van de opleidingsprogramma's is de betrokkenheid van externe stakeholders goed zichtbaar. Deze samenwerking leidt tot aanvullingen op de onderwerpen en maatregelen en tot vernieuwing van het onderwijs. Dit is met name te zien in de maatregelen rondom wendbaar vakmanschap en duurzaam aanbod groen onderwijs.

Rondom de maatregel Wendbaar vakmanschap geeft Nordwin College, in nauwe samenwerking met onder andere Friesland-Campina, invulling aan de ontwikkeling van een hybride leeromgeving en bijpassende competenties. Voorbeelden van aanpassingen in het curriculum zijn de ontwikkeling van competenties die aansluiten bij een bredere inzetbaarheid van de toekomstige werknemer. Met als doel studenten die zich meer richten op verbeteren en vertrouwen hebben in hun eigen kunnen en hierdoor meer wendbaar worden. Hierbij nemen zijzelf meer regie over de eigen ontwikkeling en benutten ze waar mogelijk het eigen netwerk om zich te verbreden in hun ontwikkeling.

Binnen de maatregel duurzaam aanbod groen onderwijs voert de school een brede portfolioanalyse uit. Hier maakt een werkveldraadpleging in de regio Friesland deel van uit. Hierbij is gebruikgemaakt van een kort kwantitatief (vragenlijst) onderzoek onder alle bpv-bedrijven van Nordwin College. Ook is het werkveld gevraagd of het mee wil werken aan verdiepend, kwalitatief onderzoek. Tijdens dit onderzoek gaan de onderzoekers dieper in op de wensen en behoeften van het werkveld en staan ze stil bij de wijze waarop Nordwin College aan deze wensen en behoeften tegemoet zou kunnen komen, ook voor wat betreft het opleidingsaanbod.

Nordwin College staat ook open voor vragen en feedback vanuit de sector. Met regelmaat voert zij gesprekken met de Raad van Advies (RvA), waarin zij actief feedback vraagt op verschillende thema's. De RvA draagt ook onderwerpen aan,

die terugkomen in de uitvoering van de kwaliteitsagenda, zoals wendbaar vakmanschap, arbeidsmarktperspectief, innovaties in de sector en het beter laten aansluiten van onderwijs op de arbeidsmarkt in het algemeen. Met verschillende sectoren kijkt Nordwin College op deze manier hoe gesprekken en acties kunnen leiden tot meer vitaliteit en daarmee ook kansen biedt voor studenten op de arbeidsmarkt.

Interne stakeholders

Uit de gesprekken met de Studentenraad blijkt dat de kwaliteitsagenda als meerjarig beleidsinstrument voor de studenten vaak als ver van hun bed voelt. De studenten uit de raad kunnen echter wel voorbeelden noemen van maatregelen of acties uit de KA. Met name het excellentieprogramma is een bekend onderdeel. De studentenraad is ook positief over de opzet van de intakes, waardoor aanknopingspunten ontstaan voor de begeleiding van studenten, de zorgstructuur en de geboden begeleiding. Hiernaast is er waardering voor acties en beleid op het gebied van LOB.

De kwaliteitsagenda is een terugkerend onderwerp van gesprek tussen de OR en instellingsdirecteur. Samenvattend geeft de OR aan dat zij waarderen dat zij kunnen meepraten en meedenken over het beleid.

Financiële keuzes en aanpassingen

Globale begroting per speerpunt

In de kwaliteitsagenda zit een vierjarige, indicatieve begroting. Daarin zijn beredeneerde inschattingen gemaakt, waarbij het ontwikkelperspectief, het gewenste tempo en de prioritering sturend kunnen zijn. Zoals hierboven is gesteld, zijn er in de loop van de afgelopen twee jaar ontwikkelingen geweest die de verdeling van de middelen beïnvloeden. Hieronder is de verdeling te zien. Voor het grootste deel van de maatregelen is er conform begroting gewerkt. Een aantal maatregelen – duurzaam aanbod, innovatie, kwetsbare jongeren en excellentie – laat afwijkingen zien. De bedragen die afwijken ten opzichte van de begroting uit de kwaliteitsagenda, hebben een donkerder kleur blauw. Verdeling van de kwaliteitsgelden over de strategische speerpunten:

Speerpunt	Maatregel	2019	2020	2021	2022
Jongeren in een kwetsbare positie	Kwetsbare jongeren en vsv'ers	€ 212.000	€ 192.000	€ 104.000	€ 104.000
Gelijke kansen en doorstroom	LOB en intake	€ 183.000	€ 203.000	€ 203.000	€ 203.000
	Excellentie	€ 44.000	€ 62.000	€ 175.000	€ 180.000
Arbeidsmarkt van de toekomst	Wendbaar vakmanschap	€ 103.000	€ 110.000	€ 126.000	€ 126.000
	Innovatie	€ 165.000	€ 168.000	€ 137.000	€ 120.000
	Professionalisering	€ 247.000	€ 267.000	€ 267.000	€ 267.000
	Internationalisering	€ 83.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
Groene profilering	Duurzaam doen en denken	€ 167.000	€ 167.000	€ 150.000	€ 150.000
	Duurzaam aanbod groen onderwijs	€ 300.000	€ 320.000	€ 460.000	€ 420.000
Totaal		€ 1.619.000	€ 1.626.000	€ 1.593.000	€ 1.596.000

3.29 Maatregelen KA- speerpunt 1: Jongeren in een kwetsbare positie

1.1.1 Kwetsbare jongeren

Binnen de Friese locaties van Aeres AOC (voorheen Nordwin College) komen op alle niveaus kwetsbare jongeren voor. Het is belangrijk om voor die jongeren voorzieningen te treffen, zodat ook zij kansen krijgen. Het doel is om kansenongelijkheid en vsv, veroorzaakt door bijvoorbeeld verschillende culturele en/of maatschappelijke achtergronden, een andere thuistaal, persoonlijke en/of financiële problematiek onder jongeren (in kwetsbare posities), terug te dringen. Het gaat daarbij om kansen zowel in het onderwijsproces als op de arbeidsmarkt.

Hbo-studenten Social Work van NHL Stenden verzorgen een ondersteuningsaanbod onder leiding van de interne zorgfunctionaris(sen) en wat inhoudelijke deskundigheid betreft onder supervisie van een gediplomeerde externe professional (Leeuwarden). Deze studenten zijn vaak leeftijdgenoten van de mbo-studenten van de Friese locaties.

Dit ondersteuningsaanbod heet Stipe voor de niveaus 1 en 2 en S-Team voor de niveaus 3 en 4. Het biedt studenten hulp bij persoonlijke problemen en/of studieproblemen.

Studenten krijgen bij binnenkomst een intake waarin de opleidingslocatie de algehele beginsituatie van de student (op diverse gebieden) in beeld brengt. Op basis hiervan start de student met de opleiding, ontvangt hij/zij begeleiding van de coach en indien gewenst of nodig van een lid van het Stipe- of S-Team. Afhankelijk van de problematiek kan iedere locatie ook andere expertise inzetten. Ook als er tijdens de schoolloopbaan (persoonlijke) problemen ontstaan, kan elke locatie op dat moment extra ondersteuning vanuit Stipe- of S-Team of externe ondersteuning inzetten.

Op alle Friese mbo-locaties zijn Stipe en S-Team duurzaam ingebed in de ondersteuningsstructuur. Het S-Team heeft daarnaast de ambitie door te ontwikkelen naar een breed studentenservicepunt, waarin de locaties ook andere (ondersteunende) diensten, zoals het stagebureau en de ondersteuning bij internationalisering, onderbrengen.

De uitvoering van deze maatregel is met ingang van het schooljaar 2021-2022 deels geharmoniseerd met de maatregelen onder speerpunt 1 uit de KA van Aeres MBO. Er zijn ten opzichte van de in § 3.23 beschreven acties en resultaten nog onderstaande aanvullingen.

Maatregel bij speerpunt 1: Kwetsbare jongeren

Nulmeting

Binnen Nordwin College komen op alle niveaus kwetsbare jongeren voor. Over het algemeen is dat meer het geval binnen het entreeniveau en niveau 2 dan op niveaus 3 en 4. Het is belangrijk om voor die jongeren voorzieningen te treffen, zodat ook zij kansen krijgen. Het gaat daarbij om kansen zowel in het onderwijsproces als op de arbeidsmarkt.

Ambitie 2022

In 2022 is er kansengelijkheid voor al de studenten van elk niveau in het Nordwin-mbo. In 2022 wordt 75% van de entreestudenten begeleid naar werk.

Doelen 2021

Ontwikkeling van het S-Team en Stipe om kansenongelijkheid terug te dringen door het aanpakken van de factoren die het leren en ontwikkelen in de school beperken (zie voor details hierboven).

Voortgang

De voor alle Friese locaties aangevraagde subsidie voor begeleiding doorstroom mbo is gehonoreerd. Met deze subsidie begeleiden de locaties pas gediplomeerde studenten naar werk of vervolgstudie. Daarnaast krijgen studenten die afstuderen gedegen begeleiding bij het maken van keuzes voor de toekomst. Doel: passende keuzes maken, uitval voorkomen.

3.29.1 Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers)

Het totaaloverzicht vsv'ers van Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) staat in § 3.19.7. De getallen van Aeres MBO zonder het voormalige Nordwin College in § 3.23.4.

De uitvalpercentages bij voortijdig schoolverlaters van Nordwin College en het verzuim blijven stabiel. In alle gevallen

presteert het college beter dan de streefnormen. Volgens de databestanden van DUO voldoet Nordwin College mbo in het schooljaar 2020-2021 (laatst beschikbare informatie) aan de normen voor het verkrijgen van prestatiesubsidie. Op alle niveaus scoort de school binnen de normen, met als gecombineerd vsv-percentage 2,30%.

Vsv-percentages schooljaren 2017-2018 tot en met 2019-2020					
	2018-2019		2019-2020		
	% vsv	Prestatienorm	% vsv	Prestatienorm	Landelijke vsv
Mbo-niveau 1	21,62%	26,4%	11,76%	26,2%	20,59%
Mbo-niveau 2	7,29%	8,6%	5,56%	8,45%	8,64%
Mbo-niveau 3	1,44%	3,2%	1,47%	3,1%	3,75%
Mbo-niveau 4	1,81%	2,7%	0,86%	2,55%	2,95%
Totaal	3,43%		2,30%		

Het beleid van Aeres MBO en Nordwin College voor het terugdringen van schooluitval is per schooljaar 2021-2022 geharmoniseerd. De voortgang op de maatregelen in § 3.19.7 geldt ook voor de Friese locaties vanaf het moment van de instellingenfusie. In aanvulling op het staande beleid binnen Aeres MBO voeren de Friese locaties ook specifieke projecten uit, zoals S-Team en Stipe (zie § 3.29.1).

3.30 Maatregelen KA-speerpunt 2: Gelijke kansen en doorstroom

3.30.1 Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) en intake

Alle locaties voeren een actief LOB-beleid en LOB is structureel ingebed binnen de mbo-teams. Vanaf klas 1 gaat de leerling aan de slag met het opbouwen van een online portfolio. Deelname aan On Stage, maatschappelijke stages, gastlessen en loopbaanoriënterende projecten maken deel uit van dit portfolio.

Nordwin College werkt met een loopbaanlijn, waarin studenten bepalen welke kant ze op willen, welke talenten ze

hebben en waar die nog verder ontwikkeld moeten worden. Doorlopende leerlijnen maken deel uit van de mogelijkheden (zie § 3.24.2).

Iedere locatie geeft zelf invulling aan LOB, volgens gezamenlijke uitgangspunten. De coaches voeren gedurende de opleiding in ieder leerjaar minimaal twee LOB-gesprekken met de student. De locaties investeren in het bekwalen van onderwijsteams op het gebied van LOB.

Resultaten 2021

Met ingang van het schooljaar 2021-2022 harmoniseren Aeres MBO en Nordwin College hun LOB-beleid. De voortgang op groepsniveau staat in § 3.24.1. In aanvulling op de daar gerapporteerde maatregelen behaalt Aeres bij de Friese locaties de volgende resultaten:

- Er vindt een eerste verkenning plaats omtrent het aanbieden van Het Groene Lyceum (HGL). HGL is een doorlopende leerlijn van vmbo naar mbo met een groen karakter. De opgehaalde informatie wordt geanalyseerd en omgezet in een eigen concept.
- De loopbaanleerlijn is volledig werkend op de mbo-niveaus 3 en 4 en de locatie Leeuwarden verbreedt naar MBO Life Sciences. Het komende jaar willen de Friese locaties de loopbaanleerlijn in de vmbo's verkennen en kijken hoe deze aansluit bij het mbo. In 2021 werken ze al met een doorlopende intake.

Maatregel bij speerpunt 2: Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) en intake	
Nulmeting	Nordwin College werkt met een loopbaanlijn, waarin studenten bepalen welke kant ze op willen, welke talenten ze hebben en waar ze die nog verder moeten ontwikkelen. In de opleidingen bij de niveaus 3 en 4 is in 2018 een experiment gedaan met een doorlopende leerlijn vmbo-mbo. In Noord-Nederland werken acht mbo-scholen (6 roc's en 2 aoc's) en vier hogescholen samen aan de verbetering van de doorstroom van mbo naar hbo. In een gesubsidieerd plan geeft Nordwin College enkele nieuwe activiteiten vorm om uitval van onze studenten in het hbo te voorkomen.
Ambitie 2022	<ul style="list-style-type: none"> - In 2022 staat er een loopbaanlijn vmbo-mbo-hbo. Het toekomstperspectief van de student stuurt de ontwikkeling van die lijn. - In 2022 maakt iedere student een loopbaanportfolio, dat centraal staat tijdens het welkomstgesprek (voormalige intakegesprek). - De Nordwin-studenten zijn succesvol op het hbo, ook bij niet-verwant doorstromen.

Maatregel bij speerpunt 2: Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) en intake

Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Actieplan HGL. - Doorlopende LOB-lijn uitbouwen. - Doorstroom mbo-hbo via advies decanaat. 	<ul style="list-style-type: none"> - De loopbaanlijn van vmbo naar mbo staat in concept. De portfolio's die in het vmbo ontstaan gebruiken de Friese locaties per schooljaar 2022-2023 in het mbo bij de intake en het vervolg. - Iedere student maakt een loopbaanportfolio binnen de niveaus 3 en 4 en MBO Life Sciences. - Eerste verkenning HGL afgerond. 	Doorlopende leerlijn mbo-hbo wacht nog op advies decanaat.

3.30.2 Excellentie

De activiteiten rond excellentie zijn gematcht aan die van Aeres MBO en daarna samengevoegd. Zie § 3.25.2.

3.31 Maatregelen KA-speerpunt 3: Opleiden voor arbeidsmarkt van de toekomst

3.31.1 Wendbaar vakmanschap

Wendbaar vakmanschap is het vermogen om jezelf als toekomstig werknemer continu te ontwikkelen en te verbeteren. Vanwege factoren als het dynamisch werkveld, een veranderende vraag en eisen vanuit de maatschappij, de krimp en de voortschrijdende technologisering groeit de vraag naar wendbare vakmensen: de gevraagde competenties op de arbeidsmarkt bewegen even snel mee.

RIF Wendbaar vakmanschap

Voor MBO Life Sciences is in 2018 een RIF goedgekeurd op dit thema, de projectleider start begin 2019. De projectleider richt zich op de contacten met de bedrijven en de verbinding met andere projecten op dit vlak in de regio. Uiteindelijk wil Nordwin College de opbrengsten breder toepasbaar maken voor alle locaties, vakgebieden en niveaus. Aan de basis van het RIF ligt een werkveldverkenning en een onderzoek van TNO naar de taken van de toekomst voor vier functies binnen de levensmiddelenindustrie: operator, kwaliteitsmedewerker,

monteur en laborant. Dit onderzoek gaat in op de technische en technologische ontwikkelingen in de sector en geeft daarnaast ook inzicht in de specifieke kenmerken van de wendbare vakman binnen deze bedrijven.

Visie

In 2020 ligt er een visie op wendbaar vakmanschap, specifiek toegespitst op de kenmerken van elke afzonderlijke locatie met niveau 3 en 4. In de ontwikkelde visie staat dat iedere sector en/of vakopleiding zelf met alle betrokkenen invulling moet geven aan de hybride leeromgeving die het best bij hen past en waar een breed draagvlak voor is. Deze leeromgeving moet studenten en cursisten uitdagen om zelf de regie te nemen voor hun ontwikkeling. De specifieke invulling geeft aan hoe de betrokken partijen de opleiding(en) inrichten, hoe de bedrijven zich tot lerende organisatie kunnen ontwikkelen en hoe de samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs eruitziet.

Resultaten 2021

- MBO Life Sciences evalueert het docentschap in relatie tot de omslag van fysiek naar online onderwijs. Deze vertaalt zich in nieuwe didactische aanpakken. Ook binnen bedrijven neemt online leren toe.
- MBO Life Sciences stelt een interne projectleider aan. Deze zal samenwerken met de externe projectleider en zal zich met name richten op de borging van wendbaar vakmanschap in het eigen docententeam.
- Docenten en management van de mbo-niveaus 3 en 4 krijgen een uitgebreide introductie in het gedachtegoed van wendbaar vakmanschap.
- Een eigen mbo-docent voert een masteronderzoek uit naar de impact van het leren van de student binnen leeromgevingen zoals regioleren, hybride leeromgeving en wendbaar vakmanschap.

Maatregel bij speerpunt 3: Wendbaar vakmanschap

Nulmeting	De vraag naar wendbare vakmensen groeit. Om de aansluiting met de gevraagde competenties op de arbeidsmarkt te behouden zijn de activiteiten bij de maatregel wendbaar vakmanschap dan ook een cruciale ontwikkeling. Voor MBO Life Sciences is in 2018 een RIF goedgekeurd op dit thema. Nordwin College wil de opbrengsten daarvan breder toepasbaar maken voor alle locaties, vakgebieden en niveaus.
-----------	--

Maatregel bij speerpunt 3: Wendbaar vakmanschap

Ambitie 2022

In 2022 is herontwerp van het onderwijs klaar met de volgende elementen:

- Van formeel naar meer informeel leren, waar dat meerwaarde heeft.
- Een substantieel deel van het bol-onderwijs vindt in de praktijk plaats.
- Studenten zijn wendbaar door het scholen van 21e-eeuwse vaardigheden, relevante keuzedelen enzovoort.

Acties 2021

- Uitrollen ontwikkelde producten van LS naar de andere mbo-locaties met niveau 3 en 4.
- Intern wendbaar vakmanschap inbedden in het mbo-onderwijs en richting LLO.
- Het vergroten van het aantal pilots in de bedrijven.

Stand van zaken 2021

Specifiek voor 2021 (voor uitgebreide informatie zie onder Resultaten 2021 hierboven):

- Intensieve samenwerking met steeds meer bedrijven en meer pilots.
- Het gedachtegoed is verbreed van LS naar de andere mbo-locaties met niveau 3 en 4.

Verklaring afwijking of opmerkingen

Gevolgen covid-19:

- Jaar verlenging van programma wendbaar vakmanschap.
- Minder fysieke bijeenkomsten voor het ontwikkelen van nieuwe instrumenten of het delen van kennis.
- Een aantal bedrijven valt terug qua omzet en moet reorganiseren.

3.31.2 Innovatie

Nordwin College innoveert structureel: docenten zijn betrokken bij zowel de planvorming als de uitvoering van innovatie. De locaties nemen deel aan landelijke projecten en vragen waar relevant (regionale) subsidies aan voor ontwikkeling. De fusie met Aeres leidt tot kruisbestuiving, omdat Aeres deels met dezelfde thema's bezig is. Nordwin College sluit niet uit dat zij in de toekomst, samen met Aeres Hogeschool, onderzoek uit gaat voeren binnen practorataten.

Regionaal Investeringsfonds (RIF)

Het Regionaal Investeringsfonds mbo (RIF) stimuleert de samenwerking tussen scholen, de publieke sector en het bedrijfsleven. De Friese mbo-locaties van Aeres participeren in de RIF-projecten zoals beschreven in § 3.27.1.

Centra voor Innovatief Vakmanschap (CIV's)

De Centra voor Innovatief Vakmanschap zijn bedoeld om de afstemming tussen mbo-onderwijs (op hbo-niveau: Centres of Expertise) en arbeidsmarkt te verbeteren en om de kwaliteit van het technisch mbo-onderwijs te bevorderen.

CIV Water

RIF-scale-up Hybride lerend systeem water

Doel van deze RIF-scale-up is het verbeteren van de aansluiting tussen het onderwijs en de vraagstukken van bedrijfsleven en samenleving in de watersector. Het Waterapplicatiecentrum is het vertrekpunt om praktijk en theorie beter op elkaar af te stemmen. Een omgeving waarin studenten, docenten en werknemers binnen de watersector zich een leven lang kunnen blijven ontwikkelen. Samen met MBO Life Sciences en andere partners uit het CIV Water-netwerk start de RIF met de voorbereidingen.

Platform of Vocational Excellence Water (PoVE Water)

CIV Water werkt in het PoVE Water intensief samen met scholen en bedrijven uit Letland, Tsjechië, Malta, Schotland en

België. Het PoVE Water-programma wil een Europees platform ontwikkelen, waarin uitwisseling van studenten en docenten mogelijk is op het kennisgebied water. Ondanks dat alles nog online is, is het netwerk al solide.

Reguliere activiteiten

Voorbeelden van projecten die lopen zijn de bedrijfstrainingen Analist van de toekomst (Vitens/WLN/LS), Drinkwatertechniek (Vitens/LS), Procescontroller (Vitens/LS), bbl-beheer buitenruimte 2.0 (MBO Life Sciences, Terra Next, Zone.college, Aeres (incl. het voormalige Nordwin College), Waterschap Noorderzijlvest en Waterschap Drents Overijsselse Delta).

Voorbeelden van projecten voor studenten zijn Thuisduinen, Futureproof Drinkwater Hacketon en de serious game Omgevingswet. Enthousiaste verhalen van studenten vertellen dat deze praktijkopdrachten de toekomst hebben.

CIV Groen

Nordwin College neemt deel in de praktijkclusters Agro, Dier en Natuur & Leefomgeving. Teamleiders zijn hierin vertegenwoordigd. Vanuit de locatie Leeuwarden participeert Nordwin College in projecten, netwerken en overlegplatforms, zowel op teamniveau als op managementniveau. De Groene Hotspot (zie onder) is ook opgenomen in het praktijkcluster van CIV Groen.

Overige innovatieprojecten

Groene Hotspot

Samen met Terra MBO en de VHG richt Nordwin College in 2019 de Groene Hotspot in Noord-Nederland op. Een Groene Hotspot is een ontmoetingsplek waar studenten, docenten en professionals uit het bedrijfsleven en de overheid kennis delen over actuele thema's en vraagstukken uit de groene leefomgeving. Een Groene Hotspot kan daarmee een aanjager van innovatie zijn.

Natuurinclusieve landbouw

De projecten NIL Fryslân en NIL Noord-Nederland starten. Een projectleider gaat met de teams aan de slag.

Samenwerkingsverbanden, bedoeld voor afstemming, ontwikkeling en/of innovatie

Better Wetter is een breed gedragen programma waarin verschillende partijen samenwerken. Better wetter is Frysk

voor 'beter water'. Een beter, gezonder en duurzamer watersysteem in het veenweidegebied in de regio Noordoost-Fryslân, dat is wat Better Wetter wil. Better Wetter 2 is in een afrondende fase en er zijn gesprekken gaande voor Better Wetter 3.

Maatregel bij speerpunt 3: Innovatie		
Nulmeting	<p>Nordwin College agendeert al jaren discussie op de thema's natuurinclusieve landbouw en bodem. Ze wil deze thematiek integraal behandelen bij het reguliere programma, maar de praktijk is weerbarstig.</p> <p>Er is geen passend materiaal ontwikkeld, specialisten zijn door pensionering of door andere taken niet meer inzetbaar en vooral aanschouwelijk materiaal - gestoeld op de uitvoering van praktisch onderzoek door de (v)mbo'er zelf - is niet aanwezig. Ook zijn er op dit moment onvoldoende praktijkbedrijven actief die de school kan inzetten voor opdrachten.</p>	
Ambitie 2022	<p>In 2022 mengt Nordwin College zich als stakeholder actief in maatschappelijke discussies waar de agrarische beroepsgroepen mee geconfronteerd worden.</p> <p>In 2022 verwerven alle Nordwin-studenten tijdens hun opleiding state-of-the-art-vakkennis op de thema's natuurinclusief en bodem.</p>	
Acties 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Natuurinclusieve landbouw (incl. bodem): duurzame samenwerkingsstructuur. - Groene Hotspot. - Melkvee & Business. - Better Wetter. - Biologische landbouw. - Student en docent moeten écht iets van de innovatie merken. - Verbreden naar mbo-niveaus 1 en 2. 	<ul style="list-style-type: none"> - Start projecten NIL Fryslân en NIL Noord-Nederland. - RIF Melkvee en Business start op locatie Emmeloord. - RIF Biologische landbouw: aanvraag in voorbereiding. - Better Wetter 2 in afrondende fase. Better Wetter 3 in voorbereiding. - Opstart kortlopende projecten vanuit Aeres O&I-fonds: Landbouwer als coach en food in een hybride leeromgeving. - Onderwijsakkoord in de maak voor heel Friesland met verschillende thema's. Hier zijn alle locaties bij betrokken. De Friese locaties trekken het thema circulariteit. 	Geen.

3.31.3 Professionalisering

De activiteiten rond professionalisering zijn gematcht aan die van Aeres MBO en daarna samengevoegd. Zie sociaal jaarverslag (H12) en met name § 3.25.1 en § 12.6.2.

3.31.4 Internationalisering

De activiteiten rond internationalisering zijn gematcht aan die van Aeres MBO en daarna samengevoegd. Zie Internationale activiteiten § 3.19.8.

3.32 Maatregelen KA-speerpunt 4: Groene profilering

Een belangrijke keuze in het strategische beleid van Aeres voor de komende jaren is de focus op het groene domein. Hierbij hanteert Aeres een brede interpretatie van het begrip groen en de uitdagingen die zich in het groene domein voordoen.

3.32.1 Duurzaam doen en denken

Alle mbo-locaties met niveau 1 en 2 van Nordwin College zijn aangesloten bij Eco-Schools en hebben een Eco-Team dat het thema duurzaamheid borgt binnen het curriculum, de bedrijfsvoering en de faciliteiten van de locatie. Een Eco-Team bestaat uit studenten, docenten, teamleiders en directie. De locaties bepalen zelf welke thema's en activiteiten bij de locatie passen en bijvoorbeeld aansluiting vinden bij de regio en daardoor kansrijk zijn om op te pakken. Met deze acties

geven ze duurzaamheid een vaste plek in het onderwijs en wordt duurzaamheid zichtbaar in het gebouw en de omgeving. De Eco-Teams zijn ook de aanjagers op de locatie voor het wederom behalen van de Groene Vlag. De Groene Vlag is een keurmerk voor scholen die steeds duurzame stappen nemen en daarbij leerlingen centraal stellen. Ook heeft een aantal locaties een zogenaamde groene kantine, waarbij er meer aandacht is voor gezonde voeding en leefstijl.

In 2020 bereidt een docent in Heerenveen een in 2021 uit te voeren duurzaamheidsonderzoek voor naar de stand van zaken bij Nordwin College. Het onderzoek geeft inzicht in hoe de Nordwin-locaties duurzame onderdelen en acties borgen in bijvoorbeeld de locatie- en teamplannen. Idee hierachter is dat de locaties één lijn kunnen trekken en dat het belangrijk is dat alle neuzen dezelfde kant op staan. Doel is de ontwikkeling van een (online) training voor docenten, waarin zij handvaten krijgen om het thema duurzaamheid beter te benoemen, te verankeren in locatie- en teamplannen en vervolgens te implementeren binnen de lessen. Hierbij spelen Eco-School, Eco-Teams en de Sustainable Development Goals (SDG's) een belangrijke rol.

De mbo-locatie in Leeuwarden gebruikt de thema's van de SDG's als leidraad voor het verduurzamen van het onderwijs.

Hiermee beoogt zij verdere integratie van de werkwijze van de Whole School Approach to Sustainability en de zeventien SDG's (duurzame ontwikkelingsdoelen) van de VN als richtlijnen voor het vergroenen van het curriculum, de didactiek en de bedrijfsvoering. Ze start met het opbouwen van kennis en inzicht in wat leidend is voor het vergroenen van het curriculum en voor de vergroening in de proeven van Bekwaamheid en in het portfolio. Voor de didactiek kiest ze voor het werken vanuit een pedagogisch-didactisch klimaat, gericht op verduurzaming van de maatschappij. Dit is op de locatie terug te zien in projecten die zij uitvoert binnen het reguleren, waarbij de focus ligt op bijvoorbeeld: energietransitie, duurzaam bodemgebruik, duurzame teeltmethoden, et cetera.

Nordwin College werkt samen met een aantal externe partners die voortrekker zijn op het gebied van duurzaamheid. Doel van de samenwerking is het uitwisselen van kennis en het aanbieden van activiteiten en projecten waarmee studenten binnen en buiten de schoolbanken kennis kunnen maken met duurzaamheidsthema's. Ze werkt daarvoor onder meer samen met: Spark the Movement, Circulair Fryslân, Freonen fan Fossylfrij Fryslân en SustainaBul.

Maatregel bij speerpunt 4: Duurzaam doen en denken

Nulmeting	Nordwin College gebruikt het internationale VN-programma Eco-Schools als motortje om duurzame innovatie aan te jagen. In 2015 én in 2017 haalde Nordwin College met alle locaties de eerste Groene Vlag – de hoogste onderscheiding van Eco-Schools, voorsnog als enige onderwijsinstelling. De volgende stap is om duurzaamheid ook echt in de haarvaten van het Nordwin-onderwijs te krijgen, via het curriculum en de didactiek.	
Ambitie 2022	Nordwin College behoudt haar imago als 'groene' koploper en behoudt de Groene Vlag-status van Eco-Schools voor alle locaties. Haar locaties zijn groen, schoon, veilig, levendig en duurzaam. Nordwin College zet blijvend in op nieuwe energiebronnen en op energiebesparing en ze werkt aan het vergroten van haar zichtbaarheid als groene en duurzame kennisinstelling in de regio. <ul style="list-style-type: none"> - Curriculum: een aantal van onze curricula zijn vergroend, volgens SDG's, vergroening in de proeven van Bekwaamheid en het portfolio. - Didactiek: minimaal één locatie werkt vanuit een pedagogisch-didactisch klimaat, gericht op verduurzaming van de maatschappij. 	
Ambitie 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
Identiek aan de ambitie voor 2022.	<ul style="list-style-type: none"> - Alle Friese locaties werken met Eco-Schools, behalve de locatie Leeuwarden. Die is nauw betrokken bij het thema circulariteit binnen het Onderwijsakkoord in heel Friesland. De locatie zit in de kaderthemagroep Circulariteit en inclusiviteit. - De locaties Leeuwarden en MBO Life Sciences starten met een meerjarenvisie (2022-2027) waarin de transitie in de landbouw een grote rol speelt. 	De locatie Leeuwarden kiest voor een andere invulling van duurzaamheid dan via Eco-School.

3.32.2 Duurzaam aanbod groen onderwijs (macrodoelmatigheid en portfolio beleid)

In 2018 start een portfolioanalyse in het kader van het herstelplan financiële continuïteit. Nordwin College kijkt naar haar aanbod van opleidingen (zie ook § 3.19.3 en § 3.19.4. en bijlage 7, tabel 1) en de organiseerbaarheid daarvan. Uitgangspunt zijn beschikbare, kwantitatieve gegevens.

Het fusieproces met Aeres dwingt Nordwin College om het eigen DNA en dat wat ze daarin het meest waardevol vindt, tegen het licht te houden. Dit leidt tot een aantal richtinggevend keuzes en opties. Die keuzes gaan over:

- Studentenaantallen per opleiding op elke vestiging, het arbeidsperspectief en de sociaaleconomische structuur van Friesland.

- De maatschappelijke vraag naar de opleidingen en de afstemming met betrokken stakeholders.
- Het opleidingsportfolio: initieel en LLO, waar investeren, waar afbouwen, waar samen?
- De profilering met welke keuzedelen, cross-overs, samenwerking, enzovoorts.

De Friese Aeres-locaties vernieuwen de organisatie van een kring van bedrijven om mee af te stemmen en samen te werken, vooral ook op de niveaus 1 en 2. Doel is het duurzaam inregelen van een lokale adviesraad voor alle locaties, die ook het aanbod bespreekt. Bij de niveaus 3 en 4 bestaat er al voor alle teams een sectorraad. Bij de start is een enquête gehouden onder bedrijven. Daarmee toetsen de Friese locaties de keuzes bij het afnemende bedrijfsleven in Friesland. Ook de kansen die de fusie met Aeres biedt, nemen ze daarin mee.

Maatregel bij speerpunt 4: Duurzaam aanbod groen onderwijs (macrodoelmatigheid en portfolio beleid)		
Nulmeting	In het kader van het herstelplan financiële continuïteit kijkt Nordwin College in 2018 naar haar aanbod van opleidingen en de organiseerbaarheid daarvan.	
Ambitie 2022	Het realiseren van de uitkomsten van de portfolioanalyses in het totale aanbod, in lijn met wendbaar vakmanschap, toegespitst op elke locatie. Dit toespitsing is afgestemd op de behoefte van het bedrijfsleven in de subregio's, waar mogelijk met behoud van een hoogwaardig aanbod van groen onderwijs, ook in de buitenlocaties.	
Ambitie 2021	Stand van zaken 2021	Verklaring afwijking of opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> - Analyse en vernieuwing portfolio vordert met enquête bedrijven en bijeenkomsten. - Organiseren kring van bedrijven voor afstemming en samenwerking. 	<ul style="list-style-type: none"> - Een adviesbureau voert een breed onderzoek uit bij bedrijven naar werkveldtevredenheid. Uit resultaten blijkt dat winst is te behalen bij de voorbereiding van bedrijven op de komst van een stagiair, de kwaliteit van de aangeleerde theorie en de samenwerking met de school. - Vervolg is een bijeenkomst met bedrijven die over het bovenstaande in gesprek willen. Doel is het duurzaam inregelen van een lokale adviesraad voor alle locaties, die ook het aanbod bespreekt. 	Geen.

3.33 Kwaliteitszorg Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College)

De kwaliteitszorg van alle mbo-locaties van Aeres MBO vindt plaats binnen de kaders van het aoc-brede kwaliteitssysteem (§ 3.4.1) en levert daarmee een bijdrage aan de strategische ambitie Duurzame kwaliteit. Jaarlijks analyseert Aeres MBO de opbrengsten om mogelijke risico's in kaart te brengen voor het instellingsprofiel (mbo).

Aeres MBO is daarnaast ook lid van het Kwaliteitsnetwerk MBO.

3.33.1 Proces kwaliteitszorg

Kwaliteitsplan en kwaliteitsafspraken

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) werkt aan kwaliteit op basis van de Kwaliteitsagenda mbo 2019-2022. De uitvoering belegt Aeres MBO bij de (aspectverantwoordelijke) directieleden. Alle directieleden zijn voor een bepaald onderwerp aanspreekpunt binnen de organisatie en bewaken de voortgang van het gezamenlijke beleid op dit onderwerp. Voor de monitoring van de voortgang zijn periodieke besprekingen met de Friese locatiedirecteuren gepland met ambtelijke ondersteuning. Aeres MBO huurt de ondersteuner ad interim in voor het begeleiden van de bijeenkomsten, de verslaglegging en het opstellen van de rapportages over de Kwaliteitsagenda Nordwin College 2019-2022. In 2021 zijn er twee voortgangsbijeenkomsten.

3.33.2 Inspectie-onderzoek

Vierjaarlijks onderzoek

Gezien de covid-19-pandemie hanteert de Onderwijsinspectie het uitgangspunt: toezicht op afstand waar dat kan. De inspecteurs komen in beginsel alleen dan bij besturen en scholen (dus op locaties) als de inspectie risico's ziet op basis waarvan zij gesprekken of onderzoek ter plekke noodzakelijk acht.

De Onderwijsinspectie voert in het voorjaar van 2021 een compact vierjaarlijks onderzoek uit bij Aeres. Zij voert een risicoanalyse uit op basis van meldingen, opbrengsten, signalen en de toezichthistorie. Omdat er uit deze analyse geen risico's zijn geconstateerd bij Aeres, volstaat de inspectie met een gesprek met het bestuur, gevolgd door een aantal verificatiegesprekken. Constateert zij geen contra-indicaties, dan handhaaft ze het oordeel van het 4JO 2017

en neemt ze Aeres op in de nieuwe cyclus (tegelijk met het nieuwe toezichtskader). Er vinden in dit kader twee verificatiegesprekken plaats:

- gesprek met Centrale Studentenraad;
- gesprek met afvaardiging leerlingenraad.

Naar aanleiding van de gesprekken constateert de inspectie geen contra-indicaties en het huidige oordeel blijft gehandhaafd; een voldoende voor het kwaliteitsaspect Kwaliteitszorg en Ambitie en een voldoende voor het kwaliteitsaspect Financieel beheer op bestuursniveau. De inspectie treft tijdens het onderzoek geen risico's aan bij het bestuur en de onderliggende scholen en opleidingen die aanleiding zouden zijn voor vervolgtoezicht.

Het volgende reguliere vierjaarlijks onderzoek zal plaatsvinden in de nieuwe toezichtscyclus die loopt van 2021 tot en met 2025.

Herstelonderzoek Friese locaties

Locatie Leeuwarden MBO	Titel: Herstelonderzoek Datum: tussen 15 en 30 maart 2021 Afdeling: MBO niveaus 3 en 4 / MBO Life Sciences
Op basis van het in maart 2021 uitgevoerde herstelonderzoek (op bestuurs- en opleidingsniveau) beoordeelt de Onderwijsinspectie dat de kwaliteitszorg en de kwaliteitscultuur voldoende zijn verbeterd. Er is geen extra toezicht meer nodig. De locatie valt onder het regulier toezicht van de Onderwijsinspectie.	

Locatie Leeuwarden MBO Life Sciences	Titel: Herstelonderzoeken Datum: 26 januari en 18 februari 2021, tussen 15 en 30 maart 2021, 5 juli 2021 Afdeling: MBO Life Sciences
Op basis van de in januari en februari 2021 gevoerde gesprekken constateert de Onderwijsinspectie dat er stappen zijn gezet, maar dat er nog altijd risico's zijn. In maart 2021 vindt er een herstelonderzoek plaats, waarbij de Onderwijsinspectie constateert dat de kwaliteitszorg en de kwaliteitscultuur voldoende zijn verbeterd. In juli 2021 zijn er gesprekken gevoerd. Tijdens deze gesprekken constateert de Onderwijsinspectie dat er een verbetering is gerealiseerd en dat haar monitoring niet meer nodig is. De locatie valt onder het reguliere toezicht van de inspectie.	

Themaonderzoek

De Onderwijsinspectie selecteert de locatie Barneveld in april 2021 wederom om deel te nemen aan het themaonderzoek dat de inspectie uitvoert om inzicht te krijgen in de gevolgen van de pandemie voor de kwaliteit van het onderwijs en de effecten voor leerlingen en studenten. Het onderzoek richt zich specifiek op de opleiding Bedrijfsleider paardensport en -houderij (niveau 4 bol, crebo 25468). Het onderzoek beslaat een aantal gesprekken met het opleidingsmanagement, studenten, docenten en mentoren. De inspectie geeft bij dit onderzoek geen oordeel af en stelt geen rapportage op. In de terugkoppeling is de inspectie echter positief over de genomen maatregelen en hoe de locatie het primaire proces doorgang laat vinden tijdens de pandemie.

Aansluitend op deze thema-onderzoeken vindt een aantal gesprekken plaats:

- Drie interviews met bestuur en instellingsdirectie in het kader van het thema-onderzoek naar de gevolgen van de covid-19-crisis.

- Opvolgend gesprek themaonderzoek Kwaliteit van onderwijs tijdens covid-19 bij opleidingsmanagement Veehouderij Aeres Barneveld (september 2020).
- Bespreken (resultaten) studentenvragenlijst Onderwijsinspectie 'Gevolgen van corona voor het onderwijs' (locatie Barneveld, studenten Paard niv. 2).

Stelselonderzoek

In november 2021 benadert de Onderwijsinspectie een aantal mbo-opleidingen met het verzoek om deel te nemen aan het Stelselonderzoek Basisvaardigheden. Dit onderzoek vindt plaats binnen het basisonderwijs, speciaal (basis) onderwijs, voortgezet (speciaal) onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs en onderzoekt de sturing op en de kwaliteitszorg rondom het onderwijs in de basisvaardigheden.

Het betreft hier het invullen van een vragenlijst over Nederlandse taal, rekenen-wiskunde en burgerschap. Deelnemende opleidingen van Aeres MBO zijn:

- Aeres MBO Leeuwarden, crebo 25448 Medewerker dierverzorging, niveau 2;
- Aeres MBO Ede, crebo 25461 Vakbekwaam medewerker voeding en technologie, niveau 3;
- Aeres MBO Emmeloord, crebo 25556 Vakexpert agrarisch loonwerk, niveau 4;
- Aeres MBO Barneveld, crebo 25617 Opzichter/uitvoerder groene ruimte, niveau 4.

- Aeres MBO Leeuwarden niveau 1 en 2:
 - Onderwerp: begeleiding, informatisering, kwaliteitszorg.
 - Datum: januari 2021.
- Aeres MBO Sneek:
 - Onderwerp: benutten lessen uit covid-19-periode.
 - Datum: juni 2021.
- Aeres MBO Leeuwarden Life Sciences:
 - Onderwerp: kwaliteitszorg en ambitie.
 - Datum: januari 2021.
- Agro mbo niveau 3 en 4:
 - Onderwerp: kwaliteitszorg en ambitie.
 - Datum: april 2021.
- Groen mbo niveau 3 en 4:
 - Onderwerp: kwaliteitszorg, LOB.
 - Datum: januari 2021.

3.33.3 Landelijk Kwaliteitsnetwerk MBO

Aeres MBO is lid van het Kwaliteitsnetwerk MBO. Voorwaarde van het lidmaatschap is dat de instelling deelneemt aan een instellingsdialoog. Na uitstel door covid-19 vindt de instellingsdialoog plaats in de laatste maanden van 2020 en de eerste maanden van 2021. Het doel van de instellingsdialoog is om Aeres MBO nieuwe inzichten te geven in en perspectieven op onderwerpen en vraagstukken die zij als complex ervaart, maar die wel relevant zijn om als instelling de kwaliteit van het onderwijs en de onderwijsorganisatie te borgen en verder te ontwikkelen.

In de rapportage van de instellingsdialoog van het Kwaliteitsnetwerk MBO staat een ontwikkelparagraaf. Voor Aeres MBO komt uit de rapportage en de duiding van de bespreking het versterken van het professioneel en het adaptief vermogen als hoofdpunt van de ontwikkelagenda naar voren op het vlak van ontwikkeling en innovatie. Om te komen tot een gedragen ontwikkelparagraaf zijn de rapportage en aandachtspunten besproken in een themabijeenkomst met de mbo-directeuren. In dit overleg stellen ze vijf concrete actielijnen vast, waaraan de locaties in het schooljaar 2021-2022 werken.

3.33.4 Interne audits

In het kader van kwaliteitsborgingsactiviteiten voert Aeres MBO op verzoek van de locaties of de directie interne audits uit. De locaties organiseren deze en voeren ze uit. Hiervoor stellen ze per audit een onderzoeksvraag op en stellen ze een auditteam samen. De werkwijze van de Friese locaties wijkt hier op een aantal punten van af. In het kader van de integratie start Aeres MBO in 2021 met het ontwikkelen van een nieuwe auditstructuur. Die structuur combineert elementen uit beide structuren. Hierbij komen onderwerpen als een vaste auditorenpool, inzet van onafhankelijke/externe auditoren en auditfrequentie aan bod.

In 2021 zijn audits uitgevoerd bij de onderstaande teams.

- Aeres MBO Barneveld:
 - Onderwerp: procesverloop keuzedelen binnen de opleiding Veehouderij.
 - Datum: april 2021.
- Aeres MBO Buitenpost:
 - Onderwerp: effectiviteit onderwijstijd.
 - Datum: januari 2021.

Collegiale visitaties

Vanwege de covid-19-crisis vinden er in het schooljaar 2020-2021 geen visitaties tussen locaties onderling plaats. Wel zijn er op de locaties visitaties van collega's onderling. Hiervoor wordt de Digitale Observatie Tool (DOT) ingezet. Dit instrument ondersteunt bij het analyseren van vaardigheden op individueel en op teamniveau. Het helpt bij het voeren van een gesprek en het opstellen van ontwikkeldoelen op team-, individueel en schoolniveau.

Managementgesprekken

Tweemaal per jaar vindt er een managementgesprek plaats tussen het managementteam van een locatie en de instellingsdirecteur van Aeres AOC. De voortgangsgesprekken met de locaties vinden zowel digitaal als fysiek plaats. Voor de Friese locaties is de gespreksronde in het najaar de eerste keer dat zij hieraan meedoen. Naast de vaste onderwerpen zoals de opbrengsten, toetsing en examinering (vmbo), en examinering en diplomering (mbo) is er tijdens de gesprekken uiteraard ook veel aandacht geweest voor de situatie op school in verband met de covid-19-crisis en het NPO.

Het management voert drie keer per jaar een managementgesprek met het College van Bestuur. De voortgang van de activiteiten, de behaalde resultaten en belangrijke ontwikkelingen zijn hierbij de gespreksonderwerpen. Het gesprek met het College van Bestuur over de voortgangsrapportage is gekoppeld aan de trimesterrapportages, onderdeel van de Aeres-brede planning- en control-cyclus.

3.33.5 Tevredenheid studenten, medewerkers en bedrijven

Tevredenheid studenten: resultaten JOB-monitor

In 2021 voert de tweejarige JOB-monitor geen landelijke tevredenheidsmeting uit. Deze vindt weer in 2022 plaats. De gegevens hieronder zijn van de meting van 2020. In de Keuzegids mbo 2021 staat Aeres MBO weer op de eerste plaats van de aoc's.

	Aeres MBO	Nordwin College mbo	Landelijk
Cijfer opleiding 2020	7,1	6,5	6,7
Cijfer school 2020	6,9	6,2	6,5

Landelijk behaalt Aeres MBO de hoogste cijfers voor de opleiding en school ten opzichte van andere deelnemende aoc's.

Clusterscores

	JOB 2020 Aeres MBO	JOB 2020 Nordwin College mbo	Landelijk 2020
Onderwijs en begeleiding	3,3	3,3	3,3
Informatie	2,9	2,9	3,0
Omgeving, sfeer en veiligheid	3,6	3,5	3,6
Lesmateriaal en toetsen	3,2	3,0	3,1
Stage bol – school	3,0	3,1	3,1
Stage bol – leerbedrijf	4,0	4,1	3,8
Werkplek bbl – school	3,5	3,5	3,4
Werkplek bbl – werkplek	4,1	4,0	4,0
Clusterscores JOB 2020			

Over de volgende punten zijn de Aeres MBO- en Nordwin-studenten net iets meer tevreden dan hun landelijke collega's:

- Nut van lessen voor toekomst.
- Mate waarin toetsen aansluiten op wat geleerd is.
- Friese locaties: de begeleiding door het leerbedrijf en wat zij leren op stage/bpv.
- Friese locaties: de stage (vinden stageplaats, voorbereiding, aansluiting schoolopdrachten op stage).
- De sfeer binnen de opleiding.

Verbeteringen voor Aeres MBO- en Nordwin-studenten liggen volgens de deelnemers bij:

- Informatievoorziening over bijvoorbeeld rechten en plichten en de hoogte van de schoolkosten.
- Begeleiding van school tijdens stage/bpv.
- Werkplekken op school.
- Friese locaties: het gebruik van aangeschaft lesmateriaal en boeken.
- Friese locaties: meer met studenten in gesprek gaan over wat zij van de lessen vinden.
- Friese locaties: de keuze en inhoud van de keuzedelen.

Tevredenheid medewerkers

Zie sociaal jaarverslag § 12.5.2.

Tevredenheid bedrijfsleven

In navolging van het bpv-protocol voert de SBB periodiek de landelijke bpv-monitor uit. Na afloop van iedere bpv-periode krijgen leerbedrijven een digitale vragenlijst voorgelegd. Het resultaat van deze monitor is eind 2019 dat de eindwaardering van de bpv goed is. Maar de non-respons is onbekend en ook is uit de rapportages niet te halen of een leerbedrijf de vragenlijst invult voor een Aeres MBO-student.

Op locatieniveau zijn er, in het kader van stage en bpv, contacten met stage- en leerbedrijven en branchegenoten.

Hieruit blijkt een grote mate van betrokkenheid en tevredenheid.

De eindwaardering van de bpv-monitor bij de Friese locaties is in 2020 goed: het gemiddelde eindcijfer van zowel de stagebieders als de studenten is een acht. Wel is de respons bij zowel studenten als bedrijfsleven laag.

Evaluatie organisatie van de stage

Na afloop van iedere stage/bpv-periode vraagt Aeres MBO aan de stagebieder feedback over het verloop van de organisatie van de stage. De Friese locaties doen dat middels een eigen ontwikkelde Nordwin-vragenlijst met vragen over de voorbereiding, het contact tussen de school en de stagebieder, de opdrachten en de beoordeling van de stage. De analyse van deze feedback geeft teams input voor eventuele verbeterpunten. De stagebieders blijken over het algemeen positief over de organisatie van de stage. Daarnaast geven ze bruikbare tips voor het optimaliseren van de communicatie vanuit school naar het bedrijf en de student.

3.33.6 Schoolverlatersonderzoek

Aeres MBO neemt in 2021, net als in voorgaande jaren, deel aan het Schoolverlatersonderzoek MBO, uitgevoerd door DUO Onderwijsonderzoek & Advies. De Friese locaties nemen geen deel aan dit onderzoek. Het onderzoek geeft informatie over de gediplomeerde schoolverlaters. Wat zijn zij gaan doen, welke vervolgopleiding doen zij en waar zijn zij gaan studeren? Of vinden ze een baan die bij hun opleiding past? Ook stelt DUO vragen op het gebied van examinering en loopbaanbegeleiding. Deze vragen heeft Aeres MBO zelf toegevoegd aan de vragenlijst.

Onderstaande tabel geeft de resultaten weer van het Schoolverlatersonderzoek 2018, 2019 en 2020. De resultaten

van het Schoolverlatersonderzoek 2020 zijn in 2021 bekendgemaakt.

	Mbo-kaart schoolverlaters gediplomeerd 2018	Mbo-kaart schoolverlaters gediplomeerd 2019	Mbo-kaart schoolverlaters gediplomeerd 2020
Respons Aeres MBO	38% N = 363	48% N = 425	51% N = 453
Respons landelijk	37% N = 8183	44% N = 5.261	43% N = 5.528
Ik werk	58% N = 209	70% N = 297	63% N = 286
Ik ben werkloos	4% N = 15	4% N = 17	3% N = 14
Ik werk en volg een opleiding	12% N = 45	9% N = 40	5% N = 22
Ik volg een opleiding	23% N = 83	15% N = 63	27% N = 123
Ik doe iets anders	3% N = 11	2% N = 8	2% N = 8

Rapportage mbo-schoolverlaterskaart 2019

Voor het Schoolverlatersonderzoek MBO benadert DUO Onderwijsonderzoek & Advies in 2020 in totaal 897 gediplomeerden die een half jaar van school zijn met het verzoek om de vragenlijst mbo 2020 in te vullen. In totaal reageren 453 gediplomeerden hierop (respons 51%). Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat 63% van de respondenten werk heeft. Hiervan werkt 58% binnen dezelfde beroepsgroep, 10% binnen hetzelfde domein en 32% werkt buiten de sector. Ongeveer 27% van de respondenten leert door na het behalen van het diploma. 75 (N) doorlerende respondenten gaan een hbo-opleiding volgen. Circa 40% van dit aantal studeert verder bij Aeres Hogeschool.

In het algemeen zijn de bol- en bbl-ge-diplomeerden tevreden over opgedane vaardigheden in samenwerking, het zoeken naar oplossingen bij problemen en de zinvolheid van de opleiding, de persoonlijke begeleiding en de examinering. Verbeterpunten voor Aeres MBO zijn aandacht voor digitale vaardigheden, begeleiding bij keuze beroep/vervolgopleiding en aandacht voor ondernemersvaardigheden.

DUO Onderwijsonderzoek & Advies levert de resultaten van deze onderzoeken per locatie aan. De locaties gebruiken de verkregen informatie bij de evaluatie van het examineringsproces (zie § 3.19.5).

3.33.7 Klachten, bezwaren en incidenten

In 2021 ontvangt Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) vijf klachten.

Doordat de Friese locaties de klachten tot 2021 niet per onderwijssoort bijhielden, kunnen we geen getallen voor de vorige jaren geven.

De school hanteert de Klachtenregeling veilig schoolklimaat en het reglement bezwaar studentzaken. Klachten en bezwaarprocedures die het personeel betreffen, staan in het sociaal jaarverslag (hoofdstuk 12). Aeres MBO hanteert als uitgangspunt dat de locaties klachten zoveel mogelijk zelf oplossen. Dit is in vier gevallen gebeurd. Eén klacht is afgehandeld door de klachtencommissie van Aeres.

	Aantal	Afhandelingstermijn/status en bijzonderheden
Maatregelen covid-19	0	
Toelating	0	
Schoolklimaat	3	Twee klachten zijn binnen vier weken afgehandeld op locatie. De behandeling van de overige klacht neemt, wegens verschillende gesprekken met de locatie, acht weken in beslag.
Examen	2	Eén klacht is binnen een week afgehandeld door de locatie. De andere klacht is binnen drie weken afgehandeld door de klachtencommissie van Aeres.
Totaal	5	

3.34 Locatiespecifieke informatie

Om de horizontale dialoog verder te ondersteunen, [staat er locatiespecifieke informatie op de websites van de locaties](#). U kunt deze vinden via de zoekfunctie, rechtsboven in

het scherm. Kies als zoekterm jaarresultaten. De jaarresultaten geven details en aanvullende informatie bij het bovenstaande.

Aeres Training Centres

Inhoud

3.35	Cursus- en contractactiviteiten van Aeres AOC	148	3.38.1	Resultaten 2021	149
3.36	Aeres Training Centre Barneveld	148	3.38.2	Plannen gecombineerde ATC	150
3.37	Aeres Training Centre International	148	3.39	Tevredenheidsmetingen	150
3.38	Aeres Training Centre	149			

3.35 Cursus- en contractactiviteiten van Aeres AOC

Een deel van de opleidingslocaties van Aeres MBO ontwikkelt commerciële cursus- en contractactiviteiten op basis van vragen uit het (internationale) groene domein. Kennis van deze vragen biedt enerzijds de mogelijkheid om huidige werknemers adequaat bij en na te scholen (LLO). Anderzijds draagt zij bij aan het optimaal inrichten van het onderwijs aan toekomstige werknemers voor het groene domein. Voor docenten is de actieve interactie met het bedrijfsleven uitdagend en stimulerend. Opgedane ervaringen in het werkveld kunnen ze inbrengen in de onderwijssituatie op school. Dit versterkt de kwaliteit van het onderwijs.

De locatiedirectie is verantwoordelijk voor deze commerciële activiteiten, maar stemt deze af om het marktaandeel Aeres AOC-breed te laten groeien.

3.36 Aeres Training Centre Barneveld

Aeres Training Centre Barneveld (ATCB) is een toonaangevend cursuscentrum in Nederland dat een breed pakket kwalitatief hoogstaande cursussen en opleidingen op het gebied van diervoorzorg en welzijn van het dier aanbiedt, voor zowel de professional als de hobbyist.

Resultaten 2021

- In 2021 volgen circa 1.850 cursisten (ca. 1.450 in 2020 en 1.600 in 2019) een of meerdere dagen een (online) cursus of opleiding bij Aeres Training Centre Barneveld. Dit is een toename ten opzichte van 2020 maar de covid-19-crisis heeft nog wel invloed.
- De omzet is in 2021 € 1.521.000 (€ 1.552.633 in 2020 en € 1.634.884 in 2019). Het financiële resultaat is circa € 133.000 negatief (€ -92.240 in 2020 en € -42.687 in 2019).
- De covid-19-pandemie vraagt veel aandacht om alle cursussen op een kwalitatief goede wijze aan te bieden. De steeds wijzigende maatregelen vragen veel van alle betrokkenen en zeker ook van de cursisten! Met veel inzet en flexibiliteit van alle medewerkers en docenten geeft ATCB veel lessen online en voert het nog heel veel cursussen en examens uit.
- In 2021 zet het ATCB een nieuwe koers in met aandacht voor een professionele en slagvaardige administratie, het ontwikkelen van sectorplannen en een goede interne samenwerking.

Plannen middellange (1-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn

- Het verder doorontwikkelen van de conceptmissie: ATCB is het grootste opleidingscentrum voor deeltijdopleidingen en cursussen voor volwassenen op het gebied van

diervoorzorg, -gezondheid en -management. Het ontwikkelt zelf én samen met partijen uit de sector. Het beweegt mee met de markt. Het is een praktijkopleider die volwassenen die met dieren (willen) werken, of die hun kennis over dieren in willen zetten om anderen te helpen de relatie met hun dier te verbeteren, gedurende hun gehele loopbaan ondersteunt. Zo draagt het bij aan beter dierenwelzijn. ATCB zet hiervoor hedendaagse onderwijsmiddelen in en biedt toepasbare producten die aansluiten bij de wensen van de klant. Altijd wetenschappelijk onderbouwd en veelal erkend. Het geeft arbeidsperspectief aan mensen die met dieren willen werken en ondersteunen de sector dier bij het duurzaam inzetbaar houden van hun personeel. ATCB bevestigt dat Aeres het kenniscentrum is binnen de gezelschapsdierensector.

- ATCB heeft de volgende aandachtspunten:
 - De realisatie van Stichting Dierenontdekkamp Barneveld (handelsnaam Van Dieren Ontdekkamp) en de gewenste rol van ATCB daarin.
 - Een Leven Lang Ontwikkelen wordt steeds belangrijker en cursusaanbod dient mee te ontwikkelen.
 - Het werkveld vraagt naast cognitieve vaardigheden ook soft skills.
 - De ambitie om toonaangevend te blijven en de sector te helpen ontwikkelen.
 - De intrinsieke motivatie bij te blijven dragen aan dierenwelzijn.
 - De wens om als organisatie te kunnen opschalen bij groei.
 - De wens om in de toekomst nauwer samen te werken met ATCI.

3.37 Aeres Training Centre International

Aeres Training Centre International (ATCI) is een onderdeel van Aeres MBO Barneveld. ATCI is gespecialiseerd in de branches diervoeder, pluimvee en varkenshouderij en is op deze vakgebieden internationaal toonaangevend als aanbieder van praktijkgerichte trainingen.

Samenwerkingsverbanden

- ATCI heeft een intensieve samenwerking met Aeres Hogeschool Dronten. Het betreft een gezamenlijk traject waarbij hogeschool- en internationale studenten gedurende twee dagen hetzelfde lesprogramma krijgen in Barneveld. Hierdoor ontstaat er een unieke uitwisseling van cultuur, kennis en vaardigheden van studenten én docenten. De totale opleiding International Poultry Management and Animal Feed Production is zo aangepast dat dat gezamenlijke traject mogelijk is. De opleiding duurt nu tien maanden en bestaat uit vijf modules:
 1. Applied poultry management: vier maanden.
 2. Poultry production technology: vier weken.
 3. Poultry farm manager: drie weken.
 4. Incubation and (broiler) parent stock management: vier weken.

5. Animal feed production: drie maanden.

- ATCI heeft al ruim vijf jaar een intensieve relatie met het Poultry Expertise Centre (PEC). Het PEC blijkt een essentiële schakel tussen onderwijs, bedrijfsleven, overheid en innovaties.

Resultaten 2021

- In 2021 volgen circa 950 cursisten (100 in 2020 en 600 in 2019) een of meerdere dagen een (online) cursus of opleiding bij of van Aeres Training Centre International.
- De omzet is in 2021, exclusief het Poultry Innovation Lab, € 1.361.634 (€ 1.077.349 in 2020 en € 2.681.344 in 2019). Het financiële resultaat is circa € 85.942 negatief (€ -548.702 in 2020 en € 326.818 in 2019).
- In 2021 zijn er geen internationale studenten in Barneveld. ATCI geeft het merendeel van alle lessen online. Dit vraagt veel energie en flexibiliteit van de organisatie, de trainers en natuurlijk de internationale studenten. Het is bijzonder jammer voor hen dat zij niet in Nederland aanwezig kunnen zijn.
- In het najaar verzorgen twee trainers van ATCI een internationale training in Burkina Faso. De overige projecten sluit ATCI zo goed mogelijk online af of schuift ze door naar 2022.
- De mengvoercursussen in de maalterij zitten in de lift.
- Naast dat Aeres (hbo en mbo) steeds meer gebruik maakt van de unieke faciliteiten op ons terrein, voert ATCI er ook veel bedrijfscursussen uit.

Plannen middellange (1-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn

ATCI oriënteert zich op de toekomst en wil de komende jaren een strategische koers definiëren met als uitgangspunt: er is géén andere organisatie die vergelijkbaar is met ATCI. Er zijn meer spelers die dezelfde markten bedienen, echter niet een met dezelfde toegevoegde waarde.

Dit betekent:

- ATCI biedt het allerbeste praktijkgerichte onderwijs en profileert zich met learning by doing. Wat deelnemers vandaag in de cursussen en opleidingen leren, kunnen ze morgen toepassen.
- ATCI biedt blended onderwijs aan dat zich kenmerkt door een praktische en persoonlijke aanpak. Dat biedt ATCI aan in gebieden waar de vraag naar dat praktijkgericht onderwijs groot is. Die vraag kan zowel low- of hightech zijn.
- Volledige focus op efficiënte en veilige voedselproductie. Expertisegebieden zijn diervoeder, pluimveehouderij en varkenshouderij. Het aanbod voor de expertisegebieden rundveehouderij en aquacultuur zijn in voorbereiding voor fase 2.
- De ontwikkeling van nieuwe producten met praktische handvatten voor de ontwikkelingslanden binnen de genoemde expertisegebieden.
- ATCI beschikt over jarenlange ervaring en uitstekende didactische vaardigheden om kennis over te brengen aan doelgroepen in ontwikkelingslanden.

3.38 Aeres Training Centre

Aeres Training Centre (ATC) is een trainingscentrum met ruim 160 cursussen en trainingen op het gebied van agro, food en leefomgeving die een invulling geven aan een Leven Lang Ontwikkelen (LLO). ATC streeft naar een sterke verbinding tussen business, training en scholing en investeert daarom veel in het contact met het bedrijfsleven. De cursussen en trainingen kenmerken zich door aantrekkelijk praktijkgericht onderwijs met zorg en aandacht voor elkaar.

De maanden oktober tot en met april zijn de belangrijkste maanden voor de uitvoering van de cursussen. De brancheverplichte cursussen, het aanbod rond licenties, omvatten ongeveer 50% van de omzet. De rest van de omzet genereert ATC uit basiscursussen, verdiepende cursussen en incompanytrajecten.

3.38.1 Resultaten 2021

2021 is een overgangsjaar voor Aeres Training Centre (ATC).

- Per 1 januari 2022 bundelen de centra van Almere, Dronten, Ede, Emmeloord, Leeuwarden, Nijkerk en Velp hun krachten en gaan samen verder als Aeres Training Centre (ATC). Ze krijgen dan één front- en backoffice, terwijl de locaties de uitvoering van de scholingen blijven verzorgen. In 2021 besteden ze veel tijd en energie aan het vormen van een gezamenlijke visie en een gezamenlijk bedrijfsplan.
- Tijdens de covid-19-crisis liggen de werkzaamheden een aantal maanden bijna volledig stil. Wel zijn er veel cursussen verplaatst. Al met al is het een intensief jaar met het schuiven van data, annuleringen en een combinatie van thuiswerken en veel cursussen draaien in een klein tijdsbestek. De trainers gebruiken de vrijgekomen tijd om lesmateriaal te ontwikkelen, nieuwe trainingen op te zetten en de machines te renoveren.
- Ook in 2021 is de omzet vanwege covid-19 lager dan begroot. Doordat niet alle cursisten en bedrijven hun cursussen inhalen, zal er blijvend omzetverlies zijn.

Resultaten 2021 Aeres Training Centre Emmeloord/ Dronten

- In 2021 volgen 1.427 cursisten (1.319 in heel 2020 en 750 in 2019) een een- of meerdaagse scholing of (online) cursus bij Aeres Training Centre Emmeloord en laten 647 deelnemers (881 in 2020 en 2.000 in 2019) zich bij de diverse spuitlicentieverlengingsbijeenkomsten registreren.
- De omzet in 2021 is € 368.658 (€ 301.752 in 2020 en € 222.274 in 2019).
Het financiële resultaat is tot augustus € 17.397 negatief (-€ 38.527 in 2020 en -€ 58.988 in 2019).

Resultaten 2021 Aeres Training Centre Ede

- In 2021 volgen ruim 68 cursisten (30 in heel 2020) een één- of meerdaagse (online) cursus of een bbl-opleiding bij Aeres Training Centre Ede. Het gaat onder meer om bbl-opleidingen op niveau 2, 3 en 4 en taaltrainingen bij onder andere Bieze Food Group.
- De financiële verantwoording hiervoor staat in de projectadministratie van Aeres.

Resultaten 2021 voor het voormalige Nordwin College Cursussen & Trainingen

- In 2021 volgen bijna 550 cursisten (480 in 2020 en 730 in 2019) een een- of meerdaagse scholing of (online) cursus bij het voormalige Nordwin College Cursussen & Trainingen en laten ruim 500 deelnemers (1.077 in 2020 en 1.389 in 2019) zich bij de diverse spuitlicentieverlengingsbijeenkomsten registreren. De daling in het deelnemersaantal komt door de covid-19-pandemie.
- De omzet 2021 is € 149.189 (€ 377.000 in 2020). Het financiële resultaat is € 30.114 negatief.
- Het voormalige Nordwin College Cursussen & Trainingen voert ook maatwerktrajecten uit. De meest gevolgde cursussen zijn: motorkettingzaag, bosmaaien, gewasbescherming, Wet natuurbescherming, veilig werken langs de weg en VCA.

Resultaten 2021 Aeres Training Centre Velp

- In 2021 volgen 102 cursisten (139 in 2020 en 421 in 2019) een een- of meerdaagse (online) cursus of opleiding bij Aeres Training Centre Velp.
- De omzet is in 2021 € 25.702 (€ 60.686 in 2020 en € 70.966 in 2019).
Het financiële resultaat is € 39.792 negatief in 2021 (€ 16.669 in 2020 en -€ 81.703 in 2019).

3.38.2 Plannen gecombineerde ATC

Voor de middellange (1-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn zijn de belangrijkste plannen:

- Het bestaande aanbod van (verdiepings)cursussen en trainingen van de locaties blijft voorlopig staan. Daarnaast ontwikkelt ATC nieuw aanbod dat aansluit bij de veranderende vraag. Dit onder meer als gevolg van veranderende wet- en regelgeving. Het streven is dat de verhouding tussen branche-verplichte en niet-verplichte cursussen 50:50 wordt.

- Het aanbieden van nieuwe certificeerbare cursussen en keuzedelen rond het thema een leven lang leren (ook Leven Lang Ontwikkelen en derde leerweg).
- Als Groene Hotspot-locatie van de VBW en VHG mag ATC locatie Velp diverse branche-opleidingen aanbieden. Dit opleidingsaanbod wordt de komende jaren uitgebreid met lange en korte opleidingen.
- Het realiseren van een omzetstijging en een positief resultaat. Dat betekent dat ATC de cursussen rendabel en efficiënt aanbiedt, gebruikmakend van elkaars kwaliteiten en expertise. Voorbeelden van gezamenlijke activiteiten zijn de werving, de administratie, de website en het vormen van een gezamenlijke visie op LLO.
- Verdere profilering van Aeres Training Centre Emmeloord als incompanyopleider voor het bedrijfsleven.
- Opbouwen van meer naamsbekendheid bij de doelgroep via gerichte communicatie, beurzen en bijeenkomsten.
- In samenwerking met de WUR, LTO en Colland het winterprogramma uitbreiden.
- De locatie Ede verzorgt ook na 1 januari 2022 reguliere bbl-opleidingen bij de bedrijven waar al lange tijd dit soort trainingen lopen (Euro Caps en Leerdammer). Daarnaast bereidt de locatie bbl-opleidingen op niveau 3 en 4 voor voor Food Academy Nijkerk. Ook lopen er, samen met Food Academy Nijkerk, gesprekken met bedrijven over een bbl-opleiding voor buitenlandse werknemers met indien nodig een voorschakeltraject Nederlands.
- Samenwerking met Aeres Training Centre Barneveld en Aeres Training Centre International uitbouwen.

3.39 Tevredenheidsmetingen

De Aeres Training Centres onderzoeken de tevredenheid van hun klanten op verschillende wijzen: via contact met groepen cursisten en via de accountmanagers die contact hebben met alle klantgroepen (o.a. marktpartijen, Aeres Hogeschool Dronten). De tevredenheid is groot (score van een 7,5 tot een 8). De cursus- en contractlocaties bespreken de resultaten van de tevredenheidsmetingen waar nodig met de klant en dit kan leiden tot aanpassing en vernieuwing van het aanbod.

4 Aeres Hogeschool

Aeres Hogeschool heeft drie faculteiten in Almere, Dronten en Wageningen. Zij verzorgen ad-, bachelor- en masteropleidingen voor het groene domein: van de groene vitale leefomgeving, voedsel en gezondheid, traditionele en circulaire landbouw, natuur tot de enige groene lerarenopleiding.

Leeswijzer

Dit hoofdstuk is bedoeld voor iedereen die direct of indirect bij de hogeschool betrokken is: van studenten en medewerkers tot relaties in het bedrijfsleven, bij de overheden, toeleverende en afnemende scholen, in de omgeving van de school (buren) en veel meer.

Aeres Hogeschool maakt deel uit van Aeres en dat ziet u terug in dit jaarverslag. Niet alle informatie die betrekking heeft op de hogeschool staat in dit ene hoofdstuk.

Zo zijn de kaders waarbinnen alle Aeres-onderdelen werken gegeven in hoofdstuk 1 en staat er een samenvatting van de financiële stand van zaken en de toekomstverwachtingen in hoofdstuk 2.

Het hoofdstuk van Aeres Hogeschool bestaat uit vier delen: gezamenlijke kaders en resultaten, onderwijs, onderzoek en innovatie en de commerciële dienstverlening.

4.1 Wat gebeurt er in 2021 bij Aeres Hogeschool?

De covid-19-pandemie domineert ook in 2021. In het voorjaar en in het najaar van 2021 zijn er lockdown-maatregelen zodat fysiek onderwijs niet altijd mogelijk is. Omdat leren van praktijksituaties en persoonlijke aandacht kenmerken zijn van het onderwijs van Aeres Hogeschool, doet de directie er alles aan om deze elementen zo veel mogelijk te faciliteren.

In 2021 breidt het portfolio van Aeres Hogeschool Almere uit met een professionele master: Food system innovations. De start van het eerste cohort met twintig studenten is succesvol. Het aantal studenten neemt op alle drie de faculteiten toe. De faculteit Almere groeit met 72 studenten naar 741, in Dronten komt het totaal met 34 nieuwe studenten erbij op 2.503 en in Wageningen neemt het aantal met 33 studenten toe tot 757 studenten. Ten opzichte van het vorige verslagjaar groeit de instroom met 25%, wat uniek is in hbo-land, waar de instroom gemiddeld daalt.

In 2021 neemt de faculteit Almere de nieuwbouw in gebruik. Aeres Hogeschool is trots op dit prachtige gebouw, waaraan - bij het schrijven van het jaarverslag - de landelijke Circular Award, categorie Public is toegekend. De faculteit Dronten start met de uitbreiding van het onderwijsgebouw om de gestage groei van studenten op te kunnen vangen. Helaas loopt de bouw van studentenkamers, ondanks de inspanningen, vertraging op.

De NSE vindt in 2021 weer plaats. Dat resulteert in maar liefst vijf topopleidingen in de Keuzegids hbo, die de rangschikking van opleidingen baseert op de NSE. Op een relatief kleine associate degree na scoren alle opleidingen van een voldoende tot uitstekend. Desondanks scoort de hogeschool in de Keuzegids hbo matig door de rekensystematiek die zij hanteren. Aeres Hogeschool stuurt hierover een reactie naar de instantie die de Keuzegids hbo uitbrengt.

De HBO-Monitor 2020 laat zien dat er weinig werkloosheid is onder de afgestudeerden van Aeres Hogeschool. Het werkloosheidspercentage is met 3,3 % zeer laag. Afgestudeerden van de hogeschool zijn erg tevreden over hun opleiding en over de aansluiting bij hun huidige functie.

Op het gebied van onderzoek groeit Aeres Hogeschool eveneens. Er starten zes lectoraten in 2021. In Almere zijn dat Stedelijke voedselvraagstukken, Meten is weten: gezond oppervlaktewater door innovaties in monitoring, modellering en maatregelen, Weerbare planten en Ecologie IJsselmeergebied. In Dronten zijn dat Circulair ondernemen in de agrifood-sector en Animal Assisted Interventions. Bij de faculteit Dronten vindt de inauguratie plaats van de lectoren van het lectoraat Omgevingsinclusief Ondernemen en Human Animal Interactions. In de faculteit Almere vindt in oktober de inauguratie van het lectoraat Innovatie & Groenstedelijke ontwikkeling plaats. In de faculteit

Wageningen vindt de inauguratie van de lector van het lectoraat Insecten en Maatschappij plaats.

De faculteitsdirecteur van de faculteit Wageningen gaat in oktober met pensioen. Aeres Hogeschool heet een nieuwe directeur welkom.

4.2 Missie en kernactiviteiten

Aeres Hogeschool maakt deel uit van Aeres en werkt binnen de gezamenlijke kaders van Aeres en de landelijke en wettelijke kaders. Deze zijn beschreven in hoofdstuk 1.

Missie en merkbeloften

Aeres Hogeschool leidt professionals op voor de sectoren agro, food en leefomgeving die verantwoorde keuzes kunnen maken in een complexe wereld. Professionals die grenzen verleggen en zich bewust zijn van de gevolgen van hun handelen voor hun omgeving en voor de samenleving. Voorlopers die het verschil maken en bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke duurzaamheidsvraagstukken, van lokaal tot mondiaal. Het praktijkgerichte onderzoek van de hogeschool draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs en aan duurzame innovaties in het werkveld. De nieuw ontwikkelde of toepasbaar gemaakte kennis deelt de hogeschool met de buitenwereld en neemt zij op in haar curricula.

De speerpunten voor de periode 2020-2024 zijn: professioneel ontwikkelen, grenzen verleggen, innovatief ondernemen, contextueel leren, duurzaam handelen en praktijkgericht onderzoeken.

Aeres Hogeschool heeft een centrale directie in Ede en drie faculteiten: Almere, Dronten en Wageningen. Iedere faculteit heeft haar eigen identiteit. De faculteiten Almere en Wageningen hebben een bijzonder-neutrale identiteit. De faculteit Dronten heeft een christelijke identiteit.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Verenigde Naties heeft een mondiale agenda aangenomen die een eind moet maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering om de wereld tot 'een betere plek te maken in 2030'. Met zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) vraagt zij aandacht voor mensenrechten, economische groei, vrede en veiligheid, en klimaat.

Aeres Hogeschool wil bijdragen aan het behalen van die doelen in 2030. De hogeschool werkt met onderwijs, onderzoek en haar bedrijfsvoering aan de overkoepelende duurzaamheidsgedachte van de mondiale agenda. Daarmee werkt de hogeschool eveneens aan die SDG's die het meest passen bij de inhoudelijke zwaartepunten van de faculteiten en hun profielen. Ze vormen een leidraad voor Aeres Hogeschool en de opleidingenportfoli's en de onderzoeksprogramma's van de drie faculteiten. Het gaat om de doelen: Geen honger (SDG 2), Kwaliteitsonderwijs (SDG 4), Eerlijk werk en economische groei (SDG 8), Duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11), Verantwoorde productie en consumptie (SDG 12), Klimaatactie (SDG 13), Leven op het land (SDG 15) en Partnerschap om doelen te bereiken (SDG 17).

4.2.1 Kernactiviteiten

Aeres Hogeschool draagt bij aan een duurzame samenleving door het aanbieden van innovatief en uitdagend onderwijs enerzijds en het initiëren en uitvoeren van toekomstgericht, praktijkgericht onderzoek anderzijds. Onderwijs, onderzoek en valorisatie zijn de kerntaken van de hogeschool. Deze kerntaken voert zij in onderlinge samenhang uit, met de student centraal en het werkveld en de maatschappij als context.

Onderwijs

"Technologische ontwikkelingen, een groeiende economie, een kortere levenscyclus van bestaande beroepen, een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd en demografische ontwikkelingen vragen om duurzame inzetbaarheid van

mensen. Aeres kent diverse activiteiten die bijdragen aan leven lang ontwikkelen van volwassenen die hun loopbaan willen herstarten of doorstarten."

(Uit: Talent voor groei. Aeres Strategie 2019-2023.)

Bij Aeres Hogeschool staat de ontwikkeling van studenten centraal. Het onderwijs draait om meer dan kennisoverdracht, het gaat ook om competenties, om ontwikkeling van de persoon en de professional. In een kleinschalige omgeving ondersteunt de hogeschool studenten bij die ontwikkeling en stimuleert ze het ontwikkelen van een eigen waardenbesef. Als individu maar vooral als onderdeel van en samen met de wereld om hen heen. Van alle studenten en medewerkers verwacht de hogeschool dat zij vanuit een brede blik op de wereld verantwoord keuzes (leren) maken gericht op een duurzame samenleving.

De beroepspraktijk en de maatschappij zijn de basis voor het leren van elke student, die van daaruit eigen talenten, denken en handelen ontwikkelt. Gedreven door mondiale vraagstukken zoeken studenten en medewerkers voortdurend naar duurzame concepten, andere organisatie- en businessmodellen, andere (productie)methoden en technieken en nieuwe vormen van leren. De snel veranderende wereld vraagt om ondernemende, goed opgeleide mensen die in staat zijn hun professie uit te oefenen in een complexe, internationale omgeving. Het onderwijs is internationaal georiënteerd.

De faculteiten geven dit vorm door studenten, in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, kennis te laten maken met de (internationale) beroepspraktijk via opdrachten, projecten, stages en werkplekleren. De opleidingen en curricula zijn gedegen, actueel en uitdagend dankzij de sector kennis en de innovaties, waar de hogeschool samen met de beroepspraktijk aan werkt. Ondernemendheid en ondernemerschap zijn daardoor sterk verankerd in het onderwijs.

De faculteiten van Aeres Hogeschool hebben een bij hun zwaartepunt passend opleidingenportfoli'o (zie ook § 1.5 en bijlage 8, tabel AH 1 overzicht opleidingen). De komende jaren werken zij verder aan de ontwikkeling van de bestaande opleidingen en breiden zij het opleidingenportfoli'o uit, waarbij de gekozen SDG's de leidraad zijn.

Onderzoek

Aeres Hogeschool voert praktijkgericht onderzoek uit dat zich richt op essentiële, maatschappelijke vraagstukken, en dat aansluit bij (inter)nationale en regionale ontwikkelingen. Om focus aan te brengen, keuzes te maken en expertise bij elkaar te brengen, zijn onderzoeksprogramma's opgesteld: elke faculteit heeft een onderzoeksprogramma dat aansluit bij haar zwaartepunt en opleidingenportfoli'o (zie ook § 1.5 en § 4.14.1). In de komende jaren zullen de transities in de maatschappij en het groene domein de inhoud van de onderzoeksprogramma's nog meer gaan bepalen.

Met haar onderzoek draagt Aeres Hogeschool bij aan de transities in het groene domein. Een domein dat oplossingen moet vinden voor complexe uitdagingen, die gaan over

het duurzamer gebruik van natuurlijke hulpbronnen, over circulariteit, over eiwittransitie, over energieverbruik en uitstoot van broeikasgassen, over biodiversiteit, over natuurinclusieve landbouw en een gezonde leefomgeving en over ethische vraagstukken.

Onderzoek doen is volledig ingebed in de curricula van Aeres Hogeschool, zodat zij professionals aflevert met een onderzoekende houding en een goede kennisbasis om zich verder te ontwikkelen. Het onderzoek draagt zo bij aan de ontwikkeling van kennis en kunde van studenten en docenten. Bij de opzet van elk onderzoeksproject beschrijft het projectteam de verbinding met het onderwijs. Bij het doen van onderzoek formuleren de hogeschool en de (inter)nationale praktijk (bedrijven, non-profitsector, onderwijs en wetenschap) samen onderzoeksvragen en doen zij samen het onderzoek. Het onderzoek is daardoor maatschappelijk relevant en de praktijk heeft er direct profijt van.

Het onderzoek is gevalideerd volgens het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek van de Vereniging Hogescholen en voldoet aan de wetenschappelijke standaarden.

Valorisatie (kennis delen en toepasbaar maken)

Kennisvalorisatie is waardecreatie. Om waarde toe te kunnen voegen, is het noodzakelijk de kennis te hebben, te ontwikkelen en die toe te passen in de praktijk. Aeres Hogeschool voegt waarde toe aan de beroepspraktijk en het onderwijs. Dat gebeurt in verschillende vormen van samenwerking met de beroepspraktijk, zoals praktijkgericht onderzoek, leren op de werkplek, het Centre of Expertise Groen 2.0, het Groen Consortium Opleiden in School en andere professionele netwerken. Ook een leven lang leren is een vorm van valorisatie. Valorisatie vindt ook plaats in de samenwerking tussen lectoraten van Aeres Hogeschool en de practoraten van Aeres MBO.

Aeres Hogeschool brengt valorisatieprocessen op gang door onder andere inspiratiebijeenkomsten, masterclasses, symposia en professionele leergemeenschappen te faciliteren waarin de hogeschool de ontwikkelde kennis verder brengt en deelt, en door contact- en koppelpunten in te richten. Aeres Hogeschool hecht aan het opbouwen en doorontwikkelen van netwerken en allianties waarin onderwijs, onderzoek en werkveld vertegenwoordigd zijn. Leven Lang Ontwikkelen vindt nadrukkelijk ook in deze context plaats.

Door te valoriseren in onderwijs en werkvelden draagt de hogeschool bij aan de SDG's, aan de doelen die van de wereld in 2030 een betere plek willen maken.

Zie onder meer § 1.6 en § 4.15.8, § 4.16.4, § 4.17.6, § 4.18.3 en § 4.19.6. Daarnaast biedt Aeres Hogeschool in het kader van een leven lang leren commerciële dienstverlening voor professionals in het onderwijs en het bedrijfsleven.

4.3 Omgeving, profielen, strategie en plannen

Aeres Hogeschool maakt deel uit van de groene kenniskolom en heeft vanuit die positie functionele verbindingen met aoc's, andere (groene en niet-groene) hogescholen, Wageningen UR en andere universiteiten. In het Sectorplan Groene Hogescholen 2019-2023 Duurzaam pionieren met groene generaties, komen samenwerking en gezamenlijke profilering van de groene hogescholen tot uiting. Aeres Hogeschool werkt vanuit de zwaartepunten (§ 1.5 en § 4.3.1) intensief en succesvol met groene hogescholen en de WUR samen in onder andere het CoE Groen. Tegelijkertijd is de hogeschool een van de spelers in het hbo-veld, in de niet-groene domeinen rond consumptieve technieken en dienstverlening en producten en in het domein van de tweedegraads lerarenopleidingen.

4.3.1 Omgevingsfactoren en profielen faculteiten

De zwaartepunten van de faculteiten (en voor Aeres als geheel) sluiten goed aan bij de belangrijkste ontwikkelingen in de omgeving van Aeres Hogeschool.

Faculteit Almere

Mondiale migratie naar de steden roept steeds meer vragen op over leefbaarheid, natuur en de voorziening van voedsel, water en energie. Er is kennis nodig om de groeiende steden wereldwijd leefbaar te houden.

Aeres Hogeschool Almere richt zich op de verbinding tussen het groene kennisdomein en de stedelijke leefomgeving onder het motto: laat de stad leven. De thema's Food, Nature & Urban Green staan centraal in onderwijs en onderzoek met onderwerpen als biologie, voedsel, gezondheid, duurzaamheid en groene gebiedsinrichting, met daarin een belangrijke rol voor de toepassing van geo-ICT. Ook besteedt de faculteit in toenemende mate aandacht aan klimaatvraagstukken en duurzaamheid. Aeres Hogeschool Almere neemt de nieuwe major Aarde & Klimaat in het opleidingsportfolio op. De ontwikkeling van twee nieuwe masteropleidingen is gaande. Zo ontstaat een breed en hoogwaardig profiel.

Aeres Hogeschool Almere is partner in de ontwikkeling van de Flevo Campus, die ontstaat op het terrein van de Floriade. De Flevo Campus wordt het kennisknooppunt rond het thema stedelijke voedselvraagstukken. Ook de Floriade richt zich op dit onderwerp. In augustus 2021 verhuist Aeres Hogeschool Almere naar een nieuw gebouw dat deel uitmaakt van de Flevo Campus en dat een prominent gebouw zal zijn op de Floriade. Het gebouw onderscheidt zich met bijzondere kenmerken op het gebied van groen, duurzaamheid, circulariteit en welbevinden van haar gebruikers.

Faculteit Dronten

De agrifood-sector is innovatief, internationaal, dynamisch en complex. Het handelen van de sector ligt maatschappelijk onder een vergrootglas. Globalisering, voedselveiligheid, bodem, water, lucht, grondstoffen, reststromen en afval, dierenwelzijn en diergezondheid, biodiversiteit en landschap vragen om keuzes, om verantwoording afleggen, om persoonlijk leiderschap, om ondernemende mensen op weg naar een groene toekomst.

Aeres Hogeschool Dronten besteedt veel aandacht aan verantwoord ondernemerschap en duurzame ontwikkelingen binnen de agribusiness binnen het zwaartepunt Agrofood en ondernemen. Praktijkleren is hét speerpunt van het onderwijs in Dronten. De faculteit beschikt over unieke praktijkfaciliteiten die de schakel vormen tussen onderwijs en onderzoek. Aeres Farms met verschillende landbouwbedrijven en het Agri Innovation Centre spelen daarbij een belangrijke rol. Aeres Farms wil uitgroeien tot een inspiratiebedrijf voor klimaatopgaven en kringlooplandbouw, het Agri Innovation Centre tot hét kenniscentrum voor smart farming, agrotechniek en engineering in de doorlopende leerlijn mbo-hbo.

Aeres Hogeschool heeft het bijzonder kenmerk ondernemen. Dit bijzonder kenmerk vervalt in 2021 als kenmerk op instellingsniveau. In het vervolg wordt het kenmerk meegenomen in de accreditaties van de verschillende CROHO's. Ondernemen in de groene sector stelt hoge eisen aan het vakmanschap. De samenleving verwacht voldoende en veilig voedsel en stelt hoge eisen aan dierenwelzijn en diergezondheid. Ondernemen stelt ook eisen aan het ondernemerschap, zowel in de bedrijfsvoering als in relatie met omgeving en milieu. Een goede balans tussen vakmanschap, het managen van de onderneming en het ondernemerschap gekoppeld aan duurzaam handelen bepaalt in hoge mate het succes van de ondernemer.

Aeres Hogeschool Dronten focust op ondernemerschap en dan vooral op de ondernemer in opleiding. De faculteit Dronten besteedt aandacht aan het starten van een bedrijf, het overnemen en leiden daarvan, en het innoveren in een bedrijf. Met als motto: ondernemen kun je leren!

Faculteit Wageningen

Zowel in het onderwijs als daarbuiten zijn er diverse educatieve omgevingen, en in de maatschappij is een leven lang ontwikkelen een must. Landelijke ontwikkelingen rond flexibel opleiden, het oplossen van lerarentekorten, meer masters in het onderwijs en LLO: de faculteit Wageningen staat daar met het zwaartepunt Leren en ontwikkelen middenin. Aeres Hogeschool Wageningen richt zich met alle activiteiten op het vergroten van leerkracht: leren voor je loopbaan, leren en je ontwikkelen tijdens je loopbaan en het opleiden van educatief ondersteuners, van leraren, van educatief ondernemers, en van innovators van leren. Studenten komen uit heel Nederland.

Uniek aan Aeres Hogeschool Wageningen is dat dit de enige plek in Nederland is waar studenten hun tweedegraads bevoegdheid in groene beroepsgerichte vakken kunnen

behalen, de bevoegdheid voor het vmbo-profiel Dienstverlening en Producten, de onderwijsbevoegdheid voor consumptieve technieken: horeca, bakkerij en recreatie, en het Ad-diploma Bloemsierkunst. De faculteit is de grootste opleider van leraren in beroepsgerichte vakken voor vmbo en mbo. Daarnaast biedt zij de master Leren en Innoveren aan.

Aeres Hogeschool Wageningen leidt haar studenten op tot onderzoekende professionals: docenten en kennismanagers, innovators van leren, die werken in het beroepsonderwijs, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven, in verschillende sectoren. Dat opleiden en professionaliseren gebeurt in de vorm van initiële (voltijds en deeltijds) programma's, en in het kader van Leven Lang Ontwikkelen in de vorm van nascholingsactiviteiten. De overtuiging dat Aeres Hogeschool Wageningen de leer- en innovatiekracht van professionals en organisaties kan versterken, is vertaald in het motto: vergroot je leerkracht. Van (beroeps)onderwijs tot professionele praktijk. Geïnspireerd door de natuur. Het vergroten van leerkracht staat centraal in het totale onderwijsaanbod, de professionaliseringstrajecten en in het praktijkgerichte onderzoek. Het duiden van leren en ontwikkelen, gedrag, relaties tussen mens en natuur, ecosystemen en duurzaamheid vanuit ecologisch perspectief; dat wil de faculteit de (toekomstige) docent, kennismanager en innovator meegeven. Niet verrassend dat speerpunten van de faculteit duurzaam een leven lang responsief leren en ontwikkelen van mensen en organisatie zijn.

Zie voor meer informatie het instellingsplan 2020-2024: Een groene toekomst, Leren als vliegwiel voor transitie.

4.3.2 Strategie, ambities en plannen

Aeres Hogeschool is in 2024 een kennisinstelling gericht op de thema's agro, food en leefomgeving met goede opleidingen en toekomst- en praktijkgericht onderzoek met maatschappelijke en economische meerwaarde.

Instellingsplan 2020-2024

In 2020 stelt de hogeschool haar nieuwe instellingsplan 2020-2024 op. Dit plan sluit aan op de Aeres-strategie 2019-2023 Talent voor groei, op het sectorplan 2019-2023 van de groene hogescholen, op de strategische agenda 2019-2023 van de Vereniging Hogescholen, Professionals voor morgen, en op de strategische beleidsagenda Samen toekomstbestendige leraren opleiden 2019-2024 van de Vereniging Hogescholen.

Het instellingsplan heeft de volgende speerpunten:

- Professioneel ontwikkelen in interactie met anderen en in een kleinschalige omgeving.
- Grenzen verleggen verruimt de blik en stimuleert perspectiefwisseling.
- Innovatief ondernemen is ruimte bieden, kansen benutten en waarde toevoegen.
- Contextueel leren is leren, onderzoeken en werken in de context van werkveld en praktijk.

- Duurzaam handelen betekent toekomstgericht werken en handelen met duurzaamheidsperspectief.
- Praktijkgericht onderzoeken draagt bij aan toekomstgericht onderwijs en innovaties in het werkveld.

Belangrijkste ambities

- Continueren en, waar nodig, verbeteren kwaliteit en relevantie onderwijs.
- Vergroten van het (vraaggestuurde) opleidingsaanbod, inclusief Leven Lang Ontwikkelen (LLO).
- Beschikken over voldoende onderzoeks- en onderwijsopdrachten van externe stakeholders.
- Continueren van de hoge kwaliteit van onderzoeksprogramma's.
- Uitbreiden aantal onderzoekslijnen en lectoraten.
- Blijven valoriseren (waarde toevoegen).
- Bijdragen aan het realiseren van de SDG's van de Verenigde Naties.

Zie voor meer informatie het instellingsplan 2020-2024: Een groene toekomst, Leren als vliegwiel voor transitie.

4.4 Organisatie

Aeres Hogeschool maakt, samen met Aeres AOC, deel uit van de rechtspersoon Stichting Aeres Groep. De instellingscode van Aeres Hogeschool is BRIN 30TX.

Zie bijlage 8, tabel AH1 voor een overzicht van alle opleidingen. De directie van Aeres Hogeschool bestaat sinds september 2020 uit een instellingsdirecteur en drie faculteitsdirecteuren. Het MT van Aeres Hogeschool bestaat uit die directie en de hoofden van de diensten Onderwijs en Marketing & Communicatie en de teams Kwaliteitsmanagement en Finance

& Control. De instellingsdirecteur van Aeres Hogeschool rapporteert aan het College van Bestuur van Aeres en is lid van het Aeres-managementteam.

De bedrijfsvoering (studentenadministratie, onderwijslogistieke processen, mediatheek, marketing en communicatie, kwaliteitsmanagement en control van financiën) is op hogeschoolniveau georganiseerd, met sterke verbindingen naar de faculteiten. Facilitaire zaken en ondersteuning van de faculteitsdirecteuren zijn binnen de faculteiten georganiseerd (zie ook § 4.6).

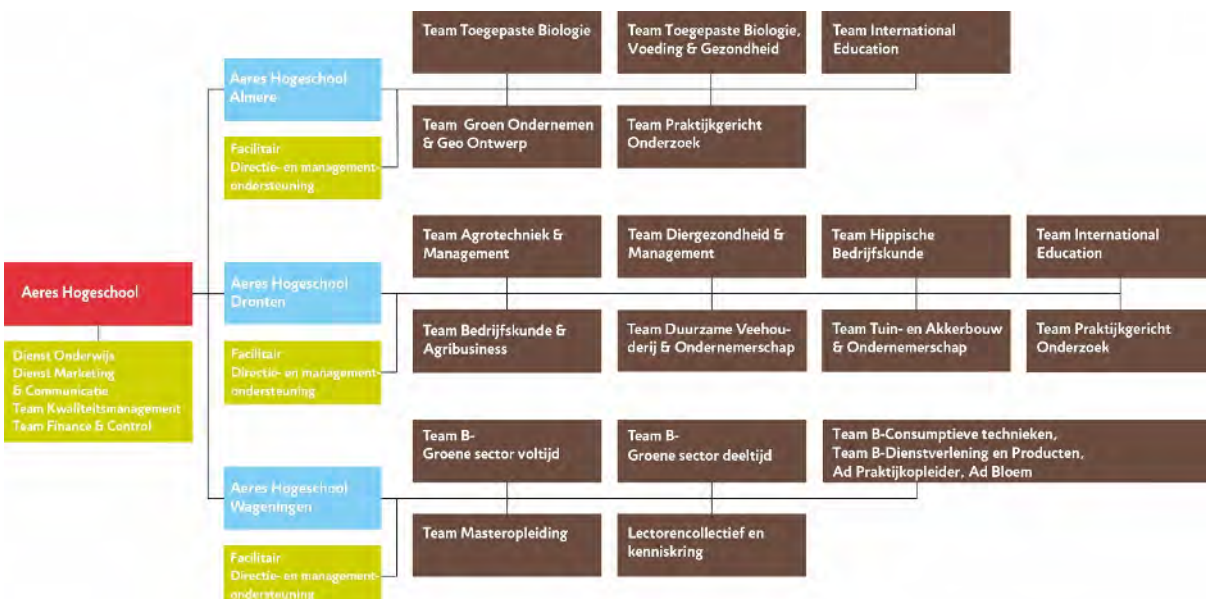
De organisatie van het onderwijs (§ 4.10), onderzoek (§ 4.14.1) en de commerciële dienstverlening (§ 4.22) zijn beschreven in aparte delen rond die onderwerpen.

4.4.1 Organisatiestructuur en (opleidings)locaties

(Opleidings)locaties

- De faculteit Aeres Hogeschool Almere is een faculteit met een stevige groeiopgave.
- De faculteit Aeres Hogeschool Dronten voert op twee uitzonderingen na de opleidingen uit in Dronten. Een gedeelte van een van de Ad-opleidingen vindt, in samenwerking met het Clusius College, in Hoorn plaats. Een gedeelte van de major International Food Business vindt plaats in Canada (Nova Scotia), in samenwerking met Dalhousie Agricultural College Nova Scotia.
- De faculteit Aeres Hogeschool Wageningen, de educatieve faculteit, verzorgt tweedegraads lerarenopleidingen voor beroepsgerichte vakken voor de onderwijsprofielen Groen, Consumptieve technieken en Dienstverlening en Producten. Voor de groene sector werkt de faculteit intensief samen met aoc's binnen het Groen Consortium Opleiden in School.

Organisatiestructuur

4.5 Horizontale dialoog Aeres Hogeschool

De dialoog met betrokkenen bij de hogeschool verloopt via bijeenkomsten en allerlei uitingen, onder meer een website en brochures, jaarverslag en jaarrekening (met ook een publicitair jaarverslag op www.aeres.nl/verantwoording/jaarverslagen), (drukbezochte) informatieve bijeenkomsten voor ouders van eerstejaarsstudenten, informatiebijeenkomsten en inspiratiesessies voor het bedrijfsleven (regelmatig in samenwerking met partners), persberichten en andere publicaties, op verzoek rondleidingen en ontvangsten.

De faculteiten werken met werkveldcommissies, critical friends, raden van advies, expertgroepen, interne en externe auditcommissies en peerreviews. Van alle bijeenkomsten vindt verslaglegging plaats, die onder de betrokkenen verspreid wordt.

Medezeggenschap

De medezeggenschapstructuur van Aeres Hogeschool is erop gericht om medewerkers en studenten op alle niveaus mee te laten denken en praten over beleid en toekomst. De personele medezeggenschap is geregeld op de verschillende Aeres-niveaus (zie § 12.14) met de Centrale Ondernemingsraad op Aeres-breed niveau en de ondernemingsraad op Aeres Hogeschoolniveau.

De OR-verslagen van de hogeschool staan in § 12.14.2.

De studenten zijn op hogeschool- en op faculteitsniveau georganiseerd: op Aeres-niveau is er de Centrale Studentenraad (CSR), op faculteitsniveau zijn er de Studentenraden (SR). Voor een aantal onderwerpen zitten personeel en studenten op hogeschoolniveau bij elkaar in een gemeenschappelijke vergadering (hogeschoolplan, systeem van kwaliteitsmanagement alsmede het beleid in het licht van de kwaliteitsafspraken, het bestuurs- en beheersreglement, kaders voor de onderwijs- en examenregeling). Voor alle opleidingen zijn opleidingscommissies actief.

Netwerken en samenwerkingsverbanden

Aeres Hogeschool zet in op het versterken van haar binnen- en buitenlandse netwerken. De hogeschool gebruikt deze netwerken om de praktijk in het onderwijs en het onderzoek te brengen.

Aeres Hogeschool onderhoudt contacten met Nederlandse en internationale onderwijsinstellingen (mbo, hbo en wo), kennisinstellingen en het bedrijfsleven. De lectoraten ondersteunen dit.

De hogeschool heeft het voorzitterschap van het sectoraal adviescollege (SAC) hoger agrarisch onderwijs van de Vereniging Hogescholen, waarin de groene hogescholen samenwerken.

Aeres Hogeschool maakt deel uit van het HON (Hogescholen Onderzoeksnetwerk) en van het OïO-netwerk (Onderzoek in Onderwijs). De hogescholen maken binnen deze netwerken centraal afspraken rondom gedragscodes voor onderzoek en de herkenbaarheid van praktijkgericht onderzoek in het hbo.

Aeres Hogeschool is ook actief in een aantal internationale netwerken. Aeres Hogeschool Wageningen participeert in het bestuur van het ENTER-netwerk (European Network of Learning and Teaching in Agriculture and Rural Development) en is actief in EAPRIL (praktijkgericht pedagogisch didactisch onderzoek) en in EUROPEA, het netwerk van groen en agrarisch beroepsonderwijs met 26 lidstaten in Europa.

De hogeschool heeft een groot netwerk van stagebieders, opleidingsscholen, bedrijven en instellingen waar (voor) bachelor- of masterstudenten hun afstudeeractiviteiten of -onderzoek uitvoeren.

Agribusiness Development-masterstudenten besteden ongeveer 70% van hun opleidingstijd aan het ontwerpen en ontwikkelen van een voor de mastercompany relevante innovatie.

De studenten van de master Leren en Innoveren brengen een onderzoekopdracht en de opdrachtgever mee in de studie. De opdrachtgever is nauw betrokken bij de beoordeling van de resultaten.

Via de Centres of Expertise is het netwerk uitgebreid met bedrijven, instellingen en organisaties waarmee lectoren, docenten, docent-onderzoekers en studenten onderzoekopdrachten en -projecten uitvoeren. In het kader van kwaliteitsmanagement overleggen management en docenten met werkveldcommissies en critical friends. In datzelfde kader vinden consultaties met studentvertegenwoordigers plaats. Centres of Expertise hebben hun eigen partnerraden uit het werkveld. De Review Commissie Hoger Onderwijs en Onderzoek toetst de kwaliteitsplannen en treedt op als critical friend in het kader van praktijkgericht onderzoek.

Aeres Hogeschool heeft een groot aantal internationale partnercontacten voor internationale uitwisseling en samenwerking, gekoppeld aan de verschillende opleidingen. Samen met internationale partners werft de hogeschool projecten en voert ze uit. De contacten gaan over bilaterale samenwerking, bijvoorbeeld voor een double degree, mobiliteit van studenten en docenten, training en consultancy.

Dat intensieve samenwerking kan ontstaan, blijkt wel uit de cijfers van het Agrofoodcluster van Regio Zwolle. Daarin werken 21 gemeenten samen en ook Aeres Hogeschool Dronten is hierin (met een in-kind-bijdrage) al enkele jaren actief met nieuwe initiatieven, met het vinden van antwoorden op vragen en met het uitvoeren van opdrachten van het bedrijfsleven. Studenten, docent-onderzoekers en lectoren spelen een rol bij symposia, congressen, innovatie-arena's en study tours.

In Regio Foodvalley werkt de hogeschool samen met Wageningen UR, de CHE, VHL en de scholen voor voortgezet onderwijs in het Food Valley Scholennetwerk. Een andere belangrijke samenwerkingsomgeving voor Wageningen is het domein van de lerarenopleidingen. Binnen ADEF (Algemeen Directeurenoverleg Educatieve Faculteiten) werkt de faculteit samen met alle directeuren van de tweedegraads lerarenopleidingen.

Aeres Hogeschool Almere hecht grote meerwaarde aan het partnerschap binnen de Flevo Campus, waarin de gemeente Almere, de provincie Flevoland en Wageningen UR vertegenwoordigd zijn. Ook de samenwerkingscoalitie binnen Amsterdam Green Campus zorgt voor relevante verbindingen met andere kennispartijen en met bedrijfsleven.

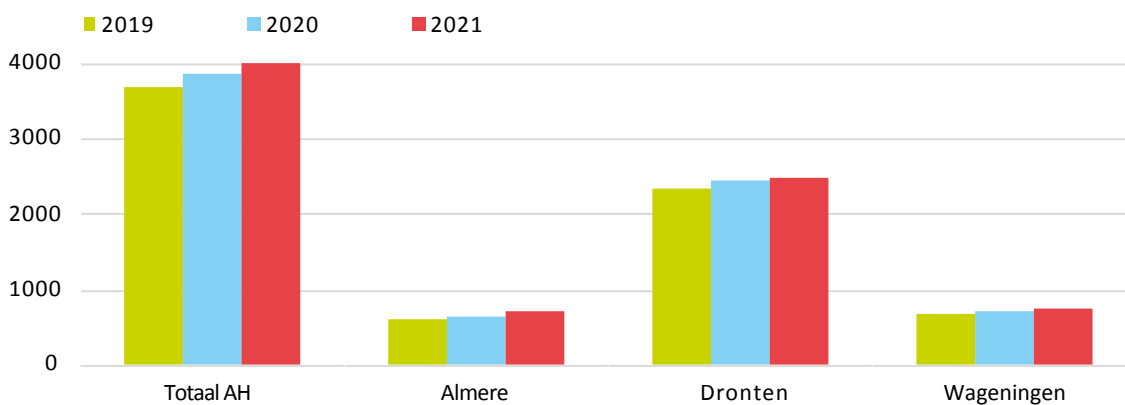
Naast de bovengenoemde samenwerkingsverbanden werken alle drie de faculteiten in de regio samen met toeleverende mbo's om hun studenten zo goed mogelijk te laten slagen in het hbo.

4.6 Bedrijfsvoering

Om de hogeschoolbrede ambities te realiseren stuurt de hogeschool op een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering, kwaliteit (§ 4.7) en onderzoek en innovatie (§ 4.10 t/m 4.21). Dit vindt in nauwe samenwerking plaats met het Aeres Bestuursbureau in Ede. Aeres-brede zaken staan in de hoofdstukken 1 Gezamenlijke kaders, 2 Aeres-brede kengetallen, financiële resultaten en continuïteit, 11 Bestuursbureau en 12 Sociaal jaarverslag. In deze paragraaf komen de voor Aeres Hogeschool specifieke aspecten van de bedrijfsvoering aan de orde.

4.6.1 Kengetallen en studentenpopulatie

Op 31 december 2021 heeft Aeres Hogeschool 488 medewerkers (369,1 fte, in 2020: 438 medewerkers (336,1 fte)).

Grafiek 4.1 Studentenaantal, zie bijlage 8, tabel AH 2.

Per 1 oktober 2021 heeft Aeres Hogeschool 161 niet-Nederlandse studenten: 31 in Almere, 125 in Dronten en 5 in Wageningen (in 2020 170 in totaal: 21 in Almere, 143 in Dronten en 6 in Wageningen). Van de niet-Nederlandse studenten hebben er 45 (37 in 2020 en 61 in 2019) een niet-EER-nationaliteit. Studenten zonder EER-nationaliteit tellen niet mee in de bekostiging.

Het percentage onderwijspersoneel ten opzichte van het onderwijsondersteunende personeel is 76% (69,5% in 2020 en 68,2% in 2019). De medewerkers zijn, behalve in het onderwijs, een deel van hun tijd ook actief in (commerciële) projecten, onderzoek en valorisatie.

Bijlage 8 geeft een groot aantal kengetallen. In deze paragraaf volgt een deel daarvan. In 2021 stapt Aeres Hogeschool over van studentinformatiesysteem Alluris naar Osiris. In dat proces zijn de cijfers uit Alluris overgenomen in Osiris. De cijfers van voorgaande jaren zijn daarom in 2021 op dezelfde wijze bepaald als in het nieuwe SIS Osiris, waardoor verschillen ontstaan met jaarverslagen van voorgaande jaren.

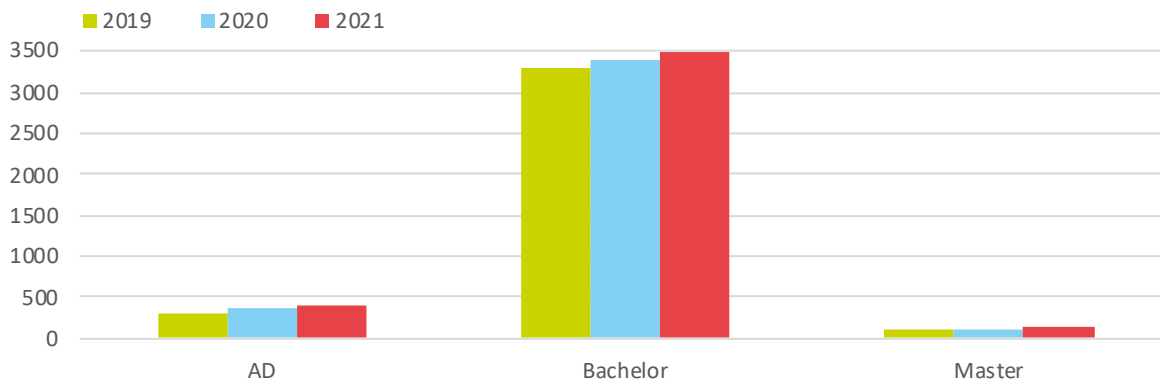
Studentenaantallen

In 2021 staan bij Aeres Hogeschool 4.001 studenten ingeschreven: 741 in Almere + 2.503 in Dronten + 757 in Wageningen. Dit is een toename van 3,6% ten opzichte van 2020 (3.862 totaal in 2020: 669 in Almere, 2.459 in Dronten, 728 in Wageningen). Landelijk neemt het aantal ingeschreven hbo'ers toe met 0,4% in 2021 (5,6% in 2020 en 1,7% in 2019; bron: Vereniging Hogescholen).

De docent-student-ratio van Aeres Hogeschool is 1: 14,7 (1: 15,1 in 2020 en 1: 15,7 in 2019). Dit is inclusief projectuitvoering (16%, 14% in 2020) en leidinggevendend van onderwijzend personeel. Zonder projectuitvoering bedraagt de docent-student-ratio 1:18,6 (1:17,5 in 2020 en 1:18,1 in 2019).

De onderstaande grafiek geeft het verloop van de totale aantallen studenten weer. Deze aantallen zijn ontleend aan het eigen SIS Osiris.

Op 1 oktober 2021 zijn 178 bachelorstudenten (30%; 140 (35%) in 2020) van de opleiding Educatie & kennismangement en 17 studenten van andere opleidingen van Aeres Hogeschool Wageningen verbonden aan een opleidingsschool van het Groen Consortium. In het Groen Consortium Opleiden in School werkt de faculteit samen met negen aoc's aan de opleiding van docenten (www.groenconsortium.nl).

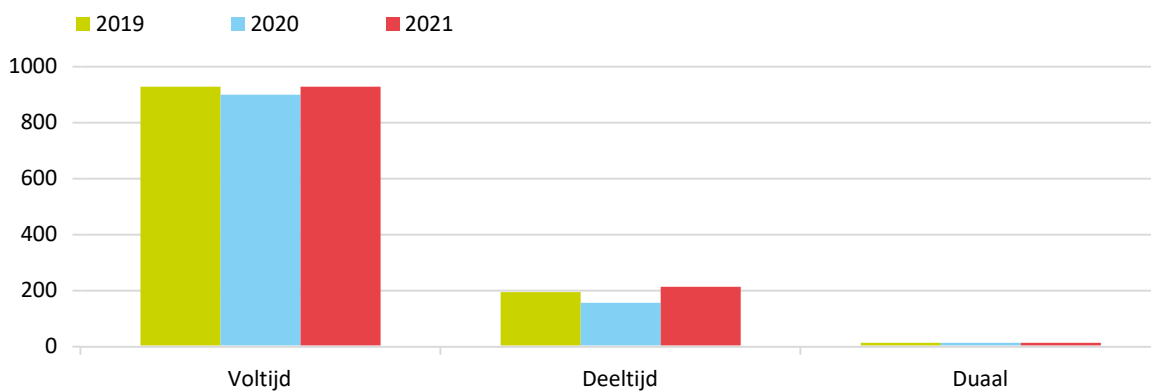
Grafiek 4.2 Uitsplitsing totaal aantal studenten naar opleidingsniveau, zie bijlage 8, tabel AH 3.

Instroom

De totale instroom neemt met 7,3% toe (van 1.069 naar 1.147 studenten, bron: Osiris per 1-10-2020). De instroom bij de faculteit in Almere neemt met 24,0% toe van 192 naar 238 (-11,1% in 2020), in Dronten neemt de instroom met 1,6% toe

van 629 naar 639 (-4,8% in 2021). In Wageningen neemt de instroom met 3,8% toe van 248 naar 270 (-3,6% in 2021) (zie bijlage 8, tabel AH 4). Landelijk neemt de instroom in het hbo in 2020-2021 af met 8,6% (bron: Vereniging Hogescholen) na een toename van 9,9% in het jaar daarvoor.

Instroom naar opleidingsvorm

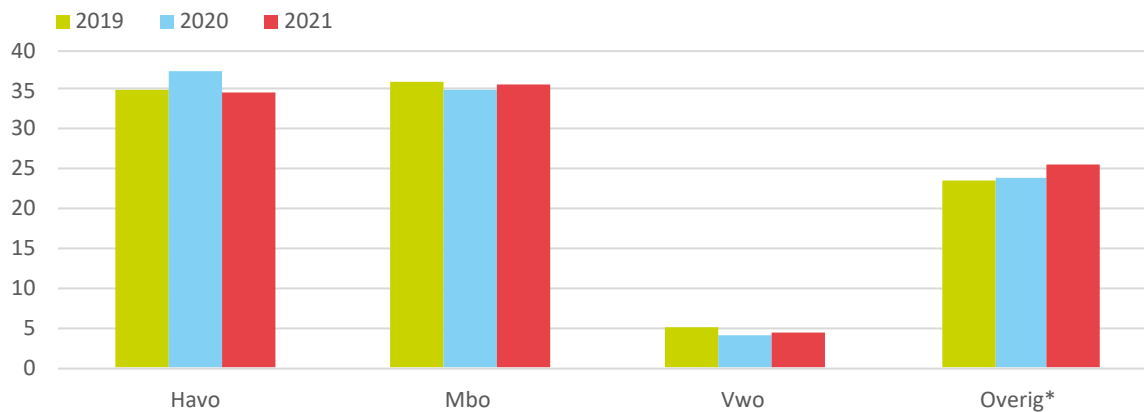

Grafiek 4.3 Uitsplitsing instroom naar opleidingsvorm, zie bijlage 8, tabel AH 4.

De verdeling voltijd en deeltijd verschilt sterk per faculteit. Van de ingestroomde studenten op de faculteit Almere doet 0% een deeltijdstudie, op de faculteit Dronten doet 6,4% (3,9% in 2020 en 7,9% in 2019) een deeltijdstudie en 1,5% (2,3% in 2020 en 2,1% in 2019) van de studenten volgt daar een duale

opleiding (master), terwijl de deeltijdstudenten bij de faculteit Wageningen met 63,8% (51,2% in 2020 en 55,1% in 2019) meer dan de helft van de populatie uitmaken. Deze percentages zijn iets hoger dan vorig jaar.

Percentage instroom naar vooropleiding

Grafiek 4.4 Uitsplitsing instroom Aeres Hogeschool naar vooropleiding (percentages), zie bijlage 8, tabel AH 5.

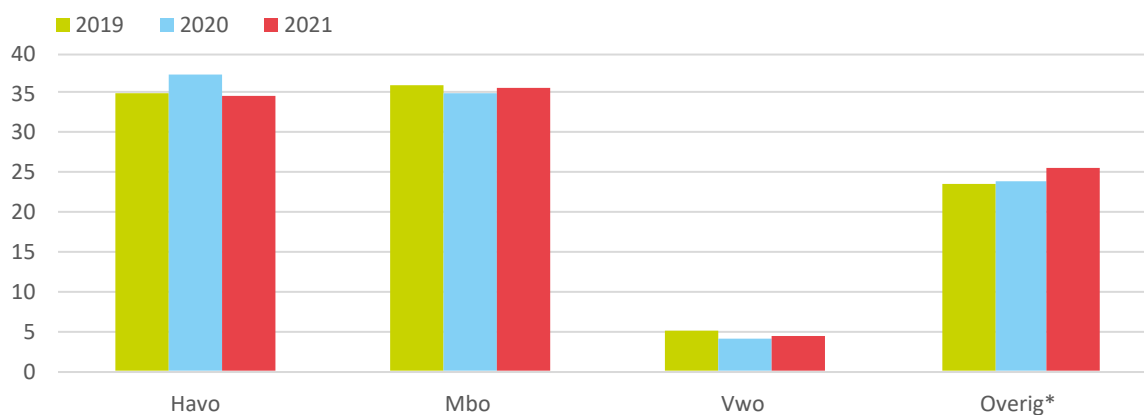
* De groep met vooropleiding Overig is bedoeld voor studenten met een buitenlands diploma, studenten met een eerder behaalde propedeuse en zij met een andersoortig recht tot toelating. Studenten kiezen bij de aanmelding in Studielink zelf de categorie, hierdoor kan een student in een andere categorie terecht komen dan Aeres Hogeschool verwacht. Getallen zijn aangepast op basis van Osiris-informatie.

Bij de instroom is de grootste groep qua vooropleiding voor de faculteit Almere de havo (59,7% in 2021 en 65,6% in 2020). Voor de faculteit Dronten zijn dat het mbo (41,6% in 2021 en

39,9% in 2020) en de havo (36,6% in 2021 en 39,3% in 2020). Voor de faculteit Wageningen zijn dat de groep Overig* (54% in 2021 en 50% in 2020) en het mbo (37% in 2021, 37,5% in 2020).

Resultaten

In bijlage 8 zijn in de tabellen AH 6 en AH 7 het aantal geslaagden, de studieduur en studiestakers per opleidingsvorm gegeven.

Grafiek 4.5 Aantal geslaagden naar opleidingsvorm, zie bijlage 8, tabel AH 6.

4.6.2 Financiën

Het resultaat van Aeres Hogeschool is in 2021 € 3.468.843 positief (€ 967.216 in 2020 en € 2.742.408 in 2019). De totale projectomzet van (gesubsidieerde) projecten bij Aeres Hogeschool is in 2021 circa € 5,7 mln.

Aeres Hogeschool neemt niet deel aan de experimenten flexibel hoger onderwijs en vraagfinanciering.

Uitgebreide informatie over de financiën is gegeven in hoofdstuk 2 en de jaarrekening. § 2.2. geeft een samenvatting

van het financieel (strategisch) beleid. Daarin is onder meer beschreven hoe Aeres het geld over de onderdelen verdeelt.

Profileringfonds

Hogescholen zijn verplicht studenten onder bepaalde omstandigheden financieel te ondersteunen bij het afronden van hun studie. Hiervoor is een voorziening opgenomen genaamd het Profileringsfonds.

De commissie Profileringsfonds toetst iedere aanvraag op basis van het reglement Profileringsfonds. De studenten in de onderstaande tabel zijn EER-studenten.

	Studenten in overmacht situaties	Bestuurders van studentenraden of OR	Overig
Aantal aanvragen	5	0	0
Aantal toekenningen	5		
Totaal aantal toekenningen	5		
Gemiddelde hoogte toekenningen	€ 1.786	€ 0	€ 0
Gemiddelde duur toekenningen in dagen			

Voor internationale zaken komt de ondersteuning van het Aeres International Student Fund (zie hoofdstuk 9 AISF). Voor het verslagjaar 2021 zijn beurzen toegekend aan een uitgaande student en drie inkomende studenten.

Holland Scholarship

Aeres Hogeschool participeert in het Holland Scholarship. Dit is een beurs van het ministerie van OCW én de Nederlandse hogescholen en universiteiten. De beurs is bedoeld voor studenten afkomstig uit landen buiten de Europese Economische Ruimte (EER) die aan Aeres Hogeschool willen gaan studeren. Hetzelfde geldt voor Nederlandse studenten van Aeres Hogeschool die willen studeren of stage lopen of een onderzoek willen doen buiten de EER. Het geld voor de beurs komt voor 50% van het ministerie van OCW (onderwijstoelage) en voor 50% van Aeres Hogeschool zelf (uit het AISF-budget).

4.6.3 Huisvesting, faciliteiten en omgeving

De algemene ontwikkelingen rond de huisvesting zijn beschreven in § 11.7.2. Hier volgen de bijzonderheden voor 2021:

- **Almere:** de nieuwbouw in Almere is in gebruik per 1 september 2021.
- **Dronten:** In 2021 heeft een uitbreiding van het pand plaatsgevonden. De ingebruikname vindt plaats in 2022.
- De ontwikkelingen rond de studentenhuysvesting staan in § 4.6.6, Studentvoorzieningen.

4.6.4 Lerende cultuur en personele zaken

De algemene kaders en de verantwoording professionalisering staan in § 12.6.3. De hogeschool besprak het professionaliseringsplan 2018-2023 verschillende keren met de OR en ook met de vakbonden. Ze zet het gesprek voort.

4.6.5 ICT

De stafdienst ICT & IM stuurt de ICT-activiteiten aan. Zie § 11.8, ICT & IM.

4.6.6 Studentvoorzieningen

Aeres Hogeschool Dronten heeft aanvullende studentvoorzieningen zoals sportzalen, een guesthouse en Bar 't Lab. Door covid-19 zijn deze faciliteiten substantieel minder gebruikt dan in eerdere jaren. Deze activiteiten staan in de begroting van de hogeschool. Voor alle activiteiten geldt het uitgangspunt dat ze minimaal budgetneutraal draaien. In 2021 start de ontwikkeling van een campusbrede visie op de ontwikkeling van het Agripark Dronten. De te ontwikkelen visie richt zich op wat er nodig is in de fysieke omgeving om het onderwijs toekomstbestendig te kunnen ondersteunen.

Aeres Hogeschool Dronten heeft behoefte aan meer woonruimte voor studenten. De behoefte ontstaat enerzijds door de groei van studentenaantallen en anderzijds door het beleid van de gemeente Dronten. Die wil een meer gezonde verhouding studenten-burgers realiseren in het dorp. De geplande bouw van 288 studentwoningen op het voormalige sportveld loopt door externe factoren vertraging op.

Aeres Hogeschool heeft de Gedragscode internationale student hoger onderwijs ondertekend en belooft daarmee onder andere dat de hogeschool zich inspant om alle internationale studenten huisvesting te bieden. Daarvoor is op de campus in Dronten een paviljoen beschikbaar. In Almere reserveert de hogeschool permanent kamers bij een woningbouwvereniging en bij een organisatie voor studentenhuysvesting die beschikbaar zijn voor internationale studenten.

4.6.7 (Sociale) veiligheid en integriteit (incl. klachtenafhandeling)

Aeres Hogeschool biedt iedereen binnen de hogeschool een studie- en werkomgeving die (sociale) veiligheid en integriteit waarborgt. De gedragscodes liggen op Aeres-niveau vast in de integriteitscode. Op de websites staan verwijzingen naar die code. Op hogeschoolniveau staan de gedragscodes in het studentenstatuut en in de algemene informatiegids. In het studentenstatuut staat hoe de hogeschool stuurt op de omgang tussen studenten onderling, tussen studenten en docenten en tussen medewerkers onderling. De medewerkers houden zich aan de geschreven en ongeschreven regels die voor de eigen functie en de daarbij behorende rollen en taken gelden.

Klachten, incidenten en bezwaren Aeres Hogeschool

Aeres Hogeschool kent verschillende gremia (commissies/colleges) waar studenten een forme(e)l(e) verzoek, klacht of bezwaar kunnen voorleggen ter beoordeling of waar ze in beroep kunnen gaan. Een student kan een formele klacht of een formeel verzoek indienen bij het (lokale) loket voor klachten en verzoeken. Afhankelijk van de aard ervan neemt óf de examencommissie óf de faculteitsdirectie de klacht of het verzoek in behandeling.

Als de student het niet eens is met het resultaat, kan hij of zij de Interne Adviescommissie benaderen. Deze commissie

opereert namens het College van Beroep voor de examens (COBEX) en gaat op zoek naar een minnelijke schikking. Lukt dat niet, dan kan de student de klacht indienen bij het Loket rechtsbescherming studenten. Vervolgens schakelt de faculteit dan de COBEX en/of de Geschillenadviescommissie (GAC) in.

In 2021 handelen de examencommissies 773 (721 in 2020 en 612 in 2019) zaken af. De flinke toename wordt voornamelijk veroorzaakt door covid-19-gerelateerde zaken.

Soort bezwaar/verzoek Almere	Aantal	Resultaat
Bezwaar tegen beoordeling van een module of beroepssituatie	0	
Verzoek vrijstelling	18	Afgehandeld
Wijziging moduleoverzichten	8	Afgehandeld
Verzoek om afwijking van toetsprocedure (toetsmoment, inlevermoment)	62	Afgehandeld
Aangepast studieprogramma	66	Afgehandeld
Covid-19-gerelateerde bezwaren	0	
Plagiaat en fraude vastgesteld	0	
Overig	4	Afgehandeld
College van Beroep voor de examens	0	
Totaalaantal	158	

Soort bezwaar/verzoek Dronten	Aantal	Resultaat
Bezwaar tegen beoordeling van een module of beroepssituatie	5	Afgehandeld
Verzoek vrijstelling	18	Afgehandeld
Wijziging module-overzichten	32	Afgehandeld
Verzoek om afwijking van toetsprocedure (toetsmoment, inlevermoment)	73	Afgehandeld
Aangepast studieprogramma	29	Afgehandeld
Covid-19-gerelateerde bezwaren	30	Afgehandeld
Plagiaat en fraude vastgesteld	6	Afgehandeld
Overig	376	Afgehandeld
College van Beroep voor de examens	1	Afgehandeld
Totaalaantal	570	

Soort bezwaar/verzoek Wageningen	Aantal	Resultaat
Bezwaar tegen beoordeling van een module of beroepssituatie	1	Afgehandeld
Verzoek om afwijking van toetsprocedures (toetsmoment, inlevermoment)	32	Afgehandeld
Plagiaat en fraude vastgesteld	10	Afgehandeld
Bezwaar of verzoek onderwijsorganisatie of algemene aard		
Overig	1	Afgehandeld

Soort bezwaar/verzoek Wageningen	Aantal	Resultaat
College van Beroep voor de examens	1	Afgehandeld
Totaalaantal	45	

Fraude

Voor het vaststellen van plagiaat maakt Aeres Hogeschool veelal gebruik van het digitaal inleveren via Ephorus of Turnitin. Daarnaast kan de hogeschool plagiaat constateren bij andersoortig in te leveren werk (denk aan ontwerptekeningen en collages). In dat geval is het de beoordelende docent die het plagiaat opmerkt.

Tijdens de afname van schriftelijke en digitale tentamens wordt, bij constatering van fraude (bijvoorbeeld in verband met gebruik van of in bezit hebben van niet toegestane hulpmiddelen), een fraudeprotocol opgemaakt. Surveillanten, die de hogeschool extern inhuurt, ontvangen halfjaarlijks instructie over toezicht in de examenzaal.

In 2021 stelt de hogeschool in Almere 0 keer, in Dronten 6 keer en in Wageningen 10 keer fraude vast. In totaal dus 16 keer (22 in 2020 en 25 in 2019).

4.7 Kwaliteitsafspraken

Hbo-instellingen moeten in het kader van de kwaliteitsafspraken informatie opnemen in het jaarverslag over de inhoud en de voortgang (thema, doelstellingen en resultaten) van de kwaliteitsafspraken. Dit zowel centraal als decentraal, indien van toepassing. Ook moet de hogeschool laten zien hoe de medezeggenschap over de studievoorschotmiddelen is geregeld.

4.7.1 De kwaliteitsafspraken en de PDCA-cyclus

De kwaliteitscyclus van Aeres Hogeschool sluit aan bij de PDCA-cyclus van Aeres. Elk jaar verschijnt een kaderbrief van Aeres met inhoudelijke en financiële kaders en aansluitend een jaarplan en begroting/meerjarenbegroting van Aeres Hogeschool. Daarnaast beschikt Aeres Hogeschool over een Handboek Kwaliteitsmanagement, aan de hand waarvan de hogeschool de kwaliteit van onderwijs en onderzoek meet. Aeres monitort en bespreekt financiële en kwaliteitsresultaten middels trimesterrapportages. Over elk kalenderjaar verschijnt een jaarverslag en een jaarrekening.

De financiële middelen bedoeld voor de kwaliteitsafspraken staan in de begroting/meerjarenbegroting en worden uitgewerkt in de toelichting daarop. In de jaarplannen van de komende jaren zal Aeres Hogeschool eventuele aanpassingen van de kwaliteitsafspraken opnemen. In de jaarrekening en het jaarverslag van Aeres zijn de middelen kwantitatief opgenomen en worden ze kwalitatief verantwoord.

In het Handboek Kwaliteitsmanagement staat beschreven op welke wijze Aeres Hogeschool werkt aan de kwaliteit van haar onderwijs en onderzoek. Ze stelt, indien nodig, verbeterplannen op en monitort die. De hogeschool actualiseert het Handboek jaarlijks, mede in overleg met de gezamenlijke vergadering van Ondernemingsraad en Centrale Studentenraad. In trimesterrapportages en in het jaarverslag licht ze de kwaliteit van het onderwijs aan de hand van actuele onderzoeken toe.

4.7.2 Proces medezeggenschap

In 2019 is het plan Kwaliteitsafspraken 2.0 aangeboden aan de gezamenlijke vergadering (GV) van de OR. Elke eventuele wijziging op dit plan wordt eveneens voorgelegd aan de GV. In die vergadering spreekt de hogeschool een proces af dat aansluit op de planning- en control-cyclus. De leden van de GV zijn daardoor jaarlijks betrokken bij de wijze van besteding van de middelen. Volgens plan biedt de hogeschool in 2020 het kwaliteitsplan voor de herstelbeoordeling door de NVAO aan met daarin voor alle jaren afspraken over besteding van de studievoorschotmiddelen en de eventuele bijstelling van de voornemens. Die afspraken gaan over:

1. Tussen hogeschooldirectie en GV: delen van jaarplan en meerjarenbegroting (respectievelijk in juni/september en oktober/november).
2. Tussen College van Bestuur (CvB), instellingsdirecteur en GV: bespreken van de MJB Stichting Aeres Groep (in november/december). De besteding van de studievoorschotmiddelen maakt deel uit van de MJB. In de begeleidende brief van de MJB, Instemming op de hoofdlijnen van de begroting, geeft het CvB, eveneens op hoofdlijnen, eventueel bijgestelde en nader geconcretiseerde plannen aan.

Reflectie

In goed overleg tussen OR, CSR en directie richt de hogeschool zich op drie thema's zoals beschreven in de volgende paragraaf (§ 4.7.3).

De OR volgt ook in 2021 de besteding van de middelen middels de begrotingscyclus en het jaarverslag. Op basis van de tussentijdse meldingen in de rapportages overlegt de OR met de directie onder meer over het feit dat de hogeschool bij de professionalisering uren voor bijscholing inzet voor de aanschaf van apparatuur. Ook neemt de OR kennis van het feit dat door covid-19 bij bepaalde onderdelen vertraging ontstaat bij de inrichting van praktijkfaciliteiten, maar dat de school vasthoudt aan de originele doelen.

De geplande bestedingen voor intensiever en kleinschaliger onderwijs zijn in de kaders vooraf opgenomen.

Een deel van deze tekst komt uit het totale OR-verslag in § 12.14.2.

4.7.3 Kernpunten kwaliteitsafspraken

Aeres Hogeschool ontvangt aanvullend op de reguliere rijksbijdrage voor de jaren 2019-2024 een totaalbedrag van € 13.613.000 voor extra onderwijskwaliteit. Voor de besteding van dit bedrag schreef Aeres Hogeschool in 2019 een plan, waarvan de NVAO de herziene versie in 2020 met een voldoende beoordeelt. Het ministerie van OCW neemt deze voldoende beoordeling over.

Aeres Hogeschool kiest voor de besteding van de kwaliteitsmiddelen voor de volgende thema's:

1. Intensiever en kleinschalig onderwijs.
2. Verdere professionalisering van docenten.
3. Passende en goede onderwijsfaciliteiten.

De keuze voor de thema's Intensiever en kleinschalig onderwijs en Passende en goede onderwijsfaciliteiten sluit naadloos aan bij de speerpunten in het instellingsplan:

- Professioneel ontwikkelen: in interactie met anderen en in een kleinschalige omgeving.
- Contextueel leren: leren en werken in de authentieke context van werkveld en praktijk.

De uitwerking van Verdere professionalisering van docenten sluit aan bij het speerpunt Onderwijsinnovatie met ICT in het strategieplan van Aeres 2019-2023.

De hogeschool kiest niet voor de volgende thema's:

- Onderwijsdifferentiatie. De reden daarvoor is dat in alle drie de faculteiten Ad's, bachelors en masters deel uitmaken van het opleidingsaanbod. Het major-/minor-model (Almere, Dronten), het grote aantal studievarianten bij de lerarenopleidingen (Wageningen), de vele (onderzoeks)projecten en stagemogelijkheden, nationaal en internationaal, bieden reeds veel keuzemogelijkheden. Daarnaast hebben studenten volop mogelijkheden zich te ontplooiën in raden, commissies, studie- en studentenverenigingen.

- Meer en betere begeleiding van studenten. Studiebegeleiding en mentoraat zijn goed georganiseerd. Docenten kennen hun studenten en zijn laagdrempelig. Bij de uitwerking van intensiever en kleinschalig onderwijs kiest Aeres Hogeschool voor extra coaching en training gekoppeld aan het onderwijs.
- Studiesucces. De laatste jaren is veel aandacht besteed aan studiesucces en doorstroom. Inmiddels lopen projecten om de doorstroom mbo-hbo te verbeteren, binnen Aeres en in samenwerking met andere aoc's. De hogeschool neemt maatregelen om de uitval in het eerste jaar, na aanscherping van de BSA-norm, weer op het oude niveau te krijgen. Analyses en genomen maatregelen resulteren in hogere bachelorrendementen. Het aantal langstudeerders neemt af.

4.7.4 Verantwoording kwaliteitsafspraken: financieel

De onderstaande tabel geeft de ontvangen middelen voor de kwaliteitsafspraken.

Bedragen in €	Totaal ontvangen	Totaal bestedingen
2019	1.099.057	1.270.873
2020	1.320.380	1.943.517
2021	2.359.103	2.393.581
2022 prognose	2.951.577	2.637.500
2023 prognose	3.112.318	2.999.367
2024 prognose	3.521.295	2.675.471

De verdeling van de financiën is over de jaren en over de faculteiten vergelijkbaar met die in de eerste versie van het kwaliteitsplan, dat toen is afgestemd met de medezeggenschap (zie § 4.7.2 en 12.14.2). Voor 2019, 2020 en 2021 staan de gerealiseerde bedragen in onderstaande tabel, evenals de prognose voor 2022, 2023 en 2024.

Bedragen in €	Thema 1: Intensiever en kleinschalig onderwijs	Thema 2: Verdere professionalisering van docenten	Thema 3: Passende en goede onderwijsfaciliteiten	Totaal
Almere				
2019	290.542	24.174	18.711	333.427
2020	339.900	10.227	5.118	355.245
2021	725.900	38.016	43.010	806.926
2022 prognose	982.784	16.956	70.267	1.070.007
2023 prognose	749.758	0	120.267	870.025
2024 prognose	761.855	0	120.267	882.122
Dronten				
2019	756.622	47.400	46.509	850.531
2020	1.008.200	53.561	194.883	1.256.644

Bedragen in €	Thema 1: Intensiever en kleinschalig onderwijs	Thema 2: Verdere professionalisering van docenten	Thema 3: Passende en goede onderwijsfaciliteiten	Totaal
2021	748.700	133.704	254.972	1.137.376
2022 prognose	733.300	65.016	400.613	1.198.929
2023 prognose	1.367.744	0	456.909	1.824.653
2024 prognose	1.215.000	0	482.409	1.697.409
Wageningen				
2019	51.200	2.212	33.503	86.915
2020	148.902	58.276	64.451	271.629
2021	369.941	32.400	46.938	449.279
2022 prognose	282.345	12.960	73.260	368.565
2023 prognose	231.430	0	73.260	304.690
2024 prognose	22.680	0	73.260	95.940
Aeres Hogeschool				
2019	1.098.364	73.786	98.723	1.270.873
2020	1.557.002	122.063	264.452	1.943.517
2021	1.844.541	204.120	344.920	2.393.581
2022 prognose	2.226.430	94.932	544.140	2.637.500
2023 prognose	2.537.600	0	650.436	2.999.367
2024 prognose	2.858.640	0	675.936	2.675.471

Het aantal studenten groeit wederom in 2021. In het kwaliteitsplan ligt vast dat de hogeschool de kwaliteitsmiddelen besteedt aan het op orde houden van de basiskwaliteit van het onderwijs. De bestedingen onder thema 1 zijn daardoor veel groter dan de school aan kwaliteitsmiddelen ontvangt.

Tegelijkertijd blijkt dat door covid-19 de bestedingen voor professionalisering en praktijkfaciliteiten licht bij de plannen achterblijven. Hieronder is een verantwoording gegeven van de besteding van de middelen in 2019, 2020 en 2021.

4.7.5 Verantwoording thema 1: Intensiever en kleinschalig onderwijs

Dit thema sluit naadloos aan bij de speerpunten in het instellingsplan.

Aeres Hogeschool Almere	
Thema 1:	Intensiever en kleinschalig onderwijs
Doelstelling:	Op orde houden van de basiskwaliteit van het onderwijs.
Plannen:	Het omzetten van de bedragen in de middelenkaders voor onderwijsuitvoering en onderwijsinnovatie naar docenten.
Gerealiseerde besteding in 2019, 2020 en 2021, faculteit Almere	
Handhaven van de onderwijskwaliteit bij groei van het aantal studenten:	
<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van onderwijs aan extra groepen ten opzichte van t-2. <ul style="list-style-type: none"> - Voor het programmahoofd praktijkonderwijs kent de faculteit 50 extra uren toe, ter verbetering van de coördinatie van praktijkfaciliteiten en onderwijsuitvoering. • Generieke verhoging van normen voor toekenning van uren voor onderwijsuitvoering: <ul style="list-style-type: none"> - Het aantal docenturen van modules in de jaren 1 tot en met 3 stijgt van 310 naar 342 uren. - Het aantal docenturen voor minoren stijgt van 90 naar 120, waardoor meer lessen en begeleiding plaatsvinden. - Veel practica, vooral in het eerste jaar, biedt de faculteit aan aan halve groepen; datzelfde geldt voor trainingen. - De faculteit kent meer uren aan coaches toe, waardoor er meer ruimte ontstaat voor persoonlijke begeleiding van studenten en een betere voorbereiding van assessments. 	

Aeres Hogeschool Almere**Thema 1:** Intensiever en kleinschalig onderwijs**Prognose bestedingen 2022-2024, faculteit Almere**

- De faculteit Almere verwacht verdergaande groei. Er zijn middelen nodig voor het kleinschalig houden van het onderwijs.
- De faculteit Almere wil verdere verruiming van het aantal uren per module. Vanuit de NPO-middelen zijn al meer uren beschikbaar voor mentoraat en decanaat.

Aeres Hogeschool Dronten**Thema 1:** Intensiever en kleinschalig onderwijs**Doelstelling:** Op orde houden van de basiskwaliteit van het onderwijs.**Plannen:** Het omzetten van de bedragen in de middenkaders voor onderwijsuitvoering en onderwijsinnovatie naar docenturen.**Gerealiseerde besteding in 2019, 2020 en 2021, faculteit Dronten**

Handhaven van de onderwijskwaliteit bij groei van het aantal studenten:

- Uitvoering van onderwijs aan extra groepen ten opzichte van t-2.
- Generieke verhoging van normen voor toekenning van uren voor onderwijsuitvoering:
 - Het aantal docenturen van modules in jaar 1 tot en met 3 stijgt van 310 naar 342 uren.
 - Het aantal docenturen voor minoren stijgt van 90 naar 135.
 - Het aantal docenturen van modules in de deeltijdopleidingen in jaar 1 tot en met 3 stijgt van 90 naar 100 uren.
 - Het aantal docenturen voor schakelmodules stijgt van 30 naar 50.
 Deze uren zijn als volgt besteed:
 - De groepsgroottes bij de opleiding Dier- en veehouderij zijn door het grote aantal studenten in het eerste jaar groot. De maximale groepsgrootte is teruggebracht naar 25 studenten.
 - Er zijn meer uren beschikbaar voor mentoraat. Een eerstejaars groep van meer dan twintig studenten heeft twee mentoren, die een extra overlegvergoeding krijgen, en er zijn extra coachings- en trainingsuren bij modules en minoren.
 - Meer feedbackmomenten gericht op de persoonlijke begeleiding van assessments.
 - Meer uren voor presentatie- en sollicitatietrainingen. Hierdoor is er meer individuele aandacht, waardoor er meer ruimte is voor feedback op producten en voor individuele begeleiding van studenten.
 - Meer uren voor inhoudelijke begeleiding, bijvoorbeeld bij statistiek en logistiekvakken: extra theorielessen en werkcolleges (voor het maken van berekeningen), daarnaast extra oefentoetsen met feedback.
 - Meer uren voor begeleiding van studentbedrijven: meer uren voor vergaderingen met de studentbedrijven en meer uren voor het beoordelen van eindproducten.
 - Meer uren voor begeleiding van studenten bij hun afstuderen en proeven van bekwaamheid in het derde jaar.
 - Uitbreiding van het aantal practicumopstellingen in het Agri Innovation Centre voor meer practica in kleine groepjes. Bij de practica is zowel de docent als de onderwijsassistent aanwezig.
- Enkele specifieke aandachtspunten rond doorstroom- en schakelvakken in het eerste jaar en mentoraat:
 - Kleinere groepen voor het vak Engels in het eerste jaar. Op elke vier groepen Engels is een vijfde groep gecreëerd.
 - Voor wiskunde zet de faculteit een onderwijsassistent extra in voor persoonlijke begeleiding van de studenten. Dit gebeurt in de vorm van werkcolleges. Bij het uitwerken van opgaven zijn zowel de docent als de onderwijsassistent aanwezig voor ondersteuning. Daarnaast gebruikt de faculteit quizen en filmpjes, die de studenten helpen om de moeilijke onderwerpen beter te begrijpen.

Prognose besteding 2022-2024, faculteit Dronten

- De faculteit verwacht verdergaande groei. Er zijn middelen nodig voor het kleinschalig houden van het onderwijs.

Aeres Hogeschool Wageningen	
Thema 1:	Intensiever en kleinschalig onderwijs
Doelstelling:	Op orde houden van de basiskwaliteit van het onderwijs.
Plannen:	Het omzetten van de bedragen in de middenkaders voor onderwijsuitvoering en onderwijsinnovatie naar docenturen.
Gerealiseerde besteding in 2019, 2020 en 2021, faculteit Wageningen	
<ul style="list-style-type: none"> De faculteit Wageningen benut de kwaliteitsmiddelen om de flexibilisering van de lerarenopleidingen verder mogelijk te maken en te blijven voldoen aan de stelselvraag voor voldoende bekwame hybride leraren voor beroepsgerichte vakken in vmbo en mbo. Om te voldoen aan de vraag van de deeltijdstudent verwacht de faculteit een vergaande mate van flexibilisering om aan te sluiten bij de verschillende achtergronden van studenten (vooropleiding en ervaring). De faculteit Wageningen doet daar al twintig jaar ervaring mee op, maar de vraag neemt door de groei toe. In de praktijk betekent dit dat de faculteit deze studenten vaak in aparte, en daardoor kleinere, groepen en meer individueel begeleidt dan standaard in voltijdopleidingen. Het aantal studenten van de faculteit Wageningen groeit. In het kader van kleinschalig onderwijs houdt zij de student-docent-ratio gelijk. Extra werkbegeleiding voor de voltijd- en deeltijdopleidingen en intensivering van de werkplekcoördinatie in het kader van intensiever onderwijs. Extra uren ingezet op schakelvakken, werkplekleren en begeleiding van groepen binnen professionele ontwikkeling/slb. 	
Prognose besteding 2022-2024, faculteit Wageningen	
<ul style="list-style-type: none"> De faculteit zal nog tot 2023 groeien. Er zijn middelen nodig om het onderwijs kleinschalig te houden. De faculteit zet de middelen vanaf 2022 in om intensiever onderwijs mogelijk te maken. 	

4.7.6 Verantwoording thema 2: Verdere professionalisering docenten

Dit thema sluit naadloos aan bij de speerpunten in het instellingsplan.

Aeres Hogeschool				
Thema 2:	Verdere professionalisering van docenten			
Doelstelling:	Extra inzetten op professionalisering in ICT en onderwijs: implementatie van een nieuw Learning Management System (LMS), toepassing van ICT in het onderwijs			
Plannen:	Groepen docenten als sleutelfiguren extra professionaliseringsuren geven met als doel dat zij in hun teams (olievlekwerking) hun collega's verder professionaliseren..			
Gerealiseerde besteding schooljaar 2019-2020				
Professionaliseringsthema	Almere	Dronen	Wageningen	Doelstelling
Professionaliseren gebruik LMS (Canvas key-users)	0 uren	270 uren	320 uren	Implementatie van Canvas en het opleiden van gebruikers.
Onderwijs met ICT (diverse docenten)	806 uren	1.898 uren	948 uren	Verrijking van de digitale leer- en werkomgeving van student en docent. Door covid-19 digitaliseert het onderwijs versneld. Een deel van het opleidingsbudget is in 2020 besteed aan ICT- apparatuur voor digitalisering van lessen.
Samenwerken O365 (team ICT & Onderwijs)	0 uren	80 uren	40 uren	Scholingsaanbod formuleren. Bevorderen didactische ICT- bekwaamheid van docenten. Sinds maart 2020 verbreedt en intensiveert het gebruik van Office 365. Scholingsvragen veranderen en er is geleerd door training on the job.
Totaal	806 uren	2.448 uren	1.308 uren	

Gerealiseerde besteding schooljaar 2020-2021				
Professionaliseringsthema	Almere	Dronten	Wageningen	Doelstelling
Professionaliseren LMS (Canvas key-users)	0 uren	0 uren	0 uren	
Onderwijs met ICT (diverse docenten)	209 uren	803 uren	160 uren	Leren toepassen ICT in onderwijs, ontwikkelen digitale toetsen.
Samenwerken O365 (faculteitsteam ICT & Onderwijs)	0 uren	0 uren	0 uren	
Totaal	209 uren	803 uren	160 uren	

4.7.7 Verantwoording thema 3: Passende en goede onderwijsfaciliteiten

Dit thema sluit naadloos aan bij de speerpunten in het instellingsplan.

Aeres Hogeschool Almere	
Thema 3:	Passende en goede onderwijsfaciliteiten
Doelstellingen:	Het uitbreiden van de praktijkfaciliteiten op de wijze waarop Aeres Hogeschool dat al doet en ze gaat meer doen dan ze al doet.
Plannen:	In Almere betreft dit het aanvullen van practicummaterialen. Vanaf eind 2022 kan de faculteit de experimentele kassen van de Floriade, na afloop van de tentoonstelling, overnemen voor het praktijkleren.
Gerealiseerde besteding in 2019, 2020 en 2021, faculteit Almere	
<ul style="list-style-type: none"> In Almere groeit het aantal studenten. De bestedingen in Almere richten zich op uitbreiding van de daarvoor benodigde praktijkfaciliteiten en het bieden van meer praktijkonderwijs in goed geoutilleerde onderwijsfaciliteiten. In 2019 is het bedrag besteed aan de aanschaf van extra microscopen. Met het oog op meer laboratoriumruimten in de nieuwbouw schaft de faculteit nog een aantal microscopen aan. Ook schaft ze voor de ingebruikname van een foodlab extra inventaris aan. Het in gebruik nemen van het nieuwe schoolgebouw in 2021 leidt ook tot extra bestedingen om diverse laboratoria in te richten. Het gaat hier bijvoorbeeld om een videomuur in het Geo-lab en observatieapparatuur in het Foodlab. 	
Prognose besteding 2022-2024, faculteit Almere	
In 2022 neemt de faculteit Almere kassen over en wendt ze de kwaliteitsgelden aan om deze geschikt te maken voor praktijkonderwijs.	

Aeres Hogeschool Dronten	
Thema 3:	Passende en goede onderwijsfaciliteiten
Doelstellingen:	Het uitbreiden van de praktijkfaciliteiten op de wijze waarop Aeres Hogeschool dat al doet en ze gaat meer doen dan ze al doet.
Plannen:	De studenten en docenten van de faculteit Dronten maken steeds vaker gebruik van Aeres Farms (diverse landbouwbedrijven met verschillende bedrijfsvoeringconcepten), van het Agri Innovation Centre (faciliteiten voor smart farming, agrotechniek en engineering) en de goed geoutilleerde laboratoriumruimten. Daarnaast vraagt de ambitie om mee te bewegen met ontwikkelingen, zelfs daarin voorop te lopen, om meer ondersteuning, om een nog gevarieerdere bedrijfsvoering en om faciliteiten waarin de studenten kunnen experimenteren.

Aeres Hogeschool Dronten

Thema 3: Passende en goede onderwijsfaciliteiten

Gerealiseerde besteding in 2019, 2020 en 2021, faculteit Dronten

De faculteit Dronten beschikt over extra onderwijsfaciliteiten, waarmee ze aansluit op de wensen van het groeiend aantal studenten, van het bedrijfsleven (o.a. rond onderzoek) en van de overheid om bepaalde curricula te blijven bieden.

In 2019-2021 zijn de middelen onder andere besteed aan:

- Extra wandcontactdozen.
- Het volledig inrichten en de ingebruikname van het lokaal voor de zuivelverwerking (fase 1). Een uitbreiding van het gebruik voor andere opleidingen wordt voorbereid (fase 2).
- Het verder herinrichten van het CirKI Business Lab, zodat studenten meer kunnen participeren in onderzoeken naar circulariteit.
- Het aanbrengen van hightech meetapparatuur in een fieldlab. Hierbij doet het lab metingen naar bodemverdichting. De metingen gebruikt de faculteit als lesstof. Studenten participeren in de opzet van het fieldlab.
- Het aanstellen van een extra medewerker in het onderwijslaboratorium, waardoor de faculteit meer studenten beter kan begeleiden bij het doen van proeven. Daardoor ontstaat ook een betere basis om later in de studie kwalitatief goed onderzoek uit te voeren.
- Het gebruik nemen van een landbouwkavel. Op deze kavel kunnen studenten experimenteren met verschillende soorten gewassen en verschillende bewerkingsvormen. Een eigen medewerker zorgt ervoor dat machines en werktuigen steeds gereed staan op het moment dat ze in de lessen nodig zijn.
- Het gebruik van een dierlaboratorium, waarin twee kunstkoeien staan. Het gebruik ervan staat in het lesprogramma. Voor dit dierlab koopt de faculteit extra snijtafels en een wastafel aan.
- Het uitbreiden van de faciliteiten voor huisdierendata met hartslagmeters en stappentellers. Deze inventaris levert meetgegevens op over het gedrag van huisdieren.

Prognose besteding 2022-2024, faculteit Dronten

- Voor de komende jaren staat een verdere uitbouw van alle bovenstaande trajecten gepland. In fase 2 van het zuivelverwerkingsbedrijf kunnen meerdere opleidingen gebruikmaken van deze praktijkfaciliteit.
- De faculteit verbreedt in het CirKI Business Lab het aantal praktijk- en onderzoeksfaciliteiten.
- Bij huisdierendata zet de faculteit meer in op het delen van relevante huisdierendata met de sector. In plaats van een verbreding naar praktijkfaciliteiten met aquaria richt ze voor studenten een communicatielaboratorium in.
- De vorming van een klimaatbedrijf, waarbij de focus vooral ligt op toepassing van waterstof als energiebron in de agrarische sector.

Aeres Hogeschool Wageningen

Thema 3: Passende en goede onderwijsfaciliteiten

Doelstellingen: Het uitbreiden van de praktijkfaciliteiten op de wijze waarop Aeres Hogeschool dat al doet en ze gaat meer doen dan ze al doet.

Plannen: De faculteit Wageningen financiert praktijkweken voor diverse studierichtingen, die ze eerder vanuit de voormalige Impuls-gelden financierde, werkweken in het buitenland en praktijktrainingen op locatie. Daarnaast vraagt de uitbreiding van het aantal opleidingen om uitbreiding van de praktijkfaciliteiten.

Gerealiseerde besteding in 2019, 2020 en 2021, faculteit Wageningen

- De faculteit Wageningen beschikt jaarlijks over een additioneel budget van € 80.000 voor praktijkactiviteiten en praktijkfaciliteiten. Studenten bepalen waar de faculteit het geld aan besteedt. De faculteit betreft ze zo bij hun programma (studieverenigingen e.d.). Het doel van de bestedingen is:
 - Opdoen van specialistische verdiepende kennis als extra bovenop het curriculum.
 - Aanschaffen van ondersteunende middelen om te leren experimenteren.
 - Door covid-19 zijn de mogelijkheden beperkt en daardoor is € 64.500 van de € 80.000 uitgegeven.
 - Voorop staat dat de faculteit flexibel kan reageren op studentenvragen.
- In de bacheloropleidingen en Ad-opleidingen ondersteuner zijn de volgende bestedingen onderscheiden:
 1. Leren in de praktijk in gespecialiseerde omgevingen in binnen- en buitenland.
 2. Leren in gespecialiseerde omgevingen met studenten uit andere opleidingen of studieverenigingen.
 3. Leren experimenteren met specialistische apparatuur.De studenten en de opleidingen zijn aan zet: studieverenigingen en docenten doen voorstellen. In het plan Kwaliteitsafspraken zijn de procedures beschreven.
- Het doel van de kwaliteitsmiddelen bij de master is het vergeven van extra vouchers voor studenten voor de inhuur van specialisten ter ondersteuning van de groepsopdrachten.

Prognose besteding 2022-2024, faculteit Wageningen

Faculteit Wageningen zet het bestaande programma door.

4.8 Kwaliteitsmanagement

Het Handboek Kwaliteitsmanagement beschrijft de instrumentaria en kwaliteitsmanagementprocedures van Aeres Hogeschool. Zij werkt met de zogenaamde PDCA-cyclus. Deze cyclus van integrale kwaliteitszorg brengt stelselmatig in beeld in welke mate de hogeschool voldoet aan de gewenste kwaliteit. De resultaten van dat onderzoek kunnen leiden tot aanbevelingen voor kwaliteitshandhaving of -verbetering. De medewerkers van het kwaliteitsmanagementteam volgen de realisatie van de verbeteracties.

In het instellingsplan 2020-2024 geeft Aeres Hogeschool de volgende ambities voor de kwaliteit van het onderwijs:

- De afgestudeerden van Aeres Hogeschool zijn gewild bij bedrijfsleven, (onderwijs)instellingen en organisaties.
- Accreditaties van opleidingen en onderzoeksprogramma's verlopen soepel en hebben een voldoende resultaat.
- Studenten, alumni en medewerkers zijn bovengemiddeld tevreden blijkens: NSE, HBO Monitor, docenten- en onderwijsbeoordelingen, medewerkerstevredenheidsonderzoek, benchmarks.
- Aeres Hogeschool heeft meer dan voldoende onderzoeks- en onderwijsopdrachten van onze externe stakeholders: er is een goed gevulde orderportefeuille met onderzoeks-, onderwijs- en consultancyopdrachten, 15 tot 20% van onze jaaromzet aan eerste geldstroom. Opleidingen zijn hierdoor praktijkgericht: studenten, docenten en externe partners voeren samen onderzoek uit aan de hand van opdrachten van bedrijven, instellingen en overheden. Docenten en lectoren zijn op de hoogte van actuele vraagstukken en de nieuwste ontwikkelingen.
- Aeres Hogeschool organiseert Leven Lang Ontwikkelen-activiteiten: onderwijsactiviteiten en evenementen en publicaties waarin ze ontwikkelde en toepasbaar gemaakte kennis deelt (valorisatie).
- Het goede doen en dat goed doen uit zich ook in de groei van het aantal studenten, de groei van het aantal onderzoeks-, onderwijs- en consultancyopdrachten en de jaaromzet, en de groei van het aantal valorisatieactiviteiten.

4.8.1 Resultaten 2021

Op het gebied van kwaliteitsmanagement spelen in 2021 de volgende zaken.

Onderwijskwaliteit en covid-19

De covid-19-pandemie vraagt ook in 2021 veel flexibiliteit en inzet van studenten en medewerkers. Aeres Hogeschool zet in op zoveel mogelijk fysiek onderwijs. Ze monitort de effecten van covid-19 en verwante maatregelen met reguliere en additionele kwaliteitsinstrumenten.

Monitoring en evaluaties

Jaarlijks vinden de volgende activiteiten plaats om de kwaliteit van het onderwijs te monitoren en te verbeteren.

Jaarlijkse evaluatie onder studenten van de diverse voltijd- en deeltijdopleidingen:

- Nationale Studenten Enquête, zie § 4.11.2.
- Jaarlijkse evaluatie onder afgestudeerden van de diverse voltijd- en deeltijdopleidingen (HBO-Monitor).
- Gesprekken met studenten over de evaluaties en mogelijke verbeterpunten.
- Gesprekken met teamleiders en directie over de evaluaties en mogelijke verbeterpunten.
- Incidentele evaluaties of specifieke onderzoeken.
- Monitoring en bewaking van de aanpak van de verbeterpunten alsmede het coachen van hierbij betrokken medewerkers.

Het kwaliteitsmanagementteam heeft verschillende instrumenten voor de planning- en-control-cyclus.

Instrumenten zijn:

- Trimesterrapportages en een jaarrapportage over kwaliteitsmanagementzaken.
- Een actiepuntenbestand voor het management. Dit bestand vermeldt alle actiepunten van alle evaluatievormen, de taken, verantwoordelijken en de stand van zaken. De kwaliteitsmedewerkers bespreken de actiepunten met de verantwoordelijken en zij monitoren of actiepunten zijn afgerond.
- Een dashboard met alle kwantitatieve evaluatiegegevens door de jaren heen, zoals indicatoren van de prestatieafspraken, resultaten van de Nationale Studenten Enquête (NSE) en de HBO-Monitor, module-evaluaties, overige evaluaties, verzuimgegevens, aantallen publicaties, enzovoort. Het dashboard is voor al het personeel toegankelijk en vormt een bijlage van de trimesterrapportages van het kwaliteitsmanagementteam.
- Medewerkerstevredenheidsonderzoek, zie § 12.5.2.

Accreditaties en validaties

Almere

- Accreditatie van de bacheloropleiding Toegepaste biologie succesvol afgerond.
- Accreditatie van de master Food Systems Innovation succesvol afgerond. De master start per september 2021.

Dronen

- Accreditatie van de Ad en bachelor Dier- en veehouderij succesvol afgerond.

Wageningen

- Accreditatie van de master Leren en Innoveren met succes afgerond.

Tussentijdse audits en reviews

Almere

In Almere vinden in 2021 geen tussenevaluaties plaats.

Dronten

Tussenevaluatie voor onderstaande opleidingen in 2021:

- Ad Bedrijfskunde & agribusiness.
- Bachelor Bedrijfskunde & agribusiness.
- Master Agribusiness Development.

Wageningen

Onder de paraplu van het programma 10voorleeraar vindt voor de beroepsgerichte leraren de zogeheten HKB (horizontale kwaliteitsborging) plaats. Deze bestaat uit systematische peerreviews van vergelijkbare opleidingen. De peerreviews vinden plaats op basis van een meerjarenplan en een jaaragenda. De volgende opleidingen zijn betrokken bij de HKB:

- Docent en kennismanager Groene Sector (34899);
- Docent en kennismanager Dienstverlening en Producten (39301);
- Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs (tweede graad) Consumptieve Techniek I en II (35423).

De faculteit Wageningen vraagt bij de NVAO uitstel aan voor het indienen van de toets na drie jaar betreffende de opleiding docent en kennismanager Dienstverlening en Producten (39301). Het voornemen is om deze toets in juni of juli 2022 in te dienen.

Informatie over plannen voor nieuwe opleidingen en de bijbehorende accreditaties staat in § 4.13. Overige resultaten onderwijsontwikkeling en plannen.

4.9 Internationale activiteiten

Internationalisering is een Aeres-brede strategische keuze (§ 1.7) en een kernthema van Aeres Hogeschool: afgestudeerden van alle opleidingen hebben een internationale oriëntatie en professionals in het groene domein moeten hun beroep in een internationale en interculturele context kunnen uitoefenen. Uitgangspunt is dat alle majors (opleidingsvarianten) in Dronten en Almere een stevige internationale component hebben, waaronder een verplichte buitenlandstage.

Ontwikkeling en organisatie internationale activiteiten

Aeres Hogeschool is consistent in haar internationale beleid. De faculteiten Almere en Dronten hebben een vergelijkbare agenda voor internationalisering van onderwijs met Engelstalige specialisaties van majors. Daarnaast stuurt de hogeschool op werving van internationale projecten onder leiding van het programmahoofd internationaal. Dit zijn bijvoorbeeld projecten gericht op capaciteitsopbouw in het groene onderwijs in Afrika of Azië, gefinancierd door Nuffic. Het kunnen ook projecten zijn waarin Aeres samenwerkt met het Nederlands bedrijfsleven en lokaal train-the-trainer-trajecten aanbiedt. De RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) financiert dit soort trajecten.

Aeres Hogeschool Wageningen kiest voor accenten die bij haar specifieke profiel passen. Medewerkers van de faculteit Wageningen zijn actief in verscheidene internationale projecten op het gebied van ontwikkeling en educatie.

Op grond van wijzigingen in de Nuffic-regelgeving brengt Aeres de OKP-scholarships (Orange Knowledge Programme) van Nuffic voor Aeres Tech en Aeres Training Centre International onder bij Aeres Hogeschool.

Aan Aeres zijn 34 OKP-scholarships (32 in 2020 en 36 in 2019) toegekend voor een totale waarde van € 516.931 (€ 796.317 in 2020 en € 764.800 in 2019). In 2021 is € 247.534 (€ 481.368 in 2020 en € 546.000 in 2019) als opbrengst verantwoord.

Resultaten 2021

Internationale projecten

Aeres Hogeschool is actief in trainingsprogramma's, capaciteitsopbouwprogramma's en een aantal Europese Erasmus+-programma's (in totaal 49 in 2021 en 60 in 2020). Hier zitten dubbelingen bij, omdat een deel van de projecten uit 2020 doorloopt in 2021:

- Aeres Hogeschool heeft een aanbod trainingsprogramma's in Nederland voor internationale doelgroepen. Ze zet daar, waar mogelijk, de melkveebedrijven en het zuivellokaal van Aeres Farms bij in. In 2021 geeft Aeres Dronten aan twintig OKP-deelnemers een online praktijkcursus over melkveehouderij en ondernemerschap. Daarnaast geeft Aeres ook een online praktijkcursus over melkverwerking en ondernemerschap aan acht OKP-deelnemers. Tien studenten van een partnerinstelling uit Frankrijk volgen online een module over climate smart agriculture.
- In het buitenland verzorgt Aeres Hogeschool diverse zogenaamde tailormade trainingen op het gebied van veehouderij, landbouw en nieuwe eitwitbronnen (insecten). De trainingen vinden plaats in onder andere Kenia, Tanzania, Egypte, Ethiopië en Tunesië.
- Op het gebied van capaciteitsopbouw in agrarisch onderwijs is de hogeschool als penvoerder actief in Myanmar, Vietnam, Kenia, Benin, Indonesië, Egypte, Tanzania en Ghana. Het betreft OKP-projecten, met Nuffic als donor. Vanwege covid-19 vinden de activiteiten online plaats voor zover het inzet van Aeres-medewerkers betreft. In deze landen werken bedrijven en instituten samen met Aeres en kunnen een aantal activiteiten wel ter plekke plaatsvinden.
- Vanwege de coup in Myanmar op 1 februari 2020 zijn alle projectactiviteiten in samenwerking met Myanmarese ministeries op 'on hold' gezet. In nauwe samenspraak met de Nederlandse ambassade in Yangon, Myanmar, en met de donor Nuffic zijn private instellingen geselecteerd, waarmee de hogeschool nu samenwerkt om de geformuleerde resultaten te realiseren.
- Voor de genoemde OKP-projecten vraagt de hogeschool een budgetneutrale verlenging aan tot maart 2023. Deze aanvragen zijn toegekend.
- Samen met het bedrijfsleven voert de hogeschool projecten uit in Tanzania, Nigeria en Kosovo.

- Binnen Europa werkt de hogeschool samen met groene lerarenopleidingen binnen het netwerk ENTER, binnen het netwerk EUROPEA voor het groene beroepsonderwijs en binnen EAPRIL, European Association for Practitioner Research on Improving Learning. EAPRIL richt zich op praktijkonderzoek naar leren, een leven lang leren en organisatieleren.
- Met financiering van Erasmus ondersteunt de hogeschool de mobiliteit van docenten en studenten in Europa.
- In het kader van Erasmus+ KA2 voert Aeres een aantal samenwerkingsprojecten uit met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, gericht op onderwijsleerprocessen:
 - ERASDG gericht op de implementatie van SDG's in de deelnemende secundaire beroepsopleidingen.
 - Erasmus BIP (Blended Intensive Program), met twee ho-instellingen (lerarenopleidingen) voor het gedurende drie jaar organiseren van een summerschool. De studielast van de deelnemers bedraagt 4 EC (voorbereiding, summerschool, afronding).

Netwerken

De hogeschool is samen met andere Aeres-onderdelen actief betrokken bij Groenpact (opvolger Borderless Network). Een onderdeel daarvan is het gezamenlijk optrekken van groene kennisinstellingen voor het verwerven en uitvoeren van grote internationale projecten. Daarnaast is er een stevig netwerk van bedrijfsleven, overheid en adviesorganisaties dat Aeres graag benadert voor internationale projecten en trainingen. Op onderwijsgebied is Aeres Hogeschool vertegenwoordigd in het netwerk Hogescholen Internationale Betrekkingen (HIB) en in het Platform for International Education (PIE).

Aeres Hogeschool Wageningen is actief in drie internationale netwerken:

- ENTER: netwerk van groene lerarenopleidingen.
- EUROPEA: netwerk van groene scholen voor beroepsonderwijs.
- EAPRIL: de European Association for Practitioner Research on Improving Learning bevordert praktijkgericht onderzoek naar leerkwesties in de context van initieel, formeel, levenslang en organisatorisch leren.

Onderwijs

Aeres Hogeschool verzorgt voltijd- en deeltijd-hbo-opleidingen voor beroepen in de groene sector, in het beroepsonderwijs en daarbuiten. Het betreft de volgende opleidingsniveaus: associate degree (Ad), bachelor, master en post-hbo. De werkterreinen zijn agrifood, natuur en leefomgeving en educatie beroepsonderwijs en bedrijfsleven (zie voor totaaloverzicht opleidingen bijlage 8, AH1).

Voor alle erkende opleidingen (CROHO) van Aeres Hogeschool geldt dat ze door de NVAO geaccrediteerd zijn. Ze zijn ontwikkeld op basis van wat de verschillende werkvelden vragen van onze afgestudeerden, gecombineerd met de Dublin-descriptoren en de algemene eisen die de overheid aan het hbo stelt.

4.10 Onderwijsvisie, -beleid en de organisatie van onderwijs

Instellingsplan

In 2020 heeft de hogeschool haar instellingsplan voor de periode 2020-2024 opgesteld. In dit plan heeft de aansluiting van het onderwijs, het onderzoek en de bedrijfsvoering op gekozen Sustainable Development Goals een prominente plek.

Onderwijsvisie

De visie waar vanuit de hogeschool het onderwijs en onderzoek vormgeeft, staat in het instellingsplan. Voor 2020-2024 zijn de volgende speerpunten geformuleerd:

- Professioneel ontwikkelen in interactie met anderen en in een kleinschalige omgeving.
- Grenzen verleggen, dat verruimt de blik en stimuleert perspectiefwisseling.
- Innovatief ondernemen: ruimte bieden, kansen benutten en waarde toevoegen.
- Contextueel leren is leren, onderzoeken en werken in de context van werkveld en praktijk.
- Duurzaam handelen, wat betekent toekomstgericht werken en handelen met duurzaamheidsperspectief.
- Praktijkgericht onderzoek draagt bij aan toekomstgericht onderwijs en innovaties in het werkveld.

Organisatie van onderwijs

Aeres Hogeschool werkt op de drie locaties met onderwijs-/opleidingsteams: drie in Almere, acht in Dronten en vier in Wageningen. De onderwijsteams sturen bachelor-, associate-degree- en/of masteropleidingen inhoudelijk en onderwijsorganisatorisch aan.

De curricula van de opleidingen zijn uitgewerkt in onderwijsprogramma's bestaande uit onderwijseenheden. De omvang van deze eenheden is uitgedrukt in studiepunten (ECTS). Bij de faculteiten Almere en Dronten heten de eenheden modules, bij de faculteit Wageningen heten ze, in de Ad- en bacheloropleidingen, beroepssituaties (BS'en) en in de masteropleiding thema's. De minoren zijn te vinden via de eigen websites en via www.kiesopmaat.nl. Studenten kunnen minoren elders volgen, mits de student goedkeuring heeft van de examencommissie van zowel de zendende als de ontvangende hogeschool. Niet-ingeschreven belangstellenden kunnen losse onderwijseenheden volgen en krijgen daar een certificaat voor. Dit certificaat heeft echter geen juridische waarde.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Aeres Hogeschool hanteert de gangbare normen voor toelating van studenten. Voor voltijdbacheloropleidingen is de instroom in een vierjarige opleiding het uitgangspunt, voor deeltijddopleidingen is de combinatie werkervaring en opleiding het uitgangspunt voor het bepalen van de opleidingsroute en de duur. De hogeschool werkt in overleg met aoc's, en in het bijzonder met Aeres MBO, aan doorstroomprogramma's die het studiesucces in het hbo vergroten. Het voorkomen van overlap in onderwijsinhoud en het verkorten van het hbo-programma vormen geen doel op zich. De examencommissie neemt per individuele student besluiten over vrijstelling van onderdelen van de examenprogramma's.

Aeres Hogeschool wil aspirant-studenten zo goed mogelijk begeleiden in hun keuzeproces. De drie faculteiten werken met een procedure Aanmelden voor 1 mei, gevolgd door een studiekeuzecheck. Als de digitale studiekeuzecheck daartoe aanleiding geeft, heeft een deel van de studenten bij de faculteiten Almere en Dronten een studiekeuzegesprek. Bij de faculteit Wageningen krijgen alle aangemelde studenten een studiekeuzegesprek.

Alle studenten ontvangen een studieadvies. Als er sprake is van uitzonderlijke situaties stelt de hogeschool, na overleg met de aspirant-student, een advies op dat beschrijft op welke basis de hogeschool hem of haar kan toelaten. De hogeschool legt het advies voor aan de examencommissie, die vervolgens beslist over toelating. Voor specifieke groepen studenten zijn aansluitende intakeprocedures ontwikkeld. Dat geldt onder meer voor Ad-studenten en internationale studenten. In alle gevallen geldt dat de instroomcoördinator of de toelatingscommissie adviseert en de examencommissie besluit. Zij draagt de verantwoordelijkheid voor het toelaten van studenten.

Uitgangspunt van Aeres Hogeschool is dat alle aspirant-studenten die aan de wettelijke eisen voldoen, kunnen instromen. Dat geldt dus ook voor studenten met een fysieke of mentale beperking. Waar nodig biedt de hogeschool maatwerk en wordt op basis van een persoonlijke kennismaking bezien of de beperking van de student het succesvol doorlopen van het beoogde onderwijsprogramma zodanig hindert dat de kans op studiesucces afwezig is. In dat geval volgt het advies om een andere keuze te maken.

Promoveerbeleid

Door verdere professionalisering van het personeel bevordert de hogeschool de onderzoekende cultuur. Zo neemt de afgelopen jaren het aantal gepromoveerden bij de hogeschool toe. Ook wordt het aandeel medewerkers met een masteropleiding groter en daarmee het aantal medewerkers dat het onderzoek van studenten kan begeleiden.

De hogeschool neemt gepromoveerde docenten aan, een aantal eigen docenten promoveert en alle lectoren zijn gepromoveerd. Ze streeft naar meer dan 75% master- of hoger opgeleiden in het docentenbestand, inclusief PhD's. Aanvullend streeft de hogeschool naar gemiddeld minimaal één gepromoveerde docent per team, maar aangezien de meeste docenten bij meer opleidingen lesgeven, streeft ze naar minimaal 10% gepromoveerde docenten (exclusief lectoren) per faculteit. Om te stimuleren dat eigen docenten promoveren, honoreert de hogeschool jaarlijks per faculteit één aanvraag om een collega te faciliteren om gedurende één jaar één dag in de week een promotievoorstel uit te werken en de financiering voor een deeltijdpromotietraject rond te krijgen. Ze stimuleert gepromoveerden een postdoc-beurs aan te vragen. De ambitie is om voortdurend minimaal één postdoc werkzaam te hebben.

4.11 (Onderwijs)resultaten

De in het volgende gedeelte gegeven kengetallen zijn ontleend aan het SIS Osiris (zie ook bijlage 8). Informatie over het kwaliteitsmanagement en de accreditaties van het onderwijs staan in § 4.8.

4.11.1 Studieresultaten

Bij de afgestudeerde voltijdstudenten van de 3- tot 4-jarige bacheloropleidingen is de gemiddelde studieduur in 2021 in Almere 4,65 jaar (4,42 jaar in 2020 en 4,29 jaar in 2019), in Dronten 5,20 jaar (4,40 jaar in 2020 en 4,30 jaar in 2019) en in Wageningen 5,27 jaar (4,75 jaar in 2020 en 4,66 jaar in 2019). Bij de deeltijdstudenten van de 3- tot 4-jarige bacheloropleidingen is de gemiddelde studieduur in Dronten 4,54 jaar (3,41 jaar in 2020 en 3,82 jaar in 2019) en in Wageningen 4,27 jaar (3,67 jaar in 2020 en 3,85 jaar in 2019). Almere heeft geen deeltijdstudenten. De gemiddelde studieduur neemt bij zowel voltijdstudenten als deeltijdstudenten toe.

In 2021 is de gemiddelde studieduur van de studiestakers in de voltijdopleidingen 1,13 jaar (1,47 jaar in 2020 en 1,24 jaar in 2019) en in de deeltijdopleidingen 1,06 jaar (1,75 jaar in 2020 en 1,70 jaar in 2019).

Allerlei maatregelen moeten ervoor zorgen dat de uitval afneemt of eerder plaatsvindt.

4.11.2 Studenttevredenheid: externe onderzoeken

Nederlandse Studenten Enquête (NSE)

Aeres Hogeschool wil dat de scores voor studenttevredenheid in de Nederlandse Studenten Enquête (NSE) en de Keuzegids hbo nog meer verbeteren. Het streefcijfer voor de NSE-score voor de studie in het algemeen is een 3,8. In 2021 is de gemiddelde algemene score een 3,91 en is daarmee vergelijkbaar met voorgaande jaren (2018: 3,86 en 2017: 3,91). In 2021 is er weer een NSE uitgevoerd. De resultaten zoals gegeven in de Keuzegids hbo staan in de tabellen op de volgende pagina.

Scores in Keuzegids hbo	2020	2021	2022
Bedrijfskunde & agribusiness (Almere)	72	70	77
Geo, media & design (Almere)	62	60	69
Toegepaste biologie (Almere)	62	59	74
Bedrijfskunde & agribusiness (Dronten)	60	63	74
Dier- en veehouderij (Dronten)	66	65	77
Tuinbouw en akkerbouw (Dronten)	78	75	80
Consumptieve techniek (Wageningen)	64	66	nb
Educatie & kennismanagement (Wageningen)	46	46	57
Gemiddeld	64	63	73

Sinds 2022 is er een nieuw format in gebruik voor de Keuzegids masters. Daarom is vergelijken met voorgaande jaren lastig. De scoring is nu op basis van een vijfpuntsschaal (--, -, o, +, ++).

Masteropleiding	Inhoud	Docenten	Toetsing	Vorbereiding loopbaan	Sfeer
	2021	2021	2021	2021	2021
Agribusiness Development (Dronten)	-	o	-	o	-
Leren en Innoveren (Wageningen)	++	+	++	++	++

HBO-Monitor

De HBO-Monitor is een tevredenheidsenquête onder alumni die twee tot drie jaar eerder zijn afgestudeerd. De resultaten van het verslagjaar komen vaak pas beschikbaar in het jaar erna. Onderstaande tabel geeft de resultaten van de afgelopen drie jaren weer. De faculteit Dronten scoort hoger dan het hao-gemiddelde, dat weer hoger is dan het hbo-gemiddelde. De faculteit Wageningen is uniek in het hao en daarom niet met andere opleidingen van het hao te vergelijken.

Voor de faculteit Almere betreft het resultaat slechts een gering aantal respondenten van de opleiding Toegepaste biologie, waardoor er jaarlijks sterke fluctuaties optreden.

Voor de voorbereiding (57%) en de aansluiting (59%) op de beroepsloopbaan scoort de faculteit Almere lager dan het hao. De alumni van de opleidingen van de faculteit Dronten zijn in toenemende mate tevreden over de opleiding (75%). Ook de aansluiting op de arbeidsmarkt beoordelen ze als goed (72%). De tevredenheid van de alumni van de faculteit Wageningen over de opleiding (54%) daalt ten opzichte van vorig jaar, maar is groter dan in de jaren daarvoor. Voor de tevredenheid over de voorbereiding op de arbeidsmarkt (66%) is het patroon vergelijkbaar. De aansluiting op de arbeidsmarkt (82%) neemt toe.

Aeres Hogeschool		(Zeer) tevreden over studie	Opleiding opnieuw kiezen aan dezelfde hogeschool	Opleiding aanraden aan familie/vrienden
Almere	2018	91	45	60
	2019	82	50	67
	2020	68	55	68
Dronten	2018	78	64	84
	2019	84	68	84
	2020	82	86	88
Wageningen	2018	53	51	66
	2019	67	60	79
	2020	62	75	69
Hao	2018	73	62	83
	2019	87	64	73
	2020	73	77	80

Aeres Hogeschool		(Zeer) tevreden over studie	Opleiding opnieuw kiezen aan dezelfde hogeschool	Opleiding aanraden aan familie/vrienden
Hbo	2018	65	49	78
	2019	68	49	78
	2020	67	71	70

4.11.3 Studenttevredenheid: eigen evaluaties onderwijsseenheden

In 2021 evalueert Aeres Hogeschool alle onderwijsseenheden (modules, minoren, beroepssituaties of thema's) conform het

Handboek Kwaliteitsmanagement en verwerkt de resultaten.

Aeres Hogeschool Almere

In onderstaande tabel zijn de resultaten van 2021 van Almere vergeleken met de resultaten van 2019 en 2020. Het betreft de evaluaties van modules en minoren van de voltijd-bachelor- en -Ad-opleidingen.

De score van Toegepaste biologie daalt iets, bij Geo, media & design is sprake van een verbetering. Na jaren van sterke groei treedt er nu enige stabilisatie in het team op. Dat lijkt ten goede te komen aan de onderwijskwaliteit.

Opleidingen Almere	Toegepaste biologie en Geo, media & design			Minoren jaar 4		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Aantal geëvalueerde modules	31	35	39	4	6	4
Gemiddelde score per module	6,6	6,9	6,7	6,7	6,9	7,3
Modules met verbeterplannen (score < 6,0)	5	2	6	1	0	0
Percentage modules met verbeterplannen	16%	6%	15%	25%	0%	0%

Aeres Hogeschool Dronten

In onderstaande tabel zijn de resultaten van 2021 van Dronten vergeleken met de resultaten van 2019 en 2020. Het betreft de evaluaties van modules en minoren van de voltijd-bachelor- en -Ad-opleidingen.

De waardering voor de modules en de gemiddelde score vertonen een (licht) stijgende trend. Het aantal modules met verbeteringen daalt of blijft gelijk.

Opleidingen Dronten	Dier- en veehouderij en Tuinbouw en akkerbouw			Bedrijfskunde & agribusiness			Minoren jaar 4		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Aantal geëvalueerde modules	40	46	57	30	34	29	31	34	35
Gemiddelde score per module	6,54	6,5	6,7	6,33	6,6	6,8	6,82	6,6	7,3
Modules met verbeterplannen (score < 6,0)	7	11	9	6	5	5	5	9	1
Percentage modules met verbeterplannen	18%	24%	16%	20%	15%	17%	16%	26%	3%

Aeres Hogeschool Wageningen

Studenten evalueren alle Ad-, bachelor- en master-onderwijsseenheden. De resultaten bespreekt de faculteit met studenten en binnen de teams (beroepssituatieteams

bij Ad- en bacheloropleidingen en het masterteam bij de masteropleidingen).

Bachelor- en Ad-opleidingen Educatie & kennismanagement Groene Sector (GS), Dienstverlening en Producten (DP) en Consumptieve Techniek (CT)

De faculteit evalueert alle onderwijsseenheden, beroepssituaties geheten, tweemaal per jaar. De evaluaties vinden met ingang van het studiejaar 2020-2021 plaats aan het eind van het semester in plaats van halverwege het semester.

De evaluatie vindt plaats op niveau van de lesgroepen, waardoor de docenten de resultaten per omgaande kunnen bespreken met de studenten. Gezien de omvang van de groepen en het aantal respondenten kan de faculteit voor sommige beroepssituaties, op basis van de cijfers, geen conclusies trekken.

Gemiddeld resultaten BS-evaluaties per bacheloropleiding, inclusief Ad, uitgedrukt als rapportcijfer

Bachelor GS, CT en DP (rapportcijfers)									
Gemiddelde tevredenheid	1e semester			2e semester			gehele jaar		
	GS	CT	DP	GS	CT	DP	GS	CT	DP
2018-2019	6,5	7,1	n.v.t.	6,5	6,4	n.v.t.	6,5	6,8	n.v.t.
2019-2020	6,5	6,9	6,9	7,0	6,9	7,0	6,7	6,9	6,9
2020-2021	7,0	7,1	7,2	6,4	7,1	7,3	6,7	6,8	7,2

Vergelijking voltijd met deeltijd

De tevredenheid neemt bij beide varianten toe.

Gemiddelde tevredenheid op jaarbasis naar variant	Totaal	Voltijd	Deeltijd
2018 - 2019	6,6	6,3	6,8
2019 - 2020	6,8	6,7	6,8
2020 - 2021	6,9	6,8	7,1

Masteropleiding Leren en Innoveren

De faculteit evalueert alle onderwijsseenheden en het leerproces driemaal per jaar. De opleiding wordt in deeltijd

aangeboden. De studenten zijn uitermate tevreden over deze topopleiding. Als rapportcijfer kennen de studenten de opleiding gemiddeld een 8,0 toe.

Gemiddelde tevredenheid op jaarbasis naar variant (rapportcijfers)	Periodes			Hele jaar
	1	2	3	
2018-2019	8,1	8,1	8,0	8,1
2019-2020	7,8	8,1	7,5	7,9
2020-2021	8,1	8,8	7,7	8,0
2021-2022	7,9			

4.12 Onderwijsontwikkeling: Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Het NPO-akkoord heeft als hoofddoelstelling het voorkomen of inhalen van studievertraging bij studenten die ontstaan door de covid-19-maatregelen. Deze vertraging kan betrekking hebben op de kwalificerende kant van het onderwijs, maar ook op het gebied van socialisatie en persoonsvorming.

Het NPO valt voor een deel binnen de reguliere financiering en voor een deel kunnen scholen subsidies aanvragen bij de door hen gekozen maatregelen.

Deze paragraaf bevat financiële informatie op de onderdelen over de zogenaamde corona-enveloppemiddelen. Meer financiële informatie staat in § 2.3.4, alinea Verantwoording

NPO-gelden, en de toelichting per onderdeel bij de resultaten en uiteraard in de jaarrekening.

Aeres Hogeschool mag de NPO-middelen besteden aan de volgende deelthema's:

- soepele in- en doorstroom (mbo, hbo en wo);
- welzijn studenten en sociale binding met de opleiding (hbo en wo);
- ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages (hbo);

- beperken van studievertraging en uitval in lerarenopleidingen als gevolg van stagetekorten (hbo en wo).

4.12.1 NPO binnen reguliere financiering

Aeres Hogeschool formuleert op hoofdlijnen welke activiteiten zij nodig acht om achterstanden ongedaan te maken. In de nadere uitwerking blijkt vooral behoefte aan het leggen van contact tussen school en student en vanuit die situatie werken aan motivatie en een goede mentale conditie. Daarbij gaat het niet alleen meer om studenten met een studieachterstand; het gaat om de gehele populatie, die weer met elkaar en de school in contact moeten komen.

Groot knelpunt is het invullen van vacatures die uit deze werkzaamheden voortvloeien. De arbeidsmarkt is overspannen en daardoor kan de hogeschool de plannen maar deels uitvoeren. In onderstaande tabel staat de geplande bedragen per thema en wat feitelijk besteed is. De niet bestede middelen schuiven door naar 2022 en zo nodig 2023. De verwachting is dat de omvang van de doorgeschoven middelen (€ 1.111.000) voldoende is om de extra inzet voor de doorgeschoven activiteiten te financieren. Dit is inclusief halvering collegegeld 2021-2022. Het ministerie van OCW kent de hogeschool in 2021 een extra bedrag voor 2022 toe van bijna € 609.000 in verband met het toepassen van een onjuiste grondslag bij het budget voor lerarenopleidingen.

Toegekende bedragen	Plannen 2021	Realisatie 2021	Plannen 2022	Extra 2022	Doorschuiven naar 2022 e.v.
Begeleiding lerarenopleidingen	63.872	3.780	63.872	609.000	
Begeleiding studenten	345.994	28.394	259.495		
Stage-offensief	78.635	0	47.181		
Inhaal- en ondersteuningsonderwijs	275.222	78.743	550.444		
Extra hulp in de klas (subsidie)	0	0	141.543		
Thema buiten de lijst (coördinatie)	0	26.875			
Totaal covid-19-enveloppen/subsidie	763.723	137.792	1.062.535		
Doorschuiven van 2021 naar 2022 e.v.					626.000
Halvering collegegeld 2021-2022	1.171.660	686.201	2.484.863		485.000
Verhoogde instroom	2.199.029		2.199.029		
Totaal NPO-akkoord	4.134.412	686.201	5.746.427		1.111.000

Medezeggenschap

Als gevolg van covid-19 lopen studenten studievertraging of andere achterstanden op. Voor de studie jaren 2021-2022 en 2022-2023 stelt het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) middelen beschikbaar om die achterstanden in te lopen. Aeres Hogeschool stelt een plan op voor hoe zij deze middelen het beste kan inzetten. In 2021 bespreekt de OR dit plan met de instellingsdirectie en CSR tijdens de gemeenschappelijke vergadering. Het initiële plan van de directie richt zich voornamelijk op het wegwerken van studieachterstanden. Een belangrijk punt dat de OR en CSR toevoegen, is inzet op de mentale gezondheid van studenten.

Dit is een element uit het totale OR-verslag, zie § 12.14.2.

4.12.2 Gekozen thema's, maatregelen en resultaten

Vanaf 2020 is de impact van het covid-19-virus op het onderwijsproces groot. Aeres Hogeschool steekt veel tijd en energie in het zo goed mogelijk laten doorlopen van het onderwijs. Ze zet veel lessen om naar een digitale variant

en ontwikkelt ze daarna verder om de studenten betrokken te houden. Praktijklessen gaan in veel kleinere groepen zoveel mogelijk door. Al deze activiteiten kunnen echter niet voorkomen dat de binding tussen de hogeschool en de student minder intensief wordt. Het blijkt in sommige gevallen een drempel om met volle aandacht het onderwijs weer te volgen. Dit vormt de belangrijkste achtergrond van de benoemde acties in het NPO-plan.

De uitvoering van de onderstaande plannen ligt met name bij het onderwijzend personeel. Op de arbeidsmarkt is echter sprake van een beperkt aanbod. Aeres Hogeschool kan haar plannen daardoor maar beperkt uitvoeren en een deel van de middelen blijft in 2021 onbenut. Deze middelen neemt de hogeschool mee naar 2022 en zo nodig naar 2023.

De gekozen thema's zijn:

1. Begeleiding lerarenopleidingen (faculteit Wageningen);
2. Begeleiding studenten (alle faculteiten);
3. Stage-offensief (alle faculteiten);
4. Inhaal- en ondersteuningsonderwijs (alle faculteiten);
5. Extra hulp in de klas (alle faculteiten).

Aeres Hogeschool Wageningen

Thema 1: Begeleiding lerarenopleidingen

Om het lerarentekort door covid-19 niet verder op te laten lopen en te kunnen voorzien in de behoeften van de arbeidsmarkt, krijgen lerarenopleidingen extra middelen. Hiermee kunnen zij uitval en studievertraging voorkomen en ondervangen.

Maatregelen	Begeleiden van groepen met achterstanden. De specifieke behoeften van de achterstandsgroepen in kaart brengen en hierop acties benoemen. Extra ondersteuning van afstudeerders van alle opleidingen (Ad, bachelor en master) Ondersteuning om de motivatie van studenten weer op te krikken. De slb-ers gaan studenten vragen naar het welzijn.	
Realisatie in 2021	Extra begeleiding	€ 1.080
	Extra onderwijs in de opleiding	<u>2.700</u>
	Totaal acties/activiteiten	€ 3.780

Voortgang tot 1-1-2022

De faculteit Wageningen zet in 2021 een enquête uit die in kaart brengt voor welke beroepssituaties van de lerarenopleiding achterstanden zijn ontstaan. Studenten en onderwijsverantwoordelijken kunnen daarin aangeven welke extra ondersteuning ze willen of welke acties nodig zijn.

De NPO-coördinator koppelt de enquêteresultaten terug naar de onderwijsverantwoordelijken.

Zichtbaar is dat er meer en langere gesprekken plaatsvinden en dat er meer inzet nodig is van studieloopbaanbegeleiders (slb-ers).

Aeres Hogeschool, alle faculteiten

Thema 2: Begeleiding studenten

Aeres Hogeschool zet deze gelden vooral in voor het welzijn van de studenten. De activiteiten van thema 4 zijn vooral gericht op het begeleiden van het leerproces van de studenten.

Maatregelen	Extra uren voor de examen- en toetscommissie om studenten te ondersteunen. Inzetten op specifieke begeleiding voor studenten met mentale problemen. Ontplooien verbindingsactiviteiten met en tussen de studenten.	
Realisatie in 2021	Versterken supportstructuur instelling (meer ondersteuning)	€ 19.754
	Versterken contactmomenten tussen studenten	5.400
	Maatregelen gericht op specifieke doelgroepen (proactieve benadering)	<u>3.240</u>
	Totaal acties/activiteiten	€ 28.394

Voortgang tot 1-1-2022

Aeres Hogeschool stelt aan de leden van de examen- en toetscommissie en aan de decanen extra uren ter beschikking. De decanen brengen de studenten met achterstanden in kaart en zoeken actief contact met de betreffende studenten.

Aeres Hogeschool neemt een therapeut aan die vanuit zijn expertise kan ingaan op de mentale problemen.

Vanuit de bespreking met de ondernemingsraad en de Centrale Studentenraad komt naar voren dat er activiteiten nodig zijn die de verbinding leggen tussen de school en alle studenten en tussen studenten onderling. Hier komt een plan voor.

Aeres Hogeschool, alle faculteiten

Thema 3: Stage-offensief

Aeres Hogeschool kan kiezen uit het vinden van meer stages, meer flexibiliteit in stageperiodes of stages buiten de eigen sector en meer ondersteuning bij het vinden van een stageplaats.

Maatregelen	Het overheidsbeleid leidt tot beperkingen bij stages. Buitenlandstages gaan niet door, binnenlandstages op basis van condities. Studenten volgen ook digitale stages, waardoor het proces voldoende voortgang vindt. De faculteit Wageningen wil extra ondersteuning bieden bij het vinden van werkplekken waar studenten alsnog het lesgeven kunnen oefenen en assen, dan wel simulaties organiseren.	
Realisatie in 2021	Geen extra kosten in 2021.	

Voortgang tot 1-1-2022

Aeres Hogeschool brengt de behoeftes en eventuele achterstanden in beeld. Die spelen bij buitenlandstages die niet te vervangen zijn door binnenlandstages en bij de faculteit Wageningen, waar het gesloten onderwijs ook leidt tot beperkte stagemogelijkheden. Zie ook thema 1.

Voor 2022 e.v. ontplooit Aeres Hogeschool extra activiteiten om eventueel uitgestelde en extra praktijkervaring tijdens de opleiding in te vullen. Voorbeelden hiervan zijn extra bedrijfsbezoeken.

Aeres Hogeschool, alle faculteiten

Thema 4: Inhaal- en ondersteuningsonderwijs

Aeres Hogeschool zet deze gelden vooral in voor de begeleiding van het leerproces van de studenten. De activiteiten van thema 2 zijn vooral gericht op het welzijn van de studenten.

Maatregelen en plannen	Inzet van personen met als taak: Het begeleiden van studenten bij het terugdringen van studieachterstanden/ ondersteunen van studievaardigheden. Het begeleiden van studenten die door covid-19 motivatieproblemen hebben. Aanpassen van didactiek, gebruikmakend van inzichten in blended learning en dergelijke die we door covid-19 hebben opgedaan. Verder uitwerken van fraudebestendige en praktisch toepasbare vormen van online en op afstand toetsen. Extra inzet voor leden van de examen- en toetscommissie voor het ontwikkelen van maatwerk en voor het waarderen van de plannen van studenten. Aanstelling van een onderwijskundige voor 0,8-1,0 fte Extra inzet voor studieloopbaanbegeleiding bij slb waar gewenst. Extra ondersteuning van afstudeerders.	
Realisatie in 2021	Extra begeleiding	€ 26.876
	Voorkomen en wegwerken van studievertraging	<u>51.867</u>
	Totaal acties/activiteiten	€ 78.743

Voortgang tot 1-1-2022

Het uitgestelde bindend studieadvies (BSA) vormt een oplossing voor de studenten die deze norm niet halen. Het leidt tot minder uitvallers in het onderwijsproces. De studenten die nu door kunnen moet de hogeschool extra ondersteunen om de opgelopen achterstand in te halen.

De leden van de examen- en toetscommissie en de decanen krijgen extra uren. De decanen brengen de studenten met achterstanden in kaart en zoeken actief het contact met de betreffende studenten. Zo worden ook motivatie- en mentale problemen opgepakt. Studenten met mentale problemen kunnen naar de aangenomen therapeut (zie thema 2).

Aeres Hogeschool breidt de ondersteuning van ICT uit zodat ze optimaal digitale methoden en oplossingen kan inzetten.

Aeres Hogeschool, alle faculteiten

Thema 5: Extra hulp in de klas

Maatregelen	Deze regeling is een verbreding van de regeling coronabaten in het hoger onderwijs en is bestemd voor lerarenopleidingen. Het toegekende bedrag is gering, de inspanning valt ook binnen de andere elementen.
Realisatie in 2021	Nog geen. Regeling coronabaten in het hoger onderwijs loopt nog.

Voortgang tot 1-1-2022

Hier is nog geen plan voor ontwikkeld en er zijn in 2021 geen extra kosten gemaakt, omdat er nog een project loopt vanuit de Subsidieregeling coronabaten in het hoger onderwijs. De oplopende kosten voor extra hulp van buiten de hogeschool zijn hier een uitdaging.

Plannen

Voor de resterende periode van het NPO werkt Aeres Hogeschool aan de bovenstaande maatregelen.

De uitvoering van veel plannen is, zoals aangegeven, sterk afhankelijk van de beschikbaarheid van voldoende personeel en de betaalbaarheid van externe krachten. De tarieven stijgen door de krapte op de arbeidsmarkt.

NPO en onderzoek

Aeres Hogeschool ziet in een beperkt aantal situaties meerkosten ontstaan als gevolg van vertraging door covid-19. Bij één faculteit zijn het contract van een promovendus en het contract van de begeleidende lector verlengd tot in 2021, omdat ze hun onderzoeksprojecten niet in 2020 konden afronden. Door beperkende maatregelen konden zij de vereiste onderzoeksdata niet verzamelen.

Ook ontstaat vertraging in het onderzoek op het gebied van biomimicry in de sociale wetenschappen. Het werken in groepen is in het afgelopen studiejaar niet mogelijk. De verwachting is dat de afronding van het onderzoek met een extra jaar voor de lector (0,2 fte) wel gaat lukken. In totaal zijn er voor € 33.400 extra uitgaven door vertragingen in onderzoeken.

4.12.3 Aanvullende NPO-subsidies

Aeres Hogeschool krijgt een NPO-subsidie vanuit de Subsidieregeling coronabaten in het hoger onderwijs. De overheid kent een bedrag van € 39.806 toe. Met deze subsidie kan Aeres Hogeschool extra surveillanten inzetten bij de toetsen in het voorjaar van 2021. Ook maakt de

hogeschool ter naleving van de covid-19-regels gebruik van extra handhavers.

Aeres Hogeschool Dronten stelt een extra campuscoach aan om toezicht te houden op de campus.

De totale kosten van de extra inzet bedragen € 14.360.

4.13 Overige resultaten onderwijsontwikkeling en plannen

Onderwijsontwikkeling is een continu proces met stabiele periodes en kortlopende en majeure ontwikkelingen. De in 2021 bereikte resultaten worden in de volgende paragrafen per faculteit beschreven.

Aeres Hogeschool

Een positief aspect van de covid-19-crisis is het toegenomen gebruik van ICT-oplossingen in het onderwijs. Daarmee houdt de hogeschool gelijke tred met de sector waarvoor ze professionals opleidt. Zaak is nu om de verworven kennis en ervaring te borgen en uit te bouwen naar de toekomst. De activiteiten die de hogeschool uitvoert binnen thema 2 van de kwaliteitsafspraken, verdere professionalisering docenten, dragen daaraan bij.

Specifiek Aeres Hogeschool Almere

Associate-degree-opleiding

Doorontwikkeling van de opleidingsvariant Ad Gastronomie & Ondernemerschap onder de opleidingscode van de Ad Bedrijfskunde & agribusiness. De beoogde startdatum is september 2022.

Bacheloropleidingen

- Start van de opleidingsvariant Aarde & Klimaat onder de opleidingscode van Geo, media & design per september 2021.
- Start minor Fruit & Tech per september bij Fruit Tech Campus. De faculteit Dronten verzorgt deze minor.
- Start unieke minor Mengvoerproductie binnen de opleiding Dier- en veehouderij.

Masteropleidingen

- De nieuwe masteropleiding Food Systems Innovation start per september 2021.
- Realisatie van de master Gezond Gedrag & Leefomgeving. De faculteit Almere wil deze in deeltijd aanbieden. Ze dient eind 2021 het dossier voor de macrodoelmatigheidstoetsing in en het dossier voor de toets nieuwe opleiding is in ontwikkeling. Het resultaat is op het moment van schrijven nog niet bekend. De beoogde start van de opleiding is september 2023.

Specifiek Aeres Hogeschool Dronten

Dronten

- Er is geen vooruitgang bij de macrodoelmatigheidstoetsing en toets nieuwe Opleiding van de Ad en bachelor Diergezondheid en Management. De prioriteit ligt bij de aanvraag van een eigenstandige opleidingscode. Dit project loopt door in 2022.

Bacheloropleidingen

- Start aanvraag van de bachelor Agrotechniek en Engineering. Naar verwachting start de opleiding in september 2023.

Specifiek Aeres Hogeschool Wageningen

Flexibilisering lerarenopleidingen

Aeres geeft uitvoering aan het bestuursakkoord Flexibilisering lerarenopleidingen. Het bestuursakkoord, dat van oktober 2020 tot en met december 2023 loopt, heeft als voornaamste doelen het bestrijden van het lerarentekort, het stimuleren van flexibilisering in de docentenopleidingen en de intensivering van de samenwerking tussen hbo en wo.

Aeres participeert in dit kader met andere opleidingen in landelijke werkgroepen voor bijvoorbeeld de uitwerking van leeruitkomsten, het evc-beleid en de harmonisatie van opleidingstrajecten. Landelijk zijn regionale allianties gevormd. Aeres Hogeschool Wageningen vormt in samenwerking met anderen de Groene Educatieve Alliantie. De Groene Educatieve Alliantie heeft een brede doelgroep en vindt haar uniciteit in de aandacht voor de beroepssector, waarvoor de betrokken partijen opleiden en onderzoek verrichten. Het beroepsonderwijs (vmbo en mbo) is daarmee een eerste, maar niet de enige, samenwerkingspartner. De Groene Educatieve Alliantie richt zich vanuit de beroepssector op praktijkonderwijs, vmbo en mbo en vanuit natuurwetenschappelijke disciplines op havo en vwo. De alliantie betreft en versterkt het po via bijvoorbeeld de vormgeving van leren voor duurzame ontwikkeling, natuuronderwijs en smaak- en proeflessen.

Uitbreiding portfolio

De bachelor Sociale innovatie voor duurzame transitie (werktitel) is in voorbereiding. De faculteit zet de aanvraag bij de CDHO voorlopig on hold naar aanleiding van het doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd door het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt (KBA). Ze bekijkt nu of ze de opleiding eerst als post-hbo-opleiding in de markt kan plaatsen.

4.13.1 Lopende projecten onderwijsontwikkeling en plannen

Aeres Hogeschool Almere

- Start voorbereiding van de aanvraag van een opleidingscode voor de Ad Toegepaste biologie. De beoogde startdatum voor de opleiding is september 2023.
- Ontwikkeling van een variant op de Ad Duurzame bedrijfskunde: Gastronomie & Ondernemerschap.

Aeres Hogeschool Dronten

- Een opleiding Agrotechniek en Engineering is in ontwikkeling. Het is de bedoeling dat de opleiding een eigenstandige opleidingscode in het technische domein krijgt. De beoogde start is in 2023.
- Een opleiding International Food Operations Management is in ontwikkeling onder de opleidingscode Bedrijfskunde & agribusiness. De beoogde start is in 2022.

Aeres Hogeschool Wageningen

- De ontwikkeling van de bachelor Sociale innovatie voor duurzame transitie(werktitel). De faculteit Wageningen wil de aanvraag voor een opleidingscode in 2022 of 2023 indienen.

Onderzoek en innovatie

4.14 Visie op en organisatie van onderzoek

Hoger beroepsonderwijs en praktijkgericht onderzoek vormen samen het primaire proces van Aeres Hogeschool. Aeres Hogeschool streeft ernaar om onderzoek te doen in samenwerking met de (inter)nationale praktijk (bedrijven, non-profitorganisaties, onderwijs en wetenschap). Voor het onderzoek profileert Aeres Hogeschool zich met drie onderzoeksprogramma's (zie hieronder). Het Centre of Expertise Groen (CoE Groen) is een samenwerkingsverband van de vier groene hogescholen. Dit CoE richt zich op de maatschappelijke uitdagingen in het groene domein aan de hand van vier expertisegebieden (food, plant, dier en natuur en leefomgeving). Het CoE is van groot belang voor de hogeschool: ze is portefeuillehouder van het expertisegebied dier.

De onderzoeksmissie is in het nog steeds vigerende Onderzoeksbeleid Vaart in Praktijkgericht onderzoek (2017) en het instellingsplan 2020-2024 uitgewerkt in een aantal hoofddoelen, aansluitend bij de landelijke doelen van lectoraten in het hbo:

- Bijdragen aan de kennisontwikkeling van de faculteiten door het uitvoeren van onderzoek en het verbinden van de faculteit met de wetenschappelijke wereld en kennisontwikkeling aldaar: kennisontwikkeling en kennisproductie, en aan het creëren van een onderzoeksinfrastructuur en -cultuur.
- Bijdragen aan de ontwikkeling van het onderwijs, de curricula in de verschillende opleidingen: nieuwe kennis en inzichten die weer onderdeel worden van de curricula.
- Bijdragen aan de professionele ontwikkeling van docenten en andere medewerkers. Denk aan de ontwikkeling van

een onderzoekende houding van studenten en docenten: het vermogen beschikbare kennis toe te passen en onderzoekvaardigheden ingebed in de opleidingen.

- De ontwikkeling van de eigen praktijk van de (toekomstige) professional (zijn of haar dagelijkse praktijk) en daarmee de beroepspraktijk.
- De kennisontwikkeling en innovatie in de regio en daarbuiten, impact hebben op de relevante praktijk: bedrijfsleven, onderwijs, op maatschappelijke organisaties nationaal en internationaal.
- Bijdragen aan samenwerking en kennisdeling tussen onderwijs, bedrijfsleven, kennisinstellingen en wetenschap, nationaal en internationaal.

Ambities voor het onderzoek 2020-2024

Het instellingsplan 2020-2024 geeft de thema's waarop de hogeschool zich de komende jaren wil richten. Al deze thema's passen in het CoE Groen:

- duurzame verwaarding van de groenstedelijke omgeving;
- duurzame gewasbescherming;
- aquatische ecologie;
- kringlooplandbouw in de open teelten;
- animal-assisted interventions;
- leren voor duurzame ontwikkeling en biodiversiteit in het onderwijs;
- leren voor transitie in de maatschappij;
- leven lang leren en ontwikkelen (L3O).

Naast deze inhoudelijke thema's zet de hogeschool ook in op het verder inbedden van onderzoek in de hogeschool, op het borgen van de continuïteit, adequate ondersteuning bij en kwaliteitszorg van dat onderzoek.

Zie voor meer informatie het instellingsplan 2020-2024: Een groene toekomst, Leren als vliegwielt voor transitie.

4.14.1 Organisatie van onderzoek

Onderzoeksprogramma's	Onderzoekslijnen	Bestaande lectoraten
Gezond leven in de groene stad Faculteit Almere	Gezond leven in de groene stad	<ul style="list-style-type: none"> • Groene en Vitale Stad • Voedsel en Gezond Leven • Innovatie & Groenstedelijke Ruimte • Meten is weten: gezond oppervlaktewater door innovaties in monitoring, modellering en maatregelen (nieuw in 2021) • Weerbare planten (nieuw in 2021) • Stedelijke Voedselvraagstukken (nieuw in 2021) • Ecologie IJsselmeergebied (nieuw in 2021)

Onderzoekprogramma's	Onderzoekslijnen	Bestaande lectoraten
Duurzaam ondernemen Tweede fase Faculteit Dronten	Plant	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam bodembeheer • Precisie landbouw en Smart Farming • Agrarisch waterbeheer
	Dier	<ul style="list-style-type: none"> • Grasland en Beweiding • Management van Rundergezondheid • Precisievoeding en duurzame pluimveehouderij • Human Animal Interactions • Animal Assisted Interventions (nieuw in 2021)
	Circulaire economie	<ul style="list-style-type: none"> • Circulair ondernemen in de agrifood-business • Omgevingsinclusief ondernemen
Vergroot je leerkracht Faculteit Wageningen	Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Biomimicry, leren van de natuur voor duurzame oplossingen • Ecologisch Wijs: Insecten & Maatschappij • Grenspraktijken van opleiders en onderzoekers • Professionele identiteit en organisatieontwikkeling • Responsief leren en kenniscreatie

Elke faculteit heeft een onderzoeksteam of kenniskring en een eigen onderzoeksprogramma. Binnen de onderzoekslijnen verrichten lectoren, in samenwerking met promovendi, docent-onderzoekers en studenten, praktijkgericht onderzoek. De lectoren zijn medeverantwoordelijk voor de valorisatie van de onderzoeksresultaten richting het onderwijs, de samenleving, het bedrijfsleven, non-profit-instellingen en andere organisaties. De lectoren van de hogeschool zijn nadrukkelijk betrokken bij alle activiteiten die de faculteiten binnen het voor hen relevante zwaartepunt ontwikkelen.

De onderzoeksteams van de faculteiten in Almere en Dronten werken samen met de onderwijsteams en verschillende partners uit het bedrijfsleven en onderzoeksorganisaties.

De onderzoekslijnen zijn verankerd in de organisatie en vervullen een brugfunctie, zowel tussen de buitenwereld en het onderwijs als tussen het onderzoek en het onderwijs. In Almere en in Dronten vergaderen lectoren en onderzoekers samen met het onderwijs over projectideeën. Aan de hand van het kwaliteitshandboek checken ze samen de kwaliteit van een projectaanvraag.

In Wageningen werken lectoren en docent-onderzoekers uit de verschillende onderwijsteams samen aan onderzoek van de lectoraten in de kenniskring. Elke lector heeft een eigen kenniskring bestaande uit in- en externe onderzoekers. De docent-onderzoekers leggen verbindingen met collega-docenten, studenten en opleidingen, in en buiten hun teams. Alle docent-onderzoekers geven onderwijs en doen onderzoek. Daarmee legt de faculteit de basis voor de verbinding met de eigen praktijk (curricula en studenten). De lectoren zorgen voor de verbinding met de beroepspraktijk en de wetenschap.

Relatie tot de zwaartepunten

De onderzoekslijnen sluiten aan bij de zwaartepunten van de betreffende faculteiten. Zie § 1.5 en § 4.3.1.

4.14.2 Hogeschoolbrede onderzoeksresultaten

Het onderzoeksbeleid van de hogeschool staat in de notitie Vaart in Praktijkgericht onderzoek 2016-2020. Dit plan is nog van toepassing. In 2022 stelt de hogeschool een nieuw beleidsplan op. De onderzoeksresultaten worden per faculteit beschreven. Onderzoek staat in het Handboek Kwaliteitsmanagement (§ 4.8) en maakt daarmee deel uit van de gehele PDCA-cyclus. Ook de kwaliteitsborging en impactmeting werkt de hogeschool op faculteitsniveau uit, aansluitend bij het proces aldaar.

4.14.3 Subsidies voor onderzoek

Voor specifieke (onderzoeks)projecten onderscheidt de hogeschool enerzijds projecten met subsidies/fondsen die kostendekkend zijn of waar zij een eigen bijdrage (cofinanciering) voor vraagt en anderzijds (onderzoeks)opdrachten van derden, die daarvoor betalen. Deze middelen zorgen voor een deel van de dekking van praktijkgericht onderzoek.

Concreet betekent dit dat de hogeschool een onderzoeksvraag formuleert in relatie met de vrager uit de praktijk: bedrijfsleven, onderwijs of maatschappelijke organisaties. Deze vraagarticulatie, de inhoudelijke vraag, de daarbij aansluitende consortiumvorming en de aansluiting van de vraag op de onderzoeksprogramma's van de hogeschool zijn de basis voor het zoeken naar een optimale wijze van financieren. De financiering van een onderzoeksvoorstel is vaak een combinatie van financiering vanuit de partners, subsidies en de hogeschool. Veelgebruikte subsidies komen via SIA, EFRO, POP3, NRO, Erasmus, het ministerie van LNV en sinds kort ook via de topsectoren/NWO.

Focus in koers

De grote diversiteit in (mega)trends op mondiaal, nationaal en regionaal niveau is niet in één kennisinstelling te incorporeren.

Dit betekent dat het Team Praktijkgericht Onderzoek (TPO) Dronten niet tegelijkertijd aan alle ontwikkelrichtingen kan deelnemen. Aansluiting zoeken bij de zeven thema's van het ministerie van LNV ligt het meest voor de hand. Gezien het inhoudelijke profiel of zwaartepunt van Aeres Hogeschool Dronten neemt TPO Dronten in belangrijke mate deel aan ontwikkelingen op de thema's Resilience (veerkracht) van natuurlijke bronnen, Digitalisering & hightech, (Gezond) voedsel met meerwaarde, Nieuwe businessmodellen, Samenwerken en governance, en (Re)design agrifood-productiesystemen. Met deze thema's kiest TPO Dronten voor een profilering en positionering via het Centre of Expertise (CoE) Groen 2.0. De bijbehorende SPRONG-aanvraag start op 1 februari 2021. Ook diverse lectoraten vanuit Wageningen en Almere sluiten op onderdelen aan op dit CoE. Wageningen participeert in meerdere projecten binnen het CoE Groen en zowel Wageningen als Almere doen ook acquisitie en netwerkontwikkeling in het kader van het CoE Groen. Naast dit door de overheden geïnitieerde programma maken de onderzoeksprogramma's van de drie faculteiten ook gebruik van de strategische onderzoeksagenda van de Vereniging Hogescholen (VH). De VH heeft de strategische onderzoekagenda van de hogescholen vastgelegd in Onderzoek met Impact, Strategische onderzoeksagenda hbo 2016 – 2020. Een van de thema's hierin is Duurzame landbouw, water en voedselvoorziening. Dit thema vraagt om een verdiepte samenwerking in de kennisketen en daarmee om een nieuwe hbo-kennisinfrastructuur voor het groene domein. Deze infrastructuur kan als backbone dienen voor kennisdoorwerking in het kader van de tweede fase van Groenpact (januari 2021) van Groen Kennisnet. De dynamiek in de landbouw maakt het noodzakelijk dat de drie faculteiten ook samenwerken met niet-groene hogescholen, om zo antwoord te kunnen geven op multidisciplinaire onderzoeksvraagstukken.

4.15 Onderzoeksprogramma Gezond leven in de groene stad

Binnen het onderzoeksprogramma Gezond leven in de groene stad ontwikkelen zich nieuwe onderzoeklijnen op het gebied van water en weerbare planten. De vraagstukken zijn gerelateerd aan de gezondheid en vitaliteit van het stedelijke groen en water en de stadse bewoners. De faculteit Almere betreft hier onderwerpen als gezond voedsel, sociale inclusie, biodiversiteit, circulariteit, waterkwaliteit en geodata bij. De faculteit ontwikkelt kennis over regionale voedselsystemen, de relatie tussen natuur, biodiversiteit en klimaatadaptatie in de stad en daarbuiten en over de gezondheid en het welzijn van de stedeling. Onderzoek vindt plaats in de vorm van lectoraatopdrachten, praktijk- en afstudeeronderzoeken en stages. Daarnaast voert de faculteit experimenten uit die richting geven aan innovatie en levert zij met literatuuronderzoek, georganiseerde discussies en scenariostudies over complexe thema's een waardevolle

bijdrage aan de toekomst van de groene sector en de vitaliteit van de stad.

Met zeven lectoraten zal de faculteit zich in het komende jaar concentreren op het verder versterken en verdiepen van de lectoraten en niet op verdere uitbreiding hiervan. De faculteit wil de relatie met Naturalis in Leiden versterken, onder andere met een pilotproject. Verder verwerft de faculteit meerdere grote en minder grote nieuwe projecten, zoals in het kader van CoE Groen en het CoE-SPRONG-programma. Voorbeelden zijn onderzoeken als Natuurinclusieve Burger en de Natuurinclusieve gebiedsontwikkeling. De faculteit gaat ook inzetten op een nieuw voedselgerelateerd DuurzaamDoor-project.

4.15.1 Lectoraat Groene en Vitale Stad

Het lectoraat Groene en Vitale Stad werkt in 2021 aan een scala van projecten en initiatieven met nieuwe partners en in nieuwe netwerken. Daarbij spitst het lectoraat zich meer en meer toe op vraagstukken rond vergroening van wijken.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- Het opleveren van de participatie-app, waarmee burgers betrokken kunnen worden bij het ontwerpen van een groene gezonde leefomgeving.
- Het opstellen van drie factsheets over de groene, gezonde leefomgeving. Daarin maakt het lectoraat wetenschappelijke literatuur en bevindingen uit de wetenschap toepasbaar voor het project Excellente Groene Gezonde Leefomgeving.
- Het twee keer doen van een aanvraag in het kader van de SIA KIEM-GoCi-regeling over vergroening van binnenruimtes.
- Het doen van een aanvraag voor een postdoc-project over bewegen en sporten in de openbare ruimte. De aanvraag is in december gehonoreerd.
- Het publiceren in diverse media, waaronder Stadswerk magazine en het magazine Natuur voor Elkaar.

4.15.2 Lectoraat Voedsel en Gezond Leven

Het lectoraat Voedsel en Gezond Leven onderzoekt welke relaties er zijn tussen voedselvoorziening, voedselconsumptie en gezond leven. In de westerse samenleving is voedsel overal verkrijgbaar. Voedselschaarste behoort tot het verleden en voedselzekerheid is voor de overgrote meerderheid van de bevolking een vanzelfsprekendheid. Maar stedelijke ontwikkelingen, een variëteit aan socio-economische en culturele achtergronden, de behoefte van consumenten aan transparantie, duurzaam en gezond voedsel en veranderingen in de voedselsystemen beïnvloeden de voedselconsumptie. Als gevolg van het ontbinden van de samenwerkingsovereenkomst met twee hoogleraren van Wageningen UR kan het lectoraat een postdoc-onderzoeker aanstellen.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- De lector maakt begin 2021 de keus om het lectoraat per juli 2022 te stoppen. Reden is een vaste aanstelling bij Wageningen Universiteit. Tot die datum gebruikt de lector één dag per week om het lectoraat af te bouwen. Hierdoor ontstaat er ruimte voor een nieuw lectoraat Stedelijke Voedselvraagstukken (zie verderop).
- Diverse publicaties in wetenschappelijk tijdschriften.
- Geleverde bijdragen aan meerdere expertpanels, symposia en de Floriade Dialogues.
- Partner in groot NWA-consortium over stedelijke voedseltransities en met een ander consortium ook een nieuwe aanvraag gedaan in het kader van de NWA.

4.15.3 Lectoraat Innovatie & Groenstedelijke Ruimte

In het kader van onder ander klimaatadaptatie is het van belang om in de stad een hoogwaardig groen netwerk te ontwikkelen, dat volledig is geïntegreerd met wonen en werken. Hittetegolven en plensbuien wisselen elkaar af en hebben een impact op vitale plekken in de stad, zoals bedrijventerreinen en woon-, winkel- en stationsgebieden. Klimaatverandering roept ook op tot circulair gebruik van grondstoffen en het lokaal sluiten van kringlopen. Innovatieve groene ruimtes kunnen met verschillende ecosysteem diensten de circulaire economie echt aanjagen. Aansluitend laat de covid-19-crisis bij mensen een toenemende behoefte zien om de natuur dichtbij te hebben. Daarvoor moeten steden groene initiatieven ontwikkelen, die samengaan met woningbouw en de andere opgaven van de stad. Het maakt het experimenteren met inventieve interventies noodzakelijk. Het lectoraat richt zich op vragen als:

- Wat voor (economische) waarden kan de groenstedelijke ruimte voor de mens vertegenwoordigen om de leefbaarheid te verbeteren?
- Hoe kunnen kansrijke klimaatadaptatiemaatregelen ontwikkeld, gemonitord en opgeschaald worden?
- Hoe kan de stad als ecosysteem fungeren en kan ontwikkeling van biodiversiteit samengaan met een scala aan functies bovengronds en drukte in de ondergrond?
- Hoe kan de circulaire economie lokaal aangejaagd worden met inzet van de (groene) buitenruimte?

Resultaten 2021

- Het houden van de inauguratierede op 8 oktober 2021. Dit is de eerste inauguratie in de nieuwbouw en een mooi moment voor de faculteit.
- Het opleveren van factsheets over de relatie tussen groen en hittestress. Daarin maakt het lectoraat wetenschappelijke literatuur de bevindingen uit de wetenschap toepasbaar voor het project Excellente Groene Gezonde Leefomgeving.
- Het doen van een aanvraag in het kader van het CoE-SPRONG-programma met als titel Natuurinclusieve gebiedsontwikkeling (als trekker).
- Het verzorgen van diverse bijdragen aan symposia en conferenties.

4.15.4 Lectoraat waterkwaliteitsmonitoring

Het nieuwe lectoraat 'Meten is weten: gezond oppervlaktewater door innovaties in monitoring, modellering en maatregelen' richt zich op innovatieve meettechnieken, zoals remote sensing, DNA-sampling en onderzoek met drones, met als doel om handvatten aan te reiken om een betere toekomstbestendige waterkwaliteit van met name oppervlaktewater te bewerkstelligen. Het lectoraat gaat samenwerken met diverse opleidingen aan de faculteit Almere, waaronder Toegepaste biologie en Geo media & design, en met internationale studenten van de opleiding Aquatic Ecosystem Analysis. Daarnaast zoekt het lectoraat actief de samenwerking met partijen als Royal Eijkelpark, Water Insight en Acacia Water.

Resultaten 2021

- Het schrijven van een onderzoeksprogramma voor de L.INT-regeling.
- Het honoreren van de aanvraag voor het DuurzaamDoor-project Leven-met-water in november 2021.
- Het leggen van contacten met Hengelsportvereniging Almere, de mogelijkheden voor samenwerking verkend.
- Het participeren in Aeres-breed project over Research Drive van Surf voor het veilig en eenvoudig opslaan van onderzoeksdata.

4.15.5 Lectoraat Weerbare planten

Het lectoraat Weerbare planten houdt zich bezig met praktijkgericht onderzoek naar duurzame gewasbescherming en de weerbaarheid van planten en ecosystemen. Het is uit het oogpunt van duurzaamheid belangrijk om planten ook op een niet-chemische manier te kunnen beschermen en weerbaar te kunnen maken tegen ziekten en insectenplagen. Het lectoraat is gekoppeld aan het NWA-project Mimicking Trichomes. Het maakt daarin gebruik van mechanismen uit of gebaseerd op de natuur zelf, door bijvoorbeeld verhoging van de natuurlijke plantenafweer, het gebruik van biostimulanten of nieuwe bio inspired gewasbeschermingsmiddelen. Naast weerbaarheid tegen ziekten en plagen wordt met de klimaatverandering ook weerbaarheid tegen factoren zoals droogte steeds belangrijker. Het lectoraat onderzoekt hoe we planten meer weerbaar kunnen maken en een gezond ecosysteem kunnen creëren. Het voert het onderzoek uit samen met studenten van de opleidingen Toegepaste biologie, Voeding & Gezond Leven en Aarde & Klimaat.

Resultaten 2021

Het lectoraat start in het najaar van 2021 voor één dag in de week. Daarom zijn er nog geen resultaten te melden.

4.15.6 Lectoraat Stedelijke Voedselvraagstukken

Het lectoraat Stedelijke Voedselvraagstukken richt zich op het stimuleren van een inclusieve voedselomgeving (ook wel: foodscape). Daarin hebben consumenten toegang tot gezond en duurzaam voedsel, veelal lokaal, dat past bij hun achtergrond, manier van leven en beschikbare middelen. Daarbij is er niet alleen aandacht voor kleinere initiatieven in de stad, maar ook voor korte ketens die zorgen dat voedsel vanuit de regio in de stad beschikbaar is. Dit lectoraat is verbonden aan de Flevo Campus.

Resultaten 2021

- Realiseren van de eerste schetsen van het onderzoeksprogramma.
- Aanvragen van een project Flevo Campus. Dit is gehonoreerd.
- Actief participeren in de nieuwe masteropleiding Food Systems Innovation.
- Meedenken over het aanstellen van een research fellow. De plannen hiervoor zijn gereed.
- Houden van diverse lezingen.

4.15.7 Lectoraat Ecologie IJsselmeergebied

De ambities in de Agenda IJsselmeergebied staan regelmatig op gespannen voet met elkaar. Enerzijds is er aandacht voor het herstel van de waterkwaliteit en de broodnodige natuurwaarden, want veel natuurdoelen voor dieren staan op rood. Anderzijds recreëren mensen graag op en rond het water en zoeken we ruimte voor zandwinning, visserij, energie op of uit water, woningbouw; het zijn allemaal activiteiten die invloed kunnen hebben op de water- of natuurkwaliteit. Voor de waterkwaliteit belangrijke waterplanten leveren soms overlast op voor de recreatievaart. De spanning is soms voelbaar als blijkt dat niet alles overal kan, of dat straks wellicht iets niet meer kan. Met het lectoraat willen Aeres Hogeschool Almere en Rijkswaterstaat een bijdrage leveren aan de kennis die nodig is om de afwegingen goed te maken.

Resultaten 2021

Het lectoraat start in november. Rijkswaterstaat detacheert de lector voor één dag per week om invulling te geven aan dit lectoraat.

4.15.8 Valoriseren (kennis delen en toepasbaar maken)

De lectoraten Groene en Vitale Stad en Voedsel en Gezond Leven sluiten aan bij het Aeres-brede zwaartepunt Groene en gezonde leefomgeving. Het lectoraat deelt zijn kennis via de nieuwe website van Aeres Hogeschool Almere, in het onderwijs van de opleidingen Toegepaste biologie, Biologie, voeding en gezondheid en Geo, media & design en door inleidingen en presentaties op nationale en internationale studiedagen, congressen en symposia. In 2021 versterken de

lectoraten hun netwerken en realiseren samenwerking met een scala aan nieuwe partners.

Output en activiteiten in 2021

De volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

- Start van drie nieuwe, extern gefinancierde lectoraten. Dit verbreedt (water, ecologische weerbaarheid planten) en verdiept (voedsel) het onderwijsprogramma.
- Het uitbreiden van het TPO-team Almere met acht nieuwe mensen.
- Het zeer intensief bijdragen aan de aanvraag en uitvoering van de nieuwe masteropleiding Food Systems Innovation.
- Het versterken van de relatie met het onderwijs. Alle bij de onderzoekslijn betrokkenen verzorgen gastlessen, verstrekken opdrachten aan studenten en begeleiden stagiair(e)s in de onderzoeksprojecten.
- Het onderhouden van intensief contact met de Floriade-organisatie. Dit moet leiden tot goede en duidelijke zichtbaarheid van de activiteiten van het TPO-team Almere voor de bezoekers van de Floriade 2022.
- Het publiceren van twee nieuwsbrieven.
- Het publiceren over het onderzoeksprogramma Growing Green Cities.
- Het samen met IBL, Naturalis en Universiteit Leiden starten met het opzetten van een Urban Health Campus Almere-Leiden.
- Het versterken van de inbreng van TPO-collega's in het provinciale programma DuurzaamDoor. Dat leidt tot het succesvol verwerven van twee nieuwe programma's (voedsel en water).

Zie bijlage 9 voor de publicatielijst 2021.

4.16 Onderzoeksprogramma Duurzaam ondernemen: onderzoekslijn Plant

De Nederlandse topsector Agri & Food is wereldwijd toonaangevend in de productie van kwalitatief hoogwaardig, veilig en gezond voedsel. Onze hoge kennisgraad en efficiënte productiemethoden, die gepaard gaan met innovatie en ondernemerschap, maken dat de sector mondiaal aan de top staat en een belangrijke bijdrage levert aan de economische stabiliteit (10% van de economie en werkgelegenheid) in Nederland. De opgave waar de sector nu voor staat is een vitaliteitsopgave.

Om de uitputting van de aarde en haar grondstoffen te voorkomen is de plantaardige productiesector genoodzaakt om versneld de transitie te maken naar een duurzaam systeem met voldoende veerkracht.

Fundament voor een bloeiende plantaardige sector is een sterke en gezonde primaire sector die zijn verantwoordelijkheid neemt. Het motto Beter met minder is gericht op drie aandachtsvelden: pre-field (vitaal

uitgangsmateriaal), in-field (vitaal bodem-plant-systeem) en post-field (vitaal product).

De onderzoekslijn Plant richt zich op de beperking van het energie- en grondstoffengebruik, het sluiten van kringlopen, inpassing van precisielandbouw, goed beheer van agrarisch oppervlaktewater, biodiversiteit en innovaties via smart datamanagement, kringlooplandbouw en bewust omgaan met verduurzaming van de bodemkwaliteit.

De onderzoekslijn Plant heeft in 2021 drie lectoraten: Duurzaam bodembeheer, Precisielandbouw en Smart Farming, en Agrarisch waterbeheer.

4.16.1 Lectoraat Duurzaam bodembeheer

Duurzaam bodembeheer is de basis van onze voedselproductie. Om uitputting van de bodem te voorkomen, zet het lectoraat zich in voor een integrale aanpak. Die aanpak heeft het optimaal gebruik van de natuurlijke biodiversiteit en reststromen tot doel, net als het ontwikkelen van bruikbare (hightech) tools en het overbrengen van kennis in de praktijk. Deze impulsen zijn nodig om duurzaam bodembeheer naar een hoger level te brengen. Het lectoraat Duurzaam bodembeheer leert (jonge) ondernemers op ecologische wijze omgaan met het milieu, de waterhuishouding en het welzijn van mens en dier.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten voor 2021 zijn:

- Het bodem-fieldlab is nagenoeg gereed voor kalibratie.
- De cursus bodemadviseurs loopt goed en heeft veel tevreden opgeleide klanten.
- Het lectoraat is betrokken bij het indienen van meerdere CoE-calls op het gebied van onder meer klimaatrobuuste landbouw, regeneratieve gewassen en de kringloopstimulator.
- Het allereerste CoE Groen-project Duurzaam Bodembeheer is nagenoeg gereed voor afronding.

4.16.2 Lectoraat Precisielandbouw en Smart Farming

Dit lectoraat bedient de sectoren akkerbouw, veehouderij en tuinbouw. Deze sectoren willen een minimale en vooral slimme input om tot een optimaal rendement te komen. In de akker- en tuinbouw is de aandacht vooral gericht op de integrale strategische keuzes rond het bouwplan en het telen van gewassen (smart precision agriculture farming). In de veehouderij gaat het enerzijds om bewustwording en ontwikkeling van teeltkeuzes rond gras en maïs (smart precision agriculture farming), anderzijds om de ontwikkeling van optimaal koemanagement (smart precision dairy farming). Het lectoraat is in het najaar van 2016 afgerond, maar er is besloten dit lectoraat te verlengen en uit te breiden. De uitbreiding is gericht op de verdieping van de onderwerpen en de stap naar vertical farming. Het lectoraat doet substantieel

onderzoek naar de (on)mogelijkheden van vertical farming in Nederland en in de internationale context.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- Volledige update van de WIKI-lemma precisielandbouw.
- Toekenning van het project CIRCKLES. Dit project is onderdeel van NPPL.
- Goedkeuring voor het project preciSIAlandbouw met vijf hogescholen en de WUR.
- Goedkeuring voor het project Onkruidvrij in de rij. Dit is een samenwerking met Saxion.
- Verzorgen van een keynote-presentatie in Budapest.

4.16.3 Lectoraat Agrarisch waterbeheer

Het lectoraat Agrarisch waterbeheer start in 2019 en valt onder zowel de onderzoekslijn Dier als de onderzoekslijn Plant. Het lectoraat wil een bijdrage leveren aan de realisatie van een robuust en schoon watersysteem in het agrarisch gebied. De agrariër en zijn bedrijf zijn het startpunt. Het streven is dat de agrariërs zelf allerlei maatregelen kunnen en willen nemen om de waterkwantiteit en -kwaliteit te verbeteren door hen inzicht te geven in de gevolgen van hun werkzaamheden.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- Twee projecten rondom helofytenfilters in sloten zijn gehonoreerd.
- Het lectoraat is penvoerder van een grote pps-aanvraag.
- Het lectoraat behaalt goede resultaten met de aanvraag Klimaatrobuuste landbouw.
- Het lectoraat werkt mee aan de SPRONG-aanvraag Water van het CoE Water.
- Het lectoraat werkt aan diverse cross-overs met het lectoraat Duurzaam bodembeheer.

4.16.4 Valorisatie (kennis delen en toepasbaar maken)

De onderzoekslijn Plant en de hierboven genoemde projectlectoren sluiten aan bij de Aeres-brede zwaartepunten Agrofood en ondernemen en Dier en diergezondheid. Hij deelt kennis via het (groene) hoger en middelbaar beroepsonderwijs, onderzoek, commerciële activiteiten, publicaties, lezingen, seminars en dergelijke.

Output en activiteiten in 2021

De output en activiteiten staan vermeld in de publicatielijst en bij de lectoraten. De diverse activiteiten staan vermeld bij de lectoraten. Daarnaast levert de onderzoekslijn Plant substantiële bijdragen aan het CoE Groen (zie § 4.20.2) en participeert de onderzoekslijn in de volgende samenwerkingsverbanden: Mechatronica Saxion, Kennispoort Zwolle, Mineral Valley en de innovatieagenda Agrohub.

Zie bijlage 9 voor de publicatielijst.

4.17 Onderzoeksprogramma Duurzaam ondernemen: onderzoekslijn Dier

De Nederlandse veehouderij zit in een spagaat. Enerzijds hecht de samenleving aan een respectvolle omgang met dieren, aan veilige productieomstandigheden en aan een zorgvuldig gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Anderzijds stimuleren de liberalisering van de voedselmarkten en de wereldwijd groeiende behoefte aan dierlijk eiwit tot schaalvergroting. De dierlijke productiesector staat voor de belangrijke uitdaging om de omslag te maken naar integraal duurzame productiesystemen met innovaties op technisch, sociaal en maatschappelijk terrein, niet alleen in Nederland maar ook internationaal. Verduurzaming van de dierlijke productiesector vergt een omslag bij docenten, (toekomstige) beroepskrachten en ondernemers in denken, durven en doen. Om deze omslag te versnellen zijn extra impulsen nodig.

De biologische, economische én maatschappelijke complexiteit rondom dierlijke productie vraagt om een bundeling van expertise, passie en talent. De onderzoekslijn Dier richt zich op intensieve publiek-private samenwerking binnen de dierlijke productiesector met daaraan gekoppeld een hoogwaardig en praktijkgericht onderwijsaanbod met toegepast onderzoek als middel om de kwaliteit te versterken. De onderzoekslijn Dier richt zich op drie aandachtsvelden: 1) professionele vaardigheden, ondernemerschap en samenleving; 2) dierkennis (diergezondheid, dierenwelzijn, diermanagement); 3) bodem, water, lucht en gewas. Deze velden omvatten de basisdimensies van een duurzame dierhouderij.

Bij de onderzoekslijn Dier zijn in 2021 meerdere lectoraten actief: Grasland en beweiding, Management van Rundergezondheid, Precisievoeding en duurzame pluimveehouderij, Human Animal Interactions en Animal Assisted Interventions (nieuw in 2021).

4.17.1 Lectoraat Grasland en Beweiding

Het lectoraat Grasland en Beweiding wil kennis en inzichten verkrijgen om de functies van grasland te optimaliseren en te benutten ten gunste van veehouder en maatschappij. Daarbij focust het vooral op die factoren die beïnvloedbaar zijn zonder voorbij te gaan aan zeer bepalende factoren zoals met name de grondsoort. Daarnaast wil het lectoraat deze kennis en dit inzicht inbedden in het curriculum van groen onderwijs. Het lectoraat wil het blikveld van de student (de toekomstige veehouder, adviseur, beleidsbepaler, etc.), docent, veehouder en bedrijfsleven verruimen en bijdragen aan de triple P van duurzaamheid: people (mensen/sociale duurzaamheid), planet (omgeving, milieu), profit (economie/economische duurzaamheid).

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- Het lectoraat krijgt een internationaal project Pathways gehonoreerd.
- Het indienen van een RAAK-PRO-aanvraag met het lectoraat Management van Rundergezondheid. De aanvraag zit in de laatste ronde van een zware concurrentiestrijd.
- Het lectoraat organiseert enkele succesvolle weidedagen.
- Het lectoraat organiseert het volgende internationale EGF-congres.

4.17.2 Lectoraat Management van Rundergezondheid

Gezonde dieren staan aan de basis van een duurzame veehouderij. Sinds 1 januari 2018 werken Aeres Hogeschool Dronten en de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) samen in het lectoraat Management van Rundergezondheid. Het lectoraat richt zich op bedrijfsgebonden aandoeningen in de Nederlandse rundveehouderij, waarbij preventief management een belangrijke rol speelt (gezonde koeien gezond houden). De focus ligt daarbij op de gezondheid van dieren, maar ook op de relatie met dierwelzijn en maatschappelijke acceptatie. Welke preventieve maatregelen kunnen veehouders nemen om dierziekten te voorkomen en hoe houden zij gezonde koeien gezond?

Het lectoraat levert tevens een bijdrage aan de inhoud en vormgeving van onderwijs, onderzoek en kennisoverdracht op het gebied van rundergezondheid in relatie tot de maatschappij en dierwelzijn.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- Het lectoraat bereikt samen met het PEC dat Aeres een erkenning krijgt als onderzoeksbedrijf Veehouderij.
- Het lectoraat krijgt een heel groot meerjarig project rondom rundergezondheid van kalveren en stalsystemen gehonoreerd.
- Het team breidt uit met twee onderzoekers en met één onderzoeksassistent.

4.17.3 Lectoraat Precisievoeding en duurzame pluimveehouderij

Het lectoraat Precisievoeding en duurzame pluimveehouderij richt zich op het optimaliseren van pluimveevoeding, met aandacht voor zowel diergezondheid als milieu.

Aeres Hogeschool Dronten en Schothorst Feed Research werken binnen dit lectoraat nauw met elkaar samen. Het lectoraat Precisievoeding richt zich op:

- Het optimaliseren van nutriëntenbenutting en rendementsverbetering en het voorkomen van voedingsstoornissen door vraag en aanbod van nutriënten met elkaar in balans te brengen.
- Het op behoefte voeren van pluimvee, wat bijdraagt aan het minimaliseren van de uitscheiding van nutriënten naar het milieu.

- De verduurzaming van pluimveevoer is een speerpunt, waarbij het lectoraat naar alternatieve grondstoffen en methoden kijkt om eiwit in een meer duurzame vorm aan pluimvee te verstrekken.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- Het project Circulaire kip is bijna afgerond en krijgt nationale bekendheid vanwege de bijzondere resultaten.
- Het lectoraat loopt vier jaar langer door.
- Het lectoraat realiseert met het PEC en Schothorst Feed Research een optimaal werkende samenwerking voor dieetonderzoek.
- Het lectoraat werkt mee aan meerdere hoofdstukken in twee boeken rondom diersignalen en pluimvee.

4.17.4 Lectoraat Human Animal Interactions

In onze maatschappij groeit het zich bewust zijn van de meerwaarde van dieren in onze leefomgeving. Hiermee groeit ook de behoefte aan meer kennis en educatie over hoe die mens-dier-interactie tot stand komt en wat de impact daarvan is op het dier. De terreinen waarop dieren en mensen nauw met elkaar samenwerken zijn zeer divers. Dit lectoraat wil een bijdrage leveren aan het waarborgen van dierenwelzijn. Het onderzoek speelt zich op verschillende niveaus af: op het niveau van het meten van de impact op het (individuele) dier tot en met hoe de sector zijn verantwoordelijkheid neemt om dierenwelzijn te waarborgen. De sectoren waar het lectoraat zich op richt zijn de sectoren die dieren inzetten bij dierondersteunende interventies en activiteiten, bij surveillance en opsporing, in de sport en recreatie en in de fokkerij en houderij. De focus ligt op gezelschapsdieren en paarden.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- De inaugurele rede is geweest en het onderzoeksplan is goedgekeurd.
- Het lectoraat realiseert vier goedgekeurde projecten.
- Het lectoraat is direct betrokken bij de opzet van een practoraat van Aeres MBO Barneveld.
- Het lectoraat is in gesprek met LNV rondom een financiering voor onderzoek naar de interactie tussen dier en mens. Dit is iets waar geen programmering voor bestaat binnen Nederland.

4.17.5 Lectoraat Animal Assisted Interventions

Een groeiende vraag naar animal assisted interventions (AAI's) onderstreept het belang van een lectoraat, met als doel dat een One Health-benadering (dierwelzijn en menswelzijn) een plaats krijgt in het Nederlandse praktijkgericht onderzoek, onderwijs en zorgsysteem.

Het lectoraat wil onderzoeken hoe professionals doelgericht processen in de ontwikkeling van mensen kunnen stimuleren met de inzet van dieren. Dit uitgaande van het theoretische

raamwerk van synchronie/afstemming en met inachtneming van het welzijn van zowel mens als dier.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- De lector is aangesteld.
- Het lectoraat werkt mee aan twee projectaanvragen rondom mens-dier-interacties.
- Het lectoraat participeert inmiddels in het post-hbo- en in het hbo-onderwijs en brengt zo nieuwe kennis in het curriculum.

4.17.6 Valoriseren (kennis delen en toepasbaar maken)

De onderzoekslijn Dier en de hierboven genoemde lectoraten sluiten aan bij het voor Aeres Hogeschool Dronten geformuleerde zwaartepunt Agrofood en ondernemen. Centraal daarbij staan praktijkonderzoek en kennis delen via het hoger en middelbaar beroepsonderwijs met de toekomstige beroepsbeoefenaren en de beroepspraktijk.

Output en activiteiten in 2021

De diverse activiteiten staan vermeld bij de lectoraten. Daarnaast levert de onderzoekslijn Dier substantiële bijdragen aan het CoE Groen (zie § 4.20.2) en participeert de onderzoekslijn in de volgende samenwerkingsverbanden: Poultry Expertise Centre; Dairy Triangle; Kennispoort Zwolle, Mineral Valley en de innovatieagenda Agro en Food.

Zie bijlage 9 voor de publicatielijst.

4.18 Onderzoeksprogramma Duurzaam ondernemen: onderzoekslijn Circulaire economie

Een biobased en circulaire economie streeft naar korte en eerlijke ketens, naar hergebruik van grondstoffen zodat afvalstromen verminderen en naar de gezondheid van mens en dier. Hoewel er nationaal en internationaal veel aandacht is voor deze thema's, blijken kennis en informatie over de effectiviteit van beleid beperkt te zijn en is het bovendien niet zo duidelijk welke kansen toepasbaar zijn.

De onderzoekslijn Circulaire economie zoekt naar oplossingen voor duurzaam ondernemen en bijpassende businessmodellen. De onderzoekslijn bestudeert de economische aspecten van een circulaire economie in de agrifood-sector. Dit zijn studies naar de circulariteit van restafval, circulaire inpasbaarheid van bouw en verbouw van gebouwen en erven en het ontwikkelen van bijbehorende businessmodellen. Ook het stimuleren van innovaties om technieken te verbeteren die vervuiling door restafval terugdringen behoort hiertoe. Andere studies binnen de onderzoekslijn zijn meer conceptueel van aard, kijken naar

aspecten die van toepassing zijn op verschillende ketens of doen empirisch onderzoek naar specifieke aspecten binnen één keten of onderdelen van ketens.

De onderzoekslijn Circulaire economie heeft in 2021 twee lectoraten: Circulair ondernemen in de agrifood-business, waar de hogeschool een nieuwe lector voor zoekt, en Omgevingsinclusief ondernemen.

4.18.1 Lectoraat Circulair ondernemen in de agrifood-business

Het lectoraat Circulair ondernemen in de agrifood-business (formele naam Vitale agribusiness via cyclische proces- en productieketens) onderzoekt de vraag: op welke wijze kunnen agrarische ondernemers lokale energie- en grondstofstromen als natuurlijk proces incorporeren in hun businessmodellen en langetermijndenken?

Afgeleide vragen hiervan zijn:

- Op welke wijze kunnen cross-sectorale productie- en verwerkingsprocessen de eco-effectiviteit van grondstoffen en biomassabenuutting verhogen?
- Wanneer is regionale kleinschalige bioraffinage houdbaar op korte en lange termijn?
- Hoe kan een gezamenlijk gedragen ketenbenadering bijdragen aan een effectieve kringlooplandbouw?
- Welke circulaire innovatie is nodig om snel tot sociale acceptatie te komen opdat een sociale innovatie bewerkstelligd kan worden?
- Op welke wijze kunnen geografische en dynamische omgevingsinformatie, logistieke data en consumentgegevens geïntegreerd gebruikt worden om kringlooplandbouw tot een eco-effectief succes te maken?

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- Aeres Hogeschool benoemt in november een nieuwe lector voor dit lectoraat.
- Ondanks de afwezigheid van een lector realiseert de kenniskring financiering voor vier onderzoeken.
- De kenniskring trekt de CoE-call Voedselverspilling naar zich toe en is de penvoerder.

4.18.2 Lectoraat Omgevingsinclusief ondernemen

De boer(in) en de boerderij: ze maken het voedsel dat we dagelijks nodig hebben. De boer is dus dichtbij en toch lijkt de afstand tot de burgers soms zo ontzettend groot. De meningen over wat de boer moet doen buitelen over elkaar heen, de een nog stelliger dan de andere. En de uitdagingen zijn ook groot. Want het gaat niet alleen over voedsel, het gaat ook over landschap, over natuur, over water, over burens, over gezondheid.

Hoe breng je als boer(in) jouw bedrijf, omgeving en markt bij elkaar? Daar wil dit lectoraat actief aan meebouwen. Want een mooi en vitaal platteland heeft boeren nodig.

De gouden tijd van landbouw is niet geweest - de gouden tijd voor de ondernemer in de landbouw met meerwaarde gaat komen!

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

- De postdoc is succesvol afgerond.
- Het lectoraat verzorgt meerdere lezingen en tv-optredens.
- Het lectoraat krijgt twee grotere CoE-calls gehonoreerd.
- Het lectoraat schrijft mee aan het lectoraatsidee Bedrijfsopvolging.

4.18.3 Valorisatie (kennis delen en toepasbaar maken)

De onderzoekslijn Circulaire economie en de hierboven genoemde lectoraten sluiten aan bij het voor Aeres Hogeschool Dronten geformuleerde zwaartepunt Agrofood en ondernemen. Centraal daarbij staan praktijkonderzoek en kennis delen via het hoger en middelbaar beroepsonderwijs met de toekomstige beroepsbeoefenaren en de beroepspraktijk.

Output en activiteiten in 2021

De diverse activiteiten staan vermeld bij de lectoraten. Daarnaast levert de onderzoekslijn substantiële bijdragen aan het CoE Groen (zie § 4.20.2) en participeert de onderzoekslijn in de volgende samenwerkingsverbanden: Biobased Economie, PEC, Kennispoort Zwolle, Mineral Valley en de innovatieagenda Agro en Food van de provincie Flevoland.

Zie bijlage 9 voor de publicatielijst.

4.19 Onderzoeksprogramma Vergroot je leerkracht

Van professionals vraagt het wijsheid om op de toekomstige vragen uit de maatschappij en een nieuwe werkelijkheid in te kunnen spelen. In die werkelijkheid gaat het leren van meer inform-atief en uniform leren en ontwikkelen, noodzakelijkerwijs over, naar meer trans-form-atief kunnen denken en handelen. Aeres Hogeschool Wageningen concentreert zich daarom op praktijkgericht onderzoek dat wijsheid van professionals (in opleiding) op het gebied van leren en ontwikkelen bevordert. Deze professionals werken in verschillende domeinen (zorg, landbouw, onderwijs, techniek, overheid, medicijnen), op verschillende niveaus (individu, team, organisatie, netwerk) en in verschillende rollen (begeleiding, advies, docentschap, onderzoek). Wijs(heid) is de gemeenschappelijke focus in het onderzoek. Om wijsheid van de professionals te bevorderen, onderzoekt de faculteit wat wijs(heid) is, hoe ze zich ontwikkelt en hoe je die ontwikkeling kunt ondersteunen. Onder dit programma vallen vijf lectoraten.

4.19.1 Lectoraat Biomimicry, leren van de natuur voor duurzame oplossingen

Het lectoraat Biomimicry, leren van de natuur voor duurzame oplossingen, is een samenwerkingsverband tussen Aeres Hogeschool Wageningen, Van Hall Larenstein en Inholland. Aeres Hogeschool Wageningen is penvoerder en de basisstandplaats voor de lector. Het lectoraat, gefinancierd door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, had oorspronkelijk een looptijd van vier jaar. De looptijd is, binnen het budget, verlengd van 31 augustus 2020 naar 31 augustus 2022.

Het lectoraat Biomimicry, leren van de natuur voor duurzame oplossingen, sluit aan bij de onderzoeksprogramma's en onderzoeksgroepen van de samenwerkende instellingen.

Het lectoraat Biomimicry richt zich op:

- Het ontwikkelen van nieuwe kennis en integrale concepten door samen met het onderwijs, nationale en internationale innovatieve bedrijven en kennisinstituten praktijkgericht onderzoek uit te voeren.
- De positionering van biomimicry in het agrifood-domein en in het groene beroepsonderwijs.

Resultaten 2021

Onderzoek

- Bio-geïnspireerde automatisering (robots/drones/sensoren) om biodiversiteit en duurzaamheid in de land- en tuinbouw te verhogen – smart farming.
 - Het RAAK-KIEM-project Bio-inspired Gripping Solutions for automated harvesting of delicate crops in horticulture is in uitvoering. Een verzoek om een projectverlenging van vier maanden is aangevraagd bij SIA. Verwacht einde van het project is mei 2022.
 - Voor het RAAK-PRO-project Bio-inspired micro aerial vehicles for sustainable pest control in horticulture is het voorstel ingediend voor evaluatie. De definitieve beslissing valt naar verwachting in april 2022.
- Fashion industry redesign (van vezels tot textiel) door het gebruik van een integrale aanpak bestaande uit duurzaam agrarische modellen voor de productie van natuurlijke vezels en verfstoffen, bio-inspired technologie en innovatie.
 - Voor het Civic Space Fund-project Empowering Traditional Weavers Through Sustainable Agriculture and Textiles (AgriTex) dient het lectoraat een voorstel in. Dit is afgewezen. Het betrokken consortium bestaat op dit moment uit bedrijven, ngo's, onderzoeks- en onderwijsinstellingen uit Nederland, Indonesië en Groot-Brittannië. Het consortium besluit de scope van het project aan te scherpen, meer expertise te betrekken en een nieuw voorstel in te dienen met Aeres als penvoerder en de lector Biomimicry als projectleider.
- Biomimicry in onderwijs en professionele ontwikkeling.
 - Het Erasmus+ Strategic Partnerships-project Education Requires Appliance of SDGs (ERASDG) is in uitvoering.
- Bio-inspired bodem- en watermanagement.
 - Promotietraject via promotiebeurs voor leraren NWO. To plant or not to plant: Can dry season stream flow in

tropical areas subject to long-term slash-and-burn agriculture be enhanced by reforestation?

Onderwijs

Het lectoraat realiseert in 2021 de volgende verbindingen met het onderwijs:

- Module Bio-inspired design (vier lezingen) voor studenten Inholland.
- Integratie van de biomimicry-methodologie in de module MOOI van Aeres Hogeschool Wageningen. Deze module focust op proces- en productontwerp.
- Trainingssessie en lezingen over biomimicry en boundary-crossing voor leraren en studenten die deelnemen aan het Erasmus+-project ERASDG (Education Requires Appliance of SDGs).
- Deelname aan de Planet Texels Hackaton van Inholland, Terra Technica en Aeres Hogeschool Wageningen. Dit is een projectweek op Texel waarbij multidisciplinaire studententeams en coaches samenwerken aan innovatieve oplossingen voor allerlei duurzame ontwerpuitdagingen.
- Workshop over het biomimicry-denken en het bio-inspired ontwerp. Het doel is het voor studenten mogelijk te maken om biomimicry te gebruiken als ontwerptool.
- Gastlezingen binnen allerlei opleidingen van Inholland, Aeres Hogeschool Wageningen en Van Hall Larenstein in de technische en groene domeinen.

4.19.2 Lectoraat Ecologisch Wijs: Insecten & Maatschappij

Dit lectoraat maakt via ecologisch en praktisch onderzoek van insecten verbanden inzichtelijk tussen organismen en hun omgeving, en tussen mens, omgeving en natuur. Het werkt met twee subthema's: het beheersen van insectenplagen en het stimuleren van insectenbiodiversiteit. Het lectoraat verbindt de educatieve kracht van Aeres Hogeschool Wageningen met het natuurwetenschappelijke onderzoek van het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW). Deze verbinding zorgt voor de synergie die nodig is om vooruitgang te boeken bij de transitie naar een maatschappij die duurzaam met natuur kan samenwerken.

Het lectoraat Ecologisch Wijs: Insecten & Maatschappij start in mei 2020, dankzij L.INT-financiering van NWO-SIA. De lector is voor 0,4 fte aangesteld bij Aeres Hogeschool Wageningen en voor 0,4 fte bij het NIOO-KNAW. In 2021 werkt naast de lector één docent-onderzoeker in het lectoraat (0,1 fte van januari tot juli en 0,2 fte van september tot december). In 2021 richt het lectoraat zich op:

- Hoe breng je biodiversiteit onder de aandacht van het beroepsonderwijs, zowel bij Aeres Hogeschool Wageningen als in het (v)mbo? Een onderzochte mogelijkheid is of het lectoraat de principes van leren voor duurzame ontwikkeling concreet kan maken door met lerenden en docenten aan herstel van de biodiversiteit op (v)mbo-schoolterreinen te werken.
- Herstel van insectenbiodiversiteit en -populaties, onder andere via natuurinclusieve landbouw (Maasheggengebied),

- via bloemenweiden (met Cruydt-Hoeck) en in de stedelijke omgeving (Stadsfase).
- Natuurlijke beheersing van plaaginsecten, onder andere predatie van koolmees op eikenprocessierups en het toepassen van het leervermogen van sluipwespen om biologische bestrijding van wolluis te verbeteren (met o.a. Koppert Biological Systems).

Het lectoraat draagt bij aan het Deltaplan Biodiversiteitsherstel, waar Aeres Hogeschool Wageningen partner van is, via de werkgroepen Gebiedsgerichte samenwerking, Kennis en innovatie en Biodiversiteit in het onderwijs. Het lectoraat draagt ook bij aan de Green Deal Natuurinclusieve Landbouw in het Groene Onderwijs. De verlenging daarvan is gepresenteerd en ondertekend door Aeres.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

Onderzoek

- Feestelijke start van het lectoraat met diverse excursies en de openbare les Bugs in the system: het insectendilemma als model voor ecologisch denken, met ruim honderd aanwezigen op locatie en zo'n zestig online (september 2021).
- Effect van bloemenweiden op bestuivende insecten, in samenwerking met Cruydt-Hoeck (partner in het lectoraat) en een stagestudent van Aeres Hogeschool Almere.
- Predatie van koolmezen op eikenprocessierups in de 's Gravelandse Buitenplaatsen, in samenwerking met het NIOO, twee studenten (VU en HAS) en Natuurmonumenten (partner in het lectoraat). De bevindingen zijn gedeeld via onder andere Vroege Vogels Radio, een bijeenkomst van de Koninklijke Nederlandse Plantenziektkundige Vereniging en op de Nederlandse Entomologendag.
- Ontwikkeling van het concept stadsoase, in samenwerking met Nature Nomads, EIS Kenniscentrum Insecten en FLORON: ecologische onderbouw van biodiversiteit in de stedelijke omgeving met als doel het versterken van insectenpopulaties én de relatie tussen mens en natuur.
- Participatie in en indiening van twee consortiaaanvragen in de tweede ronde van de SIA Voedsel en Groen-calls (de relatie tussen honingbij en wilde bestuivers, penvoerder HVHL Leeuwarden, en natuurinclusief gedrag van burgers, penvoerder HVHL Velp).
- Voorbereiding actieonderzoek met Aeres MBO Barneveld: hoe kan de school biodiversiteit op het schoolterrein vergroten en tegelijkertijd integreren in het onderwijs? In dit kader doet het lectoraat in februari 2021 een O&I-aanvraag (afgewezen).

Onderwijs

In 2021 verzorgt het lectoraat het volgende onderwijs:

- Het in samenwerking ontwikkelen en uitvoeren van een korte lessenserie Insecten (maart-april 2021) voor studenten Natuur en Communicatie en Voeding en Communicatie die in de hoofdfase van de opleiding zitten (professionaliseren).

- Begeleiding van studenten in de hoofdfase van hun opleiding (fundamentele kennis). Zo doet een groepje studenten onderzoek naar koepelnesten van bosmieren in het Wageningse mierenbos. Dit is een opdracht in samenwerking met EIS Kenniscentrum Insecten. Andere studenten krijgen advies over onder meer bodemkwaliteit en de houdbaarheid van bloemen (maart-juni 2021).
- Verzorging gastles voor alle tweedejaars bachelorstudenten (samenwerken en leren) over het insectendilemma als model voor ecologisch denken (september 2021).
- Begeleiding van een eerstejaarsstudent Natuur en Communicatie (deskundigheidsontwikkeling) waarbij de student op de werkplek (het NIOO) werkt aan een beeldserie over ecosysteemdiensten van insecten met als doelgroep (v)mbo-docenten en -studenten (september 2021-januari 2022).

4.19.3 Lectoraat Grenspraktijken van opleiders en onderzoekers

Het lectoraat heeft als uitgangspunt dat zowel opleiders (leraren, lerarenopleiders, kennismanagers, HRM'ers) als onderzoekers bepaalde kwaliteiten (wijsheid) nodig hebben om succesvol samen te werken aan praktijkvraagstukken. Als we van onderwijsprofessionals onderzoekend vermogen verlangen, vragen we van onderzoekers het vermogen om interactief samen te werken. Hoe werkt dat in de praktijk en welke versterkingen zijn mogelijk?

Het lectoraat telt in 2021 één lector (0,5 fte) en tot juli drie docent-onderzoekers (elk 0,2 fte), vanaf juli twee docent-onderzoekers (een 0,2 fte en een 0,15 fte), die onderzoek doen naar:

- Het opleiden en professionaliseren van educatieve professionals, bijvoorbeeld via het leerlint Onderzoekend Vermogen in de bacheloropleidingen van Aeres Hogeschool Wageningen, en via de professionaliseringsmodule Onderzoek van betekenis.
- Het onderzoekend vermogen van leerlingen en studenten in vmbo en mbo.
- Masteropgeleiden en onderzoekend werken in het vmbo en mbo, bijvoorbeeld in de scholen van Aeres VMBO en Aeres MBO en in het landelijk samenwerkingsverband TOOLS voor Teamleren (zie hieronder).
- Methodologische vraagstukken in praktijkonderzoek: hoe werk je samen aan praktijkvraagstukken, met welke kwaliteitsdilemma's heb je te maken, welke mogelijkheden bieden onder meer art-based research en maakonderzoek om de onderzoeksaanpak te verrijken?

Het lectoraat participeert in het samenwerkingsverband TOOLS voor Teamleren, dat sinds 2019 met NRO-subsidie als consortium onderzoek doet naar masteropgeleide docenten als aanjagers van onderzoekend werken in het mbo (de rol van de masteropgeleide is die van teacher-leaders). Centraal in het onderzoek staat de vraag hoe (en onder welke condities) masteropgeleiden met een teacher-leader-profiel met de door hen begeleide ontwerp-groepen onderzoekend werken aan

door de school gekozen praktijkvraagstukken. In elk van de scholen staat het gekozen praktijkvraagstuk centraal. Wat het consortium bindt, zijn de vragen naar de manier van werken van de masteropgeleiden met hun ontwerpgroepen en naar de bijdrage van partners aan hun omgeving, waaronder het consortium zelf.

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

Onderzoek

- De publicatie Grenspraktijken verdiepen, een verslag van zes jaar lectoraat Grenspraktijken van opleiders en onderzoekers.
- Een hoofdstuk in het boek *Boundary crossing in vocational education and research: the case of Regional Learning*. Over het leren van studenten in het mbo en de beroepspraktijk, en over hoe je zelfonderzoek naar de manier van onderzoeken doet.
- Gespreksrondes over onderzoekscultuur bij Aeres Hogeschool Wageningen, waarvan verslag staat in *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen* (pp. 84-91).
- Interne rapportages over onderzoekscultuur binnen Aeres VMBO en Aeres MBO.
- Interne rapportages over creativiteit in onderzoek in de opleidingen van Aeres Hogeschool Wageningen.

Onderwijs

In 2021 verzorgt het lectoraat het volgende onderwijs:

- Gastcolleges van de lector in de master *Leren en Innoveren van Aeres Hogeschool Wageningen*:
 - Vraagarticulatie voor onderzoek in jaar 1.
 - Kwaliteitsdilemma's in praktijkonderzoek in jaar 2.
- Creativiteit inzetten in onderzoek: keuzemodule en andere onderwijsactiviteiten door docent-onderzoeker in de bacheloropleidingen.

4.19.4 Lectoraat Professionele identiteit en organisatieontwikkeling

Er is een transitie gaande rond de plek van professionals in organisaties. Het is niet voldoende om hen te leren beter voor zichzelf op te komen. Deze transitie is diepgaand en alomvattend: zij vraagt om herziening van afspraken, protocollen en regels, om ander leiderschap, om andere ondersteuning, om een andere verbinding met de buitenwereld en om meer aandacht en versterking van beroepen, om maar een paar dingen te noemen. Het lectoraat buigt zich over de ontwikkeling van professionals, van hun professionele identiteit en hun organisaties. Deze drie vragen pakt het steviger op:

- Het vertalen van de professionele identiteit naar de initiële beroepsopleiding, vanuit de gedachte dat die identiteit pas tot wasdom komt na de opleiding. Maar hoe bereidt de opleiding studenten voor op hun beroep (met aandacht voor beroepsidentiteit, leiderschapsidentiteit, learner-identity)?

- Het werk van professionals brengt veel identiteitswerk met zich mee, ontstaan door de spanning tussen wie zij willen zijn en wat de organisatie of het beroep van hen vraagt. Die spanning is deels positief en draagt bij aan hun ontwikkeling, maar is vaak ook onnodig en leidt tot verlies van energie. Het lectoraat onderzoekt hoe te voorkomen dat de professionals uit evenwicht raken.
- Aandacht voor de collectieve professionaliteit in het mbo: hoe werken mensen nu samen aan een opgave en hoe bepalen zij samen wanneer iedereen het goed doet?
- Hoe om te gaan met vakgroepen in organisaties is een urgent vraagstuk. Veel professionals en hun organisaties zijn zoekende hoe vorm te geven aan vakontwikkeling.

Het lectoraat heeft vanuit Aeres Hogeschool Wageningen in 2021 een lector (0,44 fte) en twee docent-onderzoekers (in totaal 0,22 fte). De lector is vanaf april afwezig en krijgt vanaf 1 september een waarnemer (0,22 fte). De lector en docent-onderzoekers vormen samen met andere onderzoekers van buiten de organisatie een kenniskring van zes personen, waarvan er drie een promotieonderzoek doen. Gezamenlijk richten zij zich onder andere op het onderbouwen en uitbouwen van work-based research. De kenniskring organiseert het onderzoek in verschillende onderzoeksgroepen, die daarbij samenwerken met tal van andere organisaties:

- De onderzoeksgroep *Professionele identiteit* richt zich op identiteitswerk in organisaties en hoe dat verschilt per beroepsgroep (tien onderzoekers).
- De onderzoeksgroep *Professionele identiteit in de initiële opleiding* onderzoekt beroepsidentiteit, leiderschapsidentiteit en ontwikkelidentiteit (negentien onderzoekers uit elf beroepsopleidingen)
- Het *research-practice-partnership* werkt aan de transitie naar goed werk voor leiders, eigenzinnige professionals, teams en professional leaders (vijftien organisaties en veertig professionals)
- De onderzoeksgroep *Framing* (collectieve professionaliteit) in het mbo werkt aan het versterken van het collectieve leren en het samen bepalen van wat goed werk is (drie mbo's en drie hbo's, waaronder Aeres-opleidingen).
- De onderzoeksgroep *Vakgroepen* onderzoekt hoe vakgroepen in het onderwijs en andere organisaties zo kunnen samenwerken dat de professionals zichzelf en hun vak blijven ontwikkelen (vijf organisaties, vijf onderzoekers).

Resultaten 2021

De belangrijkste resultaten zijn:

Onderzoek

- Eén boek, zes boekhoofdstukken, dertien professionele publicaties.
- Drie bijdragen aan nationale en internationale conferenties.
- Een *Goed Werk*-website en -journaal. <https://www.aereshogeschool.nl/onderzoek/onderzoeksprojecten/goed-werk>.

Onderwijs

- Gastcolleges in de master Leren en Innoveren en lezingen en workshop bij diverse andere organisaties.
- Begeleiding van en advies aan studenten van de master Leren en Innoveren met een onderzoeksthema dat aansluit bij het lectoraat.

4.19.5 Lectoraat Responsief leren en kenniscreatie

Responsief leren

Het lectoraat onderzoekt hoe het onderwijs de studenten en stakeholders kan uitrusten om toekomstige, vaak ill defined, complexe vraagstukken aan te kunnen.

Vraagstukken over de transitie in het groene domein, zoals het wereldvoedselvraagstuk, andere productiemethoden en grondstoffengebruik, duurzame energie en stikstofproblematiek, vragen om een andere manier van leren in het onderwijs, op het erf en in de kennisketen. Die andere manier van leren ontwikkelt bij studenten en stakeholders een ecologische manier van denken. Het gaat om leren in, met en door de praktijk in de regio in een learning community of knowledge building community.

Centraal staat het beter inzicht krijgen in het proces van collectief leren en ideeverbetering ofwel kenniscreatie, zowel leerpsychologisch als didactisch, alsook welke e-tools docenten en studenten het beste ondersteunen in dit proces. Het lectoraat houdt zich bezig met de transitie van voornamelijk op individueel leren gericht onderwijs naar ook collectief, transdisciplinair, multi-stakeholder leren in learning communities, living labs, werkateliers, professionele leergemeenschappen et cetera als krachtige onderwijsleeromgevingen in de context van een betere en (natuur)inclusieve samenleving.

Kenniscreatie

Het lectoraat onderzoekt ook hoe het proces van samen kennis bouwen en idee(theorie) verbeterend gecentreerd onderwijs en leren plaatsvindt en hoe docenten, facilitators en technologie dit proces het best kunnen ondersteunen. Het liefst in een context waarin school, praktijk en onderzoek met elkaar samenwerken aan authentieke vraagstukken.

De pedagogiek en didactiek van kennis construeren worden gezien als een veelbelovend alternatief voor het individueel leren door kennis reproduceren en werken aan schooltaken. Leren als een sociaal, samen kennis construerend proces dat bijdraagt aan het goede en wijsheid in de samenleving, waarin de betrokkenen voortbouwen op elkaars ideeën en deze overstijgen in de vorm van nieuwe inzichten en verbeterde ideeën.

Belangrijkste resultaten 2021

- De succesvolle afronding van het driejarige Erasmus+ Knowledge Alliance-project ViSuAL.
- De publicatie van de teacher-guide, een MOOC en diverse artikelen en (online) congrespresentaties in samenwerking met de kenniskringleden en projectpartners. Doorwerking

ervan in het gebruik van IrisConnect video-omgeving in de bachelor.

- De realisatie van een reflectieproces binnen Aeres Hogeschool Wageningen gericht op de toekomst, uitmondend in een faculteitsbrede publicatie Innoveren en blijven leren.
- De voorbereiding van vier NWO-promotie-lerarenbeurzen en de indiening ervan (een in januari 2021 en drie in januari 2022).
- Keynote speaker op The National Research Days 2021, georganiseerd door SFIVET, Zollikofen/Bern (Zwitserland).
- Presentaties door en met kenniskringleden op de ORD2021. IVETA 2021; Annual Meeting of the Society for Text and Discourse; EAPRIL.

Detachering bijzonder hoogleraar

De lector van dit lectoraat is gedetacheerd als hoogleraar bij de Open Universiteit (OU) voor het bekleden van de bijzondere leerstoel Responsief leren en kennis construeren (ecologisch leren denken). Als gevolg van de reorganisatie bij de OU maakt de leerstoel deel uit van de nieuwe vakgroep Sociaal leren van de faculteit Onderwijswetenschappen en de lector werkt daar goed mee samen. Deze samenwerking versterkt en geeft input voor het werk van het bovengenoemde lectoraat en geeft ook een beter forum voor en een betere impact op de ideeën en resultaten van het lectoraat.

Onderwijs

- Academic director van de master Leren en Innoveren, lid van het strategisch MLI-managementteam, advieslid van de MLI-examencommissie.
- Vervangend coach van een groep eerstejaars MLI-studenten, in verband met ziekte van de huidige teamleider.
- Gastdocent in het MLI-thema Visie op leren.
- Gastdocent in bachelor deeltijd bij bespreking van onderzoekvoorstellen.
- Advies over en uitwerking reflectie op praktijkgericht onderzoek, begeleiding, onderwijs en beoordeling binnen de master Leren en Innoveren.
- Video-Supported Collaborative Learning (VSCL) MOOC. <https://www.irisconnect.com/uk/Visual-MOOC-Registration/>

4.19.6 Valorisatie (kennis delen en toepasbaar maken)

Het onderzoeksprogramma Vergroot je leerkracht en de hierboven genoemde lectoraten sluiten aan bij het zwaartepunt Leren en ontwikkelen. De lectoraten delen kennis via het (groene) beroepsonderwijs, onderzoek, commerciële activiteiten, publicaties, lezingen, seminars en dergelijke.

Output en activiteiten in 2021

De volgende activiteiten zijn uitgevoerd: lopende activiteiten met de kenniskring, het begeleiden van onderzoekers en promovendi, het geven van workshops, wetenschappelijke publicaties, symposia, bijdragen aan congressen, vakpublicaties, boeken. Zie ook onderstaand overzicht en de

publicatielijst 2021 in bijlage 9. Voor eerdere publicaties zie de website.

De kwantitatieve output van Aeres Hogeschool Wageningen 2009-2021

Aeres Hogeschool Wageningen gebruikt de Standard Evaluation Protocol-systematiek (SEP-systematiek) als richtlijn voor de kwantitatieve output van de lectoraten.

SEP category	2011-2016	2017	2018	2019	2020	2021	totaal
1 Refereed articles	12	1		4	8	7	32
2 Non-refereed articles ⁽¹⁾	0				1	7	8
3 Books (peer reviewed)	2+5=7	4		2	1	8	17+5=22
Book(s) (chapters) in press		2			1		2+1=3
Books/inauguration	8	1	1	1	2		13
4 Book chapters	6+5	3	4	2	10	25	50+5=55
5 PhD-theses	2						2
6 Conference papers reviewed	80	9	17	27	1	2	136
Conference (reviewed) proceedings, presentations	4	31	6		2	7	19+31=50
7 Professional publications ⁽²⁾	33	10	9	4	8	21	85
External reports	12	5	2	9	1	1	30
Internal reports	3	3	2	5	8	3	24
8 Publications aimed at the general public ⁽³⁾	4		8 ⁴				12
9 Other research output <specify> ⁽⁴⁾	21+2 ^{3/4/5/6}	5	3 ²	3 ^{5/6}	1 ⁵	7 ^{8/9}	40+2=42
Presentations for the professional public	60+99 ⁷	12	7	16	11	33	238
Published interviews	14		1	6	2	6	29
Research proposals (NWO, RAAK-PROO, HPBO, min. EZ etc.)	31	11	2	4	8	6	62
Total output	403	97	62	83	65	133	843
Total scientific related publications	145	53	20	36	20	15	289
Total professional related publications	258	44	42	47	45	118	554
Refereed articles in submission/	6		1	1	1	2	11
Conference papers in submission	5	2	3			2	12
Research proposals in submission	0						
Total output (including in submission)	414	99	66	84	66	137	866

2 (blauw) = wetenschappelijk gerelateerde publicaties (met name peer-reviewed)

Note 1: Artikelen in niet-peer-reviewed journals maar die van belang zijn voor het domein c.q. veld.

Note 2: Publicaties die gericht zijn op professionals in de publieke en private sector (professionele publicaties, vakbladen), ook patenten en annotaties (i.g.v. recht en wet).

Note 3: Ook wel 'populariserende artikelen' genoemd.

Note 4: Ander type onderzoeksoutput zoals abstracts, editorschap, ontwerpen en prototypes (d.w.z. engineering), gepubliceerde interviews en optredens in media, courses, master thesis.

Note 5: Video on YouTube, folder.

Note 6: Websites, app's, ontwikkeld docentmateriaal vanuit onderzoek.

Note 7: (5) masterclasses.

Note 8: Abstracts.

Note 9: MOOC.

4.20 Innovatieprojecten en het Centre of Expertise

Aeres Hogeschool innoveert structureel. Dat doet ze via de lectoren, maar ook via landelijke regelingen en (innovatie) projecten en het Centre of Expertise Groen 2.0.

4.20.1 (Landelijke) innovatieprojecten

Aeres Hogeschool neemt deel aan een groot aantal nationale en internationale innovatieprojecten.

De gelden daarvoor komen uit allerlei regelingen, zoals SIA/RAAK (Stichting Innovatie Alliantie), NICHE (Nuffic), NRO, KIEM, Impuls en dergelijke. Aeres Hogeschool is daarbij penvoerder of partner.

In 2021 zijn er geen substantiële projecten met impact afgesloten die niet ook al elders in de tekst staan.

4.20.2 Centre of Expertise Groen

De Rijksoverheid verbetert de afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt en bevordert de kwaliteit van het technisch hbo-onderwijs met Centres of Expertise (op mbo-niveau: Centra voor Innovatief Vakmanschap, op wo-niveau: Centres of Excellence).

Het CoE Groen is een meerjarig onderzoeksprogramma in het groene domein. Het ministerie van LNV, het Regieorgaan SIA en de agrarische hogescholen financieren dit programma, de hogescholen Van Hall Larenstein, Aeres Hogeschool, Inholland en HAS Hogeschool dragen eraan bij. Met het geïnvesteerde geld kan het onderzoeksprogramma de kennisinfrastructuur in het groene domein verder doorontwikkelen en kunnen de betrokken hogescholen hun positie in de kennisketen versterken. Het programma sluit aan op de nationale beleidsagenda en actuele maatschappelijke opgaven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het duurzamer maken van onze landbouw en het zorgvuldiger omgaan met hulpmiddelen zoals mest.

Resultaten 2021 Aeres Hogeschool

De belangrijkste resultaten zijn:

- Goedkeuring van de SPRONG-aanvraag.
- Goedkeuring van de Impuls-aanvraag.
- Vrijwel alle lectoraten zijn actief betrokken bij een of meerdere aanvragen of projecten.
- Alle drie de faculteiten zijn penvoerder van projecten.

4.21 Plannen onderzoek en innovatie

Aeres Hogeschool formuleert jaarlijks plannen voor de valorisatie van onderzoek: de bijdragen die onderzoek levert aan de ontwikkeling van de zwaartepunten, aan internationale onderzoeksprogramma's en aan samenwerkingsverbanden waar zij als partner deel van uitmaakt.

Aeres Hogeschool Almere (zie § 4.15)

Belangrijkste punten voor 2022 en verder:

- Ontwikkeling van een nieuw onderzoeksprogramma dat aansluit bij de huidige ontwikkelingen.
- Versterken relatie met het CoE Groen.
- Realiseren van drie inaugurele redes, exposure hierdoor versterken.
- Digitaal magazine uitbrengen (rond 14 april, opening Floriade).

Aeres Hogeschool Dronten (zie § 4.16, § 4.17 en § 4.18)

Belangrijkste punten voor 2022 en verder:

- Verdere uitbouw van participatie in het CoE Groen.
- Rol spelen in drie kennis- en innovatieagenda's (KIA's): Sleuteltechnologieën, Energietransitie & Duurzaamheid en Landbouw, water en voedsel.

Aeres Hogeschool Wageningen (zie § 4.19)

Belangrijkste punten voor 2022 en verder:

- Verdere uitbreiding opleidingsscholen naar concept Groen Consortium Opleiden in school.
- Samenwerking in de Groene Educatieve Alliantie vormgeven.
- Portfolio lectoraten herzien.

Commerciële dienstverlening

4.22 Visie, organisatie en aanbod commerciële dienstverlening

Aeres Hogeschool hecht waarde aan haar dienstverlenende activiteiten omdat die:

- De kennisdeling en kennisdoorstroom van sector naar hogeschool en vice versa bevorderen.
- Bijdragen aan de professionalisering van de eigen docenten door hun directe betrokkenheid bij ontwikkelingen in de verschillende werkvelden.
- Bijdragen aan de verbrede maatschappelijke opdracht voor het onderwijs: Leven Lang Ontwikkelen en (regionale) samenwerking met het bedrijfsleven.
- Bijdragen aan valorisatie.

Aeres Hogeschool geeft de voorkeur aan publiek-private samenwerkingen (zie ook § 1.6) bij het realiseren van haar commerciële dienstverlening. De hogeschool biedt vanuit de verschillende domeinen consultancy, training en scholing aan. Op de faculteit Wageningen is het aanbieden van opleidingen en bij- en nascholing voor werkende professionals, en docenten in het bijzonder, een continue activiteit, waarbij kennis die op de faculteit aanwezig is waarde toevoegt aan de professionals in de praktijk.

Organisatie van commerciële dienstverlening

Aeres Hogeschool Almere is tot dusver alleen indirect betrokken bij de uitvoering van commerciële dienstverleningsprojecten. Aeres Hogeschool Dronten voert commerciële trajecten uit binnen de kaders van de projectorganisatie en -administratie van de faculteit. Bij Aeres Hogeschool Wageningen heeft elk personeelslid een basisaanstelling die gericht is op de primaire taak: het verzorgen van onderwijs en onderzoeksbegeleiding. Daarnaast kan een medewerker actief zijn in zakelijke dienstverlening of praktijkgericht onderzoek of leidinggevende taken vervullen, nationaal en internationaal. Aeres Hogeschool Wageningen stimuleert docenten om een actieve rol te vervullen in het uitvoeren van activiteiten rond een Leven Lang Ontwikkelen van alumni en anderen buiten de faculteit. Een groot aantal docenten doet dat. Een van de onderwijsmanagers is verantwoordelijk voor de aansturing van de zakelijke dienstverlening: afstemming, acquisitie, uitvoering en evaluatie. De activiteiten zijn integraal onderdeel van de faculteitsorganisatie en dragen bij aan kennisontwikkeling en -deling.

Commercieel aanbod

Aeres Hogeschool Almere

De faculteit Almere wil naast adviseringstrajecten ook cursorisch onderwijs gaan aanbieden. In 2020 start een project om een eerste aanbod voor commercieel cursorisch onderwijs vorm te geven en om onderzoek te doen naar de potentiële markt. Een collega krijgt hiervoor een specifieke projectopdracht. Een eerste stap is gezet om intern draagvlak te verwerven en om laaghangend fruit, dat gemakkelijk om te zetten is naar een commerciële cursus, in beeld te krijgen.

Aeres Hogeschool Dronten

De faculteit Dronten wil bij voorkeur geen projecten met uitsluitend commerciële financiering. De filosofie is als volgt. Wanneer een bedrijf met een commerciële opdracht komt, dan zoekt de faculteit direct naar aanvullende financiering om de omvang van het project te vergroten. Het commerciële geld wordt dan de cashbijdrage in een subsidieaanvraag. Door de grotere omvang van het project kan de faculteit meer voor de opdrachtgever bereiken, kan ze de inbedding van het resultaat in het onderwijs betalen of kan een trainee meelopen om te professionaliseren.

Naast deze projecten biedt de faculteit enkele adviseringstrajecten en voornamelijk cursussen aan, zoals de al bestaande:

- makelaardijcursussen;
- veterinaire cursussen;
- cursus natuurboeren;
- cursus gewasbescherming;
- cursus bodemadviseur;
- cursus stikstof voor ondernemers;
- opleiding bedrijfscoach stikstof.

Aeres Hogeschool Wageningen

De faculteit Wageningen neemt met name voor het beroepsonderwijs een markante positie in bij vragen rond professionalisering van hun personeel. Deze positie sluit inhoudelijk aan op de kerntaak. Het commerciële aanbod versterkt de aanwezige expertise van docenten, die nieuwe kennis inzetten in en buiten de reguliere taken. Bovendien vergroten de professionaliseringsactiviteiten de formatieruimte van de faculteit, waardoor er een grotere expertisepool ontstaat om studenten met specifieke expertise te ondersteunen.

De faculteit heeft een geïntegreerd model van de kerntaken onderwijs en onderzoek, projecten en valorisatie (dienstverlenende activiteiten gebaseerd op aanwezige en

ontwikkelde kennis) op de scholingsmarkt. Daarmee borgt ze een optimale kennisdoorstroom.

4.23 Resultaten en plannen commerciële activiteiten

De totale omzet aan commerciële projecten van Aeres Hogeschool bedraagt € 1.121.666 in 2021 (€ 1.058.998 in 2020 en € 1.413.771 in 2019).

4.23.1 Aeres Hogeschool Almere

De faculteit ontwikkelt pilots voor een commercieel onderwijsaanbod.

In 2021 zijn er geen cursisten bij Aeres Hogeschool Almere. De totale omzet aan commerciële projecten bedraagt € 119.660 (€ 82.262 in 2020 en € 29.348 in 2019). Het resultaat is § 23.521 positief.

Plannen commerciële dienstverlening Almere

Voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn zijn de belangrijkste speerpunten:

- Voor de middellange termijn is de ambitie om een substantiële groeistap te maken in het bieden van commerciële dienstverlening, met onder andere een aanbod van Leven Lang Ontwikkelen/maatwerkonderwijs waarvan professionals gebruik kunnen maken. Daarnaast is het de bedoeling dat onderzoekers commerciële opdrachten verwerven voor praktijkonderzoek. De verwachting is dat de Floriade een belangrijke aanjager zal zijn voor naamsbekendheid van Aeres Hogeschool Almere op dit gebied. Een omzet van meer dan € 200.000 is het streven. Samenwerking met de faculteiten in Dronten en Wageningen is hierbij een uitgangspunt.
- Voor de lange termijn stuurt de faculteit aan op een omzet van meer dan € 500.000, met contractonderwijs en contractonderzoek.

4.23.2 Aeres Hogeschool Dronten

In 2021 volgen ruim 1.575 cursisten (300 in 2020 en 750 in 2019) een een- of meerdaagse cursus of opleiding bij Aeres Hogeschool Dronten. De stijging komt vooral door de cursussen natuurboeren.

De totale omzet aan commerciële projecten bedraagt € 601.316 (€ 594.888 in 2020 en € 780.800 in 2019). Die omvat naast de bijdrage van cursisten ook de omzet aan commerciële onderzoeksprojecten. Het resultaat is € 10.828 negatief.

Plannen commerciële dienstverlening Dronten

Voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn wil de faculteit Dronten de samenwerking met LNV continueren en daarmee ook verder bouwen aan landelijke opleidingsprogramma's.

4.23.3 Aeres Hogeschool Wageningen

In 2021 volgen 607 cursisten (675 in 2020 en 1.526 in 2019) een een- of meerdaagse cursus of opleiding bij Aeres Hogeschool Wageningen. De totale omzet bedraagt € 400.690 (€ 381.849 in 2020 en € 603.623 in 2019). De lage omzet is een gevolg van covid-19. Het resultaat is € 67.717 negatief.

Naam opleiding	Aantal deelnemers
Educatieve minor	21
Minor Dienstverlening en Producten	3
Pedagogisch Didactisch Getuigschrift	20
Zijinstroomtraject Consumptieve Techniek	2
Zijinstroomtraject Dienstverlening en Producten	26
Zijinstroomtraject Groene Sector	8
Overige leertrajecten	527
Eindtotaal	607

Plannen zakelijke dienstverlening Wageningen

Voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn zijn de belangrijkste speerpunten:

- Uitbouwen van bestaande cursussen en werken met edubadges en microcredentials.
- Omzetten Aeres Hogeschool Wageningen Pro naar Aeres Hogeschool Pro.

Het uitbreiden en versterken van de commerciële activiteiten blijft een essentieel onderdeel van de zogenaamde valorisatie: het in de praktijk inzetten en daarmee waarde creëren van kennis die Aeres Hogeschool opdoet in het praktijkgerichte onderzoek en van kennis en ervaringen die zij opdoet in de bachelor- en masteropleidingen. Doordat ze wat daar geleerd en gevonden is, inzet in het veld, creëert de faculteit een meerwaarde voor zichzelf, met en voor anderen. Ook omgekeerd komen kennis en ervaring van buiten naar binnen, wat ten goede komt aan het primaire proces: onderwijs, het opleiden van studenten en onderzoek.

Onderliggende beweegredenen voor deze doelen zijn dat Aeres Hogeschool Wageningen wil bijdragen aan:

- Leven Lang Ontwikkelen (LLO) van professionals en in het verlengde hiervan werken met edubadges en microcredentials.
- Vergroot je leerkracht.
- Leren voor Duurzame Ontwikkeling (LvDO) en Sustainable Development Goals (SDG's).
- De Aeres-speerpunten: Onderwijsinnovatie met ICT, LLO en Transitie in het groene domein.

Het vergroten van leerkracht is hier gericht op de professionele ontwikkeling en identiteit van alle mensen die betrokken zijn bij nascholing. Het heeft invloed op de didactiek en bewustwordingsprocessen van deelnemers en van de uitvoerders. Dit uitgangspunt staat centraal bij elke acquisitie.

De inhoud van een nascholing koppelt de faculteit aan leerkracht: Hoe vergroot zij uw leerkracht en die van het team? Wat heeft u nodig om die leerkracht door te geven aan anderen? Uiteindelijk draagt dit weer bij aan LLO. Ze vraagt deelnemers bewust hiernaar en evalueert hoe de nascholing bijdraagt aan het vergroten van de eigen leerkracht.

Commerciële en dienstverlenende onderdelen

5 Aeres Farms

Leeswijzer

Stichting Aeres Farms, verder Aeres Farms, wil in dit jaarverslag laten zien wat er in 2021 is gebeurd en wat de plannen voor de komende jaren zijn. Dit hoofdstuk is bedoeld voor iedereen die direct of indirect bij Aeres Farms is betrokken: deelnemers van Aeres, onderzoekers uit het bedrijfsleven en overige stakeholders.

Aeres Farms maakt deel uit van Aeres. Niet alle informatie over Aeres Farms staat in dit ene hoofdstuk. Zo zijn de kaders waarbinnen alle Aeres-onderdelen werken gegeven in hoofdstuk 1 en staat er een samenvatting van de financiële stand van zaken en toekomstverwachtingen in hoofdstuk 2.

Het komende hoofdstuk geeft per onderwerp een verwijzing naar de relevante paragrafen in de andere hoofdstukken.

Inhoud

5.1	Wat gebeurt er bij Aeres Farms in 2021?	208	5.5.3	Aeres Landbouwbedrijf bv (incl. EWI)	210
5.2	Missie, visie en kernactiviteiten	208	5.5.4	Aeres Weidebedrijf bv	211
5.3	Omgeving en strategie	208	5.5.5	Aeres Biologisch Bedrijf bv (LONK en LOT)	212
5.4	Organisatie(structuur)	209	5.5.6	Aeres Studentbedrijven bv	212
5.5	Resultaten en plannen	209	5.6	Kwaliteits- en personeelsbeleid	213
5.5.1	Stichting Aeres Farms	209			
5.5.2	Aeres Farms Holding bv	209		De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.	

5.1 Wat gebeurt er bij Aeres Farms in 2021?

In 2020 en 2021 werkt Aeres Farms met verschillende stakeholders aan een toekomstvisie ter verbetering van haar toekomstbestendigheid en ze zet in 2021 de eerste acties uit die visie uit. De verhouding tussen onderwijsbedrijf, markt en onderneming komt daarmee meer in balans wat betreft bedrijfsvoering en financieel-economische resultaten. De ambitie en acties vanuit de denktank met stakeholders en het toekomstdocument van Aeres Farms leiden tot een ambitieus jaarplan 2022.

Een paar opvallende zaken in 2021 zijn de inrichting van een onderwijsleerkavel akkerbouw specifiek voor het hbo, de ontsluiting van de data binnen het bedrijf naar studenten, het optimaliseren van de financiële processen in bedrijfsvoering en control, het inrichten van het zuivelbedrijf, het verbinden van de Weidestal aan Rouveen Kaasspecialiteiten en tot slot het vormen van meer samenwerkingen met bedrijfspartners.

Aeres Farms kan door het versterken en verbreden van wat goed is nog meer bijdragen aan het praktijkleren, de experimenten en het toegepast onderzoek van en voor studenten, medewerkers en partners.

5.2 Missie, visie en kernactiviteiten

Aeres Farms is een unieke faciliteit waarin kennis, vaardigheden en ondernemerschap samenkomen binnen een goed uitgedacht didactisch concept: learning by doing. Aeres Farms staat voor een state-of-the-art leer- en onderzoeksomgeving die het onderwijs, onderzoek en de valorisatie van Aeres in de volle breedte van de landbouw ondersteunt en daarmee direct bijdraagt aan de maatschappelijke opdracht van Aeres. De resultaten van (eigen) innovaties worden geïmplementeerd en daarmee direct in de praktijk toegepast.

Aeres Farms levert een bijdrage aan de levenslange ontwikkeling en bewustwording van ondernemende (toekomstige) professionals en het oplossen van voedselvraagstukken. Studenten en onderzoekers zijn direct (management, organisatie en uitvoering) of indirect (onderzoek, effectueren curricula en examinering) betrokken bij de landbouwbedrijven (melkveehouderij en akkerbouw) en de studentbedrijven (varkens, pluimvee, schapen en paarden).

De bedrijven van Aeres Farms kenmerken zich door een hoog dierenwelzijn en goede gezondheid van de dieren, emissiearme productie, het streven naar energieneutraliteit, verantwoord landgebruik, maximale integrale duurzaamheid en een optimale, transparante verbinding met de omgeving.

5.3 Omgeving en strategie

Deze paragraaf geeft de omgevingsfactoren en strategie van Aeres Farms.

Omgevingsfactoren en ontwikkelingen

- Praktijkfaciliteiten verhogen de aantrekkelijkheid en relevantie van de Aeres-opleidingen en bieden ruimte aan onderzoek en experimenten.
- De financiering van top-praktijkfaciliteiten, die nodig zijn om de toekomstige ondernemers in de agrarische sector op te leiden, is een serieus punt van aandacht.
- De wereldmarkt bepaalt meer en meer de prijs van de producten (veehouderij en teelt). De prijs wisselt daardoor en kan dus stijgen, maar ook flink dalen. Dit maakt het landbouwresultaat van Aeres Farms onvoorspelbaar. Door duurzamer te produceren, is werken met andere prijsfactoren (Skal) mogelijk.
- De afhankelijkheid van informatietechnologie en de maatregelen rond veiligheid nemen toe.

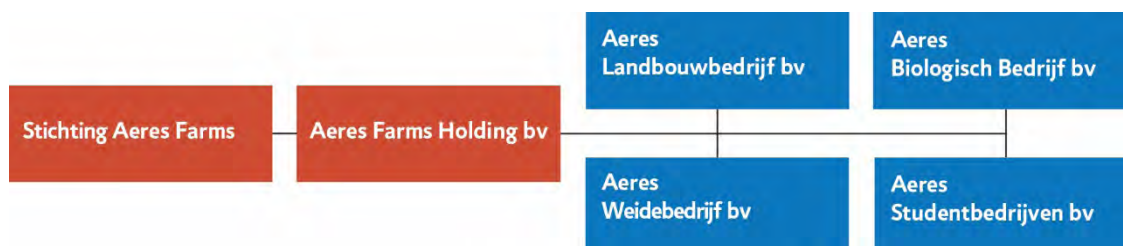
Strategie en doelstellingen

- De hoofddoelstelling van Aeres Farms is maximaal en optimaal bijdragen aan competentieontwikkeling van studenten op het gebied van praktijkleren, ondernemen, experimenteren en onderzoeken in samenwerking met het werkveld. Die ontwikkeling vindt plaats in een zo realistisch mogelijke setting, waarin alle ruimte is voor implementatie van innovaties.
- Het onderwijs van Aeres onderscheidt zich door zijn praktijkgerichtheid en beroepsauthenticiteit. Aeres realiseert deze ambitie enerzijds door een nauwe samenwerking met het bedrijfsleven en anderzijds met haar moderne praktijkfaciliteiten. Het doel van deze faciliteiten is studenten en leerlingen verschillende vormen van produceren te laten ervaren, zodat zij (later) onderbouwde keuzes kunnen maken.
- Aeres biedt deelnemers moderne praktijkfaciliteiten. De faciliteiten van Aeres Farms zijn gericht op de primaire productie. Hoe Aeres dit vormgeeft, ligt vast in het why-what-how-document.
 - Why: Aeres Farms levert een bijdrage aan het opleiden van innovatieve professionals op mbo- en hbo-niveau. Zij hebben hart voor een duurzame voedselproductie, een gezonde leefomgeving en de gezondheid van mens, dier en plant, waardoor de kwaliteit van de bedrijfsvoering van agrarische ondernemingen zich voortdurend ontwikkelt.
 - What: Aeres Farms is een gezond agrarisch bedrijf, gericht op een duurzame toekomst, waar veel kan en mag en, voor een gezonde bedrijfsvoering, ook zaken moeten.
 - How: Aeres Farms werkt met een praktijkleerlijn mbo-hbo en biedt op de bedrijfsvoering geënte casuïstiek voor het onderwijs.

5.4 Organisatie(structuur)

Stichting Aeres Farms bestaat uit een holding (Aeres Farms Holding bv) en vier onderliggende bv's: Aeres Landbouwbedrijf bv, Aeres Biologisch Bedrijf bv, Aeres Studentbedrijven bv en Aeres Weidebedrijf bv. Aeres Landbouwbedrijf heeft een belang van 10% in EWI Windpark bv.

Organisatieontwikkeling

Samenwerkingsverbanden

Aeres Farms maakt, samen met Aeres Hogeschool Dronten, deel uit van de Dairy Triangle. Dit is een samenwerkingsverband van Knowledge Transfer Centre (KTC) De Marke, Veenweiden Innovatiecentrum (VIC) Zegveld en de Dronter onderdelen van Aeres.

Het doel van de Dairy Triangle is het realiseren van toekomstgericht veehouderijonderwijs en grondsoortspecifiek vakman- en ondernemerschap. In de samenwerking met de Dairy Triangle werkt het landbouwbedrijf aan een complementair programma dat het Nederlandse melkveehouderijonderwijs versterkt.

Daarnaast heeft Aeres Farms veel goede en wisselende samenwerkingsverbanden met diverse instellingen en bedrijven op het gebied van onderwijs en praktijkonderzoek.

Horizontale dialoog

Aeres Farms heeft direct en indirect contact met Aeres-studenten (mbo en hbo) en het bedrijfsleven. In het kader van valorisatie-activiteiten organiseren Aeres Hogeschool en Aeres Farms jaarlijks evenementen op het terrein van Aeres Farms. Aeres Farms neemt ook deel aan privaat-publieke projecten (o.a. CIV en RIF) en onderzoek.

Aeres Farms legt periodiek verantwoording af aan de aandeelhouder, Stichting Aeres Groep. Er zijn tevens overlegstructuren gecreëerd om de studenten te betrekken bij het beleid van Aeres Farms.

5.5 Resultaten en plannen

Deze paragraaf geeft de resultaten van de dochtermaatschappijen van Aeres Farms Holding bv.

De stichting is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel geregistreerd. Het dossiernummer is 76312410. In het handelsregister zijn ook de statuten en algemene leveringsvoorwaarden in het Nederlands, Engels en Duits gedeponeerd.

Het College van Bestuur van Aeres vormt ook het bestuur van Stichting Aeres Farms. De directeuren van Aeres Hogeschool Dronten en Aeres MBO Emmeloord/Dronten vormen de directie van Aeres Farms Holding bv en de onderliggende bedrijven.

5.5.1 Stichting Aeres Farms

De in 2019 opgerichte Stichting Aeres Farms is een onderdeel van Aeres.

Aeres Farms is een bijzonder bedrijf dat een belangrijke bijdrage levert aan het succes van het onderwijs en onderzoek binnen Aeres. Aeres Farms is daarmee een uniek onderdeel van Aeres en heeft een grote aantrekkingskracht op potentiële studenten. Zij maakt de combinatie tussen praktijk en theorie op een laagdrempelige manier mogelijk. Aeres Farms moet blijven investeren in nieuwe technieken om up-to-date en toekomstbestendig te zijn en te blijven. Anders dan een gemiddeld agrarisch bedrijf voert Aeres Farms onderwijs- en onderzoeksactiviteiten uit, die hogere kosten voor de bedrijfsvoering met zich meebrengen. Deze hogere kosten betreffen onder andere hogere personele lasten, efficiëncynadelen in kavels en erven door het bieden van diversiteit, onderwijs- en onderzoeksactiviteiten, et cetera. Om aan de onderwijs- en onderzoeksdoelstellingen te kunnen voldoen, compenseert het onderwijs deze hogere kosten met een onderwijsbijdrage. Deze onderwijsbijdrage maakt deel uit van de begroting van Aeres Farms voor Aeres Landbouwbedrijf en Aeres Weidebedrijf. Daarnaast vindt de in de jaarlijkse Aeres-brede kaderbrief gestelde verschuiving van een centrale naar een decentrale bijdrage plaats.

5.5.2 Aeres Farms Holding bv

Het resultaat van Aeres Farms Holding bv bestaat uit de productieopbrengst van de onderliggende bedrijven, de opbrengst van onderzoekopdrachten en ondersteuning vanuit het onderwijs. De totale omzet is € 2.255.119. Het financiële resultaat van 2021 is € 223.796 positief (€ -272.441 in 2020 en € -10.301 in 2019).

Plannen voor alle bv's van Aeres Farms

Het toekomstdocument en het jaarplan 2022 geven de grote lijnen voor de komende jaren:

- De bedrijven van Aeres Farms geschikt en aantrekkelijk maken en houden voor onderwijs en onderzoek. Het uitbouwen van onderzoeks- en experimenteeropdrachten die aansluiten bij de vaardigheden van studenten.
- Maatregelen treffen waardoor de bedrijven van Aeres Farms minimaal op het gemiddelde van de landelijke benchmark presteren en kwalitatief goede opbrengsten (blijven) leveren.
- Onderzoeken wat voor Aeres Farms de beste verhouding tussen reguliere en biologische teelt is en jaarlijks onderzoeken welke gewassen tot meerwaarde leiden.
- Optimaliseren van de bedrijfsvoering middels (big) data, afstemming binnen Aeres en externe expertise zoals die van de accountant. Doel is dat alle bedrijven een eigen businessplan en een eigen verdien- of break-even-model hebben.
- Onderzoeken mogelijkheid uitbreiden internationale activiteiten.
- Onderzoeken welke alternatieve energievoorzieningen er zijn, naast de windmolens van EWI Windpark.
- Verkennen met welke toekomstige eisen vanuit de maatschappij Aeres Farms te maken kan krijgen.

5.5.3 Aeres Landbouwbedrijf bv (incl. EWI)

Aeres Landbouwbedrijf staat als gemengd (agrarisch) bedrijf (melkvee, akkerbouw en energie) midden in de nationale en internationale dagelijkse praktijk van de landbouw en de voedselproductie.

Het bedrijf is uniek in Nederland: het combineert de opgave om onderwijs te faciliteren en, in samenwerking met Aeres Hogeschool Dronten, praktijkgericht onderzoek uit te voeren. Studenten kunnen zo praktijkervaring opdoen. Onderzoek voert het bedrijf vaak uit in opdracht van en in samenwerking met het bedrijfsleven. Dat vraagt iedere dag flexibiliteit in de bedrijfsvoering.

Daardoor ontstaat een uitdagende en complexe werk- en leeromgeving. De melkveehouderij zoekt bijvoorbeeld oplossingen voor (maatschappelijke) vragen over

diergezondheid, dierenwelzijn, emissies van mineralen en broeikasgassen en weidegang. Bij de akkerbouw zijn bodemvruchtbaarheid, plantgezondheid en water belangrijk thema's. Smart farming en management staan voor alle onderdelen op de agenda.

Aeres Landbouwbedrijf neemt deel in het windmolenpark EWI. Dit park exploiteert het bedrijf samen met negen andere agrarische ondernemers.

De opbrengsten van het landbouwbedrijf bestaan voornamelijk uit de omzet vanuit de productgroepen akkerbouw en veehouderij en de opbrengst uit het 10%-belang in het windmolenpark EWI. Daarnaast zijn er inkomsten vanuit het uitvoeren van onderzoek en draagt het onderwijs financieel bij aan personeelskosten en de begeleiding van studenten.

Hoofddoelstellingen

- Aeres Landbouwbedrijf staat voor kwaliteit, is financieel gezond en heeft een stabiele bedrijfsvoering die continuïteit op korte en langere termijn borgt.
- Het bedrijf zoekt en vindt de balans tussen productie, onderwijs, onderzoek en valorisatie.
- Het bedrijf geeft studenten voldoende ruimte voor het ontwikkelen van vakmanschap en om te experimenteren met (praktijkgericht) onderzoek en ondernemerschap.
- Het bedrijf wil een grote betrokkenheid van en sterke verbinding met studenten en docenten van Aeres-onderdelen en andere onderwijsinstellingen, (praktijkgericht) onderzoek en het bedrijfsleven.
- Het bedrijf wil fungeren als voorbeeldbedrijf en daarmee een inspirerend en stimulerend modelleerbedrijf zijn.

Resultaten 2021

- Aeres Landbouwbedrijf heeft 240 hectare land en 120 melkkoeien, plus bijbehorend jongvee.
- De jaaromzet van het landbouwbedrijf (incl. EWI Windpark) is € 1.579.313. Het financiële resultaat is € 159.837 positief (€ -297.139 en € -94.192 in 2019). Het jaarresultaat van de deelneming in EWI is voorlopig vastgesteld op € 97.431 positief (€ 78.856 in 2020 en € 79.244 in 2019).

Resultaten melkvee

	Aantal melkkoeien	% jongvee	Kg melk per koe	% vet	% eiwit	Tussenkalf tijd	Afkalfleeftijd varzen	Kg mengvoer/100 kg meetmelk
2019	124	25	11.297	4,30	3,59	381	23	25
2020	120	24	11.163	4,30	3,54	389	22	26
2021	124	25	11.053	4,31	3,56	399	22	26

- 2021 kenmerkt zich enerzijds door een sterke verhoging van de voerkosten (ca. 20%), anderzijds is er een stijging van de opbrengsten door een hogere melk- en vleesprijs.
- Aeres Landbouwbedrijf realiseert dankzij de regelmatige regenval een goede ruwvoerproductie, zowel gras als snijmais.

- Het bedrijf voert in 2021 drie veevoedingsproeven uit: twee voor ForFarmers en een voor Trouw Nutrition. Hiervoor breidt het de stalruimte uit van 32 naar 36 koeien en plaatst het een derde proefvoersilo bij zodat er drie in plaats van twee krachtvoerders verstrekt kunnen worden.
- De Flevolandstal is intensief gebruikt voor praktijklessen, in de lesweken is er vaak een 100% bezetting van de stalruimtes.

Opbrengsten akkerbouw

Product	Hectare	Ton geoogst	Ton/ha	Hectare	Ton geoogst	Ton/ha
	2020			2021		
Frietaardappelen	19,5	1.167,6	59,8	26,5	1.330	50,2
Exportaardappelen	13,5	810	60	0	0	0
Tafelaardappelen	17,3	953	62,3	19,5	1.033	53
Pootgoed	-	-	-	5	Samenwerking	
Suikerbieten	33,9	3.624	106,9	19,5	2.134	109
Uien	17	1.100	64,7	25,5	1.540	60
Winterpeen	12	1.011 kist	84 kist	9	999 kist	111 kist
Wintertarwe	27,7	222,8	8,04	40,5	328,3	8,1
Witlof	5,9	Samenwerking		10	Samenwerking	
Gerst	-	-	-	2,5	22,3	9,2
Vlas	-	-	-	1,3	1,7	1,2

- Het voorjaar van 2021 is zeer koud. Hierdoor is er bij de aardappels sprake van een slechte knolzetting. Ook sommige uienpercelen hebben last van de kou.
- Omdat het regelmatig regent, groeien de meeste gewassen goed. Een nadeel van het vele vocht is een zeer hoge ziektedruk in vooral de uien en aardappels.
- Het pootgoedproject start, in samenwerking met een pootgoedteler. Hierdoor is Aeres Farms nu ook een interessant studieobject voor studenten die geïnteresseerd zijn in de pootgoedteelt.
- De onderwijsleerkavel is afgelopen jaar volledig in gebruik. Studenten kunnen volop experimenteren op de daarvoor bestemde 15 hectare.
- Eerste- en derdejaarsstudenten van Aeres MBO Dronen Warmonderhof lopen stage op het bedrijf, waarbij de derdejaarsstudenten aan het einde van hun jaarstage de bedrijfsvoering vrijwel zelfstandig kunnen uitvoeren.
- In 2021 besluit Aeres Farms om Aeres Weidebedrijf verder op te schalen richting 700.000 kg melk, enerzijds door verhoging van de melkproductie per koe, anderzijds door verhoging van het aantal melkkoeien. Het bedrijf koopt daarvoor extra jongvee aan.
- In 2021 sluit Aeres een samenwerkingsovereenkomst met Rouveen Kaasspecialiteiten. De nieuwe partner gaat de melk van het Weidebedrijf verwerken, en verder organiseren beide partners workshops voor de leden-melkveehouders van Rouveen Kaasspecialiteiten. Ook organiseren de food-opleidingen van Aeres vakgerichte cursussen voor de medewerkers van Rouveen Kaasspecialiteiten.
- Het Weidebedrijf past het voersysteem in de melkstal aan naar een individuele automatische krachtvoerverstrekking. Hierdoor kan het de koe beter op de norm voeren en kan de melkproductie per dier stijgen.
- Van belang is een goede drogestofproductie van het grasland van de huiskavel. De persistentie van (de stikstof leverende) klaver behoeft aandacht, evenals de bemesting om de gezondheid van de klaver goed te houden. De huiskavel neemt in 2021 met circa 8 hectare af, daarvoor in de plaats komt er 20 hectare veld-maaikavel bij. 10 ha daarvan wisselt het Weidebedrijf uit met buurman Broeze-den Bakker BIO in ruil voor de teelt van aardappelen en uien. De drogestofopbrengsten van de 20 hectare maaikavel zijn zeer goed, waardoor het Weidebedrijf in het winterseizoen

5.5.4 Aeres Weidebedrijf bv

Aeres Weidebedrijf is een biologisch melkveebedrijf met circa 80 melkkoeien plus bijbehorend jongvee en circa 34 hectare grasland als huiskavel, circa 20 ha grasland als veld-maaikavel plus 5 ha snijmais.

Het bedrijf valt onder de Skal-regelgeving.

Studenten van Aeres MBO Dronen Warmonderhof spelen een belangrijke rol in de dagelijkse werkzaamheden op het weidebedrijf.

Resultaten 2021

- De jaaromzet voor Aeres Weidebedrijf bv is € 364.802. Het bedrijfsresultaat over 2021 is € 23.346 positief (€ 11.488 in 2020 en € -24.783 in 2019).

- 2021-2022 geen ruwvoer meer hoeft aan te kopen. Tevens is het geoogste gras van goede kwaliteit.
- Het Weidebedrijf zet het fokkerijbeleid verder door met het gebruik van Fleckvieh-stieren. Daarmee wil het een meer robuuste koe fokken met een hogere restwaarde bij verkoop.

- Het celgetal in de melk is gemiddeld rond de 250.000 tot 300.000. Een aantal dieren heeft de Serratia-bacterie (verwekker van subklinische mastitis). Deze bacterie is afkomstig uit de potstalmest en is vrijwel ongevoelig voor behandeling met antibiotica.

	Aantal melkkoeien	% jongvee	Kg melk per koe	% vet	% eiwit	Tussenkalf tijd	Afkalfleeftijd vaarzen	Kg mengvoer/100 kg meetmelk
2019	60	25	8.189	4,03	3,45	383	24	16
2020	73	23	8.154	4,12	3,48	395	24	16
2021	75	34	8.132	4,03	3,39	387	24	18

5.5.5 Aeres Biologisch Bedrijf bv (LONK en LOT)

Aeres Biologisch Bedrijf heeft in totaal 18 hectare land in gebruik. Alle in 2021 geteelde producten hebben het Demeter-keurmerk met Skal-certificering.

Drie studenten van Aeres MBO Dronten Warmonderhof zijn dit jaar verantwoordelijk voor de teelt van biologische gewassen. Naast een succesvol teeltseizoen bewerkstellingen deze studenten de verbinding tussen Aeres Biologisch Bedrijf en Aeres MBO Dronten Warmonderhof.

Resultaten 2021

Het project en studentenbedrijf LONK (akkerbouw) krijgt navolging met het project en studentenbedrijf LOT (tuinbouw).

- De jaaromzet voor Aeres Biologisch Bedrijf bv is € 97.176. Het bedrijfsresultaat over 2021 is € 15.039 negatief (€ -28.488 in 2020 en € 5.939 in 2019).

Product	Hectare	Ton geoogst		Ton/ha
		2021		
Aardappels	3	91,5	30,5	
Winterpeen	3	144	48	
Zomertarwe	3	10,4	3,5	
Bonen	3	14,7	4,9	
Pompoenen	3	60	20	
Grasklaver	3	Samenwerking		

- Skal voert een inspectie uit en beoordeelt het bedrijf als biologisch.
- Demeter voert een inspectie uit; er zijn enkele verbeteringen noodzakelijk.
- Omdat het regelmatig regent, groeien de meeste gewassen goed. Een nadeel van het vele vocht is een zeer hoge ziektedruk in vooral de aardappels, deze zijn noodgedwongen eerder geoogst.
- Het koude voorjaar zorgt voor een trage start.

Project LOT (tuinbouw)

LOT is een kleinschalig tuinbouwbedrijfje met zowel tunnelkas- als vollegrondsteelt op 2.000 m². Het is gelegen op het terrein van Aeres Farms aan de Wisentweg 13c.

- Dit jaar is er een zeer breed assortiment in gewassen.
- De Skal-licentie is verlengd.
- Demeter voert een inspectie uit; er zijn enkele verbeterpunten.
- Lokale afzet binnen Dronten via groenteabonnementen en lokale markten.

5.5.6 Aeres Studentbedrijven bv

Het motto van Aeres Studentbedrijven bv is: voor en door studenten. Daarom is de bedrijfsomvang van elk studentbedrijf beperkt. Studenten uit verschillende leerjaren zijn betrokken bij de gehele exploitatie van de bedrijven en zij dragen een groot deel van de verantwoordelijkheid daarvoor.

Aeres Studentbedrijven bv bestaat uit:

- Het gesloten varkensbedrijf, waarbij zij de biggen in principe zelf afmest.
- Een schapenbedrijf voor wol- en vleesproductie.
- Een paardenpensionstal met veertig paardenboxen (de Paardenplaats). De exploitatie van de Paardenplaats is in handen van de ernaast gelegen particuliere manege, het Paardencentrum Dronten.
- Het student-leerbedrijf Polder Products, dat zich vooral richt op de verkoop van eigen (streek)producten, zoals zelfgemaakte advocaat. PolderPorque maakt hier deel van uit. Dit is een onderdeel van het varkensbedrijf dat, in samenwerking met een keurslager, verantwoordelijk is voor de verkoop van varkensvlees.
- Een pluimveestal voor 1.000 leghennen, die voldoet aan de richtlijnen van het driesterren-Beter Leven-keurmerk van de Dierenbescherming.

Resultaten 2021

- De jaaromzet voor Aeres Studentbedrijven bv is € 215.828. Het financiële resultaat is € 50.269 positief (€ 40.387 in 2020 en € 105.998 in 2019).
- De varkensstal is na diverse aanpassingen en optimalisaties in de huisvesting weer up-to-date. De technische resultaten

verbeteren nog steeds: het bedrijf spent 33 biggen/zeug/jaar, de vleesvarkensgroei nadert de 1.000 gram/dier/dag.

- Aeres Studentbedrijven voorziet de schapenstal van een geheel nieuwe inrichting, daarnaast brengt ze een eenvoudige hygiënesluis aan. Het bedrijf neemt het besluit om met het schapenbedrijf aan te sluiten bij het Swifterschapenstamboek. Ook koopt het tien stamboek Swifter-ooien aan. De insteek is om in de toekomst actief mee te doen met de Swifterstamboek-fokkerij en deel te nemen aan keuringen.
- Aeres Studentbedrijven onderwerpt de leghennenstal aan een onderzoek om het pikgedrag van de leghennen te

verminderen. Het bedrijf vervangt het kleurenspectrum van de lampen bij de legnesten door een spectrum wat meer rust geeft. Daarnaast hangt het bedrijf de lampen iets anders op, zodat er minder licht in de legnesten schijnt. Daardoor krijgen de hennen meer rust. Verder past het bedrijf de ventilatie verder aan en gebruikt het andere pikstenen en afleidingsmaterialen. Al deze aanpassingen lijken hun vruchten af te werpen: er is vrijwel geen uitval meer en de legresultaten zijn erg goed.

	Aantal fokzeugen	Aantal vleesvarkens	Aantal geboren biggen	Aantal biggen per zeug per jaar	Groei vleesvarkens gram per dag	Voederconversie	Vervanging zeugen %
2019	33	196 gem.	895	24,42	910	2,43	66,6
2020	32	198 gem.	898	28,00	950	2,41	38,5
2021	32	210 gem.	1.056	33,00	980	2,39	45,5

	Aantal leghennen	Aantal leghennen voor proef	Legpercentage %	Eigewicht gram	Eierprijs euro	Voederconversie
2019	1.000	0	87,9	62,5	0,0817	2,4
2020	1.000	160	95,0	62,5	0,0852	2,4
2021	800	0	95,0	62,5	0,1054	2,3

	Aantal ooien	Aantal geboren lammeren
2019	30 gem	58
2020	35	68
2021	40	92

5.6 Kwaliteits- en personeelsbeleid

In 2016 startte het in overeenstemming brengen van het kwaliteitsbeleid van de verschillende onderdelen van Aeres Farms. De RI&E en het Bedrijfsnoodhulpplan zijn voor Aeres Landbouwbedrijf op orde. Aan die van de andere bedrijven wordt gewerkt.

Het werken met aparte bedrijfsleiders voor de veehouderijbedrijven en voor het akkerbouwbedrijf leidt tot meer aandacht voor en vakmanschap van de verschillende bedrijfsonderdelen.

Aeres Farms kent een heldere overlegstructuur en een afgestemde planning- en controlcyclus inclusief een meerjarig huisvestingsplan en een meerjarig investeringsplan voor mechanisatie en gebouwen.

Het personeelsbeleid van Aeres Farms Holding bv is beschreven in het sociaal jaarverslag van Aeres (§ 12.12).

6 Stichting Aeres Tech

Leeswijzer

Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC*) bestaat uit de expertisecentra koudetechniek en mobiele techniek in Ede, Aeres Tech Productions bv (voorheen ACOLE Productions bv), Tech Examen Centrum bv (voorheen Fedecom Academy bv) en overkoepelende activiteiten. Zij laten in dit jaarverslag zien wat er gebeurt in 2021 en wat de plannen voor de komende jaren zijn. Dit hoofdstuk is bedoeld voor iedereen die direct of indirect bij Aeres Tech, Aeres Tech Productions (ATP) en Tech Examen Centrum is betrokken: klanten in het bedrijfsleven, deelnemers aan trainingen en overige stakeholders.

Stichting Aeres Tech maakt deel uit van Aeres. Niet alle informatie staat in dit ene hoofdstuk. Zo zijn de kaders waarbinnen alle Aeres-onderdelen werken gegeven in hoofdstuk 1 en staat er een samenvatting van de financiële stand van zaken en toekomstverwachtingen in hoofdstuk 2.

Het komende hoofdstuk geeft per onderwerp een verwijzing naar de relevante paragrafen in de andere hoofdstukken.

Inhoud

6.1	Wat gebeurt er bij de expertisecentra van Aeres Tech, Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum in 2021?	216	6.6	Stichting Aeres Tech	219
6.2	Missie, visie en kernactiviteiten	216	6.7	Aeres Tech	219
6.3	Omgeving, strategie en plannen	217	6.7.1	Aeres Tech-brede resultaten en plannen	219
6.3.1	Omgevingsfactoren en ontwikkelingen	217	6.7.2	Expertisecentrum koudetechniek (Ede)	219
6.3.2	Strategie en doelstellingen	218	6.7.3	Expertisecentrum mobiele techniek (Ede)	220
6.4	Organisatie	218	6.8	Aeres Tech Productions	220
6.5	Horizontale dialoog	218	6.9	Tech Examen Centrum bv	220
			6.10	Kwaliteitsbeleid	221

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC*: expertisecentra koudetechniek en mobiele techniek, Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum) maakt deel uit van Aeres. Vooralsnog bewerken de expertisecentra, Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum ieder hun eigen markt en neemt Aeres Tech het aanbod van alle onderdelen mee naar klanten.

Dit hoofdstuk is, tenzij anders vermeld, vanuit het perspectief van Aeres Tech geschreven. Het aanbod van Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum is er zonder naamvermelding wel in verwerkt. De specifieke informatie over Aeres Tech Productions staat in § 6.8., de specifieke informatie over Tech Examen Centrum in § 6.9

6.1 Wat gebeurt er bij de expertisecentra van Aeres Tech, Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum in 2021?

In 2021 treft Aeres voorbereidingen voor de naamswijziging van Stichting PTC* in Stichting Aeres Tech.

Het jaar 2021 kenmerkt zich door de verdere groei in de breedte van Aeres Tech tot een expertisecentrum met een compleet aanbod. Daartoe horen ook examenfaciliteiten en dito expertise. Die zijn beide al in huis vanuit de samenwerking met Fedecom Academy. Stichting Aeres Tech vormt dit onderdeel om tot Tech Examen Centrum. Tech Examen Centrum staat organisatorisch op afstand van de overige bedrijfsonderdelen en kan dus onafhankelijkheid garanderen, wat een voorwaarde is om examinering en certificering te kunnen uitvoeren.

Daarnaast krijgt in 2021 het nieuwe platform Aeres Tech Talent gestalte. Dit matchingsbureau is opgericht om werkzoekenden die door de covid-19-crisis van werk willen of moeten veranderen, te helpen overstappen naar een technisch beroep. Werkzoekenden kunnen er technische vacatures bekijken en brancheverenigingen kunnen die daar aanbieden. Aeres Tech brengt haar kennis als opleidingscentrum in en weet de weg in de scholingsfondsen. Aeres Tech Talent is actief in de sectoren mobiele techniek, koudetechniek, verbrandingsmotoren, infra en werktuigentechnologie, gasturbines, jachtbouw en watersport. De bedoeling is dat nog meer sectoren aansluiten.

De schaalvergroting van Aeres Tech zet zich ook in 2021 voort. Er komt weer een nieuwe bedrijfsschool met een eigen programma bij, voor een snelgroeijende onderneming. Voor deze nieuwe partner zet Aeres Tech ook bootcamps op.

In 2021 opent Aeres Tech een gloednieuwe onderwijsstudio in Ede. Covid-19 brengt een grote versnelling teweeg in afstandsonderwijs en digitale technieken. In de onderwijsstudio beschikt Aeres Tech over alle noodzakelijke

faciliteiten voor het opnemen en livestreamen van trainingen en events.

De gevolgen van covid-19 zijn vooral in § 6.7.1. beschreven.

Mondiaal

De negatieve gevolgen van de covid-19-crisis uiteten zich met name in het schrappen van veel internationale live trainingen. De oplossing daarvoor vindt Aeres Tech vaak in online trainingen, onder andere vanuit de nieuwe onderwijsstudio in Ede. Ook geeft ze trainingen soms bij dealers op locatie, als dat kan met inachtneming van de covid-19-regels in het betreffende land.

6.2 Missie, visie en kernactiviteiten

Stichting Aeres Tech (expertisecentra, Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum) werkt binnen de gezamenlijke Aeres-kaders. Deze zijn beschreven in hoofdstuk 1 en 2.

Missie

Aeres Tech verbetert persoonlijke prestaties en versnelt de ontwikkeling van bedrijven waardoor de branche als geheel professionaliseert.

Visie

In een steeds sneller veranderend werkveld zijn structurele vernieuwing en een Leven Lang Ontwikkelen de sleutel tot de professionalisering van het individu, het bedrijfsleven en de branche.

Beleid en kernactiviteiten

De expertisecentra van Aeres Tech, Aeres Tech Productions (ATP) en Tech Examen Centrum zijn actief in de volle breedte van de groene en grijze sector op het gebied van techniek, voedselproductie, voedselveiligheid en logistiek. Ze richten zich op de ontwikkeling van professionals die bijdragen aan een productieve en duurzame samenleving. Het praktische advies van Aeres Tech is erop gericht werkprocessen sneller, effectiever en soepeler te laten verlopen. Aeres Tech verzorgt zowel in Nederland als in het buitenland trainingen en opleidingen voor grote multinationale merken.

Goed ontwikkelde en goed opgeleide professionals zijn een voorwaarde voor het succesvol functioneren van iedere organisatie of onderneming. Ze zijn zich meer bewust van de manier waarop zij bijdragen aan de doelstellingen van hun organisatie én de toegevoegde waarde die hun organisatie heeft.

Aeres Tech, Tech Examen Centrum en ATP ondersteunen bedrijven, professionals en leerlingen en studenten in hun persoonlijke ontwikkelingsplan. Altijd met hun dagelijkse beroepspraktijk als vertrekpunt. De leeromgeving en het didactisch concept zijn erop gericht dat de deelnemer

vaardigheden ontwikkelt vanuit zijn of haar individuele doelstellingen, die direct zelfstandig in de praktijk toe te passen zijn. Het didactisch concept vat Aeres Tech samen onder het motto: learning by doing.

Aeres Tech levert vanuit dat beleid totaaloplossingen, die passen bij de maatschappelijke ontwikkelingen rond Leven Lang Ontwikkelen en de (regionale) samenwerking met het bedrijfsleven. De dienstverlening van Aeres Tech bestaat uit (online) trainingen, (bbl-)opleidingen, webinars, evenementen, coaching on the job, advies, consultancy en bedrijfssteun. Aeres Tech ontwikkelt eigen lesstof, organiseert roadshows en audiovisuele producties en werkt met klanten vanuit een eigen testlab aan voortdurende verbetering van het aanbod.

Ruim zestig ervaren, professionele medewerkers op uitstekende praktijklocaties staan garant voor die dienstverlening van Aeres Tech; mannen en vrouwen met didactische kwaliteiten, liefde voor hun vak en een schat aan inhoudelijke kennis. Zij zijn de kracht achter de groei van de expertisecentra tot een groot open leercentrum met abonnementen voor een Leven Lang Leren in het technische domein, nu en in de toekomst. Aeres Tech gelooft in anders denken en als gevolg daarvan anders opleiden, samen met vakgenoten.

Kernactiviteiten

- Het verzorgen van totaaloplossingen rond het ontwikkelen, opleiden en begeleiden van professionals in het bedrijfsleven, zowel nationaal als internationaal.
- Het aanbieden van advies en consultancy gericht op de ontwikkeling van branches en bedrijven.
- Het verzorgen van een aanbod van relevante producten en diensten voor kennisinstellingen. Daarbij maakt Aeres Tech onder andere gebruik van middelen zoals online webinars en trainingen en organiseert ze evenementen en ontwikkelt ze eigen producties.
- Het ontwikkelen van les- en trainingsmateriaal ondersteund door gamification, VR en AR.
- Het organiseren van events vanuit de eigen onderwijsstudio, op locatie en via een livestream.
- Het afnemen van examens in een onafhankelijk examen centrum.

6.3 Omgeving, strategie en plannen

Aeres Tech, Aeres Tech Productions en Tech Examen centrum bedienen in Nederland vier marktgroepen. Dat zijn: brancheorganisaties (acht organisaties), onderwijsinstellingen (wo, hbo, mbo en vmbo), fabrikanten en importeurs (nationaal en internationaal) en bedrijven. De activiteiten van Aeres Tech hebben primair een commerciële doelstelling. Behalve met nationale activiteiten profileert Aeres Tech zich ook internationaal. Dat doet ze door samen met klanten activiteiten te ontwikkelen.

Bedrijfsleven, brancheorganisaties en kennisinstellingen

Aeres Tech is steeds actiever op de (inter)nationale commerciële markt. De strategie is erop gericht om partnerships aan te gaan met het (inter)nationale bedrijfsleven en brancheorganisaties. De Nederlandse agrifood-sector staat internationaal aan de top. Het rendement van investeringen in Nederlandse producten hangt echter nauw samen met een juist gebruik en adequate toepassing van techniek en technologie. Hier speelt Aeres Tech op in met haar producten en diensten. Aeres Tech is internationaal partner van een groot aantal wereldspelers in de mobiele techniek. De dienstverlening aan kennisinstellingen bestaat voor het overgrote deel uit het aanbieden van specifiek praktijkleren op het gebied van techniek en agrifood.

6.3.1 Omgevingsfactoren en ontwikkelingen

- Krapte op de arbeidsmarkt en de vergrijzing leiden zowel voor Aeres Tech zelf als voor haar klanten tot een uitdaging als het gaat om de gewenste groeiende instroom van goed opgeleid personeel.
- Snelle technische ontwikkelingen en de energietransitie volgend op de vraag naar duurzaamheid vanuit de samenleving en de daaruit voortvloeiende wens tot kennisverbreding en -verdieping.
- Differentiatie: de kansen en bedreigingen verschillen per expertisecentrum (zie § 6.7). Wat de centra delen, is de groeiende maatschappelijke aandacht voor techniek en de opkomst van (nieuwe) technologieën.
- De maatschappelijke ontwikkelingen rond energietransitie leiden tot activiteiten met een toenemende multidisciplinaire benadering. Dat is zichtbaar in de klimaattechniek (bijvoorbeeld het gebruik van restwarmte uit koelprocessen), maar ook in de mobiele techniek (datatoepassingen en gps-technieken).
- De samenwerking met bedrijven en sectoren wordt steeds intensiever. Bedrijven vragen vaker om een totaalpakket dat past bij hun wensen en waarin hun eigen kleur zichtbaar wordt.
- De trend naar striktere regelgeving voor duurzaamheid, milieu, veiligheid en energie zet door.
- Nationale en internationale vraag naar aantoonbare kwaliteit: certificering is het antwoord dat Aeres Tech daarop geeft.
- Als gevolg van de covid-19-crisis stapt heel Nederland – dus ook de brancheorganisaties van mobiele en koudetechniek – versneld over op vormen van online en/of blended learning. Praktijkleren blijft echter altijd een heel belangrijk element en daarvoor moeten mensen live aanwezig zijn.
- Leven Lang Ontwikkelen is het antwoord op de steeds snellere veranderingen op de arbeidsmarkt. Die veranderingen zijn door de covid-19-crisis nog eens versterkt. Leven Lang Ontwikkelen gaat ervan uit dat iedere professional aansluiting houdt op de arbeidsmarkt door middel van om-, bij- en herscholing.
- De covid-19-crisis leidt tot het zoeken naar meer werkzekerheid bij zzp'ers.

- Voor de tekortsectoren stelt de Rijksoverheid subsidies beschikbaar in het kader van het programma Nederland Leert Door. Aeres Tech maakt die subsidies voor haar eigen klanten toegankelijk.

6.3.2 Strategie en doelstellingen

De al genoemde nieuwe missie, visie en strategie van Aeres Tech zijn onderdeel van het nieuwe businessplan Spoorboekje 2023, het wenkend perspectief. De kern van dat businessplan is het verbreden en verdiepen van het aanbod van producten en diensten voor de technische sectoren, wat leidt tot het ontzorgen van bedrijven. Daarbij maakt Aeres Tech steeds beter gebruik van de meerwaarde van de samenwerking met alle eigen onderdelen en de brancheorganisaties. Het nieuwe businessplan is het logische uitvloeisel hiervan: de integratie van de bedrijfsonderdelen en van de activiteiten, zodat Aeres Tech uitgroeit tot een (internationaal) gereputeerd totaalaanbieder en expertisecentrum voor de mobiele en koudetechniek met een stevige nationale en internationale positionering.

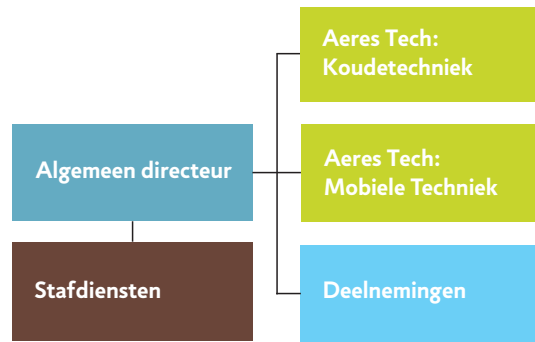
Doelstellingen

- Aeres Tech breidt het aantal (inter)nationale activiteiten verder uit door haar productportfolio te verbreden en te verdiepen.
- Aeres Tech groeit, met het oog op haar toekomstscenario, verder door het overnemen van bedrijven die complementair zijn en in de periferie van de technische sectoren operationeel zijn.
- Aeres Tech zet methoden, middelen en expertise in om activiteiten zoals advies, begeleiding, coaching en training te integreren.
- De onderwijsstudio profileren en uitbouwen met een evenementenomgeving eromheen en met nieuwe concepten, zowel vanuit de studio als online.
- Aeres Tech zoekt naar samenwerking met andere brancheorganisaties die ook gebruik willen maken van het expertisecentrum.

6.4 Organisatie

Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC⁺) bestaat uit de (inter)nationaal opererende expertisecentra koudetechniek en mobiele techniek van Aeres Tech. Ze is gevestigd in Ede. Daarnaast is de stichting 100% eigenaar van Aeres Tech Productions bv (Aalsmeer, voorheen ACOLE Productions bv) en Tech Examen Centrum bv (voorheen Fedecom Academy bv, Ede).

De stichting is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel geregistreerd. Het dossiernummer is 41051485. In het handelsregister zijn ook de statuten en algemene leveringsvoorwaarden in het Nederlands, Engels en Duits gedeponeerd.

Toelichting
Koudetechniek en Mobiele Techniek heten samen Aeres Tech.

Deelnemingen

Stichting Aeres Tech is 100% aandeelhouder van:

- Aeres Tech Productions bv (voorheen ACOLE Productions)
- Tech Examen Centrum bv (voorheen Fedecom Academy)

De besturen van Stichting Aeres Tech en de NVKL vormen samen het bestuur van Stichting GO^o. Directievoering voor alle drie is belegd bij Aeres Tech.

Organisatieontwikkeling

- Stichting PTC⁺ wordt Stichting Aeres Tech.
- Tech Examen Centrum bv (voorheen Fedecom Academy) gaat zich ontwikkelen tot een landelijke examineringsorganisatie.
- Aeres Tech neemt de onderwijsstudio in Ede in gebruik.

6.5 Horizontale dialoog

Contact met het bedrijfsleven en particulieren

Via trainers en accountmanagers is er dagelijks contact met het nationale en internationale bedrijfsleven en de bijbehorende brancheorganisaties. De producten en diensten van Aeres Tech zijn gericht op bedrijven en professionals uit de sectoren koude- en mobiele techniek. Nauwe samenwerking en goede contacten zijn essentieel.

Contact binnen Aeres

Aeres Tech werkt nauw samen met andere partijen binnen Aeres:

- De Aeres-(v)mbo-scholen, vooral met het oog op het techniekonderwijs.
- Aeres Hogeschool Dronten en Wageningen, met name om de aandacht te vestigen op het belang van meer en beter techniekonderwijs. Immers: techniek is een belangrijk instrument als het gaat om ontwikkelingen in de sectoren groen en voedsel.
- Ontwikkeling leermiddelen: meerdere Aeres-onderdelen profiteren van de inbreng van Aeres Tech Productions op het gebied van leermiddelenontwikkeling, op papier en digitaal. Onderzoek vindt plaats naar hoe technieken als virtual en augmented reality kunnen bijdragen aan effectiever leren.

6.6 Stichting Aeres Tech

Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC*) heeft meerdere inkomstenbronnen, buiten Aeres Tech, Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum (voorheen Fedecom Academy) om. In de volgende paragrafen zijn de expertisecentra, ATP en het examen centrum uitgewerkt.

In 2021 is het totaalresultaat van Stichting Aeres Tech € 1.074.149 positief (€ 391.205 in 2020 en € 660.209 in 2019) bij een totale omzet van € 7.732.707 (€ 6.465.011 in 2020 en € 6.850.189 in 2019 en € 9.590.389 in 2018).

6.7 Aeres Tech

Aeres Tech onderscheidt zich door het aanbieden van een totaalpakket van training, advies, consultancy, assessments en businesssupport. Deze activiteiten voert zij in verscheidene onderdelen en twee dochterondernemingen uit.

6.7.1 Aeres Tech-brede resultaten en plannen

(Afstands)dienstverlening als gevolg van covid-19-crisis

Aeres Tech doet in 2021 het volgende om de crisis het hoofd te bieden:

- In Ede ontwikkelt Aeres Tech een eigen onderwijsstudio voor online onderwijs en events.
- Aeres Tech zet voor de eigen trainers een trainingsprogramma op over online leren.
- Het praktijkleren gaat overwegend door, meestal in groepen van aangepaste grootte.
- In de gebouwen brengt ze fysieke aanwijzingen aan zodat iedereen zich daar veilig kan bewegen.
- Voor online onderwijs investeert ze in technische middelen.

Overige resultaten 2021

Doorgevoerde verbeteringen op basis van het klantonderzoek uit 2019 zijn:

- Aeres Tech richt een open leercentrum (online) in om te voldoen aan klantvragen. Dit leercentrum is bestemd voor het studeren in je eigen leertempo voor de generieke vakken.
- De afdeling customer support gaat op in de afdeling verkoop binnendienst. Daarmee wordt ondersteuning beter zichtbaar voor klanten.
- Het aanbod producten en diensten breidt uit met verkooptrainingen en detacheringen.
- Het Tech Examen Centrum zorgt voor een betere profilering van Aeres Tech.

Plannen Aeres Tech-breed 2021 en verder

In 2022 en verder geeft Aeres Tech krachtig uitvoering aan het businessplan 2020-2023 door:

- Het nóg verder uitbreiden van de samenwerking met brancheorganisaties.

- Het uitwerken van nieuwe concepten voor de onderwijsstudio, zowel online als in de functie van evenementenhal.
- Het opzetten van een nieuwe bol-opleiding Mobilele techniek, samen met Aeres MBO Dronten.
- Het verder uitbreiden van de internationale activiteiten.

6.7.2 Expertisecentrum koudetechniek (Ede)

Het expertisecentrum koudetechniek biedt trainingen, advies en expertise aan op het gebied van airco, elektrotechniek, F-gassen, koudetechniek, luchtbehandeling en klimaatbeheersing, natuurlijke koudemiddelen en warmtepompen.

Opleidingscentrum GO°

Aeres Tech is de vaste uitvoerder van het programma van Opleidingscentrum GO°. Het bestuur van Stichting Aeres Tech vormt samen met het bestuur van de NVKL het bestuur van Stichting GO°. De directievoering van Stichting GO° ligt bij de directeur van Stichting Aeres Tech.

Dit opleidingscentrum groeit in de afgelopen jaren uit tot dé toonaangevende speler in het vakgebied van de koudetechniek en klimaatbeheersing. GO° biedt een totaalaanbod van kennis delen, certificeringen, begeleiding, advies en consultancy. Het volgen van deze opleidingen en het behalen van de certificaten zijn voor beroepsbeoefenaren grotendeels wettelijke verplichtingen.

Resultaten 2021

- In 2021 volgen ruim 2.115 cursisten (1.280 in 2020 en 1.535 in 2019) een een- of meerdaagse (online) cursus of opleiding bij het expertisecentrum koudetechniek van Aeres Tech. 121 daarvan volgen een bbl-opleiding (139 in 2020).
- De omzet is in 2021 € 2.085.123 (€ 1.400.202 in 2020 en € 1.743.849 in 2019). Het resultaat is € 740.832 positief (€ 175.679 in 2020 en € 301.697 in 2019).
- Activiteiten in het kader van de covid-19-crisis, zie § 6.7.1.
- Het expertisecentrum werkt hard aan de duurzaamheid van de eigen gebouwen door het in werking stellen van warmtepompen, het opwekken van zonne-energie en een milieuvriendelijke afvoer van regenwater, onder het motto: practice what you preach.

Plannen voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn

- Het uitbreiden van het internationale netwerk van Aeres Tech voor bestaande klanten.
- Het realiseren van een partnership voor samenwerking met brancheverenigingen en andere partners in de branche.
- Het omzetten van de nieuwe normen voor de natuurlijke koudemiddelen in eigentijds trainingsmateriaal.
- Het uitbreiden van de productportfolio voor de branches die aanpalend zijn aan de koudetechniek.
- Het opstellen van een plan van aanpak voor het zelf opleiden van trainers vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.

6.7.3 Expertisecentrum mobiele techniek (Ede)

Aeres Tech biedt vanuit het expertisecentrum mobiele techniek in Ede producten en diensten aan op het gebied van de agrarische techniek, weg- en waterbouw en intern transport.

Resultaten 2021

- In 2021 volgen 2.241 (1.808 in 2020 en 2.357 in 2019) deelnemers een een- of meerdaagse (online) cursus of opleiding bij het expertisecentrum mobiele techniek van Aeres Tech. 314 daarvan volgen een bbl-opleiding (304 in 2020).
- De omzet is in 2021 € 3.952.655 (€ 3.372.746 in 2020 en € 3.528.497 in 2019). Het resultaat is € 70.499 negatief in 2021 (€ -225.839 in 2020 en € 16.112 in 2019).
- Het aantal studenten op de bbl-opleidingen groeit met 3,3% ten opzichte van 2020 (40% groei in 2020).
- Aeres Tech verzorgt diverse bedrijfsscholen voor bedrijven in de landbouwtechniek. De Kraakman Academy komt daar in 2021 bij.
- Activiteiten in het kader van de covid-19-crisis, zie § 6.7.1.).

Plannen voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn

- Het uitbreiden van het productportfolio met opleidingen, trainingen en certificeringen op het gebied van waterstof, elektrificatie melkwinningstechniek en verbrandingsmotoren.
- Het afsluiten van partnerships met internationale klanten om de uitvoering van het werk in de landen van die klanten te borgen.
- Het opzetten van samenwerkingen met meerdere brancheorganisaties van branches die aanpalend zijn aan de mobiele techniek.
- Het opzetten van doorlopende leerlijnen in de mobiele techniek in samenwerking met andere Aeres-onderdelen.
- Het opstellen van een plan van aanpak voor het zelf opleiden van trainers vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.

6.8 Aeres Tech Productions

Aeres Tech Productions (ATP) is de nieuwe naam van ACOLE Productions bv. Het bedrijf houdt zich bezig met lesstofontwikkeling, documentbeheer en learningmanagement-systemen. Denk bij lesstofontwikkeling aan (maatwerk) e-learningmodules voor (technische) klanten, lesboeken, bedieningsinstructies en audiovisuele producties. De activiteiten zijn complementair aan die van Aeres Tech. Met Aeres Tech Productions anticipeert Aeres Tech op de veranderende vraag naar e-trainingen en e-opleidingen uit het bedrijfsleven.

Resultaten 2021

- De omzet van 2021 is € 1.044.465 (€ 779.055 in 2020 en € 653.411 in 2019). Het resultaat is € 51.499 positief (€ 45.482 in 2020 en € 13.502 in 2019).

- Per 31 december 2021 heeft Aeres Tech Productions 8 medewerkers in dienst (6,0 fte; 8 wns en 5,9 fte in 2020; 6 wns en 4,9 fte in 2019). Daarvan werken er 2 fulltime.
- De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is 39,9 jaar (47,6 jaar in 2020 en 54,2 in 2019). 1 medewerker is ouder dan 60 jaar.
- Het ziekteverzuim (exclusief zwangerschap) is 2,3% (1,0% in 2020 en 2019).
- Activiteiten in het kader van de covid-19-crisis, zie § 6.7.1.
- Aeres Tech Productions ontwikkelt meer e-learningmodules in overleg met en op verzoek van klanten.
- In 2021 draait ATP pilots met augmented-reality- en virtual-reality-technieken.
- Medewerkers opleiden aansluitend op de bovenstaande ontwikkelingen.
- Het organiseren van een online workshop digitaal lesgeven voor eigen medewerkers.
- Exclusief voor bedrijven die lid zijn van de NVKL ontwikkelt ATP een handzaam leerboekje over het H-LOG P-diagram, het belangrijkste diagram in de koudetechniek.
- Het uitvoeren van onderzoek naar datagedreven onderwijs in een online setting.

Plannen voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn

- Het verder ontwikkelen van medewerkers op het gebied van augmented en virtual reality en blended learning.
- Het opstellen van een plan van aanpak voor het zelf opleiden van lesstofontwikkelaars vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.
- Het toevoegen van het eigen leermanagement systeem (LMS) aan het productportfolio om klanten nog beter te ontzorgen.
- Het uitbreiden van de studioproducties.
- Het ontwikkelen van nieuwe (digitale) platformen voor klanten en branches, gericht op de ontwikkeling van personen en bedrijven.
- Het doen van onderzoek naar leerresultaten uit e-learnings, virtual en augmented reality om leerresultaten te verbeteren en analyses te maken die bedrijven kunnen helpen om leermiddelen in te zetten.

6.9 Tech Examenbureau bv

Tech Examenbureau (voorheen Fedecom Academy) valt onder de aansturing van de directie van Aeres Tech en voorziet in (landelijke) examinering en (bedrijfs)advies.

Resultaten 2021

- In 2021 doen 342 cursisten (348 in 2020 en 400 in 2019) een landelijk assessment bij Tech Examenbureau (voorheen Fedecom Academy). 234 daarvan zijn externe cursisten, 108 cursisten zijn van Aeres Tech. Die laatste rekt Aeres niet mee in het totaaloverzicht cursisten. Tech Examenbureau begeleidt geen studenten meer tijdens hun bpv, die begeleiding komt nu rechtstreeks van Aeres Tech.

- De omzet is in 2021 € 527.290 (€ 688.356 in 2020 en € 840.470 in 2019), het resultaat is € 5.148 positief (€ -32.635 in 2020 en € 5.967 in 2019).
- Per 31 december 2021 heeft Tech Examen Centrum bv 4 medewerkers (3,3 fte) in dienst (9 wns en 7,3 fte in 2020; 13 wns en 10,9 fte in 2019). Daarvan werken er 2 fulltime (2 in 2020 en 4 in 2019).
- De gemiddelde leeftijd is 41,2 jaar (28,4 jaar in 2020 en 29,7 in 2019). Geen van de medewerkers is ouder dan 59 jaar.
- Over het ziekteverzuim (exclusief zwangerschap) in 2021 en 2020 zijn geen gegevens bekend, maar dat is minimaal.
- Activiteiten in het kader van de covid-19-crisis, zie § 6.7.1.
- Rekening houdend met de covid-19-maatregelen gaan de examens door.
- Fedecom Academy wordt een onafhankelijk examen centrum waar organisaties hun examens onder kunnen brengen. Met deze verandering verandert ook de naam, in Tech Examen Centrum.
- Aeres Tech positioneert Tech Examen Centrum organisatorisch op afstand van de overige bedrijfsonderdelen. Daardoor kan Tech Examen Centrum haar onafhankelijkheid garanderen, wat een voorwaarde is om examinering en certificering te kunnen uitvoeren.

Plannen voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn

- Het aanbieden van volledig gedigitaliseerde examens.
- Het uitbreiden van soorten examens voor meer technische branches dan alleen mobiele techniek.
- Het aanbieden van eigentijdse vormen van examens die bij de studenten van deze tijd passen.

6.10 Kwaliteitsbeleid

Aeres Tech spant zich in om de kwaliteit van de organisatie aantoonbaar op peil te houden en te verbeteren. Dat vindt zijn weerslag in het verlengen en opnieuw verstrekken van bestaande erkenningen, maar ook in nieuw verkregen erkenningen. Aeres Tech is trots op het opnieuw verkrijgen van de ISO-erkenning.

Resultaten 2021

- Alle medewerkers zijn op de hoogte van het kwaliteitsbeleid.

7 Stichting Agrotransfer Dronten (Aeres Agree)

Leeswijzer

Stichting Agrotransfer Dronten (Aeres Agree) wil in dit jaarverslag laten zien wat er in 2021 is gebeurd en wat de plannen voor de komende jaren zijn. Dit hoofdstuk is bedoeld voor iedereen die direct of indirect bij Aeres Agree betrokken is: van klanten, partners en medewerkers tot de omgeving en meer.

Aeres Agree maakt deel uit van Aeres en dat is te zien in dit jaarverslag. Niet alle informatie die betrekking heeft op Aeres Agree staat in dit ene hoofdstuk. Zo zijn de kaders waarbinnen alle Aeres-onderdelen werken gegeven in hoofdstuk 1 en staat er een samenvatting van de financiële stand van zaken en de toekomstverwachtingen in hoofdstuk 2. Het komende hoofdstuk geeft per onderwerp een verwijzing naar de relevante paragrafen in de andere hoofdstukken.

Inhoud

7.1	Wat gebeurt er bij Aeres Agree in 2021?	224	7.3.2	Ontwikkelingen	225
7.2	Stichting Agrotransfer Dronten en werkmaatschappij Agrotransfer Holding bv	224	7.3.3	Strategie, ambities en plannen	225
7.2.1	Horizontale dialoog	224	7.3.4	Resultaten Aeres Agree	226
7.3	Aeres Agree	225	7.3.5	Kwaliteitszorg	226
7.3.1	Missie en kernactiviteiten	225	7.4	Aeres Agree Payroll bv en Agrotransfer bv	226
			7.5	Personeelsbeleid Stichting Agrotransfer Dronten	226

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

7.1 Wat gebeurt er bij Aeres Agree in 2021?

Voor Aeres Agree blijkt 2021 een uitdagend jaar. De vele ups en downs in de maatregelen rondom de covid-19-pandemie zorgen voor verstoring in de bedrijfsvoering. Samenwerken met elkaar, maar ook met opdrachtgevers en kandidaten, gebeurt veelal digitaal. Wel ziet Aeres Agree het aantal vacatures toenemen, een trend die in de gehele arbeidsmarkt zichtbaar is. En ook de druk op die arbeidsmarkt neemt heel snel toe en leidt tot een historisch lage werkloosheid. Mede hierdoor wordt Aeres Agree ook geconfronteerd met verloop in de eigen organisatie en lukt het minder snel om alle vacatures in te vullen. Ondanks dat is het financiële resultaat behoorlijk te noemen en staat de organisatie er goed voor. De focus ligt met name op het invullen van meer vacatures, onder andere door het live zetten van een nieuwe website in samenwerking met Aeres.

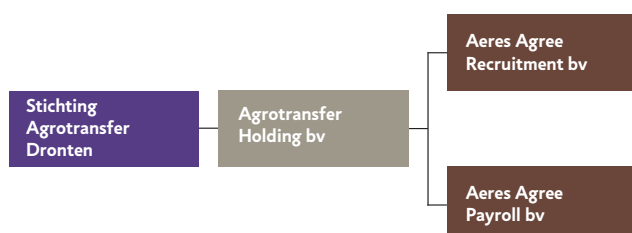
In oktober 2021 geeft de directeur van Agrotransfer Holding bv aan dat zij een andere functie heeft aanvaard. Een externe partij is aangetrokken om een nieuwe directeur te werven. Dit leidt ertoe dat de procedure vlot verloopt, per 1 februari 2022 start een nieuwe directeur.

7.2 Stichting Agrotransfer Dronten en werkmaatschappij Agrotransfer Holding bv

Stichting Agrotransfer Dronten is een van de juridische rechtspersonen van Aeres. De stichting is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel geregistreerd onder dossiernummer 39060957.

Daar zijn ook de statuten en algemene leveringsvoorwaarden, in het Nederlands, Engels en Duits, gedeponeerd.

De werkmaatschappijen van Agrotransfer Holding bv hebben primair een commerciële doelstelling en werken met een eigen team dat Aeres niet rechtstreeks voor andere Aeres-activiteiten inzet. Vanzelfsprekend streeft de organisatie ernaar om de kennis binnen Aeres te versterken of nieuwe kennis te ontwikkelen.

Organisatieontwikkeling

- Agrotransfer Holding bv heft Agrotransfer bv per 20 september 2021 op.
- In 2022 onderzoekt de holding of zij Aeres Agree Payroll opheft of dat die bv een andere invulling krijgt.

Resultaat Agrotransfer Holding bv

Het jaarresultaat van Agrotransfer Holding bv is € 42.370 negatief (€ -5.808 in 2020 en € -54.560 in 2019) zonder de deelnemingsresultaten (werkmaatschappijen Aeres Agree Recruitment bv en Aeres Agree Payroll bv). Inclusief die resultaten is het € 238.654 positief (€ -32.867 in 2020 en € -61.050 in 2019).

7.2.1 Horizontale dialoog

Aandeelhouders

Agrotransfer Holding bv plant drie keer per jaar een aandeelhoudersvergadering. De eerste staat in het teken van het vaststellen van de jaarrekeningen en de winstbestemming van Agrotransfer Holding bv en de onderliggende werkmaatschappij Aeres Agree Recruitment bv. De tweede vergadering staat in het teken van de resultaten en ontwikkelingen van de activiteiten van Agrotransfer Holding bv in het desbetreffende boekjaar. De laatste aandeelhoudersvergadering van het boekjaar staat in het teken van het vaststellen en goedkeuren van de begrotingen.

Contacten binnen Aeres

De directeur van Aeres Agree is aanwezig bij de halfjaarlijkse strategische sessies met het Aeres MT. In gesprekken met de directie van diverse Aeres-locaties deelt zij onder meer de kennis die Aeres Agree heeft over de behoeften van de arbeidsmarkt en hoe Aeres Hogeschool studenten kan voorbereiden op hun eerste stappen op de arbeidsmarkt. Daarmee draagt Aeres Agree bij aan de maatschappelijke opdracht voor het onderwijs om relevant onderwijs te realiseren. Ook heeft de directeur zitting in de werkveldcommissie van Aeres Hogeschool Dronten. Zij wisselt hier informatie uit over eisen en kwalificaties die bedrijven in hun functieprofielen stellen en bespreekt of de opleidingen aansluiten bij deze eisen en kwalificaties.

Aeres Agree helpt Aeres bij het flexibel inrichten van de personeelsorganisatie. De dienstverlening is veelomvattend en levert Aeres veel op: gemak, minder risico's, flexibiliteit en een betere kostenbeheersing.

Netwerk en samenwerkingsverbanden

Iedere werkmaatschappij van Agrotransfer Holding bv heeft een netwerk van relaties. Die relaties liggen vast in een database die voor iedere consultant/accountmanager toegankelijk is. Agrotransfer Holding bv is ervan overtuigd dat de bereidheid en het vermogen tot samenwerken de mate van succes van een organisatie bepalen. Samenwerken is daarom een strategisch speerpunt. De medewerkers van Aeres Agree hebben een achtergrond in de groene sector. Zij zijn

daarmee onderscheidend in gesprekken met kandidaten en opdrachtgevers en beschikken over een goed netwerk.

De verdergaande specialisatie in de arbeidsbemiddelingsbranche dwingt Agrotransfer Holding bv tot keuzes die de kernactiviteiten versterken. Aeres Agree heeft een samenwerking met alle groene hogescholen, Wageningen Universiteit & Research en andere organisaties om tot een optimale personeelsinvulling te komen voor haar klanten. Door de samenwerking met de onderwijsinstellingen heeft Aeres Agree toegang tot kandidaten. Daarnaast zijn er diverse samenwerkingsverbanden met instanties die bijdragen aan het kunnen uitvoeren van de kernactiviteiten van onze organisatie.

7.3 Aeres Agree

Aeres Agree is de schakel tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

7.3.1 Missie en kernactiviteiten

Missie

Aeres Agree verbindt hbo- en wo-professionals aan opdrachtgevers in de sectoren agri, food, groene ruimte & milieu en (groen) onderwijs. Zij is dé partij voor het vinden en binden van de juiste kandidaten, van starters tot professionals met tien jaar werkervaring,

Visie

Eind 2022 is Aeres Agree de meest vanzelfsprekende arbeidsmarktspecialist in het groene domein. Zij realiseert dit door continue professionalisering en goede zichtbaarheid in de sector, en met een organisatie waarin vertrouwen, ontwikkeling en samenwerking centraal staan.

Kernactiviteiten, uitgangspunten en doelstellingen van Aeres Agree

Aeres Agree heeft jarenlange ervaring als arbeidsspecialist. Door de sterke partnerships met de (agrarische) hogescholen en een talentenpool met ervaren kandidaten beschikt Aeres Agree over het juiste netwerk.

Of het nu gaat om werving en selectie voor vaste of tijdelijke banen, bemiddeling, uitzenden of detacheren, Aeres Agree is een strategische gesprekspartner voor alle personeelsvraagstukken binnen het groene domein. Aeres Agree richt zich daarbij op functies in het middensegment. Deze positionering past goed bij de afgestudeerden van de agrarische hogescholen en Wageningen Universiteit & Research. De afgestudeerden kunnen bij Aeres Agree terecht voor hun eerste baan, maar ook voor vervolgstappen in hun carrière.

Als onderdeel van Aeres gelooft Aeres Agree in een absolute win-winsituatie, gebruikmakend van ieders kracht:

- die van Aeres voor het opleiden in de groene sector;

- die van Aeres Agree voor het bemiddelen in de groene sector en het delen van arbeidsmarktkennis, waarbij het motto Talent voor groei, de gemeenschappelijke deler is.

Doelstellingen

- Aeres Agree wil toegevoegde waarde leveren aan opdrachtgevers en professionals in de niches agribusiness, food, groene ruimte & milieu en (groen) onderwijs. Hiervoor gebruikt ze haar kennis van de sector en de arbeidsmarkt en haar netwerk.
- Aeres Agree wil een van de drie grootste marktspelers zijn voor bedrijven en organisaties in bovengenoemde niches en zo continuïteit realiseren.
- Vanuit de perspectieven groen en groei wil Aeres Agree zich ontwikkelen tot de meest vanzelfsprekende verbinder voor professionals en opdrachtgevers in het groene domein.
- Aeres Agree wil een optimaal rendement op geïnvesteerd vermogen, een rendement dat de continuïteit bevordert en een redelijke beloning van de samenwerkende partijen realiseert. Aeres Agree streeft naar een rendement van 3%.
- Aeres Agree heeft een groei-doelstelling, te realiseren door het uitbouwen van haar dienstverlening bij gerenommeerde opdrachtgevers en het toevoegen van nieuwe opdrachtgevers aan haar klantenbestand.

7.3.2 Ontwikkelingen

- Er is al een paar jaar sprake van een toenemende schaarste aan kandidaten. Het blijft daarom belangrijk om zichtbaar te zijn op de groene hogescholen en online, zodat kandidaten Aeres Agree weten te vinden voor hun carrièrestap.
- De concurrentie neemt nog steeds toe in de niches waarin Aeres Agree opereert. Agrifood blijft een interessante sector met een grote mate van diversiteit aan vacatures.
- Door de extreem lage werkloosheid is er in 2021 sprake van een kandidatenmarkt. Dit betekent dat Aeres Agree meer activiteiten moet ontplooiën om kandidaten te vinden.
- De maatregelen rondom thuiswerken en de lockdown variëren gedurende het jaar. Over het algemeen is er veel digitaal gewerkt, zowel met elkaar als met opdrachtgevers en kandidaten.
- Door het overschot aan vacatures is de arbeidsmarkt volop in beweging en veranderen mensen snel en veelvuldig van baan.

7.3.3 Strategie, ambities en plannen

Vanuit de perspectieven groen en groei wil Aeres Agree zich ontwikkelen tot de meest vanzelfsprekende verbinder voor professionals en opdrachtgevers in het groene domein. Het kader bij het nastreven van deze ambitie is:

- Aeres Agree is nichespecialist voor het groene domein en het (groene) onderwijs voor functies op hbo- en wo-niveau. Zij voegt waarde toe door een brede dienstverlening: het bieden van de diensten werving en selectie, uitzenden en detacheren.

- Voor aanvullende diensten werkt de organisatie met partnerships; denk hierbij aan vragen op het gebied van mobiliteit, assessments, carrièrescans, coaching en dergelijke.
- Aeres Agree hecht grote waarde aan duurzaam resultaat, waarbij kwaliteit vooropstaat.
- Aeres Agree is en blijft een dochter van Aeres, waarbij Aeres altijd een meerderheidsbelang behoudt.

Plannen

Om deze ambitie te realiseren is het belangrijk dat Aeres Agree goed zichtbaar is in de markt. De ontwikkelingen in het recruitmentvak gaan snel. Naast een persoonlijke benadering zijn digitalisering en marketing daarbij belangrijke elementen.

Om haar doelstellingen en plannen te realiseren zet Aeres Agree in op de volgende speerpunten:

1. Zichtbaarheid: de website vernieuwen, optimale inzet van social media, planmatige uitvoering van campus recruitment, structurele aandacht aan opdrachtgevers en kandidaten geven en de zichtbaarheid binnen Aeres verbeteren en elkaars netwerken verbinden.
2. Professionalisering: meten hoe de dienstverlening wordt ervaren, borgen van interne afspraken en werkwijze en ontwikkelen van medewerkers.
3. Samenwerking: stimuleren van een optimale samenwerking onderling en uitwisselen van kennis.
4. Groei: groei in resultaat en medewerkers.

7.3.4 Resultaten Aeres Agree

Het boekjaar 2021 van Aeres Agree Recruitment bv sluit af met een omzet van € 5.659.373 (€ 3.577.881 in 2020 en € 1.737.000 in 2019). Voor aftrek van de vennootschapsbelasting is het bedrijfsresultaat € 281.477 positief (€ -44.660 in 2020 en € -174.000 in 2019). De oorzaak van de toename van de omzet is dat de economie aantrekt en bedrijven vacatures plaatsen.

7.3.5 Kwaliteitszorg

Aeres Agree werkt haar kwaliteitscyclus uit op basis van door de NEN-certificering voorgeschreven instructies en procedures.

NEN 4400-1

Voor alle ondernemingen die arbeidskrachten ter beschikking stellen en voor (onder)aannemers van werk is er één onafhankelijk betrouwbaarheidskeurmerk: de NEN 4400-1 van de Stichting Normering Arbeid (SNA). Aeres Agree is gecertificeerd. Zij is gecontroleerd op de juiste afdrachten van belastingen en sociale premies. Daarnaast is gecontroleerd of de identiteit van de medewerkers vastligt en of deze medewerkers tijdens de arbeidsperiode gerechtigd zijn om te werken in Nederland.

Bedrijven die voldoen aan de norm, staan in het register van de SNA. (Potentiële) opdrachtgevers kunnen dit register raadplegen om te kijken of ze te maken hebben met een

betrouwbare partner die voldoet aan de NEN 4400-1-eisen. Normec FLC uit Geldermalsen voert jaarlijks twee audits uit. Aeres Agree is ook in 2021 positief beoordeeld.

7.4 Aeres Agree Payroll bv en Agrotransfer bv

In 2019 besluit Aeres om de activiteiten van de juridische eenheden Aeres Agree Payroll bv en Agrotransfer bv over te dragen aan respectievelijk Aeres Agree Recruitment bv en de stafdienst Facilitair Bedrijf.

Aeres Agree Payroll

De omzet van Aeres Agree Payroll is dit jaar nihil (€ 37.599 in 2020 en € 4.114.000 in 2019). Voor aftrek van de vennootschapsbelasting is het bedrijfsresultaat € 454 negatief (€ 17.601 in 2020 en € 155.000 in 2019). In 2022 onderzoekt Agrotransfer Holding bv of zij Aeres Agree Payroll opheft of dat de bv een andere invulling krijgt.

Agrotransfer bv

Deze juridische eenheid is per 20 september 2021 opgeheven.

7.5 Personeelsbeleid Stichting Agrotransfer Dronten

Het verslag van het personeelsbeleid is ondergebracht in het sociaal jaarverslag van Aeres. Zie § 12.13 en § 12.14.5.

8 Stichting Bureau Erkenningen

Leeswijzer

Stichting Bureau Erkenningen wil in dit jaarverslag laten zien wat er in 2021 is gebeurd en wat de plannen voor de komende jaren zijn. Dit hoofdstuk is bedoeld voor iedereen die direct of indirect bij Stichting Bureau Erkenningen betrokken is: van klanten, partners en medewerkers tot de omgeving en meer.

Inhoud

8.1	Wat gebeurt er bij Stichting Bureau Erkenningen in 2021?	228	8.5.1	Organisatieontwikkeling	230
8.2	Stichting Bureau Erkenningen	228	8.6	Horizontale dialoog	230
8.3	Bureau Erkenningen, AOC Keurmerk en het Nederlands Kettingzaag Certificaat	228	8.7	Bureau Erkenningen	231
8.3.1	Missie, visie en kernactiviteiten	228	8.8	AOC Keurmerk	232
8.4	Omgeving, strategie en plannen	229	8.9	Nederlands Kettingzaag Certificaat (NKC)	232
8.5	Organisatie	229	8.10	Kwaliteit	232
			8.11	Personeelsbeleid Stichting Bureau Erkenningen	232

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

8.1 Wat gebeurt er bij Stichting Bureau Erkenningen in 2021?

2021 is voor Stichting Bureau Erkenningen ongewild een knooppunt van veranderingen. De covid-19-pandemie is de eerste aanleiding. De aanscherpende regels voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden de tweede. En de derde is de aanstaande wisseling van de wacht in bemensing en leiding van het bureau. Hierbij speelt de samenwerking met Stichting Groenkeur een rol.

Deze drie zaken hebben invloed op het ontworpen kennisaanbod, op de deelname aan de bijeenkomsten en op de overgang van oud naar nieuw.

De kern van Bureau Erkenningen is het beheren van een kennisketen. De keten bestaat uit: het beoordelen van kennisaanbod, het toezicht houden op de uitvoering van kennisbijeenkomsten, het registreren van deelnames daaraan en het uitgeven van vakbekwaamheidsbewijzen en daarmee bedrijfscertificering.

In november 2021 verlengt het ministerie van LNV de opdracht van Bureau Erkenningen voor vijf jaar. De organisatie rond knaagdierbeheersing (KPMB) maakt voor haar bedrijfscertificering een andere keuze.

Vanaf oktober 2021 maakt Bureau Erkenningen in al het kennisaanbod de verbinding met het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030. De digitalisering van dat kennisaanbod en digitaal leren nemen sinds covid-19 sterk toe, onder meer via (hybride) webinars.

Stichting Bureau Erkenningen werkt ook aan de optimalisatie van de administratieve processen, zoals het toevoegen van een QR-code op de vakbekwaamheidsbewijzen en het updaten van de gebruikte systemen.

8.2 Stichting Bureau Erkenningen

Stichting Bureau Erkenningen maakt sinds 1 april 2019 deel uit van Aeres. De stichting is in het leven geroepen om de resterende activiteiten van de ontbonden AOC Raad in voort te zetten.

Resultaten 2021 van alle activiteiten (incl. Connect Groen)

- De omzet is € 403.633 in 2021 (€ 380.112 in 2020 en € 305.541 over de periode 1 april t/m 31 december 2019).
- Het financiële resultaat in 2021 is € 82.548 negatief (€ -105.859 in 2020 en € -67.297 over de periode 1 april tot en met 31 december 2019).
- Connect Groen:
 - De activiteiten van Connect Groen bouwt Aeres de komende jaren af.

- Vanuit fiscaal oogpunt zijn er drie fondsen die tot Connect Groen behoorden, overgebracht naar Zone.college. Het gaat om de gelden die behoren tot het btw-vrijgestelde onderwijsdomein van de gezamenlijke aoc's. Het betreft het Ontwikkelfonds, de Stuurgroep Gewasbescherming en de Stuurgroep Natuurbescherming. De aoc's gebruiken deze fondsen voor de financiering van gezamenlijke aoc-initiatieven voor cursus- en contractonderwijs.

Omdat Connect Groen afbouwt, spitst de rest van dit hoofdstuk zich toe op de activiteiten die blijven bestaan: Bureau Erkenningen, AOC Keurmerk en Nederlands Kettingzaag Certificaat (NKC).

8.3 Bureau Erkenningen, AOC Keurmerk en het Nederlands Kettingzaag Certificaat

Van Bureau Erkenningen en AOC Keurmerk zijn separate jaarberichten 2021 beschikbaar met de gedetailleerde onderbouwing van de cijfers en uitsplitsingen naar niveau, aanbieder et cetera. Ook geven deze berichten de namen van leden van de Commissie Bezwaar en Advies Bureau Erkenningen en de vakcommissie Adviseren Gewasbescherming (specifiek Bureau Erkenningen). Voor het Nederlands Kettingzaag Certificaat (NKC) is geen separaat jaarbericht beschikbaar. Inhoudelijke informatie daarover is te vinden op www.kettingzaagcertificaat.nl.

8.3.1 Missie, visie en kernactiviteiten

Missie

Het, namens alle aoc's in Nederland, laten organiseren van scholingen die leiden tot een vakbekwaamheidsbewijs. De scholingen voldoen aan de eisen van onderwijs, overheid en bedrijfsleven.

Visie

De ontwikkeling en uitvoering van de scholingen en de organisatie daarvan vormen een creatief proces, waaraan de administratie in hoge mate dienend hoort te zijn.

Kernactiviteiten

- Bureau Erkenningen geeft mede vorm en inhoud aan de permanente scholing op het gebied van gewasbescherming en dan met name aan de landelijke en daardoor eenduidige beoordeling daarvan. Door die eenduidige beoordeling kunnen (toekomstige) houders van het vakbekwaamheidsbewijs gewasbescherming overal cursussen volgen die meetellen om het vakbekwaamheidsbewijs te halen of te verlengen. Bureau Erkenningen beoordeelt nieuwe cursusprogramma's gewasbescherming en registreert de deelname aan de

gewasbeschermingscursussen. Nadat een deelnemer voldoende scholing heeft gevolgd, reikt Bureau Erkenningen een (nieuw) bewijs van vakbekwaamheid aan hem of haar uit. Het bureau houdt een (besloten) register van vakbekwaamheidshouders bij.

- AOC Keurmerk borgt een eenduidige kwaliteit van alle aoc-scholingen rond de vier gedragscodes voor natuurbescherming (zie § 8.8).
- NKC-certificering borgt zes niveaus van examinering in het gebruik van kettingzagen. Met deze niveaus verwachten stakeholders (aoc's, particuliere opleiders, belangenorganisaties en bedrijfsleven) beter te voldoen aan veiligheidseisen.

8.4 Omgeving, strategie en plannen

Ontwikkelingen in de omgeving

- De AOC Raad is in 2020 formeel opgeheven. Connect Groen bouwt de activiteiten af.
- De overheid wijzigt de regels en maatregelen rond gewasbeschermingsmiddelen geregeld. Mocht Europa of Nederland besluiten tot een verbod van chemische middelen, dan ligt aanpassing van het vakbekwaamheidsbewijs met meer aandacht voor biologische, circulaire en duurzame of geïntegreerde teelt voor de hand.
- De vakbekwaamheidsbewijzen geven toegang tot het gebruik van chemische gewasbescherming. Het blijft een vraag of vakbekwaamheid wel als toegangsbewijs kan dienen. Het gebruik van chemische gewasbescherming vraagt om meer dan vakbekwaamheid. Aandacht voor de bedrijfsstructuur en het bedrijfsrendement spelen ook een rol bij het gebruik.
- De ontwikkelingen van regels en maatregelen hebben direct invloed op het kennisaanbod, dat daar nauw op moet aansluiten.
- De aandacht voor de natuur en daarmee voor natuurbescherming groeit.
- De kennisontwikkeling rond gewasbeschermings- en bestrijdingsmiddelen leidt tot discussies en nieuwe technieken en de noodzaak van een leven lang (digitaal) leren.
- De overheid zoekt naar onafhankelijke adviseurs gewas- en natuurbescherming.

Doel en strategie

Namens de gezamenlijke aoc's stroomlijnt en administreert Bureau Erkenningen de scholingen gewasbescherming en natuurbescherming en de NKC-certificering. Bureau Erkenningen is daarin uniformerend, faciliterend, betrouwbaar en slagvaardig. Zijn bestaan is geen doel op zich.

Plannen

- De in 2021 ingezette majeure operatie voor het up-to-date houden van de gegevensverwerking en de daarvoor benodigde ICT-systemen gaat door in 2022.
- Bureau Erkenningen zoekt nadrukkelijk de samenwerking met het EVM (Examen- en Certificeringsinstituut Plaagdierbeheersing). Doel is om de examenregistratie en studievorderingen van professionele plaagdierbeheersers doelmatig en inzichtelijk te maken.
- Werken aan een intensievere samenwerking met pedagogische hogescholen. De kern van Bureau Erkenningen is het beoordelen van kennisaanbod, met een veelheid van vormen en een veelheid van mogelijkheden. De huidige beoordelingen laten zien dat het niveau van het kennisaanbod prima is. De niveau handhaven vereist in de toekomst ook bijblijven in vernieuwingen.

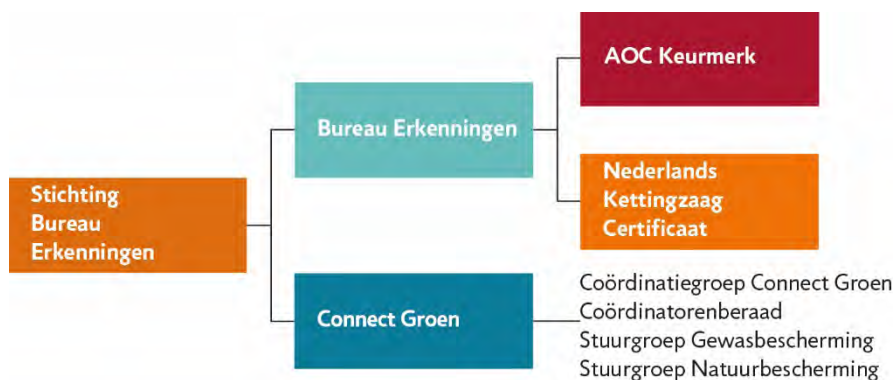
8.5 Organisatie

Stichting Bureau Erkenningen is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel geregistreerd. Het dossiernummer is 75408619. In het handelsregister zijn ook de statuten en algemene leveringsvoorwaarden in het Nederlands, Engels en Duits gedeponeerd.

Bureau Erkenningen is een private organisatie die eigendom is van de gezamenlijke aoc's, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst Connect Groen. Het bureau voert de afspraak uit die is gemaakt tussen de overheid (LNV), het bedrijfsleven (LTO, Agrodix, Cumela, VHG, etc.) en het onderwijs (aoc's). Uitvoeringstaken voor de overheid liggen vast in het Aansturingsprotocol. Vanwege rechtspositionele redenen zijn de activiteiten en medewerkers van Bureau Erkenningen ondergebracht in de Stichting Bureau Erkenningen. Deze stichting is sinds 2019 onderdeel van Aeres.

Stichting Bureau Erkenningen bestaat uit twee delen:

- Bureau Erkenningen, AOC Keurmerk en Nederlands Kettingzaag Certificaat (NKC).
- AOC Raad-boedel: nu genoemd Connect Groen, inclusief het Beraad Cursuscoördinatoren et cetera.

Aan Bureau Erkenningen zijn drie commissies verbonden:

- de Commissie Bezwaar en Advies Bureau Erkenningen;
- de vakcommissie Adviseren Gewasbescherming (specifiek voor Bureau Erkenningen);
- het Beraad Cursus&Contract (specifiek voor AOC Keurmerk).

Waarborgen onafhankelijkheid

Het Functioneel Statuut Bureau Erkenningen waarborgt de onafhankelijkheid van het bureau. Het statuut is verbonden aan het eerder genoemde Aansturingsprotocol.

Om toe te zien op de onafhankelijkheid van Bureau Erkenningen in zijn taakuitvoering, is de Commissie Bezwaar en Advies Erkenningen actief. Deze commissie bestaat uit mensen afkomstig uit het bedrijfsleven, die zonder last en ruggespraak hun taak uitvoeren.

Relatie tot andere organisaties

Bureau Erkenningen is verplicht de NAW-gegevens van de deelnemers te verifiëren bij de Basisregistratie Personen. Hiervoor maakt het bureau gebruik van een gespecialiseerde verwerkingsorganisatie uit Eindhoven. De individuele voorlichting aan vakbekwaamheidshouders verloopt via het RVO-loket in Assen. Het databasebeheer en de softwareontwikkeling voor Bureau Erkenningen zijn uitbesteed.

AOC Keurmerk heeft een relatie tot Groene Norm (wordt Examenservices), waar ze op termijn de examens wil onderbrengen. De financiële administratie van het Beraad Cursus&Contract ligt per 1 maart 2020 bij Zone.college.

8.5.1 Organisatieontwikkeling

De voorgenomen overdracht van de functie hoofd Bureau Erkenningen vindt niet per 1 januari 2022 plaats, maar per 1 maart 2022. Achtergrond van deze vertraging is het zoeken naar een verantwoorde samenwerkingsvorm met Stichting Groenkeur. Hierbij is de scheiding tussen de taken die Stichting Bureau Erkenningen als zelfstandig bestuursorgaan (zbo) uitvoert en de private zaken die Stichting Groenkeur behandelt leidend.

De samenwerking met Groenkeur is geformaliseerd in bestuurlijke afspraken. De stichtingen blijven beide bestaan, maar hebben dezelfde eenhoofdige directie. De beide stichtingen maken gebruik van elkaars medewerkers, waardoor de personele risico's verminderen. Tevens kan gedeelde systeemkennis op het gebied van persoons- en bedrijfscertificering beide organisaties versterken.

8.6 Horizontale dialoog

Overleg en verbinding met stakeholders vinden plaats in regulier en extra overleg. Diverse geledingen van overheid, semioverheid, bedrijfsleven en onderwijs zijn betrokken bij heden en toekomst van Stichting Bureau Erkenningen.

In 2021 zijn er ruim 86.250 bewijzen van vakbekwaamheid gewasbescherming (74.000 in 2020) in omloop. Individuele vakbekwaamheidshouders kunnen hun vragen via het RVO-loket stellen en beantwoord krijgen. Bureau Erkenningen is daarbij achtervanger voor nieuwe en onvermoede vragen. Bureau Erkenningen houdt de 55 actieve examen- en kennisorganisaties via mailberichten op de hoogte van de ontwikkelingen. Daarnaast fungeert het secretariaat van Bureau Erkenningen als onmisbaar verbindingsselement.

Voor AOC Keurmerk is het Beraad Cursus&Contract de belangrijkste gesprekspartner. Het beraad is, als netwerk van de aoc's, opdrachtgever en afnemer. AOC Keurmerk overlegt regulier vijfmaal per jaar met het beraad, meer als daar aanleiding toe is.

De NKC-certificering verloopt via de toegelaten examenorganisaties. Deze organisaties voldoen aan NKC-eisen en maken uitsluitend gebruik van door NKC-toegelaten examinatoren. De communicatie met NKC-cursusdeelnemers loopt via de exameninstellingen.

Bureau Erkenningen informeert en communiceert met betrokkenen via www.erkenningen.nl, AOC Keurmerk doet dit via www.aockeurmerk.nl. De administratieve afwikkeling van NKC loopt via kettingzaagcertificaat.nl.

8.7 Bureau Erkenningen

Bureau Erkenningen bestaat sinds 1997. De werkwijze en inhoud van Bureau Erkenningen zijn bepaald in overleg met de overheid en de brancheorganisaties van het bedrijfsleven. Het bureau beoordeelt het kennisaanbod, inspecteert kennisbijeenkomsten, registreert deelnames en geeft de bewijzen van vakbekwaamheid (gewasbescherming) uit. Sinds het opheffen van de AOC Raad is Bureau Erkenningen eigenaar van de Beeldenbank Gewasbescherming. Docenten van de aoc's blijven het directe onderhoud en aanpassingen daarvan doen.

Registratie kandidaten

Landelijk erkende vakbekwaamheidsbewijzen vragen om een centrale registratie van kandidaten. Daar draagt Bureau Erkenningen zorg voor. Via Bureau Erkenningen leveren alle aoc's en één niet-gesubsidieerde instelling kandidaten aan voor een bewijs van vakbekwaamheid gewasbescherming. Daarnaast zijn er 67 organisaties die bijeenkomsten verzorgen voor het verlengen van de vakbekwaamheidsbewijzen gewasbescherming.

Fonds Kennisoverdracht en gewasbescherming

Met het Fonds Kennisoverdracht en gewasbescherming wilde de toenmalige AOC Raad eventuele efficiencyoverschotten van Bureau Erkenningen een gerichte bestemming geven. Twee of meer aoc's mogen de middelen van het fonds ook nu nog benutten om de kennisoverdracht op het gebied van gewasbescherming te bevorderen. Beslissingen over bestedingen van het Fonds zijn aan de huidige Coördinatiecommissie Connect Groen en de vergadering van aoc's.

Resultaten 2021

- In 2021 zijn er 86.250 geregistreerde vakbekwaamheidsbewijzen (74.000 in 2020).
- Voor het financiële resultaat zie § 8.2.
- Bureau Erkenningen schakelt externe deskundigen in. In 2021 zijn vijf beoordelaars en tien inspecteurs actief (vijf en negen in 2020). Er zijn zowel bij de beoordelaars als bij de inspecteurs wisselingen geweest.
- Er vinden in 2021 5.515 (3.392 in 2020) kennisbijeenkomsten gewasbescherming plaats met 42.187 deelnemers (36.362 in 2020), waarvan:
 - 1.301 fysieke bijeenkomsten met 20.032 deelnemers (1.503 met 32.801 deelnemers in 2020);
 - 678 webinars met 9.863 deelnemers (93 met 924 deelnemers in 2020);
 - 3.536 digitale bijeenkomsten (online leren) met 12.292 deelnemers (1.796 met 3.369 deelnemers in 2020).
- De inspectierapportages zijn aangepast. Deelnamecijfers zijn nu eenvoudiger te verwerken in die rapportages en onderbouwen daarmee de verantwoording van de activiteiten van Bureau Erkenningen.
- Evaluatie LNV:
 - In 2021 geeft LNV een evaluatieopdracht aan Bureau Bartels te Amersfoort. Het doel is het volgende te

onderzoeken: hoe is qua organisatie en uitvoering invulling gegeven aan de wettelijke taken van Bureau Erkenningen in de periode 2015-2020, worden deze taken op een doelmatige en doeltreffende wijze uitgevoerd en wat zijn bouwstenen voor de toekomst? De resultaten van het onderzoek zullen bepalen welke aanpassingen eventueel noodzakelijk zijn.

- In november 2021 geeft LNV een nieuwe vijfjarenopdracht aan Bureau Erkenningen. Dit betekent dat tot aan 2027 de kennisketen van het vakbekwaamheidsbewijs gewasbescherming onveranderd onze focus blijft.
- Het introduceren van een geïntegreerde aanpak knaagdierbeheersing op agrarische bedrijven heeft gevolgen. Voor het gebruik van biocide is per 1 januari 2023 de licentie IPM-KBA nodig. Rond deze certificering verandert er in 2021 en 2022 het volgende:
 - Nagenoeg alle gekoppelde certificaten voor gewasbescherming en knaagdierbeheersing zijn ontkoppeld. Daardoor zullen de aanstaande aanpassingen in de knaagdierbeheersing geen effect hebben op de bewijzen gewasbescherming.
 - Bureau Erkenningen verstrekt vakbekwaamheidsbewijzen IPM-KBA voor de examens die aoc's afnemen.
 - De verplichte bedrijfs certificering voor knaagdierbeheersing verloopt niet meer via Bureau Erkenningen. Het Keurmerk Plaagdiermanagement Bedrijven (KPMB) kiest voor een andere oplossing. Bureau Erkenningen houdt haar registratiesysteem nog paraat voor mogelijk gebruik.
- De lay-out van het vakbekwaamheidsbewijs gewasbescherming wijzigt, het bewijs is voorzien van een QR-codering. Dit vereenvoudigt de administratie van deelnemers en kennisaanbieders in de nabije toekomst.
- Al het nieuwe kennisaanbod legt de verbinding met het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030.
- De covid-19-bepalingen geven een impuls aan de digitalisering van het kennisaanbod. Zo neemt het digitaal leren sterk toe. Maar ook webinars krijgen een vaste plaats in het aanbod. Aandacht gaat uit naar het formuleren van heldere criteria waar online leren en webinars aan moeten voldoen. Bij het online leren boeten forumdiscussies sterk aan waarde in en die zijn daarom afgeschaft. Daarvoor in de plaats komen meer tussentijdse toets- en verwerkingsvragen. Bij de webinars ontwikkelt zich nu ook de hybride webinar. Hierbij zijn zowel fysieke als digitale deelnemers. De set aan randvoorwaarden voor webinars ontwikkelt zich parallel daaraan.
- Bureau Erkenningen ontwikkelt administratieve stappenplannen voor de afhandeling van bijzondere licentiaanvragen. Ten eerste en met name voor aanvragen van Belgische licenties, met een looptijd van zeven jaar. Daarnaast is er een stroomschema met beslissingsuitkomsten voor de eventuele spijtoptanten van de licentie Adviseren Gewasbescherming.

8.8 AOC Keurmerk

De aoc's hebben AOC Keurmerk in 2016 in het leven geroepen om het marktaandeel te verstevigen van de aoc's die commerciële scholingen natuurbescherming aanbieden in aansluiting op de Wet natuurbescherming (Wnb). Hiertoe ontwerpen de aoc's, in samenspraak met het bedrijfsleven, eigen lesmateriaal en examens en stellen die vast. AOC Keurmerk faciliteert de marktbenadering.

De scholingen Wnb komen voort uit afspraken tussen overheid en bedrijfsleven. De afspraken liggen vast in vier zogenaamde gedragscodes voor natuurbescherming: Groenvoorziening, Bosbouw, Waterschappen en Natuurbeheer. De scholingen Wnb van AOC Keurmerk onderscheiden zich doordat zij de vier gedragscodes geïntegreerd behandelen.

Het lesmateriaal en de examens van de scholingen Wet natuurbescherming zijn van het Beraad Cursus&Contract. Elf aoc's voeren daarmee de cursussen van AOC Keurmerk uit, zij verzorgen ook de voorlichting en administratie daarvoor en dragen zorg voor het uitreiken van de vakbekwaamheidsbewijzen (pasjes). De aoc's melden deelnemers aan bij AOC Keurmerk. AOC Keurmerk richt de database voor registratie in en onderhoudt die, draagt zorg voor de registratie van de deelname aan examens en hercertificeringen, houdt toezicht op de uitvoering daarvan, levert deelnamebewijzen aan aoc's en houdt het scholingsregister bij.

AOC Keurmerk gebruikt daarvoor een administratiesysteem dat is gebaseerd op het systeem van Bureau Erkenningen. AOC Keurmerk is uitgesloten van het gebruik van BSN-gegevens.

Resultaten 2021

- AOC Keurmerk past, in verband met covid-19, een coulancregeling toe vergelijkbaar met die van Bureau Erkenningen.
- Voor het financiële resultaat zie § 8.2.
- AOC Keurmerk-bijeenkomsten:
 - Hercertificering: 93 (77 in 2020 en 70 in 2019) bijeenkomsten met 406 deelnemers (529 in 2020 en 409 in 2019).
 - Examens Wet natuurbescherming (niv. 1, 2 en 3): 147 examens met 798 geslaagden (145 examens en 624 geslaagden in 2020).
- Het AOC Keurmerk kent in 2020 een beoordelaar en vijf inspecteurs (een beoordelaar en twee inspecteurs in 2020).

8.9 Nederlands Kettingzaag Certificaat (NKC)

Het NKC is een keurmerk waarvoor kandidaten een certificaat kunnen behalen door het met goed gevolg afleggen van examens voor kettingzagen. Dit kan tijdens een opleiding of als op zichzelf staande examens. Dit certificaat is het bewijs dat

de houder kennis en kunde heeft op een uniform vastgesteld niveau.

Sinds 2020 beheert Stichting Bureau Erkenningen het certificatieschema en erkent opleiders en exameninstellingen. Het geeft de certificaten (pasjes) uit via de opleider/de exameninstelling waar de kandidaat zijn of haar opleiding of examen doet. Het bureau beheert ook het online register van degenen die gecertificeerd zijn voor het NKC.

Resultaten 2021

- Voor het NKC treden vijf auditoren op ter beoordeling van toekomstige examinatoren en zijn twee inspecteurs aangezocht (respectievelijk vijf en twee in 2020).
- Het NKC kent tien toegelaten exameninstellingen en 42 toegelaten examinatoren (respectievelijk vijf en zes in 2020).
- In 2021 waren er 107 georganiseerde examens met 551 deelnemers, waarvan 471 deelnemers als geslaagd zijn gemeld.

8.10 Kwaliteit

Bureau Erkenningen legt de onderwijskundige beoordeling van cursusplannen (het kennisaanbod) en de inspectierapportages tweemaal per jaar voor aan een onafhankelijke commissie. De leden daarvan zijn afkomstig uit bedrijfsleven en de NVWA. Jaarlijks bezoekt een inspecteur van Bureau Erkenningen 10% van de te organiseren kennisbijeenkomsten. De rapportages van het team inspecteurs gaan integraal naar de commissie die toezicht houdt op Bureau Erkenningen.

Bij AOC Keurmerk en het NKC vinden naar rato hetzelfde aantal inspectiebezoeken plaats die tot rapportages leiden.

8.11 Personeelsbeleid Stichting Bureau Erkenningen

- Het personeelsbeleid van Stichting Bureau Erkenningen is ondergebracht bij Aeres.
- Per 31 december 2021 heeft Stichting Bureau Erkenningen 2 medewerkers (1,3 fte) in dienst (3 wns, 1,8 fte in 2020 en 2019). Geen van de medewerkers werkt fulltime.
- Eén medewerker is ouder dan 60 jaar (twee 2 in 2020 en 2019).

9 Aeres International Student Fund (AISF)

Leeswijzer

Stichting Aeres International Student Fund (AISF) wil in dit jaarverslag laten zien wat er in 2021 is gebeurd en wat de plannen voor de komende jaren zijn. Dit hoofdstuk is bedoeld voor iedereen die direct of indirect bij het Aeres International Student Fund betrokken is: van studenten, subsidiegevers en medewerkers tot de omgeving en meer.

De indeling van hoofdstuk 9 en 10 wijkt af van die van de andere hoofdstukken. Reden is dat deze hoofdstukken kleine stichtingen zonder eigen personeel betreffen. Met deze hoofdstukken sluit Aeres nauw aan op de eisen voor verantwoording voor anbi's.

Inhoud

9.1	Aeres International Student Fund	234
9.2	Organisatie	234
9.3	Activiteiten en resultaten	234

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

9.1 Aeres International Student Fund

Internationalisering is een speerpunt in het strategisch beleid van Aeres (§ 1.7). Aeres wil studenten wereldwijd de kans geven op een goede groene beroepsopleiding, zodat zij op hun beurt weer kunnen bijdragen aan het oplossen van wereldvoedselvraagstukken. Het AISF draagt bij aan die ambitie door internationale studenten die in Nederland willen studeren financieel te ondersteunen of door Nederlandse studenten te ondersteunen die in het verlengde van hun opleiding internationaal ervaring willen opdoen.

Het AISF heeft een anbi-status.

Doelstellingen

- Het bijdragen in de studiekosten van buitenlandse studenten die een opleidingstraject volgen aan een van de instellingen van Stichting Aeres Groep.
- Het bijdragen in de studiekosten van binnenlandse studenten die een opleidingstraject volgen aan een van de instellingen van Stichting Aeres Groep en vanuit die opleiding naar het buitenland gaan.
- Het werven van fondsen om de bovenstaande doelstellingen te realiseren.

Het AISF financiert de instellingsbijdrage van de studiebeurzen van het Holland Scholarship (zie § 4.6.2), waardoor de mobiliteit van buitenlandse en binnenlandse studenten financieel ondersteund wordt.

In het AISF is ook de Poultry Star Foundation (2019) ondergebracht. Dit fonds biedt financiële ondersteuning aan (internationale) studenten pluimvee.

Herkomst inkomsten

Het vermogen van de stichting kan zij verkrijgen uit donaties, erfstellingen en legaten die AISF uitsluitend onder boedelbeschrijving aanvaardt, schenkingen of op enigerlei andere wijze verkregen ontvangsten, opbrengsten uit het vermogen van de stichting, andere inkomsten en opbrengsten alsmede uit de winst van de commerciële activiteiten van Aeres.

Besteding inkomsten

De verkregen inkomsten kent het AISF via beurzen toe aan studenten. Vermogen dat de stichting niet besteedt, houdt zij aan voor het toekennen van beurzen in de toekomst. Zie ook § 9.3, Activiteiten en resultaten.

9.2 Organisatie

Stichting Aeres International Student Fund valt statutair onder het College van Bestuur (CvB) en de Raad van Toezicht (RvT) van Aeres (zie § 1.2).

De stichting is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel geregistreerd. Het dossiernummer is 32139539. In het handelsregister zijn ook de statuten en algemene leveringsvoorwaarden in het Nederlands, Engels en Duits gedeponneerd.

Beloningsbeleid

De bestuurders van Stichting Aeres Groep vormen het bestuur van het AISF. Er wordt geen aparte beloning verstrekt voor de bestuurswerkzaamheden voor Stichting AISF.

Medewerkers van Aeres Hogeschool voeren de werkzaamheden uit. Zij zijn in dienst bij Stichting Aeres Groep, conform de cao hbo. Er zijn geen vrijwilligers.

Horizontale dialoog

De uitreiking van de beurzen vindt plaats tijdens de internationale week. Tijdens die week gaat Aeres ook in gesprek met de sponsors over de activiteiten van studenten die een beurs hebben ontvangen.

9.3 Activiteiten en resultaten

- Het resultaat van het AISF is € 6.760 positief.
- Het AISF kent in het verslagjaar 2021 € 6.250 toe aan studenten.
- Voor het studiejaar 2021-2022 zijn er vanuit het Holland Scholarship alleen beurzen voor inkomende studenten toegekend, voor een totaalbedrag van € 12.500, waarvan de helft, € 6.250 uit het AISF komt (zie ook § 4.6.2).
- In 2021 ontvangt het AISF ruim € 12.000 aan gelden voor het beurzenprogramma middels giften en donaties van partners.

10 Stichting Dierenontdekkpark Barneveld

Stichting Dierenontdekkpark Barneveld wil in dit jaarverslag laten zien wat er in 2021 is gebeurd en wat de plannen voor de komende jaren zijn. Dit hoofdstuk is bedoeld voor iedereen die direct of indirect bij Stichting Dierenontdekkpark Barneveld betrokken is: van subsidiegevers, educatieve instellingen en medewerkers tot de omgeving en meer.

De indeling van hoofdstuk 9 en 10 wijkt af van die van de andere hoofdstukken. Reden is dat deze hoofdstukken kleine stichtingen zonder eigen personeel betreffen. Met deze hoofdstukken sluit Aeres nauw aan op de eisen voor verantwoording voor anbi's.

Inhoud

10.1	Stichting Dierenontdekkpark Barneveld	236
10.2	Organisatie	236
10.3	Activiteiten en resultaten	237

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

10.1 Stichting Dierenontdekkamp Barneveld

Dier en diergezondheid is een van de Aeres-speerpunten (§ 1.5) uit het strategisch beleidsplan. Binnen dat speerpunt neemt de opleidingslocatie Barneveld een bijzondere plaats in. Zodra je de campus betreedt, proef je de sfeer van dieren om je heen. De mbo-locatie met studenten en cursisten uit heel Nederland heeft als enige school in Nederland sinds 2017 een dierentuinvergunning en het onderwijs vindt in die dierentuin plaats. Ook bevindt zich het Poultry Expertise Centrum (PEC) op deze plek.

De mbo-locatie Barneveld realiseert in 2021 het idee voor de oprichting van Stichting Dierenontdekkamp Barneveld. Het initiatief is een samenwerking van een grote groep partners. De stichting is bedoeld voor educatieve publieksactiviteiten en krijgt de handelsnaam Van Dieren Ontdekkamp. In het park kunnen mensen kennismaken met de wereld van gezelschapsdieren, productiedieren en wilde dieren. De relatie tussen mens en dier staat daarbij centraal. Het park beoogt op termijn een groot aantal bezoekers per jaar te ontvangen voor een educatieve en leuke dag uit. Door het publiek objectief te informeren over vraagstukken rondom dieren en food wil het Van Dieren Ontdekkamp de bezoeker bewustere keuzes laten maken op het gebied van dier, natuur en milieu.

In 2022 zijn bezoekers welkom in het Van Dieren Ontdekkamp door middel van arrangementen. Met fondsen en sponsors werkt Aeres MBO Barneveld aan het bouwen van een educatieve leeromgeving voor publiek, maar ook aan een praktijkleeromgeving voor de eigen studenten. Studenten en cursisten van Aeres MBO Barneveld hebben nadrukkelijk een rol bij de ontvangst van bezoekers en de publiekseducatie in een belevenisvolle omgeving. Ze krijgen hierdoor soft-skills-vaardigheden. Die vaardigheden bereiden hen beter voor op de vraag vanuit het werkveld in de dynamische dierensector.

De ontwikkeling van Stichting Dierenontdekkamp Barneveld gaat in fasen. Voorlopig zijn de activiteiten nog gericht op groepen basisschoolkinderen en organisaties uit de sector dier. Het park werkt samen met bekende ambassadeurs zoals Nederlands bekendste boswachter Arjan Postma. Postma zal onder andere meewerken aan educatieve activiteiten over wilde dieren voor kinderen, zoals een quiz of een podcast. Ook verzorgt hij gastlessen en colleges aan studenten van Aeres MBO Barneveld over natuur en dier.

De stichting krijgt de anbi-status in december 2021.

Doelstellingen

- Het werven, beheren en toekennen van financiële middelen voor het ontwikkelen van een betekenisvolle educatieve praktijkleeromgeving voor studenten en cursisten in de sector dier, passend bij de vraag vanuit het werkveld en de maatschappij.

- Het stimuleren van de overdracht van kennis over de gezonde relatie tussen mens en dier aan bezoekers door studenten en cursisten.

Activiteiten

Stichting Dierenontdekkamp Barneveld tracht de doelstellingen te bereiken door:

- Het uitvoeren van fondsenwervende activiteiten.
- Het geven van praktijklessen aan studenten en cursisten van Aeres. De lessen zijn gericht op de vraag vanuit het werkveld van de sector dier en vanuit de maatschappij. Het park biedt de lescontent aan op een moderne wijze qua leermiddelen en didactiek, in een hybride onderwijsomgeving.
- Het vormgeven van de beoogde leeromgeving in de vorm van een dierenontdekkamp. Dit doet de stichting in samenwerking met het werkveld vanuit een publiek-private samenwerking. Zij biedt studenten de mogelijkheid om zich tijdens hun studie optimaal voor te bereiden op een beroep in de sector dier en tegelijkertijd bezoekers te informeren over dieren.

Herkomst inkomsten

Het vermogen van de stichting verkrijgt zij bijvoorbeeld uit de opbrengsten van activiteiten van de stichting, opbrengsten uit het vermogen van de stichting, subsidies en donaties, sponsorbijdragen, overheidsbijdragen, bijdragen van hen die met het doel van de stichting sympathiseren, bijdragen van hen in wier belang de stichting werkzaam is, schenkingen, erfstellingen en legaten.

Besteding inkomsten

De verkregen inkomsten gebruikt Stichting Dierenontdekkamp Barneveld voor werkzaamheden nodig voor het realiseren van de doelstellingen. Vermogen dat de stichting niet besteedt, houdt zij aan voor kosten en investeringen in de toekomst. Zie ook § 10.3, Activiteiten en resultaten.

10.2 Organisatie

Stichting Dierenontdekkamp Barneveld valt statutair onder het College van Bestuur (CvB) en de Raad van Toezicht (RvT) van Aeres (zie § 1.2).

De stichting is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel geregistreerd. Het KvK-nummer is 82178372. In het handelsregister zijn ook de statuten en algemene leveringsvoorwaarden in het Nederlands, Engels en Duits gedeponeerd.

De stichting maakt gebruik van de voorzieningen van Aeres MBO Barneveld.

Beloningsbeleid

De bestuurders van Stichting Aeres Groep vormen het bestuur van Stichting Dierenontdekkamp Barneveld. Er wordt geen aparte beloning verstrekt voor de bestuurswerkzaamheden voor Stichting Dierenontdekkamp Barneveld.

Medewerkers en vrijwilligers

Stichting Dierenontdekkpark Barneveld heeft in 2021 geen medewerkers of vrijwilligers in dienst. Medewerkers van Aeres MBO Barneveld verrichten de werkzaamheden. Ze zijn in dienst bij Stichting Aeres Groep, conform de cao mbo. Studenten van de locatie Barneveld gaan in het park aan de slag als onderdeel van hun opleiding, onder begeleiding van hun docenten. Ze verkrijgen zo onder meer de sociale en communicatieve vaardigheden die nodig zijn in de publieksgerichte dierensector. De werkzaamheden zijn een goede voorbereiding op hun stage en werk in de sector.

Horizontale dialoog

Stichting Dierenontdekkpark Barneveld werkt samen met onderwijsinstellingen en organisaties binnen en buiten Aeres om haar doelstellingen te bereiken. Zowel collega's als medewerkers van organisaties als studenten zijn betrokken in de onderwijsontwikkeling, het uitvoeren van activiteiten en de ontwikkeling en realisatie van themagebieden. Hierover communiceert de stichting intern via de beschikbare kanalen. Voor de externe communicatie maakt ze gebruik van persoonlijk contact, webinars en ontvangsten, de website www.vandierenontdekkpark.nl, de social-media-kanalen, persberichten en mailingen.

10.3 Activiteiten en resultaten

Activiteiten 2021

- Fondsenwervende activiteiten:
 - Stichting Dierenontdekkpark Barneveld verenigt 32 partners, die samen met Aeres MBO Barneveld een vierjarige RIF-subsidie aanvragen vanuit de publiek-private samenwerking Samen Ontdekken van Dieren. DUS-I kent Aeres MBO Barneveld deze RIF toe. Samen met de partners gaat ze de activiteiten zoals omschreven in het plan van aanpak uitvoeren. Zie ook § 3.27.1, Aeres

MBO Barneveld: publiek-private samenwerking Samen Ontdekken van Dieren.

- Voorbereidende organisatorische werkzaamheden.
- Organiseren van de opstartmeeting met de partners op 3 september 2021.
- Onderwijsactiviteiten voor studenten en cursisten van Aeres:
 - Het uitvoeren van het plan van aanpak behorende bij de RIF-subsidie Samen Ontdekken van Dieren. Daarin staan de leerdoelen en de activiteiten die tijdens de eerste pilot zijn uitgevoerd. De betrokken teams werken aan de hand van de relevante kwaliteitsdossiers aan het bepalen van de doelstellingen binnen de verschillende opleidingen en de door de teams opgestelde soft-skills-matrix.
 - Het installeren van de studentambassadeurs en het voorbereiden van de eerste activiteiten.
- Activiteiten voor het opzetten van de beoogde leeromgeving in samenwerking met private partijen:
 - Het definiëren en ontwerpen van de eerste vier themagebieden: het paardenparadijs, een hondenleven, het kattenhuis en de kip of het ei.
 - Het aansluiten van partners bij deze themagebieden.
 - Het zoeken van aansluiting bij het proctoraat Dierenwelzijn en -gezondheid.
- Activiteiten voor bezoekers:

Vanwege de in 2021 geldende covid-19-maatregelen zijn er maar beperkt activiteiten voor bezoekers.

 - Samenwerking met partner Vitakraft in het publieksevenement Vitakraft Pets' Experience.
 - Samenwerking met partner Arie Blok Diervoeding in de alpaca workshop.
 - Congres met partner Agruniek-Rijnvallei.
 - Vergaderarrangementen en rondleidingen met meerdere partners en relaties.

Resultaten 2021

- De omzet in 2021 van Stichting Dierenontdekkpark Barneveld is € 3.190 positief. Het resultaat is nihil.

Bedrijfsvoering en toezicht

11 Bestuursbureau

Het Bestuursbureau van Aeres in Ede verzorgt alle overkoepelende bestuurlijke, afstemmende en administratieve activiteiten en daarmee ook de verantwoording naar derden. Daarnaast ondersteunen de stafdiensten het College van Bestuur.

Leeswijzer

Het Bestuursbureau in Ede verzorgt de randvoorwaardelijke en administratieve bedrijfsfuncties voor heel Aeres en voert de regie in de de onderdelen overstijgende processen. Dit hoofdstuk beschrijft per stafdienst de activiteiten en resultaten. Uitzondering zijn de personele zaken, die komen in het volgende hoofdstuk aan de orde.

Inhoud

11.1	Wat gebeurt er bij het Bestuursbureau in 2021?	242	11.7.2	Huisvesting & Beheer (H&B)	246
11.1.1	Uitdagingen	242	11.7.3	Inkoop	248
11.2	Organisatie(structuur)	242	11.7.4	Facility	248
11.3	Horizontale dialoog	243	11.8	ICT & IM	249
11.4	Ontwikkeling & Innovatie	243	11.8.1	Resultaten en plannen ICT & IM	249
11.4.1	Resultaten en plannen O&I	243	11.9	Corporate Communicatie	250
11.5	Financiën & Control	244	11.9.1	Covid-19-maatregelen	250
11.5.1	Resultaten en plannen F&C	244	11.9.2	Resultaten en plannen Corporate Communicatie	250
11.6	Personeel, organisatie en salarisadministratie	245	11.10	Bestuursondersteuning	250
11.7	Facilitair Bedrijf	245	11.10.1	Resultaten en plannen Bestuursondersteuning	251
11.7.1	Organisatie en beleid Facilitair Bedrijf	245	11.11	Kwaliteitszorg en optimalisatie samenwerking	251

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

11.1 Wat gebeurt er bij het Bestuursbureau in 2021?

Naast de reguliere ondersteuning van de organisatie vragen in 2021 de aanhoudende covid-19-problematiek en de voorbereiding en realisatie van de instellingenfusie tussen Aeres en Nordwin College veel aandacht. Vanaf 1 augustus 2021 vormen de aoc's van Aeres en Nordwin College één school. In de eerste helft van 2021 vindt de integratie plaats van de stafdiensten van beide organisaties en daarna volgt de verdere integratie van de vitale bedrijfsprocessen, met speciale aandacht voor de ICT- en informatie-infrastructuur.

De bedrijfsresultaten van het Bestuursbureau staan bij de uitvoerende stafdiensten. De overkoepelende zaken met betrekking tot de stafdiensten staan in deze paragraaf.

11.1.1 Uitdagingen

Extern

- De covid-19-problematiek houdt in 2021 aan, waarbij lockdowns en perioden met (meer) vrijheid elkaar afwisselen en veel aanpassingsvermogen vereisen.
- Cybersecurity: blijvende aandacht voor het verder verlagen van kwetsbaarheid en het voorkomen van datalekken.
- Als kennis- en onderwijsorganisatie een relevante rol spelen in het opleiden en afleveren van mensen die betekenisvol kunnen zijn in groene transities.

Intern

- Het in elkaar schuiven van staf- en bestuursorganisatie Aeres en het voormalige Nordwin College.
- Het efficiënt en effectief blijven ondersteunen van een groeiende organisatie.
- Veranderingen in governance: verschuiving van taken van het CvB naar de instellingsdirecteuren, die daarmee meer organisatiebrede verantwoordelijkheden krijgen.
- Versnellen onderwijsontwikkeling, met name op het gebied van ICT en Leven Lang Ontwikkelen.
- Het in gezamenlijkheid met alle onderdelen versterken van het Aeres-profiel.

Aeres-breed afstemmingsoverleg covid-19

De aanhoudende covid-19-problematiek heeft ook in 2021 veel impact op alle onderdelen van Aeres. Een multidisciplinair afstemmingsoverleg komt gedurende het jaar regelmatig bijeen om de actuele situatie en overheidsvoorschriften af te wegen en door te vertalen in Aeres-beleid en -maatregelen. In het afstemmingsoverleg zijn alle Aeres-instellingen vertegenwoordigd, aangevuld met de hoofden van de stafdiensten Facilitair Bedrijf, ICT & IM, Corporate Communicatie en Personeel & Organisatie. Het afstemmingsoverleg regisseert, doet beleidsvoorstellen en rapporteert aan het CvB.

Covid-19-maatregelen Bestuursbureau

De stafdiensten werken tijdens de lockdowns voornamelijk vanuit huis. De samenwerking is hier inmiddels op ingericht.

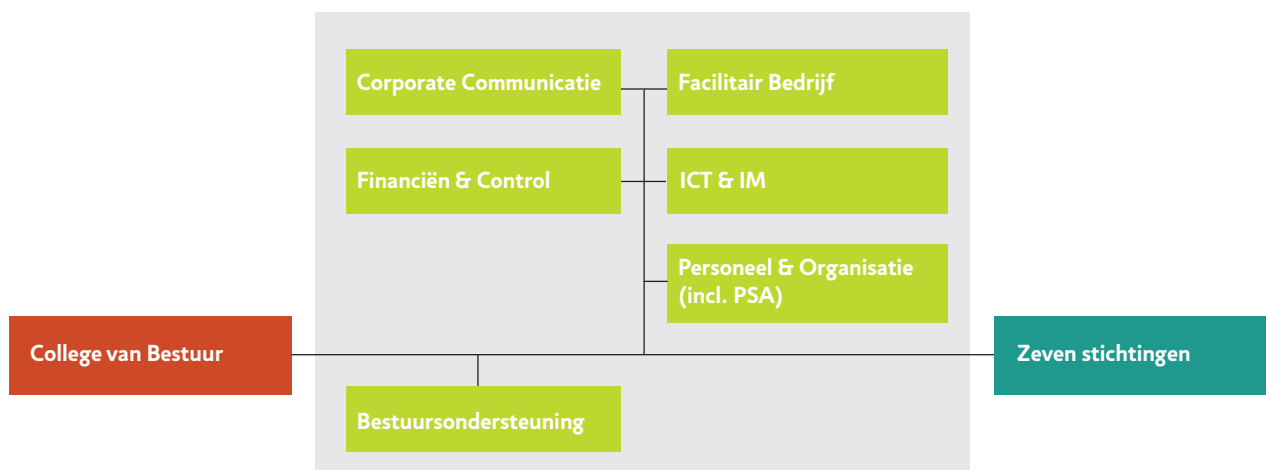
11.2 Organisatie(structuur)

Tot 1 augustus heeft Stichting Aeres Groep in aanloop naar de instellingenfusie tussen Aeres AOC en Nordwin College een driehoofdige Raad van Bestuur en per instelling een College van Bestuur. Vanaf de instellingenfusie op 1 augustus 2021 is er een tweehoofdige College van Bestuur dat tevens het statutair bestuur vormt van Stichting Aeres Groep. De bestuurders van Stichting Aeres Groep vormen tevens het bestuur van de gelieerde stichtingen.

Het Bestuursbureau, dat het College van Bestuur en de gelieerde stichtingen ondersteunt, bestaat uit vijf stafdiensten en een bestuursafdeling.

De stafdiensten zijn Corporate Communicatie, Facilitair Bedrijf (H&B, Inkoop en Facility), Financiën & Control, ICT & IM en Personeel & Organisatie (incl. Personeels- & Salarisadministratie: PSA).

Het onderdeel Ontwikkeling & Innovatie is in 2021 een apart onderdeel, onder leiding van een eigen directeur. Per 31 december 2021 brengt Aeres Ontwikkeling & Innovatie onder bij de bestuursafdeling Bestuursondersteuning.

Bij het Bestuursbureau werken 106 (89,8 fte) medewerkers (94 wns, 80,4 fte in 2020 en 85 wns, 71,3 fte in 2019). Hun standplaats is Ede.

11.3 Horizontale dialoog

Aeres staat continu in contact met haar interne en externe omgeving (§ 1.3). De stafdiensten hebben functionele contacten met medewerkers op de locaties en communiceren met leveranciers en relevante afdelingen bij de overheden en met vakgenoten via de onderwijskoepels VO-raad, MBO Raad en Vereniging Hogescholen.

Het contact met onderwijsdeelnemers of hun ouders verloopt via de onderwijsinstellingen en staat beschreven in de hoofdstukken van de onderdelen.

De horizontale dialoog helpt Aeres bij het doorontwikkelen van de profilering, om positie te bepalen voor ontwikkelingen in de buitenwereld en bij het afstemmen op vragen uit het bedrijfsleven.

11.4 Ontwikkeling & Innovatie

De afdeling Ontwikkeling & Innovatie (O&I, inclusief internationalisering) faciliteert het optimaal verzilveren van innovatiekansen en het realiseren van een meerwaarde, die meer is dan de som der delen. O&I werkt op basis van de door Aeres gekozen strategische thema's en is verantwoordelijk voor het samen met de Aeres-onderdelen verder ontwikkelen van de organisatie en het uitvoeren van gezamenlijke innovaties. O&I verbindt de vakinhoudelijk verwante onderdelen van Aeres met elkaar en met de buitenwereld, nationaal en internationaal. In deze rol is O&I verantwoordelijk voor zowel de procesontwikkeling als de processturing. De afdeling houdt in 2021 op te bestaan. De taken gaan naar de bestuursstafafdeling Bestuursondersteuning.

De visie op ontwikkeling en innovatie is onderdeel van het algemeen strategisch beleid van Aeres. Deze is gegeven in § 1.5.2.

11.4.1 Resultaten en plannen O&I

- Vanaf augustus 2021 nemen ook de Friese locaties concreet deel aan O&I-projecten.
- Door de covid-19-crisis lopen veel O&I-activiteiten vertraging op, omdat de aandacht van locaties gericht is op continuering van de primaire taken. Ondanks de maatregelen lukt het om in de tweede helft van 2021 docentenbijeenkomsten te organiseren voor vrijwel alle vakgroepen vanuit de sectoroverleggen. Elkaar weer live ontmoeten geeft enorm veel energie.

- Iedere vakgroep ontwikkelt vernieuwde factsheets, met daarin ook de informatie van de Friese locaties.
- START- en IMPACT-projecten lopen door en leveren mooie nieuwe samenwerkingen en resultaten op.

START-projecten vanuit alle lagen van de organisatie

Sinds 2018 roept Aeres intern op om bottom-up-projectvoorstellen in te dienen. Iedereen vanuit de organisatie mag dat doen. Criteria waaraan de voorgestelde projecten moeten voldoen, zijn onder andere dat er meerdere Aeres-onderdelen in samenwerken. De projecten moeten bovendien passen in de Aeres-strategie, vernieuwend zijn, het onderwijs versterken en de verbinding met het beroepenveld verbeteren. Begin 2021 kent O&I twaalf nieuwe bottom-up-projecten toe voor het studiejaar 2021-2022. Deze projecten heten voortaan START-projecten omdat ze nieuwe Aeres-brede innovatieactiviteiten beogen op te starten. De START-projecten hebben altijd een koppeling met een of meerdere Aeres-zwaartepunten.

Ondanks de vertraging als gevolg van de covid-19-crisis leveren de bottom-up-projecten van het studiejaar 2020-2021 een aantal interessante resultaten op. Voorbeelden zijn:

- Het in samenwerking met de Gezondheidsdienst voor Dieren opleveren van filmpjes die inzicht geven in de lichamelijke schade van aandoeningen bij landbouwhuisdieren. De filmpjes zijn breed toepasbaar binnen Aeres (mbo en hbo) maar ook daarbuiten, bijvoorbeeld via Groen Kennisnet.
- Het aanschaffen van hightech eye-tracking-brillen en -warmtecamera's. Verschillende vakgroepen testen de hardware die nu, inclusief gebruiksaanwijzing, beschikbaar is voor alle Aeres-locaties. Op deze manier vinden moderne technieken uit het werkveld hun weg in het onderwijs.
- Het monitoren van waterkwaliteit door innovatief gebruik te maken van satellietbeelden.
- Het doen van voorwerk voor de ontwikkeling van een nieuw practoraat Dierenwelzijn en -gezondheid bij Aeres MBO Barneveld.
- Het samenwerken van de verschillende vakgroepen en locaties met betrekking tot het thema Insecten in grasland als indicator van biodiversiteit op melkveebedrijven.
- Het uitvoeren van het Aeres-brede project Zero Waste. Dankzij dit project neemt de bewustwording toe dat we voedselverspilling kunnen verminderen. De projectresultaten komen breed beschikbaar binnen de organisatie.

Na drie jaar START-projecten wil Aeres graag stilstaan bij de resultaten van deze projecten. Wat leveren ze (in)direct op en welke verbeteringen zijn er mogelijk? In het project Leren van START-projecten gaan collega's van Aeres Hogeschool Wageningen dit onderzoeken, met behulp van onder meer een analyse van netwerkleren.

IMPACT-projecten 2021

Naast bovengenoemde START-projecten lanceert Aeres in 2021 IMPACT-projecten. Dit zijn projecten die de MT's van de drie Aeres-onderwijsinstellingen (vmbo, mbo en hbo) zelf initiëren om maximale impact te kunnen genereren voor hun betreffende onderdeel. Net als de START-projecten

maken ook de IMPACT-projecten gebruik van expertise elders in de organisatie, en de activiteiten sluiten aan bij de meerjarenstrategie van Aeres. Het principe van samen leren, samen groeien en samen vernieuwen blijft leidend.

In het schooljaar 2021-2022 gaan de volgende IMPACT-projecten van start:

- Leren voor Duurzame Ontwikkeling (LvDO). In samenwerking met Aeres Hogeschool Wageningen werkt het vmbo aan de implementatie van methodieken rondom leren voor duurzame ontwikkeling.
- Een MHBO-project leidt tot de nieuwe doorlopende opleiding Aarde & Klimaat in het mbo en hbo. In het hbo gaat de nieuwe opleiding in september 2021 met een volle klas succesvol van start. De werving voor de mbo-opleiding begint in september 2022 en ook daar is al veel interesse voor.

In het schooljaar 2021-2022 kent Aeres de volgende IMPACT-projecten toe:

- Een nieuwe doorlopende leerlijn voor de agrotechniek-opleidingen in het mbo en hbo.
- In het vmbo krijgt het LvDO-project een vervolg.
- Ten slotte is er de lancering van een I-Go-project dat vmbo-docenten stimuleert ervaring op te doen in het werkveld of bij collega's van andere Aeres-onderdelen.

Overige resultaten 2021

In 2021 vindt de aanzet plaats voor een andere aanpak van O&I binnen Aeres, passend binnen de nieuwe besturingsfilosofie.

Plannen

- Het licht staat op groen om de huidige invulling van de bestuursdienst O&I vanaf januari 2022 een andere vorm te geven: het eigenaarschap van de gezamenlijke O&I-activiteiten komt bij de instellingsdirecteuren te liggen. Een strategisch programmamanager Ontwikkeling & Innovatie, werkzaam binnen de bestuursstafafdeling Bestuursondersteuning, heeft binnen deze structuur een coördinerende en adviserende rol.
- Er zijn plannen voor de uitwerking van een tafelstructuur met vijf thema's. Drie thema's, te weten: Transities in het groene domein, Leven Lang Ontwikkelen en Onderwijsvernieuwing met ICT zijn speerpunten uit de meerjarenstrategie van Aeres. Daarnaast krijgen ook de thema's Kennisdeling en Internationalisering een plek in de tafelstructuur.
- De stuurgroep van instellingsdirecteuren en de strategisch programmamanager gaan een jaarplan en een begroting uitwerken waarin alle vijf tafelformules goed tot hun recht komen en leggen die ter goedkeuring voor aan het CvB.

11.5 Financiën & Control

De financiële resultaten van Aeres en de toekomstverwachtingen zijn beschreven in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 1 beschrijft de strategie. Het financieel overzicht is terug te vinden in de jaarrekening. Deze paragraaf beschrijft de resultaten van de stafdienst Financiën & Control in 2021.

Financiën & Control (F&C) voert de administratie, levert periodieke voortgangsgegevens en stelt de jaarrekening op. F&C heeft een tweeledige taak. Naast het opstellen van (meerjaren)begrotingen en het ondersteunen van het management met beleidsadviezen, plannings, prognoses en analyses (o.a. van voortgangsinformatie met betrekking tot de financiële resultaten), toetst de stafdienst het te voeren en het gevoerde beleid rond regelgeving en good governance. F&C streeft naar het in control zijn van heel Aeres op financieel gebied. De stafdienst levert budgethouders en financiers structureel en ad hoc informatie die betrouwbaar, relevant en tijdig is. Ook verzorgt F&C de financiële transacties (salarissen en declaraties, facturen) van Aeres.

11.5.1 Resultaten en plannen F&C

- Het realiseren, zowel organisatorisch als financieel-technisch, van de integratie van de stafdiensten F&C van Aeres en de voormalige Stichting Nordwin College. De jaarrekening van 2021 van Aeres is als gevolg hiervan ook geïntegreerd met de cijfers van de voormalige Stichting Nordwin College.
- Het onderbrengen van de leningen bij de ING-bank van het voormalige Nordwin College bij het ministerie van Financiën. Bij dit ministerie sluit Stichting Aeres Groep tevens aanvullende financiering af voor de nieuwbouw van Aeres Hogeschool Almere en de aankoop van het Aeres Hippisch Centrum in Kootwijkerbroek.
- Het implementeren bij de Friese locaties van het programma WIS Collect voor de facturering, inning en verwerking van de deelnemersbijdragen.
- Het opstellen van een doorontwikkelplan voor de stafdienst F&C als onderdeel van het jaarplan. Op basis van geschetste interne en externe ontwikkelingen, de strategie en de ontwerpeisen zijn de noodzakelijke wijzigingen in het organisatiemodel F&C beschreven. Het plan heeft een meerjarige doorloop met de volgende doelen:
 - meer focus op de processen;
 - het verstevigen van de advisering door control aan CvB en management;
 - de versterking van financial control binnen de financiële administratie (FA);
 - het uitbouwen van de auditfunctie binnen control;
 - beschikbare capaciteit organiseren voor innovatie.
- Het implementeren van de tweede fase van het project Spend Cloud gaat in 2021 als pilot van start bij Aeres MBO Barneveld. De tweede fase bevat de uitrol van de modules inkoop, contractbeheer en kas en pas. Naar verwachting

is de uitrol voor alle onderdelen binnen Aeres ultimo 2022 afgerond.

- Het ontwikkelen van soft skills bij medewerkers.
- Het uitbreiden van de rapportage voor diverse onderdelen met relevante informatie over onder andere omzet en bekostiging (kwaliteits- en NPO-gelden).

Plannen 2021 en verder

Voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn zijn de belangrijkste speerpunten:

- Het uitvoeren van het plan doorontwikkeling F&C.
- Het uitvoeren van het project Fitaal: het actualiseren en verbeteren van de processen bij de financiële administratie.
- Het samen met P&O en ICT & IM en in afstemming met het management werken aan de verbetering van de managementinformatie.
- Het optimaliseren van de administratieve verwerking van de tweede en derde geldstroom. F&C ondersteunt onder andere de vorming van één Aeres Training Centre door het stroomlijnen van de financieel-administratieve processen. De stafdienst doet hetzelfde bij de inbedding van de LLO-activiteiten in de financiële administratie.
- Het tijdig in beeld brengen van de verantwoordings-eisen van (publieke) middelen en de vertaalslag maken tussen inhoud en verantwoording, onder andere bij de besteding van NPO-gelden.
- Het meer vormgeven van innovatie met ICT in de stafdienst F&C. Dit onder andere door meer kennis en gebruik van big-data-analyses, robotisering van het administratieve proces, werken met instructievideo's et cetera.
- Het volgen van de ontwikkeling rondom de transities in het groene domein, het verhogen van de kennis hiervan en het in samenwerking met de stafdienst Facilitair Bedrijf in beeld brengen van de financiële consequenties.
- Het inrichten van een adequate controle op de naleving van de eisen in de btw-wetgeving.

11.6 Personeel, organisatie en salarisadministratie

De stafdienst Personeel & Organisatie (P&O) en de Personeels- & Salarisadministratie (PSA) komen terug in het sociaal jaarverslag (hoofdstuk 12).

11.7 Facilitair Bedrijf

De stafdienst Facilitair Bedrijf bestaat sinds 2020 uit de activiteiten van Huisvesting & Beheer, van Inkoop en van Facility. Locatieoverstijgende facilitaire processen pakt het Facilitair Bedrijf centraal op om zo de locaties te ontzorgen. Belangrijke onderwerpen zijn onder andere veiligheid en duurzaamheid.

Veel activiteiten staan ook in 2021 in het teken van de fusie met het voormalige Nordwin College in augustus 2021 en de

covid-19-maatregelen, die overal nodig zijn om deelnemers en medewerkers veilig te laten leren en werken.

11.7.1 Organisatie en beleid Facilitair Bedrijf

De stafdienst Facilitair Bedrijf werkt voor alle Aeres-onderdelen. Samen met de verschillende onderdelen streeft de stafdienst naar een hoog kwaliteitsniveau, een goed onderhouden, toekomstbestendige vastgoedportefeuille, scherpe inkoop en goede faciliteiten.

De belangrijkste thema's waar Facilitair Bedrijf aan werkt zijn:

- Duurzaamheid en kwaliteit: samen met de Aeres-onderdelen alert zijn op de meerjareneffecten van handelen op de samenleving en het milieu.
- Efficiënt en effectief: transparante bedrijfsvoering voeren en (financiële) continuïteit op lange termijn waarborgen.
- Flexibiliteit: de schoolruimte (lesruimten en werkruimten medewerkers) en de bijbehorende verkeersruimte zijn maximaal flexibel inzetbaar voor onderwijsdoelstellingen, inclusief de praktijkgerichte aspecten daarvan.
- Bewustwording en inbedding inkoopproces organisatiebreed.
- Implementatie van de inkoop- en contractbeheermodule Spend Cloud.
- Implementatie van contractmanagement van gedane aanbestedingen.
- Integratie van de inkoop- en onderhoudscontracten van het voormalige Nordwin College en Aeres.
- Integrale veiligheid: het opzetten van een organisatiebrede veiligheidsaanpak en -structuur die continu zicht geeft op de veiligheidsrisico's binnen de organisatie, zodat zij hier proactief op te kan reageren. Doel is om het veiligheidsbewustzijn binnen de gehele organisatie te vergroten. De structurele inbedding hiervan in de bestaande organisatiestructuur borgt het tijdig handelen inzake de veiligheid. De implementatie vindt in 2022 plaats door de aangestelde IV-coördinator.

Kerntaken

- Het opstellen van een (meerjaren)begroting (incl. investeringen) en meerjarenplanning voor onderhoud en renovatie gebouwen.
- Het voorbereiden en realiseren van verbouw- en nieuwbouwinvesteringen.
- Het onderhouden en beheren van de gebouwen, gronden en terreinen.
- Het verzorgen van structurele huur en verhuur van het niet-onderwijsgebonden vastgoed.
- Het zorgdragen voor de receptie van het Bestuursbureau in Ede en het ABC-gebouw in Dronten.
- Het uitvoeren van facilitair management voor het Bestuursbureau in Ede en het ABC-gebouw in Dronten.
- Het initiëren en opzetten van een integrale veiligheidsaanpak.
- Het ondersteunen van locaties met advies rond facilitaire zaken en huisvesting en de verbinding daartussen.

- Het uitvoeren van Europese aanbestedingen, zoals vastgesteld in de aanbestedingskalender.
- Het adviseren van de contracteigenaren bij meervoudig onderhandse aanbestedingen.
- Het uitvoeren van een spend-analyse om op een gestructureerde wijze te werken aan een meer efficiënte, kostenbewuste inkooppraktijk en het inzichtelijk maken van trends (inkoopmonitoring).

Beleid

Aeres werkt in het kader van de huisvesting- en bouwactiviteiten vanuit een duurzaamheidsgedachte. In de voorbereiding van renovatie- en bouwprojecten maakt ze bijvoorbeeld gebruik van het rekeninstrument GPR (Gebouw) voor duurzaam bouwen. Ze stuurt in haar plannen aan op een GPR-score van gemiddeld 7 of hoger. Dit leidt tot maatregelen als isolatie van wanden, glasoppervlakken, vloeren et cetera. Aeres hanteert Frisse Scholen klasse B als norm voor een gezond binnenklimaat. Verder laat Aeres energiebesparende voorzieningen ontwerpen en realiseren. Bovendien werkt Facilitair Bedrijf aan een duurzaamheidsbeleid dat bijdraagt aan de duurzaamheidsambities van de organisatie. Om te kunnen voldoen aan de klimaatdoelstellingen voor 2050 (energie- en CO₂-neutraal) ontwikkelt de stafdienst een routekaart verduurzaming.

11.7.2 Huisvesting & Beheer (H&B)

De gebouwen die Aeres voor 100% inzet voor onderwijs en aan onderwijs gerelateerde activiteiten stelt zij direct aan de scholen ter beschikking. Daar waar Aeres gebouwen geheel of gedeeltelijk niet voor het onderwijs benut, hevelt ze deze administratief over naar H&B. H&B exploiteert deze gebouwen door gedeeltelijke en tijdelijke verhuur aan onderwijsactiviteiten of verhuur aan derden. De gebouwen

vormen zo een buffer voor mogelijke groei en krimp van de huisvestingsbehoefte van het onderwijs.

Een bij Aeres horend knelpunt is de spreiding van vestigingen. Groei en krimp kan ze in de meeste gevallen niet tussen locaties onderling opvangen. Aeres heeft de meeste gebouwen in eigendom, maar ze huurt op enkele locaties ook. Bij nieuw te realiseren projecten neemt H&B in de ontwerpfasen alternatieve aanwendbaarheid als criterium mee. Een deel van het pand is dan splitsbaar als zich krimp van het aantal studenten voordoet.

(Strategisch) beleid

De prioriteiten van het eind 2019 vastgestelde strategisch huisvestingsplan (t/m 2035) zijn als volgt:

- Het opstellen van een routekaart verduurzaming om te kunnen voldoen aan de klimaatopgave voor 2050 (energie- en CO₂-neutraal).
- Het uitvoeren van vastgoedsturing. Gebouwpaspoorten geven inzicht in het gebruik en onderhoud van gebouwen, wat sturing op korte en lange termijn mogelijk maakt.
- Het handhaven van het onderhoud van gebouwen op conditieniveau 3 en Frisse Scholen klasse B.

Het (meerjarige) investeringsbeleid met alle informatie over de (des)investerings in huisvesting en bedrijfsmiddelen staat in § 2.5.5.

Energiebesparing

Aeres levert verplicht informatie aan over de wijze van energiebesparing (via eLoket). Een plan van aanpak beschrijft per locatie en de te realiseren energiebesparende maatregelen tot en met 2023. De maatregelen rapporteert H&B jaarlijks aan de omgevingsdiensten.

Uitgevoerd(e) projecten en onderhoud 2021

Het in 2021 begrote onderhoudsbudget en budget voor vervangingsinvesteringen vastgoed			
		Aeres	Friese locaties
Eigenaarsonderhoud vastgoed Stichting Aeres Groep (hogeschool en aoc)	€	830.000	€ 253.000
Budgetten en gebruikersonderhoud locaties	€	538.000	
Vervangingsinvesteringen Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC*)	€	65.000	
Vervangingsinvesteringen Stichting Aeres Groep (incl. kleine projecten, calamiteiten en duurzaamheid)	€	1.610.000	€ 400.000
Totaal	€	3.043.000	€ 653.000

Lopende projecten 2021

- Renovatie G-gebouw Aeres MBO Barneveld. Oplevering in het eerste kwartaal van 2023.
- Uitbreiding Poultry Expertise Centre (PEC) Aeres MBO Barneveld. Oplevering medio 2022.
- Inpassing Aeres MBO Heerenveen in Aeres VMBO Heerenveen. Hierdoor kan afstoting van de mbo-huurlocatie in Heerenveen plaatsvinden vanaf de zomer van 2022.
- Optimaliseren binnenklimaat van vijf Aeres-locaties. De gebouwen van Drieslag United (hogeschool Dronten),

Aeres VMBO Emmeloord, Aeres (V)MBO Velp, Aeres (V) MBO Nijkerk en Aeres VMBO Maartensdijk voorziet Aeres van een (deels nieuwe) klimaatinstallatie voor een gezond binnenklimaat zodat zij voldoen aan Frisse Scholen klasse B. Gereed medio 2023.

Afgesloten projecten 2021

- Uitbreiding Aeres MBO Nijkerk. Met de uitbreiding van het mbo-hoofdgebouw kan de locatie de huidige huurlocatie afstoten.

- Uitbreiding hoofdgebouw Aeres Hogeschool Dronten.
- Renovatie Aeres VMBO Maartensdijk. Aeres maakt het pand door herindeling geschikt voor integratie met de vestiging Aeres MAVO Bilthoven.
- Nieuwbouw Aeres Hogeschool Almere. Realisatie van een nieuw gebouw op de Flevo Campus gelegen op het Floriadeterrein in Almere.

Niet-onderwijsgebonden vastgoed

Aeres heeft niet-onderwijsgebonden vastgoed, dat ze verhuurt aan de Aeres-onderdelen en derden.

Met het niet-onderwijsgebonden vastgoed levert Aeres een bijdrage aan het concept wonen-werken-leren. Dit concept

versterkt de ontwikkeling van de studentenpopulatie en de kennisontwikkeling. Het bedrijfsleven, instellingen en organisaties kunnen in dit vastgoed hun bedrijfsactiviteiten tot ontplooiing brengen en elkaar onderling versterken door samenwerkingen met elkaar aan te gaan. Er is ruimte voor zowel zakelijke dienstverleners als voor bedrijven met een maatschappelijke doelstelling.

De hoofddoelstelling van het niet-onderwijsgebonden vastgoed is de bedrijfsvoering dusdanig in te richten dat het totaalconcept van faciliteiten en verhuur een constante geldstroom oplevert. De commerciële doelstellingen zijn om jaarlijks minimaal 85% van de beschikbare m² te verhuren en een rendement van 3% (nettoresultaat/omzet).

	Afmeting (ha)	Aantal huurders
DRONTEN		
Gebouw A (zakelijke dienstverlening)		30
Gebouw B (maatschappelijke dienstverlening)		6
Gebouw C (sport en overige dienstverlening), exclusief losse verhuur		3
Woonpaviljoen (7 stuks)		1
Grond behorende bij hierboven genoemde opstallen	12,1 ha	
Overige gebouwen		
• Bedrijfswoning		
• Studentwoningen Wisentweg 13a		
• Weidestal Aeres Farms		
• Zuivellokaal studentbedrijven		
• Pluimveestal		
Grond bij de hierboven genoemde functies en opstallen	85,6 ha	
EDE		
Bestuursbureau	0,8 ha	3
BARNEVELD		
Huis Schimmel		
• 42 studentenwoningen		
Wesselsweg 34		
• Dienstwoning		
• Fauna Nova		
• COA-gebouw		
• Poultry Expertise Centre		
Grond behorende bij de hierboven genoemde opstallen	3,7 ha	

Resultaten niet-onderwijsgebonden vastgoed 2021

- Het professionaliseren van het contractbeheer en borging van de opvolging van alle contractafspraken.
- Het in het kader van contractmanagement in kaart brengen van het monitoren van de naleving van gemaakte afspraken.
- Het opstellen van procedures voor tijdige en juiste facturering. Er zijn twee factuurrondes per maand: vaste kosten zoals huur en servicekosten worden vooraf gefactureerd, gemaakte kosten en aanvullende dienstverlening achteraf. Huur en servicekosten zijn jaarlijks geïndexeerd.

- Het inrichten van een tweede lijn om ervoor te zorgen dat het factureringsproces altijd door kan gaan. De financiële afdeling van Aeres Hogeschool Dronten vormt deze tweede lijn en kan bij calamiteiten de facturatie overnemen.
- Het adequaat inrichten van het debiteurenbeheer.
- Het opstellen van procedures voor nieuwe huurders en vertrekkende huurders.
- Het inrichten van een integraal veiligheidsbeleid inclusief rolverdeling en blauwdruk risico-inventarisatie.

Plannen voor 2022 en verder

Algemeen en Aeres-breed

- Stapsgewijs invulling geven aan de klimaatopgave.
- Streven naar het realiseren van duurzaamheid van de gebouwen op basis van een GPR-score van 7 of hoger en een EPC van 1,0 of lager.
- Streven naar een gezond binnenklimaat conform Frisse Scholen klasse B.

Bouw-, renovatie- en onderhoudsprojecten

- Daar waar mogelijk verbeteren van de kwalitatieve uitstraling en verhoging van de verblijfs- en gebruikskwaliteit van de gebouwen.
- Bij toekomstige ontwikkelingen gedurende de ontwikkel- en ontwerpfasen rekening houden met de alternatieve aanwendbaarheid van het vastgoed.

Huurlocaties die Aeres voor langere termijn verhuurt

- H&B onderzoekt welke duurzaamheidsverbeteringen mogelijk zijn in Aeres Bedrijvencentrum Dronten.
- Aeres gaat vorm en inhoud geven aan een Aeres-brede toekomstvisie op commercieel vastgoed en de benodigde professionalisering van de dienstverlening en de bedrijfsprocessen.

11.7.3 Inkoop

De dienst Inkoop is verantwoordelijk voor het opstellen van het inkoopbeleid, het inkoophandboek en de inkoopvoorwaarden en het faciliteren/informerende van budgethouders. Bij Aeres-brede (Europese) aanbestedingen verzorgt Inkoop de procesbegeleiding: (juridische) advisering, procesbegeleiding/-optimalisatie en ondersteuning. Daarnaast vormen het (on)gevraagd adviseren en het toetsen van allerhande contractstukken een wezenlijk onderdeel van de verantwoordelijkheid van de dienst.

Resultaten 2021

- Het Europees aanbesteden van de inkoopsegmenten hardware en audiovisuele middelen.
- Het meervoudig onderhands aanbesteden van de inkoopsegmenten digitaal toetsen en leesbibliotheek.
- Het uitvoeren van marktconsultatie met betrekking tot het inkoopsegment reizen.
- Het opstarten van de uitvoering van Europese aanbestedingen voor de inkoopsegmenten Sitecore, drukwerk en mobiele telefonie.
- Het opstellen van beleid voor meervoudig onderhandse aanbestedingen.
- Het opleveren van een kwantitatieve inkoopanalyse (spend-analyse).
- Het verbeteren van het proces van het contractbeheer. Alle contracten met een financiële verplichting en die betrekking hebben op aanbestedingen liggen vast in Spend Cloud. Hierin zijn ook contracten vastgelegd met een financiële verplichting die betrekking hebben op het Bestuursbureau.

Plannen 2022 en verder

- Het vorm en inhoud geven aan de verdere implementatie van contractmanagement.
- Het vorm en inhoud geven aan het optimaliseren van kernprocessen binnen de inkoopfunctie door planmatig te blijven werken, regie te gaan voeren en door het versterken van de verbinding met de locaties.
- Het uitwerken van de diverse rollen/taken die er zijn binnen de inkoopafdeling en deze rollen toebedelen en uitwerken in een RASCI-schema om de dienstverlening te verbeteren.
- Het implementeren van de Spend Cloud-modules inkoop, kas en pas en contractbeheer.
- Het realiseren van toename van professionaliteit van de inkoopfunctie binnen Aeres door onder andere het zelfstandig uitvoeren van aanbestedingen, het aanbesteden van nieuwe segmenten vanuit duurzaamheids- en/of doelmatigheidsperspectief en periodieke rapportage aan het management over inkoopaspecten.
- Het uitvoeren van Europese aanbestedingen voor de inkoopsegmenten reizen, ICT-dienstverlening, Servers & Storage en leermiddelen in samenwerking met een adviespartner.
- Het zelfstandig uitvoeren van meervoudig onderhandse aanbestedingen voor de inkoopsegmenten kantoorartikelen en werving en selectie.

11.7.4 Facility

Het Facilitair Bedrijf kent ook het onderdeel Facility. Behalve voor het operationeel facilitair management en receptiedienstverlening voor het Bestuursbureau, is dit onderdeel verantwoordelijk voor de facilitaire ondersteuning van locaties. Hieronder valt bijvoorbeeld het tactisch en strategisch contract- en leveranciersmanagement van centraal aanbestede contracten. Daarnaast willen de locaties en instellingen graag een aantal facilitaire thema's centraal beleggen. Het betreft hier locatieoverstijgende thema's, zoals integrale veiligheid, duurzaamheid binnen de (facilitaire) bedrijfsvoering, mobiliteit, uitstraling en dergelijke.

Het onderdeel Facility wil de locaties ontzorgen door jaarlijks in gesprek te gaan met de locaties, instellingen, het College van Bestuur en andere stakeholders om informatie op te halen over de uitdagingen en behoeften. Op een projectmatige en gestructureerde wijze vertaalt Facility decentrale wensen en ideeën naar een centraal en breed gedragen beleid, dienstverlening of aanpak. Ook draagt de stafdienst zorg voor de implementatie en de uniforme uitstraling daarvan.

Sinds 2021 faciliteert de stafdienst Facilitair Bedrijf de facilitaire zaken van Aeres op een bedrijfseconomisch verantwoorde wijze. Dit heeft als voordeel dat locaties niet zelf het wiel hoeven uit te vinden, waardoor medewerkers kunnen focussen op het verzorgen van onderwijs. In 2021 ligt de prioriteit op het thema integrale veiligheid.

11.8 ICT & IM

De stafdienst ICT & IM (informatiemanagement) levert Aeres-breed diensten rond de ICT-infrastructuur, informatiemanagement en telefonie. Het ICT-beleid van Aeres en de aangesloten onderdelen richt zich op de optimalisatie van de IT-infrastructuur en de aansluiting op de behoeftes van de Aeres-onderdelen.

Voor de instandhouding van het ICT-landschap en voor de nodige innovatie neemt de dienst de regie meer in eigen handen. Dit in samenwerking met het onderwijs, diverse partners en andere instellingen zoals SURF. Aeres bouwt kennis op en neemt zelf beslissingen, waardoor de kosten goed onder controle blijven. Uitgangspunt is altijd dat ICT het onderwijsveld moet dienen binnen de kaders van veiligheid en kosten. De ICT-architectuur van Aeres moet flexibel zijn en kunnen meebewegen met de ontwikkelingen op het gebied van ICT en onderwijs en op het gebied van technologische ontwikkelingen in de markt. De meerwaarde van ICT voor het onderwijs komt alleen dan tot zijn recht bij goed gebruik van ICT door het onderwijs.

De strategische ICT-afwegingen en het sturen op de afstemming tussen ICT-projecten verlopen via het STIB (Strategisch ICT Beraad). De directies van de onderdelen zijn vertegenwoordigd in het STIB, onder voorzitterschap van de vicevoorzitter van het College van Bestuur. Om de toenemende complexiteit in goede banen te leiden, versterkt de stafdienst daarnaast het gebruik van PPM (Project Portfolio Management). De functioneel beheerders van de Aeres-systemen bewaken de consistentie en veiligheid van gegevens zodanig dat groei mogelijk blijft en betrokkenen geïnformeerd blijven. PPM helpt om dit organisatorisch zo efficiënt mogelijk vorm te geven.

Informatie over de financiën en het investeringsbeleid van onder meer ICT-projecten (hard- en software) staat respectievelijk in § 2.3.4, onder Bestuursbureau en § 2.5.5 onder Vervangingsinvesteringen.

11.8.1 Resultaten en plannen ICT & IM

Groei en flexibiliteit

De ICT-architectuur moderniseert verder. Hiermee heeft Aeres het ICT-fundament voor modern onderwijs en een moderne werkomgeving, waarbij tijd- en plaatsafhankelijk werken en leren belangrijke termen zijn. Dit betekent onder meer de verdere afbouw van het datacentrum en het verder uitbouwen van het gebruik van clouddiensten. Afgelopen jaar verminderde het volume van het datacentrum met 25%. Uiteindelijk ligt het optimum, in termen van efficiency, in een hybride vorm van de zogenaamde cloud-toepassingen gecombineerd met een bescheiden eigen datacentrum.

Informatiemanagement en veiligheid

Na de versterking op het gebied van veiligheid in de Aeres-brede ICT-infrastructuur ligt nu meer het accent op gedrag dat en processen die de veiligheid van gegevens borgen. Daarbij borgt Informatiemanagement de samenhang van onze informatiesystemen.

In het kader van de AVG doet Aeres drie meldingen van beveiligingsincidenten in 2021 bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Aeres bekijkt per incident of er maatregelen nodig zijn om herhaling te voorkomen.

Resultaten

- Het realiseren van een Aeres-breed videoregistratiesysteem voor onderwijsfeedback.
- Het in pilotvorm starten van mobiel, veilig en eenvoudig digitaal toetsen alsook het veilig beschikbaar inrichten en houden van voorzieningen voor een leven lang ontwikkelen. De ICT-faciliteiten voor zowel studenten als medewerkers, alsook de infrastructuur op zichzelf, blijken goed berekend op de intensivering van het afstandsonderwijs en het digitaal werken.
- Het uitbreiden van de i-coach-capaciteit in het vmbo en mbo naar ten minste één i-coach per locatie.
- Het op alle vmbo-locaties en bij het praktijkonderwijs aanbieden van laptops aan de leerlingen via een gunstige regeling.
- Het opnemen van digitale vaardigheden van leerlingen en studenten als onderdeel van het curriculum. Ook zijn er locaties die in projectvorm digitale vaardigheden aanbieden.
- Het voor het vmbo ontwikkelen van eigen digitaal lesmateriaal in de elektronische leeromgevingen.

Voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn zijn de belangrijkste speerpunten:

- Het versterken van de didactiek met digitale middelen en het beter benutten van bestaande middelen, zoals softwaretoepassingen.
- Het verder ontwikkelen van de informatiearchitectuur op het vlak van duurzaamheid en veiligheid.
- Het verder professionaliseren en versterken van de ICT-regieorganisatie en daarmee investeren in kennis en kunde van medewerkers.
- Het met behulp van indicatoren aanbrengen van gerichtere verbeteringen binnen het netwerk en in de dienstverlening van de ICT-regieorganisatie.
- Het verder ontwikkelen van hybride werken en vergaderen.
- Het vernieuwen van het Aeres-platform voor toegang tot het netwerk.

11.9 Corporate Communicatie

De stafdienst Corporate Communicatie richt zich op de Aeres-brede profilering, positionering en communicatie. Tot de taken behoren ook het bewaken van het merk, het ontwikkelen van een merk- en communicatiestrategie, het op corporate niveau coördineren van de online activiteiten van Aeres en het verzorgen van interne en externe onderdeel-overstijgende communicatie(campagnes).

11.9.1 Covid-19-maatregelen

De aanhoudende covid-19-situatie blijft in 2021 vragen om een intensieve informatievoorziening, zowel intern als extern, samenhangend met de opeenvolgende covid-19-maatregelen voor het onderwijs, reizen en (thuis)werken. Corporate Communicatie formuleert vanuit het centrale afstemmingsoverleg de basiscommunicatie rond het covid-19-beleid van Aeres. Deze basiscommunicatie dient als uitgangspunt voor de communicatie binnen de verschillende Aeres-locaties.

11.9.2 Resultaten en plannen Corporate Communicatie

Buiten de covid-19-maatregelen werkt Corporate Communicatie in 2021 aan diverse zaken, waaronder:

- Het inrichten van een nieuw intranet (Kiem) met het oog op het bevorderen van interne samenwerking en kennisdeling. Op 21 september gaat het intranet live. Alle Aeres-medewerkers hebben toegang en op termijn volgt de ontsluiting voor leerlingen en studenten.
- Het in samenwerking met Aeres VMBO en Aeres MBO voorbereiden van de merkomslag, waarbij de voormalige vestigingen van Nordwin College verdergaan onder de merknamen Aeres VMBO en Aeres MBO. De merkomslag is een feit bij de start van het studiejaar 2021-2022, na de eerdere realisatie van de instellingenfusie tussen Aeres en Nordwin College.
- Het ondersteunen van de communicatie bij diverse interne projecten. Voorbeelden hiervan zijn de implementatie van een nieuw personeels- en salarisadministratiesysteem en het

invoeren van een nieuwe portfoliomanagementsystematiek voor ICT-projecten.

- Het in het voorjaar van 2021 uitvoeren van een arbeidsmarktcampagne om de vacaturepiek te ondersteunen. In de loop van het jaar volgen daarnaast, en in samenwerking met de afdeling Personeel & Organisatie, plannen om in toenemende mate structureel invulling te geven aan employer branding.
- Het ondersteunen bij de opzet van het Educatief Programma Floriade. Scholen in Nederland kunnen in 2022 participeren in dit programma, dat als doel heeft om duurzaamheidsonderwijs op scholen te versterken.
- Het profileren van Aeres als onderwijspartner tijdens de Dutch Food Week 2021.
- Het eind 2021 starten van een campagne onder de noemer De Groene Veranderaar, om aan een breed palet stakeholders duidelijk te maken dat Aeres een belangrijke rol kan en wil vervullen op het gebied van groene transitie in het groene domein.

Voor de middellange (2-5 jr.) en lange (> 5 jr.) termijn zijn de belangrijkste speerpunten:

- Het profileren en positioneren van Aeres. Het doel is om de profilering en positionering van Aeres verder te versterken, onder meer als:
 - complete kennis- en onderwijsorganisatie voor het groene domein, met speciale aandacht voor inhoudelijke zwaartepunten en groene transitie;
 - aantrekkelijke werkgever;
 - aanbieder van cursussen en opleidingen in het kader van Leven lang Ontwikkelen.
- Het doorontwikkelen van het merkenbeleid, passend bij de groei en ontwikkeling van de organisatie.
- Het doorontwikkelen van een online platform dat doelgroepen ondersteunt bij het vinden van de juiste informatie en het maken van (studie)keuzes.
- Het verder verbeteren van de interne communicatie en samenwerking. Hiertoe hoort het doorontwikkelen van het recent geïntroduceerde intranet en het intensiveren van de samenwerking met marketing- en communicatieteams binnen Aeres op gezamenlijke thema's.

11.10 Bestuursondersteuning

De bestuursstafafdeling Bestuursondersteuning biedt plaats aan het bestuurssecretariaat, de bestuurssecretaris, de juristen, de archivaris, de strategisch programmamanager Ontwikkeling & Innovatie en de Functionaris Gegevensbescherming. De stafdienst ondersteunt het College van Bestuur en de Raad van Toezicht, zowel inhoudelijk en procesmatig als secretariael.

Kerntaken

Kern van de taak van de bestuursstafafdeling is het inhoudelijk, procesmatig en secretariael ondersteunen en adviseren van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. De advisering en ondersteuning hebben betrekking op strategisch beleid en ontwikkeling, juridische

vraagstukken, ondernemingsvraagstukken, de bestuurlijke en governanceprocessen, de planning- en controlcyclus, besluitvormings- en medezeggenschapstrajecten, de verslaglegging en juridische processen en procedures. De ondersteuning is zowel strategisch als tactisch als operationeel van aard en betreft de volle breedte van de bestuurlijke agenda.

11.10.1 Resultaten en plannen Bestuursondersteuning

- Het bestuur neemt het besluit de afdeling te positioneren als bestuursstafafdeling.
- Vastgestelde criteria geven richting aan het bepalen van welke taken en functies de stafdienst vervult. Met het vertrek van de directeur O&I en de werving van een strategisch programmamanager krijgt laatstgenoemde een positie binnen de afdeling.
- Door één afdeling te vormen met zowel de secretariële als de inhoudelijk adviserende en ondersteunende medewerkers, worden werkzaamheden, resultaten en processen efficiënt en transparant op elkaar afgestemd en (door)ontwikkeld. Deze werkwijze borgt en bewaakt de samenhang en het overzicht van werkzaamheden.
- Door vanuit verschillende perspectieven naar processen te kijken en deze met elkaar te bespreken, zijn stappen gezet in de optimalisatie van de efficiëntie en kwaliteit van deze processen, waaronder de optimalisatie van de inrichting van besluitvormingsprocessen middels routing besluitvormingsdocumenten, de voorbereiding van agenda's en verslaglegging van vergaderingen en van medezeggenschapsprocessen.
- De toevoeging van secretariële ondersteuning van Connect Groen.
- De implementatie van de nieuwe besturingsfilosofie en het nieuwe bestuursreglement.
- Doorontwikkeling en aanpassing van overlegstructuren voor management en medezeggenschap.

Plannen

- Het verder doorontwikkelen van de afdeling.
- Het verder optimaliseren van processen, onder andere het toekennen en beheren van machtigingen eHerkenning, het inrichten en vaststellen van de overlegstructuur en -invulling, het realiseren van het jaarverslag en het uitvoeren van de P&C-cyclus.
- Het realiseren van de strategieontwikkeling Aeres 2023-2027.

11.11 Kwaliteitszorg en optimalisatie samenwerking

Het Bestuursbureau wil adequate en kwalitatief hoogwaardige ondersteuning bieden binnen het groene Aeres-collectief. Elke stafdienst beschrijft zijn specifieke doelstellingen in het eigen jaarplan. Het jaarplan is de vertaling van de Aeres-strategie in concrete doelen, resultaten en activiteiten. Dit jaarplan vormt de leidraad tijdens de voortgangsgesprekken tussen de hoofden van de stafdiensten en het College van Bestuur. De hoofddoelstellingen van de jaarplannen zijn afgeleid van de Aeres-strategie en de speerpunten zoals vastgesteld in de kaderbrief.

Samenwerking tussen de stafdiensten gebeurt middels het overleg tussen stafhoofden en leden van het College van Bestuur. In 2021 vindt dit overleg acht keer plaats. Hierin komen de financiële rapportages (Q1, T2 en T3) van de stafdiensten ter sprake, evenals input op de kaderbrief en de begroting. Eenmaal per jaar vindt er een bijeenkomst plaats in aanwezigheid van de stafhoofden en de leden van het Aeres MT. Het onderwerp van gesprek is de inhoudelijke bespreking van de jaarplannen van de stafafdelingen.

12 Sociaal jaarverslag

Aeres is de werkgever van alle medewerkers die in dienst zijn bij een onderdeel of eenheid waar het College van Bestuur van Aeres verantwoordelijk voor is (zie organogram bij § 1.2.1). Alle personele zaken die betrekking hebben op die medewerkers zijn centraal gepositioneerd binnen het Bestuursbureau. De enige uitzonderingen zijn Stichting Agrotransfer Dronten en Stichting Aeres Farms. Zij verzorgen hun personele zaken zelf.

P&O (beleidsmedewerkers) en PSA (Personeels- & Salarisadministratie) verlenen diensten aan alle onderdelen van Aeres.

Leeswijzer

Dit hoofdstuk geeft alle personele informatie van alle Aeres-onderdelen, inclusief het voormalige Nordwin College. Er staan verwijzingen naar dit hoofdstuk in de andere hoofdstukken. Omdat de meeste onderdelen inmiddels een OR hebben, is het sociaal jaarverslag opgesteld volgens de WOR-richtlijn. Ook gebruikt Aeres het verslag om de ontwikkelingen binnen Aeres af te zetten tegen landelijke benchmarks.

De verslagen van het personeelsbeleid zijn voor de publieke en commerciële activiteiten gescheiden:

- Het verslag begint met de Aeres-brede resultaten, kaders en resultaten in § 12.1 tot en met § 12.3.
- De resultaten en cijfers van Stichting Aeres Groep (onderwijsonderdelen Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) en Aeres Hogeschool) zijn gegeven in de paragrafen 12.4 tot en met 12.9 en 12.10 (cijfers).
- Het personeelsbeleid van Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC*) staat in § 12.11.
- Het personeelsbeleid van Stichting Aeres Farms staat in § 12.12.
- Het personeelsbeleid van Stichting Agrotransfer Dronten (Aeres Agree) staat in § 12.13.
- Horizontale verantwoording HRM heel Aeres: medezeggenschap staat in § 12.14.

Inhoud

12.1	Belangrijke P&O-thema's 2021	255
12.2	Totale omvang personeelsbestand Aeres	255
12.3	Omgeving, strategie en plannen personele zaken	256
12.3.1	Strategisch HR-beleid	256
12.3.2	Focus dienstverlening P&O	256
12.3.3	Aeres-brede resultaten	257

Stichting Aeres Groep: onderwijsonderdelen en Bestuursbureau

12.4	Personeelsbeleid Stichting Aeres Groep	259
12.4.1	Visie op vaste, tijdelijke en flexibele inzet	259
12.5	Aeres-brede resultaten P&O Stichting Aeres Groep	262
12.5.1	Reductie uitkeringskosten	262
12.5.2	Onderzoeken onder medewerkers Stichting Aeres Groep	263
12.6	Scholing en professionalisering Stichting Aeres Groep	263
12.6.1	Aeres-breed	263
12.6.2	Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)	264
12.6.3	Aeres Hogeschool	264
12.6.4	Bestuursbureau	265
12.7	Arbeidsvoorwaarden Stichting Aeres Groep	266
12.8	Arbo en ziekteverzuim Stichting Aeres Groep	266
12.8.1	Ziekteverzuim en veiligheid	266
12.8.2	Resultaten arbobeleid	267
12.8.3	Sociaal veiligheidsbeleid	268
12.8.4	Klachten en bezwarenprocedures personele zaken	268
12.8.5	Banenaafspraak mbo en hbo	268
12.8.6	Aanpak werkdruk	268
12.9	HR-cyclus Stichting Aeres Groep	269

12.9.1	Functiebouwwerk Stichting Aeres Groep	270
12.9.2	Professionele ruimte en statuut	270
12.10	Cijfers personeelsbestand Stichting Aeres Groep (onderwijsinstellingen én Bestuursbureau)	270
12.10.1	Kengetallen	270
12.10.2	Overzicht onderwijsfuncties en niet-onderwijsfuncties	273
12.10.3	Leeftijdsopbouw en vergrijzing	275

Commerciële en dienstverlenende onderdelen

12.11	Personeelsbeleid Stichting Aeres Tech	277
12.11.1	Resultaten 2021	277
12.12	Personeelsbeleid Stichting Aeres Farms	279
12.12.1	Resultaten 2021 en plannen	279
12.13	Personeelsbeleid Stichting Agrotransfer Dronten	279
12.13.1	Resultaten 2021 en plannen	279

Medezeggenschap

12.14	Horizontale verantwoording binnen Aeres	281
12.14.1	Verslag Ondernemingsraad (OR) Aeres AOC	282
12.14.2	Verslagen Ondernemingsraad (OR) Aeres Hogeschool	283
12.14.3	Verslag Centrale Ondernemingsraad (COR) Stichting Aeres Groep	285
12.14.4	Verslag Ondernemingsraad (OR) Bestuursbureau	285
12.14.5	Verslagen ondernemingsraden commerciële activiteiten	285
12.14.6	Horizontale verantwoording Aeres totaal: medewerkersvertegenwoordiging	285

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.

De onderbouwende cijfers staan in bijlage 5.

12.1 Belangrijke P&O-thema's 2021

In 2021 speelt de covid-19-pandemie wederom een grote rol. Er wordt weer een groot beroep gedaan op de flexibiliteit en het aanpassingsvermogen van de medewerkers. Naast de pandemie is er in 2021 een aantal P&O-thema's waar de focus op ligt:

- Het vitaal houden van de medewerkers en het blijven stimuleren van hun lerend vermogen.
- Het verder ontwikkelen van leiderschap door onder andere het Management Development-traject (MD-programma).
- Het digitaliseren van diverse HR-processen.
- Het vertalen van de Aeres-besturingsfilosofie en het bestuursreglement naar de ontwikkelingsvraagstukken binnen Aeres.
- De instellingenfusie tussen Aeres AOC en Nordwin College.

- De integratie van het OSB (Onderwijs Service Bureau) van het voormalige Nordwin College en de stafdiensten en de bestuursafdeling van het Bestuursbureau en de stafdiensten van het aoc.

De eerste vier thema's lopen al een tijd en Aeres zet de activiteiten binnen die thema's in 2021 voort. Het vitaal houden van medewerkers vraagt om blijvende aandacht en het MD-traject verdiept en intensiveert zich. Het MD-programma loopt door in 2022.

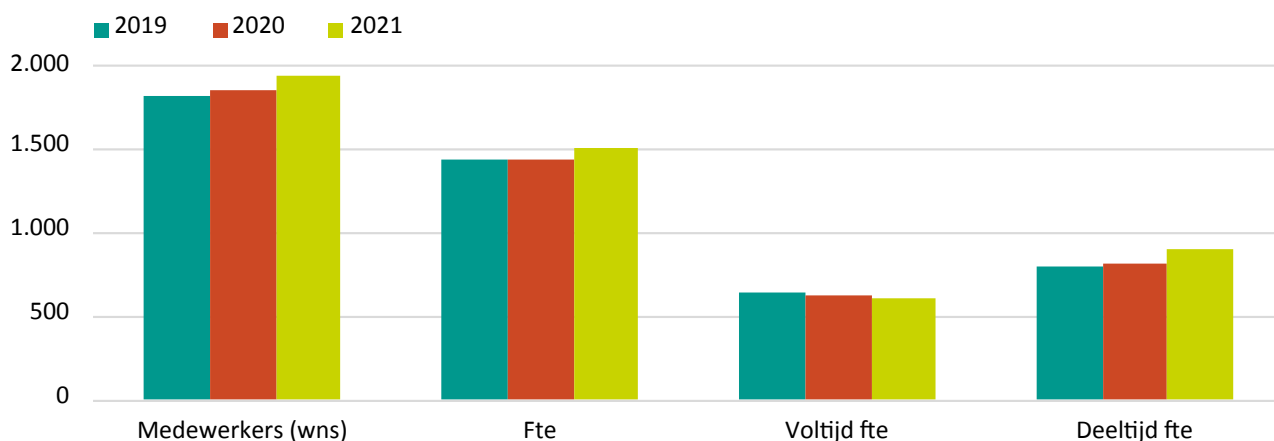
De laatste twee thema's, de instellingenfusie en de integratie van de stafdiensten, rondt Aeres in 2021 volledig af.

De nieuwe besturingsfilosofie van Aeres onderstreept het blijven stimuleren van het lerend vermogen van de medewerkers, zodat zij kunnen bijdragen aan een lerende organisatie. Een lerende organisatie zijn betekent voor Aeres dat onze kennis en vaardigheden met betrekking tot de groene sector zich voortdurend blijven ontwikkelen. Om dit naar de buitenwereld te communiceren start eind 2021 de campagne De Groene Veranderaar.

12.2 Totale omvang personeelsbestand Aeres

Op 31 december 2021 heeft Aeres (incl. het voormalige Nordwin College) 1.946 (1.858 in 2020 en 1.826 in 2019)

medewerkers in dienst (1.510,5 fte in 2021, 1.449,8 fte in 2020 en 1.437,6 fte in 2019).

Grafiek 12.1 Kengetallen medewerkers heel Aeres

- Eind 2021 hebben de onderwijsonderdelen van Stichting Aeres Groep (Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) en Aeres Hogeschool) 1.765 (1.680 in 2020 en 1.651 in 2019) medewerkers en 1.356,4 fte. Dit is exclusief inhuur via derden. Dit is een toename van 56,2 fte ten opzichte van het vorige jaar (was 1.300,2 fte, 1.289,8 fte in 2019).
- Eind 2021 werken er bij het Bestuursbureau (ook Stichting Aeres Groep) 106 medewerkers (89,8 fte). In 2020 waren er 94 medewerkers (80,4 fte).
- Stichting Aeres Farms heeft 3 medewerkers zelf in dienst en 2 gedetacheerde medewerkers van Aeres Hogeschool (5 fte) en een aantal losse krachten en studenten (in totaal

circa 1,5 fte) die deels bekostigd worden. De studenten zijn niet in de overzichten in deze bijlage opgenomen. De overige medewerkers die hier werken zijn gedetacheerd vanuit het aoc en de hogeschool. Zij staan in de overzichten van die onderdelen.

- Eind 2021 heeft Stichting Aeres Tech (voorheen Stichting PTC*) 37 medewerkers (32,0 fte) in dienst (38 wns, 31,8 fte in 2020). Dit is exclusief de 12 medewerkers (9,3 fte) van Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum (voorheen Fedecom Academy).
De formatie van Aeres Tech, Aeres Tech Productions en

Tech Examen Centrum (voorheen Fedecom Academy) samen neemt af met 3,7 fte.

- Eind 2021 heeft Stichting Agrotransfer Dronten (Holding en Aeres Agree) 21 medewerkers (18,6 fte). Dit is 1,2 fte meer dan in 2020 (17,4 fte).
- Eind 2021 heeft Stichting Bureau Erkenningen 2 medewerkers (1,3 fte).
- De medewerkers van de ondersteunende stichting AISF zijn ingehuurd van het aoc en de hogeschool en zijn in de overzichten van die onderdelen opgenomen.
- 68,6% van de Aeres-medewerkers (66,0 in 2020 en 63,0 in 2019) heeft een deeltijdbaan, dit betreft 59,6% van de fte's (56,5% in 2020 en 55,2% in 2019).
- 14,8% (15,1% in 2020 en 14,0% in 2019) van de fte's van Stichting Aeres Groep (incl. het voormalige Nordwin College) is ouder dan 59 jaar. Bij Stichting Aeres Tech (voorheen PTC*) is 11,0% van de fte's (22,9% in 2020 en 28,4% in 2019) ouder dan 59 jaar tegen 0,0% van de fte's (0,0% in 2020 en 4,0% in 2019) bij Stichting Agrotransfer Dronten (Aeres Agree).
- Zowel in absolute aantallen als in fte's werken bij de onderwijsinstellingen (incl. Bestuursbureau) meer vrouwen dan mannen. Bij Aeres Tech zijn de mannen zowel in absolute zin alsook in fte's in de meerderheid. In absolute aantallen (wns) werken er bij heel Aeres meer vrouwen.

12.3 Omgeving, strategie en plannen personele zaken

Diverse continue veranderingen in de buitenwereld beïnvloeden de strategie en plannen van Aeres. Er zijn maatschappelijke en technologische ontwikkelingen die leiden tot keuzes van overheden, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en individuen. Deze externe ontwikkelingen hebben invloed op de binnenwereld van Aeres als groene kennisinstelling en werken door in het onderwijs, het onderzoek en de contactactiviteiten, maar ook in de bedrijfsvoering en wijze van besturen. De interne en externe ontwikkelen hebben bijvoorbeeld impact op de nieuwe besturingsfilosofie van Aeres en de invulling van het directiemodel voor het aoc (van een een- naar een tweehoofdige directie). Andersom oefent Aeres ook invloed uit op haar omgeving, bijvoorbeeld door de aandacht voor de energietransitie. De profilering van de organisatie als opleider van groene veranderaars onderstreept die invloed.

De covid-19-pandemie vraagt van de medewerkers om flexibel heen en weer te schakelen tussen verschillende werkwijzen in het onderwijs en de bedrijfsvoering. In 2021 start Aeres met reflecteren op de langetermijngevolgen van de pandemie en op wat de organisatie kan leren van deze (onderwijs)crisis, zoals het zoeken naar de juiste balans tussen thuiswerken en op locatie werken (hybride werken).

12.3.1 Strategisch HR-beleid

Gezien de groei en ontwikkeling van de organisatie start Aeres in 2021 met het ontwikkelen van een nieuwe HR-visie. Deze HR-visie vormt de basis voor het strategisch HR-beleid, dat is verbonden - en kan bijdragen - aan de ontwikkeling van de nieuwe Aeres-strategie (start 2022). Input komt onder andere uit de uitkomsten van het Management Development-traject en naar verwachting zullen de (langetermijn)effecten van de covid-19-pandemie tevens van invloed zijn.

In 2021 werkt P&O vanuit de Aeres-strategie 2019-2023 met als titel Talent voor groei aan thema's als leiderschap, professionalisering, arbeidsmarktcommunicatie en digitalisering van processen (operational excellence). Dit zijn belangrijke elementen in het bijbehorende HR-beleid. De uitwerking van het HR-beleid vindt zoveel als mogelijk plaats in samenspraak met het management en de medewerkers van de diverse onderdelen, om op die manier zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoeften van de organisatieonderdelen. Tevens legt Aeres de verbinding met de buitenwereld, bijvoorbeeld door inzet van externe expertise. Dit zorgt voor een extra impuls met betrekking tot de ontwikkeling van Aeres en haar medewerkers als professionals.

Naast het management en de medewerkers betreft Aeres ook de inspraakorganen bij het HR-beleid. Enerzijds om bij de start van beleidsontwikkeling mee te denken, anderzijds vanuit de formele rol van de inspraakorganen. Zo draagt ook de medezeggenschap bij aan goed HR-beleid.

Vanuit het overleg met het College van Bestuur of de MT's haakt P&O aan bij de strategische thema's binnen Aeres. Hierdoor kan P&O vanuit haar expertise bijdragen aan relevante strategische thema's of waar nodig het beleid bijsturen.

12.3.2 Focus dienstverlening P&O

De stafdienst P&O bestaat uit twee pijlers: P&O en PSA, en heeft een adviserende en voorschrijvende rol. In lijn met de besturingsfilosofie van Aeres betracht P&O terughoudendheid in de voorschrijvende rol; alle activiteiten van de stafdienst zijn gericht op het ondersteunen van de faculteiten en locaties met behoud van eigenheid en eigenaarschap. Waar het om verplichtingen vanuit wet en regelgeving en cao's gaat, heeft de dienstverlening van P&O een voorschrijvend karakter.

De stafdienst P&O evalueert in 2021 zijn adviserende rol om deze rol zowel binnen de instellingen als op concernniveau te versterken. Dit leidt ertoe dat P&O de focus legt op de dienstverlening aan de diverse onderdelen binnen Aeres enerzijds en het versterken van de beleidskracht op concernniveau anderzijds. Deze ontwikkeling start in 2021 en zal in 2022 worden doorgezet.

12.3.3 Aeres-brede resultaten

In § 12.1 benoemt Aeres een aantal thema's waar zij zich in 2021 op richt. Naast de reguliere P&O-gerelateerde werkzaamheden zijn in 2021 onder andere de volgende accenten gelegd:

- Het vormgeven van de instellingenfusie, onder andere door integratie van de stafdiensten.
- Het vormgeven van de besturingsfilosofie, onder andere door advisering bij ontwikkelvraagstukken zoals de herpositionering van de afdeling Ontwikkeling & Innovatie.
- Het krijgen van meer inzicht in de werkbeleving van groepen medewerkers met als gevolg de uitvoering en/of voorbereiding van een verdiepend onderzoek. De uitvoering van dit thematische onderzoek vindt binnen de hogeschool plaats in het voorjaar van 2021. Voor Aeres AOC staat dat onderzoek gepland voor 2022.
- Het versterken van leiderschap en het creëren van verbinding onder andere door het verdiepen en verbreden van het MD-programma.
- Het versterken van de profilering van Aeres als werkgever, onder andere door het professionaliseren van recruitment en arbeidsmarktcommunicatie en het introductieprogramma van nieuwe medewerkers.
- Het vertalen van wet- en regelgeving naar de bedrijfsvoering, onder andere door de inzet van een groep specialisten binnen P&O.

Stichting Aeres Groep: onderwijsonderdelen en Bestuursbureau

12.4 Personeelsbeleid Stichting Aeres Groep

Aeres Praktijkonderwijs, Aeres VMBO en Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) en Aeres Hogeschool zijn onderdelen van Stichting Aeres Groep. Het Bestuursbureau in Ede valt ook onder de stichting, maar wordt hier apart behandeld. Bij de onderwijsonderdelen voert de stafdienst P&O (incl. PSA), samen met collega's op de locaties, diverse activiteiten uit in het verlengde van het hierboven genoemde Aeres-brede beleid. In de volgende paragrafen worden de activiteiten per onderwerp voor Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) en Aeres Hogeschool beschreven.

De P&O-/PSA-ondersteuning richt zich in algemene zin op de volgende onderwerpen:

- strategie, team- en organisatieontwikkeling, organisatie van werk, begeleiding van reorganisaties en voorbereiding van fusies;
- performance-management (HR-gesprekscyclus);
- gezondheidsmanagement en verzuim;
- conflictmanagement, bezwaarprocedures, sociale veiligheid, arbeidsjuridische zaken, rechtspositionele vraagstukken;
- professionalisering, coördinatie en bevoegdheden;
- recruitment en mobiliteitsvraagstukken;
- medewerkerstevredenheidsonderzoeken (MTO's en TO's);
- arbeidsvoorwaardenbeleid en wachtgeldreductie;
- formatieontwikkeling, functie-/loongebouw, functiebeschrijvingen en functiewaardering;
- personeels- en salarisadministratie;
- toepassing cao en wet- en regelgeving.

In 2021 lag de focus onder meer op:

- Het uitwerken van de instellingenfusie van Aeres AOC en Nordwin College.
- Het integreren van de stafafdeling van het voormalige Nordwin College (OSB) en het Bestuursbureau en de stafdiensten van Aeres AOC.
- Het actualiseren van de arbeidsvoorwaarden van Aeres.
- Het doen van onderzoek naar een passende vorm van hybride werken.
- Het versterken en verdiepen van het MD-programma.

- Het actualiseren en onderzoeken van digitale ondersteuning van de HR-cycli.
- Het uitvoeren van thematisch onderzoek naar werkbeleving.
- Het stimuleren van de vitaliteit van medewerkers, mede in relatie tot de covid-19-pandemie.

De cijfers van de onderwijsonderdelen van Stichting Aeres Groep en het Bestuursbureau zijn in § 12.10 samen gegeven, omdat de medewerkers van het Bestuursbureau binnen dezelfde stichting vallen.

12.4.1 Visie op vaste, tijdelijke en flexibele inzet

Zicht op de omvang van flexibiliteit in de formatie is een belangrijk gegeven. De organisatorische flexibiliteit geeft Aeres onder andere weer in de verhouding tussen de vaste en flexibele formatie-inzet.

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)

Kaders cao mbo

De cao mbo definieert in artikel 3.5 flexibele formatie als uitzendarbeid. Het strikt hanteren van die definitie leidt tot een verkeerd en te smal beeld van de flexibele formatie. Bovendien is uitzendarbeid in de administratie niet te onderscheiden van detacheringen. Aeres hanteert een bredere definitie van flexibele formatie. Onder flexibele formatie verstaat Aeres binnen Aeres AOC de tijdelijke formatie (niet de tijdelijken met uitzicht op vast) in loondienst, de inhuurformatie en de formatie op ziektevervangings. Cao mbo art. 13.4 lid 2 bepaalt dat het formatiebeleid in ieder geval gaat over onder andere "de (gewenste) verhouding vaste en tijdelijke (flexibele) formatie van de mbo-instelling".

Flexformatie Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)

Aeres neemt de omvang van de tijdelijke financieringen als grondslag voor de flexibele formatie. Een deel van de activiteiten van Aeres VMBO en Aeres MBO heeft een tijdelijk karakter. Hierbij past het om in de personeelsformatie flexibiliteit aan te brengen.

De omvang van de flexibiliteit in de activiteiten bestaat uit:

- Het volume aan tijdelijke financiële middelen. Dit zijn middelen uit projectmatig werk en contract- en cursusonderwijs.
- Budget ziektevervanging.

Hieronder is een tabel opgenomen waarin de omvang van de vaste formatie ten opzichte van de flexibele formatie is weergegeven.

In € 1.000	Real 2021	MJB 2022	MJB 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026
Totale personele inzet	79.384	81.668	79.729	77.360	77.985	78.645
Eigen personeel	72.845	75.868	73.349	70.868	71.259	71.682
Formatie niet in loondienst (flexformatie)	5.954	5.380	5.484	5.400	5.475	5.551
Inhuur onderwijzend personeel	2.478	2.896	2.950	2.967	3.046	3.127
Inhuur onderwijs ondersteunend personeel	1.026	334	379	319	319	319
Ziektevervanging	2.450	2.151	2.156	2.115	2.110	2.106
Percentage flexibele inzet	7,5%	6,6%	6,9%	7,0%	7,0%	7,1%

Bij de formatie niet in loondienst gaat het vooral om:

- Inhuurkosten onderwijzend personeel. Dit is de inzet van (gast)docenten, denk hierbij vooral aan moeilijk opvulbare vacatures.
- Inhuurkosten onderwijs ondersteunend personeel. Dit betreft vooral inhuur van medewerkers bij de trainingscentra.
- Inhuurkosten vanwege ziektevervanging, berekend op 4% van twee derde deel van de rijksbijdrage.

Aeres AOC zet het personeel in loondienst vooral in op blijvende activiteiten. Personeel met een tijdelijk contract betreft personeel in het eerste jaar van een aanstelling en medewerkers met een tijdelijk contract of tijdelijke uitbreiding in verband met bijvoorbeeld ziektevervanging.

De inhuur onderwijzend en ondersteunend personeel loopt vanaf 2019 via Aeres Agree. Dit is daarmee eigen personeel, waarmee de omvang van de inhuur afneemt. Tegelijkertijd krijgt een aantal locaties de opdracht mee om vanaf 2020 hun formatie naar beneden te brengen. Door covid-19 en de besteding van de NPO-gelden is dit punt nu even minder urgent. Iedere docent is hard nodig. De mogelijkheid tot inhuur van onbevoegden via Aeres Agree blijft bestaan, waardoor de tijd om de bevoegdheid te halen ruimer is.

In 2021 bedraagt de totale inzet van formatie niet in loondienst ten opzichte van het eigen personeel 7,5%. Dit loopt de komende jaren iets terug tot 7,1%.

Aeres Hogeschool

Kaders cao hbo

De cao hbo 2021-2022 stelt in de preambule bij paragraaf 3: "In de begroting van de hogeschool vermeldt zij welk percentage flexibiliteit nodig is en van welke contractvormen (tijdelijk, uitzendarbeid, zzp) zij gebruik zal maken. Daarnaast legt de hogeschool een percentage flexibiliteit als bovengrens vast, afhankelijk van haar profiel. Binnen dit kader bepaalt

Aeres de maximale omvang van de buffer voor het risico op het niveau van de hogeschool, in overeenstemming met de PMR."

In artikel V-3 staat:

- De ontwikkeling van de kwalitatieve en kwantitatieve formatie bespreekt de hogeschool jaarlijks in het lokaal overleg van cao-partijen.
- De werkgever tracht flexibele arbeidsovereenkomsten (waaronder oproepcontracten en dergelijke) die de werknemer in een nadelige positie brengen zoveel mogelijk te voorkomen.
- Ter voorkoming van ongewenste gevolgen van freelance-overeenkomsten kan de werkgever gebruikmaken van zogenaamde nulurencontracten.
- De werkgever verantwoordt het gebruik van zogenaamde min-max-contracten in het sociaal jaarverslag onder vermelding van het aantal contracten en de bandbreedte (verschil tussen het minimale en maximale aantal uren) van de contracten.

Flexformatie Aeres Hogeschool

De omvang tijdelijke financieringen is de grondslag voor de flexibele formatie. Een deel van de activiteiten van de hogeschool heeft een tijdelijk karakter. Hierbij past het ook in de personeelsformatie die flexibiliteit aan te brengen.

De omvang van de flexibiliteit in de activiteiten bestaat uit:

- Het volume aan tijdelijke financiële middelen. Dit zijn middelen uit projectmatig werk in onderzoeksprojecten en commerciële activiteiten (baten werk in opdracht van derden).
- De tijdelijke studievoorschotmiddelen die de overheid tot en met 2024 aan de instellingen toekent.
- Budget ziektevervanging.

Het bedrag aan activiteiten is in onderstaande tabel opgenomen:

Bovengrens flexibele formatie (in € 1.000)	Real 2021	MJB 2022	MJB 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026
Volume aan tijdelijke financiële middelen	5.347	6.073	6.495	7.129	7.581	7.860
Kwaliteitsgelden	2.359	2.952	3.112	3.521	0	0
NPO-gelden	1.935	3.547	0	0	0	0
Budget ziektevervang	205	230	242	256	264	270
Totaal	9.846	12.802	9.849	10.906	7.845	8.130
Totaal rijksbijdragen en collegegelden (excl. kwaliteitsgelden)	42.602	37.546	38.886	39.182	40.231	44.258
Percentage eerste geldstroom (waarvan 80% personeelsbudget)	23,1%	34,1%	25,3%	27,8%	19,5%	18,4%

Het budget voor ziektevervang is gebaseerd op een gemiddeld ziekteverzuim van 3%. Ambitieuw, maar gezien het verleden haalbaar. Bij ziekteverzuim gaat de hogeschool ervan uit dat ze maar 50% van al het verzuim hoeft te vervangen (b.v. 1 of 2 dagen verzuim niet, langdurig wel). Daarnaast groeit de hogeschool, waardoor het totale budget ziektevervang (o.b.v. percentage) in de bovenstaande tabel stijgt.

Het percentage eerste geldstroom is de omvang van de flexibele middelen die beschikbaar zijn voor flexibele formatie uitgedrukt in de totale middelen in de lumpsum voor personeel.

De begrote omvang van de flexibele inzet bij de processen is:

(in € 1.000)	Real 2021	MJB 2022	MJB 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026
Formatie niet-in-loondienst (NIL) op voor opdrachten van derden	1.140	419	414	469	490	502
Formatie inzet NIL voor overige activiteiten en ziektevervang	1.071	2.185	1.771	1.822	1.852	1.090
Personeel met tijdelijk contract/ ziektevervang	4.272	3.350	2.929	2.626	2.328	2.035
Totaal	6.483	5.954	5.114	4.917	4.670	3.627
Totaal rijksbijdragen en collegegelden (excl. kwaliteitsgelden)	42.602	37.546	38.886	39.182	40.231	44.258
Percentage van eerste geldstroom (waarvan 80% personeelsbudget)	15,2%	15,9%	13,2%	12,5%	11,6%	8,2%

Formatie niet in loondienst (NIL) voor opdrachten van derden betreft een aantal categorieën:

- partners in projecten waarvan Aeres de penvoerder is;
- gespecialiseerde bedrijven;
- hooggekwalificeerd personeel dat elders een dienstverband heeft, bijvoorbeeld bij een andere onderwijsinstelling.

Bij formatie NIL voor overige activiteiten en ziektevervang gaat het om:

- ingehuurde derden voor moeilijk te vervullen vacatures;
- kosten van partner-hogescholen/-universiteiten met wie een uitwisselingsprogramma is afgesloten;
- bij ondersteunend personeel kosten van surveillanten en studenten die meehelpen met open dagen, beurzen, et cetera;
- ziektevervang.

Personeel met een tijdelijk contract betreft personeel in het eerste jaar van een aanstelling en medewerkers met een tijdelijk contract of tijdelijke uitbreiding in verband met bijvoorbeeld ziektevervang. De omvang van deze inzet is gerelateerd aan de omvang van het totale personeelsbestand. Vanuit de inzet van de studievoorschotmiddelen breidt de hogeschool de formatie de komende jaren uit, waardoor een geleidelijke stijging naar 2024 zichtbaar is (zie § 4.7.2 e.v.).

In de praktijk zet de hogeschool de tijdelijke formatie niet alleen voor tijdelijke activiteiten in. Zoals eerder vermeld, is de deelname aan activiteiten van de tweede en derde geldstroom een vorm van professionalisering en van vernieuwing van het curriculum. Deze invulling kan vast personeel beter borgen dan dat tijdelijk personeel dat kan. Het tijdelijke personeel neemt een deel van het meer reguliere werk over.

In totaliteit valt de omvang van het tijdelijke personeel binnen de kaders die Aeres op basis van tijdelijke financiering stelt.

Bestuursbureau

Kaders

Het merendeel van de medewerkers van het Bestuursbureau heeft een aanstelling bij Stichting Aeres Groep en de meeste vallen onder de cao mbo. Het Bestuursbureau hanteert de volgende definitie voor flexibele formatie: de tijdelijke formatie

(niet de tijdelijken met uitzicht op vast) in loondienst, de inhuurformatie en de formatie voor ziektevervangings.

Flexformatie Bestuursbureau

De omvang van de flexibiliteit in activiteiten bij het Bestuursbureau bestaat uit:

- inhuur voor specifieke taken en/of projecten;
- ziektevervangings.

De onderstaande tabel geeft de omvang van de vaste formatie ten opzichte van de flexibele formatie weer.

In € 1.000	Real 2021	MJB 2022	MJB 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026
Totale personele inzet	9.626	9.675	9.372	9.444	9.501	9.477
Eigen personeel	7.399	8.303	8.340	8.424	8.451	8.425
<i>Formatie niet in loondienst (flexformatie)</i>	1.535	1.253	453	443	473	473
Inhuur	1.490	1.170	370	360	390	390
Ziektevervangings	45	83	83	83	83	83
Percentage flexibele inzet	15,9%	12,9%	4,8%	4,7%	5,0%	5,0%

Feitelijke inzet

De feitelijke inzet van flexformatie is gegeven in § 12.10.1, onder Percentage flexibele inzet (loondienst en niet in loondienst).

12.5 Aeres-brede resultaten P&O Stichting Aeres Groep

De resultaten zijn een mengeling van enerzijds activiteiten die in 2021 in gang zijn gezet en afgerond, zoals punt 1 en 3. Anderzijds zijn resultaten behaald die voortkomen uit eerder in gang gezette ontwikkelingen met een langere tijdshorizon dan het kalenderjaar 2021, zoals punt 2, 4, 5 en 7.

De belangrijkste algemene Aeres-brede P&O-activiteiten binnen de onderwijsonderdelen van Stichting Aeres Groep zijn in 2021:

1. Integratie van de stafafdelingen van het voormalige Nordwin College en de stafafdelingen van het Bestuursbureau en Aeres AOC.
2. Versterking van de arbeidsmarktcommunicatie.
3. Onderzoek naar ontwikkelvraagstukken na fusie.
4. Onderzoek naar hybride werken.
5. Versterking van leiderschap en verbinding door MD-activiteiten met een brede groep van managers binnen Aeres.
6. Het implementeren van nieuwe cao-bepalingen en wet- en regelgeving.
7. Het actualiseren van de arbeidsvoorwaarden.
8. Verdere digitalisering van personele processen.

Resultaten Personeels- & Salarisadministratie (PSA)

In 2020 gunt Aeres de opdracht van het personeelsinformatiesysteem via een Europese aanbesteding aan AFAS. Het systeem is voorzien van tools om processen te digitaliseren en de in-, door- en uitstroomprocessen te optimaliseren. In januari 2021 neemt Aeres Profit van AFAS in gebruik voor de verloning. In de loop van 2021 neemt Aeres ook MijnHR, het workflow managementsysteem, in gebruik. Hiermee kunnen medewerkers en leidinggevenden hun mutaties en declaraties digitaal insturen.

12.5.1 Reductie uitkeringskosten

Aeres neemt haar re-integratieplicht serieus: ex-medewerkers krijgen begeleiding bij het vinden van ander werk. De begeleiding vindt plaats vanuit de afdeling P&O, waar nodig met externe ondersteuning. De opbouw van dit beleid krijgt stap voor stap vorm.

2021	Begroot	Werkelijke uitgaven	Verschil	Oorzaak eventuele verschillen
Aeres VMBO en MBO	442.561	320.349	122.212	De begroting is ten opzichte van het vorige jaar hoger, maar wel realistisch. De uitgaven zijn grillig.
Aeres Praktijkonderwijs	2.760	3.278	-518	
Aeres Hogeschool	210.312	186.485	23.827	Het aantal uitkeringen is in 2020 lager dan voorzien.
Bestuursbureau	34.739	16.223	18.516	
Totaal (incl. het voormalige NC)	690.372	526.335	164.037	

Bron: wachtgeld 2021 Aeres-versie 3 d.d. 28-1-2022.

Het bovenstaande overzicht geeft de begrote en werkelijke uitkeringskosten. Sinds 1998 is Stichting Aeres Groep (volledig) eigenrisicodragers voor de WW en de bovenwettelijke uitkeringen van ex-medewerkers.

Dit geldt niet voor Stichting Agrotransfer Dronten en Stichting Aeres Tech (voorheen PTC). Stichting Aeres Tech is alleen eigenrisicodragers voor de bovenwettelijke uitkeringskosten. Het begrote bedrag baseert Aeres op de beschikkingen die UWV en WWplus/Loyalis opstellen na een WW-aanvraag (en eventuele bovenwettelijke uitkering) van ex-medewerkers. De werkelijke uitgaven zijn de verzilverde rechten van de ex-medewerkers over heel 2021.

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) 2021

- Bij Aeres VMBO en MBO stromen zes ex-medewerkers in in de (BW)WW (negen in 2020, acht in 2019). De instroom is in 2021 met 33% gedaald ten opzichte van 2020.
- Bij Aeres Praktijkonderwijs stromen geen ex-medewerkers in in de (BW)WW één in 2020 en nul in 2019).

Aeres Hogeschool 2021

Bij Aeres Hogeschool zijn in 2021 twee medewerkers meer ingestroomd in de WW dan in het jaar ervoor. Er eindigt een aantal uitkeringen in verband met het einde van de looptijd ervan en ex-medewerkers vinden na begeleiding snel ander werk. Er stromen in 2021 vier ex-medewerkers in in de WW (twee in 2020).

Bestuursbureau 2021

Bij het Bestuursbureau stromen geen ex-medewerkers in in de (BW)WW (één in 2020).

12.5.2 Onderzoeken onder medewerkers Stichting Aeres Groep

De medewerkerstevredenheidsonderzoeken (MTO's) vinden volgens planning om de vier jaar plaats. Belangrijke conclusie uit de laatste MTO's is dat in het algemeen de betrokkenheid en tevredenheid goed zijn. Punten van aandacht zijn werkdruk, communicatie en kwaliteit. Daarom stellen de hogeschool, het aoc en het Bestuursbureau allereerst plannen op om te werken aan de werkdruk. Om de werkdruk goed te monitoren laat Aeres in 2021 een thematisch onderzoek werkdrukbeleving uitvoeren bij de hogeschool en staat er in 2022 een thematisch onderzoek gepland voor het aoc en het Bestuursbureau.

Aeres Hogeschool

Een van de conclusies van het MTO 2018 was dat medewerkers van de hogeschool een hoge werkdruk ervaren (49% vond de werkdruk hoog of veel te hoog). De hogeschool wil antwoord op de vragen: zijn er specifieke factoren van invloed en zijn er bepaalde groepen die meer last hebben van werkdruk? Om antwoord te krijgen op die vragen, laat ze in het voorjaar van 2021 een externe organisatie een thematisch onderzoek werkdrukbeleving uitvoeren. Een projectgroep van de hogeschool ondersteunt het opzetten en de begeleiding van het onderzoek. De resultaten van het onderzoek zijn samengevat en gepresenteerd middels rapportages op teamniveau. Een verdiepende analyse, intern uitgevoerd, geeft drie knelpunten weer: tijd, kwaliteit en middelen.

De teams, de faculteiten en de hogeschool gaan in 2022 aan de slag met deze thema's.

Aeres AOC en Bestuursbureau

In maart 2020 is er zowel bij Aeres AOC als bij Nordwin College een MTO uitgevoerd. Beide onderzoeken besteden in het bijzonder aandacht aan het thema werkdruk. Dit leidt in 2020 en 2021 tot het opstellen en uitvoeren van actieplannen en/of acties in de praktijk, bijvoorbeeld in de formatieplannen. In het voorjaar van 2022 staat een thematisch onderzoek gepland om de werkdrukbeleving te peilen.

12.6 Scholing en professionalisering Stichting Aeres Groep

Goed onderwijs staat of valt met de professionaliteit en het vakmanschap van de medewerkers. Aeres hecht daarom veel belang aan scholing en professionalisering en het creëren van ontplooiingsmogelijkheden.

12.6.1 Aeres-breed

In 2021 start Aeres met organisatiebreed professionaliseringbeleid. Hiertoe houdt P&O meerdere interviews met afgevaardigden vanuit heel Aeres. De opbrengsten van de interviews (voor wie, wat, hoe, in welke vorm) werkt een projectgroep verder uit in 2022. De leden van de projectgroep zijn afgevaardigden per instelling (hogeschool, aoc, Bestuursbureau) en variërend in functie:

onderwijsondersteunend, onderwijzend, leidinggevend, communicatiemedewerker.

Aeres-breed loopt er ook een Management Development-traject. Dit loopt door in 2022.

Aeres biedt een Goed Bezig-aanbod van trainingen en coaching. Medewerkers kunnen individueel een keuze maken uit dit aanbod. Voorbeelden zijn: Regie op werkdruk en werkplezier, Krachtig grenzen stellen, Effectieve persoonlijke communicatie en Laat verandering in je voordeel werken. Zie ook § 12.8.1.

12.6.2 Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)

Het locatiemanagement is, samen met de eigen teams, verantwoordelijk voor scholing en professionalisering en dat is een leidend principe. Waar zinvol organiseert het aoc activiteiten gemeenschappelijk.

De professionaliseringsactiviteiten van Aeres AOC maken deels deel uit van de Kwaliteitsagenda Aeres MBO 2019-2022. Vanuit die paragrafen wordt naar deze paragraaf verwezen.

Voor docenten zijn belangrijke scholingsonderwerpen in 2021:

- organisatieontwikkeling;
- onderwijsontwikkeling en nieuwe leerweg;
- lesdidactiek en pedagogiek;
- begeleiding en LOB;
- wendbaar vakmanschap;
- hybride leeromgeving;
- coachend leiderschap.

Ook loopt er een aoc-breed project Begeleiding Startende Leraren (BSL) op de locaties.

Zie voor details KA Aeres MBO § 3.25.1 en KA Nordwin College § 3.31.3.

12.6.3 Aeres Hogeschool

Onderwijzend personeel

In 2021 maken er geen docenten gebruik van een subsidie uit het LerarenOntwikkelFonds (LOF).

De out-of-pocketkosten van Aeres Hogeschool over 2021 bedragen € 795.895 (€ 457.600 in 2020 en € 600.000 in 2019). Dit is 3,59 % van het getotaliseerde jaarinkomen (2,26% in 2020). Deze kosten stijgen vooral omdat de hogeschool

een extra bedrag opneemt voor ruimere toepassing van de vrijgestelde tijd bij mastertrajecten. In 2021 wordt het duidelijk dat de hogeschool meer tijd ter beschikking moet stellen voor personeel dat een master volgt. Deze extra tijd valt onder professionalisering. Vanaf 2018 zijn rechten op deze hogere vergoeding ontstaan en daarom neemt Aeres in 2021 een post op voor nog te betalen vergoedingen van € 359.000.

Aeres Hogeschool geeft professionalisering, mede op grond van het cao-hbo-hoofdstuk O, vorm in het plan voor professionalisering van Aeres Hogeschool, Professioneel van nature. De professionaliseringsregeling is een stap op weg naar een eigentijdse arbeidsrelatie. Medewerker en leidinggevende gaan daarbij met elkaar in gesprek om die relatie vorm te geven. Inhoudelijke professionaliseringsthema's zijn onderzoeksvaardigheid (ter verhoging van de responsiviteit en innovatiekracht van het onderwijs) en toetsen en beoordelen. Doorlopend thema is het op peil brengen van de didactische bekwaamheid van startende docenten middels een BDB-traject (Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid). Ook investeert de hogeschool in het verhogen van het aantal masteropgeleide docenten.

Ondersteunend personeel en management

Ondersteunende medewerkers die minimaal 12 uur per week werkzaam zijn en maximaal in salarisschaal 9 zitten, kunnen met de stimuleringsregeling vanuit Zestor kiezen uit tientallen online cursussen, workshops en scans. Daarnaast kunnen ze in gesprek gaan met een professionele loopbaanspecialist. Alle leidinggevendenden van de hogeschool nemen deel aan het MD-programma.

Verantwoording professionalisering Aeres Hogeschool

Het onderwerp professionalisering staat landelijk hoog op de agenda bij de hogescholen, zo ook bij Aeres Hogeschool. De hogeschool beschikt, mede op grond van de cao hbo, hoofdstuk O, over een professionaliseringsplan. Ze ziet professionalisering nadrukkelijk als een gedeelde verantwoordelijkheid van leidinggevendenden en medewerkers. Cao-hbo-hoofdstuk O, artikel O-1 stelt dat een hogeschool jaarlijks minstens 6% van het jaarinkomen van alle medewerkers die op de loonlijst staan en onder de cao hbo vallen, aan professionalisering besteedt. De helft van deze 6% besteedt de hogeschool aan het basisrecht in uren. De andere helft besteedt ze aan out-of-pocketkosten.

Volgens afspraak met de vakcentrales verantwoordt Aeres Hogeschool de 3% out-of-pocketkosten voor professionaliseringsactiviteiten in het jaarverslag in het onderstaande format. Dit leidt voor de hele hogeschool in 2019, 2020 en 2021 tot de volgende resultaten:

	Getotaliseerde jaarinkomen	Budget out-of-pocket-kosten	Uitgaven out-of-pocket-kosten	Percentage van getotaliseerde jaarinkomen	Procentuele afwijking t.o.v. de 3% norm	Afwijking uitgaven t.o.v. het budget
2019	€ 18.790.600	€ 621.600	€ 600.000	3,19%	0,19%	-21.600
2020	€ 20.222.400	€ 629.200	€ 457.600	2,26%	0,74%	-171.300
2021	€ 22.152.461	5.836.000	€ 795.895	3,59%	0,59%	-40.105

Toelichting

In de uitgaven out-of-pocketkosten zijn meegenomen: alle bij- en nascholingsactiviteiten, alsook lidmaatschappen, abonnementen op vakbladen voor medewerkers voor het bijhouden van de ontwikkeling op het vakgebied en boeken aangeschaft in het kader van professionaliseringstrajecten. Vermeldingswaardig is dat medewerkers voor de mastertrajecten lerarenbeurzen verwerven (vijf in 2021, drie in 2020 en negen in 2019). Deze trajecten neemt de hogeschool om die reden niet mee in de out-of-pocketkosten. Met ingang van 1 augustus 2018 rekent Aeres op grond van de cao hbo ook de daadwerkelijke vervangingskosten – op basis van de gemiddelde personeelslasten – van degene die voor professionalisering of voor het doen van onderzoek is vrijgesteld tot de out-of-pocketkosten.

Het restantbudget van € 40.105 (€ 171.300 in 2020 en € 21.600 in 2019) voegt Aeres toe aan het budget out-of-pocketkosten professionalisering 2022.

Uitsplitsing naar uitgaven

Het budget (3% van het geprognostiseerde jaarinkomen) is besteed aan collegegelden, reiskosten voor scholing, kosten voor congressen, lidmaatschappen en boeken, individuele en teamcoaching en de ureninzet van de eigen medewerker als trainer. Hieronder een overzicht van de uitgaven van 2021 uitgesplitst per faculteit.

Bedragen in €	Almere	Dronten	Wageningen	Overkoepelend	Eindtotaal
Cursus-/collegegeld	53.896	168.028	28.100	56.597	306.621
Vrijstelling in tijd masteropleiding	130.501	200.508	27.644	0	358.653
Reiskosten scholing	0	0	0	0	0
Congres/lidmaatschap/ boeken	6.557	17.475	5.622	4.092	33.745
Coaching	0	0	0	0	0
Uren inzet eigen trainers	26.650	46.625	23.600	0	96.875
Eindtotaal	217.604	432.635	84.967	60.689	795.895

- **Cursus-/collegegeld:** Hieronder vallen eendaagse cursussen en meerdaagse (soms jaar)opleidingen gericht op het verkrijgen van kennis.
- **Reiskosten voor scholing:** Dit zijn reiskosten om scholingsactiviteiten bij te wonen (met name kosten van reizen naar het buitenland).
- **Congressen:** Dit zijn eendaagse evenementen gericht op het overdragen/delen van informatie. Masterclasses horen hier ook bij.
- **Lidmaatschap:** Door medewerkers gedeclareerde kosten van lidmaatschappen van specifieke verenigingen. Vaak geven deze ook korting bij congressen of cursussen.
- **Boeken:** Vakliteratuur om het eigen kennisniveau te verhogen. Het is geen lesmateriaal of een docentemplaar.
- **Coaching:** Dit zijn aan de ene kant individuele trajecten bedoeld om een persoon een bepaalde ontwikkeling te laten doormaken. Daarnaast betreft dit teamontwikkeling; daarbij gaat het om bijeenkomsten van een team gericht op de (toekomstige) ontwikkeling van een team. Teamuitjes vallen hier niet onder.
- **Ureninzet eigen medewerkers als trainers:** Deze inzet vervangt de kosten van externe trainers.

12.6.4 Bestuursbureau

Voor de ondersteunende medewerkers en het management van het Bestuursbureau zijn er diverse activiteiten op het gebied van scholing, professionalisering en het creëren van ontplooiingsmogelijkheden in 2021:

- vakspecifieke scholingen, onder andere trainingen voor de nieuwe programma's AFAS/MijnHR en Spend Cloud;
- activiteiten op het gebied van teamvorming;
- MD-programma voor leidinggevendens.

12.7 Arbeidsvoorwaarden Stichting Aeres Groep

Binnen de stafdienst P&O is een groep specialisten actief die de ontwikkelingen op het gebied van de cao's monitoren. Hierdoor is de organisatie tijdig en goed op de hoogte van alle ontwikkelingen.

Voortgezet onderwijs (vo)

De cao vo is van toepassing op de medewerkers werkzaam bij Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord. Deze cao heeft een looptijd tot 1 januari 2022, maar is door geen van de cao-partijen opgezegd. Dit betekent dat de cao vo van rechtswege is verlengd tot en met 31 december 2022. De hierin opgenomen arbeidsvoorwaarden zijn daardoor in ieder geval tot die datum van toepassing zijn.

Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie (bve)

De cao mbo is van toepassing op de medewerkers werkzaam bij Aeres (V)MBO en het Bestuursbureau. In 2021 komt er een nieuwe cao tot stand. Deze cao mbo heeft een looptijd van 1 januari 2022 tot en met 30 april 2022.

Gedurende de looptijd van deze kortlopende cao mbo voeren de sociale partners gesprekken met elkaar over een aantal onderwerpen die nadere invulling krijgen in de volgende cao mbo. Het gaat onder andere om carrièreperspectieven, waaronder uitbreiding van de Regeling versterking van salarismix leraren middelbaar beroepsonderwijs, en een leven lang ontwikkelen.

Hoger beroepsonderwijs (hbo)

De cao hbo is van toepassing op de medewerkers werkzaam bij Aeres Hogeschool. De cao hbo heeft een looptijd van 1 januari 2021 tot en met 31 maart 2022. De belangrijkste thema's waarover de sociale partners met elkaar in gesprek zijn, zijn: werkdruk, thuiswerkregelingen, professionalisering, duurzame inzetbaarheid en toepassing van het functiewaarderingssysteem.

In overleg met de vakbonden komt Aeres voor 2021 overeen dat de hogeschool de middelen voor decentrale arbeidsvoorwaarden inzet voor:

- een arbeidsongeschiktheidsverzekering (aov) bij Loyalis voor alle medewerkers binnen Aeres Hogeschool;
- een bijdrage voor kinderopvang;
- health-checks;
- reiskosten woon-werkverkeer.

12.8 Arbo en ziekteverzuim Stichting Aeres Groep

Stichting Aeres Groep werkt vanuit het Arbobeleidsplan 2018-2022. Daarin stelt Aeres dat zij duurzaam leven en leren wil stimuleren en de medewerkers wil faciliteren om de regie te nemen over hun eigen (mentale) gezondheid. In 2020 richt Aeres een covid-19-website in, die zij in 2021 continu actualiseert. Via deze site biedt zij tips, interventies en workshops aan, zodat de medewerkers alle veranderingen het hoofd kunnen bieden.

12.8.1 Ziekteverzuim en veiligheid

Aeres wil een veilige en gezonde leer- en werkomgeving voor haar medewerkers, deelnemers en bezoekers. Het Arbobeleidsplan 2018-2022 beschrijft wat Aeres doet op het gebied van arbeidsomstandigheden, welzijn, ziekteverzuim en terugkeer in het arbeidsproces.

Resultaten 2021

De werkgeversverzekering (Livvit) kent diverse interventies gericht op preventie. In 2021 maken in totaal 895 medewerkers gebruik van een interventie. Daarvan doen 135 medewerkers een health-check. Om de bekendheid van de trainingen gericht op persoonlijke effectiviteit te vergroten besteedt Aeres extra aandacht aan de site van Goed Bezig. Hierop verwoordt ze de interventies die zij via Livvit aanbiedt.

Gezondheidsoplossing	Aanvragen	Gezondheidsoplossing	Aanvragen
Arbeidsdeskundige	72	Psycholoog	26
Coaching en training	371	Taxivervoer	81
Loopbaanonderzoek	107	Werkplek onderzoek/instructie	71
Maatschappelijk werk	6	Health-check	135
Mediation	10	Fysieke coaching	16
Totaal			895

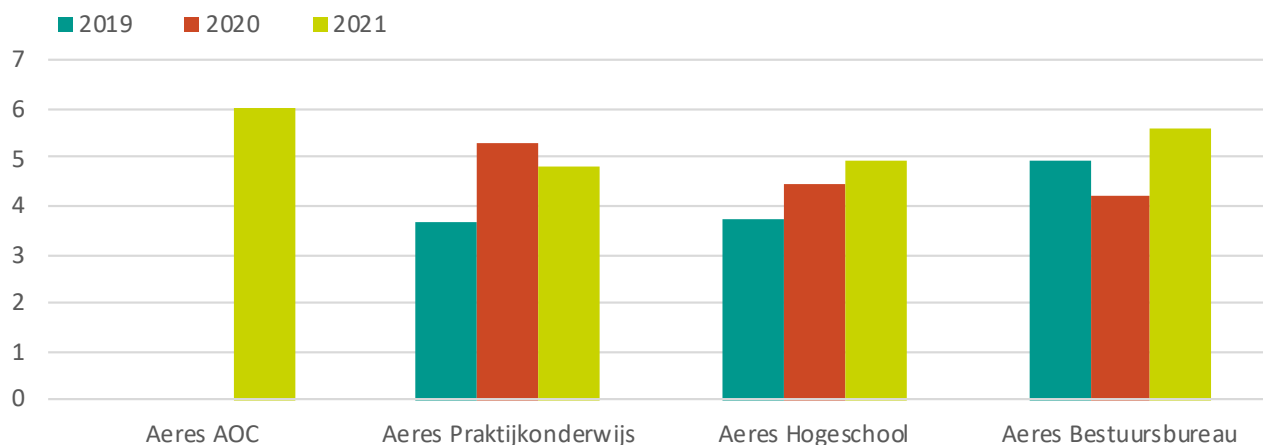
Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage is het aantal kalenderdagen aan ziekteverlof gedeeld door het aantal kalenderdagen (x 100). Het percentage is inclusief het tweede jaar ziekte/WIA en wordt exclusief zwangerschapsverlof weergegeven.

Bij meerdere verzuimdossiers of specifieke problematiek (hoog verzuimpercentage) op een locatie plant P&O een Sociaal Medisch Overleg (SMO). Naast de individuele casuïstiek zijn de aandachtspunten: gezonde werkdruk, frequente en langdurige verzuimers en gezondheidsmanagement.

Het verzuimpercentage laat in 2021 voor Stichting Aeres Groep een lichte stijging zien. Het verzuim exclusief zwangerschap binnen Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) is 6,0% in 2021. Er is geen informatie beschikbaar over de voorgaande jaren omdat de definitie van ziekteverzuim bij de beide scholen iets verschilt, waardoor de cijfers niet

matchen. Binnen Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord is het verzuim 4,8% (5,3% in 2020 en 3,7% in 2019), binnen Aeres Hogeschool 4,9% (4,5% in 2020 en 3,7% in 2019) en binnen het Bestuursbureau 5,6% (4,2% in 2020 en 5% in 2019).

Grafiek 12.2 Ziekteverzuim onderwijsonderdelen. Zie bijlage 5, tabel 4a t/m 4d.

12.8.2 Resultaten arbobeleid

In 2021 intensificeert de samenwerking met de stafdienst Facilitair Bedrijf. Thema's die binnen deze samenwerking aandacht krijgen, zijn:

- risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E);
- aandacht voor integrale veiligheid en implementatie hiervan in de organisatie;
- inspectie door SZW binnen de hogeschool (ongewenste omgangsvormen);
- werkdrukbeleid (zie § 12.8.6);
- covid-19-maatregelen.

Risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E)

Het uitvoeren van de RI&E's is een doorlopende cyclus. Aeres geeft hier jaarlijks, conform de wetgeving, aandacht en uitvoering aan. Activiteiten in 2021 zijn:

- Een externe arbopartner toetst in 2021 alle aoc-locaties, met uitzondering van Maartensdijk, Sneek en Velp. Deze externe arbopartner stelt na de toetsing bij een aantal locaties de definitieve toetsingsrapporten op en komt met plannen van aanpak. De locaties werken aan het organiseren van de juiste maatregelen om de acties uit de plannen van aanpak te realiseren. Andere locaties zijn op dit moment nog bezig met het verwerken van de aandachtspunten naar aanleiding van de toetsing. Zodra dat klaar is, krijgen ook deze locaties het definitieve toetsingsrapport en een plan van aanpak. Aeres zoekt voor de locaties Maartensdijk, Sneek en Velp naar een geschikte datum voor het uitvoeren van de RI&E. Dit vindt plaats in 2022. De toetsingsrapporten deelt Aeres met de COR, conform wetgeving.
- In 2021 actualiseert Aeres Hogeschool Wageningen haar RI&E en voert deze uit. De RI&E's van Aeres Hogeschool Almere en Aeres Hogeschool Dronten worden in het

eerste kwartaal van 2022 uitgevoerd. De uitbreiding van het hoofdgebouw in Dronten en de nieuwbouw van het hoofdgebouw in Almere nemen beide faculteiten hierin mee.

Keuring arbeidsmiddelen

Conform de toepasselijke wetgeving continueert Aeres de keuring van de arbeidsmiddelen in 2021. Dit is een doorlopend proces.

Bhv-cursus

In 2021 volgen 124 personen (47 in 2020 en 94 in 2019) de (herhalings)cursus bhv. Arbocentrum (73 pers.), Aeres Training Centre (4 pers.) en een aanbieder uit Friesland (47 pers.) verzorgen de bhv-cursussen voor Aeres. Daarnaast volgen 0 personen (0 in 2020 en 6 in 2019) de reanimatietraining en 0 personen de cursus voor ploegleider (14 in 2020). Tot slot volgen 0 personen de training hoofd bhv (1 in 2020). De laatste drie trainingen gaan niet door vanwege covid-19.

- Voor 74 personen is herhaling in 2021 nog niet aan de orde.
- Voor 38 personen is de herhaling bij Arbocentrum uitgesteld in verband met covid-19. Afspraken hiervoor staan gepland voor het eerste kwartaal van 2022.
- Voor 26 personen is de herhaling bij Aeres Training Centre uitgesteld in verband met covid-19. Afspraken hiervoor staan gepland voor het eerste kwartaal van 2022.

De covid-19-pandemie zorgt er ook het afgelopen jaar voor dat trainingen niet op de gebruikelijke wijze doorgaan. P&O bespreekt met Arbocentrum en de locaties af toch zoveel mogelijk te organiseren, hetzij online hetzij in kleinere groepen of bijvoorbeeld met een aangepaste cursus zoals een table-top-oefening.

In de raamovereenkomst tussen Aeres en Arbocentrum staat dat de laatste de locaties proactief benadert voor de cursussen en naast de wettelijk vereiste cursussen ook locatiespecifieke maatwerk cursussen aanbiedt. Hier is in de afgelopen twee jaar minimaal aan voldaan. Eind 2021 bespreekt P&O met Arbocentrum af dat zij de cursussen in het eerste kwartaal van 2022 alsnog gaan reorganiseren, zodat alle locaties voor de zomer van 2022 over alle nodige certificaten beschikken en zij een planning hebben voor de verdere cursussen in dit jaar. Voor april 2022 vindt een evaluatie plaats van deze reorganisatie.

Registratie ongevallen

In 2020 zijn er 0 ongevallen (0 in 2020 en 2019) gemeld bij de Inspectie SZW.

12.8.3 Sociaal veiligheidsbeleid

Studenten kunnen alleen leren en zich ontwikkelen als zij zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn.

Datzelfde geldt voor de medewerkers. Zij kunnen hun werk pas goed doen als ze zich veilig voelen op de werkvloer, zich kwetsbaar op kunnen stellen en zich gezien en gehoord voelen. Sociale veiligheid gaat dus over meer dan het tegengaan van onveiligheid.

Binnen Aeres zijn 37 medewerkers (36 in 2020) benoemd als contactpersoon/interne vertrouwenspersoon. Aeres besteedt jaarlijks aandacht aan de opleiding en coaching van deze interne vertrouwenspersonen. In 2021 vindt dit vanwege covid-19 niet gezamenlijk plaats, maar per locatie of individueel door het volgen van een externe opleiding, het deelnemen aan een conferentie of het bespreken van casuïstiek met externe vertrouwenspersonen of collega's.

In 2021 doen twee medewerkers een beroep op de externe vertrouwenspersonen in verband met ongewenste omgangsvormen (nul in 2020 en twee in 2019). Een luisterend oor en advisering zorgen voor een passende oplossing.

12.8.4 Klachten en bezwarenprocedures personele zaken

Deze paragraaf concentreert zich uitsluitend op de klachtenprocedures die het personeel betreffen.

Klachten en bezwaren van leerlingen en studenten rond toelating, beoordeling en examens zijn opgenomen in de hoofdstukken van Aeres VMBO (§ 3.14.3), Aeres MBO (§ 3.33.7), en Aeres Hogeschool (§ 4.6.7).

Aeres is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs te Utrecht. Een student of medewerker kan er ook voor kiezen een klacht in te dienen bij het College van Bestuur.

Klachten medewerkers

In 2021 is bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs geen klacht (0 in 2020 en 1 in 2019) ingediend. Het College van Bestuur heeft geen klachten ontvangen.

12.8.5 Banenafpraak mbo en hbo

Aeres werkt mee aan een inclusieve arbeidsmarkt. Dit betekent dat zij actief inzet op het plaatsen van kandidaten voor participatiebanen in bestaande functies.

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) en Aeres Hogeschool hebben in 2021 de opdracht om 50,2 banen (35,3 in 2020 en 25,5 in 2019) van 25,5 uur per baan te realiseren in het kader van de banenafpraak. Die banen zijn als volgt verdeeld: het mbo 32,1 (22,2 in 2020 en 19,1 in 2019) en de hogeschool 18,1 (13,1 in 2020 en 6,4 in 2019). Aeres verloont in 2021 gemiddeld 26 uren per week (24,7 uren in 2020 en 67,2 in 2019) die voldoen aan de criteria van de banenafpraak. Dit is 0,7 fte (6,11 fte in 2020 en 2,64 fte in 2019).

Het aantal verloonde uren neemt aanzienlijk af. Oorzaak hiervan is dat de betreffende medewerkers doorstromen naar reguliere banen binnen Aeres, waardoor zij niet meer onder de banenafpraak vallen.

Aeres spant zich in om aan de doelstelling van de Participatiewet te voldoen. Het blijkt dat het invullen van participatiebanen in het onderwijs inhoudelijk geen eenvoudige opdracht is. Meermaals kan UWV geen (geschikte) kandidaten leveren. De keuze van Aeres om binnen de bestaande formatie kandidaten uit de doelgroep te bemiddelen voor bestaande vacatures (geen jobcrafting) speelt hierbij een belangrijke rol. Daarnaast zijn de werkzaamheden catering, schoonmaak en tuinonderhoud middels inkoopcontracten uitbesteed. Er vinden binnen Aeres verkennende gesprekken plaats om de inkoopcontracten te voorzien van een social-return-verplichting.

De landelijke overheid en de marktsector voldoen samen inmiddels wel aan het gezamenlijke quotum. Gezien de genoemde knelpunten bij het voldoen aan de opdracht is de wet op een belangrijk punt gewijzigd. Het onderscheid tussen markt- en de overheidswerkgevers is opgeheven en de quotumregeling is opgeschort. Daarnaast vraagt de plaatsing van een medewerker die voldoet aan de criteria van de participatiewet extra begeleiding. Dit in combinatie met de gevolgen van de covid-19-maatregelen leidt ertoe dat er afgelopen jaar geen extra banen ontstaan.

12.8.6 Aanpak werkdruk

Het uitgangspunt voor Aeres is een gezonde werkdruk voor haar werknemers. Aeres hanteert daarbij de volgende definitie: gezonde werkdruk is een situatie waarin een balans is ontstaan tussen de eisen van het werk wat betreft inhoud van het werk, de context van het werk en de mogelijkheden van de medewerker om het werk goed uit te voeren. Aeres heeft als doel het realiseren van een optimale balans tussen werkbelasting en belastbaarheid.

Werkdrukbeleid

De resultaten van de projecten in het aoc en de evaluatie van de plannen van aanpak van de hogeschool om de werkdruk te verlagen leiden in 2021 tot het opstellen van een Aeres-breed

werkdrukbeleid. Het beleid beslaat een periode van vier jaar. Dit werkdrukbeleid richt zich op een gezonde werkdruk en de ontwikkeling van de vitale Aeres-professional. Aeres vertaalt dit werkdrukbeleid naar de instellingen middels afzonderlijke praktische uitwerkingen. Deze praktische uitwerkingen evalueert P&O regelmatig in overleggen met de directies. Evaluatie vindt voor het eerst plaats in de loop van 2022. Waar nodig stelt P&O de praktische uitwerkingen bij. Als gevolg van gesprekken en de extra aandacht binnen Aeres voor een gezonde werkdruk benutten de medewerkers de interventiemogelijkheden die Livvit biedt. Het gebruik daarvan gaat van 409 medewerkers in 2019 naar 968 in 2020. In 2021 is een lichte afname te zien naar 895 (zie § 12.8.1). Aeres bekostigt de uitvoering van de werkdrukplannen uit de reguliere middelen. Het uitgangspunt bij het gezondewerkdrukbeleid is dat Aeres vooral aansluit bij bestaande maatregelen, activiteiten en ontwikkelingen.

12.9 HR-cyclus Stichting Aeres Groep

De HR-cyclus sluit aan op het strategisch HR-beleid (§ 12.3) en het personeelsbeleid van Stichting Aeres Groep zelf (§ 12.4).

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)

De HR-cyclus richt zich op het voeren van een jaarlijks resultaat- en ontwikkelingsgesprek. Ter verdieping van de gesprekken kunnen de locaties feedbackinstrumenten zoals digitale lesobservaties (DOT's) en rubrics (vorm van tabel met beoordelingscriteria) inzetten.

Bij Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) voeren de locaties in 2021 met 72% (78% in 2020 en 82% in 2019) van de medewerkers een functioneringsgesprek. De daling is onder andere het gevolg van de fusie. De betrokken locaties voeren verplaatsingsgesprekken in plaats van functioneringsgesprekken. Ook vertrekt er een teamleider gedurende het cursusjaar.

	2019	2020	2021
Almere	60%	50%	30%
Barneveld	95%	88%	93%
Buitenpost	32%	10%	80%
Dronten	100%	30%	30%
Ede	80%	40%	90%
Emmeloord	92%	90%	100%
Emmeloord PrO	90%	100%	100%
Heerenveen	65%	100%	95%
Leeuwarden	36%	56%	64%
Leeuwarden LS	69%	10%	100%
Lelystad	100%	100%	100%
Maartensdijk	85%	81%	25%
Nijkerk	79%	83%	75%
Sneek	69%	10%	10%
Velp	30%	90%	90%

Aeres Hogeschool

Bij Aeres Hogeschool ligt de focus op ontwikkeling van ieders kwaliteiten en op ieders bijdrage aan het resultaat van de hogeschool. In een professionele cultuur is terugkoppeling oftewel feedback van groot belang. De HR-cyclus van de hogeschool bestaat uit een functioneringsgesprek, een beoordelingsgesprek, een voortgangsgesprek en een loopbaangesprek. De cyclus biedt leidinggevende en medewerker het instrumentarium om tot het goede gesprek over het functioneren te komen. Ze markeren tijdens de gesprekken de ontwikkeling van de medewerker, stellen de doelstellingen voor de komende periode vast en bespreken het functioneren in de afgelopen periode.

De HR-cyclus voor de hogeschool is opgesteld in 2018 en geëvalueerd in 2020. Een belangrijke wijziging in lijn met de cao hbo is de aanpassing van de beoordelingschaal van een vierpunts- naar een driepuntsschaal. Die is voor het eerst toegepast in de gesprekkencyclus van 2021. Vanaf januari 2021 is er geen ondersteuning vanuit het personeels- en salarisadministratieprogramma. Er loopt een onderzoek naar de mogelijkheid van digitale ondersteuning van de HR-gesprekken Aeres-breed. P&O rondt dit onderzoek in 2022 af.

Aeres Hogeschool voert met alle medewerkers functionerings- en beoordelingsgesprekken.

Beoordeling Aeres Hogeschool

Het maken van goede resultaatafspraken en het uitspreken van verwachtingen aan het begin van de HR-cyclus maken een goede beoordeling na een jaar mogelijk. Om tot een juiste beoordeling te komen, is intersubjectiviteit als voorwaarde gesteld. Leidinggevend en hanteren het vierogenprincipe om tot een beoordeling te komen. In de notitie HR-cyclus is de normering onvoldoende-goed-uitstekend vastgesteld. Van een beoordeling uitstekend of onvoldoende is een schriftelijke

onderbouwing vereist. Een dergelijke beoordeling bespreken de beoordelaars ook met de faculteitsdirecteur. Leidinggevend kunnen gebruikmaken van trainingsaanbod voor het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken.

De beoordelingen uitstekend en onvoldoende staan voor de hogeschool in onderstaand overzicht weergegeven, ter vergelijking is ook het overzicht 2020 en 2019 toegevoegd.

Beoordeling	2021	2020	Functie	2019	Functie
Uitstekend	19	22	16 onderwijs/onderzoek 5 onderwijsondersteuning	19	16 onderwijs/onderzoek 3 onderwijsondersteuning
Onvoldoende	2	0	2 onderwijs/onderzoek	3	3 onderwijsondersteuning

Bestuursbureau

Binnen het Bestuursbureau heeft 90% van de medewerkers (80% in 2020) een jaarlijks gesprek met zijn leidinggevende.

12.9.1 Functiebouwwerk Stichting Aeres Groep

Aeres AOC

Het functiebouwwerk van Aeres AOC kent geen noemenswaardige bijstelling in 2021. De instellingenfusie brengt hier, zoals was afgesproken, evenmin verandering in. Dit betekent dat voor de medewerkers op de Friese locaties nog de functies gelden van het voormalige Nordwin College. Aeres kiest er bewust voor om de fusie niet te vermengen met het samenvoegen van twee functiebouwwerken. In 2022 start er een Aeres-breed onderzoek naar alle functiebouwwerken binnen Aeres, een onderzoek dat los van de fusie ook zou starten.

Aeres Hogeschool

Aeres Hogeschool kent één functiebouwwerk, waarbij de diverse functies inzetbaar zijn op alle faculteiten van de hogeschool. Enkele functies zijn in het kader van het onderhoud van het functiebouwwerk bijgesteld. Zo voegt de hogeschool de functie basisdocent toe aan de reeks van docentfuncties. Het al dan niet wijzigen van het functiebouwwerk van Aeres Hogeschool is onderdeel van het hierboven genoemde Aeres-brede onderzoek in 2022.

Bestuursbureau

Het Bestuursbureau kent per stafdienst een set functies, die over het algemeen up-to-date zijn. De wijze van beschrijven kent een redelijke mate van detaillering. De medewerkers van het voormalige Nordwin College die onderdeel zijn geworden van het Bestuursbureau behouden hun Nordwin-functie. Het al dan niet wijzigen van het functiebouwwerk van het Bestuursbureau is onderdeel van het hierboven genoemde Aeres-brede onderzoek in 2022.

12.9.2 Professionele ruimte en statuut

Onder professionele ruimte verstaat Aeres de ruimte voor de docent om eigen, gelegitimeerde keuzes te maken bij de vormgeving en de uitvoering van het onderwijs. De

organisatie is bij hierbij zoveel als mogelijk faciliterend, inspirerend en stimulerend. Tegelijkertijd impliceert ruimte en verantwoordelijkheid krijgen ook verantwoordelijkheid nemen (eigenaarschap). Hierbij is de professionele ruimte in het werk niet voorbehouden aan individuele medewerkers: het gaat binnen de organisatie nadrukkelijk om samenwerking.

12.10 Cijfers personeelsbestand Stichting Aeres Groep (onderwijsinstellingen én Bestuursbureau)

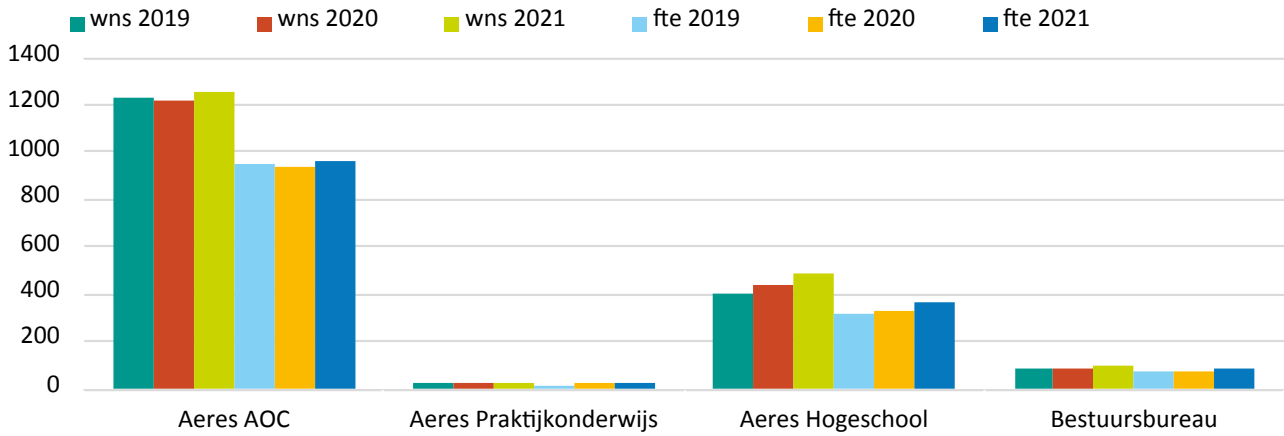
Het Bestuursbureau maakt, net als de onderwijsinstellingen Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) en Aeres Hogeschool deel uit van Stichting Aeres Groep, maar werkt voor heel Aeres. Daarom staat het overal apart genoemd.

12.10.1 Kengetallen

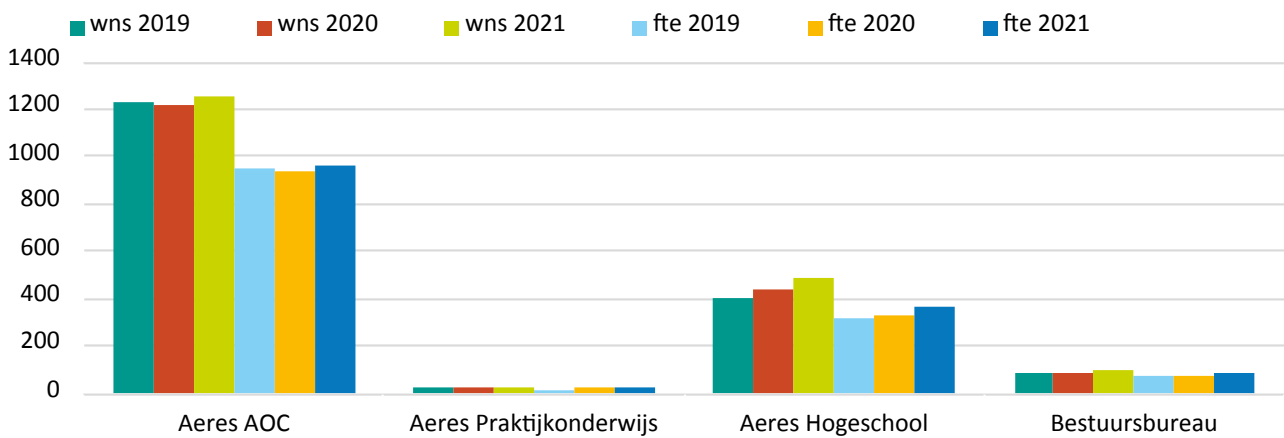
Formatie, vaste en tijdelijke dienstverbanden

Eind 2021 heeft Stichting Aeres Groep binnen de onderwijsonderdelen (Aeres AOC, inclusief het voormalige Nordwin College, Aeres Hogeschool en Aeres PrO) 1.765 medewerkers (1.356,4 fte) in dienst (1.680 wns en 1.300,2 fte in 2020 en 1.651 wns en 1.289,80 fte in 2019). Van de medewerkers die in dienst zijn bij Aeres AOC en Aeres Hogeschool werken 516 medewerkers in voltijd en 1.249 medewerkers (840,6 fte) in deeltijd (546 voltijd, 1.134 (754,2 fte) in deeltijd in 2020 en 557 voltijd, 1.094 (732,40 fte) in deeltijd in 2019).

Het Bestuursbureau heeft 106 medewerkers (89,8 fte) in dienst (94 wns (80,4 fte) in 2020 en 85 wns (71,3 fte) in 2019). Er werken 54 medewerkers in voltijd en 52 medewerkers (35,82 fte) in deeltijd (47 in voltijd, 47 wns (33,4 fte) in deeltijd in 2020 en 42 in voltijd, 42 (29,3 fte) in deeltijd in 2019).

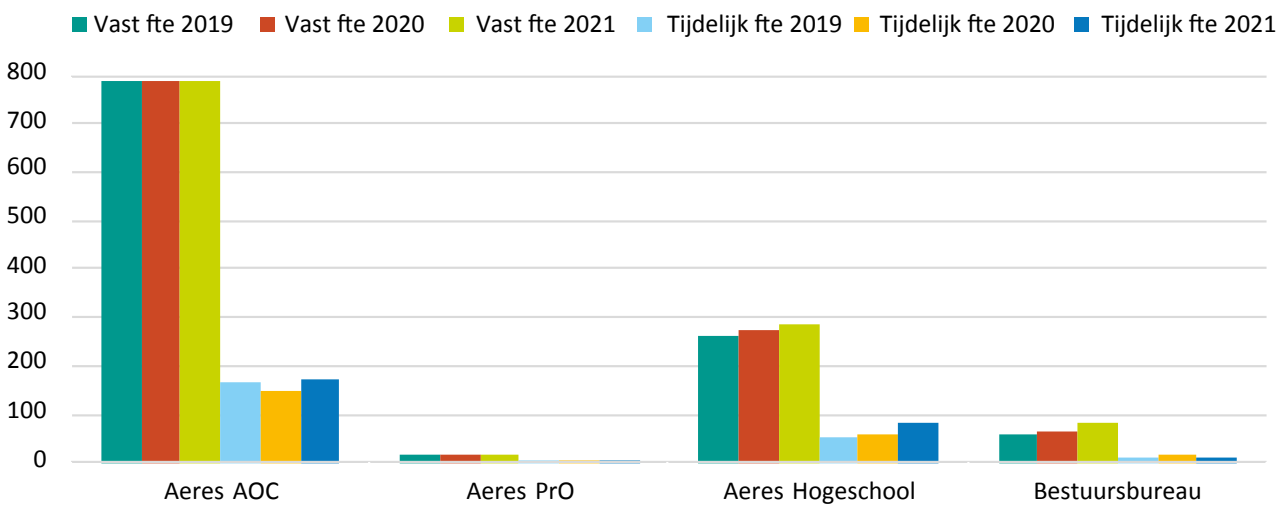
Grafiek 12.3 Totaal aantal medewerkers en fte's Stichting Aeres Groep (zie bijlage 5, tabel 1 en 2)

Grafiek 12.4 Voltijd- en deeltijddienstverband (zie bijlage 5, tabel 1 en 2)

In 2021 heeft 81,2% van de medewerkers (1.172,5fte) een vast dienstverband (83,2% (1.148,6fte) in 2020 en 82,46% (1.123,6 fte) in 2019) en 18,8% (271,8 fte) een tijdelijk (16,78 % (231,7 fte) in 2020 en 17,4 % (236,0 fte) in 2019). Tijdelijk slaat hier

op alle mensen die een arbeidscontract voor een bepaalde tijd hebben, met uitzicht op een contract voor onbepaalde tijd. De flexibele inzet staat onder het volgende kopje.

Grafiek 12.5 Vast of tijdelijk dienstverband Stichting Aeres Groep (zie bijlage 5, tabel 5a t/m 5e).

Percentage flexibele inzet (loondienst en niet in loondienst)

Aeres is in 2018 nieuwe kaders voor flexwerk (inhuur van derden) overeengekomen met de medezeggenschap derden

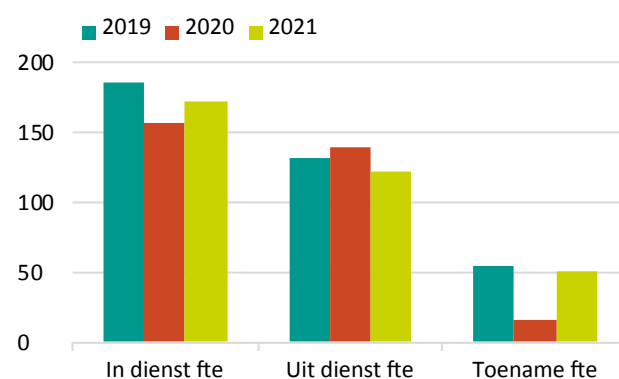
(zie § 12.4.1). Aeres legt binnen die kaders verantwoording af over de feitelijke inzet van flexformatie.

Feitelijke inzet flexibele arbeid (in fte's)

Inzet per 31-12-2021	Ziektevervanging	Extra formatie OP	Extra formatie OOP	Totale inzet
Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)	27,2	27,5	11,4	66,2
Aeres Hogeschool	2,3	7,4	15,3	25,0
Bestuursbureau	0,5	0,0	16,6	17,1
Totaal				108,3

Instroom en uitstroom personeel

In 2021 komen 278 (172,7 fte) nieuwe medewerkers in dienst (257 (156,5 fte) in 2020 en 285 (184,8 fte) in 2019) en vertrekken 181 (122,2 fte) medewerkers (219 (139,6 fte) in 2020 en 221 (130,9 fte) in 2019) bij Stichting Aeres Groep (onderwijsonderdelen en Bestuursbureau). Daardoor stijgt het aantal medewerkers met 97 (50,5 fte, zie bijlage 5, tabel 6). In 2021 passeren er in totaal circa 291 vacatures (176 in 2020 en 201 in 2019), waarvan 167 bij Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College), 95 bij Aeres Hogeschool en 29 bij het Bestuursbureau. Er zijn meerdere medewerkers op één vacature aangenomen. De toename in het aantal medewerkers is deels het gevolg van de inzet van NPO-middelen.

Grafiek 12.6 Aantal fte's in en uit dienst (zie bijlage 5, tabel 6).

Prognose verloop Aeres AOC (PrO, vmbo, mbo)

De onderstaande cijfers zijn inclusief de pensioneringen bij

het voormalige Nordwin College. De uitstroom als gevolg van pensionering ziet er vanaf het verslagjaar waarschijnlijk zo uit:

	2021	2022	2023	2024	2025
Pensioneringen	19 personen 15,0 fte pensioen	30 personen 25,2 fte pensioen	23 personen 17,4 fte pensioen	16 personen 13,1 fte pensioen	25 personen 18,3 fte pensioen

De leeftijdsverdeling van Aeres AOC-medewerkers zal de komende jaren gelijke tred houden met het landelijk gemiddelde in benchmarks. Reden hiervoor is dat het aoc een reguliere leeftijdsopbouw kent en een gemiddeld verloop en een gemiddelde uitstroom in verband met pensionering.

Er is geen reden voor Aeres AOC om in haar werving en selectie op leeftijdsopbouw te sturen.

Prognose verloop Aeres Hogeschool

De uitstroom als gevolg van pensionering ziet er vanaf het verslagjaar waarschijnlijk zo uit:

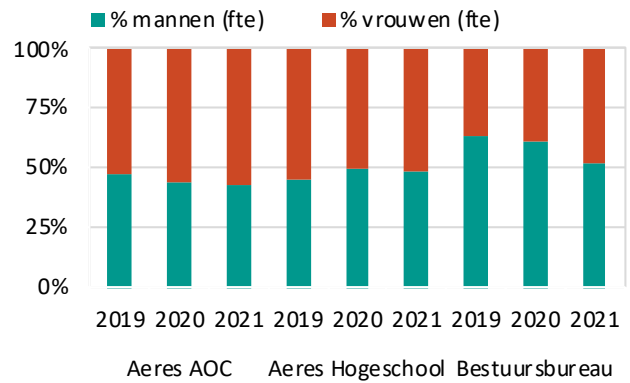
	2021	2022	2023	2024	2025
Pensioneringen	6 personen 3,8 fte pensioen	7 personen 5,7 fte pensioen	10 personen 8,1 fte pensioen	9 personen 6,3 fte pensioen	5 personen 4,3 fte pensioen

De leeftijdsverdeling van hogeschoolmedewerkers zal de komende jaren gelijke tred houden met het landelijk gemiddelde in benchmarks. Reden hiervoor is dat Aeres Hogeschool een reguliere leeftijdsopbouw kent en een

gemiddelde uitstroom in verband met pensionering. Er is geen reden voor Aeres Hogeschool om in haar werving en selectie op leeftijdsopbouw te sturen.

Verhouding mannen en vrouwen

De verhouding tussen het aantal mannen en vrouwen met een dienstverband bij Stichting Aeres Groep is in 2021 ten opzichte van 2020 iets veranderd. Het percentage vrouwen stijgt nog steeds gestaag en ook qua aantallen medewerkers zijn er meer vrouwen (1.024) dan mannen (750) in dienst. Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College) heeft 56,8% fte vrouwen (56,0% fte in 2020 en 52,5% fte in 2019) in dienst. Deze trend is ook in de hbo-sector waarneembaar. Aeres Hogeschool heeft 51,2% fte vrouwen (50,4% fte in 2020 en 54,7% fte in 2019) in dienst. Gezien de evenwichtige samenstelling van het personeelsbestand voert Aeres geen specifiek voorkeursbeleid. Het percentage vrouwen in een directiefunctie is in 2021 58%, waardoor het percentage mannen in een deze functiegroep 42% is.

Grafiek 12.7 Verhouding man : vrouw Stichting Aeres Groep (zie bijlage 5, tabel 7a en 7b).

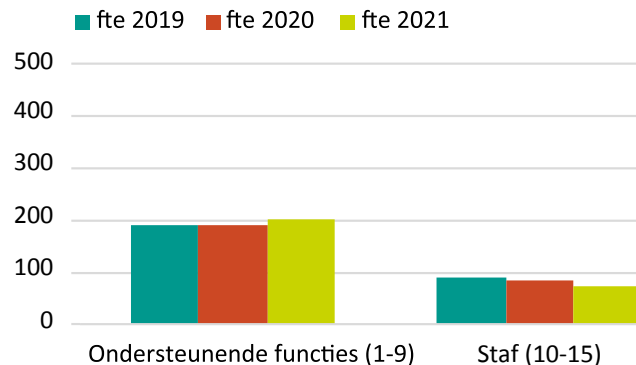
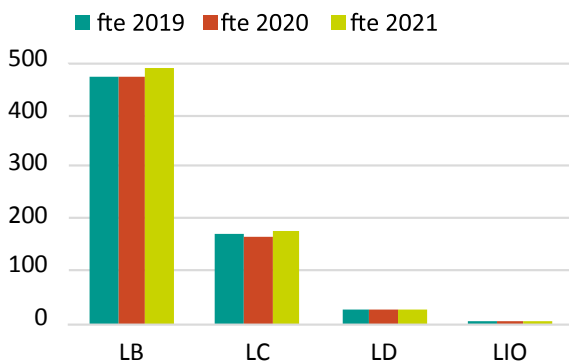
12.10.2 Overzicht onderwijsfuncties en niet-onderwijsfuncties

De onderbouwing van de onderstaande grafieken is gegeven in bijlage 5, tabel 8a t/m 8f en tabel 9a t/m 9d).

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)

Het percentage onderwijzend personeel (OP) van het totale aantal medewerkers is bij Aeres AOC 71,6% (70,9%

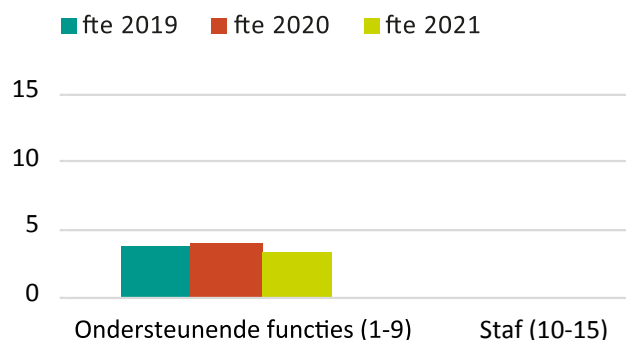
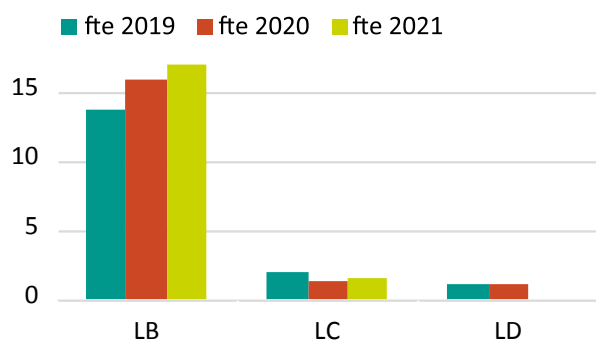
in 2020 en 71,1% in 2019). Het overige percentage is het onderwijsondersteunende personeel (OOP). Deze verhouding loopt iets terug, maar is wel min of meer stabiel te noemen.

Grafieken 12.8 Onderwijsfuncties docent/coördinator en 12.9 Onderwijsondersteunende functies Aeres AOC (zie bijlage 5, tabel 8a en 8b en 9a).

Aeres Praktijkonderwijs

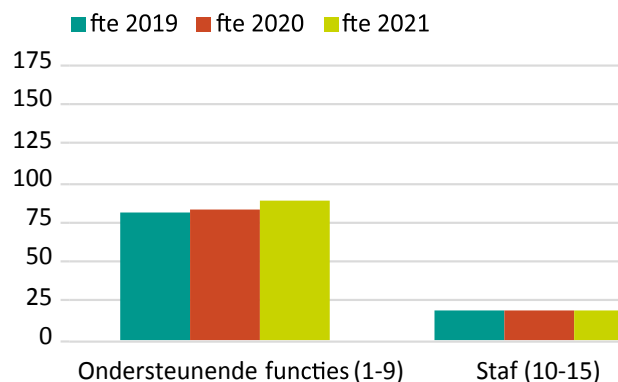
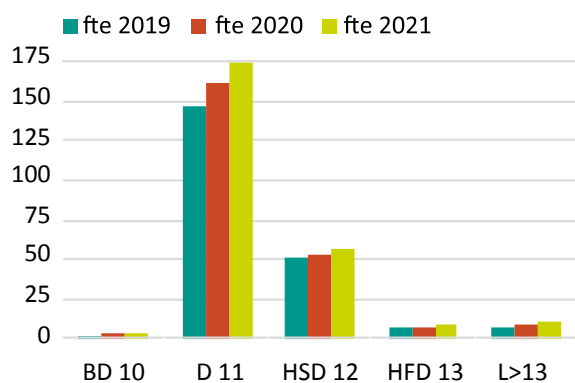
Het percentage OP van het totale aantal medewerkers is bij Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord 85,2% (88,8% in 2020 en 81,6% in 2019). Het overige percentage is het OOP.

Grafieken 12.10 Onderwijsfuncties leraar/coördinator en 12.11 Onderwijsondersteunende functies Aeres Praktijkonderwijs (zie bijlage 5, tabel 8c en 8d en 8b).

Aeres Hogeschool

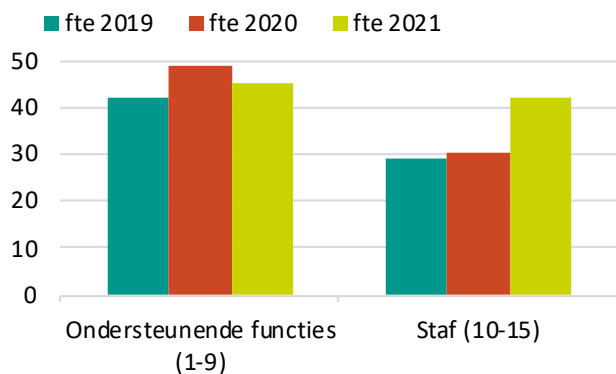
Het percentage OP van het totale aantal medewerkers is bij Aeres Hogeschool 76,0% (69,5% in 2020 en 68,2% in 2019). Het overige percentage is het OOP.

BD 10 = basisdocent; D 11 en 12 = docent; HSD 12 = hogeschooldocenten; HFD; 13 = hogeschoolhoofddocent; L= lector. Grafieken 12.12 OP en 12.13 OOP Aeres Hogeschool (zie bijlage 5, tabel 8e en 8f en 8c).

Bestuursbureau

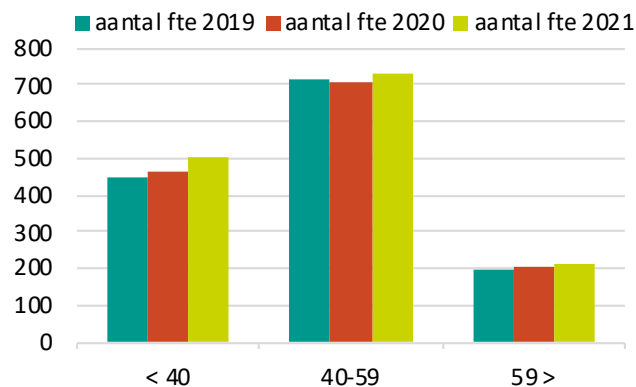
Het Bestuursbureau van Aeres heeft geen onderwijsfuncties.

Grafiek 12.14 Functies Bestuursbureau (zie bijlage 5, tabel 8d).

12.10.3 Leeftijdsopbouw en vergrijzing

De grafiek van de leeftijdsopbouw laat zien dat het aantal medewerkers ouder dan 59 jaar voor de hele Stichting Aeres Groep toeneemt.

Grafiek 12.15 Leeftijdsopbouw Stichting Aeres Groep (zie bijlage 5, tabel 10 a t/m f).

Duurzame inzetbaarheid

Aeres heeft financiële voorzieningen getroffen voor duurzame inzetbaarheid.

Vergrijzing

Of de uitstroom van medewerkers ouder dan 59 jaar op termijn een tekort aan bekwaam en/of bevoegd personeel oplevert, is afhankelijk van meerdere ontwikkelingen. Aeres monitort die ontwikkelingen.

	Gemiddelde leeftijd			Percentage fte ouder dan 59 jaar		
	2019	2020	2021*	2019	2020	2021
Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)	45,1	45,8	45	14,0	14,6	13,5
Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord	42,5	41,6	42	9,7	5,9	6,6
Aeres Hogeschool	46,9	47,0	46	17,8	19,1	18,4
Bestuursbureau	47,1	46,6	49	13,6	15,5	15,8
Totaal Stichting Aeres Groep*	45,1	45,9	46	14,9	15,3	14,8

* Aeres maakt sinds 2021 gebruik van een nieuw personeelssysteem. Dit kan voor de gemiddelde cijfers geen cijfers achter de komma genereren.

Commerciële en dienstverlenende onderdelen

De onderdelen binnen Aeres die commerciële activiteiten ontplooiën kennen een andere dynamiek dan de onderwijsonderdelen van Aeres. Met name het vinden en behouden van gekwalificeerde medewerkers voor de markten waarin de commerciële onderdelen actief zijn vroeg in 2021 om specifieke aandacht.

12.11 Personeelsbeleid Stichting Aeres Tech

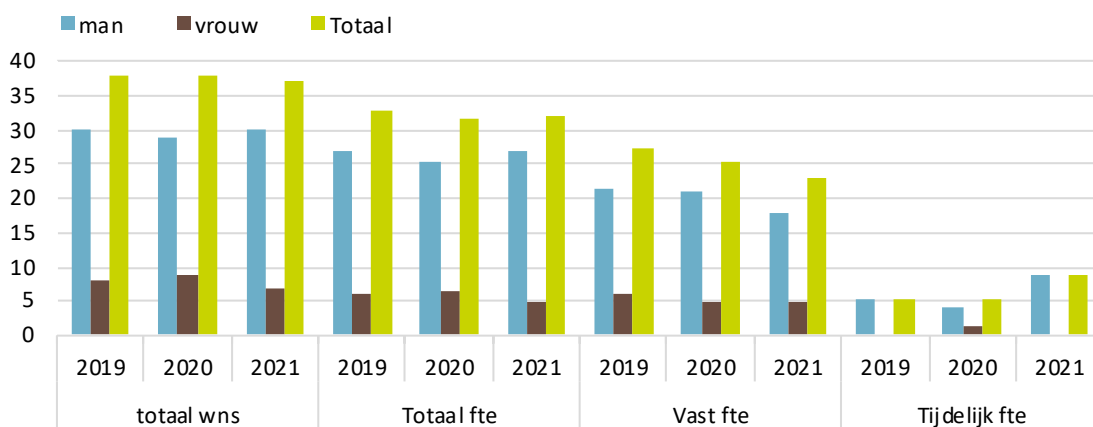
De medewerkers van Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺) werken bij Aeres Tech. Aeres Tech Productions bv (voorheen ACOLE Productions bv) en Tech Examenbureau bv (voorheen Fedecom Academy bv) zijn 100% eigendom van Stichting Aeres Tech. Deze twee aparte juridische eenheden zijn niet meegenomen in de onderstaande grafieken. Hun kengetallen staan apart in respectievelijk § 6.8 en § 6.9. Het personeelsbeleid van Stichting Aeres Tech is behalve op het aantrekken van de juiste medewerkers in een lastige markt ook gericht op het behouden van medewerkers. Dit zijn

daarmee belangrijke thema's binnen het personeelsbeleid van Stichting Aeres Tech.

12.11.1 Resultaten 2021

Formatie en verschuivingen en aantal medewerkers/fte's en de omvang van de baan

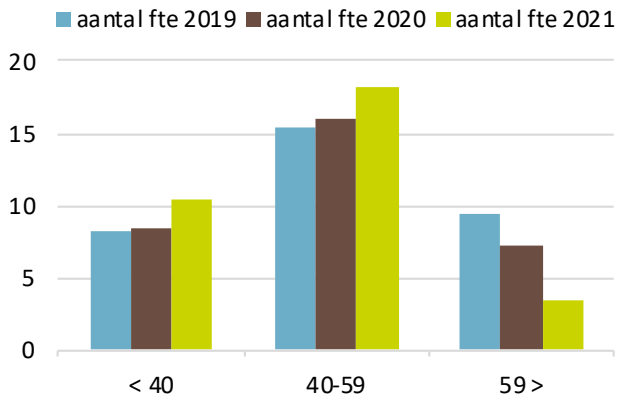
Op 31 december 2021 heeft Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺, excl. Aeres Tech Productions en Tech Examenbureau bv) 37 medewerkers (32,0 fte) in dienst (38 wns (31,8 fte) in 2020 en 38 wns (32,9 fte) in 2019). Dit is 1 medewerker en 0,2 fte minder dan in 2020. Bij een aantal zittende medewerkers is de omvang van het dienstverband verminderd. 21 medewerkers werken in voltijd, 16 (11,0 fte) in deeltijd (21 voltijd, 17 (10,8 fte) in deeltijd in 2020 en 23 voltijd, 15 deeltijd (9,9 fte) in 2019). 27 (23,0 fte) medewerkers zijn vast in dienst en 10 (9,0 fte) tijdelijk met uitzicht op vast dienstverband. Stichting Aeres Tech heeft 30 mannen (26,9 fte) en 7 vrouwen (5,1 fte) in dienst. Ruim 66,7% van de mannen werkt fulltime, ruim 85,7% van de vrouwen werkt parttime.

Grafiek 12.16 Verhouding man : vrouw met vaste of tijdelijke betrekking (zie bijlage 5, tabel 12 en 14).

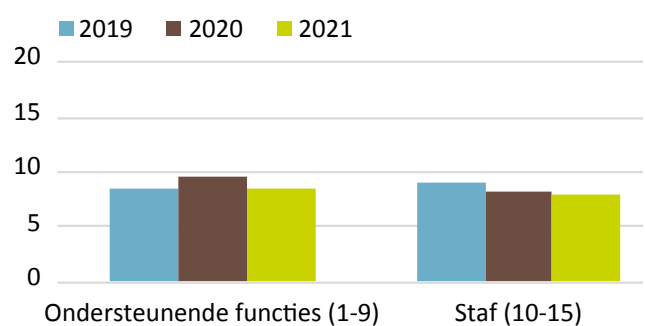
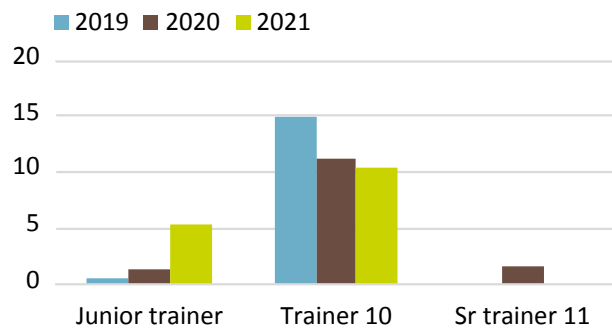
Leeftijdsofbouw en vergrijzing

Ten opzichte van het totale aantal medewerkers van Stichting Aeres Tech neemt de leeftijdsgroep van 59 jaar en ouder af tot 11,0% (22,9% in 2020 en 28,4% in 2019).

Grafiek 12.17 Leeftijdsopbouw (zie bijlage 5, tabel 15a en 15b).

Overzicht carrièrepatroon: aantallen medewerkers per functieschaal

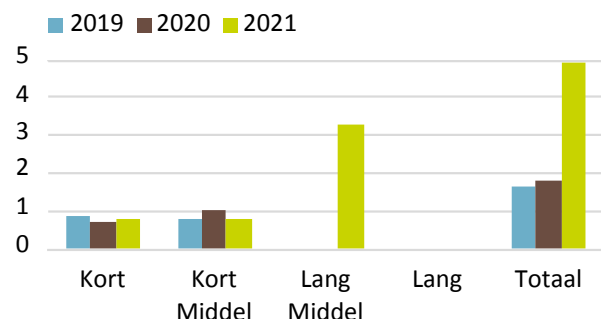

Grafiek 12.18 Carrièrepatroon trainers (zie bijlage 5, tabel 16).

Grafiek 12.19 Carrièrepatroon ondersteunende medewerkers (zie bijlage 5, tabel 17).

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage van Stichting Aeres Tech is 5,0% (excl. zwangerschapsverlof) in 2020. Dit is een stijging van het verzuimpercentage ten opzichte van vorig jaar (1,8% (excl. zwangerschapsverlof) in 2020 en 1,7% (excl. zwangerschapsverlof) in 2019).

Grafiek 12.20 Ziekteverzuim exclusief zwangerschap (zie bijlage 5, tabel 18).

Uitkeringskosten

Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺) betaalt in 2021 voor 10 oud-medewerkers de (boven)wettelijke werkloosheidsuitkering (18 in 2020 en 21 in 2019). Sinds de reorganisatie in 2009 spreken ex-medewerkers van Stichting Aeres Tech de aansluitende uitkering aan. De voorziening voor de uitkeringskosten daalt naar € 804.300. (€ 1,328 mln. in 2020 en € 1,689 mln. in 2019). Het totale bestand van ex-medewerkers van Stichting Aeres Tech met een uitkering is goed in beeld. Indien de uitkeringsgerechtigden in de eerste drie jaren na het beëindigen van het dienstverband geen ander werk vinden, verslechtert de arbeidsmarktsituatie zo sterk dat het aannemelijk is dat zij in een uitkeringssituatie blijven.

Bij Stichting Aeres Tech stromen in 2021 geen ex-medewerkers in in de (BW)WW (0 in 2020 en 0 in 2019).

Stichting PTC* (Aeres Tech)	Begroot	Werkelijke uitgaven	Vershil
2019	€ 268.456	€ 262.984	€ 5.472
2020	€ 339.043	€ 209.698	€ 129.345
2021	€ 295.517	€ 198.436	€ 97.081

Bron: Wachtgeld 2019, 2020 en 2021 Stichting Aeres Tech (voorheen PTC*).

12.12 Personeelsbeleid Stichting Aeres Farms

Stichting Aeres Farms bestaat in 2021 uit een holding en vier dochterondernemingen: Aeres Farms Holding bv, Aeres Landbouwbedrijf bv, Aeres Biologisch Bedrijf bv, Aeres Weidebedrijf bv en Aeres Studentbedrijven bv. De directeur van Aeres AOC Emmeloord/Dronten en de directeur van Aeres Hogeschool voeren samen de directie.

12.12.1 Resultaten 2021 en plannen

In 2021 voert Aeres Farms het in 2016 vastgestelde personeelsplan verder uit.

Formatie en contracten

Op 31 december 2021 werken er bij Aeres Landbouwbedrijf en Aeres Weidebedrijf zes medewerkers, waarvan drie in vaste dienst (3,0 fte), (4 wns en 4,0 fte in 2020 en 2019). Drie medewerkers zijn in dienst op basis van een jaarcontract (3,0 fte). Van de zes medewerkers zijn er drie gedetacheerd vanuit Aeres Hogeschool Dronten.

Daarnaast voeren studenten (6 studenten, circa 2,3 fte (2,3 fte in 2020 en 3,3 fte in 2019)) activiteiten uit in het kader van hun opleiding en krijgen daar (deels, naast studiepunten) een financiële vergoeding voor. Ze zijn werkzaam op basis van een nulurencontract voor een bepaalde periode (1 jaar) en voeren ook dat hele jaar werkzaamheden uit, met name in de periode van september tot juni. Deze tijdelijke krachten zijn niet meegenomen in de totale Aeres-formatie. Daarnaast werken er medewerkers van Aeres AOC en Aeres Hogeschool in het kader van projecten of onderzoek mee bij Aeres Landbouwbedrijf. Zij begeleiden onder andere hun eigen studenten die praktijkervaring opdoen.

Bij Aeres Studentbedrijven doen 4 studenten (4 in 2020 en 2019) van Aeres Hogeschool Dronten de bedrijfsvoering, onder begeleiding van 1 medewerker (totaal 1,0 fte) die in dienst is van de hogeschool. Deze studenten zijn werkzaam op basis van een nulurencontract en krijgen deels studiepunten voor hun werkzaamheden.

Het beheer van de paardenpensionstal (Paardenplaats) ligt sinds 1 april 2017 bij het Paardencentrum Dronten.

Plannen

De personele beleidsprioriteiten van Aeres Farms zijn in 2022 en verder:

- Bevorderen ontwikkeling werknemers. Scholing en training van het personeel zijn ingebed in het personeelsbeleid en worden up-to-date gehouden. Er is een scholingsbudget binnen de begroting.
- Stimuleren professionele ruimte en aandacht voor de bedrijfscultuur, ziekteverzuim en medewerkerstevredenheid.
- Kiezen voor flexibiliteit/brede inzetbaarheid.

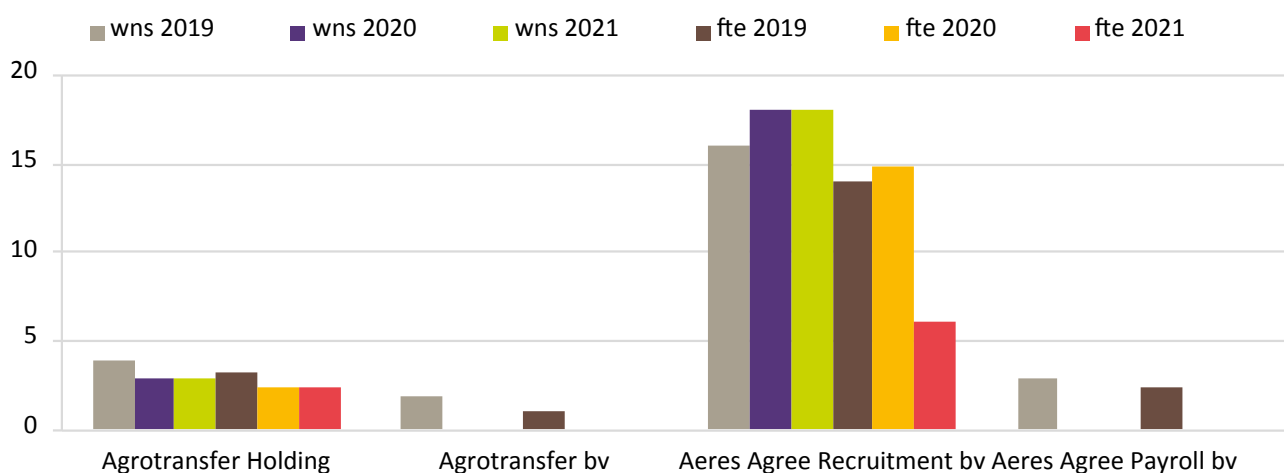
12.13 Personeelsbeleid Stichting Agrotransfer Dronten

Stichting Agrotransfer Dronten heeft geen personeelsleden, daarom gaat deze paragraaf uitsluitend over P&O-zaken binnen Agrotransfer Holding bv en haar werkmaatschappij Aeres Agree Recruitment bv. P&O streeft binnen deze entiteit naar professionaliteit. Hierbij horen het onderhouden en ontwikkelen van de eigen competenties, een proactieve en ondernemende houding en het inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. De organisatie hecht waarde aan goede communicatie, zowel intern richting eigen medewerkers als extern, bijvoorbeeld bij de werving van nieuwe medewerkers. De P&O-afdeling streeft daarbij naar het creëren van een aantrekkelijke werkomgeving met aandacht voor welzijn en veiligheid.

12.13.1 Resultaten 2021 en plannen

Formatie en verschuivingen

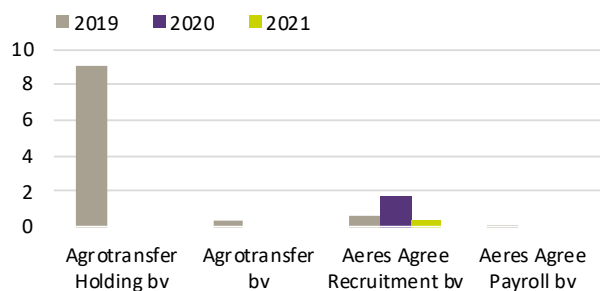
Op 31 december 2021 heeft Aeres Agree 21 medewerkers (18,6 fte). Dit is een toename van 1,2 fte ten opzichte van 2020 (17,4 fte in 2020 en 20,0 fte in 2019). Met deze extra medewerkers breidt Aeres Agree het team verder uit en vermindert ze de kwetsbaarheid ervan. In 2021 is 0% van de medewerkers ouder dan 59 jaar (0,0% in 2020 en 4,0% in 2019).

Grafiek 12.21 Formatie en verschuivingen. Zie bijlage 5, tabel 19 a en b.

Ziekteverzuim

De doelstelling is een ziekteverzuim van 4% of lager. In 2021 is die doelstelling voor Agrotransfer Holding bv ruim gehaald. In 2022 blijft de doelstelling staan en blijft het ziekteverzuim wederom onder de aandacht.

Grafiek 12.22 Ziekteverzuimpercentage (excl. zwangerschapsverlof). Zie bijlage 5 tabel 21a en 21b.

Plannen

Voor de middellange termijn is het van belang om een nieuwe strategische koers uit te stippelen waardoor Aeres Agree een stevige speler blijft in de markt van werving en selectie en daardoor voldoende toekomstbestendig is. De personele beleidsprioriteiten van Aeres Agree voor 2022 zijn:

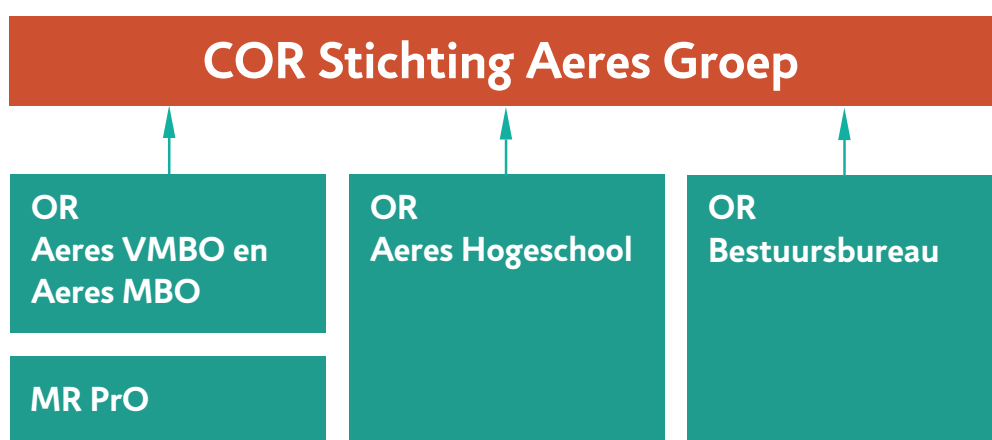
- 25% groei medewerkers;
- medewerkers inzetten op basis van hun talenten;
- ontwikkeling medewerkers, persoonlijk en op vakgebied;
- het kennismakingsproces van nieuwe medewerkers (onboarding) optimaliseren.

Medezeggenschap

12.14 Horizontale verantwoording binnen Aeres

De medezeggenschap van Aeres is gebaseerd op de Wet op de ondernemingsraden (WOR), de Wet educatie en beroepsopleiding (WEB), de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en de Wet medezeggenschap op scholen (WMS).

De MR PrO is een zelfstandig medezeggenschapsorgaan vallend onder de WMS en als zodanig niet vertegenwoordigd in de COR. De voorzitter van de OR Aeres VMBO en Aeres MBO weegt de belangen van Aeres Praktijkonderwijs mee in Aeres-brede thema's die voorliggen in de COR. Desgewenst kan een MT PrO-vertegenwoordiging als toehoorder worden uitgenodigd in de COR.

De personele medezeggenschap is per onderdeel en op de verschillende Aeres-niveaus geregeld en heeft de volgende inspraakorganen:

- Centrale Ondernemingsraad (COR) Stichting Aeres Groep;
- Ondernemingsraad Aeres AOC;
- personeelsgeleding Medezeggenschapsraad Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord;
- Ondernemingsraad Aeres Hogeschool;
- gezamenlijke vergadering Aeres AOC (geen verslag);
- gezamenlijke vergadering Aeres Hogeschool (geen verslag);
- Ondernemingsraad Bestuursbureau;
- Ondernemingsraad Aeres Agree.

Naast de personele medezeggenschap vindt er binnen Aeres medezeggenschap plaats door studenten en ouders. Deze vindt plaats door de volgende organen:

- Centrale Ouderraad Aeres AOC;
- Centrale Studentenraad Aeres AOC;
- leerling-/oudergeleding in de MR van Aeres PrO;
- Centrale Studentenraad Aeres Hogeschool;
- studentenraden faculteiten Dronten, Wageningen en Almere;
- opleidingscommissies Aeres Hogeschool.

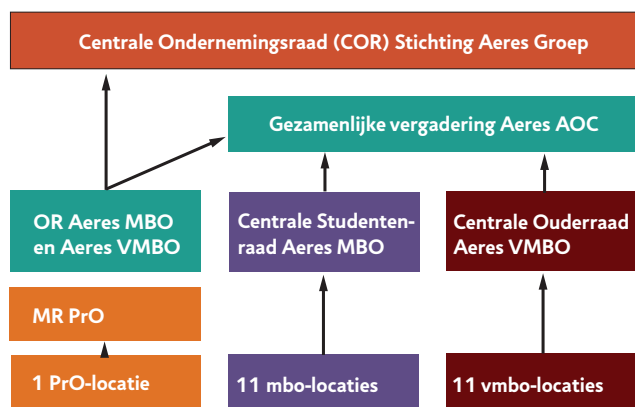

Toelichting

De raad van toezicht heeft ten minste twee keer per jaar overleg met de studentenraden (hbo en mbo) en de OR. Optioneel: de Centrale Ouderraad kan de raad hierbij uitnodigen.

De wettelijke kaders bepalen of een onderwerp advies- of instemmingsplichtig is of dat het informatierecht van toepassing is. Naast het wettelijke kader bepaalt ook de organisatiecontext aan welke medezeggenschapstafel een onderwerp besproken wordt. Voor het bepalen van de gesprekspartners is, naast de bevoegdheid, de inhoud van een onderwerp leidend. Hierbij geldt het uitgangspunt dat de medezeggenschap de zeggenschap volgt. Dit betekent dat de medezeggenschap plaatsvindt op het niveau waarop de beslissingsbevoegdheid ligt. In principe is het College van Bestuur de formele gesprekspartner van de Centrale Ondernemingsraad. De instellingsdirecteuren hebben overleg met de OR en de studenten- en ouderraden van de betreffende instelling.

12.14.1 Verslag Ondernemingsraad (OR) Aeres AOC

De Ondernemingsraad Aeres AOC is het medezeggenschapsorgaan voor de medewerkers. Daarnaast heeft het aoc een centrale deelnemers- en een ouderraad en raden per locatie.

De OR van Aeres AOC vergadert tien keer per jaar. In 2021 komen diverse zaken in de OR aan de orde. Deze paragraaf geeft de belangrijkste punten uit het overleg van het verslagjaar.

Tot augustus vergadert het dagelijks bestuur, dat uit vier personen bestaat, maandelijks. Sinds de samenvoeging met de OR van Nordwin College telt het dagelijks bestuur zes personen en vindt wekelijks overleg plaats. Met de instellingsdirectie vindt maandelijks overleg plaats.

Instellingenfusie

In 2021 is er in de OR veel aandacht voor de instellingenfusie tussen Aeres en Nordwin College. De fusie heeft directe gevolgen voor de OR. In navolging van Aeres vaardigt ook Nordwin College één vertegenwoordiger per locatie af naar de OR. Hiermee breidt de OR uit tot 17 personen. De positie van vertegenwoordiger van het Bestuursbureau is nog vacant. Er komt een nieuwe indeling van de zogenoemde voorbereidingscommissies. Een aanpassing in het rooster van aftreden voorkomt dat te veel leden in één keer de OR kunnen verlaten.

Onderwerpen

Jaarlijks terugkerende onderwerpen op de agenda van de OR zijn:

- kaderbrief;
- rapportages T1, T2, T3;
- formatietoewijzing;
- diverse rapportages onderwijskwaliteit (o.a. examenresultaten);
- vakantieregeling;
- organisatie van werk.

Voor de laatste twee punten volgt de OR de inachtneming van de juiste procedures.

Vergaderingen vinden in principe bij toerbeurt plaats, maar door covid-19 vinden de meeste vergaderingen online plaats. Onderwerpen die mede door de fusie aan de orde komen zijn:

- sturingsmodel Aeres AOC;
- arbeidsvoorwaardelijke regelingen; deze regelingen moeten voor Aeres en Nordwin College gelijk zijn, met als uitgangspunt dat de meest gunstige regeling voor beide partijen gangbaar wordt.

Andere punten die aan de orde komen in 2021 zijn:

- besteding NPO-gelden;
- actualisering HR-beleid;
- overstap personeels- en salarisadministratiesysteem naar AFAS;
- besteding van salarismixgelden;
- jaarplan Aeres 2021;
- sociaal statuut;
- covid-19;
- werkdrukbeleid: de OR stemt in met de praktische uitwerking per instelling daarvan voor de periode van één jaar. Dit betreft een dynamisch document;
- RI&E: tijdens de jaarlijkse scholing in 2022 wil de OR meer aandacht besteden aan arbobeleid.

In 2021 volgt de OR onder externe begeleiding een tweedaagse scholing over de rol en de bevoegdheden van de OR. Ten slotte participeren de OR-vertegenwoordigers in talloze sollicitatieprocedures.

Verslag Centrale Studentenraad (CSR) Aeres AOC

De CSR bestaat sinds 1 januari 2021 uit zes leden: drie studenten van Aeres MBO Barneveld, twee studenten van Aeres MBO Almere en één student van Aeres MBO Emmeloord. Na de instellingenfusie met Nordwin College verandert de samenstelling in één student van Aeres MBO Barneveld, één student van Aeres MBO Almere, één student van Aeres MBO Emmeloord en drie studenten van Aeres MBO Leeuwarden.

De Centrale Studentenraad vergadert in 2021 zesmaal. De CSR bespreekt onder andere:

- besteding NPO-gelden;
- onderwijs- en examenregeling;
- covid-19-maatregelen;
- Kwaliteitsagenda Aeres MBO 2019-2022;
- toelatingsbeleid;

- opleidingsportfolio;
- schoolnota;
- studentenfonds;
- medezeggenschapsstatuut en reglement studentenraad;
- ontwikkelingen in het groene onderwijs en op de locaties.

Daarnaast is er vertegenwoordiging vanuit de CSR bij de bijeenkomst met de Raad van Toezicht en de gezamenlijke vergaderingen met de OR en de CO in het kader van de hoofdlijnen van de begroting (drie bijeenkomsten).

Verslag Centrale Ouderraad (CO) Aeres AOC

Aeres AOC belegt de medezeggenschap van ouders, zoals vastgelegd in de Wet medezeggenschap educatie en beroepsonderwijs (WMEB), bij de CO. De CO behartigt in het bijzonder de belangen van de deelnemers in de leeftijd tot 18 jaar. Elke locatie heeft vanuit de Ouderadviesraad (OAR) een afgevaardigde in de raad. De CO vergadert jaarlijks viermaal.

In 2021 bespreekt de CO onder andere de volgende onderwerpen:

- besteding NPO-gelden;
- voortgang fusie;
- covid-19-maatregelen;
- vrijwillige ouderbijdrage;
- begroting en financiële rapportages;
- onderwijsresultaten;
- medezeggenschapsstatuut en reglement ouderraad;
- examenreglement;
- leerlingenstatuut;
- ouder- en leerlingtevredenheid;
- ontwikkelingen in het groene onderwijs en op de locaties.

Daarnaast is de CO vertegenwoordigd bij de bijeenkomsten met de Raad van Toezicht en de gezamenlijke vergadering met de OR en de CSR in het kader van de hoofdlijnen van de begroting (drie bijeenkomsten). In het kader van de fusie zijn er extra kennismakingsbijeenkomsten met de CO van Nordwin College.

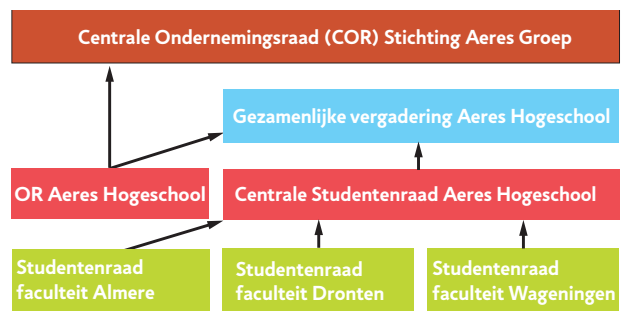
Medezeggenschapsraad (MR) Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord

Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord heeft een medezeggenschapsraad, waarin drie personeelsleden en twee ouders zitting hebben. De MR vergadert minimaal vijf keer per jaar, waarvan twee keer met de instellingsdirecteur en de directeur van de locatie Emmeloord.

In 2021 bespreekt de MR de volgende onderwerpen:

- financiën;
- algemeen en strategisch beleid;
- personeel en organisatie;
- DUO Onderwijs-onderzoeken (leerlingen en ouders);
- NPO-gelden;
- resultaten interne audit.

12.14.2 Verslagen Ondernemingsraad (OR) Aeres Hogeschool

Aeres Hogeschool regelt haar medezeggenschap via de ondernemingsraad, waarin leden zitten van de drie faculteiten in Almere, Dronten en Wageningen. Iedere locatie vertegenwoordigt leden vanuit het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel. De ondernemingsraad komt jaarlijks tijdens zeventien vergaderingen bijeen. Daarbij is het uitgangspunt de vergaderlocatie zoveel mogelijk te laten rouleren tussen de drie faculteiten. De covid-19-pandemie maakt dat de overleggen grotendeels online plaatsvinden.

Samenstelling van de raad

De samenstelling van de raad is als volgt (per 1 september 2021):

Functie	Faculteit
Voorzitter	Dronten
Secretaris	Dronten
Vervangend voorzitter	Wageningen
Lid	Dronten
Lid	Dronten
Lid	Almere
Lid	Wageningen
Lid	Wageningen
Vacature lid	Almere

Elk jaar loopt een aantal zittingstermijnen af en kunnen kandidaten zich verkiesbaar stellen. Per 2021 telt de faculteit Wageningen twee nieuwe leden.

Gezamenlijke vergadering (GV)

Zes keer per jaar vergadert de Ondernemingsraad (OR) met de Centrale Studentenraad (CSR) en de instellingsdirecteur. Voorafgaand aan dit overleg stemmen OR en CSR met elkaar af. Belangrijke onderwerpen voor de CSR zijn het studentenstatuut, de hoofdlijnen van de begroting en het instellingsplan. Ook bespreekt de OR tijdens de gemeenschappelijke vergadering de NPO-gelden (Nationaal Programma Onderwijs), bekostiging en verantwoording.

Nieuwe overlegcyclus

In 2021 werkt de raad voor het eerst met een nieuwe overlegcyclus. De insteek is hierbij om elkaar voldoende te

informerend over en mee te nemen in de jaarcyclus rondom kaderbrief, begroting en jaarverslag. Vanuit de OR Aeres Hogeschool neemt het dagelijks bestuur deel aan dit overleg.

Onderwerpen

De jaarplanning bepaalt gedeeltelijk de agenda. Jaarlijks terugkerende onderwerpen zijn:

- kaderbrief 2022;
- instellingsplan 2022;
- jaarplan 2022;
- Aeresbegroting 2022;
- jaarrekening 2021;
- jaarverslag Aeres 2021;
- Onderwijs- en examenregeling (OER) 2021-2022.

Een greep uit de onderwerpen die in 2021 aan de orde komen:

- besteding NPO-gelden;
- praktische uitwerking werkdrukbeleid;
- thematisch onderzoek werkdruk.

Daarnaast bespreekt de OR andere actuele punten, zoals ontwikkelingen en maatregelen in verband met covid-19.

Professionalisering van de raad

In 2021 volgt de OR een tweetal gezamenlijke scholingsdagen. Meerdere OR-leden volgen een training, passend bij hun rol en ontwikkeling.

Transparantie naar het personeel

De OR communiceert in 2021 met regelmaat naar het personeel via de digitale nieuwsbrieven, Up2date en AHWeetjes. Daarin houdt de OR het personeel op de hoogte van zaken die binnen de OR aan bod komen.

Studievoorschotmiddelen en kwaliteitsafspraken

In 2018 maken het ministerie van OCW en het hbo kwaliteitsafspraken. Voor de uitvoering daarvan zijn studievoorschotmiddelen beschikbaar. In een plan geeft Aeres Hogeschool aan hoe zij die studievoorschotmiddelen gaat inzetten. In goed overleg tussen OR, CSR en directie richt de hogeschool zich op onderstaande thema's:

- intensiever en kleinschaliger onderwijs;
- verdere professionalisering van docenten;
- passende en goede onderwijsfaciliteiten.

De OR volgt ook in 2021 de besteding van de middelen middels de begrotingscyclus en het jaarverslag. De geplande bestedingen voor intensiever en kleinschaliger onderwijs zijn in de kaders vooraf opgenomen.

Covid-19-pandemie

Een gedeelte van de middelen die bestemd zijn voor professionalisering van docenten zet de hogeschool tijdens de covid-19-pandemie in voor praktijkfaciliteiten.

Nationaal Programma Onderwijs

Als gevolg van covid-19 lopen studenten studievertraging of andere achterstanden op. Voor de studie jaren 2021-2022 en 2022-2023 stelt het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) middelen beschikbaar. Aeres Hogeschool stelt een plan op hoe zij deze middelen het beste kan inzetten. In 2021

bespreekt de OR dit plan met de instellingsdirectie en CSR tijdens de gemeenschappelijke vergadering. Het initiële plan van de directie richt zich voornamelijk op het wegwerken van studieachterstanden. Een belangrijk punt dat de OR en CSR toevoegen is inzet op de mentale gezondheid van studenten.

Tot slot

In 2021 voert Aeres een nieuwe governance in. Dit gegeven, en de recentelijke wisselingen in de instellingsdirectie en hogeschooldirectie, maakt dat de OR en de directies soms nog zoekende zijn naar hun rol en verantwoordelijkheden. Ondanks deze zoektocht is het contact tussen de OR, CSR, directie en het College van Bestuur goed. Alle partijen weten elkaar goed te vinden en voelen en nemen de ruimte voor constructief overleg.

Verslag Centrale Studentenraad (CSR) Aeres Hogeschool

De CSR bestaat uit vier leden:

Functie	Faculteit
Voorzitter	Almere
Secretaris	
Algemeen adjunct	
Algemeen adjunct	

Activiteiten

De CSR onderneemt verschillende activiteiten om overall van op de hoogte te blijven.

- vergaderingen OR;
- vergaderingen CSR;
- vergaderingen met instellingsdirecteur;
- vergadering met de voorzitter OR;
- ideeën inbrengen vanuit studenten;
- agendapunten verzamelen van de faculteiten;
- informatie doorgeven aan de studentenraden (SR) van de faculteiten.

Besproken onderwerpen

Een greep uit de onderwerpen die tijdens de vergaderingen in 2021 aan bod komen:

- onderwijs tijdens covid-19;
- besteding NPO-gelden;
- kwaliteitsgelden;
- OER;
- begroting.

Besteding studievoorschotmiddelen

De CSR heeft onder andere door de T2- en T3-rapportage (incl. begroting) zicht op de investeringen van de kwaliteitsgelden in 2021. Ook heeft zij overleg met de OR en andere medezeggenschapsraden over de investeringen van de kwaliteitsgelden.

12.14.3 Verslag Centrale Ondernemingsraad (COR) Stichting Aeres Groep

De COR komt in 2021 achtmaal in regulier verband bijeen om te vergaderen. Daarnaast is er zesmaal formeel overleg met het College van Bestuur en meerdere keren informeel overleg. Daarnaast overlegt de COR tweemaal met de Raad van Toezicht en tweemaal met de vakbonden. Door covid-19 vindt het overgrote deel van deze overleggen online plaats.

Samenstelling van de raad

Door de fusie tussen Stichting Aeres Groep en de voormalige Stichting Nordwin College per 1 september 2021 verandert de samenstelling van de COR. Tot 1 september 2021 zit een OR-lid van de voormalige Stichting Nordwin College als extra lid in de COR Aeres, en bestaat de COR dus tijdelijk uit zeven leden. Vanaf 1 september 2021 telt de COR weer zes leden. Twee COR-leden vertrekken en één nieuw lid sluit aan.

Vertegenwoordigt	Rol
OR Aeres AOC	Voorzitter
OR Aeres Hogeschool	Secretaris
OR Aeres AOC (het voormalige Nordwin College, tot in september)	Lid
OR Aeres AOC	Lid
OR Bestuursbureau	Lid
OR Aeres Hogeschool	Lid
OR Aeres AOC	Lid

Onderwerpen

De volgende onderwerpen komen aan bod tijdens de vergaderingen:

- voortgang fusie Aeres-Nordwin College;
- medezeggenschapsstatuut;
- reglement COR Aeres;
- kaderbrief 2021;
- jaarplan 2021;
- Aeres-begroting 2021;
- jaarrekening 2020;
- jaarverslag Aeres 2020;
- P&O: verzuimrapportage;
- werkdrukbeleid;
- vergaderrooster 2020-2021;
- ontwikkelingen naar aanleiding van covid-19;
- NPO-gelden;
- besturingsfilosofie en bestuursreglement.

12.14.4 Verslag Ondernemingsraad (OR) Bestuursbureau

De OR Bestuursbureau is het medezeggenschapsorgaan van de Aeres-brede stafdiensten in Ede. De raad heeft formeel zes zetels. In 2021 heeft de ondernemingsraad viermaal een formeel overleg met het College van Bestuur (tot 1 augustus Raad van Bestuur) en meerdere keren een informeel overleg. In het gemeenschappelijk overleg bespreken de

vertegenwoordigers diverse onderwerpen die in de Centrale Ondernemingsraad van Stichting Aeres Groep aan bod komen. De OR Bestuursbureau heeft daar ook één zetel in.

Samenstelling van de raad

Vertegenwoordigt	Rol
Facilitair Bedrijf	Voorzitter
Corporate Communicatie	Secretaris
Staf AOC	Lid
ICT & IM (tot 1 september)	Lid
ICT & IM (tot 1 september)	Lid

Onderwerpen

De volgende onderwerpen komen aan de orde tijdens de vergaderingen:

- voortgang fusie Aeres-Nordwin College;
- vertegenwoordiging Nordwin College in OR Bestuursbureau;
- medezeggenschapsstatuut;
- reglement COR Aeres;
- kaderbrief 2022;
- jaarplan 2022;
- Aeres-begroting 2022;
- jaarrekening 2021;
- jaarverslag Aeres 2021;
- werkdrukbeleid;
- uitkomsten MTO (opvolging), werkdruk en functioneringsgesprekken ICT;
- ontwikkelingen naar aanleiding van covid-19;
- besturingsfilosofie en bestuursreglement.

12.14.5 Verslagen ondernemingsraden commerciële activiteiten

Verslag ondernemingsraad Stichting Aeres Tech

Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺) heeft geen medezeggenschap (OR of PVT) omdat de stichting en de dochterondernemingen samen minder dan 50 medewerkers (49 wns) hebben.

Verslag ondernemingsraad Agrotransfer Holding bv

De OR van Agrotransfer Holding bv overlegt met de eigen directie, niet met leden van het College van Bestuur. De belangrijkste punten uit het overleg in het verslagjaar zijn:

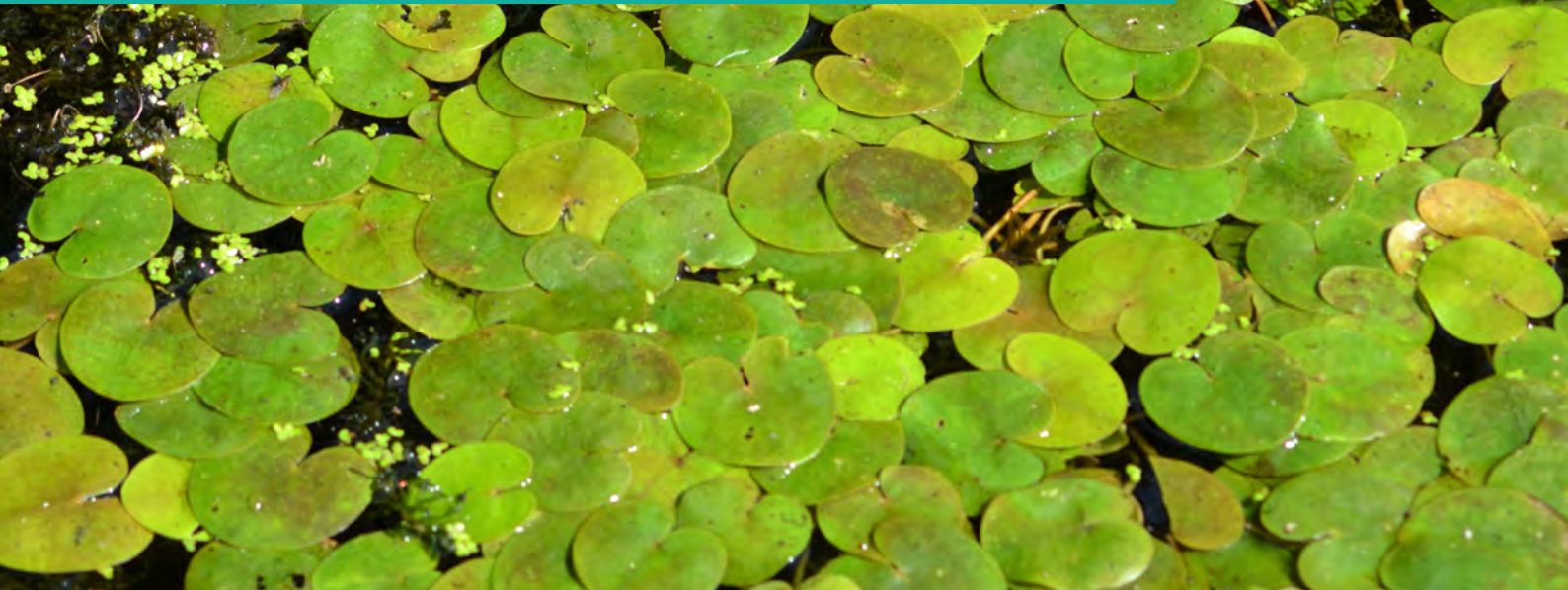
- plan van aanpak RI&E;
- inzet vertrouwenspersoon.

12.14.6 Horizontale verantwoording Aeres totaal: medewerkersvertegenwoordiging

Voor de onderdelen Stichting Aeres Groep (Aeres AOC en Aeres Hogeschool) en Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺: expertisecentra Aeres Tech, Aeres Tech Productions en Tech Examen Centrum) wordt jaarlijks overleg gevoerd met de vakbonden.

13 Verslag Raad van Toezicht

Leeswijzer

De Raad van Toezicht werkt binnen de kaders van de governancecode hbo (zie hoofdstuk 1).

Het onderstaande verslag wil voldoen aan die gezamenlijke afspraken en een beeld schetsen van het werk van de raad in het afgelopen jaar.

Inhoud

13.1	Belangrijke items en uitdagingen Raad van Toezicht 2021	288	13.6	Werkwijze	289
13.2	Toezichthouder	288	13.6.1	Deelname en honorering	290
13.3	Adviseur	289	13.6.2	Tegenstrijdig belang	290
13.4	Werkgever	289	13.6.3	Deskundigheidsbevordering	290
13.5	Netwerker	289	13.6.4	Overleg inspraakorganen	291
			13.7	Rol Raad van Toezicht in ontwikkelingen Aeres	291

De verklarende woordenlijst staat in bijlage 1.
Samenstelling, hoofd- en nevenfuncties van de Raad van Toezicht staan in bijlage 3.

13.1 Belangrijke items en uitdagingen Raad van Toezicht 2021

Het jaar 2021 staat voor de Raad van Toezicht in het teken van de institutionele fusie tussen Aeres AOC en Nordwin College, van covid-19 en van de aanpassingen in de governance, zoals uitgewerkt in een nieuwe besturingsfilosofie en het nieuwe bestuursreglement. Ook kijkt de RvT naar het eigen functioneren in het licht van deze ontwikkelingen.

13.2 Toezichthouder

De Raad van Toezicht heeft conform de statuten de rol van toezichthouder van Stichting Aeres Groep, Stichting Aeres Farms, Stichting Agrotransfer Dronten, Stichting Aeres Tech (voorheen PTC*), Stichting Bureau Erkenningen, Stichting Dierenontdekkingspark Barneveld en Stichting Aeres International Student Fund (AISF). Taken en bevoegdheden liggen vast in de statuten en het bestuursreglement. In 2021 keurt de raad de nieuwe besturingsfilosofie en het nieuwe bestuursreglement goed.

Als gevolg van haar samenstelling heeft Aeres te maken met een drietal governancecodes, te weten:

- 1 Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019;
- 1 Branchecode goed bestuur in het mbo 2020;
- 2 Branchecode goed bestuur hogescholen, versie 2019.

Aeres onderstreept het belang van goed bestuur. Aeres leeft de Branchecode goed bestuur hogescholen systematisch na als leidraad voor de principes, uitgangspunten en verantwoordelijkheden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht (zie ook § 1.4.1.) Aanvullend op de branchecode voor het hbo legt de raad in het jaarverslag ook verantwoording af over:

- betaalde en onbetaalde (neven)functies van de bestuurders en toezichthouders, zie bijlage 3 en 4;
- het verloop van het proces rondom de jaarlijkse accountantscontrole (vo);
- de vermenging van een bestuursfunctie met een toezichthoudende functie in een andere onderwijssector (vo).

Financieel toezicht

De raad ziet toe op de rechtmatige en doelmatige verwerving en besteding van rijksmiddelen. Middel om hier inzicht in te krijgen is het geïntegreerd jaarverslag 2020, bestaande uit het bestuursverslag 2020 en de jaarrekening 2020. De raad keurt het geïntegreerd jaarverslag en de jaarrekeningen van 2020 van alle juridische eenheden goed in de vergadering van 25 juni 2021. In deze vergadering wordt tevens het accountantsverslag 2020 besproken. Dit gebeurt in het bijzijn van de in 2018 door de raad benoemde externe accountant.

De raad houdt toezicht op het instellen en handhaven van interne procedures die ervoor zorgen dat het College van Bestuur beschikt over alle financiële informatie, zodat tijdigheid, volledigheid en juistheid van de interne en externe financiële verslaglegging zijn gewaarborgd. Op deze wijze houdt de raad toezicht op de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen.

Hiervoor bespreekt de raad in zijn vergaderingen:

- het treasuryjaarplan 2021 (vergadering van 29 januari 2021);
- de kaderbrief 2022 (vergadering van 16 april 2021);
- de eindrapportage (T₃) 2020 (vergadering van 16 april 2020);
- de eerste rapportage (Q₁) 2021 (vergadering van 25 juni 2021);
- de tweede rapportage (Q₂) 2021 (vergadering van 12 november 2021).

In de vergadering van 24 september 2021 vindt de voorbereiding op de interim-controle (pre-audit) plaats in een gesprek tussen de gehele Raad van Toezicht, het College van Bestuur en de externe accountant. Besproken punten van aandacht zijn onder andere: de integratie van de beheersomgeving van Nordwin College binnen Aeres, de migratie van de bekostigingsgegevens van Nordwin College en de overgang van het HRM-systeem van Raet naar AFAS. De resultaten van de interim-controle liggen vast in de managementletter 2021, die de raad agendeert in de vergadering op 17 december 2021.

Toezicht op naleving wettelijke voorschriften en onderwijskwaliteit

Via het jaarverslag controleert de Raad van Toezicht de naleving van wettelijke voorschriften (zie ook § 1.4 en bijlage 2). Het jaarverslag is het verantwoordingsdocument voor iedereen die geïnteresseerd is in het reilen en zeilen van heel Aeres: overheid, Onderwijsinspectie, ouders, deelnemers, gemeentes, bedrijven en andere instellingen. Voor het toezicht op het onderwijs bereidt de Commissie Onderwijs & Kwaliteit tweemaal per jaar de bespreking door de Raad van Toezicht voor, ondersteunt zij de raad in zijn toezichthoudende taken en verantwoordelijkheden op het gebied van de kwaliteit van het onderwijs en de examinering en bespreekt: het onderwijskundig beleid, de onderwijskwaliteit, de gerealiseerde onderwijsdoelstellingen en de resultaten van extern toezicht. Verslagen van externe toezichthouders komen altijd integraal terug in de vergadering van de volledige Raad van Toezicht.

Toezicht op voortgang kwaliteitsagenda (mbo) en kwaliteitsafspraken (hbo)

Via de Commissie Onderwijs & Kwaliteit houdt de Raad van Toezicht zicht op de inhoudelijke voortgang en het proces van de uitvoering van de kwaliteitsafspraken mbo en hbo via de door de instellingen opgestelde voortgangsrapportages en de externe midterm beoordeling (mbo).

Toezicht op maatschappelijke verbinding en strategische samenwerking

In het kader van het toezicht op maatschappelijke verbinding en strategische samenwerking spreekt de raad met het College

van Bestuur over de kansen van Aeres binnen het huidige en toekomstige groene (onderwijs)landschap tijdens een themabijeenkomst Strategieontwikkeling aan de hand van het gewaagde doel Aeres en afgeleide dilemma's d.d. 5 maart 2021. Tijdens de 24 uursbijeenkomst van de raad bezoekt de raad op 23 september de Floriade Expo 2022 in Almere en spreekt daar met de algemeen directeur van de expositie.

Vermenging functies

De leden van de Raad van Toezicht van Aeres vervullen geen bestuursfuncties in andere onderwijssectoren (zie bijlage 3). De Raad van Toezicht houdt toezicht op mogelijke vermenging van de functie van bestuurder bij Aeres en toezichthoudende nevenfuncties van de leden van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht oordeelt dat zich hier geen tegenstrijdige belangen voordoen.

13.3 Adviseur

De Raad van Toezicht volgt voor zijn rol van adviseur externe en interne ontwikkelingen via vakbladen, traditionele en nieuwe media, door participatie in de Platforms Raden van Toezicht, middels de in de reguliere vergaderingen ingebrachte stukken en via persoonlijke contacten met de netwerken van de verschillende leden.

De Raad van Toezicht geeft in gesprekken met het College van Bestuur gevraagd en ongevraagd advies. Dit gaat in een open dialoog vanuit de verschillende disciplines die in de raad vertegenwoordigd zijn. Hierbij blijft de raad zich bewust van het verschil in verantwoordelijkheid tussen de Raad van Toezicht en het College van Bestuur.

In 2021 adviseert de Raad van Toezicht het bestuur over een aantal strategische dilemma's. In een themabijeenkomst geeft hij advies over de wijze waarop Aeres zich kan positioneren binnen de breedte van het groene domein en waarop zij positie kan innemen ten opzichte van groene transitie. In dezelfde themabijeenkomst is gesproken over de richting van de groeistrategie van Aeres.

De adviesrol van de raad uit zich ook via de Commissie Onderwijs & Kwaliteit. Zij bespreekt onder andere de wijze waarop het bestuur zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid oppakt in een structuur waarin de kwaliteitsborging is belegd bij de instellingen. De commissie bespreekt met het bestuur de voortgang op de harmonisatie van de kwaliteitszorg en de kwaliteitsborging binnen de gefuseerde instelling en geeft advies over de (door)ontwikkeling van de kwaliteitszorg in het hbo, mbo en vo.

13.4 Werkgever

De Raad van Toezicht vult zijn rol van werkgever in met de remuneratiecommissie. De voorzitter en de vicevoorzitter van de raad zijn de leden van de commissie.

In februari 2021 voeren de voorzitter en de vicevoorzitter functioneringsgesprekken met het College van Bestuur van Aeres. In de gesprekken is aandacht voor de mate van realisatie van het geformuleerde strategische beleid, voor organisatiedoelen, voor competenties van de bestuurders en voor verwachtingen en wensen voor de toekomst. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de leden van het College van Bestuur zijn omschreven in het bestuursreglement. De honorering van het College van Bestuur is getoetst aan de bezoldigingscode en past binnen de wetgeving (WNT) rond de bezoldiging van bestuurders (zie ook § 2.4). De WNT-klasse voor 2021 stelt de Raad van Toezicht vast in zijn vergadering van 13 november 2020.

13.5 Netwerker

De netwerkrol van de Raad van Toezicht betreft de relaties van de raad met de omgeving waarin hij opereert. Die rol is essentieel voor een organisatie die zich wil kunnen aanpassen aan een veranderende omgeving. Daarvoor is het nodig om tijdig te kunnen anticiperen op relevante informatie uit andere sectoren en van verschillende groepen.

De leden van de raad vervullen deze rol door gebruik te maken van de kennis die ze verwerven binnen de eigen netwerken. Door een evenwichtige samenstelling vanuit verschillende werkvelden en achtergronden kan de raad bij het vervullen van zijn rollen als toezichthouder en adviseur ontwikkelingen in zowel de groene sector als de onderwijssector meenemen. Zie ook bijlage 3 voor de achtergrond en netwerken van de leden van de Raad van Toezicht.

13.6 Werkwijze

De Raad van Toezicht belegt in 2021 zes reguliere vergaderingen. Een van deze reguliere vergaderingen is gekoppeld aan de tweedaagse deskundigheidsbevordering waarbij de Raad van Toezicht en het College van Bestuur bezoeken afleggen in Almere. Naast de reguliere vergaderingen vindt er een themabijeenkomst plaats waarbij de raad in gesprek gaat met het College van Bestuur over een aantal strategische thema's.

De raad heeft de goede gewoonte om op Aeres-locaties te vergaderen; een ontmoeting met de medewerkers op deze locaties vormt een onderdeel van het bezoek. Op deze wijze nemen de leden van de raad kennis van de diverse onderdelen van Aeres. Als gevolg van covid-19 kunnen in 2021 slechts twee vergaderingen op een locatie plaatsvinden: bij Aeres Hogeschool Almere en bij Aeres VMBO Maartensdijk.

De voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur en de bestuurssecretaris bereiden de reguliere vergaderingen samen voor. Het College van Bestuur verschaft de Raad van Toezicht alle informatie die nodig is om adequaat toezicht te kunnen houden. Belangrijke beslissingen

en complexe zaken worden voor advies of goedkeuring voorgelegd. De raad vergadert in principe in aanwezigheid van het College van Bestuur.

In 2021 vindt vijfmaal een korte voorvergadering plaats zonder het College van Bestuur. De voorzitter, de vicevoorzitter en de bestuurssecretaris bereiden deze vergaderingen voor.

In de voorvergaderingen bespreekt de raad belangrijke aandachtspunten die terug moeten komen in de vergadering met het bestuur, het eigen functioneren en het functioneren van het College van Bestuur.

De Raad van Toezicht is integraal verantwoordelijk voor alle aandachtsgebieden. De raad heeft een remuneratiecommissie waarin de voorzitter en de vicevoorzitter zitting hebben, en een Commissie Onderwijs & Kwaliteit bestaande uit twee leden van de raad. De specifieke kennis op onderdelen waarborgt de raad middels het profiel van de leden van de Raad van Toezicht. De raad hecht eraan dat alle leden van de raad hun verantwoordelijkheid voor het toezicht op Aeres op alle domeinen en onderdelen in gelijke mate dragen.

De Raad van Toezicht houdt conform de afgesproken planning-en-control-cyclus toezicht op de financiën en ontvangt hiervoor per trimester een rapportage. Deze rapportages bevatten de benodigde financiële kengetallen en sturingsinformatie. Het College van Bestuur en het hoofd Financiën & Control lichten de informatie in de vergaderingen toe. Ook risicomanagement is hierbij een belangrijk bespreekpunt. Naast de trimesterrapportages bieden de managementletter en het accountantsverslag houvast in het toezicht houden op de financiële gang van zaken bij Aeres. Aeres volgt de punten uit de managementletter en het accountantsverslag van 2020 op of ze zijn onderhanden. De Raad van Toezicht is tevreden over de financiële continuïteit en stabiliteit van Aeres, maar blijft strikt toezien op de financiële ontwikkelingen en zal hierbij de ontwikkeling van de leerling- en studentenaantallen nauwlettend volgen.

Binnen Aeres is de begroting een belangrijk middel om op te sturen. De raad heeft het recht om deze jaarlijks goed te keuren. De begroting laat de ruimte en de kaders zien waarbinnen budgethouders mogen opereren. De meerjarenbegroting is een vertaling van de visie van Aeres op de planning en sturing voor de komende jaren. Zij biedt, samen met de gerelateerde investeringsplannen, inzicht in het financiële beleid van Aeres en de haalbaarheid van de ambities op het vlak van groei en onderwijsvernieuwingen. De raad keurt naast de begroting ook de geconsolideerde jaarrekening van Aeres en de bijbehorende jaarrekeningen van de stichtingen en bv's goed. Door de aangeboden tussentijdse informatie zitten hier doorgaans geen verrassende zaken tussen.

13.6.1 Deelname en honorering

Samenstelling Raad van Toezicht

Alle zaken rond de samenstelling en de onafhankelijkheid van de Raad van Toezicht en de zittingsperiode van de leden zijn

geregeld in het bestuursreglement. De in de Branchecode goed bestuur hogescholen genoemde afhankelijkheidscriteria zijn niet op de leden van toepassing.

De Raad van Toezicht handelt proactief in situaties waarin sprake is van een (potentieel) tegenstrijdig belang inzake het aftreden/(tijdelijk) neerleggen van functies van een lid of voorzitter RvT. In 2021 is hier geen sprake van geweest.

Vooruitlopend op het vertrek van een aantal leden van de Raad van Toezicht in 2022 start een procedure op voor het werven van een tweetal nieuwe leden. Hiervoor scherpt de raad het functieprofiel aan en legt het ter advies voor aan de medezeggenschap.

De samenstelling van de raad en de hoofd- en nevenfuncties van de leden zijn opgenomen in bijlage 3.

Honorering

In de honorering van de leden van de Raad van Toezicht vindt in 2021 een aanpassing plaats. Op basis van de CBS-index voor de cao-sector gesubsidieerde instellingen bedraagt het indexpercentage 3,8% ten opzichte van het jaar daarvoor. Aeres verhoogt de vergoeding 2021 met dat percentage ten opzichte van 2020. De vergoedingen blijven onder de norm van de WNT.

Op basis van het besluit van 6 mei 2021 inzake de positie van onder andere de toezichthouders brengen de leden van de Raad van Toezicht vanaf het tweede kwartaal 2021 geen btw meer in rekening.

De leden van de raad ontvangen tevens een brutovergoeding van € 0,50 per km voor hun reiskosten.

13.6.2 Tegenstrijdig belang

In 2021 heeft de Raad van Toezicht geen besluiten goedgekeurd tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen spelen die van materiële betekenis zijn voor Aeres of de leden van de Raad van Toezicht.

13.6.3 Deskundigheidsbevordering

Onderwerpen deskundigheidsbevordering

De Raad van Toezicht blijft werken aan de bevordering van de eigen deskundigheid en zorgt zo voor continuïteit in ervaring en expertise rond de verschillende domeinen, zoals onderwijs, onderzoek, kennisvalorisatie, het bedrijfsleven en financiën. Hij creëert bovendien relevante netwerken en inzicht in maatschappelijke ontwikkelingen, zowel nationaal als internationaal. De raad vult de deskundigheidsbevordering collectief in. Daarnaast participeert een aantal leden namens de raad in de Platforms Raden van Toezicht mbo en hbo. Terugkoppeling van de bevindingen vanuit deze platforms vindt plaats in de eerstvolgende reguliere vergadering.

In de reguliere vergadering van januari horen de leden van de raad meer over de wijze van examinering binnen het vmbo en het mbo van de externe voorzitter en de examensecretaris van de centrale examencommissie Aeres MBO. In de vergadering van december neemt het stafhoofd van de stafdienst P&O de raad mee in de ontwikkelingen op het gebied van personeel en organisatie.

In de Commissie Onderwijs & Kwaliteit verzorgt het hoofd Onderwijs en Kwaliteitszorg van Aeres VMBO en Aeres MBO een presentatie over de kwaliteitszorg en borging daarvan binnen het vmbo en mbo. De instellingsdirecteur van Aeres Hogeschool geeft een toelichting op de resultaten van de Nationale Studenten Enquête (NSE) en de onderzoeksstrategie binnen de hogeschool.

Zelfevaluatie

De driejaarlijks voorgeschreven bespreking van het eigen functioneren onder onafhankelijke, externe begeleiding vindt plaats in september 2021. Dit resulteert in een aantal aandachtsgebieden die de raad in 2022 oppakt ter versterking van het eigen functioneren. Dit gebeurt waar nodig in samenwerking met het College van Bestuur. Het instellen van een auditcommissie in 2022 is een belangrijke uitkomst van de evaluatie. Tevens evalueert de raad de wijze waarop hij de toezichtfunctie uitvoert en start in 2021 het herformuleren van de visie op toezicht.

In 2021 evalueert de raad ook de Commissie Onderwijs & Kwaliteit. Uit de evaluatie blijkt dat de commissie dienstbaar kan zijn aan de raad bij het voorbereiden van de toezichthoudende taak. De aandacht voor het onderwijs neemt daardoor toe. Ook blijkt dat de commissie dienstbaar is aan het bestuur door het uitvoeren van de adviserende rol. Het inbrengen van andere perspectieven is hierbij belangrijk.

13.6.4 Overleg inspraakorganen

Conform het reglement Raad van Toezicht voert de raad twee keer per jaar formeel overleg met een afvaardiging van de Centrale Ondernemingsraad (COR), de Centrale Ouderen Studentenraad Aeres AOC, de Centrale Studentenraad (Aeres Hogeschool), de Medezeggenschapsraad Aeres Praktijkonderwijs, de OR Aeres Tech en de OR Aeres Agree. De raad neemt de bevindingen inzake het toezicht op de horizontale dialoog mee in zijn werk.

Ook in 2021 zijn de fusie met het voormalige Nordwin College en de gevolgen van covid-19 voor Aeres belangrijke gespreksonderwerpen.

13.7 Rol Raad van Toezicht in ontwikkelingen Aeres

In de vergaderingen van de Raad van Toezicht vinden gesprekken plaats met het bestuur over zowel interne als externe ontwikkelingen. Gesprekken over mogelijke consequenties van bepaalde ontwikkelingen en het anticiperen hierop, gesprekken over het zien van kansen en het uitzetten van strategische lijnen, maar ook gesprekken over het borgen en monitoren van kwaliteit of het nemen van maatregelen indien noodzakelijk. De raad is zich hierbij wel bewust van zijn rol: het College van Bestuur bestuurt, de Raad van Toezicht houdt toezicht.

Fusie Aeres AOC en Nordwin College

Tijdens de vergaderingen houdt het bestuur de raad op de hoogte van de voortgang rondom het fusieproces met Stichting Nordwin College. De Raad van Toezicht van Aeres heeft hierin een tweeledige rol: hij is zowel de intern toezichthouder van Aeres als de intern toezichthouder van Aeres AOC en Nordwin College. De raad geeft goedkeuring aan de (bevestiging van de) besluiten tot het aangaan van de institutionele fusie tussen Aeres AOC en Nordwin College per 1 augustus 2021. Ter implementatie van de institutionele fusie wijzigen de statuten van Stichting Aeres Groep. De Raad van Toezicht geeft hier voorafgaand goedkeuring aan.

Onderwijs en kwaliteit

Het houden van toezicht op onderwijskwaliteit maakt een essentieel onderdeel uit van het werk van de raad en staat structureel op de agenda. In 2021 komt de Commissie Onderwijs & Kwaliteit twee keer bijeen. De commissie bespreekt de inhoudelijke rapportages, waaronder de tevredenheidsmetingen, de cijfers voortijdig schoolverlaten, de onderwijsopbrengsten en de jaarverslagen van de examencommissies. De raad bespreekt de inzet van de NPO-middelen, de doorontwikkeling van de kwaliteitszorg en praktijkgericht onderzoek binnen de hogeschool.

De commissie koppelt haar bevindingen terug naar de Raad van Toezicht. De documenten die op de agenda staan in de Commissie Onderwijs & Kwaliteit zijn beschikbaar voor de gehele raad. Rapportages opgesteld door externe toezichthouders agendeert de commissie op de agenda van de Raad van Toezicht.

Huisvesting en beheer

Om goed toezicht te kunnen houden op de bouwprojecten van Aeres ontvangt de raad elk trimester een voortgangsrapportage met daarin de stand van zaken per project. Risicomanagement is een vast onderdeel van de bouwplannen. De strategie voor het huisvestingsbeleid zal de raad in de komende jaren vanuit een breder perspectief benaderen, onder andere door de ontwikkelingen in het opleidingsportfolio mee te nemen en door de alternatieve aanwendbaarheid van bouwplannen te beschouwen.

Financiën en control

De Raad van Toezicht ontvangt de gebruikelijke rapportages vanuit de P&C-cyclus, waarin vanaf 2021 ook de Friese locaties zijn opgenomen. Het betreft de rapportage op Aeres-niveau met in de bijlagen de rapportages van de verschillende onderdelen. De raad bespreekt het treasuryjaarplan 2021 en de kaderbrief 2022. Daarnaast keurt de raad de jaarrekeningen 2020 van alle juridische eenheden en de begroting van Aeres voor 2022 goed. De Aeres-begroting bevat ook de investeringsbegroting 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2026 en de raad behandelt deze expliciet en keurt ze goed.

De raad geeft een afzonderlijke goedkeuring aan de verkoop van het Onderwijs Service Bureau in Leeuwarden en een deel van het parkeerterrein bij de mbo-locatie aldaar. Ook keurt hij twee investeringen goed separaat aan de investeringsbegroting. Het betreft de overname van de kas en de verwerving van grond op het Floriadeterrein en de aankoop van het pand aan de Huizumerlaan 61 in Leeuwarden. Aeres huurt dit pand momenteel voor Aeres MBO Leeuwarden, die het gebruikt als technieklokaal.

De raad verleent specifieke aandacht aan de uitkomsten van de herfinanciering bij het ministerie van Financiën. Deze herfinanciering betreft de ING-leningen van de voormalige Stichting Nordwin College alsmede de aanvullende financiering binnen Stichting Aeres Groep voor de nieuwbouw van de hogeschool in Almere alsmede de aankoop van het Aeres Hippisch Centrum in Kootwijkerbroek. De raad had hier reeds in 2020 goedkeuring voor verleend.

De accountant beoordeelt in de bedrijfsvoeringsmonitor de stand van zaken van de verschillende processen en laat in de managementletter zien dat de interne beheersing gelijk blijft, dan wel verbeterd. Een uitzondering hierop is het proces van de salarisadministratie, dat minder scoort. Een duidelijk toewijsbare oorzaak daarvoor is de implementatie van een nieuw personeels- en informatiesysteem.

De raad neemt naar tevredenheid kennis van het accountantsverslag behorend bij de jaarrekening 2020 en de managementletter 2021, alsmede de reactie van het College van Bestuur op beide rapporten. De accountant geeft een mondelinge toelichting in de vergadering waarin de raad de verschillende jaarrekeningen goedkeurt.

Door de ontvangst van NPO-gelden in 2021, die deels ook voor de volgende jaren zijn bestemd, is het resultaat in 2021 aanzienlijk positief. Als Aeres deze bate extraheert, is het rendement ook positief en dat ondanks de voortdurende covid-19-crisis. Aeres realiseert een goed resultaat en ook de solvabiliteits- en liquiditeitscijfers laten een gunstig beeld zien.

De Raad van Toezicht bedankt medewerkers, management en bestuur voor de behaalde resultaten in het tweede covid-19-jaar. Met de inzet van alle betrokkenen ziet de Raad van Toezicht de toekomst van Aeres positief tegemoet.

Theo Koekkoek, voorzitter van de Raad van Toezicht

Bijlagen

Inhoud

Bijlage 1	Verklarende woordenlijst	295	Bijlage 7	Overzicht en kengetallen Aeres MBO	323
Bijlage 2	Verklaring bevoegd gezag	299	Bijlage 8	Overzicht en kengetallen Aeres Hogeschool	334
Bijlage 3	Samenstelling Raad van Toezicht	300	Bijlage 9	Publicatielijst Aeres Hogeschool	341
Bijlage 4	Samenstelling Raad van Bestuur/College van Bestuur	303	Bijlage 10	Helderheid in bekostiging	352
Bijlage 5	Kengetallen personeel	305			
Bijlage 6	Overzicht en kengetallen Aeres VMBO	317			

Bijlage 1 Verklarende woordenlijst

4JO	Vierjaarlijks onderzoek bestuur en opleidingen	cao	collectieve arbeidsovereenkomst
ABC	Agrarisch Bedrijvencentrum Dronten.	CDHO	Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
Ad	Associate degree is een wettelijk erkende graad zoals de bachelor en de master.	ce	centraal examen (cijfer)
ADEF	Algemeen Directeurenoverleg Educatieve Faculteiten	CEC (Ceco)	Centrale Examencommissie
AHW	Aeres Hogeschool Wageningen	CIV	Centrum voor Innovatief Vakmanschap (mbo)
AISF	Stichting Aeres International Student Fund; draagt bij aan de studiekosten van buitenlandse studenten.	CKMBO	Commissie Kwaliteitsafspraken MBO
AMN	AMN is de bedrijfsnaam van een organisatie die gespecialiseerd is in testen.	CO	Centrale Ouderraad
aoc	agrarisch opleidingscentrum	COBEX	College van Beroep voor de examens
ATC(B/I)	Aeres Training Centre (Barneveld of International)	CoE	Centre of Expertise (hbo)
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming	COR	Centrale Ondernemingsraad
BA	basisarrangement	crebo	Erkende instellingscode Centraal Register Beroepsopleidingen
BAS	bedieningsassistent in de horeca (SVH)	CROHO	Erkende opleidingscode Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
bb	basisberoepsgerichte leerweg vmbo	CRV	Coöperatieve Rundvee Verbeteringsorganisatie
bbi	beroepsbegeleidende leerweg mbo	CSR	Centrale Studentenraad
bc-code	beroepsopleidingscode of beroepscode	CvB	College van Bestuur
BDB	Basis Kwalificatie Didactische Bekwaamheid	deelnemer	Zowel de naam voor een mbo-bbl-deelnemer als voor de combinatie van leerlingen, studenten en cursisten.
benchmark	Systematisch onderzoek naar de prestaties en de onderliggende processen en methoden van een of meer leidende referentieorganisaties op een bepaald gebied. Het doel is de eigen prestaties door vergelijking te kunnen iken en te verbeteren.	derivaat	Financiële derivaten zijn beleggingsinstrumenten die hun waarde ontlenen aan de waarde van een ander goed, zoals een afspraak dat je een bepaalde uitgave gaat doen tegen een vastgestelde prijs.
bhv	bedrijfshulpverlening	diploma-	Het diplomaresultaat is het percentage leerlingen/studenten dat met een diploma het onderwijs-
neutraal	Bijzonder verwijst naar het feit dat de school bestuurd wordt door een vereniging of stichting en niet door de overheid zoals de openbare scholen. De neutrale grondslag geeft aan dat de school uitgaat van gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen.	resultaat	onderdeel van Aeres verlaat ten opzichte van het totale aantal leerlingen/studenten dat in het verslagjaar het onderdeel verlaat.
bijzondere grondslag		doorlopende leerlijn	Een geheel van maatregelen en afspraken dat ervoor zorgt dat er zo min mogelijk overlap, breuken of lacunes zijn bij de overstap van het ene onderwijstype naar het andere of van niveau/leerweg naar niveau/leerweg. Binnen Aeres zijn een aantal doorlopende leerlijnen, waaronder de leerlijn mbo-hbo Dier & Gezondheidszorg.
bol	beroepsopleidende leerweg mbo	DOT	Digitale Observatie Tool
BOOT	beoordelings- en ontwikkelingsstool (webapplicatie)	D&P of DP	Dienstverlening en Producten
bpv	beroepspraktijkvorming mbo	DPO	Data Platform Onderwijs
BRIN	instellingscode Basisregistratie Instellingen (zie ook BRON en RIO)	DT	Deeltijd
BRON	instellingscode Basisregister Onderwijs (zie ook BRIN en RIO)	DUO	DUO is de uitvoeringsorganisatie van de Rijksoverheid voor het onderwijs. DUO financiert en informeert onderwijsdeelnemers en onderwijsinstellingen en organiseert examens.
BS	Beroepssituatie	DUS-I	Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen
BSA	bindend studieadvies		
BTEC	Business and Technology Education Council. Het BTEC National Diploma is een wereldwijd erkend diploma.		
(BW)WW	Bovenwettelijke werkloosheidsuitkering als aanvulling op de WW		

ECTS of EC	European Credit Transfer System. De studiebelasting wordt sinds de invoering van de bachelor-masterstructuur uitgedrukt in internationaal vergelijkbare ECTS. Een credit is ook bekend onder de oude naam studiepunten.	LEO	Lokale Examenorganisatie
EER	Europese Economische Ruimte	L.INT	Regeling Lectorposities bij instituten
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling	liquiditeit	Het totaal aan middelen dat Aeres kan aanwenden om betalingen te verrichten. Het gaat meestal om cash geld of bezittingen of beleggingen die snel omgezet kunnen worden in contact geld.
EGF	European Grassland Federation	LIO	leraar in opleiding
ELO	elektronische leeromgeving	LLO	Leven Lang Ontwikkelen
EZ	ministerie van Economische Zaken	LMS	Learning Management Systeem
F&C	Financiën en Control of Finance & Control	LNV	ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
FAN	Food Academy Nijkerk	LOB	loopbaanoriëntatie en -begeleiding
GAC	Geschillenadviescommissie	LONK	Leren Ondernemen op Nagele Kavel
GDA	Green Drone Academy	LOT	Leren Ondernemen in de Tuinbouw
gl	gemengde leerweg vmbo	Lwoo	leerwegondersteunend onderwijs
GLR	geïntegreerde leerroute (doorlopende en geïntegreerde leerroute vmbo-mbo)	Lw	Leer-Werk-traject van de Friese locaties
GV	gezamenlijke vergadering (medezeggenschap hogeschool)	mbo	middelbaar beroepsonderwijs
H&B	Huisvesting & Beheer	MHBO	Doorlopend leertraject mbo-hbo, vaak een versneld traject (op maat)
hao	hoger agrarisch onderwijs	MJB	meerjarenbegroting
hbo	hoger beroepsonderwijs	MLI	Master Leren en Innoveren
HGL	Het Groene Lyceum	MR	medezeggenschapsraad
HON	Hogescholen Onderzoeksnetwerk	MT	managementteam
HOS	Herziening onderwijs salarisstructuur	MTO	medewerkerstevredenheidsonderzoek
hpo	Lerarenopleiding – hoger pedagogisch onderwijs	MVT	moderne vreemde talen
HRM	Human Resources Management	nb	Nota bene: (cijfers) nog niet bekend. Deze cijfers van het verslagjaar komen pas na de oplevering van het jaarverslag beschikbaar.
O&I	(Activiteiten van de) bestuursdienst Ontwikkeling & Innovatie van Aeres.	NER-regisseur	Regisseur voor onderwijs en examens Nederlands, Engels en rekenen
IAC	Interne Adviescommissie	ngo	Niet-gouvernementele organisatie of ook wel non-gouvernementele organisatie: is een organisatie die onafhankelijk is van de overheid en zich op een of andere manier richt op een verondersteld maatschappelijk belang.
ICT	informatie- en communicatietechnologie	NIL	Nederlands Instituut voor Lastechniek
IM	Informatiemanagement	NIL	niet in loondienst
IOP	individueel ontwikkelplan	NKC	Nederlands Kettingzaag Certificaat
IOP	Inhaal- en ondersteuningsprogramma	NPO	Nationaal Programma Onderwijs
IPAP	Individuele Premie Aanvullingsplan (verzekering gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid)	NPPL	Nationale Proeftuin Precisie Landbouw
ISO	International Organization for Standardization	NSE	Nationale Studenten Enquête
Itslearning	Leerplatform speciaal voor het onderwijs.	NVAO	Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie
jaarverslag	Is het gehele verslagleggingsdocument. Dit bestaat uit het beschrijvende deel, dat het bestuursverslag heet, de jaarrekeningen en de bijlagen.	NVKL	Nederlandse Vereniging van ondernemingen op het gebied van de Koudetechniek en Luchtbehandeling
JOB	Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs	NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
JR	jaarresultaat	NWA	Nationale Wetenschapsagenda
KA	kwaliteitsagenda	NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
KAS	keukenassistent in de horeca (SVH)	O&I	Ontwikkeling & Innovatie
kb	kaderberoepsgerichte leerweg (vmbo)	O&K	Stafafdeling Onderwijs & Kwaliteit Aeres AOC.
KNVvK	Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Koude	OCW	ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
		OER	Onderwijs- en Examenreglement
		OiO	Onderzoek in Onderwijs

OKP	Orange Knowledge Programme	SIS	Studenten Informatie Systeem
OOP	onderwijsondersteunend personeel	slb'ër	studieloopbaanbegeleider
OP	onderwijzend personeel	SMO	Sociaal Medisch Overleg (tussen bedrijfsarts, P&O en leidinggevende)
OR	ondernemingsraad		
OSB	Onderwijsservicebureau Nordwin College	solvabiliteit	Mate waarin Aeres aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Het is de verhouding tussen de totale bezittingen (eigen vermogen) en schulden (vreemd vermogen). Solvabiliteit 2 is de solvabiliteit inclusief voorzieningen.
PAS-groen	Praktijk, Arbeid, Scholing in de groene sector		
PDCA	(kwaliteitscyclus) Plan-Do-Check-Act		
PE	Procesarchitectuur Examinering		
PEC	Poultry Expertise Centre		
PMR	personeelsgeleding van de medezeggenschap(sraad)	SOVA	Sociale vaardigheden, weerbaarheidstraining
P&O	Personeel & Organisatie	SPRONG	Stimulering van PRaktijkgerichte ONderzoeksGroepen
POP3	Derde Europese plattelandsontwikkelingsprogramma	SR	studentenraad
pps	publiek-private samenwerking. Vaak met financiering van een private financier door een private organisatie of met (overheids)subsidie.	STIB	Strategisch ICT-Beraad
PrO	praktijkonderwijs	SVH	Stichting Vakbewaamheid horeca
PSA	Personeels- & Salarisadministratie	SW	sociale werkvoorziening
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting	SZW	ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
PTC	Praktijk Training Centrum	TC of ATC	Aeres Training Centre(s)
		tl	theoretische leerweg vmbo
RAP	Subsidieregeling Regionale aanpak personeelstekort onderwijs 2020 en 2021.	TNO	Toets Nieuwe Opleidingen
rentabiliteit	Verhouding tussen opbrengsten en de lasten die gemaakt zijn om dat resultaat te maken. Met andere woorden: rentabiliteit zegt iets over de resultaatgerichtheid (winst) van een organisatie.	TPO	Team Praktijkgericht Onderzoek
		UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
RIG&E	risico-inventarisatie & -evaluatie	vavo	Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
RIF	Regionaal Investeringsfonds (mbo)	VBW	Vereniging Bloemist-Winkeliers
RIO	Registratie Instellingen en Opleidingen (opvolger BRIN, zie ook BRON)	VCA	Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiepunt of Coördinatiefunctie	VH	Vereniging Hogescholen
ROA	Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt	VHG	Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (hogeschool) Van Hall Larenstein
roc	regionaal opleidingscentrum	VHL	Video Supported Collaborative Learning
ROD	Register Onderwijsdeelnemers	ViSuAL	Verenigde Naties
route 1	In route 1 koopt een school exameninstrumenten in bij een gecertificeerde instantie (bijv. een examenleverancier). Alle exameninstrumenten van een gecertificeerde instantie zijn valide.	VN	voortgezet onderwijs
		vo	voortgezet speciaal onderwijs
RPO	Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen	vso	verticale scholengemeenschap
RvB	Raad van Bestuur	vsg	voortijdig schoolverlaters
RvC	Raad van Commissarissen	vsv'ers	voltijd
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	VT	
RvT	Raad van Toezicht	WAB	Wet arbeidsmarkt in balans
SBB	Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven	WBIO	Wet BIO of Wet op de beroepen in het onderwijs
SDG	Sustainable Development Goal (van UNESCO)	WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
se	schoolexamen(cijfer)	WFC	World Food Center
SEP	Standard Evaluation Protocol	WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
SF4NN	Smart Farming voor Noord-Nederland	WMEB	Wet medezeggenschap educatie en beroepsonderwijs
SIA/RAAK	Stichting Innovatie Alliantie (ook RAAK-regelingen)	Wnb	Wet op de natuurbescherming
		wns	werknemers/medewerkers
		WNT	Wet normering topinkomens (lange versie: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector)

WOR Wet op de ondernemingsraden
WUR Wageningen University & Research
 (Wageningen Universiteit en
 Researchcentrum) of Wageningen UR
WVO Wet op het voortgezet onderwijs

Bijlage 2 Verklaring bevoegd gezag

Het College van Bestuur van Aeres verklaart dat alle opleidingen voldoen aan de wettelijke vereisten. Hieronder is beschreven welke maatregelen Aeres AOC (PrO, vmbo en mbo) en Aeres Hogeschool (hbo) nemen om dat te kunnen garanderen.

Aeres AOC (incl. het voormalige Nordwin College)

In § 3.4.1 is aangegeven hoe Aeres AOC zorg draagt voor de kwaliteit en wat de resultaten hiervan zijn, in § 3.4. Lerende cultuur en personele zaken, en in § 12.6.2 hoe het aoc zorgt voor competente medewerkers die de vertaalde eisen kunnen implementeren en uitvoeren.

Vo (praktijkonderwijs en vmbo)

De wettelijke vereisten waaraan het vmbo moet voldoen, liggen vast in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de overige van toepassing zijnde wet- en regelgeving van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Daarnaast voldoet het onderwijs aan de governancecode hbo, de cao vo, de Wet op de ondernemingsraden en de Wet op de beroepen in het onderwijs (wet BIO).

Aeres Praktijkonderwijs, Aeres VMBO (incl. het voormalige Nordwin College vmbo) volgen de (nieuwe) wettelijke bepalingen jaarlijks. Zij stellen vierjaarlijks een schoolplan op op grond van artikel 24 van de Wet op het voortgezet onderwijs. Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid voor de kwaliteit van het onderwijs dat binnen het aoc wordt gevoerd, en omvat in ieder geval:

- het onderwijskundig beleid;
- het personeelsbeleid;
- het beleid voor de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Het bevoegd gezag van Aeres AOC stelt het schoolplan op voorstel van de medezeggenschapsorganen voor een periode van vier jaar vast. Beleidsthema's worden periodiek behandeld in vo-beleidsoverleg.

Mbo

De wettelijke vereisten waaraan het mbo moet voldoen, liggen vast in de Wet educatie en beroepsonderwijs en de overige van toepassing zijnde wet- en regelgeving van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het ministerie van Economische Zaken. Daarnaast voldoet het onderwijs aan de governancecode hbo, de cao mbo, de Wet op de ondernemingsraden en de Wet beroepen in het onderwijs (wet BIO).

Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College mbo) volgen de wettelijke bepalingen jaarlijks. Beleidsthema's worden periodiek behandeld in mbo-beleidsoverleg.

Aeres Hogeschool

De wettelijke vereisten waaraan het hbo moet voldoen, liggen vast in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en de overige van toepassing zijnde wet- en regelgeving van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het ministerie van Economische Zaken. Daarnaast voldoet het onderwijs aan de governancecode hbo, de cao hbo en de Wet op de ondernemingsraden.

De stafdienst van Aeres Hogeschool volgt de wettelijke bepalingen en ontwikkelingen. Vervolgens vertaalt hij de nieuwe vereisten naar het beleid en het onderwijs door jaarlijks de curricula van de opleidingen aan te passen.

In § 4.8 is aangegeven hoe Aeres Hogeschool zorg draagt voor de kwaliteit en wat de resultaten daarvan zijn, in § 12.6.3 hoe de hogeschool zorgt voor competente medewerkers die de vertaalde eisen kunnen implementeren en uitvoeren.

Bijlage 3 Samenstelling Raad van Toezicht

	M/V	Geb. Datum	Tijdstip 1e benoeming	Lopende termijn tot	Herbenoembaar
De heer T.P. Koekkoek (Theo) Voorzitter vanaf 01-05-2019 Voorzitter remuneratiecommissie	M	05-09-1971	01-05-2019	01-05-2023	J
Hoofdfunctie/beroepsuitoefening	Akkerbouwer/pluimveehouder sinds 1992				
Nevenfunctie(s)	Voorzitter RvC Vion Lid RvT Cosun Lid RvC Efteling				
Loopbaan	Voorzitter RvC Agrifirm (2002-2018) Voorzitter RvC Rabobank (2009-2018) Lid bestuur CDA (2013-2019)				
Mevrouw C.A.M. Mulder (Ineke) Vicevoorzitter vanaf 1 juni 2020 Lid remuneratiecommissie vanaf 1 juli 2020 Lid Commissie Onderwijs & Kwaliteit vanaf 1 juli 2020	V	30-08-1950	01-07-2017	01-07-2025	N
Hoofdfunctie/beroepsuitoefening	Zelfstandig adviseur C.A.M. MULDER Advies & Interim sinds 2009				
Nevenfunctie(s)	Voorzitter RvT Stichting Nordwin College (2017-juni 2020) Lid RvT Stichting voor Primair Onderwijs Marenland Lid RvT Stichting Atlascollege VO Adviseur/projectcoördinatie Eurowijzer Vluchtelingenwerk Nederland (2017-november 2020)				
Loopbaan	Docent mbo en diverse managementfuncties (1973-1997) Sectordirecteur ROC Noorderpoort, Handel en Zakelijke Dienstverlening (1997-2003) Bestuurslid BTG Handel, MBO Raad (1997-2003) Lid Gedeputeerde Staten Groningen (2003-2008) Voorzitter RvC woningcorporatie (2009-2017) Voorzitter RvT Ambulancezorg Groningen (2008-2016) Vicevoorzitter RvT COSIS Groep (2009-2017) Lid bestuur Nationaal Fonds Gehandicaptensport (2005-2015) Adviseur/projectcoördinatie Eurowijzer Vluchtelingenwerk Nederland (2017-november 2020) Voorzitter RvT Stichting Nordwin College (2017-juni 2020)				
De heer E.J.F. Alderkamp (Evert) Lid	M	07-08-1959	01-07-2014	01-07-2022	N
Hoofdfunctie/beroepsuitoefening	Melkveehouder sinds 1982				
Nevenfunctie(s)	Lid geschillencommissie CRV				
Loopbaan	Lid afdelingsbesturen KI Gelderland, Coberco, Dumeco (1984-2000) Lid commissie melkveehouderij LTO Zuid Gelderland (1995-2000) Lid hoofdbestuur CR-Delta (2001-2010) Lid RvC CRV (2002-2010) Voorzitter RvC CRV (2010-2014)				

	M/V	Geb. Datum	Tijdstip 1e benoeming	Lopende termijn tot	Herbenoembaar
De heer S.H. Galema (Sjoerd) Lid	M	25-11-1962	01-07-2014	01-07-2022	N
Hoofdfunctie/beroepsuitoefening	Melkveehouder in Friesland sinds 1983 en Rusland sinds 2004				
Nevenfunctie(s)	Lid DB VNO-NCW Noord Voorzitter Bestuur VNO-NCW Friesland Strategisch adviseur Taraeda B.V. Lid IPF (Innovatiepact Fryslân) Lid Raad van Toezicht RAV Fryslân (Regionale Ambulance Voorziening Fryslân tot 1 juli 2021) Voorzitter Raad van Toezicht RAV Fryslân (Regionale Ambulance Voorziening Fryslân vanaf 1 juli 2021) Voorzitter Raad van Toezicht Stichting LF2028 (LeeuwardenFryslân EU Cultural Capital)				
Loopbaan	Lid Algemeen Bestuur Waterschap it Marnlân (1986-1993) Lid bestuur (later vicevoorzitter) Vakgroep Melkveehouderij ABTB/NLTO Fryslân/Noord-NL (1988-1999) Voorzitter bestuur (Nij)Bosma Zathe (nu Dairy Campus) (1992-2000) Lid bestuur Praktijkonderzoek Veehouderij (1992-2000) Lid Provinciale Staten van Fryslân (1999-2007) Gedeputeerde Provinciale Staten van Fryslân en loco-Commissaris van de Koningin (2007-2011) Lid, later voorzitter, Rabobank Sneek ZuidwestFriesland (2005-2013) Lid bestuur Coöperatie FrieslandCampina (2011-2015) Lid Raad van Commissarissen Zuivelconcern FrieslandCampina (2011-2015) Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Sence of Place (tot 1 oktober 2020)				
Mevrouw A.J.H. Knoet-Michels (Antoinette) Lid Voorzitter Commissie Onderwijs & Kwaliteit	V	06-03-1954	01-01-2015	01-01-2023	N
Hoofdfunctie/beroepsuitoefening	Interim bestuur, toezicht en advies				
Nevenfunctie(s)	Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Helmond (onbezoldigd) Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Openbaar Onderwijs Jan van Brabant te Helmond/ Na fusie per 1 januari 2022 voorzitter Raad van Toezicht Stichting Onderwijsgroep Oost-Brabant, scholen voortgezet onderwijs in Helmond, Gemert, Laarbeek, Deurne Voorzitter Raad van Toezicht Zorg in Oktober regio Kempen Voorzitter Raad van Toezicht Daelzicht regio Limburg Vicevoorzitter Raad van Toezicht Spring Kinderopvang Lid bestuur Driessen Foundation				
Loopbaan	Docent en management voortgezet onderwijs (1974-2000) Voorzitter College van Bestuur ROC Ter AA (2000-2016) Lid bestuur BVE Raad (huidige MBO Raad) (2003-2006) Toezichthouder woningbouw en welzijn (2004-2008) Voorzitter Stichting Praktijkleren (2007-2012) Voorzitter Betaald Voetbal Helmond Sport (2009-2012) Lid Provinciale Staten Noord-Brabant (2011-2019)				

	M/V	Geb. Datum	Tijdstip 1e benoeming	Lopende termijn tot	Herbenoembaar
Mevrouw J.A.M. Pronk (Joke) Lid	V	10-10-1965	01-09-2018	01-09-2022	J
Hoofdfunctie/beroepsuitoefening	Consultant en eigenaar SterkMerk BV				
Nevenfunctie(s)	Lid Raad van Advies Burst Digital Lid Raad van Commissarissen AgroFair Member Board of Advisory & Business Development AgUnity				
Loopbaan	Product Manager, Beiersdorf (1992-1998) Principal Consultant, PwC Consultancy (1998-2002) Managementfuncties, H.J. Heinz Company (2002-2006) Director Marketing & Business Development, HAK (2006-2011) Managementfuncties, Ahold (2011-2015) Lid MR Oranje Nassau School Badhoevedorp (2008-2016) Lid Raad van Toezicht Stichting Nederland Schoon (2013-2015) Lid Raad van Advies Inbak B.V. (2016-2019)				
Mevrouw A. van de Riet (Annie) Lid	V	26-01-1963	01-06-2020	01-06-2024	J
Hoofdfunctie/beroepsuitoefening	Bestuurder, toezichthouder en mediator				
Nevenfunctie(s)	Voorzitter AVAG Directeur Stichting Hortivation Commissaris Univé Het Groene Hart (tot 1-1-2022) Voorzitter Raad van Toezicht Stichting ETG Lid auditcommissie gemeente Molenlanden Commissaris Fien Wonen, voorzitter remuneratiecommissie (vanaf 1-9-21)				
Loopbaan	Stafmedewerker/secretaris Hoofdproductschap Akkerbouw (1989-1993) Management- en directiefuncties, The Greenery (1994-2007) Directeur NVM (2007-2018)				
De heer J.W. Santema (Jehannes) Lid	M	26-04-1977	01-07-2019	01-07-2023	J
Hoofdfunctie/beroepsuitoefening	Directeur ECOstyle Holding B.V sinds 2014				
Nevenfunctie(s)	Lid bestuur Stichting Living Lab Natuur Inclusieve Landbouw Friesland Lid bestuur Stichting Slachtemarathon				
Loopbaan	(Senior) Assistant accountant Deloitte Accountants B.V. (1996-2004) (Senior) Manager Deloitte Accountants B.V. (2004-2010) Kantoorvoorzitter accon*avm (2010-2013) Financieel manager ECOstyle Holding B.V. (2014) Lid RvT Nordwin College (2019-2020) Lid bestuur Stichting Bodem en Gezondheid				

Bijlage 4 Samenstelling Raad van Bestuur/ College van Bestuur

Tot 1 augustus heeft Stichting Aeres Groep in aanloop naar de instellingenfusie tussen Aeres AOC en Nordwin College een driehoofdige Raad van Bestuur en per instelling een College van Bestuur.

De heren Pellikaan en Komen zijn de leden van het College van Bestuur van Aeres AOC en Aeres Hogeschool. Mevrouw Dulfer is het enige lid van het College van Bestuur van Nordwin College.

Vanaf de instellingenfusie op 1 augustus 2021 ontstaat weer een tweehoofdig College van Bestuur, bestaande uit de heren Pellikaan en Komen, dat tevens het statutair bestuur vormt van Stichting Aeres Groep. De bestuurders van Stichting Aeres Groep vormen tevens het bestuur van de gelieerde stichtingen.

	M/V	Geboortedatum	Werkzaam bij Aeres sinds	In het CvB/de RvB sinds
De heer B.M.P. Pellikaan (Bastiaan) Voorzitter College van Bestuur Aeres AOC en Aeres Hogeschool sinds 28-06-2012 Voorzitter Raad van Bestuur van 01-06-2020 tot 01-08-2021	M	13-04-1959	01-01-2006	01-01-2006
Nevenfuncties- uit hoofde van functie -		Voorzitter Groene Tafel Voorzitter regieteam Groenpact Lid DB Connect Groen Bestuurslid Stichting CIV Agri & Food Lid kernbestuur Fruit Tech Campus Lid Stichting Hippisch Innovatie Platform Lid bestuur Poultry Expertise Centre Lid Agro Expert Raad Flevoland Lid AgriFoodTech Platform Lid programmaraad boerderij van de toekomst Lid landbouwnetwerk Foodvalley Voorzitter van Stichting Bedrijfstakgroep Groen Grond Infra Lid bestuur Stichting Delta Dairy Academy Lid AvA Triple Dairy B.V. Lid ALV Hogescholen, MBO Raad en VO-raad Lid Thema advies commissie Doelmatigheid SBB Voorzitter Financiële commissie MBO Raad Lid commissie Early Warning Systems MBO Raad Lid bestuurlijk overleg Onderwijs Foodvalley Lid bestuurlijk overleg Kenniscampus Lid Vereniging van eigenaren Aeres-Van Hall Larenstein Lid Noordelijk bestuurlijk MBO-overleg Lid Innovatiepact Fryslân Lid raad van advies Biosintrum Lid Economic Board Foodvalley		
Nevenfuncties - niet uit hoofde van functie -		geen		

	M/V	Geboortedatum	Werkzaam bij Aeres sinds	In het CvB/de RvB sinds
De heer M.H.C. Komen (Rien) Vicevoorzitter College van Bestuur Aeres AOC en Aeres Hogeschool sinds 01-01-2019 Lid Raad van Bestuur sinds 01-06-2020 tot 01-08-2021	M	23-12-1968	01-01-2019	01-01-2019
Nevenfuncties- uit hoofde van functie -		Voorzitter bestuur Coöperatie Zuivelopleidingen Nederland Lid Stuurgroep NRO (NWO) Lid bestuur Stichting CIV Groen Lid bestuur Stichting leder MBO een Practoraat Lid bestuurlijke commissie Programma praktijkkennis Voedsel & Groen, SIA Bestuurder MBO Life Sciences Voorzitter versnellingsprogramma Digitalisering & Technologisering Groenpact Lid bestuurlijk overleg Kenniscampus Ede Lid Gelders MBO Overleg Lid ALV MBO Raad Lid ALV Vereniging Hogescholen Lid Commissie Onderzoek Vereniging Hogescholen Lid validatiecommissie kwaliteitskring MBO Lid kerngroep Onderzoek & Innovatie MBO Raad Lid bestuurlijk overleg Flevo Campus Lid Versnellingskamer Living Lab Circulair Foodvalley Lid bestuurlijk overleg HAO Lid Groene Tafel Lid Stuurgroep Nationale Proeftuin Precisie Landbouw Lid bestuurlijk overleg MBO-HBO NH/Flevoland Lid Gelders Bestuurlijk Overleg MBO Lid kerngroep kwaliteitskring Publiek Verantwoorden Almere		
Nevenfuncties - niet uit hoofde van functie -		Lid advisory board Application Centre for Renewable Resources (ACCRES)		
Mevrouw I.D. Dulfer-Kooijman Voorzitter College van Bestuur Nordwin College van 05-01-2018 tot 27-06-2021 Lid Raad van Bestuur van 01-06-2020 tot 27-06-2021	V	20-06-1961	01-06-2020	01-06-2020
Nevenfuncties - uit hoofde van functie -		Lid Connect Groen Lid Groene Tafel Lid ALV MBO Raad Lid ALV VO-raad Bestuurder Life Sciences Lid DB Stichting de Nieuwe Kancelarij Voorzitter Coöperatieve Zuivelopleidingen Nederland Lid Raad van Advies CIV Water Lid bestuurlijk overleg VSV Friesland Lid Opdrachtgeversgroep CIV Groen, praktijkcluster Natuur & Leefomgeving Lid bestuurlijk overleg Energy College Lid bestuurlijk overleg Gas 2.0 Lid Club Diplomatie Fryslân		
Nevenfuncties - niet uit hoofde van functie -		Voorzitter Raad van Toezicht PIT Kinderopvang & Onderwijs Vicevoorzitter Raad van Toezicht Blick op Onderwijs Vicevoorzitter Raad van Toezicht Hoeksche School		

Bijlage 5 Kengetallen personeel

De kengetallen van Stichting Aeres Tech (voorheen PTC^{*}) en Stichting Agrotransfer Dronten (Aeres Agree en Aeres Bedrijvencentrum Dronten) zijn apart gegeven aan het einde van de bijlage. Cijfers voor de onderwijsonderdelen en Stichting Aeres Tech komen uit AFAS (eigen personeelssysteem). De cijfers van Stichting Agrotransfer Dronten en Aeres Farms Holding bv komen van een extern administratiebureau.

In de tabellen over de personele formatie is de flexibele inzet niet opgenomen. Deze staat in § 12.10.1. onder de kop Percentage flexibele inzet. Meer informatie over de definitie die Aeres hanteert voor vaste, tijdelijke en flexibele formatie staat in § 12.4.1.

Tabel 1 en 2 Aantal personeelsleden gesorteerd op onderdeel en dienstverband

De onderstaande cijfers onderbouwen de inleidende tekst van hoofdstuk 12 (met name § 12.2) en de grafieken 12.1, 12.3 en 12.4. De cijfers van Aeres VMBO, Aeres MBO en Aeres TC zijn inclusief het voormalige Nordwin College.

Aantal medewerkers (wns) per 31-12-2021	Totaal wns		Voltijd wns			Deeltijd wns		
	2020	2021	2020	2021	2021	2020	2021	2021
	wns	wns	wns	wns	%	wns	wns	%
Stichting Aeres Groep								
• Aeres VMBO, Aeres MBO en Aeres TC	1.215	1.249	384	353	28,3%	831	896	71,7%
• Aeres Praktijkonderwijs	27	28	14	12	42,9%	13	16	57,1%
• Aeres Hogeschool	438	488	148	151	30,9%	290	337	69,1%
• Bestuursbureau	94	106	47	54	50,9%	47	52	49,1%
Stichting Aeres Farms [*]	5	3	5	3	100,0%	0	0	0,00%
Stichting Aeres Tech (voorheen PTC [*]) ^{**}	38	37	21	21	56,8%	17	16	43,2%
• Aeres Tech Productions bv	8	8	1	2	25,0%	7	6	75,0%
• Tech Examen Centrum bv	9	4	2	2	50,0%	7	2	50,0%
Stichting Agrotransfer Dronten ^{***}	21	21	9	11	52,4%	12	10	47,6%
Stichting Bureau Erkenningen	3	2	0	0	0,0%	3	2	100%
Ondersteunende stichtingen ^{****}	0	0	0	0	0,0%	0	0	0,00%
Totaal Aeres	1.858	1.946	631	609	31,4%	1.227	1.337	68,6%

^{*} Stichting Aeres Farms bestaat uit Aeres Holding bv en haar dochters Aeres Landbouwbedrijf bv, Aeres Studentbedrijven bv, Aeres Biologisch Bedrijf bv en Aeres Weidebedrijf bv. Stichting Aeres Farms heeft drie (5 fte) vaste medewerkers. Daarnaast voeren circa zes losse krachten en studenten (ca. 2,3 fte) activiteiten uit in het kader van hun opleiding. Zij krijgen daar (deels, naast studiepunten) een financiële vergoeding voor. Ze zijn werkzaam op basis van een nulurencontract voor een bepaalde periode (1 jaar) en voeren ook dat hele jaar werkzaamheden uit, met name in de periode van september tot juni. Deze tijdelijke krachten zijn niet meegenomen in de totale Aeres-formatie. Daarnaast werken er medewerkers die in het overzicht zijn opgenomen bij Aeres AOC of Aeres Hogeschool mee in het kader van onderwijs, projecten of onderzoek. Zij begeleiden onder andere hun eigen studenten (4).

^{**} Stichting Aeres Tech (voorheen PTC^{*}) bestaat sinds 2020 uit Aeres Tech (koude- en mobiele techniek), Aeres Tech Productions bv (voorheen ACOLE Productions bv) en Tech Examen Centrum bv (voorheen Fedecom Academy bv). Aeres Tech Productions bv en Tech Examen Centrum bv zijn apart opgenomen in de tabel omdat deze medewerkers niet via PSA worden verloond.

^{***} Stichting Agrotransfer Dronten is de gedeponeerde naam van het moederbedrijf van de activiteiten met de (handels)namen Agrotransfer Holding bv, Aeres Agree (Aeres Agree Recruitment bv en Aeres Agree Payroll bv) en Agrotransfer bv. Aeres Agree Payroll bv en Agrotransfer bv worden in 2021 opgeheven.

^{****} De ondersteunende stichtingen Aeres International Student Fund en Stichting Dierenontdekkpark Barneveld hebben geen personeelsleden. Het werk voor deze stichtingen wordt uitgevoerd door mensen die onder Stichting Aeres Groep vallen en daar zijn opgenomen.

Aantal fte's per 31-12-2021	Totaal fte		Voltijd fte			Deeltijd fte		
	2020	2021	2020	2021	2021	2020	2021	2021
	fte	fte	fte	fte	%	fte	fte	%
Stichting Aeres Groep								
• Aeres VMBO, Aeres MBO en Aeres TC	941,63	964,46	384	353	36,6%	557,61	611,64	63,4%
• Aeres Praktijkonderwijs	22,57	22,9	14	12	52,4%	8,57	10,90	47,6%
• Aeres Hogeschool	336,05	369,08	148	151	40,9%	188,05	218,08	59,1%
• Bestuursbureau	80,40	89,82	47	54	60,1%	33,40	35,82	39,9%
Stichting Aeres Farms*	5,00	3	5	3	100,0%	0,00	0,00	0,00%
Stichting Aeres Tech (voorheen PTC)**	31,76	31,98	21	21	65,7%	10,76	10,98	34,3%
• Aeres Tech Productions bv	5,90	6	1	2	33,3%	4,90	4,00	66,7%
• Tech Examen Centrum bv	7,30	3,3	2	2	60,6%	5,30	1,30	39,4%
Stichting Agrotransfer Dronten***	17,40	18,6	9	11	59,1%	8,40	7,6	40,9%
Stichting Bureau Erkenningen	1,81	1,3	0	0	0,0%	1,81	1,3	100%
Ondersteunende stichtingen ****	0,00	0,00	0	0	0,0%	0,0	0	0,0%
Totaal Aeres	1.449,77	1.510,45	631	609	40,4%	818,80	901,63	59,6%

• Zie boven de tabel voor *, **, *** en ****.

Tabel 3 Gemiddelde fte's en loonkosten per onderdeel

Ontwikkeling gemiddelde leeftijd is weergegeven in tabel 11.

In het onderstaande overzicht zijn geen stagiair(e)s opgenomen.

De cijfers van Aeres VMBO, Aeres MBO en Aeres TC zijn inclusief het voormalige Nordwin College.

	Gemiddeld aantal fte's			Gemiddelde loonkosten €		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Stichting Aeres Groep						
• Aeres VMBO, Aeres MBO en Aeres TC	940,3	942,7	933,3	72.070	73.946	75.941
• Aeres Praktijkonderwijs	19,8	21,1	22,3	65.877	69.110	71.287
• Aeres Hogeschool	307,2	325,9	357,4	80.847	81.967	83.693
• Aeres Bestuursbureau*****	72,8	78,1	93,2	69.117	70.922	73.555
Stichting Aeres Farms*	8,3	7,3	6,3	44.749	45.023	44.360
Stichting Aeres Tech (voorheen PTC)**	36,4	33,4	33,3	71.732	72.848	75.269
• Aeres Tech Productions bv	4,9	5,4	6,2	54.239	55.757	54.457
• Tech Examen Centrum bv**	10,2	9,0	5,9	41.436	42.075	50.749
Stichting Agrotransfer Dronten***	20,4	18,4	17,6	67.740	61.916	69.010
Stichting Bureau Erkenningen*****	1,8	1,8	1,7	36.125	84.426	85.744
Ondersteunende stichtingen ****	0	0	0	0	0	0
Totaal Aeres	1.422,1	1.443,1	1.477,2			

Zie onder tabel 1 voor *, **, *** en ****.

- Het verschil tussen het totaal 2018 en 2019 komt voort uit het ontbreken van de cijfers van Nordwin College in 2018.
- ***** Het verschil in de gemiddelde loonkosten bij Stichting Bureau Erkenningen komt voort uit het feit dat de stichting in 2019 maar een half jaar onderdeel van Aeres uitmaakte.
- De gemiddelde loonkosten bij de onderwijsinstellingen zijn gestegen door de cao-verhoging.
- Bij Aeres Farms zijn, om de gemiddelde loonkosten te kunnen berekenen, de studenten (2,3 fte) wel meegenomen.

Stichting Aeres Groep

Tabel 4a t/m d Ziekteverzuimpercentages

De onderstaande cijfers onderbouwen grafiek 12.2 en de tekst van § 12.8.1.

Aeres AOC (VMBO, MBO en Training Centres)

Deze cijfers zijn inclusief het voormalige Nordwin College, exclusief zwangerschap.

Nordwin College hanteerde een iets andere definitie voor ziekteverzuim. De cijfers zijn daarom niet zomaar te combineren. Vandaar de nb's voor 2019 en 2020.

	2019	2020	2021
Kort	nb	nb	0,88
Kort middel	nb	nb	1,06
Lang middel	nb	nb	3,54
Lang	nb	nb	0,55
Totaal	nb	nb	6,03

Aeres Praktijkonderwijs

Deze cijfers zijn exclusief zwangerschap.

	2019	2020	2021
Kort	1,34	0,96	0,62
Kort middel	1,08	0,58	0,07
Lang middel	1,24	3,75	3,21
Lang	0	0	0,94
Totaal	3,66	5,29	4,84

Aeres Hogeschool

Deze cijfers zijn exclusief zwangerschap.

	2019	2020	2021
Kort	0,62	0,33	0,58
Kort middel	0,60	0,90	0,89
Lang middel	2,41	2,86	2,80
Lang	0,09	0,37	0,64
Totaal	3,72	4,46	4,91

Aeres Bestuursbureau

Deze cijfers zijn exclusief zwangerschap.

	2019	2020	2021
Kort	0,39	0,42	0,79
Kort middel	0,69	0,67	1,00
Lang middel	2,71	1,83	3,28
Lang	1,16	1,27	0,53
Totaal	4,95	4,19	5,60

Tabel 5a t/m e Vaste en tijdelijke betrekkingen

De onderstaande tabellen onderbouwen grafiek 12.5.

Aeres AOC (VMBO, MBO en Training Centres)

Deze cijfers zijn inclusief het voormalige Nordwin College.

	Vast			Tijdelijk		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Totaal wns	984	987	1.001	245	228	368
Totaal fte	789,42	790,8	789,31	164,74	150,86	175,15
Percentage fte	82,7%	84,0%	81,8%	17,3%	16,0%	18,2%

Aeres Praktijkonderwijs

	Vast			Tijdelijk		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Totaal wns	16	18	21	6	9	7
Totaal fte	15,10	16,07	18,70	5,50	6,10	4,20
Percentage fte	73,3%	72,5%	81,7%	26,7%	27,5%	18,3%

Aeres Hogeschool

	Vast			Tijdelijk		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Totaal wns	328	346	369	72	92	142
Totaal fte	262,39	275,59	284,89	52,65	60,46	82,20
Percentage fte	83,3%	82,0%	77,6%	16,7%	18,0%	22,4%

Bestuursbureau

	Vast			Tijdelijk		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Totaal wns	70	78	94	15	16	12
Totaal fte	56,24	66,17	79,61	13,08	14,23	10,21
Percentage fte	81,3%	82,3%	88,6%	18,7%	17,7%	11,4%

Stichting Aeres Groep totaalpercentage vast en tijdelijk (incl. het voormalige Nordwin College)

Fte	Vast	Tijdelijk
2019	82,6%	17,4%
2020	83,2%	16,8%
2021	81,2%	18,8%

Tabel 6 Instroom en uitstroom personeel Stichting Aeres Groep (incl. het voormalige Nordwin College)

De onderstaande tabel onderbouwt de tekst § 12.10.1 en de grafiek 12.6.

Het verschil in fte's tussen de toename hier en die in tabel 1 en 2 komt omdat bestaande medewerkers extra uren hebben gekregen.

	In dienst		Uit dienst		Toename	
	wns	fte	wns	fte	wns	fte
2019	285	184,84	221	130,9	64	53,94
2020	257	156,48	219	139,64	38	16,84
2021	278	172,71	181	122,24	97	50,47

* Een eventueel verschil tussen de fte's in deze tabel en die in tabel 2 komt door mutaties in de werktijdfactor in het kalenderjaar.

Tabel 7a, b en c Verhouding man : vrouw

De onderstaande tabellen onderbouwen grafiek 12.7.

Verhouding in aantallen medewerkers (wns en fte)

De cijfers van Aeres VMBO, Aeres MBO (incl. Aeres TC) zijn inclusief het voormalige Nordwin College.

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	wns	fte	wns	fte	wns	fte
Aeres VMBO, Aeres MBO (incl. Aeres TC)	494	416,64	755	547,82	1.249	964,46
Aeres Praktijkonderwijs	16	13,87	11	8,30	28	22,90
Aeres Hogeschool	201	166,86	237	169,19	488	369,08
Bestuursbureau	49	46,58	45	33,83	106	89,82
Totaal	760	643,95	1.048	759,14	1.871	1.446,26

De cijfers van Aeres AOC zijn inclusief het voormalige Nordwin College.

Fte	Mannen	Vrouwen	Fte	Mannen	Vrouwen
Aeres AOC 2019	47,5%	52,5%	Aeres Hogeschool 2019	45,3%	54,7%
Aeres AOC 2020	44,0%	56,0%	Aeres Hogeschool 2020	49,7%	50,3%
Aeres AOC 2021	43,2%	56,8%	Aeres Hogeschool 2021	48,8%	51,2%

Wns	Mannen	Vrouwen	Fte	Mannen	Vrouwen
Aeres AOC 2019	41,0%	59,0%	Aeres Hogeschool 2019	45,2%	54,8%
Aeres AOC 2020	39,8%	60,2%	Aeres Hogeschool 2020	45,9%	54,1%
Aeres AOC 2021	39,6%	60,6%	Aeres Hogeschool 2021	45,2%	54,8%

Tabel 8a t/m 8f Overzicht onderwijsfuncties per onderdeel

De onderstaande gegevens onderbouwen de grafieken 12.8, 12.10 en 12.12.

Aeres AOC (VMBO, MBO en Training Centres)

Deze cijfers zijn inclusief het voormalige Nordwin College.

	Functie-schaal	Medewerkers (N)			Betrekkingsomvang		
		N 2019	N 2020	N 2021	FTE 2019	FTE 2020	FTE 2021
Docent en/of coördinator	LB	635	629	647	475,6	471,7	487,8
	LC	204	198	211	172,0	166,3	176,5
	LD	29	29	28	27,7	27,6	26,4
	LIO	3	4	6	1,5	2,2	0,1
Totaal		871	860	892	676,8	667,7	690,8

	2019	2020	2021
Percentage OP ten opzichte van OOP	71,13%	70,89%	71,60%

Aeres Praktijkonderwijs

	Functie-schaal	Medewerkers (N)			Betrekkingsomvang		
		N 2019	N 2020	N 2021	FTE 2019	FTE 2020	FTE 2021
Leraar en/of coördinator	LB	15	19	21	13,8	16	17,0
	LC	2	2	2	2	1,3	1,5
	LD	1	1	0	1	1	0
	LIO	0	0	1	0	0	1,0
Totaal		18	22	24	16,8	18,3	19,5

	2019	2020	2021
Percentage OP ten opzichte van OOP	89,1%	81,6%	85,2%

Aeres Hogeschool

	Functie-schaal	Medewerkers (N)			Betrekkingsomvang		
		N 2019	N 2020	N 2021	FTE 2019	FTE 2020	FTE 2021
Basisdocent	10	2	3	6	2	2,6	3,7
Docent	11	191	217	237	147,3	161,2	174,8
Hogeschooldocent	12	61	65	69	51,8	53,7	57,0
Hogeschoolhoofddocent	13	7	7	10	6,2	7,2	8,9
Lector	>13	12	13	17	7,7	8,8	10,9
Totaal		273	305	339	214,9	233,4	255,3

	2019	2020	2021
Percentage OP ten opzichte van OOP	68,2%	69,5%	76,0%

Het Bestuursbureau heeft geen onderwijsfuncties.

Tabel ga t/m d Overzicht onderwijsondersteunende functies per onderdeel

De onderstaande gegevens onderbouwen de grafieken 12.9, 12.11, 12.13 en 12.14.

Aeres AOC (VMBO, MBO en Training Centres)

Deze cijfers zijn inclusief het voormalige Nordwin College.

Functie (schaal)	Medewerkers (N)			Betrekkingsomvang		
	N 2019	N 2020	N 2021	FTE 2019	FTE 2020	FTE 2021
Ondersteunende functies (1-9)	253	255	276	188,0	189,1	200,8
Staf (10-15)	102	100	87	86,8	85,0	73,2
Totaal	355	355	363	274,8	274,1	274,0

Aeres Praktijkonderwijs

Functie (schaal)	Medewerkers (N)			Betrekkingsomvang		
	N 2019	N 2020	N 2021	FTE 2019	FTE 2020	FTE 2021
Ondersteunende functies (1-9)	4	5	4	3,8	3,9	3,4
Staf (10-15)	0	0	0	0	0,0	0
Totaal	4	5	4	3,8	3,9	3,4

Aeres Hogeschool

Functie (schaal)	Medewerkers (N)			Betrekkingsomvang		
	N 2019	N 2020	N 2021	FTE 2019	FTE 2020	FTE 2021
Ondersteunende functies (1-9)	106	110	123	81,3	83,7	89,7
Staf (10 >)	21	23	21	18,9	19,0	19,6
Totaal	127	133	144	100,2	102,7	109,3

Bestuursbureau

Functie (schaal)	Medewerkers (N)			Betrekkingsomvang		
	N 2019	N 2020	N 2021	FTE 2019	FTE 2020	FTE 2021
Ondersteunende functies (1-9)	52	56	57	42,3	48,7	44,9
Staf (10 >)	33	38	46	29,0	30,6	41,9
Totaal	85	94	103	71,3	79,3	86,8

Tabel 10a t/m e Aantal personeelsleden verdeeld naar leeftijd

De onderstaande gegevens onderbouwen grafiek 12.15 en vullen deze aan. Waar mogelijk zijn er ook landelijke cijfers ter vergelijking gegeven. Deze cijfers zijn inclusief het voormalige Nordwin College.

Aeres AOC (VMBO, MBO en Training Centres)				
	Totaal	< 40	40 - 59	> 59
Aantal personen 2019	1.229	433	639	157
Aantal personen 2020	1.215	429	615	171
Aantal personen 2021	1.249	455	621	173
Bezetting in fte 2019	950,2	324,8	497,0	128,3
Bezetting in fte 2020	941,7	325,0	485,1	131,5
Bezetting in fte 2021	964,7	348,5	485,7	130,5
Percentage fte in 2019	100%	34,2%	52,3%	13,5%
Percentage fte in 2020	100%	34,5%	51,5%	14,0%
Percentage fte in 2021	100%	36,1%	50,4%	13,5%

Aeres Praktijkonderwijs				
	Totaal	< 40	40 - 59	> 59
Aantal personen 2019	22	11	9	2
Aantal personen 2020	27	15	10	2
Aantal personen 2021	28	15	11	2
Bezetting in fte 2019	20,6	10,4	8,2	2,0
Bezetting in fte 2020	22,2	13,3	7,6	1,3
Bezetting in fte 2021	22,9	13,1	8,3	1,5
Percentage fte in 2019	100%	50,5	39,8	9,7
Percentage fte in 2020	100%	59,8	34,3	5,9
Percentage fte in 2021	100%	57,2	36,2	6,6

Aeres Hogeschool				
	Totaal	< 40	40 - 59	> 59
Aantal personen 2019	400	121	209	70
Aantal personen 2020	438	134	222	82
Aantal personen 2021	488	162	240	86
Bezetting in fte 2019	315,0	97,8	161,3	55,9
Bezetting in fte 2020	336,0	104,3	167,5	64,3
Bezetting in fte 2021	369,1	123,8	177,9	67,4
Percentage fte in 2019	100%	31,1	51,1	17,8
Percentage fte in 2020	100%	31,1	49,8	19,1
Percentage fte in 2021	100%	33,5	48,1	18,4

Aeres Bestuursbureau				
	Totaal	< 40	40 - 59	> 59
Aantal personen 2019	85	19	55	11
Aantal personen 2020	94	25	56	13
Aantal personen 2021	106	22	67	17
Bezetting in fte 2019	71,3	16,6	45,1	9,7
Bezetting in fte 2020	80,5	22,3	46,7	11,5
Bezetting in fte 2021	89,8	19,8	55,8	14,2
Percentage fte in 2019	100%	23,3	63,2	13,5
Percentage fte in 2020	100%	27,7	58,0	14,3
Percentage fte in 2021	100%	22,0	62,1	15,8

Totaal Stichting Aeres Groep (incl. het voormalige Nordwin College)				
	Totaal	< 40	40 - 59	> 59
Aantal personen 2019	1.736	584	912	240
Aantal personen 2020	1.774	603	903	268
Aantal personen 2021	1.871	654	939	278
Bezetting in fte 2019	1.357,1	449,6	711,6	195,9
Bezetting in fte 2020	1.380,4	464,9	706,8	208,7
Bezetting in fte 2021	1.446,4	505,2	727,6	213,6
Percentage fte in 2019	100%	33,1	52,5	14,4
Percentage fte in 2020	100%	33,7	51,2	15,1
Percentage fte in 2021	100%	34,8	50,4	14,8

Tabel 11 Gemiddelde leeftijd en fte ouder dan 59 jaar in %

	Gemiddelde leeftijd			Percentage fte ouder dan 59 jaar		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Aeres AOC (incl. Nordwin)	45,1	45,8	45	14,0	14,6	13,5
Aeres Praktijkonderwijs	42,5	41,6	42	9,7	5,9	6,6
Aeres Hogeschool	46,9	47,0	46	17,8	19,1	18,4
Aeres Bestuursbureau	47,1	46,6	49	13,6	15,5	15,8
Totaal Stichting Aeres Groep*	45,1	45,9	46	14,9	15,3	14,8

* Vanwege de verschillen in de wijze van administreren en omvang van de onderdelen zijn de totalen bij benadering.

Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺)

De informatie over Aeres Tech Productions bv staat in paragraaf § 6.8, die over Tech Examen Centrum bv in § 6.9. De medewerkers van die bv's worden niet verloned via PSA, vandaar dat de cijfers apart staan.

Tabel 12 Aantallen medewerkers en verhouding man : vrouw, voltijd of deeltijd

De onderstaande cijfers onderbouwen grafiek 12.16.

31-12-2021	totaal fte	totaal wns	fulltime wns/fte	parttime wns	parttime fte
Man	26,9	30	20	10	6,9
Vrouw	5,1	7	1	6	4,1
Totaal	32,0	37	21	16	11,0

Tabel 13 Instroom en uitstroom personeel Stichting Aeres Tech

De onderstaande tabel onderbouwt de gegevens in § 12.11.1.

	Uit dienst		In dienst		Toename	
	wns	fte	wns	fte	wns	fte
2019	20	17,0	8	7,0	-12	-10,0
2020	5	4,6	5	3,5	0	-1,1
2021	7	6,4	6	5,6	-1	-1,2

Tabel 14 Vaste en tijdelijke betrekking, verhouding man : vrouw

De onderstaande cijfers onderbouwen grafiek 12.16.

	Vast						Tijdelijk					
	2019		2020		2021		2019		2020		2021	
	wns	fte	wns	fte	wns	fte	wns	fte	wns	fte	wns	fte
Man	24	21,5	24	21,5	20	17,9	6	5,40	5	4,03	10	9,00
Vrouw	8	5,9	8	5,9	7	5,1	0	0,00	2	1,45	0	0,00
Totaal	32	27,4	32	27,4	27	23,0	6	5,40	7	5,48	10	9,00

Tabel 15a en b Leeftijdsopbouw

De onderstaande cijfers onderbouwen grafiek 12.17.

	Totaal	< 40	40 - 59	> 59
Aantal personen 2019	38	10	17	11
Aantal personen 2020	38	11	18	9
Aantal personen 2021	37	12	20	5
Bezetting in fte 2019	32,9	8,2	15,4	9,3
Bezetting in fte 2020	31,8	8,5	16,0	7,3
Bezetting in fte 2021	32,0	10,4	18,1	3,5
Percentage fte in 2019	100%	24,77	46,88	28,35
Percentage fte in 2020	100%	26,76	50,37	22,87
Percentage fte in 2021	100%	32,4	56,6	11,0

	2019	2020	2021
Gemiddelde leeftijd	49,61	48,40	46,00

Tabel 16 Carrièrepatroon trainers

De onderstaande cijfers onderbouwen grafiek 12.18.

Functie (schaal)	Medewerkers (N)			Betrekkingsomvang		
	N 2019	N 2020	N 2021	FTE 2019	FTE 2020	FTE 2021
Junior trainer (9)	1	2	6	0,4	1,4	5,2
Trainer (10)	16	12	11	14,9	11,2	10,3
Senior trainer (11)	0	2	0	0,0	1,6	0
Totaal	17	16	17	15,3	14,2	15,5

Tabel 17 Carrièrepatroon ondersteunend personeel

De onderstaande cijfers onderbouwen grafiek 12.29.

Functie (schaal)	Medewerkers			Betrekkingsomvang		
	N 2019	N 2020	N 2021	FTE 2019	FTE 2020	FTE 2021
Ondersteunende functies (1-9)	11	13	11	8,45	9,47	8,5
Staf (10-15)	10	9	9	9,10	8,10	8,00
Totaal	21	22	20	17,55	17,57	16,5

Tabel 18 Percentage ziekteverzuim

De cijfers onderbouwen grafiek 12.20. De cijfers zijn exclusief zwangerschap.

	2019	2020	2021
Kort	0,9	0,7	0,8%
Kort middel	0,8	1,1	0,8%
Lang middel	-	-	3,3%
Lang	-	-	
Totaal %	1,7	1,8	4,9%

Stichting Agrotransfer Dronten

Stichting Agrotransfer Dronten is eigenaar van Agrotransfer Holding bv. De holding heeft twee werkmaatschappijen: Aeres Agree Recruitment bv en Aeres Agree Payroll bv. Alleen de eerste is nog actief. De activiteiten in de laatste zijn overgedragen aan Aeres Agree Recruitment bv. Vanaf 1 januari 2020 zijn er geen vaste medewerkers meer in dienst bij deze bv. In onderstaande cijfers is dit terug te zien bij medewerkers uit dienst.

Tabel 19a en b Formatie en verschuivingen

De onderstaande cijfers onderbouwen grafiek 12.21 en de tekst van § 12.13.1.

Peildatum 31-12-21	Medewerkers	Fte	Voltijd wns	Deeltijd wns	Voltijd fte	Deeltijd fte
Stichting Agrotransfer Dronten	0	0	0	0	0	0
Agrotransfer Holding bv	3	2,4	1	2	1	1,4
Aeres Agree Recruitment bv	18	16,2	10	8	10	6,2
Aeres Agree Payroll bv	0	0	0	0	0	0
Totaal	21	18,6	11	10	11	7,6

	Uit dienst over alle bv's		In dienst over alle bv's	
	wns	fte	wns	Fte
2019	7	5,7	9	7,8
2020	9	7,6	5	4,8
2021	6	4,3	6	5,3

Tabel 20 Gemiddelde leeftijd en > 59 jaar

De onderstaande cijfers onderbouwen de tekst van § 12.13.1.

	2019	2020	2021
Gemiddelde leeftijd	38,7	38,8	36,9
Percentage medewerkers > 59 jaar	4,0%	0%	0%

Tabel 21a en b Ziekteverzuim

De onderstaande percentagecijfers zijn exclusief zwangerschapsverlof. Ze onderbouwen de grafiek 12.22.

	2019	2020	2021
Agrotransfer Holding bv	9,1	0%	0%
Agrotransfer bv	0,4	-	-
Aeres Agree Recruitment bv	0,6	1,7%	0,4%
Aeres Agree Payroll bv	0,1	-	-

Bijlage 6 Overzicht en kengetallen Aeres VMBO

Let op! Tenzij anders vermeld, zijn de cijfers gebaseerd op de gegevens uit de eigen deelnemersadministratie. DUO en de eigen administratie lopen niet altijd synchroon.

Tabel 1 Kengetallen Aeres VMBO (inclusief het voormalige Nordwin College) per locatie – vmbo 2021

Onderstaande gegevens onderbouwen § 2.1, § 3.4 en § 3.11.2.

		Almere	Buitenpost	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Lelystad	Maartensdijk	Nijkerk	Sneek	Velp
Inschrijvingen	lj 1+2	473	169	194	183	206	268	284	224	214	142	300
Aantal leerlingen per 1-10-2021	bl	87	31	56	46	47	43	75	64	42	27	72
	kl	172	58	99	66	69	108	98	64	75	72	96
	gl	96	34	53	42	55	50	92	27	46	59	74
	tl	0	0	0	0	0	0	0	74	0	0	0
	vavo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	glr*	19	0	0	11	0	0	0	0	5	0	0
	HGL**	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	techniek	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	gw***	0	8	0	0	27	7	0	0	0	12	0
Totaal		887	300	402	348	404	476	549	453	382	312	542
Gediplomeerde uitstroom 2020-2021	bl	68	31	22	31	35	28	42	41	39	18	35
	kl	78	35	29	35	45	50	38	29	26	25	44
	gl	66	24	23	9	20	30	44	11	19	26	27
	tl	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal gediplomeerde uitstroom		212	90	74	75	100	108	124	81	84	69	106
Afgewezen 2020-2021	bl	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	kl	0	0	1	0	2	1	0	0	0	0	0
	gl	0	3	0	0	1	1	2	0	0	0	0
	tl	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal afgewezen		0	3	1	0	3	2	2	0	0	0	0

* glr = geïntegreerde leerroute of doorlopende leerroute

** Deze HGL-leerlingen zijn ingeschreven als gl-leerlingen.

*** lw betreft een leer-werktraject van de Friese locaties.

Tabel 2 Totalen Aeres VMBO 2019–2021

Onderstaande gegevens onderbouwen § 2.1, § 3.4 en § 3.11.2.

	2019		2020		2021	
Inschrijvingen vmbo	bavo	2.416	bavo	2.502	bavo	2.657
	bl	788	bl	703	bl	590
	kl	986	kl	933	kl	977
	gl	585	gl	588	gl	628
	tl	100	tl	97	tl	74
	glr	-	glr	-	glr	35
	HGL	41	HGL	36	HGL	29
	vavo	7	vavo	3	vavo	0
	techniek	30	techniek	0	techniek	11
	lw	51	lw	50	lw	54
	Totaal	5.004	Totaal	4.912	Totaal	5.055
Instroom vmbo (incl. lwoo)	tij 1	1.190	tij 1	1.272	tij 1	1.363
Instroom lwoo	lj 1	240	lj 1	221	lj 1	259
Lwoo alle leerjaren		1.207		1.040		1.363
Gediplomeerde uitstroom	bl	392	bl	405	bl	390
	kl	431	kl	494	kl	434
	gl	341	gl	314	gl	299
	tl	56	tl	39	tl	44
	Totaal	1.220	Totaal	1.252	Totaal	1.167
Afgewezen	bl	4	bl	1	bl	0
	kl	12	kl	0	kl	4
	gl	22	gl	1	gl	4
	tl	0	tl	2	tl	3
	Totaal	49	Totaal	4	Totaal	11
Ongediplomeerde uitstroom	bl	18	bl	2	bl	0
	kl	11	kl	7	kl	3
	gl	10	gl	7	gl	4
	tl	4	tl	5	tl	3
	Totaal	43	Totaal	21	Totaal	10
Doorstroom binnen Aeres		131		143		135

Tabel 3a t/m 3e Opbrengsten Aeres VMBO-scholen

De onderstaande tabellen tonen de opbrengsten van de Aeres VMBO-scholen per onderwijssoort en onderbouwen § 3.11.2, Onderwijsopbrengsten en examinering.

De kolom Slaagpercentage geeft aan hoeveel procent van de leerlingen geslaagd is voor het examen ten opzichte van het landelijk gemiddelde en de percentielscore. De kolom Verschil se-ce laat normaal zien hoe groot het verschil is tussen de schoolexamens (se) en de centrale examens (ce-inspectienorm is max. 0,5 punt) ten opzichte van het landelijk gemiddelde en de percentielscore. De resultaten op deze indicator komen van Venster voor Verantwoording. De kolom Gemiddeld se-cijfer toont het gemiddelde examencijfer van het schoolexamen.

Vmbo-b	Slaagpercentage 2020-2021	Aantal deelnemers	Gemiddeld se-cijfer 2020-2021	Vershil se-ce
Landelijk	99,3%		6,74	-0,2
Almere	100%	68	6,78	-0,55
Buitenpost	100%	31	6,49	0,02
Ede	100%	22	6,64	-0,44
Emmeloord	100%	31	6,61	-0,17
Heerenveen	100%	35	6,51	-0,34
Leeuwarden	100%	28	6,92	-0,32
Lelystad	100%	41	6,49	0,08
Maartensdijk	100%	41	6,85	-0,66
Nijkerk	100%	39	6,77	-0,19
Sneek	100%	18	6,59	-0,02
Velp	100%	35	6,96	-0,64

Vmbo-k	Slaagpercentage 2020-2021	Aantal deelnemers	Gemiddeld se-cijfer 2020-2021	Vershil se-ce
Landelijk	99,0%		6,21	-0,04
Almere	100%	78	6,01	0,13
Buitenpost	100%	35	6,03	0,44
Ede	96,7%	29	6,20	0,04
Emmeloord	100%	35	6,00	-0,23
Heerenveen	95,7%	47	5,99	0,14
Leeuwarden	98%	51	6,15	0,29
Lelystad	100%	37	6,25	0,13
Maartensdijk	100%	29	6,41	-0,17
Nijkerk	100%	26	6,41	-0,18
Sneek	100%	26	6,40	0,08
Velp	100%	44	6,47	-0,22

Vmbo-gt	Slaagpercentage 2020-2021	Aantal deelnemers	Gemiddeld se-cijfer 2020-2021	Vershil se-ce
Landelijk	98%		6,28	0,08
Almere	100%	66	6,27	0,01
Buitenpost	100%	24	6,40	0,34
Ede	100%	23	6,50	0,01
Emmeloord	100%	9	6,20	-0,05
Heerenveen	95,2%	21	6,09	0,10
Leeuwarden	96,8%	31	6,06	0,40
Lelystad	95,0%	42	6,02	0,40
Maartensdijk	100%	11	6,66	0,11
Nijkerk	100%	19	6,45	0,11
Sneek	100%	25	6,29	0,63
Velp	100%	27	6,51	0,09

De onderstaande tabel komt van DUO en wijkt hier en daar af van de eigen cijfers. De Onderwijsinspectie is hiervan op de hoogte. DUO-cijfers worden aangepast.

	2019	2020	2021
Gediplomeerd	1.259	1.253	1.167
Afgewezen	57	4	11
Slaagpercentage vmbo-b	99%	100%	100%
Slaagpercentage vmbo-k	97%	100%	99%
Slaagpercentage vmbo-gt	91%	99%	98%

Het slaagpercentage 2020-2021 blijft op de basisgerichte leerweg gelijk aan dat van 2019-2020. Het slaagpercentage op de kadergerichte en de gt-leerweg daalt licht ten opzichte van vorig schooljaar. Voor geheel Aeres VMBO geldt:

- Afdeling vmbo-basis behoort tot het 100e percentiel, 100% van de Nederlandse vo-scholen scoort lager of gelijk.
- Afdeling vmbo-kader behoort tot het 38e percentiel, 38% van de Nederlandse vo-scholen scoort lager of gelijk.
- Afdeling vmbo-gt behoort tot 65e percentiel, 65% van de Nederlandse vo-scholen scoort lager of gelijk, 35% scoort hoger.

Vanwege de covid-19-crisis is het centraal examen op last van het kabinet komen te vervallen in 2020. Daarom is er voor dat jaar geen data beschikbaar over de indicator verschil se-ce en het gemiddelde cijfer voor het centraal examen 2019-2020.

	2019	2020	2021
Gemiddeld ce vmbo-b	6,92	n.v.t	6,71
Gemiddeld ce vmbo-k	6,50	n.v.t	6,18
Gemiddeld ce vmbo-gt	6,34	n.v.t	6,25
Vershil se-ce vmbo-b	-0,6	n.v.t	-0,3
Vershil se-ce vmbo-k	-0,2	n.v.t	0,1
Vershil se-ce vmbo-gt	0,2	n.v.t	0,2

Het verschil se-ce blijft voor alle afdelingen binnen de inspectienorm van 0,5.

Tabel 4 Beroepsgerichte keuzevakken

In het vernieuwde vmbo kunnen leerlingen keuzevakken kiezen. Het aanbod verschilt per locatie.

Dit zijn de keuzevakken die de verschillende locaties aanbieden in het schooljaar 2020-2021.

	Almere	Buitenpost	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Lelystad	Maartensdijk	Nijkerk	Sneek	Velp
Keuzevakken groen											
Het groene machinepark	-	X	X	X	X	X	-	X	X	X	-
Het houden van dieren	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Voeding: hoe maak je het?	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Tuinontwerp en -aanleg	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Werk in tuin en landschap	X	X	-	X	X	X	X	X	X	X	X
Groene zorg	X	-	X	-	-	-	-	X	X	X	X
Natuurlijk groen	-	-	-	-	X	-	-	-	X	X	-
Bloemwerk	X	X	X	-	X	X	X	X	X	X	X
Groene vormgeving en styling	X	X	X	X	X	X	-	X	X	X	X
Milieu, hergebruik en duurzaamheid	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Visstandbeheer en sportvissen	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-
Gezonde dieren	X	X	X	X	X	X	-	X	X	X	X

	Almere	Buitenpost	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Lelystad	Maartensdijk	Nijkerk	Sneek	Velp
Groei voorbereiden	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Groei en oogst	X	-	-	X	X	X	-	-	-	X	-
Water	X	-	-	-	X	X	-	-	-	X	-
Werken aan natuur en milieu	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Keuzevakken D&P (groen georiënteerd)											
Voeding en beweging	X	X	X	X	X	X	-	X	-	X	-
Overige keuzevakken											
Ondernemen	-	-	X	X	-	-	X	X	X	-	-
Autoschade en spuiten	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-
Booglasprocessen	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fietstechniek	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-
Internationale handel	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-
Applicatieontwikkeling	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-
Robotica	X	-	X	-	-	-	-	X	-	-	-
Drone-techniek	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-
Verbrandingsmotoren	-	-	-	-	X	X	-	-	-	X	-
Interieurontwerp en -design	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Vormgeven en typografie	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	X
Presentatie en styling	-	X	X	-	X	X	-	X	X	X	-
Administratie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Tekenen, schilderen en illustreren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Mode en design	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X	-
Wonen en design	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-
Hout- en meubelverbindingen	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-
Installeren en monteren	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bakkerij	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brood- en banketspecialisatie	-	-	X	-	-	-	-	-	X	-	-
Patisserie	-	-	X	-	-	-	-	X	X	-	-
Gastheerschap	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Een product maken en verbeteren	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Keukenspecialisatie	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
Praktisch booglassen	-	-	X	-	X	X	-	-	X	X	-
Gemotoriseerde tweewieler	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-
Mobiele werktuigen	-	-	-	-	X	X	-	-	-	-	X
De bijzondere keuken	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-
Fotografie	X	-	X	-	-	-	-	X	-	-	-
Traiteur	-	-	-	-	X	X	-	-	-	X	-
Kennismaking met uiterlijke verzorging	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-
Actief in de natuur	X	X	X	-	-	-	-	-	X	-	-
Podium	-	-	-	X	-	-	X	-	-	-	-
Evenementen	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-

	Almere	Buitenpost	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Lelystad	Maartensdijk	Nijkerk	Sneek	Velp
Dans-, acteer- en zangactiviteiten	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorkomen van ongevallen en EHBO	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mens en activiteit	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
Welzijn kind en jongere	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten	-	X	X	-	-	-	X	X	-	-	-
Totaal	26	15	24	14	19	19	11	17	19	19	11

Bijlage 7 Overzicht en kengetallen Aeres MBO

Tabel 1 Overzicht mbo-opleidingen en uitvoeringslocaties

De onderstaande gegevens onderbouwen met name de tekst in § 3.19.3. De tabel geeft een overzicht van de opleidingen.

Niveau 1	
Opleiding	Uitvoeringslocatie(s)
Assistent plant of (groene) leefomgeving	Emmeloord, Velp
Voeding	Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Groene logistiek	Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Groene detailhandel	Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Plant & Groen	Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Niveau 2	
Opleiding	Uitvoeringslocatie(s)
Agrarisch loonwerk	Emmeloord
Akkerbouw en teelt	Emmeloord
Biologisch-dynamisch bedrijf (teelt)	Dronten
Biologisch-dynamisch bedrijf (veehouderij)	Dronten
Medewerker Bloemist	Velp
Bloem en Styling	Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Medewerker diervverzorging	Almere, Barneveld, Velp, Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Groene detailhandel	Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Groene logistiek	Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Medewerker hovenier	Almere, Emmeloord, Nijkerk, Velp, Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Melkveehouderij	Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Natuur, water en recreatie	Nijkerk, Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Paardenhouderij	Barneveld, Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Plantenteelt	Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Veehouderij	Barneveld, Emmeloord
Voedingsoperator	Ede, Buitenpost, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Voeding	MBO Life Sciences
Agrohandel en logistiek	Barneveld
Pluimveehouderij	Barneveld
Varkenshouderij	Barneveld, Buitenpost, Emmeloord, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek
Groen, grond en infra	Barneveld
Niveau 3	
Begeleider stadslanbouwbijrijf (teelt)	Dronten
Begeleider stadslanbouwbijrijf (veehouderij)	Dronten
Plantenteelt	Leeuwarden
Groen en Cultuurtechniek	Leeuwarden
Diervverzorgger hokdieren (pluimveehouderij)	Barneveld
Diervverzorgger hokdieren (varkensveehouderij)	Barneveld
Diervverzorgger melkvee	Barneveld
Melkveehouderij	Leeuwarden
Hoefsmid	Barneveld
Bloem & Styling	Leeuwarden
Stylist	Velp
Hovenier	Almere, Emmeloord, Leeuwarden, Nijkerk, Velp
Agrarisch loonwerk	Emmeloord
Bloemist	Velp
Natuur, water en recreatie	Leeuwarden, Nijkerk
Groen, grond en infra	Barneveld, Leeuwarden
Food & technology	Ede, MBO Life Sciences
Paardensport en -houderij	Almere, Barneveld, Emmeloord, Leeuwarden
Diervverzorgger	Almere, Barneveld, Leeuwarden
Plant & business (teelt)	Emmeloord
Plant & business (veehouderij)	Emmeloord
Agrohandel en logistiek	Emmeloord
Biologisch-dynamisch bijrijf (veehouderij)	Dronten
Biologisch-dynamisch bijrijf (teelt)	Dronten
Biologisch-dynamisch bijrijf (veehouderij)	Dronten

Niveau 4	
Specialist stylist	Velp
Paraveterinair dierenartsassistent	Barneveld, Leeuwarden
Bedrijfsleider diervverzorging	Barneveld, Leeuwarden
Ondernemer bloemist	Velp
Specialist bloem	Velp
Plantenteelt	Leeuwarden
Recreatieterreinen	Leeuwarden
Bos en natuur	Leeuwarden
Vakexpert food & technology	Ede, MBO Life Sciences
Vakexpert food & quality	Ede, MBO Life Sciences
Vakexpert food & lifestyle	Almere, Ede
Vakexpert Voeding en voorlichting	MBO Life Sciences
Vakexpert industrieel produceren van levensmiddelen	MBO Life Sciences
Vakexpert akkerbouw, teelt en groene technologie	Velp
Vakexpert plant & business (groene technologie)	Emmeloord
Vakexpert plant & business (agrohandel en logistiek)	Emmeloord
Bedrijfsleider biologisch-dynamisch bedrijf	Dronten
Ondernemer agrarisch loonwerk	Emmeloord
Ondernemer groen, groen en infra	Barneveld, Leeuwarden
Opzichter/uitvoerder groene ruimte	Almere, Emmeloord, Nijkerk, Velp
Groenvoorziening	Leeuwarden
Hovenier	Leeuwarden
Toegepaste biologie (onderzoeker leefomgeving)	Almere, Ede, Emmeloord, MBO Life Sciences
Adviseur leefomgeving	MBO Life Sciences
Bedrijfsleider paardensport en -houderij	Almere, Barneveld, Emmeloord, Leeuwarden
Instructeur paardensport en -houderij	Barneveld, Leeuwarden
Melkveehouder	Barneveld, Emmeloord, Leeuwarden
Pluimveehouderij	Barneveld
Varkenshouderij	Barneveld

Tabel 2 Keuzedelen

In de herziene kwalificatiestructuur mbo krijgen studenten keuzedelen aangeboden. Dit zijn de keuzedelen per locatie (zie ook § 3.19.4).

Keuzedelen per locatie		Almere	Barneveld	Buitenpost	Dronten	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Leeuwarden LS	Nijkerk	Sneek	Velp	Totaal
K0003	Arbo, kwaliteitszorg en hulpverlening geschikt voor niveau 2	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-
K0022	Digitale vaardigheden basis	-	X	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	2
K0023	Digitale vaardigheden gevorderd	X	-	-	-	X	-	-	X	-	-	-	-	3
K0028	Duurzaamheid in het beroep A	-	-	X	-	-	X	X	-	-	X	X	-	5
K0029	Duurzaamheid in het beroep B	-	X	X	-	X	-	X	X	-	-	X	X	7
K0030	Duurzaamheid in het beroep C	X	X	-	-	X	-	-	X	X	-	-	X	6
K0031	Duurzaamheid in het beroep D	X	X	-	-	X	-	-	X	X	-	-	X	6
K0054	Interieur vormgeving	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	11
K0055	Internationaal I: bewustzijn (interculturele diversiteit)	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	2
K0059	Klantcontact en verkoop	X	X	-	X	-	-	X	X	-	-	X	-	6
K0060	Landbouwhuisdieren	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
K0061	Leidinggeven	-	-	-	-	X	-	-	-	X	-	-	X	3
K0071	Nederlands 3F (versie 2)	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	1

Keuzedelen per locatie		Almere	Barneveld	Buitenpost	Dronten	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Leeuwarden LS	Nijkerk	Sneek	Velp	Totaal
Ko072	Ondernemend gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4)	-	X	-	X	X	X	X	X	X	-	-	-	6
Ko080	Oriëntatie op ondernemerschap	-	X	-	-	-	-	X	X	X	-	-	-	3
Ko084	Paardenkliniek	-	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	2
Ko087	Praktijkopleider	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko097	Solliciteren	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko125	Vorbereiding hbo	X	X	-	-	-	X	-	X	X	X	-	X	4
Ko132	Voortplanting en fokkerij	-	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	2
Ko161	Keuringsklaar maken en voorbrengen	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Ko165	Ondernemerschap mbo	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X	-	-	5
Ko202	Internationaal II: werken in het buitenland	X	X	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	3
Ko205	Vorbereiding hbo wiskunde voor de techniek	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	1
Ko210	Internationaal I: overbruggen (interculturele) diversiteit	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	3
Ko211	Ondernemend gedrag (geschikt voor niveau 1 en 2)	-	X	X	X	X	X	X	X	-	-	X	X	9
Ko224	Inspelen op innovaties geschikt voor niveau 2	X	X	X	X	-	X	X	X	-	-	X	X	9
Ko225	Inspelen op innovaties geschikt voor niveau 3	X	X	-	X	-	X	-	-	X	-	-	X	6
Ko226	Inspelen op innovaties geschikt voor niveau 4	X	X	-	X	-	X	-	-	X	-	-	X	6
Ko255	Agrarisch loonwerk	-	X	X	-	-	-	X	X	-	-	X	-	5
Ko256	Dak- en gevelbegroening geschikt voor niveau 2	X	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	X	3
Ko257	Dak- en gevelbegroening geschikt voor niveau 3	X	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	X	3
Ko262	Arbo, kwaliteitszorg en hulpverlening geschikt voor niveau 3	X	X	-	-	X	-	-	-	X	-	-	X	5
Ko263	Arbo, kwaliteitszorg en hulpverlening geschikt voor niveau 4	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	2
Ko264	Klauwverzorging	-	X	X	X	-	X	X	X	-	-	-	X	7
Ko272	Automatisch melken	-	X	-	-	-	X	-	X	-	-	-	-	3
Ko274	Verdieping diergedrag, dierenwelzijn en ethiek geschikt voor niv. 3	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Ko275	Verdieping diergedrag, dierenwelzijn en ethiek geschikt voor niv. 2	X	X	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-	4
Ko276	Zorg geschikt voor niveau 3	-	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Ko277	Zorg geschikt voor niveau 4	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
Ko281	Cultuurtechniek	-	-	X	-	-	X	X	X	-	-	-	-	4
Ko282	Bedrijfsindividualiteit biologisch dynamische landbouw	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko283	Fooddesign	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	2
Ko284	Precisielandbouw	-	-	-	X	-	-	-	X	-	-	-	-	2
Ko295	Watermanagement	X	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	2
Ko310	Dak- en gevelbegroening geschikt voor niveau 4	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	3
Ko311	De Levende Tuin	X	-	X	-	-	X	X	X	X	X	X	X	8
Ko312	Organiseren evenement of educatie	-	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	2
Ko313	Werken op de internationale arbeidsmarkt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	1
Ko316	Melken	-	X	X	-	-	X	X	X	-	-	X	-	5
Ko317	Melkwinning	-	X	-	X	-	X	-	-	-	-	-	-	3
Ko318	Teeltspecialisatie, geschikt voor niveau 2	-	-	X	X	-	X	X	X	-	-	X	X	3

Keuzedelen per locatie		Almere	Barneveld	Buitenpost	Dronten	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Leeuwarden LS	Nijkerk	Sneek	Velp	Totaal
Ko319	Teeltspecialisatie, geschikt voor niveau 3	-	-	-	X	-	X	-	X	-	-	-	X	3
Ko320	Teeltspecialisatie, geschikt voor niveau 4	-	-	-	X	-	X	-	X	-	-	-	X	3
Ko321	Veehouderijspecialisatie, geschikt voor niveau 2	-	X	X	-	-	-	X	X	-	-	X	-	1
Ko322	Veehouderijspecialisatie, geschikt voor niveau 3	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko323	Veehouderijspecialisatie, geschikt voor niveau 4	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko333	Productietechniek, geschikt voor niveau 2	-	-	X	-	X	-	X	-	-	-	-	-	1
Ko334	Productietechniek, geschikt voor niveau 3	-	-	-	-	X	-	-	-	X	-	-	-	1
Ko335	Productietechniek, geschikt voor niveau 4	-	-	-	-	X	-	-	-	X	-	-	-	1
Ko341	Biologisch dynamische landbouw	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko342	Trends en bloemwerk	X	-	X	-	-	-	X	X	-	-	X	-	1
Ko343	Trends, conceptueel bloemwerk en marktinnovaties	X	-	-	-	-	-	--	X	-	-	-	X	2
Ko353	Specialisatie technische werken in het groen	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	--	X	3
Ko386	Verdieping diergedrag, dierenwelzijn en ethiek geschikt voor niv. 4	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko387	Toerisme en recreatie in de regio	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-
Ko435	Experimenteren met materialen en technieken	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	X	1
Ko440	Verrijking leervaardigheden	X	-	X	-	-	-	X	X	-	-	X	-	1
Ko469	Houder van herpeten	X	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
Ko470	Houder van honden en katten	X	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
Ko471	Houder van overige zoogdieren	-X	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
Ko472	Houder van vissen	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	--	-	1
Ko473	Houder van vogels	X	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
Ko475	Opzetten en starten stadslandbouwbedrijf/project	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko508	Fries in de beroepscontext A1	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
Ko509	Fries in de beroepscontext A2	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
Ko510	Fries in de beroepscontext B1	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
Ko512	Lean en creatief	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	1
Ko513	Verpakken van levensmiddelen	-	-	-	-	X	-	-	-	X	-	-	-	2
Ko517	Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken	-	X	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	2
Ko604	Lesgeven paardensport op instructeursniveau	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko605	Paardensport op instructeursniveau	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko606	Uitvoeren proefdierbehandelingen	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko612	Coaching bij voeding en beweging in de wellness	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko614	Topsportvaardigheden	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko615	Urban Sports	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	1
Ko758	T-rijbewijs	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko802	Engels A2/B1	X	X	-	X	X	X	--	X	X	X	-	-	8
Ko803	Engels B1/B2	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	-	-	1
Ko858	Brede en verbetermethoden en technieken	-	-	-	--	X	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko871	Onderhoud van sportvelden en golfbanen	-	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	2
Ko874	Paardengezondheid	-	X	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-	1

Keuzedelen per locatie		Almere	Barneveld	Buitenpost	Dronten	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Leeuwarden LS	Nijkerk	Sneek	Velp	Totaal
Ko875	Paardenkennis	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko877	Persoonlijk profileren	X	-	-	-	X	-	-	-	X	-	-	-	1
Ko890	Biologische bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	
Ko900	Faunabeheer	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	
Ko927	Praktijkonderzoek	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	2
Ko931	Terreinbeheer door schaaпsherders	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	
Ko932	Toekomstbestendig waterbeheer	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ko959	Duits A1/A2 in het beroepsonderwijs	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	1
Ko960	Duits A2/B1 in het beroepsonderwijs	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	X	2
Ko984	Engels A1/A2 in het beroepsonderwijs	X	-	-	X	-	X	-	-	-	-	-	-	2
Ko991	Installatie, service en onderhouden aan melkwinninginstallaties	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	
Ko995	Outdoor instructeur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	
K1123	Kynologisch instructeur	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
K1130	Rekenen 3F (versie 2)	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-	-	-	
K1132	Sportinstructie en activiteiten voor kinderen 4-12 jaar	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
K1060	Introductie op natural horsemanship	-	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
K1048	Verdieping vachtverzorging	-	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	1
K1056	Groomen in de paardensport	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	
K1074	Bedrijfseconomie geschikt voor niveau 3	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
K1076	Inleiding documentaire fotografie	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	
K1083	Praktisch vakmanschap voor bloem, groen & styling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	1
K1181	Verdieping diervoeders	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
K1242	Verzorgen grazers in natuurterreinen	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	
K1251	Honden trimmen en trimsalon runnen	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Tabel 3 Aantal studenten Aeres MBO 2018 tot 2021

Deze tabel onderbouwt de cijfers in § 2.1 en § 3.19.2.

	Totaal 1-10-2018	Totaal 1-10-2019	Totaal 1-10-2020	Totaal 1-10-2021
Almere	378	379	338	354
Barneveld	1.938	1.967	2.028	1.951
Buitenpost	71	56	40	49
Dronten	258	253	288	287
Ede	163	149	139	141
Emmeloord	325	340	353	326
Heerenveen	75	74	63	64
Leeuwarden	1.059	1.054	1.014	1.000
Leeuwarden LS	247	220	190	164
Nijkerk	73	66	48	62

	Totaal 1-10-2018	Totaal 1-10-2019	Totaal 1-10-2020	Totaal 1-10-2021
Sneek	59	57	60	59
Velp	247	239	230	232
Totaal bol + bbl	4.893	4.854	4.791	4.689
Totaal nieuwe instroom	1.568	1.774	1.795	1.619
Totaal bol	3.972	3.992	3.971	3.809
Totaal bbl	845	833	820	883
Niet-Nederlandse studenten	14	10	23	25
Aantal gediplomeerd niv. 3 (bol + bbl)	460	531	450	449
Aantal gediplomeerd niv. 4 (bol + bbl)	612	625	690	743

Tabel 4 Kengetallen Aeres MBO 2021 per locatie

De onderstaande gegevens onderbouwen de tekst in § 2.1 en § 3.19.2. en de informatie op de websites van de locaties.

	Niveau	Almere	Barneveld	Buitenpost	Dronten	Ede	Emmeloord	Heerenveen	Leeuwarden	Leeuwarden LS	Nijkerk	Sneek	Velp	Totaal
Inschrijvingen bol	1	0	0	3	0	0	1	6	8	0	0	2	2	3.808
	2	23	192	34	3	0	35	32	72	0	4	30	14	
	3	54	400	0	22	1	76	0	225	10	4	0	44	
	4	247	1.164	0	83	112	160	0	601	86	5	0	52	
	Totaal bol	324	1.756	37	108	113	272	38	907	96	13	32	112	
Inschrijvingen bbl	1	0	0	0	0	0	0	8	11	5	1	3	0	881
	2	26	41	12	48	1	19	18	38	10	14	24	30	
	3	4	141	0	0	19	32	0	44	25	34	0	49	
	4	0	13	0	131	8	3	0	0	28	0	0	41	
	Totaal bbl	30	195	12	179	28	54	26	93	68	49	27	120	
Totaal bol + totaal bbl	354	1.951	49	287	141	326	64	1.000	164	62	59	232	4.689	
Gediplomeerde uitstroom bol	1	0	0	0	0	0	0	1	14	0	0	3	2	1.207
	2	12	73	10	3	0	10	11	41	0	0	17	4	
	3	24	133	0	12	0	39	0	80	3	3	0	9	
	4	61	376	0	14	2	41	0	145	27	0	0	10	
	Totaal bol	97	582	10	29	2	90	12	280	30	3	20	25	
Gediplomeerde uitstroom bbl	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	3	292
	2	6	28	0	20	0	16	1	6	6	4	5	6	
	3	3	47	0	45	0	12	0	7	9	7	0	16	
	4	0	8	0	0	29	7	0	0	8	0	0	15	
	Totaal bbl	9	83	1	65	29	36	2	12	23	12	6	40	
Totaal gediplomeerde uitstroom bol + bbl	106	665	11	94	31	126	14	293	53	15	26	65	1.499	

Tabel 5 Driejaarsresultaat Aeres MBO (incl. het voormalige Nordwin College) schooljaren 2017-2018, 2018-2019 en 2019-2020 (driejaarsresultaat 2017-2020)

De Onderwijsinspectie heeft een nieuwe indicator: het startersresultaat. Dat is het aandeel nieuwe starters dat in een instelling blijft of uitstroomt met een diploma van deze instelling. Het is in wezen het omgekeerde van eerstejaarsuitval. Het gaat telkens om het gemiddelde over drie jaren.

Bc-code	Bc-naam	Niveau	Jaarresultaat	Diplomaresultaat	Startersresultaat
069	Hoefsmederij	3	53,2%	48,8%	82,2%
256	Paardensport en -houderij	3	62,5%	67,5%	90,5%
256	Paardensport en -houderij	4	69,4%	68,0%	79,9%
330	Advies en onderzoek leefomgeving	4	61,3%	61,7%	80,4%
390	Voeding	2	84,5%	83,8%	89,7%
	Voeding	3	72,9%	71,1%	87,5%
	Voeding	4	72,4%	74,1%	81,0%
391	Agro productie, handel en technologie	2	71,1%	64,6%	79,5%
		3	75,9%	76,2%	80,4%
		4	86,8%	89,1%	92,6%
392	Diervverzorging	2	75,2%	65,8%	80,6%
		3	77,0%	75,3%	86,2%
		4	80,1%	81,7%	90,0%
393	Bloem, groen en styling	2	74,3%	71%	71,4%
		3	77,6%	77,8%	81,4%
		4	68,6%	71,4%	76,5%
394	Groene ruimte	2	74,7%	67,8%	81,1%
		3	70,9%	73,4%	83,3%
		4	78,6%	82,7%	85,1%
Normering driejaarsresultaat per 1-8-2021					
			Jaarresultaat	Diplomaresultaat	Startersresultaat
	Niveau	2	67%	61%	79%
	Niveaus	3 + 4	68%	70%	82%

Bron: Opbrengsten aanlevering mbo via Internetschooldossier – Onderwijsinspectie.

Tabel 6a t/m 6c Omzwaaiers en uitvallers

Omzwaaiers 2020-2021 en uitvallers in cohort 2019, 2020 en 2021, na 1 oktober.

Deze tabel onderbouwt de tekst in § 3.23.4, Voortijdig schoolverlaters.

Omzwaaiers periode 1-10-2021 tot 01-02-2022

Omzwaaiers van bol- naar bbl-opleiding	
Locatie	Aantal
Almere	0
Barneveld	2
Buitenpost	2
Dronten	0
Ede	0
Emmeloord	0

Omzwaaiers van bbl- naar bol-opleiding	
Locatie	Aantal
Almere	0
Barneveld	0
Buitenpost	0
Dronten	0
Ede	0
Emmeloord	0

Omzwaaiers van bol- naar bbl-opleiding	
Locatie	Aantal
Heerenveen	1
Leeuwarden	2
Leeuwarden LS	0
Nijkerk	0
Sneek	0
Velp	2
Totaal	7

Omzwaaiers van bbl- naar bol-opleiding	
Locatie	Aantal
Heerenveen	0
Leeuwarden	0
Leeuwarden LS	0
Nijkerk	0
Sneek	0
Velp	0
Totaal	0

Mbo-uitstroom (uitval) in periode 01-10 t/m 30-11	2019	2020	2021
Verkeerde keuze, andere opleiding gekozen of vergelijkbaar	74	53	22
Andere keuze, geen opleiding zitten blijven/gezakt	1	1	1
Havo gekozen	-	1	-
Hbo gekozen	-	2	-
Beroepsopleidende leerweg gekozen	-	2	-
Fysieke beperkingen of gezondheidsredenen, lichamelijk te zwaar	13	8	6
Covid-19	0	2	-
Psychosociale beperkingen (gedrag) of persoonlijke problemen (o.a. thuissituatie)	18	19	-
Zwangerschap	-	-	2
Gaat werken/vindt werken leuker dan naar school gaan	46	44	13
Opleiding afgebroken, niet te combineren met werk	-	-	-
Geen bpv-plaats, stage of werkplek kunnen vinden of ontslag van/door ov-bpv	-	1	1
Gediplomeerd (en Aeres AOC verlaten)	4	20	3
Gebrek aan motivatie	9	5	-
Geen aansluiting theorie-praktijk	-	-	1
Onvoldoende capaciteit of onvoldoende beheersing Nederlandse taal	1	-	2
Mist discipline of ziet nut diploma, naar school gaan niet in	5	4	1
Voldoet niet aan loopbaanverwachtingen	2		1
Reistijd/bereikbaarheid	0	1	-
Geen werk	1	1	-
Niveau/tempo opleiding werkelijk te hoog	-	-	2
Ontheffing leerplicht	-	-	1
Van school verwijderd	-	-	-
Reden onbekend	3	2	3
Financiële redenen	1	1	1
Zorgtaken	1	0	-
Privéomstandigheden	5	1	1
Overlijden	-	-	1
Totaal	184	168	62

Tabel 7a t/m 7d Doorstroomcijfers

De onderstaande vier subtabellen horen bij de KA Aeres MBO en geven daarom alleen inzicht in de doorstroomcijfers van Aeres MBO zonder de Friese locaties. Waar relevant geven de tabellen ook de landelijke cijfers voor de aoc's weer. Deze informatie onderbouwt de resultaten in § 3.24.2.

Tabel 7A Aandeel doorstroom schooljaren 2017-2018, 2018-2019 en 2019-2020

Deze tabel geeft de doorstroom voor alle bc-codes op instellingsniveau weer voor de schooljaren 2016-2017 (cijfers uit de nulmeting), 2017-2018, 2018-2019 en 2019-2020 (de meest recente definitieve cijfers van DUO).

bc-code	niveau	Aandeel doorstroom 2017-2018		Aandeel doorstroom 2018-2019		Aandeel doorstroom 2019-2020		Toelichting
		Aeres MBO	Landelijk AOC	Aeres MBO	Landelijk AOC	Aeres MBO	Landelijk AOC	
Advies en onderzoek leefomgeving	4	47%	55%	59%	60%	51%	54%	
Agroproductie, handel en technologie	2	27%	43%	35%	40%	37%	42%	
	3	15%	17%	9%	20%	12%	20%	
	4	34%	43%	35%	47%	39%	43%	
Bloem, groen en styling	2	75%	52%	46%	48%	0%	55%	
	3	48%	22%	28%	25%	40%	35%	
	4	42%	47%	0%	25%	0%	24%	
Diervverzorging	2	60%	53%	54%	49%	54%	51%	
	3	33%	31%	37%	38%	48%	33%	
	4	28%	21%	18%	19%	28%	26%	
Groene ruimte	2	51%	36%	41%	37%	40%	34%	
	3	10%	12%	15%	12%	19%	23%	
	4	52%	37%	20%	29%	0%	26%	
Hoefsmederij	3	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Paardensport en -houderij	3	0%	25%	19%	12%	18%	15%	
	4	27%	25%	27%	23%	16%	27%	
Voeding	2	3%	9%	0%	23%	0%	19%	
	3	0%	24%	8%	13%	0%	20%	
	4	57%	43%	55%	50%	41%	36%	

Tabel 7B Eerstejaarssucces 2016, 2017 en 2018

In aanvulling op tabel 7A geeft tabel 7B het eerstejaarssucces hbo weer, waarbij de waarden van de nulmeting zijn aangevuld met de meest recente definitieve cijfers van DUO uit 2017 en 2018.

bc-code	niveau	Eerstejaarssucces 2016		Eerstejaarssucces 2017		Eerstejaarssucces 2018	
		Aeres MBO	Landelijk AOC	Aeres MBO	Landelijk AOC	Aeres MBO	Landelijk AOC
Advies en onderzoek leefomgeving	4	-	81%	75%	82%	87%	92%
Agroproductie, handel en technologie	4	76%	73%	80%	79%	89%	84%
Bloem, groen en styling	4	73%	84%			0%	95%
Diervverzorging	4	79%	77%	73%	75%	92%	83%
Groene ruimte	4	73%	81%	88%	80%	0%	82%
Paardensport en -houderij	4	-	-	-	-	93%	95%
Voeding	4	70%	84%	85%	81%	0%	95%

Tabel 7C Aantallen doorstroom Aeres MBO naar hbo-opleiding

Deze tabel geeft weer naar welke hogescholen de studenten van Aeres MBO uitstromen.

Hogeschool/diplomeringsjaar mbo	2016-2017		2017-2018		2018-2019		2019-2020	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Aeres Hogeschool	72	42	61	43	53	47	44	51
Hogeschool Van Hall Larenstein	25	15	19	13	24	21	9	11
HAS Hogeschool	9	5	11	8	8	7	11	12
Hogeschool Utrecht	14	8	15	11	5	4	4	5
Hogeschool van Arnhem/Nijmegen	12	7	8	6	4	4	4	5
(Christelijke) Hogeschool Windesheim	13	8	2	1	3	3	2	3
Hogeschool van Amsterdam	6	4	7	5	3	3	2	3
Hogeschool Inholland	4	2	2	1	3	3	1	1
Hogeschool Leiden	3	2	1	1	3	3	1	1
Christelijke Hogeschool Ede	1	1	1	1	2	2	1	1
ArtEZ	1	1	1	1	1	1	-	-
Avans Hogeschool	-	-	2	1	1	1	-	-
Hogeschool Saxion	6	4	4	3	-	-	2	2
Fontys Hogescholen	-	-	3	2	-	-	-	-
Hanzehogeschool Groningen	2	1	2	1	-	-	1	1
Breda University of Applied Sciences	1	1	1	1	-	-	-	-
De Haagse Hogeschool	-	-	1	1	-	-	-	-
NHL Stenden Hogeschool	-	-	1	1	-	-	-	-
Hogeschool Rotterdam	2	1	-	-	-	-	1	1
Hogeschool Viaa	-	-	-	-	-	-	1	1
THIM Hogeschool voor Fysiotherapie	-	-	-	-	-	-	1	1
Zuyd Hogeschool	-	-	-	-	-	-	1	1
Totaal Aeres-studenten naar hogescholen	171	100	142	100	114	100	86	100
Aantal gediplomeerden N4 Aeres (DUO)	573		445		444		310	

Tabel 7D Aantal gediplomeerden 2016-2020

Voor het verschaffen van contextinformatie geeft deze tabel het aantal gediplomeerden per bc-code.

bc-code	niveau	Aandeel gediplomeerden 2016-2017		Aandeel gediplomeerden 2017-2018		Aandeel gediplomeerden 2018-2019		Aandeel gediplomeerden 2019-2020	
		Aeres MBO	Landelijk AOC	Aeres MBO	Landelijk AOC	Aeres MBO	Landelijk AOC	Aeres MBO	Landelijk AOC
Advies en onderzoek leefomgeving	4	0	105	17	112	39	124	96	205
Agroproductie, handel en technologie	2	93	460	56	488	65	529	69	490
	3	137	670	150	744	117	651	146	490
	4	103	945	105	670	75	695	109	732
Bloem, groen en styling	2	10	191	8	178	11	155	6	119
	3	16	292	21	282	25	241	24	160
	4	31	495	12	372	10	169	21	123
Dierverzorging	2	144	888	97	619	80	578	85	635
	3	143	707	151	769	115	646	84	566
	4	364	1.437	244	1.146	223	1.008	299	1.676
Groene ruimte	2	52	522	57	538	51	486	44	545
	3	31	559	42	620	52	595	50	605
	4	55	937	33	712	30	497	36	510
Hoefsmederij	3	6	12	10	20	5	10	11	23
Paardensport en -houderij	3	7	27	5	20	27	127	36	164
	4	5	36	11	44	56	198	92	420
Voeding	2	40	157	61	113	4	71	9	48
	3	8	231	1	154	24	167	3	138
	4	15	238	23	203	11	245	18	315

Bijlage 8 Overzicht en kengetallen Aeres Hogeschool

Tabel AH 1a t/m c Overzicht opleidingen

In 2021 biedt Aeres Hogeschool met faculteiten in Almere, Dronten en Wageningen de onderstaande opleidingen aan.

Naam locatie	Isat-code	Naam opleiding	Vorm
Faculteit Aeres Hogeschool Almere	80028	Ad Bedrijfskunde & agribusiness • Ad Duurzame bedrijfskunde	Voltijd
	30009	B Toegepaste biologie • Toegepaste biologie • Biologie, voeding en gezondheid • Voeding & Gezond leven • Aquatic Ecosystem Analysis (int.) • Plant Breeding (int.)	Voltijd
	30033	B Geo, media & design • Geo, media & design • Aarde & Klimaat	Voltijd
	34859	B Management van de leefomgeving • Groene stedelijke ontwikkeling • Urban Dynamics (int.) • Rural Innovation & Development (int.) • Geo, media & design	Voltijd
	34866	B Bedrijfskunde & agribusiness • European Food Business (Int.) • Food Safety Management (Int.) • Duurzame bedrijfskunde	Voltijd
	45290	M Food Systems Innovation	Voltijd

Naam locatie	Isat-code	Naam opleiding	Vorm
Faculteit Aeres Hogeschool Dronten	80006	Ad Dier- en veehouderij • Ad Agrarisch ondernemerschap Dier- en veehouderij • Ad Veterinair praktijkmanager	Voltijd
	80012	Ad Tuinbouw en akkerbouw • Ad Agrarisch ondernemerschap Tuinbouw en akkerbouw	Voltijd
	80028	Ad Bedrijfskunde & agribusiness • Ad Managementbeleid & buitenruimte (DT) • Ad Ondernemerschap Bedrijfskunde & agribusiness (DT) • Ad Agrotechniek en Management (DT) • Ad Bedrijfskunde & agrifoodbusiness • Ad Hippische bedrijfskunde	Voltijd + deeltijd
	34866	B Bedrijfskunde & agribusiness • Agrotechniek en management • Bedrijfskunde & agrifoodbusiness • EED International Agribusiness (Int.) • Food Chain Management (Int.) • Financiële dienstverlening agrarisch • Hippische bedrijfskunde • Bedrijfskunde & agribusiness (DT) • International Food Business (int.) • Equine Business Management (Int.) • Hippische bedrijfskunde (DT)	Voltijd + deeltijd

Naam locatie	Isat-code	Naam opleiding	Vorm
	34868	B Tuinbouw en akkerbouw <ul style="list-style-type: none"> • EED Plant Production (int.) • Tuinbouw en akkerbouw • Tuinbouw en akkerbouw (DT) • Agrarisch ondernemerschap Tuinbouw en akkerbouw • International Horticulture & Management (int.) 	Voltijd + deeltijd
	34869	B Dier- en veehouderij <ul style="list-style-type: none"> • Diergezondheid en Management • Dier- en veehouderij • Dier- en veehouderij (DT) • Agrarisch ondernemerschap Dier- en veehouderij • Varkens- en pluimveehouderij • EED Livestock Production (int.) • International Pig management (Int.) 	Voltijd + deeltijd
	70147	M Agribusiness Development (int.)	Duaal

Naam locatie	Isat-code	Naam opleiding	Vorm
Faculteit Aeres Hogeschool Wageningen	80015	Ad Educatie & kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst	Voltijd + deeltijd
	80064	Ad Onderwijsondersteuner Educatie & kennismanagement groene sector <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsondersteuner Groene Sector • Praktijkopleider Bushcraft 	Deeltijd
	80052	Ad Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II	Deeltijd
	34899	B Docent en kennismanager Groene Sector <ul style="list-style-type: none"> • Agrotechniek & kennismanagement • Bloemsierkunst • Groen zorg en onderwijs • Natuur en Communicatie • Paardensector • Recreatie en gezelschapsdieren • Tuinbouw en akkerbouw • Tuin en landschap • Veehouderij en kennismanagement • Voeding & communicatie • Kopopleiding voltijd • Hao-instroom Deeltijd • Hpo-instroom 	Voltijd + deeltijd Deeltijd Deeltijd
	35423	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de 2e graad in Consumptieve Techniek I en II	Voltijd + Deeltijd
	39301	B Docent en kennismanager Dienstverlening en Producten	Deeltijd
	44135	M Leren en Innoveren	Deeltijd

Tabel AH 2 Studentpopulatie

Het onderstaande overzicht is, tenzij anders vermeld, gebaseerd op de gegevens die beschikbaar zijn via het eigen Studenten Informatie Systeem Osiris. Bekostiging van de studenten met eerste inschrijving wordt bepaald door DUO. Deze tabel hoort bij § 2.1 en § 4.6.1 en onderbouwt de grafiek 4.1 en vult deze aan.

Def. 1	Alle studenten ingeschreven op 01-10 bij de CROHO-opleidingen en die het voornemen hebben om de totale opleiding te volgen.
Def. 2	Iedereen die nieuw start bij een CROHO-opleiding per 1-10 aan een van de faculteiten. Uitzonderingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • overstappers naar andere opleidingsvariant; • overstappers van bachelor naar Ad; • studenten die binnen een half jaar na uitschrijving weer terugkomen.
Def. 3	Studenten die gecertificeerd zijn voor een van de CROHO-opleidingen. Telling per bekostigingsjaar.
Def. 4	Student die de opleiding verlaat zonder certificering op eigen verzoek (reden 9) of na een negatief advies (reden 4).
Def. 5	In alle tabellen wordt gekeken naar het totale aantal inschrijvingen. Dit betekent dat een student met meer dan één inschrijving bij Aeres Hogeschool bij meer dan één opleiding meegeteld is.
NB	Met ingang van 1 maart 2021 stapt Aeres Hogeschool over van Studentinformatiesysteem Alluris naar Osiris. Dit systeem kent een andere wijze van rapporteren en hanteert andere definities dan de hogeschool hiervoor hanteerde. Dit betekent dat de cijfers van voorgaande jaren in deze tabel afwijken van vergelijkbare cijfers in eerdere jaarverslagen. Er is bewust gekozen om deze afwijkende cijfers over te nemen, om de trend van de afgelopen jaren zichtbaar te maken.

		01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	
Totaalaantal ingeschreven studenten in CROHO-opleidingen per 1-10 (def. 1)	Aeres Hogeschool	3.680	3.862	4.001	
	Almere	630	669	741	
	Dronten	2.352	2.469	2.503	
	Wageningen	698	724	757	
Studenten met een niet-Nederlandse nationaliteit als 1 ^e nationaliteit (incl. Suriname en Antillen)	Aeres Hogeschool	202	170	161	
	Almere	25	21	31	
	Dronten	172	143	125	
	Wageningen	5	6	5	
Studenten met een niet EER-nationaliteit	Aeres Hogeschool	61	37	45	
Opleidingsvorm	Aeres Hogeschool	voltijd	3.120	3.314	3.421
		deeltijd	544	533	564
		duaal	16	15	16
	Almere	voltijd	630	669	741
		deeltijd	-	-	-
	Dronten	voltijd	2.145	2.289	2.340
		deeltijd	191	165	147
		duaal	16	15	16
	Wageningen	voltijd	345	356	340
		deeltijd	353	368	417

			01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021
Rendement na 5 jaar in %	Almere	voltijd	49	41	39
		deeltijd	-	-	-
	Dronten	voltijd	64	60	62
		deeltijd	43	48	27
		duaal	-	-	-
	Wageningen	voltijd	57	55	44
deeltijd		63	51	69	

Tabel AH 3 Populatie per opleidingscode

Deze tabel hoort bij § 4.6.1 en onderbouwt de grafiek 4.2 en vult deze aan.

Titel	Isat-code	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021
Ad Dier- en veehouderij	80006	83	110	123
Ad Educatie & kennismanagement groene sector	80015	33	30	25
Ad Bedrijfskunde & agribusiness	80028	126	154	145
Ad Onderwijsondersteuner CT	80052	2	2	7
Ad Onderwijsondersteuner educatie	80064	14	23	39
Ad Tuinbouw en akkerbouw	80012	41	55	53
B Bedrijfskunde & agribusiness	34866	859	902	868
B Dier- en veehouderij	34869	984	1.015	1.047
B Docent en kennismanager Dienstverlening en Producten	39301	23	39	45
B Educatie & kennismanagement groene sector	34899	474	472	451
B Geo, media & design	30033	53	60	96
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs CT	35423	70	79	90
B Management van de leefomgeving	34859	2	1	1
B Toegepaste biologie	30009	520	550	555
B Tuinbouw en akkerbouw	34868	297	292	327
M Agribusiness Development	70147	17	16	16
M Food Systems Innovation	45290	0	0	20
M Leren en Innoveren	44135	73	82	100

Tabel AH 4 Instroom naar opleidingsvorm

Deze tabel hoort bij § 4.6.1 en onderbouwt de grafiek 4.3 en vult deze aan.

		01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021
Totaalaantal ingestroomde studenten in CROHO-opleidingen per 1-10 (def. 2)	Aeres Hogeschool	1.137	1.069	1.147
	Almere	216	192	238
	Dronten	661	629	639
	Wageningen	260	248	270

		01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	
Opleidingsvorm	Aeres Hogeschool	voltijd	928	895	929
		deeltijd	195	159	208
		duaal	14	15	10
	Almere	voltijd	216	192	238
		deeltijd	-	-	-
	Dronten	voltijd	595	588	587
		deeltijd	52	26	42
		duaal	14	15	10
	Wageningen	voltijd	117	115	104
		deeltijd	143	133	166

Tabel AH 5 Vooropleiding instroom per studiejaar verdeeld in opleidingsvorm

Deze tabel hoort bij § 4.6.1 en onderbouwt grafiek 4.4 en vult deze aan.

* De groep met vooropleiding Overig is bedoeld voor studenten met een buitenlands diploma, studenten met een eerder behaalde propedeuse en zij met een andersoortig recht tot toelating. Studenten kiezen bij de aanmelding in Studielink zelf de categorie, hierdoor kan een student in een andere categorie terechtkomen dan Aeres Hogeschool verwachtte. Getallen zijn aangepast op basis van Osiris-informatie.

		01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021
Aeres Hogeschool voltijd	Havo	392	394	391
	Mbo	335	313	330
	Vwo	56	42	48
	Overig*	145	146	160
Aeres Hogeschool deeltijd	Havo	4	1	3
	Mbo	75	58	77
	Vwo	2	0	3
	Overig*	114	100	125
Aeres Hogeschool duaal	Havo	2	4	2
	Mbo	1	2	0
	Vwo	1	1	0
	Overig*	10	8	8
Almere voltijd	Havo	139	126	142
	Mbo	34	29	41
	Vwo	17	11	9
	Overig*	26	26	46
Dronten voltijd	Havo	231	242	231
	Mbo	233	228	236
	Vwo	37	26	37
	Overig*	94	92	83
Dronten deeltijd	Havo	3	1	1
	Mbo	30	21	30
	Vwo	1	0	1
	Overig*	18	4	10

		01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021
Dronten duaal	Havo	2	4	2
	Mbo	1	2	0
	Vwo	1	1	0
	Overig*	10	8	8
Wageningen voltijd	Havo	22	26	18
	Mbo	68	56	53
	Vwo	2	5	2
	Overig*	25	28	31
Wageningen deeltijd	Havo	1	0	2
	Mbo	45	37	47
	Vwo	1	0	2
	Overig*	96	96	115

Tabel AH 6 Resultaten: aantal geslaagden

Deze tabel hoort bij § 4.6.1 en onderbouwt grafiek 4.5.

			01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021
Totaalaantal geslaagde studenten in CROHO-opleidingen per bekostigingsjaar (def. 3)	Aeres Hogeschool	Totaal	575	528	663
		Voltijd	448	407	529
		Deeltijd	121	111	124
		Duaal	6	10	10
	Almere	Voltijd	71	83	88
	Dronten	Voltijd	311	268	368
		Deeltijd	34	33	44
Duaal		6	10	10	
Wageningen	Voltijd	66	56	73	
	Deeltijd	87	78	80	
Gemiddelde studieduur geslaagden in maanden	Almere	Voltijd	51	54	56
	Dronten	Voltijd	50	51	52
		Deeltijd	31	36	35
		Duaal	12	13	13
	Wageningen	Voltijd	43	45	47
		Deeltijd	36	40	32

Tabel AH 7 Resultaten: uitval

Deze tabel hoort bij § 4.6.1.

		01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	
Totaalaantal studiestakers in CROHO-opleidingen per bekostigingsjaar (def. 3)	Aeres Hogeschool	Totaal	415	339	380
		Voltijd	348	280	307
		Deeltijd	63	56	71
		Duaal	4	3	2
	Almere	Voltijd	92	77	78
	Dronten	Voltijd	204	160	179
		Deeltijd	17	19	25
		Duaal	4	3	2
	Wageningen	Voltijd	52	43	50
		Deeltijd	46	37	46
Gemiddelde studieduur studiestakers in maanden	Almere	Voltijd	13	19	23
		Deeltijd	22	33	23
	Dronten	Voltijd	17	24	23
		Duaal	8	9	4
	Wageningen	Voltijd	18	15	17
		Deeltijd	19	15	18

Tabel AH 8 Docent informatie en student/fte-ratio

Onderbouwt de tekst van § 4.6.1.

	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
Omvang docerend personeel in fte (afgerond)	236	256	273
Omvang onderwijsondersteunend personeel in fte (afgerond)	79	76	85
Ingeschreven studenten/fte-ratio ¹	15,7	15,1	14,7

¹ Docenten zijn gemiddeld 16% van hun tijd actief in projecten en valorisatie, naast onderwijs.

Bijlage 9 Publicatielijst Aeres Hogeschool

Faculteit Almere

Publicaties in de media

- Awuh, H.E. (2021). Why I think 'Eat Your Local' in its current form is not a panacea for sustainability. <https://www.aereshogeschool.nl/-/media/aeres-hogeschool/files/almere/onderzoek/publicaties-en-artikelen/blog-harrison-awuh---eat-your-local.pdf>
- Đỗ Tá Khánh, Arve Hansen, Andrew Hardy, Phạm Quỳnh Phương, Melody Shum, Sigrid Wertheim-Heck, Vũ Ngọc Quyên (2020). Vietnam's Covid-19 Strategy: Political Mobilisation, Targeted Containment, Social Engagement. Policy brief Crisea.EU: <http://crisea.eu/wp-content/uploads/2020/12/PB1-VN-Covid-19-synthesis-o8.pdf>
- Ekkel, E.D. (6 oktober 2021). Groen verdient een kans. Column in het digitale magazine over Gezondheidsverschillen van het Platform Stad en Wijk. <https://sway.office.com/EAYMfpHawccTtYWY?ref=Link>
- Hooijdonk, R. & Veen, E. (2 november 2021). Nieuw gebouw Aeres Hogeschool broedplaats voor verduurzaming voedselsysteem. <https://www.aereshogeschool.nl/nieuws/2021/nieuw-gebouw-aeres-hogeschool-almere-broedplaats-voor-verduurzaming-voedselsystemen>
- Mens, R. (15 juni 2021). Aeres Almere onderzoekt verwilderen van steden. HortiPoint. <https://www.hortipoint.nl/tuinenlandschap/aeres-almere-onderzoekt-verwildereren-van-steden/>
- Roelofsen, R. (19 februari 2021). Onderzoek gestart naar het verwilderen van steden. Persbureau Almere.
- Spanjar, G. (1 maart 2021). Onderzoek gestart naar het verwilderen van steden. <https://www.aereshogeschool.nl/nieuws/2021/onderzoek-gestart-naar-het-verwildereren-van-steden>
- Spanjar, G. (z.d.). De natuur terugbrengen in de stad. De natte krant – Watermanagement.nl <https://watermagazine.almere.nl/natte-krant-vijfde-editie/samenwerken-met-hoger-onderwijs/>
- Spanjar, G. (23 februari 2021). Onderzoek gestart naar het verwilderen van steden. De Groene Stad. <https://www.groenkennisnet.nl/nieuwsitem/onderzoek-gestart-naar-het-verwildereren-van-steden-1>
- Spanjar, G. (22 februari 2021). Onderzoek gestart naar het verwilderen van steden. Het kan in Almere. <https://www.hetkaninalmere.nl/nieuws/onderzoek-gestart-naar-het-verwildereren-van-steden>
- Spanjar, G. (15 maart 2021). Onderzoek naar het verwilderen van steden. Openbaar Groen <https://www.openbaargroen.be/nieuws/onderzoek-naar-het-verwildereren-van-steden>
- Van den Born, T. (2021). Wat beweegt de etende mens? Esther Veen over lectoraat Stedelijke Voedselvraagstukken. <https://www.groenpact.nl/groen-in-actie/wat-beweegt-de-etende-mens-esther-veen-over-lectoraat-stedelijke-voedselvraagstukken>
- Veen, E.J. (13 september 2021). Interview Omroep Flevoland over lectoraat
- Wertheim-Heck, S. (1 november 2021). Interview African Food Fellowship: Vision, agility and ambition: The paradigm shift needed in leadership to fix Africa's food systems: <https://africanfoodfellowship.org/vision-agility-and-ambition-paradigm-shift-needed-in-leadership.html>
- Wertheim-Heck, S. (2021). Interview: Kick-off WUR Urban Greenhouse Challenge #3 on Social Impact: The third Urban Greenhouse Challenge is about creating social change. <https://www.wur.nl/en/newsarticle/the-third-urban-greenhouse-challenge-is-about-creating-social-change.htm>

Voordracht, inleiding, lezing

- Ekkel, E.D. (2021). De waarde van groen voor gezondheid en welzijn. Inleiding Aeres-middag Groene ruimte, Aeres MBO Almere, 21 november 2021.
- Ekkel, E.D. (2021). Omgevingsbeleid = Gezondheidsbeleid. Presentatie Doe en Leernetwerk Overijssel, 2 december 2021. Online.
- Ekkel, E.D. (2021). Groene en Vitale Stad. Lezing voor AM Vastgoed, 29 april 2021. Online.
- Ekkel, E.D. (2021). Beweegvriendelijke openbare (groene) ruimte. Online lezing voor Stadswerk Nederland. 8 juli 2021.
- Renting, H. & Veen, E.J. (2021). Food Education, Presentatie tijdens online conferentie van het EU-project FC4EU, 7 oktober 2021.
- Spanjar, G. (2021). Lectorale rede Groenstedelijk Goud. Food Forum Almere, 8 oktober 2021.
- Van der Gaast, K., van Leeuwen, E., Wertheim-Heck, S. (2021). Sustainability in times of disruption: engaging with near and distant futures in practices of food entrepreneurship European Sociological Association Conference 2021. Panel "Sustainable Futures" RS08_To8.
- Van der Gaast, K. (2021). Tijd en ruimte voor duurzaam voedsel ondernemerschap. Presentatie voor bijeenkomst 'Gezonde voedselomgeving'. Food Forum Almere, 12 oktober 2021.
- Veen, E.J. (2021). Prosumptie in de Polder, presentatie tijdens alumnidag van Toegepaste Biologie. Aeres Hogeschool Almere, 1 oktober 2021.
- Veen, E.J. (2021). Future Foods: Urban food issues and potential solutions. Presentatie voor symposium EGEA (European Geography Association for students and young geographers), online 15 september 2021.
- Veen, E.J. (2021). Food, the city and social practices, college binnen cursus over foodscapes, binnen de masteropleiding Strategic Urban and Regional planning (<https://liu.se/studieinfo/en/kurs/709a14/ht-2021>), University of Linköping, Sweden, online, 11 oktober 2021.
- Warnaar, M. (2021). Jong Leren Eten en de Gezonde Voedselomgeving, presentatie voor bijeenkomst 'Gezonde voedselomgeving'. Food Forum Almere, 12 oktober 2021.

- Wertheim-Heck, S. (2021). Understanding how and why people make food choices in LMIC for the promotion of healthy and sustainable diets, webinar series ANH, USC and DFC, London, 14 januari 2021: webinar: Understanding how and why people make food choices in LMIC.
- Wertheim-Heck, S. (2021). Internationalisation of the food system, presentatie Think Tank Flevo Campus, 17 maart 2021.
- Wertheim-Heck, S. (2021). Urban–Rural interactions for sustainable food systems, webinar Ministry of Agriculture Russia, 7 december 2021.
- Wertheim-Heck, S. (2021). Keynote speech during launch event of the African Food fellowship, 1 november 2021: <https://africanfoodfellowship.org/african-food-fellowship-to-launch-in-rwanda-november-2021.html>.
- Wertheim-Heck, S. (2021). Keynote address during signing ceremony of MoU Between Wageningen University and Research en Moscow International University Higher School of Economics, 9 november 2021: <https://www.hse.ru/en/news/campus/527775189.html>.
- Wertheim-Heck, S. (2021). Moderation policy maker session: A 'lived experience of food environments' international decisionmakers panel: Enhancing policy impact through improved research evidence translation and communication, 24 februari 2021, City University London.
- Wertheim-Heck, S. (2021). Lecture on urban food system transformation from a consumption perspective (YMS30812, MSc MADE Metropolitan Challenges) at AMS Institute, 9 oktober 2021.
- Wertheim-Heck, S. (2021). Interview RVO missie Floriade, Verduurzamen van de voedselketen op lokaal, regionaal, landelijk en internationaal niveau: <https://www.youtube.com/watch?v=CKXnVXK1WTA>.

Wetenschappelijke conferenties

- Wertheim-Heck, S. (2021). Covid-19 Disruptions and Socio-Materially Bounded Experimentation in Food Practices: Insights from Seven Countries. Oral paper presentation at ESA: 15th Conference of the European Sociological Association; 31 aug – 3 sep 2021 (Barcelona, online).
- Wertheim-Heck, S. (2021). Covid-19 and Consumption: Exploring Disruptions in Everyday Life. Panel session by Maurie Cohen: The Future Earth Knowledge-Action Network on Systems of Sustainable Consumption and Production: Preparing for a Post-COVID-19 Future. Other presenters: Maurie Cohen, Steven McGreevy, Thomas Reuter. SRI: Sustainability Research & Innovation Congress 2021, 12 tot 15 juni 2021 (Brisbane, Australië, online).
- Wertheim-Heck, S. (2021). Why Consumption Sociology Matters in Addressing Food Loss and Waste - Empirical Examples from across the Globe. XXII International Academic conference on Economic and Social Development: 'Food Loss and Waste: Global Trends and Russian Realities', 15 april 2021 (Moskou, Rusland, online).

Wetenschappelijke publicaties

- Awuh, H. E., Elbeltagy, R. & Awuh, R. N. (2021). In the midst of every crisis, lies great opportunity? Analysing environmental attitudes in the face of the Covid-19

- pandemic. *GeoJournal*, 1-19. <https://doi.org/10.1007/s10708-021-10512-4>
- Brons, A., Oosterveer, P. & Wertheim-Heck, S. (2021). Inconspicuous sustainability in food practices of Dutch consumers with type 2 diabetes. *Environmental Sociology*, 7(1), 25-39. <https://doi.org/10.1080/23251042.2020.1841371>
- Brons, A., van der Gaast, K., Awuh, H., Jansma, J. E., Segreto, C. & Wertheim-Heck, S. (2022). A tale of two labs: Rethinking urban living labs for advancing citizen engagement in food system transformations. *Cities*, 123, 103552. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2021.103552>
- De Filippo, A., Meldrum, G., Samuel, F., Tuyet, M.T., Kennedy, G., Adeyemi, O.A., Phuong Ngothihaz, Wertheim-Heck, S., Talsma, E.F., Shittu, O.O., Do, T.T., Huu, B.N., Lundy, M., Hernandez, R., Huong, L.T., de Brauw, A. & Brouwer, I.D. (2021) Barrier analysis for adequate daily fruit and vegetable consumption among low-1 income residents of Hanoi, Vietnam and Ibadan, Nigeria. *Global Food Security*. <https://doi.org/10.1016/j.gfs.2021.100586>
- Hebinck, A., Selomane, O., Veen, E., de Vrieze, A., Hasnain, S., Sellberg, M., Sovová, L., Thompson, K., Vervoort, J. & Wood, A. (2021). Exploring the transformative potential of urban food. *Urban Sustainability*, art.nr. 38. <https://doi.org/10.1038/s42949-021-00041-x>
- Jansma, J-E. & Wertheim-Heck, S. (2021) Planning for urban food: a social practice perspective on planning for urban agriculture in Almere, the Netherlands. *Landscape and Urban Planning*, 206, 103976. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2020.103976>
- Reyes, L., Constantinides, S.V., Bhandari, S., Frongillo, E.A., Schreinemachers, P., Wertheim-Heck, S., Walls, H., Holdsworth, M., Laar, A., Nguyen, T., Turner, C., Wellard, K. & Blake, C.E. (2021) Actions in global nutrition initiatives to promote sustainable healthy diets. *Global Food Security*. <https://doi.org/10.1016/j.gfs.2021.100585>
- Van der Gaast, K., van Leeuwen, E. & Wertheim-Heck, S. (2021). Food systems in transition: conceptualizing sustainable food entrepreneurship. *International Journal of Agricultural Sustainability*, 1-17. <https://doi.org/10.1080/14735903.2021.1969163>
- Veen, E.J., Pijpker, R. & Hassink, J. (2021). Understanding educational care farms as outdoor learning interventions for children who have dropped out of school in the Netherlands. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*. <https://doi/full/10.1080/14729679.2021.2011340>
- Zwart, T.A. and Wertheim-Heck, S.C.O. (2021) Retailing Local Food: supermarkets beyond the 'alternative' versus 'conventional' binary. *Journal of Cleaner Production*, 300. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.126948>

Conference proceedings (non-refereed)

- Awuh, H.E. (2021). 'We Have Other Priorities': Framing Pro-environmental Attitudes. Paper for the Africa Knows! Conference; panel "Country/region-specific knowledge development histories in Africa". Panel number D16. Leiden, The Netherlands. <https://africaknows.eu/pdfs/D16-02.pdf>
- Burgess, P.R., Sunmola, F.T. & Wertheim-Heck, S.C.O. (2021) Blockchain Enabled Quality Management in Short Food Supply Chains. Conference Proceedings, 3rd International

Conference on Industry 4.0 and Smart Manufacturing - ISM 2021, Ms. Ref. No.: ISM2021-101.

- Spanjar, G. (2021, 24 juni). Rewilding at street-level for incremental gains and a sustained promotion of human well-being. Public Spaces and Covid-19, Wageningen.
- Spanjar, G. (2021, 8 oktober). Circular Green Cities, Food Forum Almere

Rapport

- Awuh, H. E. (2021). Building inclusive healthy and sustainable food narratives. Aeres University of Applied Sciences, Almere. https://www.aereshogeschool.nl/-/media/aeres-hogeschool/files/almere/onderzoek/publicaties-en-artikelen/harrison_awuh_booklet_building_inclusive_healthy_and_sustainable_food_narratives.pdf
- Awuh, H.E. & Segreto, C. (2021). What do YOU think about the future of food? Aeres University of Applied Sciences, <https://www.aereshogeschool.nl/onderzoek/publicaties-en-artikelen/gezond-leven-in-de-groene-stad/voedsel-en-gezond-leven>
- Jansma, J.E., Veen, E.J., Vaandrager, L., Muller, D. & Berg, W. van den. (2021: under embargo). Typology report Efua. Part of EU project: European Forum for a Comprehensive Vision on Urban Agriculture.
- Spires, M., Wertheim-Heck, S., Holdsworth, M. & Hawkes, C. (2021) A 'lived experience of food environments' international decisionmakers panel: Enhancing policy impact through improved research evidence translation and communication. London: Centre for Food Policy, City, University of London. https://researchcentres.city.ac.uk/___data/assets/pdf_file/0006/609630/Decision-Maker-Panel-Session-Brief_25-05-21.pdf
- Neve, K., Wertheim-Heck, S. et al. (2021). Understanding Lived Experience of Food Environments to Inform Policy: An Overview of Research Methods. London: Centre for Food Policy, City, University of London. https://researchcentres.city.ac.uk/___data/assets/pdf_file/0004/595318/Understanding-Lived-Experience-FINAL-v2.pdf

Erkenningen, prijzen

- Wertheim-Heck, S. Expertise recognition: Advisory board (site selection committee, design team) Urban Green House Challenge Social Impact edition 2021-2022.
- Wertheim-Heck, S. Expertise recognition: WFC – Member of the research and education advisory board to team of BRC and Municipality of Ede in the design of the World Food Centre (2021).
- Wertheim-Heck, S. Executive Board member for WUR at TABLE (www.tabledebates.org).
- Wertheim-Heck, S. Principal Investigator Urban Food System Transformation At Advanced Metropolitan Solutionas (AMS) Institute in AMsterdam: <https://www.ams-institute.org/about-ams/team/principal-investigators/sigrid-wertheim-heck/>.
- Wertheim-Heck, S. Lid beoordelingscommissie 2021-22 NWO Open Competitie SGW 2021: <https://www.nwo.nl/calls/open-competitie-sgw-ronde-2021>.
- Wertheim-Heck, S. Lid beoordelingscommissie 2020-21 IDRC Research Ideas Competition on Promoting

Equitable, Healthy and Sustainable Food Systems in LMICs; collaboration with the University of Toronto Dana Lana School of Public Health.

- Wertheim-Heck, S. Expertise recognition: Juror Asia Agro-Tech Challenge (2021).
- Wertheim-Heck, S. Expertise recognition: Selection Committee Essay Competition, Flevo Campus Publication volume 4 (2021).
- Wertheim-Heck, S. Editorial board. 2021-2022 Editorial board member special issue for the journal Sustainability: Science Practice and Policy (together with Mary Greene, Marlyne Sahakyan and Sophie Dubuisson-Quellier).
- Wertheim-Heck, S. Editorial Board. 2020-2022 Guest editor special issue 'Co-creating sustainable food systems' for the International Journal of Food Design (together with Dr Natalia Romero – TU Delft) – issue forthcoming feb 2022.

Internetuitingen

- 'Stadslandbouw Oosterwold moet en kan beter'. Interview Koen van der Gaast en Jan Eelco Jansma met Omroep Flevoland over Almere Oosterwold. <https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/200199/stadslandbouw-oosterwold-moet-en-kan-beter>
- Wertheim-Heck, S. & Brons, A. (2021) 'Support your locals': on international solidarity in a resilient and sustainable urban food system. Blog post voor Table Debates. <https://community.tabledebates.org/t/table-blog-post-support-your-locals-on-international-solidarity-in-a-resilient-and-sustainable-urban-food-system/169>
- Jong Leren Eten, Flevolandse Kantine Challenge. Artikel en Radio-interview Omroep Flevoland. o.a. Kamp, N. & Warnaar, M. (2021). <https://www.omroepflevoland.nl/gemist/radio/253604/duurzame-snacks-bedenken-voor-school>
- <https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/252379/wedstrijd-welke-scholier-bedenkt-gezondste-kantinesnack>
- Jong Leren Eten, Flevolandse Kantine Challenge, Inspiratieartikel o.a. Kamp, N. & Warnaar, M. (2021). <https://www.jonglereneten.nl/inspiratie/flevolandse-scholieren-bedenken-aantrekkelijke-snack-voor-hun-schoolkantine-binnen-de>
- Jong Leren Eten, voedseducatie Flevoland, artikel Groenpact o.a. Kamp, N. & Warnaar, M. (2021). <https://www.groenpact.nl/groen-in-actie/aeres-almere-zet-voedseducatie-in-flevoland-op-de-kaart>
- Duurzaam Door/JLE, internet uitingen boerderijeducatie Flevoland, o.a. Kamp, N. & Warnaar, M. (2021). <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2021/07/13/aantal-flevolandse-educatieboeren-verdubbeld>
- <https://flevopost.nl/regio/Nieuwe-vereniging-Kom-bij-de-boer-verbint-boeren-en-burgers-27323980.html>
- <https://www.dedrontenaar.nl/nieuws/algemeen/240971/agrariers-uit-dronten-elk-kind-minimaal-een-keer-een-boer-laten>
- <https://www.omroepflevoland.nl/gemist/radio/253771/kom-langs-bij-de-boer>
- 2e lanceringsimpuls voedsel- & boerderijeducatie Flevoland
- https://www.bhznet.nl/Nieuws.asp?Id=26921&utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_

- campaign=Feed%3A+bhznznet+%28BHZ-Net+Nieuws+uit+Biddinghuizen%29
- https://www.drontensdagblad.nl/regio/ludieke-actie-van-flevolandse-educatieboeren-voor-basisscholen?fbclid=IwAR27FoB-mbva1YFocwo4w2kmutcSnZqA2d5eUlalNSWJl362_O-coxR1EDw
- Diverse doorplaatsingen van bovenstaande berichten op andere websites.

Audiovisueel materiaal

- Omroep Flevoland (2021, 30 september). Circular green cities. Interview met lector. <https://www.youtube.com/watch?v=HBVzrUons6U>
- Jong Leren Eten, Flevolandse Kantine Challenge o.a. Kamp, N. & Warnaar, M. (2021). <https://youtu.be/XaL8R5zM2Jg>
- Duurzaam Door/JLE, boerderijeducatie Flevoland, o.a. Kamp, N. & Warnaar, M. (2021). <https://www.omroepflevoland.nl/gemist/radio/253771/kom-langs-bij-de-boer>
- Duurzaam Door-Kennisnetwerk o.a. Kamp, N., Methorst, B., Renting, H. & Warnaar, M. (2021). Praatplaat kenniscafé 'Jongeren aan het roer', 25 maart 2021.
- Duurzaam Door Kennisnetwerk o.a. Kamp, N., Methorst, B., Renting, H. & Warnaar, M. (2021). Praatplaat kenniscafé 'Samen werken aan de gezonde eetomgeving', 20 april 2021.
- Duurzaam Door-Kennisnetwerk o.a. Kamp, N., Methorst, B., Renting, H. & Warnaar, M. (2021). Praatplaat kenniscafé 'Talent binden en boeien', 27 mei 2021.
- Podcast: Sigrid Wertheim-Heck and Ard van der Kreeke, juni 2021, episode 12, Van Kas tot Consument: 'Hoe voeden we de stedeling van de toekomst?' <https://mauricewubben.podbean.com/e/van-kas-tot-consument-afl-12-sigrid-wertheim-heck-en-ard-van-de-kreeke/>
- MOOC (massive open online course): Wertheim-Heck, S., contribution on lived experiences of food environments in the (free) MOOC Food Environments for Healthy and Sustainable Diets. <https://www.wur.nl/en/show/Online-Course-Food-Environments-for-Healthy-Sustainable-Diets.htm>
- Sigrid Wertheim-Heck: <https://www.youtube.com/watch?v=CKXnVXK1WTA>
- Van Os, G. en Postma, J., 2021. Mijlpaal toepasselijk vieren. *Gewasbescherming* 52(6): 176.
- Van Os, G. en Postma, J., 2021. Jubilerende werkgroep ziet groeiende rol van bodemmicroben. *Gewasbescherming* 52(6): 179-181.
- Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021) Vakbladartikel: Groene diensten steeds meer volwassen, maar in omvang nog beperkt. *VeeteeltGRAS*, februari 2021.
- Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021) Grazing voor carbon. In: *Nutriëntenkringloop, Almanak 2021*. Regiebureau POP, p. 86.
- Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021). Vakbladartikel: Echt geld verdienen met graslandbeheer. *VeeteeltGRAS*, juni 2021.
- Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021). Vakbladartikel: Joeri Ham wint titel Beste Graslandboer 2021. *VeeteeltGRAS*, december 2021, <https://veeteelt.nl/voeding/nieuws/joeriham-wint-titel-beste-graslandboer-2021>.

Publicaties in de media

- Court, J. d. I. (2021). De sloot van vroeger werkt aan comeback. *Nieuwe Oogst*.
- Klaassen, M. (2021). Nieuwsitem: SIA PVG-project Voorkomen Voedselverspilling. CoE Groen-website. Datum 23-9-2021. URL: <https://www.coegroen.nl/nl/coegroen/show/Voorkomen-voedselverspilling.htm>
- Klaassen, M. (2021). Nieuwsitem: SIA KIEM-project Innovatief procedé haalt pectine uit uienchillen. CoE BBE-website. Datum 15 juli 2021. URL: <https://www.coebbe.nl/nieuws/innovatief-procedee-haalt-pectine-uit-uienchillen/>
- Klaassen, M. (2021) YouTube-interview: FlevoCampus-project Zilte Teelten. YouTube-video: interview met o.a. Michiel Klaassen. Datum 14-4-2021. URL: https://youtu.be/5xSl_JmdtZl
- Klaassen, M. (2021). SIA PVG-project Het Nieuwe Telen: Gas erop! GroenPact-website. Datum 24-3-2021. URL: <https://www.groenpact.nl/groen-in-actie/het-nieuwe-telen-gas-erop>
- Klaassen, M. (2021). SIA Take-Off-project Langwerkende mestkorrel als bodemverbeteraar. Brochure van firma Regra Biocompounds.
- Klaassen, M. (2021). Nieuwsitem: Aeres test opnieuw fertigatie in aardappelen (2021). *Nieuwe Oogst*. Datum 17-7-2021.
- Klaassen, M. (2021). SIA PVG-project Voorkomen Voedselverspilling - interview met Michiel Klaassen. *Aeres Magazine*. Datum 6-7-2021.
- Klaassen, M. (2021). Aeres University of Applied Sciences test fertigation in potatoes. Website Potato News. URL: <https://potatoes.news/aeres-university-tests-fertigation-in-potatoes>
- Klaassen, M. (2021). Aeres Hogeschool test fertigatie in aardappelen. Website Smart Farming. Datum 20-7-2021. URL: <https://www.smartfarming.nl/artikel/2021/07/20/aeres-hogeschool-test-fertigatie-in-aardappelen>
- Klaassen, M. (2021). SIA Take-Off-project Hoe is het nu met... het haalbaarheidsonderzoek van Regra Biocompounds? Datum 24-3-2021. Website Green

Faculteit Dronten

Vakpublicaties

- Akker, M.C. van den en Van Engen, M. (2021). Een stal die er wezen mag. Bijdrage vanuit de VVM. *RO Magazine*, jaargang 39 nummer 4, april 2021 (p. 45).
- Kempenaar, C., 2021. Farms of the Future. *Potato World* 2021-1, p. 45.
- Kempenaar, C., 2021. Variable rate planting. *Potato World* 2021-2, p. 45.
- Kempenaar, C., 2021. Farmer central approach in data use. *Potato World* 2021-3, p. 45.
- Kempenaar, C., 2021. Farm to Fork and potatoes; can we fork it? *Potato World* 2021-4, p. 41.
- Van Os, G. en Postma, J., 2021. Online een blijvertje? KNPV Werkgroep Bodempathogenen en bodemmicrobiologie. *Gewasbescherming* 52(4): 118-119.

- PAC. URL: <https://www.greenpac.eu/nl/hoer-is-nu-haikbaarheidsonderzoek-regra-biocompounds/>
- Klaassen, M. (2021). Fertigatiemeststoffen voor aardappelteelt. Website Van Iperen Meststoffen. Datum 20-7-2021. URL: <https://www.iperen.com/2020/10/21/fertigeren-de-oplossing-voor-de-akkerbouw/>
 - Klaassen, M. (2021). Innovatief procedé haalt pectine uit uien schillen. VMT Magazine. Datum 13-7-2021.
 - Kooij, W. v. d. (2021). Best practice: helofytensloot. Sustainabul.
 - Kooij, W. v. d. (producer). (2021, 12 februari). Het water staat ons aan de lippen. Webinar, retrieved from <https://www.sensileau.app/event/agrarisch-waterbeheer/>
 - Oosterhoff, W. (2021). Opiniëartikel Nederlands Dagblad, 14 januari 2021. Twee geboden, drie relaties.
 - Oosterhoff, W. (2021). Podcast Nieuwe Oogst, 20 januari 2021. De valkuilen van aannames bij bedrijfsopvolging.
 - Oosterhoff, W. (2021). Opiniëartikel Nederlands Dagblad, 11 maart 2021. Van wie is eigenlijk het land?
 - Oosterhoff, W. (2021). Artikel Nieuwe Oogst, 11 april 2021. Emoties bij niet-opvolgers vaak onderbelicht. Interviews met Juul Smeets, Wiggele Oosterhoff en Ron Methorst.
 - Os, G.J. van. Interview door Hogeschool van Amsterdam in het kader van het onderzoeksproject Onderzoeksintegratie in hogescholen, 2 december 2021.

Wetenschappelijke publicaties

- Andreo-Jimenez, B., Schilder, M.T., Nijhuis, E.H., Te Beest, D.E., Bloem, J., Visser, J.H.M., Van Os, G., Broelsma, K., De Boer, W., Postma, J., 2021. Chitin- and keratin-rich soil amendments suppress *Rhizoctonia solani* disease via changes to the soil microbial community. *Appl Environ Microbiol* 87: e00318-21. <https://journals.asm.org/doi/pdf/10.1128/AEM.00318-21> & <https://doi.org/10.1128/AEM.00318-21>
- Geest, van de W., Verhoeven, F., Dirksen, H., Ankersmit, E., Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021). The influence of circular agriculture on the financial performance of dairy farms in the Netherlands. 'Grassland Science of Europe' volume 27.
- Jindo, K., Kozan, O., Iseki, K., Maestrini, B., Van Evert, F.K., Wubengeda, Y., Arai, E., Shimabukuro, Y.E., Sawada, Y. & Kempenaar, C., 2021. Potential utilization of satellite remote sensing for field-based agricultural studies. *Journal Chemical and Biological Technologies in Agriculture* 8:58. <https://doi.org/10.1186/s40538-021-00253-4>
- Jindo, K., Evenhuis, A., Kempenaar, C., Sudré, P.C., Zhan, X., Teklua, G.M. & Kessel, G., 2021. Review: Holistic pest management against early blight disease towards sustainable agriculture. *Pest management Science* 77: 3871–3880. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/ps.6320>
- Kempenaar, C., Been, Th., Van Evert, F.K., Hoving, I.E. et al., 2021. Decision support in the open service platform Akkerweb for precision agriculture. In: *Precision Agriculture '21*. Stafford, J.V. (ed.). Proceedings of European Conference on Precision Agriculture, Hongarije, 2021, pp. 895-892. https://doi.org/10.3920/978-90-8686-916-9_42.
- Kempenaar, C., Tigchelhoff, F., Booi, J.A., Nysten, S. & Kocks, C.G., 2021. Validation of precision agriculture soil mapping services under practical conditions. In: *Precision Agriculture '21*. Stafford, J.V. (ed.). Proceedings of European Conference on Precision Agriculture, Hongarije, 2021, pp. 355-362. https://doi.org/10.3920/978-90-8686-916-9_42
- Krause A., Becker, T., Feindt, P.H., Huyghe, C., Van den Pol-van Dasselaar, A. en O'Donovan, M. (2021). Towards sustainable European grassland farming with Inno4Grass: an infrastructure for innovation and knowledge sharing. *Irish Journal of Agricultural and Food Research*. <https://www.scienceopen.com/hosted-document?doi=10.15212/ijafr-2020-0136>
- Van den Pol-van Dasselaar A., Becker, T., Botana Fernández, A., Peratoner G. (2021). Societal and economic options to support grassland-based dairy production in Europe. *Irish Journal of Agricultural and Food Research*. <https://www.scienceopen.com/hosted-document?doi=10.15212/ijafr-2020-0128>

Conference proceedings (non-refereed)

- Goliński P., Van den Pol-van Dasselaar, A., Paszkowski, A., Golińska, B. (2021). Analysis of the attitude of farmers towards innovations in the management of grasslands in Poland. Kenya, Joint International Grassland & International Rangeland Congress. Proceedings and poster.
- Klootwijk, C.W., De Boer, I.J.M., Van den Pol-van Dasselaar, A., Holsof, G., Fraval, S. & Van Middelaar C.E. (2021). The potential of unmanned aerial vehicle (UAV)-based multispectral data to estimate fresh grass allowance. *Grassland Science in Europe* 26, 104-106. Proceedings and poster.
- Visser, E. K., Wilgen, A. van, & Haven, S. (2021). The Effect of the COVID-19 Lockdown on Activity Patterns of Pet Dogs in the Netherlands. Paper presented at the 30th International Society for Anthrozoology Virtual Conference.

Rapporten

- Van Dijk, W., Ter Horst, A., Kemp, M., en Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021). Relaties tussen kruidenrijk grasland, rantsoensamenstelling, melk- en kaaskwaliteit op 20 melkveebedrijven. Aeres-rapport.
- Van Os, G.J. Advies aan Nederlandse ambassade in Brussel (Hinke de Groot). Vanuit het landbouwteam doet het ministerie van Buitenlandse Zaken een inventarisatie van de ontwikkelingen en onderzoeken op het gebied van gezonde landbouwbodems en mogelijkheden voor koolstofvastlegging in België en Nederland. 17 februari 2021.
- Van Os, G.J. Van de Mortel, J. Advies aan LNV (Arjen Grent) over het bodemonderwijs in mbo en hbo. 5 maart 2021.
- Van Os, G.J. Jury projectbeoordeling. VIVES Hogeschool Roeselaere, België, 19 april 2021.
- Underground Challenge Bodemdaling. Minor Vitale bodem en KOBO, 7-10 juni 2021.
- Visser, E.K. (2021). In goed gezelschap. Dronten: Aeres Hogeschool Dronten.

Audiovisueel materiaal

- Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021). Webinar 'droogte bij grasland' d.d. 15 maart 2021. https://www.youtube.com/watch?v=P_xMdRyowoY

- Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021). Aeres Farms – het biologische weidebedrijf, 2021. https://www.youtube.com/watch?v=N-oCGJW1_to
- Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021). Webinar: bekendmaking Beste Graslandboer 2021, d.d. 17 december 2021. https://www.youtube.com/watch?v=mbEy8i_M4FM

Boek(hoofdstukken)

- De Kort, M., Visser, E.K. & Erp-van der Kooij, E. van (2021). Sensors and automated monitoring in companion animals In E. van Erp-van der Kooij (Ed.), Precision technology and sensor applications for livestock farming and companion animals (pp. 191-218). Wageningen: Wageningen Academic Publishers.
- Roelofs J., Van den Pol-van Dasselaar, A. (2021). Precision dairy farming. In: E. van Erp-van der Kooij (Ed). Precision technology and sensor applications for livestock farming and companion animals, p. 25-66.
- Visser, E.K. & De Kort, M. (2021). Sensors and automated monitoring in horses. In E. van Erp-van der Kooij (Ed.), Precision technology and sensor applications for livestock farming and companion animals (pp. 167-190). Wageningen: Wageningen Academic Publishers.

Faculteit Wageningen

Peer reviewed journal articles

- Bent, M., Velazquez-Godinez, E. & De Jong, F. (2021). Becoming an expert teacher: assessing expertise growth in peer feedback video recordings by lexical analysis. *Education sciences* 11(11), 665. <https://doi.org/10.3390/educsci11110665>
- Bent, M., Velazquez-Godinez, E. & De Jong, F. (2021). Acquiring Expert's Vocabulary: Analyzing Students Textual Feedback on Video Recordings. *EasyChair Preprint* no. 6105, 1-15. https://easychair.org/publications/preprint_open/Pxp1
- De Boer, J.G., Kuiper, A.P.S., Groot, J. & Van Loon, J.J.A. (2021). Avoidance of the plant hormone cis-jasmone by *Aedes aegypti* depends on mosquito age in both plant and human odor backgrounds. *Journal of Chemical Ecology* 47(8): 810-818. <https://doi.org/10.1007/s10886-021-01299-2>
- De Bruijn, J.A.C., Vet, L.E.M., Smid, H.M. & De Boer, J.G. (2021). Memory extinction and spontaneous recovery shaping parasitoid foraging behavior. *Behavioral Ecology*, 32(5), 952-960. <https://doi.org/10.1093/beheco/arab066>
- De Bruijn, J.A.C., Vosteen, I., Vet, L.E.M., Smid, H.M. & De Boer, J.G. (2021). Multi-camera field monitoring reveals costs of learning for parasitoid foraging behaviour. *Journal of Animal Ecology*, 90 (7), 1635-1646. <https://doi.org/10.1111/1365-2656.13479>
- Ramos, J.L., Cattaneo, A. AP, De Jong, F.C.P.M. & Espadeiro, R.G. (2021). Pedagogical models for the facilitation of teacher professional development via video-supported collaborative learning. A review of the state of the art. *Journal of Research on Technology in Education*, 1-24. <https://doi.org/10.1080/15391523.2021.1911720>
- Van Beek, J. & Van den Berg, N. (2021). Module Onderzoek van Betekenis. Professionaliseren als praktijkonderzoeker

in een diverse groep deelnemers met modellerende begeleiders. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, 42(3), 64-69.

Non-refereed articles (artikelen in niet-peer-reviewed journals maar die van belang zijn voor het domein c.q. veld)

- Bent, M. (2021). Mix van online- en offlineonderwijs heeft de toekomst. *Reformatorisch Dagblad*, 19 januari.
- Goedmakers, C.J., Burger, Y.D. & Ruijters, M.C.P. (2021). Professional identity development of executive coaches. *Executives in Science, Business and Society*, (3), pp. 57-58.
- Grobbe, M. (2021). Als slakken kruipen gaan is het met het mooie weer gedaan. *denatuurin!*, 2021(34). <https://denatuurin.digitoo.nl/5fcf6e9f304f10540ca6b342/7>
- Grobbe, M. (2021). Berekende bomen. *denatuurin!*, 2021(35). <https://denatuurin.digitoo.nl/606fffd52e8ab27f35d936b35/2>
- Grobbe, M. (2021). Niets menselijks is de dierenwereld vreemd. *denatuurin!*, 2021(36). <https://denatuurin.digitoo.nl/60aec289710edcdo2fdb594c/4>
- Grobbe, M. (2021). Een kwestie van persoonlijkheid! *denatuurin!*, 2021(37). <https://denatuurin.digitoo.nl/610efodbb9ced9f491f055b4/7>
- Grobbe, M. (2021). Gelijke monniken gelijke kappen? *denatuurin!*, 2021(38). <https://denatuurin.digitoo.nl/615771c806148223d2f1791d/2>

Books

- Derksen, K. (2021). Goed teamwerk: Hoe teams beter kunnen presteren en floreren. Boom.
- Frijters, S., Hoed, J. & Soer, E. (2021). Onderzoek naar duurzame ontwikkeling in acht stappen: werkboek mbo. Aeres Hogeschool Wageningen.
- Frijters, S., Hoed, J. & Soer, E. (2021). Onderzoek naar duurzame ontwikkeling in acht stappen: stappenplan. Aeres Hogeschool Wageningen.
- Frijters, S., Hoed, J. & Soer, E. (2021). Onderzoek naar duurzame ontwikkeling in acht stappen: informatie voor de docent. Aeres Hogeschool Wageningen.
- Ruijters, M.C.P., Schut, R. & Simons, P.R.J. (reds.) (2021). Canon van leren en ontwikkelen. 50 concepten en hun grondleggers. Boom.
- De Jong, F., Rebel, F., Noom, J.-W., De Boer, J., Willemars, M., Gelinck, R. & Bharos, S. (reds.) (2021). Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur. Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
- Segarra Faggioni, V.A. (2021). Computer-based analysis of students reports from a knowledge building perspective. PHF-thesis. École de technologie supérieure, Université du Québec, Montreal, Canada. [Supervisor: Mrs. Prof. dr. S. Ratté; co-supervisors: prof. dr. F. de Jong and prof. dr. P.A., Ménard].
- Van den Berg, N., m.m.v. Albone, S., Maassen, H. & Nawijn, A. (2021). Grenspraktijken verdiepen. Zes jaar lectoraat Grenspraktijken van opleiders en onderzoekers. Opbrengsten en vooruitblik. Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.1>

Book chapters

- Arbeek, S. & De Jong, F.P.C.M. (2021). Kennis co-creatie en ecologisch intelligent handelen: Reflectie op de leeromgeving. In S. Arbeek, B. Breems, & Y. de Lange (Eds.), *Goede gesprekken 2: Over de regie op onze ruimte* (Vol. 2, pp. 57-61). ICSadviseurs.
- Bent, M., Bernasco Otten, B., De Jong, F., Seuneke, P., Sturkenboom, I. & Van den Brande, K. (2021). De lerende gemeenschap: maatschappelijke uitdagingen, lokaal gewortelde leergemeenschappen en de nieuwe rol van docenten. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 44-52). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
- Bent, M., Camps, J., Maassen, H. Sonneveld, A. & Triest, A. (2021). Leren om buiten de lijntjes te kleuren: Over creativiteit in kenniswerk. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 54-63). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
- Coenraads, D., Beijer, R., Geerdink, H., Noom, J.-W., Van Eerdenburg, M. & Van Os, S. (2021). Een ontmoetingsplek met meerwaarde. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 64-67). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
- Cremers, S., Tacken, M., Van Vlieden, C., Luime, A., Snippe, M., Van der Wal, A. & Willemars, M. (2021). Voedseltransitie: Eén omwenteling in een miljard kleine stapjes. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp.12-19). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
- De Beus, M. (2021). De groene lerarenopleiding: maatwerk avant la lettre. In G. Geerdink & A. Swennen (reds.), *Vijftig jaar leraar opleiden* (pp. 70-82). Boom.
- De Beus, M. & Van Meegen, J. (2021). De essentie van lerarenopleidingen voor beroepsgerichte vakken. In G. Geerdink, & A. Swennen (reds.), *Vijftig jaar leraar opleiden* (pp. 57-69). Boom.
- De Boer, J. & Los, A. (2021). Biodiversiteitsherstel als motor voor systeemdenken. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 26-34). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
- De Jong, A. (2021). Kijk uit je doppen en geef studenten ruimte te vergroenen: Een werkwoord. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 20-24). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
- De Jong, F.P.C.M. (2021). Kenniscreatie [Carl Bereiter en Marlene Scardamalia]. In M. Ruijters, R. Schut & R.-J. Simons (reds.), *Canon van leren & ontwikkelen: 50 concepten en hun grondleggers* (vol. 2, pp. 243-254). Uitgeverij Boom, Amsterdam.
- De Jong, F.P.C.M. (2021). Kennis co-creatie en ecologisch intelligent handelen: De ecologische crisis is een crisis in ons denken en daarmee ook een crisis in ons onderwijs. In S. Arbeek, B. Beems & C. Pieterse (reds.), *Samenwerken aan de leeromgeving van morgen: inspiratieboek 2010-2025* (vol. 34, pp. 290-291). Schooldomein BV.
- De Jong, F.P.C.M., & Rebel, F. (2021). Introductie en leeswijzer. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: Onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen* (pp. 9-11). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
- Derksen, K. (2021). Psychological safety – Amy Edmondson. In M.C.P. Ruijters, R. Schut & P. R. Simons (reds.), *Canon van leren en ontwikkelen. 50 concepten en hun grondleggers* (pp. 439-450). Boom.
- Gallo, M. & Van der Wielen, S. (2021). Biomimicry teaching als motor voor systeemdenken. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 36-42). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
- Van Middelkoop, D., Derksen, K. & Bay, N. (2021). Vertragen om te versnellen: teamontwikkeling en de rol van HRD. In J. Kessels & R.F. Poell (reds.), *Handboek human resource development* (pp. 287-300). Lannoo.
- Ruijters, M.C.P. (2021). Double loop learning – Chris Argyris en Donald Schön. In M.C.P. Ruijters, R. Schut & P.R. Simons (reds.), *Canon van leren en ontwikkelen. 50 concepten en hun grondleggers* (pp. 163-176). Boom.
- Ruijters, M.C.P. (2021). Taxonomie – Benjamin Bloom en Lee S. Shulman. In M.C.P. Ruijters, R. Schut & P.R. Simons (reds.), *Canon van leren en ontwikkelen. 50 concepten en hun grondleggers* (pp. 163-176). Boom.
- Ruijters, M.C.P., Van Oeffelt, T.P.A. & Prevaas, B. Transitie naar collectieve professionaliteit: een transitie die gaat over veel meer dan professionals en hun ontwikkeling. In

- M. Sybesma (red.), Kleuren in coaching: caleidoscopisch perspectief op coaching (pp. 147-164). Boom.
- Van den Berg, N., Nawijn, A. & Van Beek, J. (2021). Hoe staat het met de onderzoekscultuur bij AHW? In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 84-91). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
 - Van den Berg, N., Seunke, P. & De Jong, F. (2021). Boundary crossing in vocational education and research: the case of Regional Learning. In: E. Kyndt, S. Beusaert & I. Zitter (eds.), *Developing connectivity between education and work: Principles and practices* (pp. 97-115). Routledge.
 - Van Dinteren, R. & Vonk, M. (2021). Bij- en nascholingen niet alleen voor cursisten maar een hefboom voor ontwikkeling. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 80-83). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
 - Van Heijst, E. & Noom, J.-W. (2021). Professionele ruimte voor ondernemendheid bij lerarenopleiders. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 72-78). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
 - Van Meegeen, J., Damman, B., Maassen, H., Voets, R. & Van Os, S. (2021). Hogeschool toont lef en ondernemerschap met opleidingsportfolio. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 68-71). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>
 - Van Oeffelt, T.P.A. (2021). Professionele frames - David W. Shaffer. In M.C.P. Ruijters, R. Schut & P.R. Simons (reds.), *Canon van leren en ontwikkelen. 50 concepten en hun grondleggers* (pp. 427-438). Boom.
 - Van Oeffelt, T., Spreeuwenberg, L. & Ruijters, M. (2021). De onderzoekende innovator als 'professional leader'. In F. de Jong, F. Rebel, J.-W. Noom, J. de Boer, M. Willemars, R. Gelinck & S. Bharos (reds.), *Innoveren en blijven leren: onze nieuwsgierige blik op de toekomst van Aeres Hogeschool Wageningen: beschouwing door medewerkers en studenten als een liber amicorum in het kader van het afscheid van Madelon de Beus als faculteitsdirecteur* (pp. 92-97). Aeres Hogeschool Wageningen. <https://doi.org/10.46884/2021.2>

Conference proceedings (peer-reviewed)

- Bent, M. & de Jong, F.P.C.M. (2021). Video-based collaborative learning: evidence for a pedagogical model. 5-5. Abstract from EAPRIL 2021, Leuven, Belgium. http://eapril.org/sites/default/files/2021-12/book_of_abstracts_54-3.pdf
- Bent, M., Velazquez, E. & De Jong, F.P.C.M. (2021). Acquiring Expert's Vocabulary: Analyzing Students Textual Feedback on Video Recordings. Abstract from 31st Annual Meeting of the Society for Text and Discourse held online, United States.
- Bernasco, B. & De Jong, F. (2021). Kennisconstructie in de interactie van studententeams over artefacten van hun project. ORD2021, paper. Vrijdag, 9 juli, parallelsessie 8, 12.30-13.30 uur. https://ord2021.nl/wp-content/uploads/sites/530/2021/07/ORD-PROGRAMMA_1-juli-incl.-sessie-voorzitters.pdf
- De Jong, F.P.C.M., Velazquez, E. & Matszuawa, Y. (2021). Knowledge Use in Knowledge Building Discourse. 14-15. Abstract from EAPRIL 2021, Leuven, Belgium. http://eapril.org/sites/default/files/2021-12/book_of_abstracts_54-3.pdf
- De Jong, F. (2021). Vocational education and research: the case of Regional Learning. (invited speaker). IVETA EUROPE REGIONAL CONFERENCE: Sustainable Innovative Teaching + Learning (28 april). <https://warnborough.net/2021-iveta-europe-econference-theme/april-2021-e-conference-timetable/> (<https://warnborough.net>)
- Moningno, R., Ramos, J. & De Jong, F.P.C.M. (2021). Improving teaching practice with a video-supported collaborative face-to-face and online knowledge building pedagogy approach and educational technology: a first outlook to the state of the art. Abstract from V ENJIE Encontro Nacional de Jovens Investigadores em educação, Aveiro, Portugal.
- Sturkenboom, I., De Jong, F. & Lans, T. (2021). Ondernemend EDU-ontwerp. ORD2021. Ronde tafel, woensdag 7 juli, parallelsessie 2, 12.30-13.30 uur. https://ord2021.nl/wp-content/uploads/sites/530/2021/07/ORD-PROGRAMMA_1-juli-incl.-sessie-voorzitters.pdf

Conference proceedings (not peer-reviewed)

- De Jong, F. (2021). Responsive learning and knowledge interaction (invited Key-note speaker). Swiss Federal Institute for Vocational Education and Training (SFIVET) (7 juni).
- De Jong, F. (2021). Responsief leren en ecologisch intelligent handelen (invited speaker). Symposium, mondelinge presentatie en paneldiscussie: Samen werken aan de leeromgeving van mbo-hbo-wo. <https://www.schooldomein.nl/29-november-2021-symposium/>

Professional publications (publicaties die gericht zijn op professionals in de publieke en private sector (professionele publicaties, vakbladen), ook patenten en annotaties (i.g.v. recht en wet))

- De Vink, I. & Van den Berg, N. (2021). Is projectmatig werken in de bovenbouw van het basisonderwijs effectief om 21ste-eeuwse vaardigheden van leerlingen te vergroten? (KR.1102) Kennisrotonde. <https://www.kennisrotonde.nl/sites/>

- kennisronde/files/media-files/PDF%20voor%20website-Kennisronde-antwoord%20VRAAG-1102.pdf
- Derksen, K. (2021). Kijken en interveniëren met behulp van de systeembril. *Opleiding & Ontwikkeling*, 34(4), 31-35.
 - Derksen, K., Kaarsemaker, A. & Kolkhuis Tanke, I. (2021). Actieonderzoek voor een betere ketensamenwerking. *Opleiding & Ontwikkeling*, 34(3), 17-21.
 - Derksen, K., Prevaas B. & Ruijters M. (2021). De invloed van Multiple Team Membership op Goed Werk. *Opleiding & Ontwikkeling*, 1, 7-12.
 - Koskinen, M., De Jong, F.P.C.M., Cattaneo, A.A.P., Belogaska, V., Leijen, Ä., Küüsvek, A. & Espadeiro, R.G. (2021). Video-Supported Collaborative Learning. Web publication/site, MESHGuides. <http://www.meshguides.org/guides/node/2255>
 - Nelis, C., Prevaas, B.C.J.G. & Ruijters, M.C.P. (2021). Cd van jou, cd van mij, cd van ons allebei; Eigenaarschap in (tijdelijke) organisaties ontrafeld. Whitepaper, Good Work Company.
 - Ruijters, M.C.P. & Van Luin, G.E.A. (2021). Identiteit = werk. *Vakblad Toegepaste Psychologie*, 01(1), 29-36.
 - Ruijters, M.C.P. (2021). Manifest voor de beroepsidentiteit: over de achterkant van personaliseren en flexibiliseren van beroepsopleidingen. Aeres Hogeschool Wageningen.
 - Schuurman, T., Van den Berg, N. & Van der Vegt, A.L. (2021). Wat zijn de effecten van meer leerlinggestuurd onderwijs op de motivatie van leerlingen in het vwo? (KR.1295). Kennisronde.
 - Simons, Q. & Van den Berg, N. (2021). In hoeverre draagt onderzoekend leren door leerlingen in een praktijkgericht vak in vmbo-t bij aan hun vermogen tot samenwerken, communiceren en zelfregulatie? (KR. 1165) Kennisronde.
 - Van den Berg, N. (2021). Hoe beoordeel je dat als onderwijsprofessional? *DNM De Nieuwe Meso*, 8(2), 30-31.
 - Van den Berg, N. (2021). Wat is het effect van de inrichting van schoolgebouwen voor primair onderwijs op de ontwikkeling van leerlingen? (KR.1161). Kennisronde.
 - Van den Berg, N. (2021). Welke inzet van onderzoekend en ontwerpend leren versterkt de onderzoekende houding van basisschoolleerlingen? (KR.1163). Kennisronde.
 - Van den Berg, N. (2021). Leren leerlingen in vmbo basis en kader anders dan hun leeftijdsgenoten in de theoretische leerweg en op de havo? (KR.1281). Kennisronde.
 - Van den Berg, N. & Vasilaras, G. (2021). Heeft een vaste LOB-begeleider gedurende de opleiding een gunstig effect op mbo-studenten? (KR.1176). Kennisronde.
 - Van der Steijle, F., Van der Wilt, F. & Van den Berg, N. (2021). Welke inzet van sociogrammen in het primair onderwijs geeft leerkrachten optimaal inzicht in sociale relaties tussen leerlingen? (KR. 1056) Kennisronde. <https://www.kennisronde.nl/sites/kennisronde/files/media-files/PDF%20voor%20website-Kennisronde-antwoord%20VRAAG-1056.pdf>
 - Van Luin, G.E.A. & Ruijters, M.C.P. (2021). Handreikingen bij gesprekken over goed werk. Onderzoek naar effecten schaalvergroting in het basisonderwijs. *DNM De Nieuwe Meso*, 8(4), 30-33.
 - Van Oeffelt, T.P.A. (2021). Goed werk als handvat voor collectieve professionaliteit. *DNM De Nieuwe Meso*, 8(4), 20-25.
 - Van Oeffelt, T.P.A., Andriessen, D., Van den Ende, J., Mondriaan, E., Van Rosmalen, B., Ruijters, M.C.P., De Wolffter Beek, E. & Wortelboer, F.Q.C. (2021). Samen op zoek naar goed werk. Professioneel framen van de teamopgave. Aeres Hogeschool Wageningen.
 - Van Oeffelt, T.P.A., Wolf, M. & Van den Ende, J. (2021, december). Leren binnen opleidingsteams. Professioneel frame als gemeenschappelijk kompas. Canon Beroepsonderwijs. <https://canonberoepsonderwijs.nl/kenmerken-deelnemers-en-leerprocessen/leren-binnen-opleidingsteams/>
 - Wortelboer, F.Q.C., Van Oeffelt, T.P.A. & Ruijters, M.C.P. (2021). De kunst van samen bepalen wat goed is. Goed werk door opgavegericht teamleren. *TvOO*, 3, 64-71.
- External reports**
- De Jong, F. (2021). Final Report: Video-Supported Education Alliance (ViSuAL) 2017-2020. Erasmus+ Knowledge Alliance, Project reference 588374-EPP-1-2017-1-NL-EPPKA2-KA, Grant Agreement 2017-2700/001-001. Coordinating Institute Aeres University of Applied Sciences Wageningen. Status: accepted.
- Internal reports**
- Albone, S. & Nawijn, A. (2021). Analyseverslag: gespreksronde onderzoek in Nordwin College (interne rapportage voor het MT van Nordwin). Aeres Hogeschool Wageningen.
 - Albone, S., Nawijn, A. & Van den Berg, N. (2021). Op (onder)zoek naar parels (interne rapportage voor het MT van Aeres). Aeres Hogeschool Wageningen.
 - Maassen, H. & Van den Berg, N. (2021). Creativiteit in de opleidingen van Aeres Hogeschool Wageningen. Aeres Hogeschool Wageningen.
- Other research output**
- Bent, M. & de Jong, F.P.C.M. (2021). Video-based collaborative learning: evidence for a pedagogical model. Abstract from EAPRIL 2021, Leuven, België.
 - http://eapril.org/sites/default/files/2021-12/book_of_abstracts_54-3.pdf
 - Bent, M., Velazquez, E. & De Jong, F.P.C.M. (2021). Acquiring Expert's Vocabulary: Analyzing Students Textual Feedback on Video Recordings. Abstract from EAPRIL 2021, Leuven, België.
 - http://eapril.org/sites/default/files/2021-12/book_of_abstracts_54-3.pdf
 - Bent, M., Velazquez, E. & De Jong, F.P.C.M. (2021). Acquiring Expert's Vocabulary: Analyzing Students Textual Feedback on Video Recordings. Abstract from 31st Annual Meeting of the Society for Text and Discourse held online, Chicago, Verenigde Staten.
 - <https://easychair.org/cfp/std2021>
 - Bottema, J., Götte, B., Rohaan, E., Seuneke, P. & Van der Horst, A. (2021). CLOUD 13-Jump in! roundtable on research ideas and designs/exploring practice-based researcher roles.

- Abstract from EAPRIL 2021, Leuven, België. http://eapril.org/sites/default/files/2021-12/book_of_abstracts_54-3.pdf
- Seuneke, P. & Papić-Blagojević, N. (2021). International cooperative development of VOOCS for VET teacher Professionalisation through European practices. Lessons learned. Abstract from EAPRIL 2021, Leuven, België. http://eapril.org/sites/default/files/2021-12/book_of_abstracts_54-3.pdf
 - Vroege Vogels. (2021). Ophangen van mezenkasten niet voldoende in strijd tegen eikenprocessierups. [Gesprek met Jetske de Boer]. BNNVARA.
 - <https://www.nporadio1.nl/nieuws/binnenland/1c90382f-a8ec-4fda-9foe-e8d51f1d2b19/ophangen-van-mezenkasten-niet-voldoende-in-strijd-tegen-eikenprocessierups>
 - ViSuAL-project (2021). Video-Supported Collaborative Learning (VSCL) MOOC. <https://www.irisconnect.com/uk/Visual-MOOC-Registration/>

Presentations for the professional public (masterclasses; workshops op basis van onderzoek)

- Albone, S. (2021). Leerlint onderzoekend vermogen in het bachelor-curriculum van AHW. Twee online workshops in lectoraatsweek Grenspraktijken, tijdens Aeres Hogeschool Wageningen OnderwijsLeerDag, 25 januari 2021.
- Albone, S. (2021). Vrijdag visdag. We halen het net op! Online afsluiting lectoraatsweek Grenspraktijken, 29 januari 2021.
- Albone, S., Van der Heul, W., Van Doesum, K. & Driessen, L. (2021). The role and positioning of master educated teachers in vocational educational institutes. Casestudy EAPRIL 2021, 16 november 2021.
- Barneveld, S. & Van den Berg, N. (2021). Op verkenning in de wereld van vraagstukken. Masterclass mbo-onderzoeksdag, 4 november 2021.
- Bottema, J., Götte, B., Rohaan, E., Seuneke, P. & Van der Horst, A. (2021). CLOUD 13 EVENT –Becoming a practitioner researcher on improving learning: a reflexive dialogue (6 October 2021). Online, hosted by EAPRIL.
- Bottema, J., Götte, B., Rohaan, E., Seuneke, P., & Van der Horst, A. (2021). CLOUD 13-Jump in! roundtable on research ideas and designs/exploring practice-based researcher roles. (26 November 2021). Online, hosted by EAPRIL.
- De Boer, J.G. (2021). Bugs in the system. Het insecten-dilemma als model voor ecologisch denken. Openbare les, 17 september 2021.
- De Boer, J.G. (2021). Natuurlijke plaagbestrijding. Deelnemersbijeenkomst BIMAG afdeling Noord 2021, 15 november 2021
- De Boer, J.G. (2021). Biodiversiteit en plaagbeheersing. KNPV-bijeenkomst Biodiversiteit en Plantenziekten, 25 november 2021.
- Gallo, M. & Van der Wielen, S. (2021). Biomimicry: learning from Nature for sustainable solutions. Public lecture in ERASDG project – online.
- Gallo, M. (2021). Biomimicry: learning from Nature for sustainable solutions. Public lecture in Planet Texels hackaton – online.

- Keune, I., Elzinga, L., De Boer, J.G. & Van Oers, K. (2021). Great tits to battle oak processionary moth? 33e Nederlandse Entomologendag, Ede, 17 december 2021.
- Maassen, H. (2021). Arts-based research and professional development in teacher education. Poster EAPRIL 2021, 24 november 2021.
- Maassen, H., Van den Berg, N., Van Heijst, P. & Veerman, A. (2021). Grensmakersdialoog. Online keuzeactiviteit in lectoraatsweek Grenspraktijken (AHW) en Festival Ode aan de makers (HKU), 27 januari 2021.
- Nawijn, A. & Albone, S. (2021). Grenspraat uit kenniskringen. Bijdragen van deelname aan kenniskringen aan je eigen ontwikkeling en die van je organisatie. Online keuzeactiviteit in lectoraatsweek Grenspraktijken, 28 januari 2021.
- Nawijn, A. & Van den Berg, N. (2021). Lunchploopje onderzoekscultuur in het mbo. Online keuzeactiviteit in lectoraatsweek Grenspraktijken, i.s.m. VOR divisie BBV, 27 januari 2021.
- Seuneke, P. & Papić-Blagojević, N. (2021). International cooperative development of VOOCS for VET teacher Professionalisation through European practices. Lessons learned from the EU Erasmus+ Pro-VET project. (25 November 2021). Online, hosted by EAPRIL.
- Van den Beemt, A., Van den Berg, N., Kolöffel, B., Theelen, H. & Wesselink, R. (2021). Opleiden en professionaliseren met digitale toepassingen. Gezamenlijk divisieslot BBV en ICT, ORD 2021, 9 juli 2021.
- Van den Beemt, A., Van den Berg, N. & Wesselink, R. (2021). Thuisplekwerken. Rondetafel ORD 2021, 7 juli 2021.
- Van den Berg, N. (2021). Grenspraktijken verdiepen (openbare les 28 januari 2021).
- Van den Berg, N. (2021). Vraagstukken verkennen & de rol van onderzoeksliteratuur. Workshop Vista College, 25 juni 2021.
- Van den Berg, N. (2021). Op verkenning in de wereld van vraagstukken. Workshop Groen Consortium, 17 november 2021.
- Van den Berg, N., (organizer), Beckers, J., Van Oeffelt, T., Rozendaal, J., Wijnands, E., Laitinen, S. (chair), Burns, E. (discussiant), & Hölle, J. (discussiant). Inquiring interaction on professionalization in vocational education and training. Symposium EAPRIL 2021, 26 november 2021.
- Van den Berg, N., Klaijisen, A., Wagemakers, S. & Baay, P. (2021). Leren van onderwijsvernieuwing. Online expertmeeting, 6 december 2021.
- Van den Berg, N., Mazereeuw, M. & Munneke, L. (2021). Practice-based research methodology. Dancing with dilemma's. Cloud 11 Spotlight Session, EAPRIL 2021, 25 november 2021
- Van den Berg, N., Munneke, L., Van Heijst, P. & Maassen, H. (2021). Grensbegeleiders: het vraagstuk van onderzoeksbegeleiding. Keuzeactiviteit in lectoraatsweek Grenspraktijken, 28 januari 2021.
- Van den Berg, N. & Nawijn, A. (2021). Grenspraktijken van promovendi in het mbo. Online gastbijdrage aan het Netwerk promoveren in het mbo, 9 februari 2021.
- Van den Berg, N., Van Heijst, P., Maassen, H., Munneke, L. & Veerman, A. (2021). Innovative practice-based research

approaches with added value. Workshop AEPRIL 2021, 24 november 2021.

- Van den Ende, J., Van Oeffelt, T.P.A. & Van Rosmalen B. (2021). Goed-werk-journaal. <https://www.aereshogeschool.nl/onderzoek/onderzoeksprojecten/goed-werk>
- Van den Ende, J. & Van Oeffelt, T.P.A. (2021). Goed werk. Website. <https://www.aereshogeschool.nl/onderzoek/onderzoeksprojecten/goed-werk>
- Van der Wielen, S. & Gallo, M. (2021). Biomimicry: natuurlijke oplossingen. Nature-based solutions workshop – online.
- Van Oeffelt, T.P.A. (2021). Samen op zoek naar goed werk. Poster ORD.
- Van Oeffelt, T.P.A. (2021). Searching for good work together. Professionally framing the team task Poster EAPRIL 2021, Symposium Van den Berg et al. (2021). Inquiring interaction on professionalization in vocational education and training.
- Van Oeffelt, T.P.A. (2021). Spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wat is er met mijn team aan de hand? Workshop op conferentie Samen op zoek naar goed werk – 29 en 30 maart.

Published interviews

- FM Focus (2021). Veel vakkennis blijft nog onbenut, dat willen we veranderen. Interview met Jan-Willem Noom. FM Focus, 12-13. <https://www.ru.nl/fm/actueel/nieuws/fm-focus/@1330980/fm-focus-peter-kruyen-vakkennis-blijft-onbenut/>
- Groenpact (2021). Nieuw mbo-practoraat onderzoekt aannames in dierenwelzijn en -gezondheid. Interview met Sara Albone. <https://www.groenpact.nl/groen-in-actie/nieuw-mbopractoraat-onderzoekt-aannames-in-dierenwelzijn-en-gezondheid>
- KIEM Aeres (2021). Nieuw practoraat onderzoekt aannames in dierenwelzijn en -gezondheid. Interview met Sara Albone. <https://kiem.aeres.nl/nieuws/aeres-corporate/nieuw-practoraat-onderzoekt-aannames-in-dierenwelzijn-en-gezondheid>
- Lenters, M. (2021). Biomimicry is meer dan simpelweg kopiëren uit natuur: interview met Mauro Gallo. Innovation Origins, 17 december. <https://innovationorigins.com/nl/biomimicry-is-meer-dan-simpelweg-kopieren-uit-de-natuur/>
- ScienceGuide. (2021). Onderwijs en onderzoek dat bijdraagt aan ecologische wijsheid bij studenten. [Over lectoraat Jetkse de Boer]. ScienceGuide, 22 september 2021. <https://www.scienceguide.nl/2021/09/onderwijs-en-onderzoek-dat-bijdraagt-aan-ecologische-wijsheid-bij-studenten/>
- Thursd. (2021). A Floral Interview with Janneke Camps: Floral Teacher, Florist, Painter, Student: Storytelling, finding solutions for techniques that suit the design and plant materials, and a constant way of inspiring and surprising others. Thursd., 20 oktober 2021. <https://thursd.com/articles/a-floral-interview-with-janneke-camps-a-floral-teacher-florist-painter-and-a-student/>

Research proposals (gehonoreerd/niet gehonoreerd)

- Bent, M. (2021). Creatief denken, maken en kennis creëren in het (v)mbo en de lerarenopleiding voor het beroepsonderwijs. Lerarenpromotiebeurs aanvraag NWO

(promotoren: prof. dr. F. de Jong en prof. dr. K. Kreijns). (Not accepted.)

- Bernasco, B. (2021). Knowledge building discourse of interdisciplinary teams making artefacts. Doctoral Grant for Teachers. NOW (supervisors: prof. dr. F. de Jong and dr. (lector) I. Visscher-Voerman). (Not accepted.)
- Gallo, M. (2021). Lectoraat Biomimicry: research proposal (full), Bio-inspired micro aerial vehicles for sustainable pest control in horticulture – BIG Solutions. RAAK PRO, SIA (under evaluation).
- Huitema, D., De Jong, F., Vanderstukken, A. & Groen, L. (2021). Learning and Innovation for Resilience in the European Union: the case of climate policy. PHD-research proposal, Innovation for resilience. Open University, Heerlen. (Not accepted.)
- Maassen, H. (2021). Zelfregie door onderzoekende studenten in een flexibele opleiding. Vooraanmelding NRO Comenius Teaching Fellows 2022. Aeres Hogeschool Wageningen (niet gehonoreerd).
- Moningho, R. (2021). Improving teaching practice with a video-supported collaborative face-to-face and online knowledge building pedagogy approach and educational technology. PhD Scholarship 4_BI_doutoramento_Uevora_CIEP. (supervisors: prof. dr. J. Ramos and prof. dr. F. de Jong). (Accepted.)

Under review

- Segarra-Faggioni, V., Ratt, S., De Jong, F., Velasquez, E. (submitted). Semantic similarity between academic artifacts using Word2Vec and Topic Modeling. Education and Information Technologies.
- Cattaneo, A., De Jong, F., Ramos, J., Laitinen-V n nen, S., Pedaste, M., Evi-Colombo, A., Monginho, R.M., Bent, M., Velazquez Godinez, E. & Van Steenberghe, R. (submitted). Video-based collaborative learning: A pedagogical model and instructional design tool emerging from an international multiple case study. European Journal of Teacher Education.

Bijlage 10 Helderheid in bekostiging

In deze bijlage legt Aeres verantwoording af over de juiste toepassing van de bekostigingsvoorwaarden op basis van de onderwerpen in de notities Helderheid in de bekostiging van het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie 2004 en Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs, gepubliceerd in 2003 met een aanvulling in 2004, en de Handreiking voor de inrichting van onderwijskundige publiek-private arrangementen d.d. 25 maart 2011. Deze onderwerpen zijn onderstaand per thema uiteengezet.

1 Uitbesteding

Uitbesteding van bekostigd onderwijs aan een andere, al dan niet bekostigde, instelling of organisatie tegen betaling voor de geleverde prestaties vindt binnen Aeres incidenteel plaats. Het betreft dan vmbo-leerlingen die het aoc bijvoorbeeld tijdelijk op een reboundvoorziening plaatst of leerlingen die via de vavo-route (al dan niet gedeeltelijk) hun diploma behalen. Bij de faculteiten Almere en Dronten van Aeres Hogeschool is een zogenaamd double-degree-programma met partners in Amerika, Canada, Frankrijk en Italië. Studenten kunnen over en weer onderwijs ontvangen, waarbij sprake is van een verrekenmodel. Daarnaast kunnen hogeschoolstudenten via Kiezen op Maat minoren volgen bij andere hogescholen en ontvangt Aeres Hogeschool studenten van andere hogescholen. Ook in beide laatste gevallen geldt dat onderlinge verrekening plaatsvindt.

Aeres Tech verzorgt voor roc Aventus een deel van de uitvoering van het bekostigde onderwijs van de bbl-opleidingen van importeurs in de mobiele techniek en van de bbl-opleidingen in de koudetechniek.

2 Investeren van publieke middelen in private activiteiten

Aeres investeert vanuit de publieke middelen niet in private activiteiten. Alle investeringen in private activiteiten binnen het onderwijs (locatiegebonden contractactiviteiten) en in de private entiteiten binnen Aeres worden vanuit de private middelen bekostigd.

Kostprijsberekening privaot

Wat betreft de kostprijsberekening hanteert Aeres een integraal tarief voor haar publieke en private activiteiten. Dit tarief bestaat uit de directe loonkosten met daarop een opslag voor indirecte kosten. Aeres berekent dit tarief op basis van het EZ-kaderbesluit of ook wel IKS-systematiek of RVO-tarieven genoemd. Voor een juiste toerekening van de kosten aan private activiteiten zijn medewerkers die zowel publieke als private activiteiten uitvoeren verplicht uren te schrijven in het programma TimeTell en het hierbij behorende tarief is niet door de medewerker te beïnvloeden. Uitgangspunt voor het aangaan van private activiteiten is dat de activiteit minimaal een rendement van nihil moet behalen of dat de toegevoegde waarde aan het publieke deel navenant is.

Aeres omvat in 2021 vijf hoofdstichtingen en twee nevenstichtingen:

1. Stichting Aeres Groep, met daarin alle onderwijsactiviteiten, hoofdstuk 3 en 4.
2. De commerciële en dienstverlenende stichtingen:
 - Stichting Aeres Farms (hoofdstuk 5);
 - Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺, hoofdstuk 6);
 - Stichting Agrotransfer Dronten (hoofdstuk 7);
 - Stichting Bureau Erkenningen (hoofdstuk 8);
3. De onderwijsondersteunende nevenstichtingen
 - Stichting AISF (hoofdstuk 9);
 - Stichting Dierenontdekkpark Barneveld (hoofdstuk 10).

Deze onderdelen worden centraal ondersteund door het Bestuursbureau (hoofdstuk 11).

Ad 1 Stichting Aeres Groep

Stichting Aeres Groep exploiteert alle onderwijsseenheden alsmede de daarbij behorende gronden en gebouwen. De onderwijsonderdelen zijn:

- Aeres AOC:
 - Aeres Praktijkonderwijs te Emmeloord;
 - Aeres VMBO (locaties Almere, Buitenpost, Ede, Emmeloord, Heerenveen, Leeuwarden, Lelystad, Maartensdijk, Nijkerk, Sneek en Velp);
 - Aeres MBO (locaties Almere, Barneveld, Buitenpost, Dronten, Ede, Emmeloord, Heerenveen, Leeuwarden, Nijkerk, Sneek en Velp).
- Aeres Hogeschool (faculteiten Almere, Dronten, Wageningen).

Locatiegebonden contractactiviteiten:

- Cursusonderwijs mbo-locaties: Aeres Training Centre Barneveld (dier), Aeres Training Centre International (Barneveld), Aeres Training Centre (agrarisch, groen, bloem, food en techniek op de locaties Almere, Ede, Emmeloord, Dronten, Leeuwarden, Nijkerk en Velp).
- Contractactiviteiten Aeres Hogeschool Almere, Dronten en Wageningen.

Overig vastgoed (onroerend goed) dat via de stafdienst Facilitair Bedrijf wordt verhuurd:

- gronden Wisentweg Dronten;
- Agripark Dronten
 - gebouw A voor zakelijke dienstverlening (Aeres Bedrijfscentrum Dronten);
 - gebouw B voor maatschappelijke instellingen (kinderopvang etc.);
 - gebouw C voor bedrijfsleven met een brugfunctie naar het onderwijs;
 - paviljoens voor arbeidsmigranten;
- terreinen rond Aeres Hogeschool Dronten;
- gebouw Bestuursbureau Aeres Ede;
- grond en bijgebouwen campus Aeres Barneveld.

Ad 2 Commerciële en dienstverlenende stichtingen

- Stichting Aeres Farms en de daarbij behorende entiteiten Aeres Farms Holding bv, Aeres Landbouwbedrijf bv (deelname in EWI Windpark bv), Aeres Weidebedrijf bv, Aeres Studentbedrijven bv en Aeres Biologisch Bedrijf bv. Stichting Aeres Farms is 100% eigenaar van de holding. Het College van Bestuur van Aeres is het bevoegd gezag van de stichting.
- Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺) verzorgt praktijktrainingen voor onderwijs en bedrijfsleven en ontwikkelt (e-)leermiddelen. De stichting is 100% aandeelhouder van Aeres Tech Productions bv (voorheen ACOLE Productions bv) en Tech Examenbureau bv (voorheen Fedecom Academy). Ze neemt deel in Stichting GO^o en voert daar de directie. Het College van Bestuur van Aeres is het bevoegd gezag van de stichting.
- Stichting Agrotransfer Dronten en de daaronder vallende Agrotransfer Holding bv met werkmaatschappijen (Aeres Agree Recruitment bv en Aeres Agree Payroll bv). Agrotransfer bv is in 2021 opgeheven. Het College van Bestuur van Aeres is het bevoegd gezag van de stichting.
- Stichting Bureau Erkenningen (handelsnamen Bureau Erkenningen, AOC Keurmerk en Nederlands Kettingzaag Certificaat). Het College van Bestuur van Aeres is het bevoegd gezag van de stichting.

Ad 3 Ondersteunende nevenstichtingen

Ondersteunende private activiteiten zonder eigen personeel (nevenstichtingen die een directe ondersteuning bieden voor het onderwijs, met het College van Bestuur van Aeres als bevoegd gezag):

- Stichting Aeres International Student Fund.
- Stichting Dierenontdekkamp Barneveld (handelsnaam Van Dieren Ontdekkamp).

Aeres wendt in 2021 geen publieke middelen aan voor activiteiten die niet behoren tot de kerntaak van de onderdelen. In alle gevallen vinden de investeringen vanuit publieke middelen plaats in het kader van het realiseren van de doelstellingen van het onderwijs.

3 Het verlenen van vrijstellingen

Voor de onderwijseenheden (Aeres VMBO, Aeres MBO en Aeres Hogeschool) geldt dat zij geen vrijstelling verlenen voor volledige opleidingen en dat de vrijstellingen die zij voor onderdelen geven, geregeld zijn in het OER (Onderwijs- en Examenreglement). De Centrale Examencommissie (CEC) mbo stelt de vrijstellingen in het mbo vast. Met deeltijdstudenten spreekt Aeres Hogeschool een specifiek traject af in een intakegesprek. Aeres Hogeschool stelt op basis van relevante vooropleidingen en werkervaring vrijstellingen en het onderwijsprogramma vast. In alle gevallen verstrekt alleen een examencommissie vrijstellingen.

Aeres Hogeschool toetst de studieloopbaan van de internationale studenten. Dit gebeurt tijdens de opbouw van het dossier/het portfolio en via een persoonlijk intakegesprek met alle kandidaten.

Een beoordelingscommissie, waar een lid van de examencommissie deel van uitmaakt, beoordeelt de dossiers en brengt advies uit aan de examencommissie, die uiteindelijk beslist.

4 Les- en cursusgelden niet betaald door de deelnemer zelf

Het is geen beleid van Aeres om les- of cursusgelden voor eigen rekening te nemen. Aeres Hogeschool heeft een fonds (AISF) waarop internationale studenten in voorkomende gevallen een beroep kunnen doen voor de betaling van het collegegeld. Indien deelnemers niet zelf hun cursusgeld betalen maar dit door derden is gedaan, dan ligt hier in alle gevallen een schriftelijke machtiging aan ten grondslag. Bij Aeres MBO is dit geregeld door ondertekening van de onderwijsovereenkomst. Dit kan voorkomen bij bbl-deelnemers. De bbl-praktijkovereenkomst vangt af dat er geen derde machtiging nodig is als het bedrijf waar de leerling stage loopt de factuur voor het cursusgeld betaalt.

Incidenteel kan lesgeld via het educatiebudget van de gemeente betaald worden voor mbo-studenten indien de ouder/verzorger van de leerling of student daar een beroep op doet of via UWV als de deelnemer dit heeft aangevraagd. Tot slot stelt het ministerie van OCW een fonds in voor een tegemoetkoming in de studiekosten voor studenten die leven op of onder de armoedegrens. Het ministerie onderzoekt op dit moment of dit onder de vlag van de mbo-instelling kan vallen of dat het een aparte regeling in het NPO wordt.

In 2021 neemt Aeres geen gelden voor eigen rekening, anders dan de afboekingen van oninbare vorderingen. Per balansdatum 31 december 2021 staat er nog voor circa € 611.731 aan vorderingen open inzake college-, les- en cursusgelden. Per 31 maart 2022 is een deel van deze vorderingen geïnd: er staat nog € 173.860 open. Voor oude vorderingen geldt een stringent incassobeleid.

5 In- en uitschrijving, inschrijving van deelnemers voor meer dan één opleiding tegelijk en uitschrijving in periode na 1 oktober

Aeres VMBO en Aeres MBO kunnen leerlingen inschrijven voor meer dan één opleiding tegelijkertijd. Bij een van de opleidingen is dan sprake van een bekostiging, de andere opleiding is niet bekostigd. Er is nooit sprake van dubbele bekostiging.

Aeres Hogeschool kan studenten inschrijven voor meer dan één opleiding tegelijkertijd. Inzake de inschrijving is aan alle relevante bekostigingseisen voldaan. Er is er nooit sprake van twee bekostigingsstromen voor één student.

Aeres kent geen bovenmatige uitstroom in de periode na 1 oktober. In 2021 stoppen bij Aeres Hogeschool in totaal 32 studenten die 1 september zijn begonnen voor 30 november (Almere 5, Dronten 21, Wageningen 6). Bij Aeres VMBO en Aeres MBO zijn in 2021 tussen 1 oktober en 30 november 62 mbo-studenten uitgestroomd, 40 bol- en 22 bbl-studenten. Het overzicht omzwaaiers/switchers per maand en de reden van uitval staan voor het mbo in bijlage 7. De cijfers van de hogeschool staan in bijlage 8.

6 De deelnemer volgt een andere opleiding dan die waarvoor hij is ingeschreven

Aeres schrijft deelnemers in alle gevallen in en brengt hen voor bekostiging in aanmerking voor de opleiding die zij op dat moment daadwerkelijk volgen. Vanzelfsprekend is het niet te voorkomen dat in individuele gevallen deelnemers tussentijds van opleiding veranderen. In deze gevallen wordt intern aan alle administratieve verplichtingen voldaan.

Bij Aeres Hogeschool is voor geen enkele opleiding een beperking in de instroom.

Een enkele keer komt het voor dat een bve-/vo-leerling overstapt naar een andere school. Wanneer dit gebeurt, wordt onderling een factuur gestuurd. Leerlingen die overstappen vanuit een andere school neemt Aeres niet mee in de bekostiging.

7 Bekostiging van maatwerktrajecten voor bedrijven

Het komt voor dat een bedrijf de kosten betaalt voor een studie van een werknemer. Aeres voert verder enkele bbl-trajecten uit op verzoek van een bedrijf. Hierbij wordt maatwerk geboden in de uitvoering van het onderwijs, maar daarbij wordt voldaan aan alle gestelde eisen vanuit OCW/de Onderwijsinspectie en Aeres ontvangt hier reguliere bekostiging voor, soms aangevuld met extra betalingen van het bedrijf om extra aanbod mogelijk te maken. Door het onderwijs zoveel mogelijk op locatie (incompany) aan te bieden, wordt maatwerk geleverd.

Alle opbrengsten en kosten van de maatwerktrajecten worden afzonderlijk geadministreerd. Het resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve cursus- en contractonderwijs.

De niet-bekostigde (commerciële) activiteiten van Aeres AOC zijn beschreven in § 3.35 tot en met § 3.38 en die van Aeres Hogeschool in § 4.22 en § 4.23.

8 Buitenlandse deelnemers en onderwijs in het buitenland

Aeres verzorgt geen regulier onderwijs (vmbo, mbo en hbo) in het buitenland, wel zijn er commerciële leertrajecten in het buitenland. Aeres heeft buitenlandse deelnemers, die ingeschreven zijn bij de diverse opleidingen. Per 1 oktober 2021 zijn er 186 buitenlandse studenten (Aeres Hogeschool 161 en Aeres MBO 25). Hiervan hebben 49 (4 MBO) studenten een

niet-EER-nationaliteit en deze worden niet meegenomen voor de bekostiging.

Bij Aeres Hogeschool vindt studentenuitwisseling plaats vanuit het Europese studentenuitwisselingsproject Erasmus. Voor de buitenlandse studenten die in het kader van deze uitwisseling bij Aeres Hogeschool studeren vraagt zij geen inschrijfgeld.

Jaarrekening

Inhoud

Geconsolideerde balans (na resultaatbestemming)	358
Geconsolideerde staat van baten en lasten	359
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	360
Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening	361
Toelichting geconsolideerde balans	369
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	374
Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten	377
Enkelvoudige balans	380
Enkelvoudige staat van baten en lasten	381
Grondslagen bij de enkelvoudige balans	382
Toelichting enkelvoudige balans	383
Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten	385
Verbonden partijen Stichting Aeres Groep	388
Gebeurtenissen na balansdatum	389
Staat van baten en lasten Aeres AOC (25GV/05NV/27VD)	390
Toelichting staat van baten en lasten Aeres AOC (25GV/05NV/27VD)	391
Staat van baten en lasten Aeres Hogeschool (30TX)	394
Toelichting staat van baten en lasten Aeres Hogeschool (30TX)	395
G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule	398
G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule	399
WNT Topfunctionarissen	401
Overige gegevens	403
Controleverklaring	405

Geconsolideerde balans (na resultaatbestemming)

1	Activa	2021		2020	
		EUR	EUR	EUR	EUR
	Vaste Activa				
1.1.1.	Immateriële vaste activa	98.320		284.711	
1.1.2.	Materiële vaste activa	138.650.789		125.145.928	
1.1.3.	Financiële vaste activa	4.661.143		6.502.145	
	Totaal vaste activa		<u>143.410.252</u>		<u>131.932.784</u>
	Vlottende Activa				
1.2.1.	Voorraden	512.162		541.741	
1.2.2.	Vorderingen	8.540.044		7.981.797	
1.2.4.	Liquide middelen	41.863.150		35.385.310	
	Totaal vlottende activa		<u>50.915.356</u>		<u>43.908.848</u>
	Totaal Activa		<u>194.325.608</u>		<u>175.841.632</u>
2	Passiva				
	Eigen vermogen				
2.1.	Eigen vermogen	87.389.455		77.202.158	
			<u>87.389.455</u>		<u>77.202.158</u>
2.2.	Voorzieningen		8.368.951		8.358.722
2.3.	Langlopende schulden		56.273.073		49.151.510
2.4.	Kortlopende schulden		42.294.129		41.129.242
	Totaal Passiva		<u>194.325.608</u>		<u>175.841.632</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten

Baten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen OCW/EZ	133.019.650		120.462.286		125.869.515	
Overige subsidies OCW/EZ	13.387.902		7.993.434		6.653.392	
Inkomensoverdracht van rijksbijdragen	4.032.520		6.818.344		3.593.903	
Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	723.106		113.632		468.503	
Wettelijke college- / cursus- / examengelden	6.635.374		6.993.035		6.984.833	
Baten werk in opdracht van derden	29.360.528		28.833.889		23.536.997	
Overige baten	4.945.774		5.174.345		5.369.962	
Totaal Baten		<u>192.104.854</u>		<u>176.388.965</u>		<u>172.477.105</u>
Lasten						
Personeelslasten	117.773.002		111.126.615		115.666.174	
Afschrijvingen	9.875.588		9.895.573		9.492.054	
Huisvestingslasten	10.906.748		10.781.759		10.905.172	
Overige lasten	40.893.560		40.976.002		33.650.225	
Totaal Lasten		<u>179.448.899</u>		<u>172.779.949</u>		<u>169.713.625</u>
Saldo baten en lasten		12.655.955		3.609.016		2.763.480
Financiële baten en lasten		-2.412.666		-2.092.350		-2.108.704
Resultaat		10.243.290		1.516.666		654.776
Belastingen	-153.412		-49.458		-167.388	
Resultaat deelnemingen	97.431		70.000		78.856	
		<u>-55.981</u>		<u>20.542</u>		<u>-88.532</u>
Resultaat aandeel van derden		-		-		-
Totaal resultaat		<u>10.187.309</u>		<u>1.537.208</u>		<u>566.244</u>

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Saldo Baten en Lasten		12.655.955		2.763.480
Aanpassingen voor:				
-Afschrijvingen		9.891.265		9.493.411
-Resultaat deelnemingen		97.431		78.856
-Mutaties eigen vermogen		-		-2
-Mutaties voorzieningen		10.229		1.242.752
		<u>22.654.881</u>		<u>13.578.497</u>
Veranderingen in vlottende middelen:				
-Vorraden		29.579		206.140
-Vorderingen		-558.247		638.027
-Schulden		1.164.874		5.461.321
		<u>636.206</u>		<u>6.305.488</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		23.291.087		19.883.985
Ontvangen interest		21.241		31.866
Betaalde interest		-2.433.907		-2.140.570
		<u>-2.412.666</u>		<u>-2.108.704</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		20.878.421		17.775.281
Investeringen materiële vaste activa		-24.115.704		-9.210.654
Desinvesteringen materiële vaste activa		905.969		516.481
Investeringen immateriële vaste activa		-		-39.658
Desinvesteringen immateriële vaste activa		-		-
Investeringen in deelnemingen		1.571		-69.861
Belastingen		-153.412		-167.389
Overige investeringen in financiële vaste activa		1.839.432		2.110.444
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-21.522.144		-6.860.637
Opgenomen kasgeldlening/rekening-courant krediet		15.825.886		5.200.000
Aflossing langlopende schulden		-8.704.323		-3.264.000
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten		7.121.563		1.936.000
Mutatie liquide middelen		6.477.840		12.850.644
Beginstand liquide middelen		35.385.310		22.534.666
Mutatie liquide middelen		6.477.840		12.850.644
Eindstand liquide middelen		41.863.150		35.385.310

Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

Stichting Aeres Groep is de moederstichting van Aeres, een groep activiteiten die bestaat uit zeven stichtingen. Zie voor de betrokken entiteiten pagina 13 van het jaarverslag.

De moederstichting Stichting Aeres Groep is gevestigd te Ede, Bovenbuurtweg 27 6717 XA en is ingeschreven onder het KVK-nummer 41246832. Deze moederstichting is een groene onderwijs- en kennisorganisatie met onderwijs, onderzoek en commerciële activiteiten als kerntaken. Zij heeft alle niveaus van het beroepsonderwijs in huis: van praktijkonderwijs, vmbo en mbo tot hbo, master- en contractonderwijs. De zes nevenstichtingen van de groep voeren commerciële en dienstverlenende activiteiten uit die in het verlengde liggen van Stichting Aeres Groep.

In de onderstaande tekst verwijst de jaarrekening naar Aeres als de overkoepelende organisatie, instelling en/of de groep van stichtingen. Het Bestuursbureau in Ede voert, in opdracht van het College van Bestuur activiteiten uit voor die hele organisatie/groep.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Deze regeling stelt dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen balans en staat van baten en lasten

Activa en passiva neemt Aeres op tegen nominale waarde, tenzij anders staat vermeld.

Een actief neemt Aeres alleen op in de balans:

- als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen de in de consolidatiekring betrokken entiteiten toekomen;
- als de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting neemt Aeres op in de balans:

- als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard gaat met een uitstroom van middelen;
- als de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten rekt Aeres toe aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten neemt zij op in de staat van baten en lasten wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan Aeres de omvang betrouwbaar kan vaststellen. Lasten verwerkt Aeres wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan zij de omvang betrouwbaar kan vaststellen. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, neemt Aeres het actief of de verplichting niet langer op in de balans. Verder neemt zij activa en verplichtingen niet meer in de balans op vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Aeres presenteert de jaarrekening in euro's, de functionele valuta van de in de consolidatie betrokken entiteiten. Alle financiële informatie in euro's is afgerond.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Aeres beoordeelt de schattingen en onderliggende veronderstellingen voortdurend. Herzieningen van schattingen neemt zij op in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De waarderingsgrondslag van voorzieningen is naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereist schattingen en veronderstellingen.

Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening

Saldere

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Consolidatiegrondslagen

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van Stichting Aeres Groep en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover het College van Bestuur (CvB) van Aeres overheersende zeggenschap kan uitoefenen dan wel waarover het de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop het bestuur op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan uitoefenen. Bij de bepaling of het bestuur beleidsbepalende invloed kan uitoefenen, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en het bestuur direct kan uitoefenen. Participaties die Aeres verwerft uitsluitend met het doel om ze binnen afzienbare termijn weer te vervreemden, consolideert zij niet. Nieuw verworven deelnemingen betreft zij in de consolidatie vanaf het tijdstip waarop het CvB beleidsbepalende invloed kan uitoefenen. Afgestoten deelnemingen betreft Aeres in de consolidatie tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte resultaten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht. Op pagina 13 staat het organogram van Aeres met daarin alle in de consolidatie betrokken entiteiten.

Financiële instrumenten

De jaarrekening bevat de volgende financiële instrumenten: verstrekte leningen aan deelnemingen en verbonden partijen, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en te betalen posten. De in de consolidatie betrokken entiteiten houden geen afgeleide financiële instrumenten, met uitzondering van Stichting Aeres Groep. Financiële instrumenten verwerkt Aeres bij de eerste opname tegen reële waarde, waarbij zij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname meeneemt. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, verwerkt Aeres direct toerekenbare transactiekosten direct in de staat van baten en lasten. In contracten besloten financiële instrumenten, die niet worden gescheiden van het basiscontract, verwerkt zij in overeenstemming met het basiscontract. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten verwijst ze naar de behandeling per balanspost.

Liquiditeitsrisico

Aeres bewaakt de liquiditeitspositie met opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het College van Bestuur ziet erop toe dat voor de entiteiten steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte binnen de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde convenanten te blijven.

Kredietrisico

Aeres loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen. De overige vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn niet geconcentreerd bij grote debiteurenrelaties. De kredietrisico's inzake de vorderingen op deelnemingen en de overige vorderingen worden eveneens gering geacht. Aeres handelt enkel met kredietwaardige partijen en heeft procedures opgesteld om de kredietwaardigheid te bepalen. Tevens beschikt zij over richtlijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien bewaakt Aeres voortdurend haar vorderingen en hanteert een strikte aanmaningsprocedure. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico minimaal. Het maximale kredietrisico aangaande vorderingen, liquide middelen en niet in de balans opgenomen financiële activa is weergegeven onder de desbetreffende toelichtingen.

Prijrisico

Gezien het karakter van Aeres is het prijrisico gering.

Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Immateriële vaste activa

Onderzoek en ontwikkeling

Uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling waardeert Aeres tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs minus cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, verminderd met de cumulatief bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen berekent zij als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Goodwill

Goodwill betreft het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van deelnemingen en de nettovermogenswaarde op het moment van verkrijging, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

Afschrijving immateriële vaste activa

- Initiële kosten software 5 jaar
- Intranet/Internet - website 5 jaar
- Goodwill 5 jaar

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa waardeert Aeres tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs minus cumulatieve afschrijvingen, en indien van toepassing verminderd met de cumulatief bijzondere waardeverminderingen. Investeringsubsidies brengt zij in mindering op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van materiële vaste activa. De afschrijvingen berekent ze als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa schrijft Aeres niet af. Met ingang van boekjaar 2004 activeert Aeres alle nieuwe investeringen binnen de organisatie conform bovenstaande richtlijnen. Tot en met 2003 werd geactiveerd op basis van grondslagen voor de bve-sector en afzonderlijke grondslagen voor de hbo-sector. Investerings tot en met 2003 zijn geactiveerd op basis van de toen geldende grondslagen.

Kosten van herstel en groot onderhoud activeert Aeres, indien en voor zover deze de economische levensduur van het actief verlengen, op basis van de componentenbenadering.

Aanschaffingen met een waarde van € 450 of hoger activeert Aeres, evenals aanschaffingen met een lagere waarde die deel uitmaken van een groter geheel. Een materieel vast actief neemt zij niet langer op in de balans na vervreemding of wanneer zij geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering van een materieel vast actief, ook als deze nog niet volledig is afgeschreven, wordt in de staat van baten en lasten verwerkt.

Hierna volgt een opsomming van de gehanteerde afschrijvingstermijnen:

Gebouwen en terreinen

- Terreinen
 - Aanschaf terreinen n.v.t.
 - Terreinen voorzieningen 10 jaar
- Casco
 - Casco nieuwbouw 40 jaar
 - Casco tijdelijke huisvesting 2 tot 6 jaar
- Afbouw
 - Afbouw nieuwbouw 30 jaar
- Inbouw en installaties
 - Inbouw en installaties nieuwbouw 15 jaar

Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening

Vervolg Gebouwen en terreinen

- Onderhoud gebouwen
 - Renovatie 20 jaar
 - Daken/goten 15 jaar
 - Vloeren 10 jaar
 - Schilderwerk 7 jaar
 - Terrein onderhoud 10 jaar
 - Onderhoud algemeen 10 jaar
- Kassen 15 jaar

Inventaris en apparatuur

- Meubilair 20 jaar
- Inventaris 15 jaar
- Practicum inventaris 15 jaar
- Gym inventaris 10 jaar
- ICT apparatuur
 - PC's, Laptops, Randapparatuur 4 jaar
 - Smartphones 3 jaar
 - Netwerkcomponenten 5 tot 7 jaar
 - Netwerkserver 4 jaar
- ICT overige apparatuur
 - Netwerkbekabeling 15 jaar
- Software 5 en 7 jaar
- Audiovisuele middelen 4 jaar
 - Elektronische Audiovisuele middelen
 - Fotoapparatuur/Beamers
 - Digiborden
 - Lichtkranten
- Repro apparatuur 8 jaar
- Kantine apparatuur 15 jaar
- Telefooncentrales 8 jaar
- Diverse machines 10 jaar
- Gereedschappen 10 jaar
- Kunstwerken 7 jaar
- Landbouwwerktuigen 10 jaar

Buitenverblijven

- Dierverblijven, schuren, fietsenhokken e.d. 10 jaar

Overige materiële vaste activa

- Overige investeringen 10 jaar
- Auto's 5 jaar

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin Aeres invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan uitoefenen, waardeert zij volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde gaat ze uit van de waarderingsgrondslagen van de moedermaatschappij. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde waardeert Aeres op nihil. Wanneer de moedermaatschappij garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming vormt zij een voorziening.

Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening

Deze voorziening vormt zij primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de moedermaatschappij voor deze deelneming. Deelnemingen waarin Aeres geen invloed van betekenis uitoefent, waardeert zij tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

Langlopende vorderingen

De verstrekte vorderingen op en leningen aan deelnemingen en gelieerde entiteiten alsmede de overige verstrekte vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Rentebaten uit leningen u/g verantwoordt Aeres in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Vordering op OCW

De vordering op OCW neemt Aeres op conform bepaling van art. 5 van de Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs. De vordering houdt verband met de wijziging in het betaalritme voor vo-bekostiging van schooljaarbasis naar kalenderjaarbasis per 1 januari 2006. Op grond van de wijziging in RJ 660.204 is deze vordering in 2013 afgewaardeerd en opgenomen onder de niet uit balans blijvende verplichting.

Effecten

Hieronder neemt Aeres kapitaalbelangen op die zij niet kan aanmerken als deelneming en bestemd zijn om duurzaam aan te houden. Waardering geschiedt tegen reële waarde.

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

Vaste activa moeten worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen als zich wijzigingen of omstandigheden voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Is de boekwaarde van een actief hoger dan de geschatte waarde, wordt een bedrag voor impairment ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van het actief. Activa die beschikbaar zijn voor verkoop worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere actuele waarde, onder aftrek van verkoopkosten. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de directe opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom-genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of de kasstroom-genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of de kasstroom-genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of de kasstroom-genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vlottende activa

Vorraden gebruiksgoederen

De gebruiksgoederen zijn gewaardeerd tegen marktprijs. Aeres maakt geen gebruik van een voorziening voorraden. Het is mogelijk een voorziening voorraden te vormen in verband met risico's in het kader van voorraadverschillen op de voorraad handelsgoederen waarvan het economisch eigendom niet bij Aeres ligt.

Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening

Vorderingen

De vorderingen waardeert Aeres tegen actuele waarde onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. De hoogte van de voorziening is bepaald op basis van individuele waardering van de posten bij grotere vorderingen. Kleinere vorderingen voorziet zij percentagegewijs en bepaalt ze op basis van ervaringen uit het verleden.

Liquide middelen

Hieronder neemt Aeres de kas- en banksaldi per 31 december op alsmede deposito's met een looptijd korter dan 1 jaar.

Algemene reserve

De bestemming van het exploitatiesaldo verwerkt Aeres in de jaarrekening. Het eigen vermogen van geconsolideerde rechtspersonen is afzonderlijk benoemd.

Bestemmingsreserve/ bestemmingsfonds

Aeres kan een bestemmingsreserves of bestemmingsfonds vormen voor toekomstige uitgaven en lasten die zij uit de huidige middelen moet dekken, gelet op het feit dat toekomstige middelen daartoe tekort (kunnen) schieten. De vorming van bestemmingsreserves geschiedt op basis van concrete beleids- en financieringsplannen. Sinds 2004 worden bestemmingsreserves of bestemmingsfondsen nog slechts in uitzonderlijke gevallen gebruikt en is het beleid er op gericht het bestaande bestemmingsfonds af te bouwen.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorziening en de overige voorzieningen gepresenteerd. Zij zijn opgenomen tegen nominale waarde indien de looptijd korter is dan een jaar. Is de looptijd langer dan een jaar dan zijn de voorzieningen opgenomen tegen contante waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen. Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- 1 de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- 2 het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is;
- 3 er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld betreft de verplichtingen die voortvloeien uit de wachtgeldrechten op basis van de cao bve en de cao hbo. Aeres neemt alle medewerkers die per 31-12-2021 een aanspraak hebben gedaan op de wachtgeldregeling mee in de voorziening. Van deze medewerkers is een schatting opgenomen van de kans op werkhervatting welke aan de berekening is toegevoegd. De voorziening is gevormd tegen nominale waarde. De eventuele vrijval uit de voorziening voor personen die tot de einddatum uitkering overlijden, is te verwaarlozen en niet meegenomen.

Voorziening inactiviteitenregeling

De inactiviteitenregeling bevat werknemersrechten op basis van de mobiliteitsregeling in de overeengekomen cao van Stichting Aeres Tech (voorheen PTC+). Deze verplichtingen neemt Aeres op onder de voorziening inactiviteiten. De kosten op basis van de inactiviteitenregeling zijn ingeschat op basis van een drietal indicatoren: domein (sector), leeftijd en duur dienstverband. Voor elke indicator neemt Aeres percentages op gebaseerd op de kans van succes op de arbeidsmarkt. De vermenigvuldiging van alle percentages geeft uiteindelijk aan hoe groot de kans is dat een mobiliteitsverplichting zich gaat voordoen. Dit percentage maal de totale verplichting per persoon is in de voorziening inactiviteiten opgenomen.

Voorziening ambtsjubilea

Jubileumgratificaties rekent Aeres toe aan de periode waarin de rechten daarvoor worden opgebouwd. Voor een jubileumuitkering neemt ze bij een 25-jarig dienstverband en een 40-jarig dienstverband gedurende de periode tot het jubileum jaarlijks een deel van de contante waarde van de verwachte kosten in een voorziening op. Hierbij is onder andere rekening gehouden met een blijfkans en een disconteringsrente van 2,25%.

Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening

Voorziening seniorenverlof

De voorziening seniorenverlof betreft de verplichtingen die voortvloeien uit het recht op seniorenverlof zoals dat is opgenomen in de cao bve en cao hbo. Aeres neemt alle medewerkers mee die per 31 december 2021 een aanspraak hebben gedaan op het seniorenverlof op in de voorziening. Daarnaast neemt zij voor de medewerkers van 52 jaar en ouder, op basis van de gemiddelde instroom in de afgelopen jaren, een schatting op voor toekomstige deelname aan het seniorenverlof.

Voorziening generatieregeling

De voorziening generatieregeling betreft de verplichtingen die voortvloeien uit de generatieregeling die voor de voormalige Stichting Nordwin College van kracht was. De medewerkers die voor 1 januari 2021 60 jaar of ouder waren, hadden de mogelijkheid om deel te nemen aan deze regeling. De regeling voorziet in het vergoeden van minder werken. Daar staat tegenover dat deelnemende medewerkers een jaar vroeger met pensioen gaan. De maximale termijn is 5 jaar of wanneer de leeftijd van 66 jaar bereikt wordt. Bij deelname aan de generatieregeling is het niet mogelijk om ook deel te nemen aan het seniorenverlof volgens de cao bve. De contante waarde van de som van alle verplichtingen van de deelnemers bepaalt de hoogte van de voorziening. Die loopt tot en met maximaal 2025 met een disconteringsrente van 2,25%.

Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden neemt Aeres de schulden op met een looptijd korter dan een jaar. Dat betreft onder andere:

- Aflossingen op langlopende leningen, waarvan de aflossing in het komende kalenderjaar plaatsvindt.
- Rekening courant-verhoudingen met samenwerkingsverbanden.
- Schulden aan reguliere crediteuren.
- Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen onderhanden projecten.

Overlopende passiva betreft:

- Vooruit ontvangen bedragen die Aeres aan opvolgende perioden toerekent.
- Nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Onderhanden projecten

De post onderhanden projecten heeft betrekking op projecten die Aeres in opdracht van derden uitvoert en die op de balansdatum nog niet gereed zijn. Het saldo onderhanden projecten waardeert Aeres tegen de direct toegerekende kosten van arbeid en materiaal met een opslag voor indirecte kosten van personele lasten. Gedeclareerde termijnen/ontvangen voorschotten brengt zij in mindering op het saldo onderhanden projecten. Winstneming van door derden gefinancierde projecten is bepaald volgens de percentage-of-completion-methode oftewel de PoC-methode. Voor meerjarige projecten verantwoordt Aeres het saldo van de vooruitontvangen subsidies en/of vooruitgefactureerde bedragen als kortlopende schuld. Verwachte verliezen verwerkt zij in de staat van baten en lasten zodra deze bekend zijn.

Pensioenen

Voor de pensioenen is Aeres aangesloten bij het ABP, het pensioenfonds voor overheid en onderwijs. Deze pensioenregeling kan op basis van RJ 271 worden geclassificeerd als een toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat Aeres slechts verplicht is een vooraf door ABP vastgestelde premie te betalen. Er bestaat geen enkele reglementaire of statutaire verplichting om eventuele tekorten van het pensioenfonds aan te zuiveren. Aeres kan ook geen aanspraak maken op eventuele opgebouwde overschotten. Aeres neemt dan ook geen voorziening voor pensioenverplichtingen in de jaarrekening op.

Ultimo 2021 bedraagt de dekkingsgraad 110,6%. De Nederlandse Bank stelt een minimale beleidsdekkingsgraad van 126%. Aanvullend is vereist dat de dekkingsgraad gedurende maximaal 5 jaar onder de 104,2% mag liggen.

Bepaling van het resultaat

Hierbij gelden de volgende beginselen:

- Toerekeningsbeginsel: Aeres rekent lasten en baten toe aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Hierbij gaat zij er vanuit dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het studiejaar zijn verspreid.
- Realisatiebeginsel: Aeres neemt baten slechts op voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd.
- Voorzichtigheidsbeginsel: lasten en risico's neemt Aeres in acht die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar.

Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Aeres verwerkt rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig als baten in de staat van baten en lasten. Overige overheidsbijdragen en -subsidies neemt zij aanvankelijk in de balans op als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat Aeres die zal ontvangen en dat zij zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door Aeres gemaakte kosten neemt zij systematisch op als opbrengsten in de staat van baten en lasten in dezelfde periode als die waarin ze de kosten maakt. Subsidies ter compensatie voor de kosten van een actief neemt Aeres systematisch op in de staat van baten en lasten gedurende de gebruiksduur van het actief.

Cursusgelden

De cursusgelden rekt Aeres toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij zij er vanuit gaat dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar zijn gespreid.

Baten werk in opdracht van derden

Opbrengsten van werk in opdracht van derden (waaronder contractonderwijs) neemt Aeres op in de staat van baten en lasten als baten voor een bedrag gelijk aan de kosten als vast staat dat deze kosten declarabel zijn.

Overige baten en overige opbrengsten

Overige baten en overige opbrengsten rekt Aeres toe aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin Aeres deelneemt omvat het haar aandeel in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen Aeres en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van Aeres.

Renteopbrengsten

Renteopbrengsten verwerkt Aeres tijdsevenredig in de winst- en verliesrekening. Hierbij houdt zij rekening met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Lasten

De lasten rekt Aeres toe aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Personele lasten

De beloningen van het personeel verantwoordt Aeres als last in de staat van baten en lasten in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en die neemt zij, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans op. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, neemt ze het meerdere op als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting. Indien Aeres een beloning betaalt, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) verantwoordt zij de verwachte lasten in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid neemt Aeres een voorziening op. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen brengt Aeres ten laste respectievelijk ten gunste van het resultaat.

Grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening

Rentelasten

Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd zijn.

Belastingen

Hierbij gaat het om de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. Deze belastingen neemt Aeres op in de staat van baten en lasten op, behalve als deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen. In het laatste geval wordt de belasting in het eigen vermogen verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar. Deze is berekend aan de hand van de geldende belastingtarieven en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.

Een actieve belastinglatentie wordt alleen opgenomen als het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend.

Stichting Aeres Groep maakt voor de vennootschapsbelasting gebruik van de subjectvrijstelling, dat wil zeggen dat lichamen waarvan de werkzaamheden voor 90% of meer bestaan uit het geven van onderwijs of het verrichten van onderzoek zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting, mits dat onderwijs en onderzoek voor 70% wordt bekostigd uit publieke middelen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Voor een goed begrip van het kasstroomoverzicht verwijst Aeres naar de individuele toelichting op de posten in de jaarrekening.

Toelichting geconsolideerde balans

1.1.1. Immateriële vaste activa

	Aanschafprijs 1-1-2021	Afschrijving cumulatief 1-1-2021	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Aanschafprijs 31-12-2021	Afschrijving cumulatief 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.1.2. Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom	749.716	540.386	209.330	-	-	136.508	749.716	676.894	72.822
1.1.1.3. Goodwill	299.529	224.148	75.381	-	-	49.883	299.529	274.031	25.498
Totaal immateriële vaste activa	1.049.245	764.534	284.711	-	-	186.391	1.049.245	950.925	98.320

1.1.2. Materiële vaste activa

	Aanschafprijs 1-1-2021	Afschrijving cumulatief 1-1-2021	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Aanschafprijs 31-12-2021	Afschrijving cumulatief 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1. Gebouwen en terreinen	193.041.307	86.049.225	106.992.082	18.323.889	750.748	6.640.789	210.614.448	92.690.014	117.924.434
1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	44.017.872	31.766.238	12.251.634	3.729.173	95.445	2.691.442	47.651.600	34.457.680	13.193.920
1.1.2.4. Overige materiële vaste activa	3.614.568	1.424.676	2.189.892	654.102	59.776	372.643	4.208.894	1.797.319	2.411.575
1.1.2.5. Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald	3.712.320	-	3.712.320	1.408.540	-	-	5.120.860	-	5.120.860
Totaal materiële vaste activa	244.386.067	119.240.139	125.145.928	24.115.704	905.969	9.704.874	267.595.802	128.945.013	138.650.789

Toelichting in uitvoering en vooruitbetalingen

Naam nieuwbouwproject	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings	Des- investerings (Gereed)	Boekwaarde 31-12-2021
Barneveld MBO uitbreiding PEC	355.953	50.237	406.190	-
Barneveld MBO Renovatie G-Gebouw	19.838	230.787	-	250.625
Maartensdijk VMBO renovatie	184.865	1.185.469	1.370.334	-
Hogeschool Almere Flevocampus	1.930.805	8.083.800	10.014.605	-
Nijkerk renovatie en vervanging externe huisvesting MBO	597.313	144.409	741.722	-
Hogeschool Dronten uitbreiding Drieslag 4	621.221	3.862.701	-	4.483.922
Locaties in Friesland	-	4.063	-	4.063
Aanschaf Hippisch Centrum Kootwijkerbroek	-	4.357.837	4.357.837	-
Aanschaf Leeuwarden Huizumerlaan	-	106.264	106.264	-
Dierontdekkamp Barneveld	-	4.670	-	4.670
PTC+ Opnamestudio, Ede	2.325	232.875	235.200	-
PTC+ Luchtbehandeling Techniekhal 2	-	268.515	268.515	-
	3.712.320	18.531.627	17.500.667	4.743.280
Overige vastgoed				
Overige vastgoed	-	377.580	-	377.580
	-	377.580	-	377.580
Totaal ultimo kalenderjaar	3.712.320	18.909.207	17.500.667	5.120.860

Toelichting geconsolideerde balans

1.1.2.a verzekerde waarde gebouwen en terreinen (per 1 januari 2021)

		Bedrag EUR
1.1.2.a.	Verzekerde waarde gebouwen	
	Agripark Oost 2	5.128.424
	Agripark West 100-114	951.923
	Balkan 16	8.247.609
	Bovenbuurtweg 27	11.893.027
	Dierenriem 2	8.154.080
	Domela Nieuwenhuisweg 3	7.423.500
	Drieslag 1	11.148.023
	Drieslag 2	6.441.584
	Drieslag 4	14.096.718
	Drieslag 21	932.344
	Drieslag 30	9.304.511
	Gardeniersweg 2	2.142.000
	Harste 2	12.106.500
	Heliumweg 1	6.285.799
	Jansoniusstraat 2- 2a	15.015.000
	Luxoolseweg 1	9.503.264
	Mansholtlaan 18	12.021.052
	Overboslaan 15	10.968.471
	Pilotenweg 5	189.285
	Pinkenbergsseweg 5f	16.374.614
	Professor Wassenberghstraat 3	9.933.000
	Scandinaviëlaan 33	3.149.219
	Tadingastraat 3	84.000
	Tjalk 25-28	6.285.917
	Wesselseweg 32	14.604.473
	Wesselseweg 32-34	7.908.539
	Wesselseweg 32-34 PEC	1.032.469
	Wesselseweg 34	815.107
	Wesselseweg 42	850.268
	Wisentweg 10	1.123.698
	Wisentweg 11	257.663
	Wisentweg 11-13	4.308.113
	Wisentweg 11A	1.917.688
	Wisentweg 13A	1.660.498
	Wisentweg 13C (Aeres Praktijkcentrum)	8.027.552
	Zandlaan 29	13.616.881
	Zandlaan 31	11.529.450
	Zonnepanelen	
	Balkan 16	55.684
	Hogeschool, tuinpaviljoen	11.000
	Luxoolseweg 1	52.030
	MBO, techniekhal	111.000
	Pinkenbergsseweg 1	52.030
	Scandinaviëlaan 33 a	56.870
	Tjalk 25-58	68.256
	Wisentweg 11-13	122.000
	Zandlaan 27-29	226.270
	Totaal verzekerde waarde gebouwen	256.187.403

Toelichting geconsolideerde balans

1.1.3. Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings en verstrekte leningen	Uitgekeerd dividend	Des- investerings en afgeloste leningen	Resultaat deelnemingen	Boekwaarde 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.3.2. Overige deelnemingen	328.396	-	99.002	118	97.431	326.707
1.1.3.7. Effecten	375.903	-	-	7.150	-	368.753
1.1.3.8. Overige vorderingen	5.797.846	-	-	1.832.163	-	3.965.683
Totaal financiële vaste activa	6.502.145	-	99.002	1.839.431	97.431	4.661.143

Toelichting andere deelnemingen

	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings en verstrekte leningen	Uitgekeerd dividend	Des- investerings	Resultaat deelnemingen	Boekwaarde 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
EWI Windpark BV	328.396	-	99.002	-	97.431	326.825
Landbouwonderneming De Drieslag B.V.	328.396	-	99.002	-	97.431	326.825

Toelichting effecten

	Boekwaarde 1-1-2021	Mutaties	Boekwaarde 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR
Aandelen Cosun	17.105	7.150-	9.955
Certificaten Agricola	-	-	-
Agrico lening u/g	-	-	-
Friesland Campina ledenobligaties	130.399	-	130.399
Nedato	550	-	550
Ledenrekening Potatopol	1.585	-	1.585
Friesland Coberco Dairy Foods	221.650	-	221.650
Overige	4.614	-	4.614
	375.903	7.150-	368.753

1.2.1. Voorraden

	31-12-2021		31-12-2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2.1.1. Voorraden		512.162		541.741
Totaal voorraden		512.162		541.741

1.2.2. Vorderingen

	31-12-2021		31-12-2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2.2.1. Debiteuren algemeen		3.786.904		2.898.254
1.2.2.6. Vorderingen op personeel		60.786		30.851
1.2.2.7. Vorderingen ouders van studenten/deelnemers/cursisten		671.555		1.461.334
1.2.2.10. Overige vorderingen		381.615		330.655
		4.900.860		4.721.094
Overlopende activa				
1.2.2.12. Vooruitbetaalde kosten	8.366		226.359	
1.2.2.13. Verstrekte voorschotten	5.685		868	
1.2.2.15. Overige overlopende activa	3.695.963		3.847.714	
		3.710.014		4.074.941
1.2.2.16. Voorziening oninbaarheid		70.830-		814.238-
Totaal vorderingen		8.540.044		7.981.797

Toelichting voorzieningen wegens oninbaarheid

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	31-12-2021	31-12-2020
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	814.238	578.104
Bij: Dotaties	-	236.134
Af: Onttrekkingen	743.408	-
Af: Vrijval	-	-
Stand per 31 december	70.830	814.238

Toelichting geconsolideerde balans

1.2.4. Liquide middelen

	31-12-2021	31-12-2020
	EUR	EUR
1.2.4.1. Kasmiddelen	26.472	20.781
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	10.893.504	14.250.397
1.2.4.3. Rekening courant tegoed Schatkistbankieren	30.673.258	19.891.631
1.2.4.4. Deposito's	249.960	1.214.889
1.2.4.5. Overige liquide middelen	19.956	7.612
Totaal liquide middelen	41.863.150	35.385.310

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

2.1. Eigen vermogen

	Stand per 01-01-2021	Resultaat EUR	Stand per 31-12-2021	Enkelvoudig per 31-12-2021
			EUR	
2.1.1.1. Algemene reserve (publiek)				
Algemene reserve Stichting Aeres Groep	50.662.053	8.761.579	59.423.632	59.423.632
Algemene reserve (privaat)				
Algemene reserve Stichting Aeres Groep	8.623.387	34.637-	8.588.750	8.588.750
Algemene reserve Stichting Farms 1)	1.686.268	223.456	1.909.725	
Algemene reserve Aeres Int. Student Fund	69.962	6.760	76.722	
Algemene reserve Stichting Bureau Erkenningen	455.651	82.548-	373.103	
Algemene reserve Stichting Agrottransfer 1)	803.625	238.549	1.042.174	
Algemene reserve Aeres Tech Productions B.V.	266.106	51.499	317.605	
Algemene reserve Fedecom Academy B.V.	24.471-	-	24.471-	
Algemene reserve PTC+ 1)	14.428.962	1.022.650	15.451.612	
	26.309.491	1.425.730	27.735.221	8.588.750
2.1.1.4. Bestemmingsfondsen publiek				
	48.591	-	48.591	48.591
	48.591	-	48.591	48.591
Statutaire reserves: Stichtingskapitaal PTC+				-
2.1.1.8.	182.011	-	182.011	-
	182.011	-	182.011	-
Totaal eigen vermogen	77.202.146	10.187.309	87.389.455	68.060.973

1) Dit betreffen allemaal commerciële instellingen. Het verschil tussen het geconsolideerde- en het enkelvoudige eigen vermogen wordt veroorzaakt door horizontale consolidatie.

2.2. Voorzieningen

	Stand per 01-01-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2021	Looptijd <1 jaar	Looptijd 1-5 jaar	Looptijd >5 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.2.1. Personele voorzieningen	8.212.739	2.107.123	1.206.752	917.281	8.195.829	3.172.360	3.364.628	1.658.841
2.2.4. Overige voorzieningen	145.983	27.921	782	-	173.122	173.122	-	-
Totaal voorzieningen	8.358.722	2.135.044	1.207.534	917.281	8.368.951	3.345.482	3.364.628	1.658.841
Toelichting personeelsvoorzieningen								
	Stand per 01-01-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2021	Looptijd <1 jaar	Looptijd 1-5 jaar	Looptijd >5 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.2.1.1. Voorziening sociaal beleid, reorganisaties	1.343.244	-	233.714	139.284	970.246	970.246	-	-
2.2.1.3. Eigen risico ZW / WGA	1.062.375	334.023	343.355	111.376	941.667	861.052	80.615	-
2.2.1.4. Jubileumvoorzieningen	1.392.012	141.130	110.961	54.554	1.367.627	60.990	387.214	919.423
2.2.1.5. Werkloosheidsbijdragen	1.412.309	1.149.093	518.597	207.309	1.835.496	390.331	1.076.414	368.751
2.2.1.7. Overige personele voorzieningen	3.002.799	482.877	125	404.758	3.080.793	889.741	1.820.385	370.667
	8.212.739	2.107.123	1.206.752	917.281	8.195.829	3.172.360	3.364.628	1.658.841

Toelichting geconsolideerde balans

2.3. Langlopende schulden

	Stand per 1-1-2021 EUR	Aangegane leningen 2021 EUR	Aflossingen 2021 EUR	Stand per 31-12-2021 EUR	Looptijd >1 jaar EUR	Looptijd >5 jaar EUR
2.3.3. Schulden aan kredietinstellingen	49.151.510	15.825.886	8.704.323	56.273.073	56.212.830	40.540.485
Totaal langlopende schulden	49.151.510	15.825.886	8.704.323	56.273.073	56.212.830	40.540.485

Toelichting kredietinstellingen

Lening	Locatie	Stand per 1-1-2021 EUR	nieuwe leningen 2021 EUR	Aflossingen 2021 EUR	Stand per 31-12-2021 EUR	Looptijd >1 jaar EUR	Looptijd >5 jaar EUR	Rentevoet
Schatkistbankieren	Bestuursbureau	42.732.132	15.726.667	3.069.969	55.388.830	55.388.830	40.038.985	0,02%
ING lening .439	Bestuursbureau	925.313	-	925.313	-	-	-	2,09%
ING lening .811	Bestuursbureau	1.717.887	-	1.717.887	-	-	-	2,09%
ING lening .870	Bestuursbureau	2.865.615	-	2.865.615	-	-	-	2,09%
Rabobank lening .857	Aeres Landbouwbedrijf B.V.	360.250	-	33.000	327.250	327.250	162.250	3,65%
Rabobank lening .859	Aeres Landbouwbedrijf B.V.	412.000	-	24.000	388.000	388.000	268.000	3,65%
Rabobank lening .716	Aeres Landbouwbedrijf B.V.	116.250	-	7.500	108.750	108.750	71.250	3,20%
CNH Industrial Capital Europe	Aeres Landbouwbedrijf B.V.	22.063	-	59.896	37.833-	-	-	0,00%
JDF Tractor	Aeres Landbouwbedrijf B.V.	-	99.219	1.143	98.076	-	-	0,00%
		49.151.510	15.825.886	8.704.323	56.273.073	56.212.830	40.540.485	

2.4. Kortlopende schulden

	31-12-2021		31-12-2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR
2.4.3. Schulden aan kredietinstellingen		3.167.304		3.106.054
2.4.8. Crediteuren		3.913.288		5.832.799
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen		6.602.982		6.399.438
2.4.10. Pensioenen		1.669.783		1.151.241
2.4.12. Overige kortlopende schulden		717.477		1.153.353
2.4.13. Vooruit ontvangen college-, cursus- les en examengelden		2.896.662		3.860.329
2.4.16. Vooruit ontvangen bedragen		10.980.789		7.055.816
2.4.19. Overige overlopende passiva		12.345.845		12.570.212
Totaal kortlopende schulden		42.294.130		41.129.242

Uitsplitsing belasting en premies sociale verzekeringen:

2.4.9.1. Loonheffing	5.306.298	5.061.991
2.4.9.2. Omzetbelasting	1.189.718	1.032.556
2.4.9.3. Overige belastingen	106.966	304.891
	6.602.982	6.399.438

Uitsplitsing overlopende passiva:

2.4.14. Vooruit ontvangen subsidies OCW/EZ	4.070.723	3.803.416
2.4.17. Vakantie geld en vakantiedagen	5.598.916	5.002.352
2.4.19. Overige overlopende passiva	2.676.206	3.764.444
	12.345.845	12.570.212

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huurverplichtingen

	Jaarbedrag
Rijksvastgoedbedrijf, Marknesserweg Emmeloord	€ 333.891
Rijksvastgoedbedrijf, Prof. Brandsmaweg, los land Dronten	€ 19.442
BR Music Two Holding B.V., Oude Barneveldseweg	€ 41.951
Van Hall Larenstein, leslokalen en kantoorruimte, Leeuwarden	€ 119.578
Van Hall Larenstein, praktijkhallen, Leeuwarden	€ 111.120
Overige huursituatie, Tadingastraat Leeuwarden	€ 65.700
Overige huursituatie, Badweg Leeuwarden	€ 89.000
Overige huursituatie, Haskeruitgang Heerenveen	€ 116.000

Huur-, pacht- en leaseovereenkomsten Stichting Aeres Tech

Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺) heeft een groot aantal langlopende huur- en pachtovereenkomsten. De resterende looptijden zijn zeer divers en doorlopend, maar zijn opzegbaar met een opzegtermijn van een aantal maanden. De jaarlijkse huur- en pachtkosten bedragen in 2021 € 26.591.

Bouwverplichtingen

Inzake nieuw- en verbouwprojecten zijn de volgende verplichtingen aangegaan per ultimo 2021:

- Aeres AOC Barneveld renovatie G-gebouw € 4,145 mln.
 - Aeres Hogeschool Dronten uitbreiding Drieslag € 4,765 mln.
- Optimalisatie binnenklimaat van een vijftal locaties van Aeres € 2,200 mln.

Intercompany leningen

- Stichting Aeres Groep heeft op 15 december 2009 een 26 jarige lening van € 200.443 verstrekt aan Aeres Landbouwbedrijf bv. De eerste zes jaar aflossingsvrij, daarna af te lossen in 20 jaarlijkse termijnen.
- Stichting Aeres Groep heeft op 15 december 2009 een 26 jarige lening van € 579.022 verstrekt aan Aeres Landbouwbedrijf bv. De eerste zes jaar aflossingsvrij, daarna af te lossen in 20 jaarlijkse termijnen.
- Stichting Aeres Groep heeft op 1 januari 2013 een lening van € 498.328 verstrekt aan Aeres Studentbedrijven bv. De lening wordt in 131 maanden annuïtair afgelost.
- Stichting Aeres Groep heeft op 1 januari 2013 een lening van € 286.935 verstrekt aan Aeres Studentbedrijven bv. De lening wordt in 12 jaar annuïtair afgelost.
- Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺) heeft op 30 november 2017 een vijfjarige lening van € 500.000 verstrekt aan Aeres Landbouwbedrijf bv. De lening is aflossingsvrij, maar mag zonder extra kosten vervroegd afgelost worden. De rente is per 1 januari 2020 herzien naar 3,0% en vastgelegd in een overeenkomst.

Kredietfaciliteiten

- Per 31 mei 2021 is een r/c krediet Schatkistbankieren door de ministerie van Financiën verstrekt aan Stichting Aeres Groep van € 13 miljoen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Garanties/verstekte zekerheden

- Inzake de langlopende lening en de kredietfaciliteit schatkistbankieren (31 mei 2021) zijn de volgende zekerheden verstrekt: Barnseweg 3, Barneveld; De Balkan 16, Emmeloord; De Drieslag 2-4, Dronten; Dierenriem 2, Maartensdijk; Domela Nieuwenhuisweg 3, Heerenveen; Harste 2, Sneek; Jansoniusstraat 2, Leeuwarden; Jansoniusstraat 2a, Leeuwarden; Kapweg 30, Kootwijkerbroek; Luxoolseweg 1, Nijkerk; Mansholtlaan 18, Wageningen; Pinkenbergseweg 5F / Alteveer 18B, Velp; Prof Wassenberghstraat 3, Buitenpost; Tjalk 25-58, Lelystad; Wisentweg 10, Dronten en Zandlaan 31, Ede.
- Voor de verstekte leningen van de Rabobank aan Aeres Landbouwbedrijf bv zijn de volgende zekerheden verstrekt: agrarisch bedrijf met grond, bedrijfsopstallen en woning gelegen aan de Wisentweg 11-13 te Dronten, kadastraal bekend als:
 - sectie B nummer 4494 (1.61.11 ha), Dronten
 - sectie B nummer 1419 ged. (0.63.73 ha), Dronten
 - sectie B nummer 1920 (2.36.27 ha), Dronten
 - sectie B nummer 2023 (0.49.35 ha), DrontenVerpanding als eerste op alle huidige en toekomstige rechten/vorderingen en op alle huidige en toekomstige machines, installaties, inventaris, voorraden en dieren van Aeres Landbouwbedrijf B.V.
- In verband met de huur van de Tadingastraat te Leeuwarden is een bankgarantie afgegeven met een waarde van € 16.425.
- Vanaf 1 oktober 2016 is er een overeenkomst tot recht van opstal op de daken van de Friese locaties van Aeres AOC (het voormalige Nordwin College) in verband met geplaatste zonnepanelen.

Fiscale eenheid omzetbelasting

De volgende rechtspersonen zijn voor de heffing van de omzetbelasting als een fiscale eenheid aan te merken: Stichting Aeres Groep, Stichting Aeres Tech (voorheen PTC⁺), Aeres Tech Productions bv (voorheen ACOLE Productions bv), Tech Examenbureau (voorheen Fedecom Academy bv), Stichting Aeres Farms, Aeres Farms Holding bv, Aeres Landbouwbedrijf bv, Aeres Weidebedrijf bv, Aeres Biologisch Bedrijf bv, Aeres Studentbedrijven bv, Stichting Agrotransfer Dronten, Agrotransfer Holding bv, Aeres Agree Recruitment bv, Aeres Agree Payroll bv, Stichting Bureau Erkenningen, Stichting Aeres International Student Fund en Stichting Dierenontdekkingspark Barneveld.

Fiscale eenheid vennootschapsbelasting

Agrotransfer Holding bv heeft samen met Agrotransfer Holding bv, Aeres Recruitment bv en Aeres Payrolljobs bv een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting. Stichting Aeres Farms, Aeres Farms Holding bv, Aeres Landbouwbedrijf bv, Aeres Weidebedrijf bv, Aeres Studentbedrijven bv en Aeres Biologisch Bedrijf bv maken deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Uit hoofde van de deelname aan de fiscale eenheden zijn deelnemende rechtspersonen hoofdelijk aansprakelijk voor de betreffende belastingschulden van de andere leden van de fiscale eenheid.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

(Onderhouds-)contracten

Leverancier	Ingangsdatum	< 1 jaar	> 1 jaar < 5 jaar	Einddatum
AFAS	3-6-2020	112.500	562.500	3-6-2024
Alferink Installatietechniek	6-1-2016	155.328	621.311	onbepaalde tijd
Ahrend	1-3-2019	Raamcontract	Raamcontract	1-3-2025
Asito BV	jul-15	283.982	1.135.929	onbepaalde tijd
BCT	22-5-2013	85.467	341.868	onbepaalde tijd
Bidfood	1-12-2020	100.000	400.000	1-12-2024
BPRvisie	1-4-2021	100.000	300.000	1-4-2025
Canon	31-12-2019	Raamcontract	Raamcontract	31-12-2023
CentralPoint	22-4-2020	Raamcontract	Raamcontract	22-4-2023
Coffee Fresh	1-3-2021	138.838	770.000	1-3-2027
CWS	14-10-2019	70.000	280.000	14-10-2023
Dijk, van	1-9-2018	Raamcontract	Raamcontract	31-8-2022
Donkergroen	20-1-2020	109.900	460.000	21-1-2023
Eduarte / Iddink	29-1-2020	227.375	0	29-1-2022
Eneco Aardgas	1-1-2020	Raamcontract	Raamcontract	31-12-2021
Eneco Electra	1-1-2020	Raamcontract	Raamcontract	31-12-2025
Eurofiber	12-1-2016	236.023	944.090	1-7-2026
Eromes Marko	1-3-2019	Raamcontract	Raamcontract	1-3-2025
Exact	5-9-2012	23.595	94.380	onbepaalde tijd
Gispen	1-3-2019	Raamcontract	Raamcontract	1-3-2025
Heutink	1-3-2019	Raamcontract	Raamcontract	1-3-2025
Instructure	1-1-2020	0	336.259	1-4-2026
Konica Minolta	1-4-2021	90.000	110.000	1-7-2022
Loohorst	20-1-2020	47.403	195.000	21-1-2023
Masterkey	1-8-2015	20.000	100.000	Onbepaalde tijd
Metafoor Onderwijs	1-6-2020	Raamcontract	Raamcontract	1-6-2024
Mirliton	jul-15	433.009	1.732.038	onbepaalde tijd
Most, van der	jun-18	Raamcontract	Raamcontract	1-6-2022
Munkhoff	jan-18	Raamcontract	Raamcontract	1-1-2022
Raet	28-9-2009	170.237	0	28-9-2019
Randstad	1-6-2020	Raamcontract	Raamcontract	1-6-2024
Renewi (was Van Gansewinkel)	1-10-2016	75.000	281.250	30-9-2024
Ricoh Nederland B.V.	6-6-2018	71.154	260.898	1-9-2024
Rijnja Repro	1-6-2018	Raamcontract	Raamcontract	1-6-2022
Surfmarket	30-12-2018	124.473	497.894	onbepaalde tijd
Staples	30-4-2018		200.000	1-10-2022
Tomin Groep	jul-15	308.666	1.234.665	onbepaalde tijd
Ultimo	7-9-2011	1.248	4.992	onbepaalde tijd
van Ree accountants	1-1-2019	157.905	552.668	1-7-2024
Vancis C&MS B.V.	25-4-2017	452.964	1.132.409	1-6-2021
Willis	1-1-2019	138.210	0	1-1-2020
Wouda Installatietechniek	1-1-2018	197.226	788.905	n.v.t.
Xedule	1-9-2016	64.241	42.827	31-8-2020

Vordering op OCW

Conform bepaling van art. 5 van de Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voorgezet onderwijs heeft Aeres een vordering op OCW ter hoogte van de tot en met december van een bepaald kalenderjaar opgebouwde bruto vakantie-aanspraken en de over de maand december verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing. Ultimo 2021 bedraagt deze vordering € 3.840.313. Deze vordering houdt verband met de wijziging in het betaalritme voor vo-bekostiging van schooljaarbasis naar kalenderjaarbasis per 1 januari 2006.

Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten

3.1. Rijksbijdragen	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.1.1.1. Rijksbijdrage sector VO	51.204.177		44.304.070		64.651.717	
3.1.1.1.2. Rijksbijdrage sector BVE	44.743.122		42.904.391		29.787.036	
3.1.1.1.3. Rijksbijdrage sector HBO	37.072.351		33.253.825		31.430.762	
3.1.1. Rijksbijdragen OCW/EZ		133.019.650		120.462.286		125.869.515
3.1.2.1. Overige subsidies OCW	13.387.902		7.993.434		6.653.392	
3.1.2. Overige subsidies OCW/EZ		13.387.902		7.993.434		6.653.392
3.1.3.3. Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		4.032.520		6.818.344		3.593.903
Totaal Rijksbijdragen		150.440.072		135.274.064		136.116.810

Toelichting Rijksbijdragen

- 3.1.1. Door een hogere loon- en prijsbijstelling dan begroot zijn de rijksbijdragen hoger uitgekomen. door groei van aantal studenten.
3.1.1. Een groot deel van coronamiddelen zijn in 2021 als rijksbijdrage binnengekomen.

3.2. Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en –subsidies	172.294		74.275		256.383	
3.2.2.3. Overige overheden	550.812		39.357		212.120	
Totaal overheidsbijdragen / subsidies overige overheden		723.106		113.632		468.503

3.3. Wettelijke college- / cursus- / examengelden	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.3.2. Cursusgelden sector MBO	370.828		393.353		312.068	
3.3.3. Collegegelden sector HBO	6.264.546		6.599.682		6.672.765	
Totaal wettelijke college- / cursus- / examengelden		6.635.374		6.993.035		6.984.833

3.4. Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteit)	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.4.1.1. Contractonderwijs (excl. Inburgering)	1.635.640		1.549.602		1.632.344	
3.4.1.3. Baten commerciële activiteiten	15.492.605		15.981.838		13.435.392	
3.4.1.4. Baten projecten	12.232.283		11.302.449		8.469.261	
Totaal baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)		29.360.528		28.833.889		23.536.997

3.5. Overige baten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.5.1. Opbrengst verhuur	1.589.698		1.477.290		1.521.114	
3.5.2. Detachering personeel	411.709		426.125		492.542	
3.5.3. Schenkingen	-		14.625		-	
3.5.4. Sponsoring	5.065		3.500		1.145	
3.5.5. Bijdragen ouders / leerlingen / studenten	1.385.981		2.272.898		1.739.407	
3.5.10. Overige	1.553.321		979.907		1.615.754	
Totaal overige baten		4.945.774		5.174.345		5.369.962

Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten

4.1. Personeelslasten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.1.1.1. Lonen en salarissen	88.019.324		83.383.937		84.905.355	
4.1.1.2. Sociale lasten	12.427.430		11.384.325		11.281.833	
4.1.1.5. Pensioenlasten	14.412.790		14.346.360		12.960.412	
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		114.859.544		109.114.622		109.147.600
4.1.2.1. Mutatie personele voorzieningen	1.036.898		903.800		2.400.614	
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	6.834.178		4.277.985		7.163.627	
4.1.2.3. Overige personeelslasten	4.412.898		5.183.446		3.583.201	
4.1.2.4. Doorbelaste personeelskosten	8.476.699-		8.333.238-		5.992.101-	
4.1.2. Overige personele lasten		3.807.275		2.031.993		7.155.341
4.1.3. Ontvangen vergoedingen		893.817-		20.000-		636.767-
Totaal personeelslasten		117.773.002		111.126.615		115.666.174

Toelichting lonen en salarissen

Gemiddeld aantal fte per instelling:

	Aantal fte's 2021	Aantal fte's 2020
Aeres (V)MBO	955,6	963,8
Aeres Hogeschool Hogeschool	357,4	325,9
Stichting PTC+ inclusief Fedecom Academy B.V. en Acole Productions B.V.	45,4	47,8
Aeres Agree	17,6	18,4
Aeres Farms	6,3	7,3
Bestuursbureau	91,9	78,1
Stichting Bureau Erkenningen	1,7	1,8
Totaal	1.475,9	1.443,1

Voor aanvullende cijfers verwijzen we naar bijlage 5 bij het jaarverslag.

4.2. Afschrijvingen	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.2.1. Afschrijvingen immateriële vaste activa		186.391		173.931		201.691
4.2.2.1. Gebouwen en terreinen	6.640.789		6.619.370		6.412.460	
4.2.2.2. Inventaris en apparatuur	2.691.442		2.784.354		2.571.286	
4.2.2.3. Andere vaste bedrijfsmiddelen	372.643		317.918		307.974	
4.2.2.4. Project Afschrijvingen	15.677-		-		1.357-	
4.2.2. Afschrijvingen materiële vaste activa		9.689.197		9.721.642		9.290.363
Totaal afschrijvingen		9.875.588		9.895.573		9.492.054

4.3. Huisvestingslasten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.3.1. Huurlasten	2.522.569		2.551.782		2.692.622	
4.3.2. Verzekeringslasten	200.482		210.106		233.689	
4.3.3. Onderhoudskosten (klein onderhoud)	2.049.956		2.385.875		2.232.393	
4.3.4. Energie en water	2.137.170		2.021.428		2.049.963	
4.3.5. Schoonmaakkosten	2.357.740		2.309.891		2.344.068	
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	705.293		762.500		765.321	
4.3.8. Overige huisvestingslasten	933.538		540.177		587.116	
Totaal huisvestingslasten		10.906.748		10.781.759		10.905.172

Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten

4.4. Overige lasten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.4.1.1. Onderzoek jaarrekening	274.870		258.460		391.182	
4.4.1. Administratie en beheer		274.870		258.460		391.182
4.4.2.1. Kantoorkosten	1.388.517		1.553.199		1.368.162	
4.4.2.2. ICT	5.551.073		5.421.555		4.934.037	
4.4.2. Inventaris en apparatuur		6.939.590		6.974.754		6.302.199
4.4.3.1. Kosten cursusgeld en BE	-		5.000		4.659	
4.4.3.2. Leerling gebonden lasten	3.629.601		4.733.702		4.122.177	
4.4.3.3. Praktijkleren	533.632		777.806		623.382	
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen		4.163.233		5.516.508		4.750.218
4.4.4. Dotatie overige voorzieningen		259.289		83.499		137.038
4.4.5.1. Contributies, abonnementen, vakliteratuur	1.236.998		1.007.702		1.098.238	
4.4.5.2. Communicatie	2.060.959		2.625.145		2.091.002	
4.4.5.3. Bestuurskosten	1.226.992		1.482.568		1.037.927	
4.4.5.4. Verrekeningen / doorbelastingen	228.131		373.055		186.828	
4.4.5.5. Kosten projecten	12.532.358		11.321.350		9.322.802	
4.4.5.6. Kosten commerciële activiteiten	7.481.608		7.581.804		5.414.641	
4.4.5.7. Kosten contractactiviteiten	1.267.679		1.073.868		1.221.900	
4.4.5.8. Diverse organisatiekosten	3.678.115		3.423.399		2.343.982	
4.4.5. Overige		29.256.578		28.142.781		22.343.664
Totaal overige lasten		40.893.560		40.976.002		33.650.225

Accountantskosten

	Van Ree 2021	Alfa/Overig 2021	Totaal 2021	Van Ree 2020	KPMG 2020	Totaal 2020
Onderzoek van de jaarrekening	161.779	33.370	195.149	183.908	-	214.832
Andere controleopdrachten	51.477	6.081	57.558	93.276	-	93.276
Adviesdiensten op fiscaal gebied	7.096	2.258	9.354	1.967	8.047	11.855
Andere niet controle diensten	12.644	165	12.809	23.047	-	23.047
Totaal	232.996	41.874	274.870	302.198	8.047	343.010

6.1. Financiële baten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	21.241		21.500		31.866	
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	2.433.907		2.113.850		2.140.570	
Totaal financiële baten		2.412.666		2.092.350		2.108.704

7. Belastingen	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
		153.412		49.458		167.388

8. Resultaat deelnemingen	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
		97.431		70.000		78.856

Enkelvoudige balans

1	Activa	2021		2020	
		EUR	EUR	EUR	EUR
	Vaste Activa				
1.1.1	Immateriële vaste activa	30.644		158.864	
1.1.2	Materiële vaste activa	128.711.754		115.670.194	
1.1.3	Financiële vaste activa	4.103.420		6.008.606	
	Totaal vaste activa		<u>132.845.818</u>		<u>121.837.664</u>
	Vlottende Activa				
1.2.1	Vorraden	8.655		9.388	
1.2.2	Vorderingen	5.309.123		5.545.734	
1.2.4	Liquide middelen	31.693.198		24.838.133	
	Totaal vlottende activa		<u>37.010.976</u>		<u>30.393.255</u>
	Totaal Activa		<u>169.856.794</u>		<u>152.230.919</u>
2	Passiva				
	Eigen vermogen				
2.1	Eigen vermogen	68.060.973		59.334.031	
			<u>68.060.973</u>		<u>59.334.031</u>
2.2	Voorzieningen	7.209.249		6.853.327	
2.3	Langlopende schulden	55.388.831		48.240.948	
2.4	Kortlopende schulden	39.197.741		37.802.613	
	Totaal Passiva		<u>169.856.794</u>		<u>152.230.919</u>

Enkelvoudige staat van baten en lasten

Baten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen OCW/EZ	133.019.650		120.462.286		125.869.515	
Overige subsidies OCW/EZ	13.387.902		7.993.434		6.653.392	
Inkomensoverdracht van rijksbijdragen	4.032.520		6.818.344		3.593.903	
Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	723.106		113.632		468.503	
Wettelijke college- / cursus- / examengelden	6.635.374		6.993.035		6.984.833	
Baten werk in opdracht van derden	15.817.561		15.279.551		12.116.597	
Overige baten	4.700.646		5.097.120		5.051.730	
Totaal Baten		<u>178.316.759</u>		<u>162.757.402</u>		<u>160.738.473</u>
Lasten						
Personeelslasten	114.962.084		107.711.950		111.454.502	
Afschrijvingen	8.990.220		8.961.991		8.681.109	
Huisvestingslasten	9.907.991		9.645.829		9.853.043	
Overige lasten	33.405.603		33.154.377		27.852.624	
Totaal Lasten		<u>167.265.898</u>		<u>159.474.147</u>		<u>157.841.278</u>
Saldo baten en lasten		11.050.861		3.283.255		2.897.195
Financiële baten en lasten		-2.323.920		-2.008.653		-2.063.609
Resultaat		8.726.942		1.274.602		833.587
Belastingen	-		-		-	
Resultaat deelnemingen	-		-		-	
Resultaat aandeel van derden		-		-		-
Totaal resultaat		<u>8.726.942</u>		<u>1.274.602</u>		<u>833.587</u>

Grondslagen bij de enkelvoudige balans

Algemene grondslagen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de geconsolideerde jaarrekening van Aeres. Voor de enkelvoudige staat van baten en lasten van Aeres is gebruik gemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW. Voor zover posten uit de balans en staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, verwijst zij naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Grondslagen Balans en Staat van baten en lasten

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten, met uitzondering van het volgende:

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening presenteert Aeres financiële instrumenten op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen

Deelnemingen waarin Aeres invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid, waardeert zij volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde gaat ze uit van de waarderingsgrondslagen van de moederstichting Stichting Aeres Groep. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde waardeert Aeres op nihil. Wanneer Stichting Aeres Groep garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming vormt Aeres een voorziening. Deze voorziening vormt zij primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door Stichting Aeres Groep voor deze deelneming. Deelnemingen waarin Aeres geen invloed van betekenis kan uitoefenen, waardeert ze tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

Resultaat deelnemingen

Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen Stichting Aeres Groep en de deelnemingen en tussen deze deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, verwerkt Aeres niet voor zover zij deze als niet gerealiseerd kan beschouwen.

Toelichting enkelvoudige balans

Immateriële vaste activa

	Aanschafprijs 1-1-2021	Afschrijving cumulatief 1-1-2021	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Aanschafprijs 31-12-2021	Afschrijving cumulatief 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom	686.506	527.642	158.864	-	1	128.219	686.505	655.861	30.644
Totaal immateriële vaste activa	686.506	527.642	158.864	-	1	128.219	686.505	655.861	30.644

Materiële vaste activa

	Aanschafprijs 1-1-2021	Afschrijving cumulatief 1-1-2021	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Aanschafprijs 31-12-2021	Afschrijving cumulatief 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Gebouwen en terreinen	177.160.265	78.081.530	99.078.735	17.591.571	676.490	6.074.243	194.075.346	84.155.773	109.919.573
Inventaris en apparatuur	39.193.375	28.145.040	11.048.335	3.095.746	149.599	2.435.768	42.139.522	30.580.808	11.558.714
Overige materiële vaste activa	3.180.922	1.347.792	1.833.130	608.605	38.539	367.667	3.828.066	1.715.459	2.112.607
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald	3.709.995		3.709.995	1.410.865	-		5.120.860	-	5.120.860
Totaal materiële vaste activa	223.244.557	107.574.362	115.670.195	22.706.787	787.550	8.877.678	245.163.794	116.452.040	128.711.754

In de geconsolideerde balans is de boekwinst ad € 1.789.375,- van PTC+ inzake de verkoop van de Wisentweg in Dronten en de Wesselseweg in Barneveld gecorrigeerd ten laste van de investeringen in gebouwen en terreinen.

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings en verstrekte leningen*	Des- investerings en afgeloste leningen	Resultaat deelnemingen	Boekwaarde 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Overige deelnemingen		118	118		-
Vorderingen op groepsmaatschappijen	653.812			121.715	532.097
Effecten	4.614				4.614
Overige vorderingen	5.350.062			1.783.353	3.566.709
Totaal financiële vaste activa	6.008.606	-	1.905.186	-	4.103.420

Vorraden

	31-12-2021		31-12-2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Vorraden		8.655		9.388
Totaal voorraden		8.655		9.388

Vorderingen

	31-12-2021		31-12-2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Debiteuren algemeen	1.344.626		869.244	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	100.295		329.817	
Vorderingen op personeel	60.128		30.851	
Vorderingen ouders van studenten/deelnemers/cursisten	671.555		1.461.334	
Overige vorderingen	3.378		838	
		2.179.982		2.692.084
Overlopende activa				
Vooruitbetaalde kosten	8.366		226.049	
Verstrekte voorschotten	5.685		868	
Overige overlopende activa	3.176.449		3.413.327	
		3.190.500		3.640.244
Voorziening oninbaarheid		61.359		786.594
Totaal vorderingen		5.309.123		5.545.734

Toelichting enkelvoudige balans

1.2.4. Liquide middelen

	31-12-2021	31-12-2020
	EUR	EUR
1.2.4.1. Kasmiddelen	24.744	19.378
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	725.281	3.704.623
1.2.4.3. Rekening courant tegoede Schatkistbankieren	30.673.258	19.891.631
1.2.4.4. Deposito's	249.960	1.214.889
1.2.4.5. Overige liquide middelen	19.955	7.612
Totaal liquide middelen	31.693.198	24.838.133

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

2.1. Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2021	Resultaat	Stand per 31-12-2021
	EUR	EUR	EUR
2.1.1.1. Algemene reserve publiek	50.662.054	8.761.578	59.423.632
2.1.1.2. Algemene reserve privaat	8.623.386	34.636-	8.588.750
2.1.1.4. Bestemmingsfondsen publiek	48.591	-	48.591
Totaal eigen vermogen	59.334.031	8.726.942	68.060.973

Het verschil tussen het geconsolideerde- en het enkelvoudige eigen vermogen wordt veroorzaakt door horizontale consolidatie.

2.2. Voorzieningen

	Stand per 1-1-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2021	Looptijd <1 jaar EUR	Looptijd 1-5 jaar EUR	Looptijd >5 jaar EUR
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR			
2.2.1. Personele voorzieningen	6.853.327	2.106.959	973.037	778.000	7.209.249	2.200.721	3.356.047	1.652.481
Totaal voorzieningen	6.853.327	2.106.959	973.037	778.000	7.209.249	2.200.721	3.356.047	1.652.481

Toelichting personeelsvoorzieningen

	Stand per 1-1-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2021	Looptijd <1 jaar EUR	Looptijd 1-5 jaar EUR	Looptijd >5 jaar EUR
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR			
2.2.1.3. Eigen risico ZW / WGA	1.062.375	334.023	343.355	111.376	941.667	861.052	80.615	
2.2.1.4. Jubileumvoorzieningen	1.375.844	140.966	110.960	54.556	1.351.294	59.597	378.633	913.064
2.2.1.5. Werkloosheidsbijdragen	1.412.309	1.149.093	518.597	207.309	1.835.496	390.331	1.076.414	368.751
2.2.1.1. Voorziening sociaal beleid, reorganisaties	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.1.7. Overige personele voorzieningen	3.002.799	482.877	125	404.759	3.080.792	889.741	1.820.385	370.666
Totaal toelichting personeelsvoorzieningen	6.853.327	2.106.959	973.037	778.000	7.209.249	2.200.721	3.356.047	1.652.481

2.3. Langlopende schulden

	Stand per 1-1-2021	Aangegane leningen 2021	Aflossingen 2021	Stand per 31-12-2021	Looptijd >1 jaar EUR	Looptijd >5 jaar EUR
	EUR	EUR	EUR	EUR		
2.3.1. Langlopende schulden groepsmaatschappijen	-	-	-	-	-	-
2.3.3. Schulden aan kredietinstellingen	48.240.948	15.726.667	8.578.784	55.388.831	46.810.047	12.494.911
Totaal langlopende schulden	48.240.948	15.726.667	8.578.784	55.388.831	46.810.047	12.494.911

2.4. Kortlopende schulden

	31-12-2021	31-12-2020
	EUR	EUR
2.4.1. Schulden aan groepmaatschappijen	337.435	284.176
2.4.3. Schulden aan kredietinstellingen	3.064.971	3.003.721
2.4.8. Creditoren	2.933.358	4.787.993
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.028.479	5.794.982
2.4.10. Pensioenen	1.625.850	1.117.514
2.4.12. Overige kortlopende schulden	220.823	763.685
2.4.13. Vooruit ontvangen college-, cursus- les en examengelden	2.896.662	3.860.329
2.4.16. Vooruit ontvangen bedragen	10.689.028	6.775.560
2.4.19. Overige overlopende passiva	11.401.135	11.414.653
Totaal kortlopende schulden	39.197.741	37.802.613

Uitsplitsing belasting en premies sociale verzekeringen:

2.4.9.1. Loonheffing	5.029.719	4.774.395
2.4.9.2. Omzetbelasting	998.578	716.385
2.4.9.3. Overige belastingen	182	304.202
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.028.479	5.794.982
Uitsplitsing overlopende passiva:		
2.4.14. Vooruit ontvangen subsidies OCW/EZ	4.070.723	3.803.416
2.4.17. Vakantie geld en vakantiedagen	5.109.421	4.629.402
2.4.19. Overige overlopende passiva	2.220.991	2.981.835
	11.401.135	11.414.653

Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten

3.1. Rijksbijdragen	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.1.1.1.1. Rijksbijdrage sector VO	51.204.177		44.304.070		64.651.717	
3.1.1.1.2. Rijksbijdrage sector BVE	44.743.122		42.904.391		29.787.036	
3.1.1.1.3. Rijksbijdrage sector HBO	<u>37.072.351</u>		<u>33.253.825</u>		<u>31.430.762</u>	
3.1.1. Rijksbijdragen OCW/EZ		133.019.650		120.462.286		125.869.515
3.1.2.1. Overige subsidies OCW	13.387.902		7.993.434		6.653.392	
3.1.2. Overige subsidies OCW/EZ		13.387.902		7.993.434		6.653.392
3.1.3.3. Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		<u>4.032.520</u>		<u>6.818.344</u>		<u>3.593.903</u>
Totaal Rijksbijdragen		<u>150.440.072</u>		<u>135.274.064</u>		<u>136.116.810</u>
3.2. Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en –subsidies	172.294		74.275		256.383	
3.2.2.3. Overige overheden	<u>550.812</u>		<u>39.357</u>		<u>212.120</u>	
Totaal overheidsbijdragen / subsidies overige overheden		<u>723.106</u>		<u>113.632</u>		<u>468.503</u>
3.3. Wettelijke college- / cursus- / examengelden	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.3.2. Cursusgelden sector MBO	370.828		393.353		312.068	
3.3.3. Collegegelden sector HBO	<u>6.264.546</u>		<u>6.599.682</u>		<u>6.672.765</u>	
Totaal wettelijke college- / cursus- / examengelden		<u>6.635.374</u>		<u>6.993.035</u>		<u>6.984.833</u>
3.4. Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.4.1.1. Contractonderwijs (excl. Inburgering)	1.236.838		1.015.102		1.258.056	
3.4.1.4. Baten projecten	12.232.283		11.302.449		8.469.261	
3.4.1.3. Baten commerciële activiteiten	<u>2.348.440</u>		<u>2.962.000</u>		<u>2.389.280</u>	
Totaal baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)		<u>15.817.561</u>		<u>15.279.551</u>		<u>12.116.597</u>
Toelichting Baten projecten						
Onder de baten projecten is in 2021 € 872.284 (2020 € 646.697) verantwoord aan NWO-subsidies.						
3.5. Overige baten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.5.1. Opbrengst verhuur	1.563.920		1.477.290		1.514.958	
3.5.2. Detachering personeel	411.709		426.125		492.542	
3.5.4. Sponsoring	1.970		3.500		1.145	
3.5.5. Bijdragen ouders / leerlingen / studenten	1.385.981		2.272.898		1.739.407	
3.5.10. Overige	<u>1.337.066</u>		<u>917.307</u>		<u>1.303.678</u>	
Totaal overige baten		<u>4.700.646</u>		<u>5.097.120</u>		<u>5.051.730</u>

Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten

4.1. Personeelslasten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.1.1.1. Lonen en salarissen	84.338.443		79.739.014		81.374.761	
4.1.1.2. Sociale lasten	11.784.106		10.738.837		10.638.596	
4.1.1.5. Pensioenlasten	13.988.983		13.902.080		12.521.327	
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		110.111.532		104.379.931		104.534.684
4.1.2.1. Mutatie personele voorzieningen	1.217.874		903.800		2.533.312	
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	8.761.371		5.999.554		7.576.987	
4.1.2.3. Overige personeelslasten	4.111.713		4.781.755		3.279.602	
4.1.2.4. Doorbelaste personeelskosten	8.351.643		8.333.090		5.849.520	
4.1.2. Overige personele lasten		5.739.315		3.352.019		7.540.381
4.1.3. Ontvangen vergoedingen		888.763		20.000		620.563
Totaal personeelslasten		114.962.084		107.711.950		111.454.502

4.2. Afschrijvingen	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.2.1. Afschrijvingen immateriële vaste activa		128.219		120.431		137.180
4.2.2.1. Gebouwen en terreinen	6.074.243		6.051.101		5.867.669	
4.2.2.2. Inventaris en apparatuur	2.435.768		2.479.873		2.374.619	
4.2.2.3. Andere vaste bedrijfsmiddelen	367.667		310.586		302.998	
4.2.2.4. Project Afschrijvingen	15.677		-		1.357	
4.2.2. Afschrijvingen materiële vaste activa		8.862.001		8.841.560		8.543.929
Totaal afschrijvingen		8.990.220		8.961.991		8.681.109

4.3. Huisvestingslasten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.3.1. Huurlasten	1.916.736		1.935.549		2.141.648	
4.3.2. Verzekeringslasten	200.482		200.106		224.407	
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	1.937.894		2.265.425		2.118.773	
4.3.4. Energie en water	2.096.922		1.881.435		1.931.325	
4.3.5. Schoonmaakkosten	2.222.838		2.185.181		2.209.279	
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	664.376		700.500		710.081	
4.3.8. Overige huisvestingslasten	868.743		477.633		517.530	
Totaal huisvestingslasten		9.907.991		9.645.829		9.853.043

Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.4. Overige lasten						
4.4.1.1. Onderzoek jaarrekening	236.206		240.000		361.267	
4.4.1. Administratie en beheer						
		236.206		240.000		361.267
4.4.2.1. Kantoorkosten	1.178.600		1.391.839		1.164.466	
4.4.2.2. ICT	5.233.853		5.100.178		4.704.673	
4.4.2. Inventaris en apparatuur		6.412.453		6.492.017		5.869.139
4.4.3.1. Kosten cursusgeld BE	-		5.000		4.659	
4.4.3.2. Leerling gebonden lasten	3.633.959		4.733.702		4.123.579	
4.4.3.3. Praktijkleren	535.785		777.806		623.382	
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen		4.169.744		5.516.508		4.751.620
4.4.4. Dotatie overige voorzieningen		259.289		83.499		137.038
4.4.5.1. Contributies, abonnementen, vakliteratuur	1.190.835		945.002		1.048.926	
4.4.5.2. Communicatie	1.845.275		2.344.145		1.822.419	
4.4.5.3. Bestuurskosten	1.218.894		1.465.968		1.017.839	
4.4.5.4. Verrekeningen / doorbelastingen	157.749		157.749		288.593	
4.4.5.5. Kosten projecten	12.684.221		11.321.350		9.366.318	
4.4.5.6. Kosten commerciële activiteiten	514.213		543.000		450.072	
4.4.5.7. Kosten contractactiviteiten	1.243.221		932.368		1.125.047	
4.4.5.8. Diverse organisatiekosten	3.789.001		3.428.268		2.465.608	
4.4.5. Overige		22.327.911		20.822.352		17.007.636
Totaal overige lasten		33.405.603		33.154.376		27.852.624
6. Financiële baten en lasten						
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-		-		718	
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	2.323.920		2.008.653		2.064.327	
Totaal financiële baten en lasten		2.323.920		2.008.653		2.065.045
7. Belastingen						
		-		-		-
8. Resultaat deelnemingen						
		-		-		-
9. Resultaat aandeel van derden						
		-		-		-

Verbonden partijen Stichting Aeres Groep

Meerderheidsdeelneming (BV of NV)

Naam	Jur. Vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2021	Resultaat 2021	Verklaring art. 2:403 BW	Deelneme-percentage	Consolidatie ja/nee
				EUR	EUR		%	
Agrotransfer Holding bv	BV	Dronten	3	1.219.377	238.654	Nee	100%	Ja
Agrotransfer bv	BV	Dronten	3	-	-	Nee	100%	Ja
Aeres Agree Recruitment bv	BV	Dronten	3	640.613	281.477	Nee	100%	Ja
Aeres Agree Payroll bv	BV	Dronten	3	1.141.751	454-	Nee	100%	Ja
Aeres Farms Holding bv	BV	Dronten	3	-	-	Nee	100%	Ja
Aeres Biologisch Bedrijf bv	BV	Dronten	3	12.582-	15.039-	Nee	100%	Ja
Aeres Studentbedrijven bv	BV	Dronten	3	168.878	50.269	Nee	100%	Ja
Landbouwbedrijf bv	BV	Dronten	3	1.737.191	159.837	Nee	100%	Ja
Aeres Weidebedrijf bv	BV	Dronten	3	278.455	23.346	Nee	100%	Ja
Acole Productions bv	BV	Aalsmeer	1	-	-	Nee	100%	Ja
Fedecom Academy bv	BV	Ede	1	-	-	Nee	100%	Ja

Bovenstaande meerderheidsdeelnemingen worden geconsolideerd binnen de Stichting Agrotransfer en Stichting Aeres. (zie onder beslissende zeggenschap). Het eigen vermogen van Agrotransfer Holding BV betreft de saldering (incl. eliminaties) van de overige BV's uit bovenstaand overzicht.

Fedecom Academy bv is overgenomen per 01-01-2018.

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

	Jur. Vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2021	Resultaat 2021	Verklaring art. 2:403 BW	Consolidatie ja/nee
				EUR	EUR		
Stichting PTC+	Stichting	Barneveld	1	17.716.132	1.074.149	Nee	Ja
Stichting Agrotransfer	Stichting	Dronten	3	1.042.176	238.549	Nee	Ja
Stichting Aeres International Student Fund	Stichting	Dronten	3	76.722	6.760	Nee	Ja
Stichting Aeres Farms	Stichting	Dronten	3	2.163.095	223.456	Nee	Ja
Stichting Bureau Erkenningen	Stichting	Ede	3	373.103	82.548-	Nee	Ja
Stichting Dierenontdekkpark Barneveld	Stichting	Barneveld	3	-	-	Nee	Ja
Totaal				21.371.228	1.460.366		

Geen hoofdelijke aansprakelijkheid onderling

Zowel voor meerderheidsdeelnemingen als bij beslissende rechtspersoon is er geen hoofdelijke aansprakelijkheid voor een andere rechtspersoon. De genoemde rechtspersoonen zijn alle juridische zelfstandige eenheden. Consolidatie is noodzakelijk, omdat voor alle rechtspersoonen geldt dat het College van Bestuur van de Stichting Aeres Groep ook College van Bestuur is van de andere rechtspersoonen.

Overige verbonden partijen (minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap)

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Vestigings plaats	Code activiteiten
EWI Windpark	BV	Dronten	Dronten	3
Stichting GO	Stichting	Ede	Ede	1

De Stichting Aeres neemt deel in diverse regionale samenwerkingsverbanden binnen het VO.

Landbouwonderneming de Drieslag heeft een belang van 10% in EWI Windpark B.V.

Code activiteiten: 1. trainingen en contractonderwijs 2. onroerende zaken 3. overige

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Staat van baten en lasten Aeres AOC (25GV/05NV/27VD)

Baten

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen OCW/EZ	95.947.299		87.208.462		94.438.753	
Overige subsidies OCW/EZ	13.214.334		7.993.434		6.653.392	
Inkomenoverdracht van rijksbijdragen	4.032.520		6.818.344		3.593.903	
Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	723.106		113.632		341.588	
Wettelijke college- / cursus- / examengelden	373.428		393.353		312.048	
Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)	7.347.349		9.123.352		6.089.372	
Overige baten	2.328.238		3.235.126		3.147.721	
Totaal baten		123.966.274		114.885.703		114.576.777

Lasten

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Personeelslasten	79.383.988		72.943.868		80.100.179	
Afschrijvingen	1.472.848		1.222.784		2.511.618	
Huisvestingslasten	12.772.781		12.151.040		11.303.597	
Overige lasten	25.803.208		27.691.137		20.728.886	
Totaal lasten		119.432.825		114.008.829		114.644.280
Saldo baten en lasten		4.533.449		876.874		67.503-
Financiële baten en lasten		19.747-		11.458-		161.441-
Resultaat		4.513.702		865.416		228.944-
Belastingen	-		-		-	
Resultaat deelnemingen	-		-		-	
Resultaat aandeel van derden		-		-		-
Totaal resultaat		4.513.702		865.416		228.944-

Toelichting staat van baten en lasten Aeres AOC (25GV/05NV/27VD)

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.1. Rijksbijdragen						
3.1.1.1.1. Rijksbijdrage sector VO	51.204.177		44.304.071		64.651.717	
3.1.1.1.2. Rijksbijdrage sector BVE	44.743.122		42.904.391		29.787.036	
3.1.1. Rijksbijdragen OCW/EZ		95.947.299		87.208.462		94.438.753
3.1.2.1. Overige subsidies OCW	13.214.334		7.993.434		6.653.392	
		13.214.334		7.993.434		6.653.392
3.1.3.3. Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		4.032.520		6.818.344		3.593.903
Totaal Rijksbijdragen		113.194.153		102.020.240		104.686.048
3.2. Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden						
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en –subsidies	172.294		74.275		256.383	
3.2.2.3. Overige overheden	550.812		39.357		85.204	
Totaal overheidsbijdragen / subsidies overige overheden		723.106		113.632		341.587
3.3. Wettelijke college- / cursus- / examengelden						
3.3.2. Cursusgelden sector MBO	370.828		393.353		312.068	
3.3.3. Collegegelden sector HBO	2.600		-		20-	
Totaal wettelijke college- / cursus- / examengelden		373.428		393.353		312.048
3.4. Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteit)						
3.4.1.1. Contractonderwijs (excl. Inburgering)	115.172		6.694		202.943	
3.4.1.3. Baten commerciële activiteiten	2.348.441		2.962.000		2.389.281	
3.4.1.4. Baten projecten	4.883.736		6.154.658		3.497.149	
Totaal baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)		7.347.349		9.123.352		6.089.373
3.5. Overige baten						
3.5.1. Opbrengst verhuur	133.288		184.950		136.263	
3.5.2. Detachering personeel	374.535		426.125		432.469	
3.5.4. Sponsoring	280		3.500		2.388	
3.5.5. Bijdragen ouders / leerlingen / studenten	1.218.435		2.193.551		1.637.904	
3.5.10. Overige	601.700		427.000		938.697	
Totaal overige baten		2.328.238		3.235.126		3.147.721

Toelichting staat van baten en lasten Aeres AOC (25GV/05NV/27VD)

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Personeelslasten						
Lonen en salarissen	55.643.539		50.782.390		56.003.319	
Sociale lasten	7.998.757		7.075.035		7.421.306	
Pensioenlasten	9.203.155		9.027.580		8.570.587	
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
		72.845.451		66.885.005		71.995.212
Mutatie personele voorzieningen	971.193		700.000		1.922.497	
Lasten personeel niet in loondienst	5.953.784		4.527.345		5.908.847	
Overige personeelslasten	3.836.109		4.492.875		3.123.860	
Doorbelaste personeelskosten	3.687.913-		3.661.357-		2.285.661-	
Overige personele lasten		7.073.173		6.058.863		8.669.543
Ontvangen vergoedingen		534.636-		-		564.577-
Totaal personeelslasten		79.383.988		72.943.868		80.100.178

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Afschrijvingen						
Gebouwen en terreinen	-		-		972.436	
Inventaris en apparatuur	1.327.873		1.101.304		1.420.015	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	160.652		121.480		120.525	
Project Afschrijvingen	15.677-		-		1.357-	
Afschrijvingen materiële vaste activa		1.472.848		1.222.784		2.511.619
Totaal afschrijvingen		1.472.848		1.222.784		2.511.619

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Huisvestingslasten						
Huurlasten	649.381		555.282		1.334.088	
Verzekeringslasten	514		-		54.510	
Onderhoudslasten (klein onderhoud)	691.165		565.333		1.047.671	
Energie en water	1.443.034		1.279.500		1.301.553	
Schoonmaakkosten	1.748.753		1.639.818		1.743.015	
Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	684		-		215.595	
Overige huisvestingslasten	8.239.250		8.111.107		5.607.165	
Totaal huisvestingslasten		12.772.781		12.151.040		11.303.597

Toelichting staat van baten en lasten Aeres AOC (25GV/05NV/27VD)

Overige lasten

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Onderzoek jaarrekening	1.234		-		117.335	
Administratie en beheer		1.234		-		117.335
Kantoorkosten	725.477	-	857.050		803.779	
ICT	6.523.868		6.449.017		4.741.006	
Inventaris en apparatuur		7.249.345		7.306.067		5.544.785
Kosten cursusgeldens BE	-		5.000		4.659	
Leerling gebonden lasten	3.304.871		4.445.017		3.886.530	
Praktijkleren	371.844		405.000		319.498	
Leer- en hulpmiddelen		3.676.715		4.855.017		4.210.687
Dotatie overige voorzieningen		131.724		83.499		97.649
Contributies, abonnementen, vakliteratuur	734.262		556.367		727.619	
Communicatie	925.806		1.144.500		935.849	
Bestuurskosten	299.433		312.833		351.826	
Verrekeningen / doorbelastingen	5.367.616		5.553.879		3.182.013	
Kosten projecten	5.271.648		6.281.081		3.867.114	
Kosten commerciële activiteiten	547.492		543.000		479.865	
Kosten contractactiviteiten	73.923		12.852		136.323	
Diverse organisatiekosten	1.524.010		1.042.042		1.077.821	
Overige		14.744.190		15.446.554		10.758.430
Totaal overige lasten		25.803.208		27.691.137		20.728.886

Financiële baten en lasten

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-		-		718	
Rentelasten en soortgelijke lasten	19.747		11.458		162.159	
Totaal financiële baten en lasten		19.747		11.458		161.441

Belastingen

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
		-		-		-

Resultaat deelnemingen

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
		-		-		-

Staat van baten en lasten Aeres Hogeschool (30TX)

Baten

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen OCW/EZ	37.072.351		33.253.824		31.430.762	
Overige subsidies OCW/EZ	173.568		-		-	
Inkomenoverdracht van rijksbijdragen	-		-		-	
Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	-		-		-	
Wettelijke college- / cursus- / examengelden	6.275.596		6.599.682		6.672.786	
Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)	6.805.468		6.081.199		4.685.442	
Overige baten	966.154		815.127		771.655	
Totaal baten		51.293.137		46.749.832		43.560.645

Lasten

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Personeelslasten	27.926.755		27.346.735		26.074.147	
Afschrijvingen	560.759		471.807		535.462	
Huisvestingslasten	4.516.500		4.687.427		4.378.374	
Overige lasten	14.809.995		13.847.679		11.593.787	
Totaal lasten		47.814.009		46.353.648		42.581.770
Saldo baten en lasten		3.479.128		396.184		978.875
Financiële baten en lasten		10.285-		-		11.659-
Resultaat		3.468.843		396.184		967.216
Belastingen	-		-		-	
Resultaat deelnemingen	-		-		-	
Resultaat aandeel van derden	-		-		-	
Totaal resultaat		3.468.843		396.184		967.216

Toelichting staat van baten en lasten Aeres Hogeschool (30TX)

	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.1. Rijksbijdragen						
3.1.1.1.3. Rijksbijdrage sector HBO	37.072.351		33.253.824		31.430.762	
3.1.1. Rijksbijdragen OCW/EZ		37.072.351		33.253.824		31.430.762
3.1.2.1. Overige subsidies OCW	173.568		-		-	
		173.568		-		-
Totaal Rijksbijdragen		37.245.919		33.253.824		31.430.762
3.3. Wettelijke college- / cursus- / examengelden						
3.3.3. Collegegelden sector HBO	6.275.596		6.599.682		6.672.786	
Totaal wettelijke college- / cursus- / examengelden		6.275.596		6.599.682		6.672.786
3.4. Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)						
3.4.1.1. Contractonderwijs (excl. Inburgering)	1.121.666		1.008.408		1.058.998	
3.4.1.4. Baten projecten	5.683.802		5.072.791		3.626.444	
Totaal baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)		6.805.468		6.081.199		4.685.442
3.5. Overige baten						
3.5.1. Opbrengst verhuur	205.412		262.816		225.760	
3.5.2. Detachering personeel	37.174		-		47.045	
3.5.4. Sponsoring	1.690		-		1.243-	
3.5.5. Bijdragen ouders / leerlingen / studenten	167.547		79.347		101.502	
3.5.10. Overige	554.331		472.964		398.591	
Totaal overige baten		966.154		815.127		771.655

Toelichting staat van baten en lasten Aeres Hogeschool (30TX)

4.1. Personeelslasten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.1.1.1. Lonen en salarissen	22.951.383		22.415.892		20.654.089	
4.1.1.2. Sociale lasten	3.047.724		2.885.518		2.637.517	
4.1.1.5. Pensioenlasten	3.867.942		3.886.140		3.262.654	
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		29.867.049		29.187.550		26.554.260
4.1.2.1. Mutatie personele voorzieningen	146.049		128.800		564.879	
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	1.275.806		1.072.597		1.329.792	
4.1.2.3. Overige personeelslasten	1.840.514		1.539.814		1.199.761	
4.1.2.4. Doorbelaste personeelskosten	4.959.230		4.562.027		3.523.135	
4.1.2. Overige personele lasten		1.696.861		1.820.816		428.703
4.1.3. Ontvangen vergoedingen		243.433		20.000		51.410
Totaal personeelslasten		27.926.755		27.346.734		26.074.147

4.2. Afschrijvingen	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.2.2.1. Gebouwen en terreinen	-		-		1.364	
4.2.2.2. Inventaris en apparatuur	508.048		429.625		484.259	
4.2.2.3. Andere vaste bedrijfsmiddelen	52.711		42.182		49.839	
4.2.2. Afschrijvingen materiële vaste activa		560.759		471.807		535.462
Totaal afschrijvingen		560.759		471.807		535.462

4.3. Huisvestingslasten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.3.1. Huurlasten	528.130		599.958		827.080	
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	142.577		188.796		175.010	
4.3.4. Energie en water	284.968		271.560		307.782	
4.3.5. Schoonmaakkosten	333.550		407.063		339.094	
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	2.127		7.000		1.293	
4.3.8. Overige huisvestingslasten	3.225.148		3.213.051		2.728.115	
Totaal huisvestingslasten		4.516.500		4.687.428		4.378.374

Toelichting staat van baten en lasten Aeres Hogeschool (30TX)

4.4. Overige lasten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.4.2.1. Kantoorkosten	300.744		383.596		260.927	
4.4.2.2. ICT	2.336.832		2.356.901		2.026.867	
4.4.2. Inventaris en apparatuur		2.637.576		2.740.497		2.287.794
4.4.3.2. Leerling gebonden lasten	344.194		288.686		242.194	
4.4.3.3. Praktijkleren	248.520		372.806		327.668	
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen		592.714		661.492		569.862
4.4.4. Dotatie overige voorzieningen		127.565		-		46.785-
4.4.5.1. Contributies, abonnementen, vakliteratuur	293.587		269.944		175.277	
4.4.5.2. Communicatie	388.508		525.145		492.886	
4.4.5.3. Bestuurskosten	314.283		506.709		148.660	
4.4.5.4. Verrekeningen / doorbelastingen	2.557.346		2.551.675		2.003.975	
4.4.5.5. Kosten projecten	5.756.103		4.965.269		4.131.892	
4.4.5.7. Kosten contractactiviteiten	1.176.690		919.516		988.390	
4.4.5.8. Diverse organisatiekosten	965.623		707.432		841.836	
4.4.5. Overige		11.452.140		10.445.690		8.782.916
Totaal overige lasten		14.809.995		13.847.679		11.593.787

6.1. Financiële baten	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	10.285		-		11.659	
Totaal financiële baten		10.285		-		11.659

7. Belastingen	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
		-		-		-

8. Resultaat deelnemingen	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
		-		-		-

9. Resultaat aandeel van derden	2021		Begroting 2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
		-		-		-

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Regeling versterking van salarismix leraren middelbaar beroeps onderwijs in de randstadregio's	959198	22-1-2019	J
Regeling versterking van Salarismix leraren middelbaar Beroeps onderwijs in de randstadregio's	1038979	17-12-2019	N
Regeling tegemoetkoming kosten opleidingsscholen 2019	1095202	20-11-2020	N
Regeling versterking van salarismix leraren middelbaar beroeps onderwijs in de randstadregio's	1119727	20-8-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1126075	19-2-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1152136	23-3-2021	N
Aanpak jeugdwerkloosheid agv corona VO	1153926	19-5-2021	J
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1165402	27-6-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1165425	27-6-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1166099	27-7-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1166174	27-7-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1166176	27-7-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1177548	21-7-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1177558	23-8-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1177632	23-8-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1179297	14-9-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1183518	27-6-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1183561	22-10-2021	N
Regeling tegemoetkoming kosten opleidingsscholen 2019	1183879	22-11-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1189755	19-11-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs (artikel 25)	1191088	23-11-2021	N
Subsidieregeling capaciteitentesten 2021-2023	CAP21-40687	9-11-2021	J
Doorstroomprogramma MBO-HBO	DHBO19018	20-11-2018	N
Subsidieregeling doorstroomprogramma's po-vo (artikel 12 lid 3)	DPOVO21009	20-7-2021	N
Subsidieregeling extra begeleiding en nazorg mbo 2021/2022	EBEN21002	31-3-2021	N
Subsidieregeling extra begeleiding en nazorg mbo 2021/2022	EBEN21051	31-3-2021	N
Subsidieregeling extra hulp voor de klas	EHK20024	1-4-2021	J
Subsidieregeling extra hulp voor de klas	EHK20068	30-3-2021	J
Subsidieregeling extra hulp voor de klas	EHK21088	5-8-2021	J
Subsidieregeling extra hulp voor de klas	EHK21089	5-8-2021	J
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	IOP2-MBO	16-10-2020	J
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	IOP2-VO	16-10-2020	J
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	IOP-31126-MBO	16-10-2020	J
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	IOP-31126-VO	16-10-2020	J
Subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	IOP5-31126-mbo	12-7-2021	J
Subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	IOP5-40687-mbo	12-7-2021	J
Subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	IOP5-40687-VO	12-7-2021	J
Coronabananen in het HO	COHO210009	13-4-2021	J
Doorstroomprogramma VMBO-MBO	DMBO20101	18-12-2019	N
Doorstroomprogramma VMBO-MBO	DMBO20051	16-12-2019	N

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2A Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari vorig verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
Doorstroomprogramma MBO-HBO	DHBO1702		23-10-2017	€ 199.942	€ 199.942	€ 199.942	€ 0	€ -	€ -	€ 0
Regionaal Investeringsfonds (RIF)15005 Waddencampus 100% duurzaam	MUO/2015/2474U		2015	€ 349.050	€ 349.050	€ 347.624	€ 1.426	€ -	€ -	€ 1.426
RIF16020 (Bibased economy Fryslan)	940750		23-5-2016	€ 722.701	€ 722.701	€ 546.689	€ 176.012	€ -	€ 106.816	€ 69.196
Doorstroomprogramma MBO-HBO	DHBO18009		2018	€ 175.777	€ 175.777	€ 163.013	€ 12.764	€ -	€ 10.601	€ 2.163
Groenpact 2de fase	DGA/19156706		25-9-2019	€ 375.000	€ 337.500	€ 263.195	€ 74.305	€ -	€ 111.805	€ -37.500
Totaal				€ 1.822.470	€ 1.784.970	€ 1.520.463	€ 264.507	€ 0	€ 229.223	€ 35.285

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
Doorstroomprogramma MBO-HBO	DHBO1701		23-10-2017	€ 192.526	€ 192.526	€ 69.363	€ 123.163	€ 0	€ 72.483	€ 50.681
RIF18024	1429833		25-6-2018	€ 508.510	€ 330.532	€ 251.431	€ 79.100	€ 101.702	€ 126.499	€ 130.580
Flexibel beroeps onderwijs derde leerweg	FLEX19003		4-5-2020	€ 451.050	€ 270.630	€ 75.049	€ 195.581	€ 180.420	€ 134.721	€ 241.280
Sterk techniekonderwijs	STO19028H		17-12-2019	€ 4.000.000	€ 549.243	€ 504.012	€ 45.231	€ 1.099.884	€ 899.449	€ 2.596.539
RIF18046 (Wendbaar vakmanschap)	1429794		23-10-2018	€ 1.050.000	€ 682.500	€ 465.866	€ 216.634	€ 157.500	€ 159.297	€ 424.837
Lectoraat Biomimicry *1	DGAN-ANK / 15019870		23-3-2015	€ 400.000	€ 400.000	€ 281.119	€ 118.881	€ 0	€ 60.000	€ 58.881
CIV Groen 2.0	DGA-SKI / 19187015		25-9-2019	€ 900.000	€ 370.000	€ 303.403	€ 66.597	€ 220.000	€ 342.391	€ 254.206
GP 3e fase - Coördinatie	DGA / 21241987		16-12-2021	€ 800.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 200.000	€ 72.661	€ 727.340
VP Internationalisering GP Loketfunctie	DGA / 21245140		7-12-2021	€ 400.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 100.000	€ 0	€ 400.000
VP D&T - coördinatie	DGA / 21246999		24-11-2021	€ 380.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 100.000	€ 26.217	€ 353.783
Jongerenplatform	DGA / 21250042		12-11-2021	€ 369.380	€ 0	€ 0	€ 0	€ 120.000	€ 12.067	€ 357.313
RIF Dierontdekkpark - totaal RIF21025	30031509		21-10-2021	€ 869.303	€ 0	€ 0	€ 0	€ 217.326	€ 63.077	€ 806.226
RIF Melkvee & Business totaal (RIF21005)	28402443		15-6-2021	€ 495.922	€ 0	€ 0	€ 0	€ 148.777	€ 10.798	€ 485.124
Pilot Praktijkgericht programma GI en TL	GI TL20240		30-11-2020	€ 158.460	€ 63.384	€ 0	€ 63.384	€ 0	€ 17.200	€ 141.260
Totaal				€ 10.975.151	€ 2.858.815	€ 1.950.243	€ 908.571	€ 2.645.609	€ 1.996.859	€ 7.028.049

*1 realisatie 2016 ad € 69.302 is gerealiseerd onder penvoerderschap HAS Den Bosch. Deze realisatie is meegenomen onder 'lasten t/m vorig verslagjaar

WNT Topfunctionarissen

De WNT is van toepassing op Stichting Aeres Groep. Het voor Stichting Aeres Groep toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 €209.000. Het bezoldigingsmaximum voor 2021 is als volgt bepaald:

Op basis van het gemiddelde totale baten over de periode 2017-2019 heeft Stichting Aeres Groep recht op 9 complexiteitspunten;

Op basis van het gemiddelde aantal leerlingen/deelnemers/studenten op 1 oktober 2017, 2018 en 2019 recht op 4 complexiteitspunten;

Op basis van het gewogen aantal onderwijssoorten per 1 oktober 2019 heeft Stichting Aeres Groep recht op 5 complexiteitspunten

Het aantal complexiteitspunten komt daarmee voor Stichting Aeres Groep uit op een totaal van 18 complexiteitspunten. Daarmee valt Stichting Aeres Groep binnen de klasse G, wat resulteert in een bezoldigingsmaximum van €209.000

Leidinggevend topfunctionaris

2021

functie	aanvang functie vanaf	einde functie Tot	taak-omvang fte	gewezen top-functionaris	dienstbetrekking	individueel WNT-maximum EUR	beloning plus		beloningen betaalbaar op termijn EUR	subtotaal EUR	onverschuldigd betaald bedrag EUR	totaal bezoldiging EUR	verplichte motivering indien bezoldiging overschijding
							belastbare onkostenvergoedingen EUR	onkostenvergoedingen op termijn EUR					
voorzitter	1-1-2021	31-12-2021	1	nee	ja	209.000	186.027	22.960	208.987	-	208.987	nvt	
lid	1-1-2021	31-12-2021	1	nee	ja	209.000	165.736	22.362	188.098	-	188.098	nvt	
lid	1-1-2021	27-6-2021	1	nee	ja	101.923	77.901	11.086	88.987	-	88.987	nvt	
							429.664	56.408	486.072	-	486.072		

2020

functie	aanvang functie vanaf	einde functie Tot	taak-omvang fte	gewezen top-functionaris	dienstbetrekking	individueel WNT-maximum EUR	beloning plus		beloningen betaalbaar op termijn EUR	subtotaal EUR	onverschuldigd betaald bedrag EUR	totaal bezoldiging EUR	verplichte motivering indien bezoldiging overschijding
							belastbare onkostenvergoedingen EUR	onkostenvergoedingen op termijn EUR					
voorzitter	1-1-2020	31-12-2020	1	nee	ja	201.000	178.499	21.382	199.881	-	199.881	nvt	
lid	1-1-2020	31-12-2020	1	nee	ja	201.000	153.480	21.157	174.637	-	174.637	nvt	
lid	1-6-2020	31-12-2020	1	nee	ja	201.000	86.559	11.735	98.294	-	98.294	nvt	
voorzitter	1-1-2020	31-5-2020	1	nee	ja	157.000	55.973	8.382	64.355	-	64.355	nvt	
							474.511	62.655	537.166	-	537.166		

WNT Topfunctionarissen

Toezichthoudend topfunctionaris

2021

Naam	functie	aanvang functie vanaf	einde functie tot	individueel WNT- maximum EUR	beloning plus belastbare onkostenvergoed		beloningen betaalbaar op termijn	totaal bezoldiging EUR	verplichte motivering indien overschijding
					ingen	EUR			
dhr. T.P. Koekkoek	voorzitter	01-01-2021	31-12-2021	31.350	12.643	-	-	12.643	nvt
dhr. E.J.F. Alderkamp	lid	01-01-2021	31-12-2021	20.900	9.152	-	-	9.152	nvt
mw. A.J.M. van de Riet	lid	01-01-2021	31-12-2021	20.900	8.792	-	-	8.792	nvt
dhr. S.H. Galema	lid	01-01-2021	31-12-2021	20.900	8.787	-	-	8.787	nvt
mw. A.J.H. Knoet-Michels	lid	01-01-2021	31-12-2021	20.900	8.620	-	-	8.620	nvt
mw. C.A.M. Mulder	vice-voorzitter	01-01-2021	31-12-2021	20.900	10.731	-	-	10.731	nvt
mw. J.A.M. Pronk	lid	01-01-2021	31-12-2021	20.900	8.780	-	-	8.780	nvt
dhr. J.W. Santema	lid	01-01-2021	31-12-2021	20.900	8.620	-	-	8.620	nvt
					76.126			76.126	

De leden van de Raad van Toezicht gaan een zogenaamde fictieve dienstbetrekking aan (niet gebaseerd op een arbeidscontract maar een veronderstelde dienstbetrekking uitsluitend geldend voor de loonheffing en de ZVW).

2020

Naam	functie	aanvang functie vanaf	einde functie tot	individueel WNT- maximum EUR	beloning plus belastbare onkostenvergoed		beloningen betaalbaar op termijn	totaal bezoldiging EUR	verplichte motivering indien overschijding
					ingen	EUR			
dhr. T.P. Koekkoek	voorzitter	01-01-2020	31-12-2020	30.150	12.598	-	-	12.598	nvt
dhr. E.J.F. Alderkamp	lid	01-01-2020	31-12-2020	20.100	11.962	-	-	11.962	nvt
mw. I. Mastenbroek	lid	01-01-2020	31-12-2020	10.050	5.051	-	-	5.051	nvt
mw. A.J.M. van de Riet	lid	01-06-2020	31-12-2020	11.725	5.306	-	-	5.306	nvt
dhr. S.H. Galema	lid	01-01-2020	31-12-2020	20.100	8.505	-	-	8.505	nvt
mw. A.J.H. Knoet-Michels	lid	01-01-2020	31-12-2020	20.100	8.987	-	-	8.987	nvt
mw. C.A.M. Mulder	vice-voorzitter	01-06-2020	31-12-2020	11.725	6.555	-	-	6.555	nvt
mw. J.A.M. Pronk	lid	01-01-2020	31-12-2020	20.100	8.537	-	-	8.537	nvt
dhr. J.W. Santema	lid	01-06-2020	31-12-2020	11.725	3.142	-	-	3.142	nvt
mw. C.A.M. Mulder	voorzitter	01-01-2020	31-05-2020	15.700	6.542	-	-	6.542	nvt
dhr. J.W. Santema	lid	01-01-2020	31-05-2020	10.205	4.252	-	-	4.252	nvt
dhr. A. Regtop	lid	01-01-2020	31-05-2020	10.205	4.252	-	-	4.252	nvt
mw. F.K. ten Hoeve - Woltjer	lid	01-01-2020	31-05-2020	10.205	4.252	-	-	4.252	nvt
mw. G.E. Hommes - Medendorp	lid	01-01-2020	31-05-2020	10.205	4.252	-	-	4.252	nvt
					94.193			94.193	

Overige gegevens

Voorstel inzake resultaatbestemming

Voorstel inzake resultaatbestemming

Het exploitatieresultaat van de Aeres over 2021 bedraagt € 10.187.309 positief (€ 566.244 in 2020).

	2021	2020
	EUR	EUR
Het resultaat van Aeres over 2021 is als volgt opgebouwd:		
Aeres (V)MBO (25GV/05NV/27VD)	4.513.702	228.944-
Aeres Hogeschool (30TX)	3.468.843	967.216
Totaal onderwijsinstellingen	7.982.545	738.272
Aeres Agripark	195.407	186.324
Bestuursbureau	548.989	91.008-
Stichting Aeres Farms	338-	128-
Aeres Farms Holding	5.383	1.311
Aeres Biologisch Bedrijf bv	15.039-	28.488-
Aeres Studentbedrijven bv	50.269	40.387
Aeres Weidebedrijf bv	23.346	11.488
Aeres Landbouwbedrijf bv	159.837	297.139-
Stichting Agrotransfer	238.549	32.867-
Aeres Tech	1.017.502	378.358
Aeres Tech Productions	51.499	45.482
Tech Examen Centrum BV	5.148	32.635-
Stichting Aeres International Student Fund	6.760	5.997
Stichting Bureau Erkenningen	82.548-	105.859-
Stichting Dierontdekkamp Barneveld	-	-
Totaal verbonden partijen en nevenactiviteiten	2.204.764	81.223
Totaal resultaat Aeres	10.187.309	819.495
Correctie i.v.m. intercompany transacties	-	253.251-
Totaal resultaat Aeres, incl. intercompanytransacties	10.187.309	566.244

Voorgesteld wordt het exploitatieresultaat over 2021 toe te voegen aan de betreffende algemene reserves. De verwerking van het resultaat heeft in deze jaarrekening reeds plaatsgevonden (zie 2.1 Eigen vermogen in de Toelichting op de geconsolideerde balans).

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Aeres Groep

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Aeres Groep te Ede gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Aeres Groep op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Aeres Groep zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

T (0172) 55 40 06
alphenaandenrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2021. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde

verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een

oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 9 juni 2022

Van Ree Accountants

w.g.

mr.drs. G.J. de Jong RA

aeres.nl

Postbus 245
6710 BE Ede
088 020 7000
info@aeres.nl

